

**Міністерство освіти і науки України
Національний університет біоресурсів і природокористування України**

«СХВАЛЕНО»

**Конференцією трудового колективу
Національного університету біоресурсів і
природокористування України**

«27»

2019р.

**З В І Т
ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
УКРАЇНИ ЗА 2019 РІК**

Ректор

С. Ніколаєнко

Київ – 2019

ЗМІСТ

1. Основні результати діяльності Національного університету біоресурсів і природокористування України за 2019 рік	5
1.1. Коротка історична довідка про університет	5
1.2. Сучасний стан та стратегія розвитку університету	7
2. Навчально-виховна робота.....	9
2.1. Навчальна робота	9
2.1.1. Науково-педагогічний персонал.....	9
2.1.2. Навчально-методична робота.....	14
2.1.3. Навчальна лабораторна база.....	27
2.1.4. Формування контингенту студентів.....	29
2.1.5. Організація навчальної роботи.....	48
2.1.5.1. Ступенева система освіти.....	48
2.1.5.2. Особливості організації навчального процесу в Університеті.....	52
2.1.5.3. Організація нових та реорганізація існуючих підрозділів	56
2.1.5.4. Підготовка магістрів	56
2.1.5.5. Організація практичного навчання студентів	67
2.1.5.6. Заочне (дистанційне навчання).....	73
2.1.5.7. Випуск і розподіл фахівців.....	77
2.1.5.8. Підготовка військових спеціалістів.....	93
2.1.5.9. Післядипломна освіта (освіта дорослих).....	96
2.2. Виховна, спортивно-масова та соціальна робота	97
2.3. Студентське самоврядування	117
3. Науково-дослідна та інноваційна діяльність.....	119
3.1. Науково-дослідна діяльність	119
3.1.1. Науковий потенціал, визначення досягнень вчених.....	121
3.1.2. Фінансування науково-дослідних робіт.....	127
3.1.3. Основні показники науково-дослідної роботи.....	130
3.1.4. Найважливіші результати досліджень за пріоритетними напрямками.....	132
3.1.4.1. Гуманітарно-педагогічні науки.....	132
3.1.4.2. Рослинництво, ґрунтознавство, фітомедицина, біотехнології та екологія	138
3.1.4.3. Технології та якість продукції тваринництва.....	152
3.1.4.4. Здоров'я тварин.....	160
3.1.4.5. Техніка, енергетика та інформатизація АПК.....	167
3.1.4.6. Лісівництво та декоративне садівництво.....	175
3.1.4.7. Економіка і менеджмент	186
3.1.4.8. Земельні ресурси.....	193
3.1.4.9. Правознавство.....	195
3.1.4.10. Сільськогосподарська радіологія	196
3.1.4.11. Українська лабораторія якості і безпеки продукції агропромислового комплексу.....	201

3.1.4.12. ВП НУБіП України «Науково-дослідний та проектний інститут стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції»....	203
3.1.5. Підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів.....	206
3.1.5.1. Аспірантура та докторантура.....	206
3.1.5.2. Спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій.....	208
3.1.6. Наукові публікації та видавнича діяльність.....	210
3.1.7. Винахідницька діяльність.....	211
3.1.8. Наукові конференції, з'їзди, семінари.....	213
3.1.9. Науково-дослідна робота молодих вчених та студентів.....	215
3.2. Науково-інноваційна та інформаційно-консультаційна діяльність, впровадження в практику результатів досліджень.....	219
3.3. Навчально-науково-виробнича діяльність	220
4. Навчально-наукова діяльність з інформатизації і телекомунікаційних систем..	224
5. Діяльність наукової бібліотеки.....	226
6. Фінансово-економічна діяльність.....	232
7. Соціально-побутові умови викладачів і студентів.....	240
8. Адміністративно-господарська діяльність.....	242
9. Міжнародна діяльність та зовнішньоекономічні зв'язки.....	244
10. Премії та відзнаки вчених університету.....	257
11. Основні завдання НУБіП України на 2020 рік.....	260

1. ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ ЗА 2019 РІК

1.1. Коротка історична довідка про університет

Національний університет біоресурсів і природокористування України (до жовтня 2008 р. – Національний аграрний університет) розпочав своє функціонування шляхом об'єднання трьох самостійних інститутів: Київського сільськогосподарського, Київського лісгосподарського і Київського ветеринарного. Київський сільськогосподарський інститут бере свій початок від сільськогосподарського відділення, що було відкрите 30 вересня 1898 р. у складі Київського політехнічного інституту і трансформувалось у 1918 р. у сільськогосподарський (агрономічний) факультет, а у 1922 р. – Київський сільськогосподарський інститут, який з 1923 р. став самостійним вищим навчальним закладом. У 1930–1934 рр. на базі Київського сільськогосподарського інституту сформувалися і розпочали свою діяльність агрохімічний інститут, інститут механізації та електрифікації сільського господарства, агроінженерний інститут цукрової промисловості, агроекономічний інститут, інженерно-економічний інститут, агропедагогічний інститут, гідромеліоративний інститут, зоотехнічний інститут, які були згодом реорганізовані в самостійні науково-дослідні інститути та факультети.

У 1948 р. за високі досягнення у навчальній та науковій діяльності, а також з нагоди 50-річчя Київський сільськогосподарський інститут був нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора.

Київський лісгосподарський інститут розпочав свою історію в 1840 р. з лісового факультету Інституту сільського господарства і лісівництва в м. Маримонт (Польща), який згодом (1862 р.) перебазувався до м. Новоолександрія (нині м. Пулави). На початку Першої світової війни (1914 р.) Новоолександрійський інститут сільського господарства і лісівництва був переведений до м. Харків і з 1921 р. отримав назву «Харківський інститут сільського господарства і лісівництва». У 1930 р. у результаті об'єднання лісового факультету Харківського СГІ та лісоінженерного факультету Київського СГІ був утворений Український лісотехнічний інститут, який у 1936 р. реорганізований у Київський лісгосподарський інститут.

У 1954 р. Київський сільськогосподарський і Київський лісгосподарський інститути були об'єднані в один навчальний заклад, який отримав назву «Українська ордена Трудового Червоного Прапора сільськогосподарська академія» (УСГА).

У 1957 р. до складу навчальної частини УСГА на правах факультету був приєднаний Київський ветеринарний інститут, який починав роботу у 1920 р. як факультет КПІ, а в 1921 р. став самостійним Київським ветеринарно-зоотехнічним інститутом. У 1930 році КВЗІ розділився на два самостійні інститути – ветеринарний та зоотехнічний. Останній був приєднаний до Харківського сільськогосподарського інституту. До 1956 р. Київський ветеринарний інститут був одним з найбільших навчальних закладів цього профілю в колишньому СРСР.

З 1956 р. до 1962 р. Українська сільськогосподарська академія входила до структури Української академії сільськогосподарських наук (УАСГН) як її навчальна частина (Президентом академії був академік Власюк П.А., а ректори академії на той час мали статус віце-президентів УАСГН).

З 1962 р. до 1992 р. Українська сільськогосподарська академія (як навчальний заклад) існувала автономно від ВАСГНІЛ (куди перейшли науково-дослідні інститути УАСГН) з підпорядкуванням Міністерству сільського господарства УРСР, а згодом – СРСР. У 1982 р. при Українській сільськогосподарській академії була створена Вінницька філія, яка в 1991 р. стала самостійним закладом (нині – Вінницький національний аграрний університет).

У серпні 1992 р. Українська сільськогосподарська академія була реорганізована в Український державний аграрний університет, якому згідно з Постановою Верховної Ради України від 29 липня 1994 р. № 158 присвоєно статус Національного з наданням прав автономії та самоврядності. Відтоді він іменувався «Національний аграрний університет» (НАУ) і згідно з вищевказаною постановою та Постановою Кабінету Міністрів України від 1 червня 1995 р. № 387 перебував у функціональному управлінні останнього.

У різні роки до університету були приєднані структурні підрозділи – інститути, коледжі, технікуми, господарства. Так, у 1996 році до складу університету було передано Ніжинський агротехнічний коледж (Чернігівська область), у 1997 р. – Бережанський агротехнічний коледж (Тернопільська область), Заліщицький (Тернопільська область, Боярський (Київська область) сільськогосподарські технікуми, Немішаївський аграрний та Ірпінський економічний технікуми (Київська область), у 2005 р. – Бобровицький коледж економіки і менеджменту ім. О. Майнової (Чернігівська обл.), у 2007 р. – Мукачівський аграрний коледж (Закарпатська обл.), у 2016 р. – Рівненський коледж (Рівненська обл.).

У 2004 році до університету було приєднано Кримський агротехнологічний університет (м. Сімферополь) разом із його коледжами та технікумами: Агропромисловий коледж; Бахчисарайський будівельний технікум; Прибрежненський технікум; Технікум гідромеліорації та механізації сільського господарства. Але з початком у 2014 році військової агресії зі сторони Російської Федерації з цими закладами співпрацю було призупинено.

У 2003 р. в складі університету утворено Українську лабораторію якості і безпеки продукції агропромислового комплексу. У 2004 р. було приєднано Український НДІ сільськогосподарської радіології (Київська обл.) та Державний племінний птахівничий завод ім. Фрунзе (АР Крим), а у 2008 році Науково-дослідний та проектний інститут стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції, м. Одеса.

Враховуючи поліпрофільність спеціальностей в НАУ, високий рівень науково-дослідної діяльності, наявність аспірантури і докторантури, широкі міжнародні зв'язки та з метою подальшого розширення навчальної, дослідницької та інноваційної діяльності Національного аграрного університету з метою задоволення потреб агропромислової, природоохоронної та інших галузей економіки, а також враховуючи необхідність адаптації такої діяльності до вимог міжнародних організацій дослідницьких університетів, Постановою Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2008 р. № 945 Національний аграрний університет **перейменовано в Національний університет біоресурсів і природокористування України (НУБіП України)**.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2008 р. № 962 «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 26 липня 2006 р. № 1025» («Про заходи щодо оптимізації мережі військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів») відновлено діяльність військової кафедри НУБіП України.

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2010 р. №76 «Деякі питання надання вищим навчальним закладам статусу самоврядного (автономного) дослідницького національного університету» Національному університету біоресурсів і природокористування України надано статус самоврядного (автономного) дослідницького університету.

У 2013 р. було прийнято Розпорядження Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 р. № 486-р «Про віднесення цілісного майнового комплексу Національного університету біоресурсів і природокористування України до сфери управління Міністерства освіти і науки», яким було розпочато процедуру передачі університету до сфери управління Міністерства освіти і науки України. У 2015 р. дану процедуру було завершено утворенням Комісії з передачі майна (наказ Міністерства освіти і науки України від 03.07.2014 р. № 785 «Про передачу цілісного майнового комплексу Національного університету біоресурсів і природокористування України до сфери

управління Міністерства освіти і науки» зі змінами від 20.08.2015 р. № 886) і підписанням Міністром освіти і науки України Квітом С.М. Акту приймання-передачі від 30.09.2015 р.

Наказом Міністерства освіти і науки України від 10 квітня 2015 р. № 429 було затверджено нову редакцію Статуту Національного університету біоресурсів і природокористування України.

У 2018 році у зв'язку із внесенням змін до Закону України «Про Вищу освіту» наказом Міністерством освіти і науки України № 443 від 02.05.2018 р. Статут НУБіП України було затверджено у новій редакції.

1.2. Сучасний стан та стратегія розвитку університету

За багаторічну історію існування Університету в його стінах підготовлено десятки відомих українських політиків та громадських діячів, сотні вчених, педагогів, керівників підприємств, організацій і установ, сотні тисяч фахівців-виробничників, які є гордістю Університету та всієї держави.

Для виконання покладених на Університет нових статутних функцій з формування патріотичної національної еліти України, забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців для органів державного управління, наукових, освітніх установ та суб'єктів підприємництва в аграрному секторі, з розвитку наук про життя, раціонального природокористування, відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Указу Президента України від 25.06.2013 р. № 344/2013 «Про Національну стратегію розвитку освіти в Україні на період до 2021 року», нинішніх і майбутніх вимог суспільства, ректоратом Університету була розроблена Програма розвитку Національного університету біоресурсів і природокористування України на 2015-2020 рр. «Голосіївська ініціатива – 2020», в якій вибудована багатовекторна стратегія розвитку за напрямками життєдіяльності Університету та вказані механізми її реалізації.

Програма розроблена з метою здійснення якісних і кількісних перетворень в НУБіП України для набуття ним повноцінних характеристик статусу дослідницького університету України, як одного з лідерів освіти та науки міжнародного рівня. Основним завданням запропонованих змін має стати формування Університету як головного галузевого навчально-наукового центру України з підготовки науково-педагогічних, наукових, управлінських і фахових кадрів вищої кваліфікації для органів влади, сільського господарства та пов'язаних з ним суміжних галузей економіки та сфер суспільного життя. Університет дослідницького типу концентрує свої зусилля на науковому забезпеченні ефективного розвитку аграрного сектору, суміжних із ним інших сфер національної економіки, розвитку біоекономіки, галузей наук про життя, підвищенні конкурентоспроможності вітчизняної освіти, інтеграції системи української освіти в єдиний європейський освітній простір.

Кінцевою метою діяльності Університету є підготовка висококваліфікованих фахівців європейського і світового рівня, творче поєднання освітянської і наукової діяльності.

Місія Університету: створювати, систематизувати, зберігати й поширювати сучасні наукові знання для покращення якості життя людей; готувати фахівців європейського і світового рівня інтелектуального та особистісного розвитку. Свою місію НУБіП України реалізує через основні напрями розвитку, до яких належать суспільно-виховна, міжнародна, освітньо-навчальна, науково-дослідницька, інноваційна виробничо-господарська діяльність та інші. Ці напрями реалізуються конкретними кроками розвитку.

У 2019 році Університет увійшов до десятки кращих університетів країни і є сьомим за підсумками Консолідованого рейтингу вузів України (за результатами трьох рейтингів – «Топ-200 Україна», Scopus і Вебметрикс), а серед вишів міста Києва впевнено тримає 3-тє місце. Університет вже четвертий рік позиціонується в міжнародному рейтингу EECAS World University Ranking, за яким входить у 200 кращих університетів Країн Східної Європи та Центральної Азії.

У 2019 році освітній процес і науково-дослідницьку діяльність забезпечували:

- 3 навчально-наукові інститути (енергетики, автоматики і енергозбереження, лісового і садово-паркового господарства, неперервної освіти і туризму);

- 13 факультетів базового закладу (аграрного менеджменту, агробіологічний, ветеринарної медицини, гуманітарно-педагогічний, економічний, захисту рослин, біотехнологій та екології, землевпорядкування, інформаційних технологій, конструювання та дизайну, механіко-технологічний, тваринництва та водних біоресурсів, харчових технологій та управління якістю продукції АПК, юридичний);

- кафедра військової підготовки;

- 11 регіональних навчальних закладів – відокремлених підрозділів НУБіП України (Бережанський агротехнічний інститут, Бобровицький коледж економіки та менеджменту ім. О.Майнової, Боярський коледж екології і природних ресурсів, Заліщицький аграрний коледж ім. Є. Храпливого, Ірпінський економічний коледж, Мукачівський аграрний коледж, Немішаївський агротехнічний коледж, Ніжинський агротехнічний інститут, Ніжинський агротехнічний коледж, Рівненський коледж);

- навчально-дослідні господарства (Боярська лісова дослідна станція, Великоснітинське НДГ ім. О.В.Музиченка, НДГ «Ворзель», Агрономічна дослідна станція);

- науково-дослідні інститути (техніки і технологій; технологій та якості продукції тваринництва; здоров'я тварин; рослинництва та ґрунтознавства; фітомедицини, біотехнологій та екології; лісівництва та декоративного садівництва; економіки і менеджменту; Українська лабораторія якості і безпеки продукції АПК; Український НДІ сільськогосподарської радіології; Науково-дослідний та проектний інститут стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції, м. Одеса).

На сьогодні в університеті сформувався потужний викладацький склад. В освітньому процесі беруть участь (у т. ч. за сумісництвом) 1376 науково-педагогічних працівників (262 доктори наук і 897 кандидатів наук). В Університеті станом на 01.12.2019 р. навчається 24550 осіб, з них в НУБіП України – 15327 осіб.

4 червня 2019 року відбулися вибори ректора університету, на яких було обрано на цю посаду д-ра пед. наук, професора, член-кореспондента НАПН України Ніколаєнка С.М. Із 2935 осіб, що мали право брати участь у виборах, проголосувало 2832 особи (96,5%), із яких 2589 осіб (91,4%) проголосували «За».

Університет надає широкий спектр освітніх послуг і має право на підготовку фахівців відповідних спеціальностей за такими освітніми та науковими ступенями: молодший спеціаліст – за 25 спеціальностями; бакалавр – за 40 спеціальностями; магістр – за 37 спеціальностями та за 58 освітніми програмами; кандидат наук – за 34 спеціальностями; доктор наук – за 34 спеціальностями.

Студенти Університету за підсумками проведення II туру Всеукраїнської студентської олімпіади за 2018-2019 рр. зайняли 1 місце серед 17 аграрних закладів вищої освіти. 59 студентів стали переможцями та призерами Всеукраїнських олімпіад, зокрема – перше місце здобули 9 студентів, друге місце – 25, третє місце – 25. За підсумком Всеукраїнської студентської олімпіади 2018-2019 р. університет посів 3 місце серед 300 вишів України.

У 2019 р. в Університеті (м. Київ) функціонувало 20 спеціалізованих вчених рад, з яких 16 докторських і 4 кандидатські, за 49 спеціальностями з 7 галузей науки.

Разом по університету та відокремлених підрозділах НУБіП України у 2019 р. було профінансовано науково-дослідних робіт та договорів з надання послуг на суму 51146,99 тис. грн., у т. ч. по загальному фонду – 35593,96 тис. грн.; по спеціальному фонду – 15553,03 тис. грн. За результатами проведених наукових досліджень у 2019 році вченими університету створено 364 об'єкти інтелектуальної власності.

В університеті видається 23 наукових видання, 22 з яких є фаховими.

У 2019 році НУБіП України набув членства в Європейській асоціації університетів, довівши свою спроможність вести освітню і наукову діяльність на високому європейському рівні. Місія асоціації – сприяти розвитку цілісної системи освіти та досліджень на європейському рівні, розвитку знань та досвіду університетів за допомогою проектів, які залучають та приносять користь окремим інституціям, підтримуючи розробку політики, дбати про посилення управління шляхом взаємного навчання, обміну досвідом та передачі найкращих практик.

На сьогодні НУБіП України співпрацює зі 129 установами з 40 країн у рамках угод про співробітництво. У 2019 р. 1564 викладачів, науковців, аспірантів та студентів НУБіП України взяли участь у різноманітних міжнародних заходах (у т.ч. навчання, стажування, навчально-виробничі практики). В університеті діє 25 угод міжуніверситетської мобільності в рамках програми Erasmus +. У 2019 р. підготовлено та подано 12 проектних заявок за міжнародними грантовими програмами та фондами (ERASMUS +, HORIZON 2020, COST тощо).

145 іноземних громадян з Алжиру, Азербайджану, Вірменії, Гани, Грузії, Еквадору, Ізраїлю, Ірану, Іраку, Китаю, Конго, Казахстан, Камеруну, Королівства Свaziленду, Лівану, Лівії, Молдови, Німеччини, Нідерланди, Польщі, Італії, Російської Федерації, Туреччини, Туркменістану, Таджикистану Йорданії, США здобувають освіту в університеті, з них 87 осіб – на підготовчому відділенні. У 2019 р. в університеті було прийнято 147 осіб у складі 46 делегацій з 17 країн світу (Польща, Франція, Чехія, Швеція, Німеччина, США, Молдова, Ізраїль, Литва, Хорватія, Грузія, Словаччина, Італія, Японія, Казахстан, Індія, Китай).

За 2019 рік було проведено 14 засідань вчених рад університету, де було розглянуто понад 230 питань, та 12 засідань ректорату, де розглянуто понад 120 питань життєдіяльності університету.

2. НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНА РОБОТА

2.1. Навчальна робота

2.1.1. Науково-педагогічний персонал

У базовому закладі університету (м. Київ) працюють 1372 науково-педагогічних працівників (НПП). Із них 84 % мають наукові ступені та вчені звання. Середній вік НПП складає 47 років. На вимогу МОН України, з метою спрощення процедури ліцензування, на сьогодні інформацію про всіх науково-педагогічних працівників Університету повністю внесено до Єдиної державної електронної бази з питань освіти.

Якісний склад науково-педагогічного персоналу становить – докторів наук і професорів – 270 осіб; кандидатів наук і доцентів – 890 осіб; у т.ч.: академіків НААН та НАПН України – 13; член-кореспондентів НАН, НААН, НАПН України – 18; заслужених діячів науки і техніки України – 20; заслужених працівників різних галузей – 47; заслужених винахідників України – 2; заслужених працівників фізичної культури і спорту України – 1; заслужених працівників культури України – 2; заслужених та народних артистів України – 6; заслужених тренерів України – 1; майстрів спорту України – 11.

Якісний склад науково-педагогічних працівників у межах ННІ і факультетів наведено в табл. 2.1-2.2, а за віком – у табл. 2.3-2.4.

У НУБіП України відпрацьована та успішно реалізується система заходів із підготовки науково-педагогічних кадрів і підвищення їх педагогічної майстерності. Так, в аспірантурі проходять підготовку 397 аспірантів (у т.ч. 111 – на заочному та вечірньому відділеннях) та 25 пошукачів; у докторантурі – 20 докторантів. У 2019 р. науково-педагогічні працівники й випускники аспірантури університету захистили 22 докторські і 59 кандидатських дисертацій. За звітній період науково-педагогічний склад університету поповнився 23 докторами наук, інформацію про яких наведено у табл. 2.5.

Таблиця 2.1. Динаміка змін складу НПП за 2015-2019 рр.

Роки	Загальна кількість ставок НПП		Кількість штатних НПП, які мають звання				Кількість НПП, які беруть участь у роботі експертних рад, атестаційних колегіях МОН та інших рад, комісій і комітетів	Кількість НПП, які є співавторами типових навчальних програм	Кількість НПП, які мають державні нагороди та почесні звання	Кількість НПП, які підвищували кваліфікацію
			у т.ч. зайнятих		академіка, члена-кореспондента академії наук, створених на громадських засадах					
	всього	штатними	академіка, члена-кореспондента державних академії наук	академіка, члена-кореспондента академії наук, створених на громадських засадах						
2015	1213,75	1119,75	94	31	86	199	220	160	387	
2016	1130	1064,5	65,5	32	89	182	241	171	648	
2017	1139,3	1061,55	77,75	32	85	192	198	160	593	
2018	1115,5	1026	89,5	32	80	214	208	153	532	
2019	1144	1050	94	333	94	240	223	151	555	

Таблиця 2.2. Якісний склад НПП станом на 31.12.2019 р.

ННІ, факультет	Загальна кількість ставок НПП			Кількість штатних НПП, які мають звання				Кількість НПП, які беруть участь у роботі експертних рад, атестаційних колегіях МОН та інших рад, комісій і комітетів	Кількість НПП, які є співавторами типових навчальних програм	Кількість НПП, які мають державні нагороди та почесні звання	Кількість НПП, які підвищували кваліфікацію
	всього	у т.ч. зайнятих		академіка, члена-кореспондента державних академії наук		академіка, члена-кореспондента академії наук, створених на громадських засадах					
		штатними	Сумісниками	члена-кореспондента державних академії наук	академіка, члена-кореспондента академії наук, створених на громадських засадах						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Лісового і садово-паркового господарства	76,75	74,50	2,25	1	25	29	36	25	40		
Енергетики, автоматики та енергозбереження	77,25	74,25	3,0	-	7	19	11	12	38		
Неперервної освіти і туризму	14,25	12,25	2,0	-	-	7	6	4	17		
Агробіологічний	100,5	93,0	7,5	8	5	29	36	25	37		
Захисту рослин, біотехнологій та екології	75,0	70,0	5,0	7	9	20	34	13	42		
Ветеринарної медицини	98,25	98,25	-	3	15	29	21	18	44		

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Тваринництва та водних біоресурсів	72,0	67,75	4,25	3	5	17	15	5	32
Механіко-технологічний	59,5	53,25	6,25	1	6	6	–	2	39
Конструювання та дизайну	48,5	43,75	4,75	1	7	16	22	7	29
Економічний	99,0	93,0	6,0	3	1	15	2	11	43
Аграрного менеджменту	60,75	57,25	3,5	2	0	7	22	1	35
Землепорядкування	41,5	30,5	11,0	–	1	8	4	4	23
Юридичний	46,5	42,0	4,5	–	7	5	1	4	21
Інформаційних технологій	57,5	49,25	8,25	1	2	7	4	3	19
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	31,0	26,0	5,0	–	1	3	5	3	17
Гумантарно-педагогічний	185,75	165,0	20,75	3	3	23	4	14	79
Разом	1144	1050	94	333	94	240	223	151	555

Таблиця 2.3. Динаміка змін складу НПП (фізичних осіб) за віком за 2015-2019 рр.

Роки	До 35 років						51 – 60 років						Старші 60 років											
	професорів	доцентів	кандидатів наук	без ступеня і звання	всього фізичних осіб	професорів	доцентів	кандидатів наук	без ступеня і звання	всього фізичних осіб	професорів	доцентів	кандидатів наук	без ступеня і звання	всього фізичних осіб	професорів	доцентів	кандидатів наук	без ступеня і звання	всього фізичних осіб	Разом			
2015	1	4	119	240	128	380	38	64	391	411	70	588	58	64	121	126	31	246	124	100	105	11	261	1435
2016	1	7	76	202	84	292	39	60	427	455	64	600	56	61	114	111	23	213	118	98	92	14	231	1336
2017	1	4	65	195	65	244	40	70	409	420	84	604	53	54	106	100	32	212	132	86	86	17	247	1327
2018	–	4	63	170	76	251	34	70	418	416	56	586	60	61	111	106	31	207	119	92	89	21	236	1280
2019	–	3	49	159	59	226	40	67	428	441	67	632	63	67	109	95	23	210	114	99	99	19	247	1315

Таблиця 2.4. Склад НПП за віком станом на 31.12.2019 р.

НП, факультет	До 35 років						36 – 50 років						51 – 60 років						Старші 60 років						Разом
	професорів	докторів наук	доцентів	кандидатів наук	без ступеня і звання	всього фізичних осіб	професорів	докторів наук	доцентів	кандидатів наук	без ступеня і звання	всього фізичних осіб	професорів	докторів наук	доцентів	кандидатів наук	без ступеня і звання	всього фізичних осіб	професорів	докторів наук	доцентів	кандидатів наук	без ступеня і звання	всього фізичних осіб	
Лісового і садово-паркового господарства	–	–	4	23	2	25	1	3	25	27	1	31	4	4	8	9	0	13	14	14	10	11	–	25	94
Енергетики, автоматики та енергозбереження	–	–	6	12	2	14	1	2	20	23	4	29	3	4	11	10	2	16	11	11	17	1	29	88	
Неперервної освіти і туризму	–	–	–	1	1	2	1	6	6	3	2	11	3	3	1	2	–	5	2	1	3	–	4	22	
Агробіологічний	–	–	–	7	5	12	1	4	47	55	1	60	3	5	11	12	–	17	14	14	14	–	28	117	
Захисту рослин, біотехнологій та екології	–	–	3	5	4	9	–	3	23	28	1	32	5	4	10	11	–	16	12	12	6	–	18	75	
Тваринництва та водних біоресурсів	–	–	2	7	6	13	4	5	30	23	–	39	5	5	4	4	–	9	7	7	9	–	16	77	
Ветеринарної медицини	–	–	3	12	2	14	4	9	42	44	2	55	9	10	14	14	–	24	11	11	6	–	17	110	
Механіко-технологічний	–	–	3	5	2	7	–	1	15	17	4	26	4	3	12	6	2	17	3	1	11	6	1	14	64
Конструювання та дизайну	–	1	2	8	1	11	1	–	12	12	5	21	2	1	6	5	2	10	9	8	3	2	2	16	58
Економічний	–	–	5	11	4	15	4	4	56	65	8	77	4	4	10	11	1	16	9	8	3	4	2	14	122
Аграрного менеджменту	–	–	5	12	8	16	6	5	37	30	1	48	2	3	3	1	–	6	5	2	1	2	–	6	76
Землепорядкування	–	–	2	7	2	9	1	2	17	16	2	23	3	3	1	–	–	4	3	2	1	1	–	5	41
Юридичний	–	1	2	11	5	17	3	7	22	22	–	24	3	4	2	1	–	5	–	–	1	2	–	2	48
Інформаційних технологій	–	–	2	4	3	11	1	2	10	8	11	26	2	2	3	–	–	7	4	6	11	8	4	22	66
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	–	–	1	10	2	12	1	1	14	15	1	17	2	2	3	3	–	5	5	5	1	–	–	5	39
Гуманітарно-педагогічний	–	1	9	24	10	39	11	13	52	53	24	113	9	10	10	6	16	40	5	4	5	7	9	26	218
Разом	–	3	49	159	59	226	40	67	428	441	67	632	63	67	109	95	23	210	114	106	99	99	19	247	1315

**Таблиця 2.5. Доктори наук,
які поповнили кадровий склад університету в 2019 р.**

№ п/п	Кафедра	Прізвище, ім'я, по батькові	Вчене звання	Наукова ступінь
<i>НПП НУБіП України, які захистили докторські дисертації</i>				
1.	Аграрного, земельного та екологічного права	КРАСНОВА Юлія Андріївна	доцент	Доктор юридичних наук
2.	Транспортних технологій та засобів у АПК	ОВЧАР Петро Андрійович		Доктор економічних наук
3.	Економічної теорії	БУТЕНКО Віра Михайлівна	доцент	Доктор економічних наук
4.	Таксації лісу та лісового менеджменту	МИРОНЮК Віктор Валентинович	доцент	Доктор с.-г. наук
5.	Екобіотехнології та біорізноманіття	БОРОДАЙ Віра Віталіївна	доцент	Доктор с.-г. наук
6.	Біології тварин	КУРБАТОВА Інна Миколаївна	доцент	Доктор біологічних наук
7.	Анатомії, гістології і патоморфології тварин	ДИШЛЮК Надія Володимирівна	доцент	Доктор ветеринарних наук
8.	Акушерства, гінекології та біотехнології відтворення тварин	КОВПАК Віталій Васильович		Доктор ветеринарних наук
9.	Терапії і клінічної діагностики	ГРУШАНСЬКА Наталія Геннадіївна	доцент	Доктор ветеринарних наук
<i>Доктори наук, які прийняті на роботу до НУБіП України</i>				
10.	Романо-германських мов і перекладу	КРАВЧЕНКО Наталія Кимівна	доцент	Доктор філологічних наук
11.	Романо-германських мов і перекладу	ДЬОМІНА Вікторія Володимирівна		Доктор педагогічних наук
12.	Міжнародних відносин і суспільних наук	СТРИЛЕЦЬ Василь Васильович	професор	Доктор історичних наук
13.	педагогіки	ЩЕРБАК Ольга Іванівна <i>(сумісник)</i>	доцент	Доктор педагогічних наук
14.	Менеджменту ім. проф. Й.С.Завадського	ГУЛЕЙ Анатолій Іванович <i>(сумісник)</i>	доцент	Доктор економічних наук
15.	Механізації тваринництва	БРАТІШКО В'ячеслав В'ячеславович	с.н.с.	Доктор технічних наук
16.	Будівництва	МАР'ЄНКОВ Микола Григорович <i>(сумісник)</i>	с.н.с.	Доктор технічних наук
17.	Будівництва	ЯКОВЕНКО Ігор Анатолійович	доцент	Доктор технічних наук
18.	Технологій виробництва молока та яловичини	ЛИХАЧ Вадим Ярославович	доцент	Доктор с.-г. наук
19.	Аквакультури	БЕХ Віталій Валерійович	професор	Доктор с.-г. наук
20.	Біології тварин	ЛИХАЧ Анна Василівна	доцент	Доктор с.-г. наук
21.	Комп'ютерних наук	МАЛАШОНОК Геннадій Іванович <i>(сумісник)</i>	професор	Доктор фізико-математичних наук
22.	Аграрного консалтингу та туризму	ЛЕВИЦЬКА Інна Ванадіївна	професор	Доктор економічних наук
23.	Аграрного консалтингу та туризму	БАРДАШ Сергій Володимирович	професор	Доктор економічних наук

2.1.2. Навчально-методична робота

Програма розвитку університету на 2015-2020 рр. «Голосіївська ініціатива – 2020» визначила важливі аспекти навчально-методичної роботи Університету в 2018-2019 навчальному році. До них можна віднести студентоцентризм в організації освітнього процесу, його практичну орієнтацію та діджиталізацію. Зазначені аспекти відображено в нормативній документації, що регламентує організацію навчально-виховного процесу.

Зважаючи на зазначене, у звітному році навчальним та навчально-методичним відділами підготовлені, затверджені навчально-методичною радою університету та видані: Положення про екзамени та заліки у НУБіП України; Положення про видання навчальної літератури за рекомендацією вченої ради НУБіП України; Правила призначення академічних стипендій у НУБіП України; Порядок проведення лабораторних та практичних занять у навчальних (навчально-науково-виробничих) лабораторіях НУБіП України.

Важливими завданнями навчально-методичної роботи в контексті реалізації ступеневої системи в університеті були: забезпечення ліцензійних вимог стосовно внесення інформації про НПП Університету до ЄДБО; забезпечення акредитаційних вимог до підготовки фахівців згідно з вимогами НАЗЯВО; наповнення відповідним змістом освітньої діяльності на основі використання сучасних інформаційних технологій, її діджиталізація; запровадження прогресивних технологій атестації студентів і слухачів на різних етапах їх підготовки; запровадження критеріїв рейтингової оцінки знань, підготовки електронного тестування для визначення рівня професійних знань, вмінь і навиків.

На виконання поставлених завдань у звітному 2019 році навчальним та навчально-методичним відділами спільно з деканатами відповідних факультетів/дирекціями ННІ:

- розроблено ліцензійні справи та отримано ліцензії на підготовку фахівців за ОС «Бакалавр» за спеціальностями 229 – Громадське здоров'я та 125 – Публічне управління та адміністрування;

- розроблено акредитаційні справи та отримано сертифікати про акредитацію спеціальностей та освітніх програм підготовки фахівців з вищою освітою ступенів:

- «Магістр» – за освітньо-професійними програмами: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність; Публічне управління та адміністрування; Управління навчальним закладом; Філологія; Технології зберігання, консервування та переробки м'яса; Технології зберігання та переробки водних біоресурсів; Якість, стандартизація та сертифікація; Управління інноваційною діяльністю; Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами; Фінанси і кредит; Облік і аудит; Економіка підприємства; Економічна кібернетика; Педагогіка вищої школи; Соціальна робота; Водні біоресурси та аквакультура; Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва; Маркетинг; Ветеринарна медицина; Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза; Обладнання лісового комплексу; Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва; Будівництво та цивільна інженерія; Інформаційні управляючі системи і технології; Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг; Англійська мова та друга іноземна мова; Німецька мова та друга іноземна мова; Автомобільний транспорт; Деревообробні та меблеві технології; Лісове господарство; Садово-паркове господарство; Агрономія; Агрохімія і ґрунтознавство; Селекція і генетика с.-г. культур; Садівництво та виноградарство; Адміністративний менеджмент; Менеджмент ЗЕД; Менеджмент організацій і адміністрування; Екологічна біотехнологія та біоенергетика; Екологічний контроль та аудит; Екологія та охорона навколишнього середовища; Захист рослин; Карантин рослин; Геодезія та землеустрій; Право;

- «Бакалавр» – за спеціальностями: 081 – Право, 133 – Галузеве машинобудування, 162 – Біотехнології та біоінженерія, 181 – Харчові технології, 272 – Транспортні технології (на автомобільному транспорті).

Навчально-методичною радою ухвалені і вченою радою Університету затверджені освітньо-професійні програми підготовки фахівців з вищою освітою ступеню «Магістр»: агрохімсервіс у прецизійному агровиробництві; управління персоналом; інформаційно-комунікаційні технології в освіті; соціально-психологічна реабілітація; нутриціологія.

З метою наповнення відповідним змістом освітньої діяльності у звітному році навчальним та навчально-методичним відділами підготовлені, затверджені та видані: Каталог нормативних документів з організації освітнього процесу в НУБіП України – 2019; Каталог навчальних планів і програм підготовки магістрів. 2019-2020 навчальний рік (українською та англійською мовами); Каталог навчальних планів і програм підготовки бакалаврів. 2019-2020 навчальний рік (українською та англійською мовами); Каталог освітніх програм підготовки магістрів. 2019-2020 навчальний рік (у 3-х томах); Каталог освітніх програм підготовки бакалаврів. 2019-2020 навчальний рік (у 3-х томах); Навчальні плани підготовки магістрів. Рік вступу – 2019 (українською та англійською мовами); Навчальні плани підготовки бакалаврів. Рік вступу – 2019 (українською та англійською мовами).

На сьогодні в НУБіП України на всіх курсах для всіх спеціальностей підготовки фахівців запроваджена Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС), за якою облік навчального навантаження студентів, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання, обліковується у кредитах ЄКТС. Використання ЄКТС наближає оцінювання знань студентів до європейських критеріїв. Кредитно-модульна система навчання запроваджена також і для заочної форми навчання.

Навчально-методичну роботу викладачів Університету в звітному році спрямовано на забезпечення навчального процесу підручниками, навчальними посібниками і методичними розробками, у т.ч. на електронних носіях інформації, робочими навчальними програмами дисциплін, що входять до освітньо-професійних програм з урахуванням ступеневості підготовки фахівців та світового досвіду в галузі освіти. У 2019 р. науково-педагогічні працівники базового закладу університету (м. Київ) підготували та видали 23 підручники і 119 навчальних посібників за рекомендацією до друку вченої ради НУБіП України чи з грифом Міністерства освіти і науки України або Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України (до закінчення терміну дії грифа), 584 методичні розробки (табл. 2.6-2.7).

Таблиця 2.6. Динаміка видання навчально-методичної літератури, розроблення мультимедійних та комп'ютерних програм у 2015-2019 рр.

Роки	Навчально-методична література, кількість найменувань/друк. арк.					Мультимедійні програми, шт.	Комп'ютерні програми, шт., у т. ч.				
	підручники		навчальні посібники		методичні розробки		навчаючі	контролюючі	довідкові	розрахункові	АРМ фахівця
	рекомен. вченою радою	з грифом МОН	рекомен. вченою радою	з грифом МОН							
2015	27/832	27/812	144/2709	75/1620	1208/ 6591	48	44	37	20	43	2
2016	40/1115	15/309	214/5099	17/371	883/ 5859	46	46	29	21	20	–
2017	46/1462	3/125,5	298/7331	3/101,8	899/ 6430	34	42	3	21	7	5
2018	28/849	2/61	122/2956	1/25	664/ 3702	21	18	11	3	8	5
2019	20/651	3/78	117/2540	1/22	584/ 3352	27	16	1	–	16	5

Таблиця 2.7. Кількість виданої навчально-методичної літератури, мультимедійних та комп'ютерних програм, розроблених у 2019 р.

ННІ, факультет	Навчально-методична література, кількість найменувань/друк. арк.					Мультимедійні програми, шт.	Комп'ютерні програми, шт., у т. ч.				
	підручники		навчальні посібники		методичні розробки		навчаючі	контролюючі	довідкові	розрахункові	АРМ фахівця
	рекомен. вченою радою	з грифом МОН	рекомен. вченою радою	з грифом МОН							
Лісового і садово-паркового господарства	3/70	–	8/144	–	24/111	–	–	–	–	–	–
Енергетики, автоматики та енергозбереження	2/79	1/24	10/230	–	33/207	–	–	–	–	–	–
Неперервної освіти і туризму	–	–	–	–	9/32	–	–	–	–	–	–
Агробіологічний	2/64	–	11/239	1/22	68/503	7	–	–	–	–	–
Захисту рослин, біотехнологій та екології	1/16	–	2/26	–	26/187	–	–	–	–	–	–
Тваринництва та водних біоресурсів	3/145	1/22	3/80	–	26/235	–	–	–	–	–	–
Ветеринарної медицини	1/29	–	7/141	–	49/204	–	–	–	–	–	2
Механіко-технологічний	–	1/32	5/71	–	38/125	–	1	–	–	–	–
Конструювання та дизайну	1/44	–	7/233	–	33/136	15	15	1	–	16	–
Економічний	–	–	17/353	–	113/679	–	–	–	–	–	–
Аграрного менеджменту	–	–	10/245	–	19/114	–	–	–	–	–	–
Землепорядкування	–	–	7/148	–	17/93	5	–	–	–	–	–
Юридичний	2/35	–	1/23	–	19/106	–	–	–	–	–	–
Інформаційних технологій	2/74	–	7/176	–	18/75	–	–	–	–	–	3
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	–	–	5/94	–	25/150	–	–	–	–	–	–
Гуманітарно-педагогічний	3/95	–	17/337	–	67/395	–	–	–	–	–	–
Разом	20/651	3/78	117/2540	1/22	584/3352	27	16	1	–	16	5

Значних результатів у цьому досягли такі факультети та навчально-наукові інститути: гуманітарно-педагогічний; агробіологічний; ветеринарної медицини; енергетики, автоматики і енергозбереження.

Зважаючи на зазначене, у 2019 р. наукова бібліотека НУБіП України отримала навчальної та наукової літератури (книги, періодичні видання, у т.ч. іноземні) на суму 477941,00 грн. У загальному фонді бібліотеки знаходиться 764899 примірників підручників та навчальних посібників. У поточному році бібліотека отримала 5 примірників іноземної літератури із FAO, а з редакційно-видавничого відділу – 1029 примірників навчальної літератури. Закуплено навчальної та наукової літератури, періодичних видань (газети, журнали) на суму 297204,00 грн.

У 2019 р. в університеті продовжувалася робота щодо створення електронних навчальних курсів (ЕНК) та лекцій з навчальних дисциплін, підручників, навчальних посібників і методичних розробок на WEB-сайтах факультетів, навчально-наукових інститутів та в загальноуніверситетській комп'ютерній мережі. В електронну форму переведено значну кількість підручників і навчальних посібників, авторами яких є

науково-педагогічні працівники НУБіП України, створено електронні варіанти цілого ряду курсів лекцій, що викладаються студентам університету, електронні методичні розробки до вивчення окремих дисциплін, розроблено навчально-контролюючі системи. Всього підготовлено: ЕНК дисциплін – 1083, у т.ч. атестованих – 501, підручників і навчальних посібників – 84, методичних розробок – 404, лекцій – 1104 (табл. 2.8-2.9).

Таблиця 2.8. Динаміка підготовки ЕНК дисциплін і навчально-методичної літератури в електронній формі у 2015-2019 рр.

Роки	Електронні навчальні курси дисциплін, кількість		Підручники та навчальні посібники, кількість	Методичні розробки, кількість	Лекції з дисциплін, кількість
	всього	у т.ч. атестованих			
2015	147	75	174	597	820
2016	462	236	226	527	778
2017	604	308	188	515	1169
2018	482	246	80	272	462
2019	1083	501	84	404	1104

Таблиця 2.9. Підготовка ЕНК дисциплін і навчально-методичної літератури в електронній формі у 2019 р.

ННІ, факультет	Електронні навчальні курси дисциплін, кількість		Підручники та навчальні посібники, кількість	Методичні розробки, кількість	Лекції з дисциплін, кількість
	всього	у т.ч. атестованих			
1	2	3	4	5	6
Лісового і садово-паркового господарства	33	15	–	1	11
Енергетики, автоматики та енергозбереження	36	18	4	31	126
Неперервної освіти і туризму	–	–	–	–	–
Агробіологічний	97	31	7	50	118
Захисту рослин, біотехнологій та екології	34	22	6	19	24
Тваринництва та водних біоресурсів	68	33	3	5	91
Ветеринарної медицини	50	20	4	27	133
Механіко-технологічний	62	3	–	10	38
Конструювання та дизайну	25	16	10	33	205
Економічний	110	53	9	72	118
Аграрного менеджменту	92	38	5	5	34
Землепорядкування	35	21	–	7	36
Юридичний	114	62	1	39	79
Інформаційних технологій	73	35	4	9	57
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	53	42	5	23	2
Гуманітарно-педагогічний	201	92	26	73	32
Разом	1083	501	84	404	1104

Інформацію про якісний склад факультетів і ННІ стосовно кількості кафедр, у тому числі випускаючих, спеціальностей і освітніх програм наведено у табл. 2.10- 2.11.

Таблиця 2.10. Динаміка якісного складу факультетів (ННІ) за 2015-2019 рр.

Роки	Кількість кафедр		Кількість випускаючих кафедр			Кількість спеціальностей	Кількість спеціалізацій
	всього	у т.ч. соціально-гуманітарних дисциплін	всього	з них очолюють:			
				професори	доценти		
2015	125	8	89	61	28	54	172
2016	123	8	90	67	23	51	98
2017	118	8	89	61	28	50	90
2018	111	8	85	58	27	55	66
2019	110	8	86	61	25	58	70

Таблиця 2.11. Якісний склад факультетів (ННІ) станом на 01.10.2019 р.

ННІ, факультет	Кількість кафедр		Кількість випускаючих кафедр			Кількість спеціальностей	Кількість освітніх програм
	всього	у т.ч. соціально-гуманітарних дисциплін	всього	з них очолюють:			
				професори	доценти		
1	2	3	4	5	6	7	8
Лісового і садово-паркового господарства	6	–	5	4	1	3	–
Енергетики, автоматики та енергозбереження	6	–	4	2	2	3	3
Неперервної освіти і туризму	2	–	2	2	–	11	–
Агробіологічний	11	–	9	6	3	2	3
Захисту рослин, біотехнологій та екології	9	–	5	2	3	3	5
Тваринництва та водних біоресурсів	8	–	8	7	1	2	16
Ветеринарної медицини	11	–	9	7	2	2	16
Механіко-технологічний	6	–	6	2	4	3	2
Конструювання та дизайну	6	–	3	1	2	2	5
Економічний	9	–	8	8	–	4	4
Аграрного менеджменту	5	–	4	4	–	4	4
Землепорядкування	5	–	5	2	3	1	–
Юридичний	5	–	5	4	1	1	1
Інформаційних технологій	5	–	3	2	1	5	7
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	3	–	2	1	1	3	5
Гуманітарно-педагогічний	13	8	8	7	1	9	9
Разом	110	8	86	61	25	58	70

Для покращання вивчення навчальних дисциплін та з метою прищеплення студентам навичок використання комп'ютерної техніки у професійній діяльності на кафедрах університету проводилася розробка відповідного програмного забезпечення. У цьому плані слід відзначити кафедри інформаційних систем, інформаційних і дистанційних технологій, автоматики та робототехнічних систем ім. акад. І.І. Мартиненка. У той же час ще не на всіх факультетах і в ННІ створено електронні варіанти лекцій та

навчальної літератури на високому рівні. Передові позиції у цій справі займають ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження, факультети гуманітарно-педагогічний, інформаційних технологій, механіко-технологічний, конструювання та дизайну.

Важливою складовою навчально-методичної роботи стала участь співробітників університету в роботі науково-методичних комісій Міністерства освіти і науки України та Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, на які покладаються такі завдання: внесення пропозицій щодо удосконалення організаційного та методичного забезпечення навчально-виховного процесу, інтенсифікації навчального процесу на основі впровадження сучасних стандартів вищої освіти, передових методів навчання, освітніх та інформаційних технологій; визначення вимог до кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників.

Наказом Міністерства освіти і науки України від 25.04.2019 р. № 582 «Про затвердження персонального складу науково-методичних комісій (підкомісій) сектору вищої освіти Науково-методичної ради МОН України» 19 провідних науково-педагогічних працівників нашого університету увійшли до складу зазначених комісій (підкомісій), а саме: із загальної, професійної освіти та спорту (підкомісія «015. Професійна освіта (за спеціалізаціями)»), з бізнесу, управління та права (підкомісія «051. Економіка», «071. Облік і оподаткування», «293. Міжнародне право»), з інформаційних технологій, автоматизації та телекомунікацій (підкомісія «151. Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»), з інженерії (підкомісія «141. Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»), з будівництва та технологій (підкомісія «181. Харчові технології», «187. Деревообробні та меблеві технології», «193. Геодезія та землеустрій»), з аграрних наук та ветеринарії (підкомісія «201. Агрономія», «202. Захист і карантин рослин», «203. Садівництво та виноградарство», «204. Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва», «205. Лісове господарство», «206. Садово-паркове господарство», «207. Водні біоресурси та аквакультура», «208. Агроінженерія», «211. Ветеринарна медицина», «212. Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза»).

У 2019 р. співробітники НУБіП України брали участь у роботі 20 науково-методичних комісій Міністерства аграрної політики та продовольства України (нині Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України) з наступних напрямів підготовки: агрономія; захист рослин; технологія виробництва і переробки продукції тваринництва; ветеринарна медицина; екологія та біотехнологія; рибне господарство та аквакультура; геодезія та землеустрій; лісове і садово-паркове господарство; енергетика та електротехнічні системи в АПК; процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва; економіка та підприємництво, менеджмент і адміністрування; харчові технології та інженерія; впровадження комп'ютерних технологій у навчальний процес; загальноосвітні, суспільні і гуманітарні дисципліни; педагогічна освіта, фізичне виховання і спорт; виховна робота; післядипломна освіта та дорадництво; міжнародне співробітництво; правознавство.

Очолюють зазначені науково-методичні комісії провідні науково-педагогічні працівники університету, як правило доктори наук і професори, директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр.

У звітному році понад 50 провідних науково-педагогічних працівників університету у складі експертів Міністерства освіти і науки України брали участь у проведенні ліцензійних та акредитаційних експертиз у закладах вищої освіти.

В університеті створено необхідні умови для творчого росту його співробітників. За 2018-2019 н.р. понад 50 науково-педагогічних працівників підвищили свій рівень педагогічної майстерності, понад 200 – з інформаційно-комунікаційних технологій (брали участь у майстер-класах щодо створення електронних навчальних курсів дисциплін на базі платформи дистанційного навчання Elearn).

Науково-педагогічні працівники університету брали участь в інформаційно-консультаційному забезпеченні реформування та прогресивного розвитку села та надавали аграрним підприємствам інформаційно-дорадницькі послуги (табл. 2.12-2.13).

Таблиця 2.12. Динаміка змін інформаційно-дорадницької служби (центрів) за 2015-2019 рр.

Роки	Кількість НПП, які беруть участь у роботі служб (центрів)	Кількість звернень за консультаційними послугами
2015	196	1312
2016	214	1923
2017	196	1583
2018	208	2711
2019	220	1911

Таблиця 2.13. Наявність інформаційно-дорадницької служби (центрів) у 2019 р.

ННІ, факультет	Кількість НПП, які беруть участь у роботі служб (центрів)	Кількість звернень за консультаційними послугами
Лісового і садово-паркового господарства		
Енергетики, автоматики та енергозбереження		
Неперервної освіти і туризму		
Агробіологічний	16	286
Захисту рослин, біотехнологій та екології	22	82
Тваринництва та водних біоресурсів	6	40
Ветеринарної медицини	78	107
Механіко-технологічний	–	–
Конструювання та дизайну	15	168
Економічний	–	–
Аграрного менеджменту	–	–
Землепорядкування	10	48
Юридичний	4	25
Інформаційних технологій	4	15
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	6	5
Гуманітарно-педагогічний	9	51
Разом	220	1911

Навчальний, навчально-методичний відділи і відділ якості освіти, маркетингу та профорієнтаційної роботи разом з іншими підрозділами університету брали участь в роботі низки виставок, форумів і семінарів, на яких було представлено досягнення університету з навчальної, наукової, інноваційної, навчально-методичної роботи, комп'ютеризації навчального процесу, дистанційної форми навчання, профорієнтаційної роботи тощо.

Учасність у роботі різноманітних виставок, форумів і семінарів: у освітньому Форумі для випускників шкіл міста Києва та їхніх батьків, організатор «Я в Курсі» (3 січня 2019 р.); у Десятій міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти-2019», м. Київ (Київський палац дітей та юнацтва), де було отримано диплом ГРАН-ПРІ «Лідер вищої освіти» (14-15 березня 2019 р.); у XVI міжнародній виставці «Освіта Слобожанщини та навчання за кордоном – 2019»; у освітньому форумі «Успішний 11-класник» в Міжнародному виставковому центрі (29 вересня 2019 р.); у семінарі «Системи управління в освітніх організаціях. Вимоги та настанови щодо застосування в міжнародному стандарті ISO 21001:2018» (16 жовтня 2019 р.).

Профорієнтаційна робота:

- Участь в III Зимовій науковій школі для інтелектуально обдарованої учнівської молоді міста Славута Хмельницької області, де було укладено угоду про співпрацю (25 січня 2019 року);

- Участь у III щорічному фестивалі професій у м.Покров на Дніпропетровщині організованого Інтелектуальним центром Громадської організації «Берегиня» (16 травня 2019 р.);

- Участь у II щорічному фестивалі професій у м. Нікополь на Дніпропетровщині організованого Інтелектуальним центром Громадської організації «Берегиня» (17 травня 2019 р.);

- Участь в Ярмарку професій в м. Фастів, що проводить Фастівська міськрайонна філія Київського обласного центру зайнятості (27 лютого 2019 р.);

- Участь в Ярмарку професій в м. Славута, що проводить Славутицька міська філія Київського обласного центру зайнятості (1 квітня 2019 р.);

- Участь в Ярмарку професій в смт. Іванків що проводить Іванківський районний центр зайнятості (4 квітня 2019 р.);

- Участь в Ярмарку професій в м. Прилуки, що проводить Прилуцька міськрайонна філія центру зайнятості (22 березня 2019 р.);

- Участь в Ярмарку професій в смт. Володарка що проводить Володарський районний центр зайнятості (8 квітня 2019 р.);

- Участь в Ярмарку професій в м. Гребінка, що проводить Гребінківська районна філія Полтавського обласного центру зайнятості (16 квітня 2019 р.);

- Участь в Ярмарку професій в смт. Володарка що проводить Володарський районний центр зайнятості (11 жовтня 2019 р.);

- Участь в Ярмарку професій в м. Старокостянтинів що проводить Старокостянтинівська міськрайонна філія Хмельницького обласного центру зайнятості (8 жовтня 2019 р.);

- Участь в Ярмарку професій «Країна професійного вибору» в м. Хмельницький, що проводить Хмельницька обласна служба зайнятості спільно із Хмельницькою торгово-промисловою палатою (10 жовтня 2019 р.);

- Участь в Ярмарку професій в м. Фастів, що проводить Фастівська міськрайонна філія Київського обласного центру зайнятості (16 жовтня 2019 р.);

- Участь в Ярмарку професій в м. Мена, Чернігівської області, що проводить Менський районний центр зайнятості (17 жовтня 2019 р.).

Протягом року було проведено Дні відкритих дверей Університету для учнів шкіл та випускників технікумів і шкіл (21 та 28 березня, 31 жовтня, 1 та 22 листопада). Про Університет було розміщено рекламу у районних газетах (за березень-квітень подано рекламу в 45 газет Черкаської, Київської, Вінницької, Чернігівської, Кіровоградської, Полтавської, Житомирської областей), на освітньому порталі ЗНО «Клуб на правах реклами» (червень 2019-травень 2020 рр.), в журналі «Сучасна освіта» травневий випуск.

У 2018-2019 навчальному році підготовку на підготовчих курсах НУБіП України пройшли 237 слухачів.

Згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 28.11.2018 р. № 1313 «Про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади у 2018/2019 навчальному році» у базовому закладі університету було проведено I-й етап Всеукраїнської студентської олімпіади, в якому взяли участь 5765 студентів (табл. 2.14-2.15). Всього переможців I етапу олімпіади – 430 студентів, які вибороли призові місця. Заохочення переможців I етапу олімпіади здійснювалося згідно з «Положенням про проведення Всеукраїнської студентської олімпіади в НУБіП України».

Таблиця 2.14. Динаміка участі студентів базового закладу університету (м. Київ) у I-му етапі Всеукраїнських студентських олімпіад у 2015-2019 рр.

Роки	Кількість учасників, осіб
2015	2338
2016	3528
2017	4071
2018	3964
2019	5765

Таблиця 2.15. Перелік дисциплін і напрямів підготовки (спеціальностей), з яких проведено I етап Всеукраїнської студентської олімпіади у базовому закладі університету у 2018-2019 н.р.

№ п/п	Олімпіади	Кількість учасників, осіб
<i>Олімпіади з навчальних дисциплін</i>		
1.	Хімія	23
2.	Агрохімія	12
3.	Ґрунтознавство	25
4.	Рослинництво	112
5.	Кормовиробництво	78
6.	Землеробство	47
7.	Гербологія	29
8.	Селекція і насінництво польових культур	61
9.	Технологія зберігання та переробки продукції рослинництва	74
10.	Екологія (Загальна екологія)	56
11.	Безпека життєдіяльності	46
12.	Цивільний захист	94
13.	Агроекологія	40
14.	Екологічна безпека	56
15.	Фітопатологія	34
16.	Хімічний захист	40
17.	Ентомологія	23
18.	Основи охорони праці	18
19.	Трактори і автомобілі	34
20.	Машини та обладнання для тваринництва	25
21.	Вантажні перевезення	24
22.	Правила дорожнього руху	26
23.	Управління ланцюгом постачання	28
24.	Технічний сервіс в АПК	38
25.	Експлуатація машин та обладнання	32
26.	Сільськогосподарські машини	27
27.	Архітектура будівель і споруд	31
28.	Організація будівництва	11
29.	Опір матеріалів	26
30.	Технологія машинобудування	25
31.	Теоретична механіка	35
32.	Нарисна геометрії	17
33.	Деталі машин	13
34.	Взаємозамінність, стандартизація та технічне вимірювання	21
35.	Ремонт машин	20
36.	Надійність ОЛК	11
37.	Надійність с.-г. техніки	22

№ п/п	Олімпіади	Кількість учасників, осіб
38.	Залізобетонні та кам'яні споруди	14
39.	Металеві конструкції	34
40.	Відновлення та підвищення зносостійкості деталей і конструкцій	12
41.	Комп'ютерна графіка	23
42.	Статистика	38
43.	Фінансовий менеджмент	45
44.	Інвестування	114
45.	Державні фінанси	49
46.	Страхова справа	158
47.	Економіка підприємства	18
48.	Фінансова безпека	24
49.	Фінанси	76
50.	Податкова система країни	40
51.	Управлінський облік	75
52.	Організація і методика аудиту	27
53.	Облік у банках	57
54.	Економічна теорія	51
55.	Аграрний маркетинг	26
56.	Стратегічне управління	63
57.	Земельний кадастр	119
58.	Міжнародне право	54
59.	Кримінальне право	73
60.	Інтелектуальна власність	63
61.	Обладнання харчових та переробних виробництв	18
62.	Інформатика (для технічних спеціальностей)	14
63.	Інформатика (для економічних спеціальностей)	10
64.	Розробка мобільних додатків	6
65.	Педагогіка	82
66.	Українська мова за професійним спрямуванням	178
67.	Англійська мова	259
68.	Політологія	35
69.	Культурологія	52
70.	Психологія	21
71.	Історія України	59
72.	Філософія	150
73.	Електричні апарати	93
74.	Електротехнічні матеріали	101
75.	Монтаж енергообладнання	122
76.	Технічний сервіс енергообладнання	51
77.	Енергоменеджмент та енергоаудит	81
78.	Безпека праці в електроустановках	79
79.	Технології енергоінжинірингу в АПК	90
80.	Вища математика	66
	Всього	4091
<i>Олімпіади з напрямів підготовки та спеціальностей</i>		
1	Лісове господарство	11
2	Садово-паркове господарство	12
3	Деревооброблювальні технології	38
4	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	73
5	Енергетика та електротехнічні системи в АПК	91
6	Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	51
7	Агрономія	59

№ п/п	Олімпіади	Кількість учасників, осіб
8	Садівництво і виноградарство	22
9	Біотехнологія	60
10	Екологія	47
11	Водні біоресурси та аквакультура	62
12	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	167
13	Ветеринарна медицина	112
14	Економіка	18
15	Облік і оподаткування	86
16	Фінанси, банківська справа та страхування	33
17	Фінанси та кредит	49
18	Маркетинг	34
19	Менеджмент організацій і адміністрування	62
20	Менеджмент ЗЕД	60
21	Геодезія та землеустрій	119
22	Право	99
23	Якість, стандартизація та сертифікація	18
24	Метрологія, стандартизація та сертифікація	18
25	Харчові технології	45
26	Комп'ютерні науки	14
27	Економічна кібернетика	25
28	Професійна освіта	43
29	Філологія (англійська мова та література)	58
30	Психологія	10
31	Туризм	30
32	Публічне управління та адміністрування	48
	Всього	1674
	Разом	5765

У II-му етапі Всеукраїнської студентської олімпіади у 2018-2019 н.р., який проводився у базових ЗВО, визначених тим же наказом МОН України, взяли участь 197 студентів університету, 59 з яких стали переможцями та призерами. Двадцять команд студентів університету стали переможцями та призерами у командному заліку. Результати участі студентів НУБіП України у II-му етапі Всеукраїнської студентської олімпіади у 2018-2019 н.р. наведено у табл. 2.16-2.17.

Таблиця 2.16. Результати проведення Всеукраїнської студентської олімпіади у базовому закладі університету (м. Київ) у 2018-2019 н.р.

№ п/п	ННІ, факультети	Брали участь у олімпіаді, осіб		Призові місця II етапу, осіб		
		I етап	II етап	I	II	III
1	2	3	54	5	6	7
1	Лісового і садово-паркового господарства	61	5	1	1	–
2	Енергетики, автоматики і енергозбереження	898	25	1	1	1
3	Агробіологічний	542	15	2	3	2
4	Захисту рослин, біотехнологій та екології	496	25	2	4	5
5	Тваринництва та водних біоресурсів	259	6	2	–	–
6	Ветеринарної медицини	112	6	–	1	1
7	Механіко-технологічний	252	9	–	–	4
8	Конструювання та дизайну	280	17	–	3	1

1	2	3	54	5	6	7
9	Економічний	907	27	–	1	5
10	Аграрного менеджменту	316	10	–	–	3
11	Землевпорядкування	238	6	–	2	–
12	Юридичний	289	6	–	–	1
13	Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	99	7	1	1	1
14	Інформаційних технологій	69	3	–	2	–
15	Гуманітарно-педагогічний	947	17	–	4	1
	Всього:	5765	197	9	25	25

Таблиця 2.17. Динаміка проведення Всеукраїнських студентських олімпіад в базовому закладі університету (м. Київ) у 2016-2017–2018-2019 н.р.

Кількість	2016-2017 н.р.	2017-2018 н.р.	2018-2019 н.р.
проведених в університеті олімпіад у I етапі	130	119	112
студентів університету – учасників у I етапі	4071	3964	5765
олімпіад у II етапі, де брали участь студенти університету	48	80	72
студентів університету – учасників у II етапі	193	190	197
переможців II етапу олімпіад	35	44	59
	1 місце – 8	1 місце – 8	1 місце – 9
	2 місце – 12	2 місце – 23	2 місце – 25
переможців II етапу олімпіад у командному заліку	3 місце – 15	3 місце – 13	3 місце – 25
	13	17	20
	1 місце – 5	1 місце – 8	1 місце – 6
2 місце – 2	2 місце – 6	2 місце – 9	
3 місце – 6	3 місце – 3	3 місце – 5	

Протягом 2019 р. було проведено 9 засідань навчально-методичної ради Університету. На засіданнях ради розглядалися пункти концепції розвитку університету у розрізі питань прийнятого нового закону «Про вищу освіту»: проблеми надання освітніх послуг у сфері вищої освіти з підготовки фахівців, питання ліцензування та акредитації спеціальностей підготовки фахівців, відкриття нових магістерських програм та освітньо-професійних програм підготовки за першим і другим рівнем, внесення змін у цикли дисциплін за вибором університету у навчальних планах підготовки фахівців, підтримано клопотання вчених рад факультетів та ННІ щодо надання рекомендацій вченої ради НУБіП України рукописам підручників, навчальним посібникам, термінологічним словникам і довідникам, про зміни порядку перевірки навчальних і наукових видань НПП та дипломних робіт студентів на наявність академічного плагіату програмою Unicheck тощо.

У зв'язку із підготовкою до переоформлення статусу національного та дослідного університету, було ухвалено низку положень «Про освітні програми у НУБіП України», «Про академічну доброчесність у НУБіП України», «Про навчально-методичну раду НУБіП України», оновлене «Положення про заліки та екзамени у НУБіП України» «Положення про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських, бакалаврських та інших робіт на наявність плагіату в НУБіП України».

Загалом станом на листопад 2019 р. навчально-методична рада розглянула, ухвалила і підтримала клопотання вчених рад факультетів та ННІ щодо рекомендацій вченої ради університету таким рукописам: 9 підручникам, 55 навчальним посібникам та 1 словнику (6 із зазначених видань – англomовні).

Навчально-методичною радою також розглянуто та ухвалено ряд концепцій діяльності з надання освітніх послуг у сфері вищої освіти з підготовки фахівців, ліцензійні та акредитаційні справи підготовки здобувачів вищої освіти.

Кожні півроку розглядались результати засідань стипендіальних комісій факультетів та ННІ щодо нарахування додаткових балів до особистого рейтингу студентів.

Під час засідань ради розглянуто результати аналізу діяльності навчальних лабораторій та організовано і проведено семінар із завідуючими кафедрами та завідувачами навчальними лабораторіями університету. Також відбувся щорічний розгляд «Рекомендацій кандидатур на іменні стипендії студентів НУБіП України на I півріччя 2019-2020 н.р.» на якому рекомендували 6 найкращих студентів за поданням деканів факультетів.

Започатковане провадження освітньої діяльності, щодо підготовки здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» (ліцензованим обсягом 200 осіб на 4 роки).

Перед початком вступної кампанії 2019 р. розглянуто питання про збільшення ліцензійного обсягу підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем за освітньо-професійною програмою «Адміністративний менеджмент» до 300 осіб.

Розглянуто ліцензійні справи щодо підготовки фахівців ОС «Бакалавр» за спеціальностями: 103 «Науки про Землю»; 125 «Кібербезпека»; 144 «Теплоенергетика».

Розглянуто питання акредитації освітніх програм підготовки фахівців ОС «Бакалавр» за спеціальностями: «Харчові технології» за спеціальністю 181 «Харчові технології», «Ветеринарна медицина» за спеціальністю 211 «Ветеринарна медицина».

Розгляд акредитаційних справ щодо діяльності з надання освітніх послуг у сфері вищої освіти ВП НУБіП України з підготовки фахівців ОС «Бакалавр» за напрямками підготовки: 6.051401 «Біотехнологія»; 6.030401 «Право»; 6.051701 «Харчові технології та інженерія»; 6.050503 «Машинобудування»; 6.070101 «Транспортні технології» (за видами транспорту).

Розглянуто ліцензійну справу підготовки фахівців ОС Магістр (другий рівень вищої освіти) галузі знань 05 – «Поведінкові науки», спеціальності 053 – «Психологія», спеціалізація «Практична психологія» ліцензований обсяг 100 осіб.

Розглянуто справи першої акредитації спеціальностей підготовки фахівців ОС «Магістр»: 121 «Інженерія програмного забезпечення»; 122 «Комп'ютерні науки», 123 «Комп'ютерна інженерія», 133 «Галузеве машинобудування», 187 «Деревообробні та меблеві технології».

Проведено розгляд та затвердження ліцензійних справ відокремлених підрозділів Національного університету біоресурсів і природокористування України:

– «Публічне управління та адміністрування» за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

– «Управління навчальним закладом» за спеціальністю 073 «Менеджмент».

– «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно))» за спеціальністю 035.041 «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно))», кваліфікація: філолог-дослідник, перекладач з англійської та другої іноземної мови.

– «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно))» за спеціальністю 035.043 «Філологія (германські мови та літератури (переклад включно))», кваліфікація: філолог-дослідник, перекладач з німецької та другої іноземної мови.

– «Технології зберігання, консервування та переробки м'яса» за спеціальністю 181 «Харчові технології».

– «Технології зберігання та переробки водних біоресурсів» за спеціальністю 181 «Харчові технології».

– «Якість, стандартизація та сертифікація» за спеціальністю 152 «Метрологія та

інформаційно-вимірвальна техніка».

- «Управління інноваційною діяльністю» за спеціальністю «Менеджмент».
- «Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами» за спеціальністю 073 «Менеджмент».
- «Фінанси і кредит» за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».
- «Облік і аудит» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування».
- «Економіка підприємства» за спеціальністю 051 «Економіка підприємства».
- «Економічна кібернетика» за спеціальністю 051 «Економіка».
- «Педагогіка вищої школи» за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки».
- «Соціальна робота» за спеціальністю 231 «Соціальна робота».
- «Водні біоресурси та аквакультура» за спеціальністю 207 «Водні біоресурси та аквакультура».
- «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва».
- «Маркетинг» за спеціальністю 075 «Маркетинг».
- «Ветеринарна медицина» за спеціальністю 211 «Ветеринарна медицина».
- «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» за спеціальністю 212 «Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза».
- «Обладнання лісового комплексу» за спеціальністю 133 «Галузеве машинобудування».
- «Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва» за спеціальністю 133 «Галузеве машинобудування».
- «Будівництво та цивільна інженерія» за спеціальністю 192 «Будівництво та цивільна інженерія».
- «Інформаційні управляючі системи і технології» за спеціальністю 122 «Комп'ютерні науки».
- «Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг» за спеціальністю 122 «Комп'ютерні науки».

На засіданнях навчально методичної ради неодноразово розглядались питання щодо створення 3 міжкафедральних лабораторій, а саме:

- міжкафедральної навчальної лабораторії на базі ВП НУБіП України «Ірпінський економічний коледж» для організації навчання студентів заочної (дистанційної) форми навчання з підготовки фахівців на першому бакалаврському рівні за спеціальностями: «Облік і оподаткування», «Фінанси, банківська справа та страхування», «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»;
- міжкафедральної навчальної лабораторії зі спеціальності біотехнології та біоінженерія на базі ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»;
- міжкафедральної навчальної лабораторії зі спеціальностей: «Агрономія» та «Облік і аудит» на базі ВП НУБіП України «Заліщицький аграрний коледж ім. Є.Храпливого».

Розширено перелік спеціальностей міжкафедральної навчальної лабораторії на базі ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» з підготовки фахівців ОС «Магістр» за спеціальністю 101 «Екологія», освітні програми «Екологія та охорона навколишнього середовища» і «Екологічний контроль та аудит».

2.1.3. Навчальна лабораторна база

Студенти базового закладу університету (м. Київ) навчаються у 17 навчальних корпусах і проживають у 14 гуртожитках (у навчально-дослідних господарствах і

дослідних станціях університету є 6 гуртожитків для проживання студентів під час проходження практичного навчання).

Навчально-наукові інститути (ННІ) та факультети розміщені у таких навчальних корпусах:

1, 3 – гуманітарно-педагогічний факультет;

2, 4 – агробіологічний факультет та факультет захисту рослин, біотехнологій і екології;

1, 7a – факультет тваринництва та водних біоресурсів;

12 – факультет ветеринарної медицини та факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК;

15 – факультет інформаційних технологій;

10 – економічний факультет, факультет аграрного менеджменту та ННІ неперервної освіти і туризму;

5, 7, 7a, 11 – механіко-технологічний факультет та факультет конструювання та дизайну;

8, 11 – ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження;

1, 1a – ННІ лісового та садово-паркового господарства;

6 – факультет землевпорядкування та юридичний факультет;

9 – кафедра фізичного виховання.

Кафедра військової підготовки має свій окремий корпус.

Університет у різних ґрунтово-кліматичних зонах України (Полісся, Лісостеп, Степ та субтропіки) має потужну базу для проведення практичного навчання студентів – 9 відокремлених підрозділів (ВП), дослідна станція, навчально-науково-виробничі підрозділи:

– ВП НУБіП України:

– Агрономічна дослідна станція (Київська обл.), має гуртожиток на 100 осіб;

– Великоснітинське навчально-дослідне господарство ім. О.В. Музиченка (Київська обл.), має гуртожиток на 110 осіб;

– Боярська лісова дослідна станція (Київська обл.), має гуртожиток на 120 осіб;

– Навчально-дослідне господарство «Ворзель» (Київська обл.), має гуртожиток на 75 осіб;

– виробнича база:

– Бережанського агротехнічного інституту;

– Ніжинського агротехнічного інституту;

– Заліщицького аграрного коледжу імені Є. Храпливого;

– Немішаївського агротехнічного коледжу;

– Ірпінського економічного коледжу;

– Боярського коледжу екології і природних ресурсів;

– Бобровицького коледжу економіки та менеджменту ім. О. Майнової;

– Мукачівського аграрного коледжу;

– Рівненського коледжу;

– Ботанічний сад НУБіП України.

У навчально-дослідних господарствах створено понад 67 навчально-виробничих і навчально-науково-виробничих лабораторій, де проводяться лабораторні та практичні заняття, студенти проходять навчальну та виробничу практики тощо. Загальна навчальна площа цих лабораторій становить 1161 м². До матеріально-технічної бази університету, окрім навчальних корпусів і гуртожитків, входять також їдальня, кінно-спортивний комплекс, наукова бібліотека та її філії в навчальних корпусах, інформаційний центр, обладнаний сучасною комп'ютерною технікою, міжнародним зв'язком, електронною поштою. Університет має свою автомобільну базу та телефонну станцію. Загальна площа

навчально-лабораторних споруд університету становить 99597 м². На кафедрах університету створені і функціонують навчальні лабораторії, кабінети, класи персональних комп'ютерів, майстерні, полігони загальною площею понад 67673 м².

Для забезпечення навчального процесу функціонують структурні підрозділи кафедр університету в наукових установах та виробництвах на площах близько 8000 м². При цьому студенти мають можливість проживати в гуртожитках цих установ і виробництв, кількість місць в яких перевищує 500. Кількісні показники щодо навчальної лабораторної бази університету наведені у таблицях 2.18-2.19.

Таблиця 2.18. Динаміка розвитку навчально-лабораторної бази (м²) за 2015-2019 рр.

Роки	Загальна площа	Із загальної площі				
		навчальна	навчально-допоміжна	підсобна	житлова	
					всього	у т. ч. зайнята студентами
2015	179313	67673	28172	33231	50237	50237
2016	179313	67673	28172	33231	50237	50237
2017	179313	67673	28172	33231	50237	50237
2018	179313	67673	28172	33231	50237	50237
2019	179313	67673	28172	33231	50237	50237

Таблиця 2.19. Наявність та використання навчально-лабораторних будинків та гуртожитків (м²) у 2019 р.

	Загальна площа	Із загальної площі				
		навчальна	навчально-допоміжна	підсобна	житлова	
					всього	у т. ч. зайнята студентами
Всього:	179313	67673	28172	33231	50237	50237
у т. ч.:						
навчально-лабораторні споруди	99597	67673	25352	6572	-	-
гуртожитки	79716	-	2820	26659	50237	50237

2.1.4. Формування контингенту студентів

Прийом вступників до університету у 2019 р. на освітньо-професійні програми підготовки фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» денної і заочної форм навчання здійснювався у літній період з 10.07.2019 р.

Конкурсний відбір вступників з повною загальною середньою освітою здійснювався за результатами зовнішнього незалежного оцінювання, проведеного Українським центром оцінювання якості освіти, за виключенням окремих категорій вступників, а саме: особи, які мають захворювання, що зазначені у Переліку захворювань, що можуть бути перешкодою для проходження громадянами зовнішнього незалежного оцінювання, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України та Міністерства охорони здоров'я України від 25 лютого 2008 року №124/95, зареєстрованому у Міністерстві юстиції України 07 березня 2008 року за №189/14880.

Конкурсний відбір вступників, які мали диплом молодшого спеціаліста (з неповною вищою освітою) та вступали на відповідну спеціальність, здійснювався за результатами фахових вступних випробувань в університеті.

Згідно з Правилами прийому конкурсний відбір вступників, які вступали з 02.07.2019 р. до 08.08.2019 р. за освітнім ступенем «Магістр», здійснювався за результатами вступних випробувань з фундаментальних та професійно-орієнтованих дисциплін та іноземної мови.

У табл. 2.20 наведено обсяги прийому за державним замовленням до базового закладу університету (м. Київ) на 2019 р. та ліцензований обсяг прийому за переліком галузей знань та ступенями підготовки бакалаврів і магістрів (денна форма навчання), у табл. 2.21 – те ж для заочної форми навчання.

Таблиця 2.20. Обсяги прийому за державним замовленням до базового закладу університету на 2019 р. та ліцензований обсяг прийому за переліком галузей знань та освітніми ступенями (денна форма навчання)

№ п/п	Галузь знань, код спеціальності, найменування спеціальності	Ліцензовані обсяги прийому, осіб		Державне замовлення на підготовку фахівців, осіб	
		ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»
1	2	3	4	5	6
1	01 Освіта				
	011 Освітні, педагогічні науки		75		23
	015 Професійна освіта (технологія в-ва і переробки с.г. продукції)	50		35	
2	03 Гуманітарні науки				
	035 Філологія (германські мови та літератури (переклад включно))	115	50	10	6
3	05 Соціальні та поведінкові науки				
	051 Економіка	160	110	18	39
	053 Психологія	75		9	
	061 Журналістика	50		4	
4	07 Управління та адміністрування				
	071 Облік і оподаткування	150	180	21	52
	072 Фінанси, банківська справа та страхування	130	100	19	26
	073 Менеджмент	150	285	16	75
	074 Публічне управління та адміністрування				
	075 Маркетинг	60	60	8	15
	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	50	50	7	3
5	08 Право				
	081 Право	160	75	9	15
6	10 Природничі науки				
	101 Екологія	100	70	62	25
7	12 Інформаційні технології				
	121 Інженерія програмного забезпечення	75	25	20	7
	122 Комп'ютерні науки	75	40	32	12
	123 Комп'ютерна інженерія	75	25	19	5
	125 Кібербезпека	50		6	
8	13 Механічна інженерія				
	133 Галузеве машинобудування	170	100	62	36
9	14 Електрична інженерія				
	141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	175	170	91	86
	144 Теплоенергетика	50		5	
10	15 Автоматизація та приладобудування				
	151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	70	40	33	16
	152 Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка		50		6
11	16 Хімічна та біоінженерія				
	162 Біотехнології та біоінженерія	100	30	45	25
12	18 Виробництво та технології				
	181 Харчові технології	150	60	51	35
	187 Деревообробні та меблеві технології	50	40	18	8
13	19 Архітектура та будівництво				

1	2	3	4	5	6
	192 Будівництво та цивільна інженерія	50	25	29	28
	193 Геодезія та землеустрій	100	90	62	40
14	20 Аграрні науки та продовольство				
	201 Агрономія	220	165	174	75
	202 Захист і карантин рослин	75	100	56	29
	203 Садівництво та виноградарство	60	45	17	6
	204 Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	125	90	111	48
	205 Лісове господарство	215	165	78	34
	206 Садово-паркове господарство	100	75	30	24
	207 Водні біоресурси та аквакультура	75	75	34	16
15	1001 Техніка та енергетика аграрного виробництва				
	208 Агроінженерія	200	200	107	60
16	21 Ветеринарна медицина				
	211 Ветеринарна медицина	250	350	35	142
	212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза		75		10
17	23 Соціальна робота				
	231 Соціальна робота	50	50	22	12
18	24 Сфера обслуговування				
	241 Готельно-ресторанна справа	90		2	
	242 Туризм	50		3	
19	27 Транспорт				
	274 Автомобільний транспорт		50		7
20	0701 Транспорт та транспортна інфраструктура				
	275 Транспортні технології (автомоб. транспорт)	100	30	35	15
21	29 Міжнародні відносини				
	281 Публічне управління та адміністрування	50			
	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	95		10	
	Всього	4195	3220	1405	1061

Таблиця 2.21. Обсяги прийому за державним замовленням до базового закладу університету на 2019 р. та ліцензований обсяг прийому за переліком галузей знань та освітніми ступенями (заочна форма навчання)

№ п/п	Галузь знань, код спеціальності, найменування спеціальності	Ліцензовані обсяги прийому, осіб		Державне замовлення на підготовку фахівців, осіб	
		ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»	ОС «Бакалавр»	ОС «Магістр»
1	2	3	4	5	6
1	01 Освіта				
	011 Освітні, педагогічні науки		65		6
	015 Професійна освіта (технологія в-ва і переробки с.г. продукції)				
2	03 Гуманітарні науки				
	035 Філологія (германські мови та літератури (переклад включно))	10	50		1
3	05 Соціальні та поведінкові науки				
	051 Економіка	100	85		4
	053 Психологія	25		1	
4	07 Управління та адміністрування				
	071 Облік і оподаткування	140	180	2	5
	072 Фінанси, банківська справа та страхування	90	100	1	3
	073 Менеджмент	60	210	1	4
	074 Публічне управління та адміністрування		90		
	075 Маркетинг	60	60	2	1
	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	25	25	2	3

1	2	3	5	7	8
5	08 Право				
	081 Право	90	75		
6	10 Природничі науки				
	101 Екологія	50	60	1	7
7	12 Інформаційні технології				
	121 Інженерія програмного забезпечення	25			
	122 Комп'ютерні науки	25			
	123 Комп'ютерна інженерія	25			
8	13 Механічна інженерія				
	133 Галузеве машинобудування	120	100	7	10
9	14 Електрична інженерія				
	141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	125	140	4	13
10	15 Автоматизація та приладобудування				
	151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	15	25		2
	152 Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка		50		2
11	16 Хімічна та біоінженерія				
	162 Біотехнології та біоінженерія	50	30		4
12	18 Виробництво та технології				
	181 Харчові технології	50	60	5	5
	187 Деревообробні та меблеві технології	100	40		
13	19 Архітектура та будівництво				
	192 Будівництво та цивільна інженерія	50	15	5	2
	193 Геодезія та землеустрій	75	85	3	5
14	20 Аграрні науки та продовольство				
	201 Агрономія	90	100	12	23
	202 Захист і карантин рослин	50	70	3	6
	203 Садівництво та виноградарство	30	30	4	2
	204 Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	60	60		4
	205 Лісове господарство	200	140	12	11
	206 Садово-паркове господарство	60	75	5	4
	207 Водні біоресурси та аквакультура	75	75		1
15	1001 Техніка та енергетика аграрного виробництва				
	208 Агроінженерія	200	125	12	23
16	21 Ветеринарна медицина				
	211 Ветеринарна медицина				
	212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза				
17	23 Соціальна робота				
	231 Соціальна робота	45	50	6	4
18	24 Сфера обслуговування				
	242 Туризм	40			
19	0701 Транспорт та транспортна інфраструктура				
	275 Транспортні технології (автомобільний транспорт)	100	30		
	291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	5			
	Всього	2265	2300	88	155

До базового закладу університету у 2019 р. на перший курс на денну форму навчання за державним замовленням було прийнято на програми підготовки бакалаврів 1405 осіб (1108 осіб – на контрактній основі).

У 2019 р. на перший курс на заочну форму навчання було прийнято 88 осіб за державним замовленням та 776 – на контрактній основі. Крім того, за заочною формою навчання за освітньо-професійною програмою підготовки фахівців, які здобувають другу

вищу освіту (термін навчання 2 роки), у 2019 р. навчалося 598 осіб, випущено 221 особа.

За результатами набору на 1 курс у 2019 р. зараховано 30% випускників коледжів, серед зарахованих: 67% – вихідці із сільської місцевості, 156 – сиріт.

Інформація щодо прийому на навчання та формування контингенту студентів наведена в таблицях 2.22-2.41.

Таблиця 2.22. Динаміка прийому на програми підготовки бакалаврів у 2015-2019 рр.

Роки	Форми навчання						Разом за денною і заочною формами (2+5)
	денна			заочна			
	всього	повний термін навчання	скорочений термін навчання	всього	повний термін навчання	скорочений термін навчання	
2015	2318	1608	625	788	200	701	3103
2016	1810	1331	486	701	142	559	2511
2017	1845	1286	559	665	98	567	2510
2018	2333	1690	643	681	203	478	3014
2019	2572	1851	721	811	225	586	3383

Таблиця 2.23. Прийом на програми підготовки бакалаврів у 2019 р.

Спеціальність	Форми навчання						Разом за денною і заочною формами (2+5)
	денна			заочна			
	всього	повний термін навчання	скорочений термін навчання	всього	повний термін навчання	скорочений термін навчання	
1	2	3	4	5	6	7	8
Лісове господарство	84	50	34	111	–	111	195
Садово-паркове господарство	36	19	17	25	1	24	61
Деревообробні та меблеві технології	22	14	8	20	1	19	42
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	110	41	69	24	4	20	134
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	43	18	25	3	–	3	46
Теплоенергетика	5	5	–	–	–	–	5
Туризм	58	58	–	18	–	18	76
Публічне управління та адміністрування	15	15	–	–	–	–	15
Готельно-ресторанна справа	62	62	–	–	–	–	62
Агрономія	220	172	48	27	13	14	247
Садівництво та виноградарство	23	19	4	5	3	2	28
Захист та карантин рослин	67	52	15	4	3	1	68
Біотехнології та біоінженерія	55	50	5	2	2	–	57
Екологія	77	70	7	18	11	7	95
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	127	77	50	12	4	8	139
Водні біоресурси та аквакультура	50	35	15	11	7	4	61
Ветеринарна медицина	59	–	59	–	–	–	59

1	2	3	4	5	6	7	8
Агроінженерія	118	57	61	55	3	52	173
Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	39	28	11	9	1	8	48
Галузеве машинобудування	71	48	23	11	–	11	82
Будівництво та цивільна інженерія	47	26	21	9	2	7	56
Фінанси, банківська справа та страхування	77	42	35	83	5	78	160
Облік і оподаткування	60	34	26	79	3	76	139
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	26	26	–	6	6	–	32
Економіка	33	25	8	32	2	30	65
Менеджмент	63	55	8	17	4	13	80
Маркетинг	38	31	7	7	2	5	45
Геодезія та землеустрій	92	63	29	13	3	10	105
Право	138	129	9	94	80	14	232
Економіка (Економічна кібернетика)	12	12	–	–	–	–	12
Економіка (Цифрова економіка)	6	6	–	–	–	–	6
Комп'ютерні науки	59	46	13	5	–	5	64
Інженерія програмного забезпечення	68	48	20	7	–	7	75
Комп'ютерна інженерія	53	21	32	19	–	19	72
Кібербезпека	21	21	–	–	–	–	21
Харчові технології	86	64	22	16	6	10	102
Журналістика	47	47	–	–	–	–	47
Міжнародні відносини	89	89	–	5	5	–	94
Психологія	29	27	2	8	4	4	37
Професійна освіта	46	16	30	–	–	–	46
Соціальна робота	60	54	6	46	40	6	106
Соціальна педагогіка	–	–	–	8	8	–	8
Філологія	81	79	2	2	2	–	83
Разом	2572	1851	721	811	225	586	3383

Таблиця 2.24. Динаміка прийому на програми підготовки магістрів у 2015-2019 рр.

Роки	Форми навчання		Разом по денній і заочній формам (2+3)
	денна	заочна	
2015	1498	813	2318
2016	1441	891	2390
2017	1578	788	2366
2018	1695	948	2643
2019	1551	724	2275

Таблиця 2.25. Прийом на програми підготовки магістрів у 2019 р.

Спеціальність	Форми навчання		Разом по денній і заочній формам (2+3)
	денна	заочна	
1	2	3	4
Лісове господарство	35	75	110
Садово-паркове господарство	28	13	41
Деревообробні та меблеві технології	10	3	13
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	92	40	132

1	2	3	4
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	21	3	24
Менеджмент	6	13	19
Публічне управління та адміністрування	–	85	85
Агрономія	98	36	134
Садівництво та виноградарство	11	5	16
Захист та карантин рослин	35	17	52
Біотехнології та біоінженерія	31	10	41
Екологія	39	40	79
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	58	16	74
Водні біоресурси та аквакультура	20	10	30
Ветеринарна медицина на базі школи	228	–	228
Ветеринарна медицини на базі бакалавра	104	–	104
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза на базі школи	24	–	24
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза на базі бакалавра	20	–	20
Агроінженерія	65	31	96
Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	16	16	32
Автомобільний транспорт	7	–	7
Галузеве машинобудування	56	20	76
Будівництво та цивільна інженерія	33	11	44
Фінанси, банківська справа та страхування	32	6	38
Облік і оподаткування	52	8	60
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	5	6	11
Економіка	27	15	42
Менеджмент	88	43	131
Маркетинг	20	11	31
Геодезія та землеустрій	55	36	91
Право	22	26	48
Економіка (Економічна кібернетика)	17	–	17
Інженерія програмного забезпечення (Системне програмне забезпечення)	12	–	12
Комп'ютерні науки (Інформаційні управляючі системи та технології)	19	–	19
Комп'ютерні науки (Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг)	4	–	4
Комп'ютерна інженерія (Комп'ютерні системи і мережі)	10	–	10
Харчові технології (Технології зберігання, консервування та переробки м'яса)	14	19	33
Технології зберігання та переробки водних біоресурсів	11	–	11
Нутриціологія	17	–	17
Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка (Якість, стандартизація та сертифікація)	16	28	44
Соціальна робота	8	6	14
Соціальна робота (соціально-психологічна реабілітація)	9	10	19
Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи)	19	14	33

1	2	3	4
Освітні, педагогічні науки (Інформаційно-комунікаційні технології)	18	6	24
Менеджмент (Управління навчальними закладами)	12	8	20
Менеджмент (Управління персоналом)	11	14	25
Філологія	16	24	40
Разом	1551	724	2275

Таблиця 2.26. Динаміка кількості студентів, які навчалися на програмах підготовки бакалаврів у 2015-2019 рр.

Роки	Форми навчання						Разом за денною і заочною формами (2+5)
	денна			заочна			
	всього	жінок	чоловіків	всього	жінок	чоловіків	
2015	7385	3267	4133	3454	1375	2087	10840
2016	6767	3205	3562	3003	1237	1666	9770
2017	7107	3212	3846	3014	1342	1672	10121
2018	7045	3079	3966	2225	785	1440	9270
2019	7392	3188	4204	2518	1107	1411	9910

Таблиця 2.27. Кількість студентів, які навчаються на програмах підготовки бакалаврів на 01.10.2019 р.

Спеціальність	Форми навчання						Разом по денній і заочній формам (2+5)
	денна			заочна			
	всього	жінок	чоловіків	всього	жінок	чоловіків	
1	2	3	4	5	6	7	8
Лісове господарство	266	37	229	210	31	179	476
Садово-паркове господарство	115	79	36	90	63	27	205
Деревообробні та меблеві технології	73	3	70	64	8	56	137
Лісове господарство (Деревообробні та меблеві технології)	14	–	14	–	–	–	14
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	323	21	302	76	1	75	399
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	128	14	114	6	1	5	134
Теплоенергетика	5	–	5	–	–	–	5
Енергетика та електротехнічні системи в АПК	–	–	–	11	1	10	11
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології (напрям)	–	–	–	4	–	4	4
Туризм	121	82	39	27	21	6	148
Готельно-ресторанна справа	62	41	21	–	–	–	62
Публічне управління та адміністрування	15	13	2	–	–	–	15
Агрономія	673	143	530	211	68	143	884

1	2	3	4	5	6	7	8
Садівництво та виноградарство	73	21	52	22	6	16	95
Захист та карантин рослин	202	88	114	38	18	20	240
Біотехнології та біоінженерія	168	112	56	43	27	16	211
Екологія	333	229	104	130	88	42	463
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	397	212	185	81	41	40	478
Водні біоресурси та аквакультура	168	61	107	39	9	30	207
Ветеринарна медицина	330	212	118	–	–	–	330
Агроінженерія	355	17	338	148	2	146	503
Транспортні технології (на автотранспорті)	127	17	110	47	9	38	174
Галузеве машинобудування	189	16	173	54	4	50	243
Будівництво та цивільна інженерія	126	27	99	36	7	29	162
Фінанси, банківська справа та страхування	208	116	92	175	113	62	383
Облік і оподаткування	204	157	47	212	173	39	416
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	48	10	38	6	1	5	54
Економіка	139	78	61	97	69	28	236
Менеджмент	234	96	138	90	58	32	324
Маркетинг	105	67	38	40	24	16	145
Геодезія та землеустрій	267	136	131	57	30	27	324
Геодезія, картографія та землеустрій	–	–	–	4	2	2	4
Право	408	236	172	246	104	142	654
Правознавство	–	–	–	22	14	8	22
Економіка (Економічна кібернетика)	54	17	37	2	1	1	56
Економіка (Цифрова економіка)	6	3	3	–	–	–	6
Інженерія програмного забезпечення	192	20	172	27	5	22	219
Комп'ютерні науки	184	38	146	21	3	18	205
Комп'ютерна інженерія	144	134	10	31	6	25	175
Кібербезпека	20	1	19	–	–	–	20
Економічна кібернетика	–	–	–	7	1	6	7
Комп'ютерні науки	–	–	–	1	–	1	1
Харчові технології	272	178	94	60	35	25	332
Журналістика	82	64	18	–	–	–	82
Міжнародні відносини	190	128	62	11	6	5	201
Психологія	112	91	21	18	14	4	130
Професійна освіта	100	45	55	–	–	–	100
Соціальна робота	160	128	32	46	36	10	206
Соціальна педагогіка	–	–	–	8	7	1	8
Разом	7392	3188	4204	2518	1107	1411	9910

Таблиця 2.28. Динаміка змін кількості студентів, які навчалися на програмах підготовки магістрів, у 2015-2019 рр.

Роки	Форми навчання						Разом по денній і заочній формам (3+7)
	денна			заочна			
	всього (4+5)	жінок	чоловіків	всього (8+9)	жінок	чоловіків	
2015	3106	1396	1700	1584	848	695	4690
2016	2703	1147	1556	1749	917	832	4452
2017	2865	1349	1489	1831	883	759	4696
2018	3077	1392	1685	1675	812	685	4752
2019	3242	1473	1769	1615	855	760	4857

Таблиця 2.29. Кількість студентів, які навчаються на програмах підготовки магістрів, станом на 1.10.2019 р.

Спеціальність	Форми навчання						Разом по денній і заочній формам (3+7)
	денна			заочна			
	всього (4+5)	жінок	чоловіків	всього (8+9)	жінок	чоловіків	
1	3	4	5	7	8	9	10
Лісове господарство	79	15	64	148	23	125	227
Садово-паркове господарство	48	39	9	35	26	9	83
Деревообробні та меблеві технології	19	3	16	13	–	13	32
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	173	7	166	71	11	60	244
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	38	5	33	10	3	7	48
Публічне управління та адміністрування	–	–	–	197	99	98	197
Управління інноваційною діяльністю	19	9	10	34	26	8	53
Агрономія	182	40	142	84	31	53	266
Садівництво та виноградарство	27	6	21	12	5	7	39
Захист та карантин рослин	64	31	33	28	15	13	92
Біотехнології та біоінженерія	58	30	28	34	29	5	92
Екологія	39	25	14	40	28	12	79
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	122	51	71	41	21	20	163
Водні біоресурси та аквакультура	53	19	34	21	5	16	74
Ветеринарна медицина	808	513	295	–	–	–	808
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	97	69	28	–	–	–	97
Агроінженерія	132	1	131	63	4	59	195
Транспортні технології (на автомоб. транспорті)	39	4	35	23	5	18	62
Автомобільний транспорт	13	2	11	–	–	–	13
Галузеве машинобудування	117	6	111	33	7	26	150
Будівництво та цивільна інженерія	42	9	33	11	2	9	53

1	3	4	5	7	8	9	10
Фінанси, банківська справа та страхування	81	46	35	44	38	6	125
Облік і оподаткування	116	90	26	41	37	4	157
Економіка	43	26	17	25	15	10	68
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	38	19	19	34	12	22	72
Маркетинг	34	17	17	23	14	9	57
Менеджмент	172	97	75	117	75	42	289
Прикладна економіка	19	6	13	–	–	–	19
Геодезія та землеустрій	109	49	60	75	47	28	184
Право	42	18	24	70	43	27	112
Економіка (Економічна кібернетика)	40	20	20	–	–	–	40
Інженерія програмного забезпечення (Системне програмне забезпечення)	25	1	24	–	–	–	25
Комп'ютерні науки (Інформаційні управляючі системи та технології)	43	11	32	–	–	–	43
Комп'ютерні науки (Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг)	17	2	15	–	–	–	17
Комп'ютерна інженерія (Комп'ютерні системи і мережі)	20	–	20	–	–	–	20
Харчові технології (Технології зберігання, консервування та переробки м'яса)	32	19	13	37	25	12	69
Харчові технології (Технології зберігання та переробки водних біоресурсів)	23	12	11	–	–	–	23
Харчові технології (Нутриціологія)	17	13	4	–	–	–	17
Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка (Якість, стандартизація та сертифікація)	34	14	20	69	44	25	103
Соціальна робота	21	17	4	12	10	2	33
Соціальна робота (соціально-психологічна реабілітація)	9	6	3	10	10	–	19
Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи)	47	38	9	34	31	3	81
Освітні, педагогічні науки (Інформаційно-комунікаційні технології)	18	11	7	6	5	1	24
Філологія	34	28	6	60	58	2	94
Менеджмент (Управління навчальними закладами)	28	21	7	14	12	2	42
Менеджмент (Управління персоналом)	11	8	3	46	39	7	57
Разом	3242	1473	1769	1615	855	760	4857

Таблиця 2.30. Динаміка змін кількості студентів, які навчалися за контрактом на програмах підготовки бакалаврів, у 2015-2019 рр.

Рік	Форми навчання		Разом по денній і заочній формам
	денна	заочна	
2015	1003	1851	2854
2016	1435	1916	3351
2017	1671	2159	3830
2018	2245	2193	4438
2019	3039	2220	5259

Таблиця 2.31. Кількість студентів, які навчаються за контрактом на програмах підготовки бакалаврів, станом на 1.10.2019 р.

Спеціальність	Форми навчання		Разом по денній і заочній формам
	денна	заочна	
1	2	3	4
Лісове господарство	25	267	292
Садово-паркове господарство	16	86	102
Деревообробні та меблеві технології	12	66	78
Лісове господарство (Деревообробні та меблеві технології)	4	–	4
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	38	65	103
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	18	6	24
Енергетика та електротехнічні системи в АПК	–	6	6
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології (напрям)	–	4	4
Туризм	116	27	143
Готельно-ресторанна справа	60	–	60
Публічне управління та адміністрування	15	–	15
Агрономія	127	155	282
Садівництво та виноградарство	16	3	19
Захист та карантин рослин	17	18	35
Біотехнології та біоінженерія	46	42	88
Екологія	57	42	99
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	46	56	102
Водні біоресурси та аквакультура	58	32	90
Ветеринарна медицина	138	–	138
Агроінженерія	29	113	142
Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	14	47	61
Галузеве машинобудування	18	21	39
Будівництво та цивільна інженерія	33	29	62
Фінанси, банківська справа та страхування	129	173	302
Облік і оподаткування	92	197	289
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	36	4	40
Економіка	92	95	187
Менеджмент	168	91	259
Маркетинг	65	22	87
Геодезія, картографія та землеустрій	–	2	2
Геодезія та землеустрій	69	47	116
Право	345	245	590
Правознавство	–	22	22
Економіка (Економічна кібернетика)	37	2	39
Економіка (Цифрова економіка)	3	–	3
Інженерія програмного забезпечення	126	27	153
Комп'ютерні науки	72	21	93

1	2	3	4
Комп'ютерна інженерія	66	31	97
Кібербезпека	14	–	14
Економічна кібернетика	–	7	7
Комп'ютерні науки	–	1	1
Харчові технології	87	40	127
Журналістика	78	–	78
Міжнародні відносини	177	11	188
Психологія	110	18	128
Професійна освіта	30	–	30
Соціальна робота	86	29	115
Соціальна педагогіка	–	3	3
Філологія	254	47	301
Разом	3039	2220	5259

Таблиця 2.32. Динаміка змін кількості студентів, які навчалися за контрактом на програмах підготовки магістрів, у 2015-2019 рр.

Роки	Форми навчання				Разом по денній і заочній формам(3+5)
	денна		заочна		
	магістр	всього	магістр	всього	
2015	798	798	982	1060	1862
2016	659	659	981	1058	1717
2017	536	536	1112	1107	1643
2018	716	716	1301	1559	2275
2019	962	962	1267	1267	2229

Таблиця 2.33. Кількість студентів, які навчаються за контрактом на програмах підготовки магістрів, на 1.10.2019 р.

Спеціальність	Форми навчання				Разом по денній і заочній формам (3+5)
	денна		заочна		
	магістр	всього	магістр	всього	
1	2	3	4	5	6
Лісове господарство	1	1	115	115	116
Садово-паркове господарство	5	5	26	26	31
Деревообробні та меблеві технології	3	3	10	10	13
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	10	10	48	48	58
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	1	1	6	6	7
Публічне управління та адміністрування	–	–	178	178	178
Управління інноваційною діяльністю	7	7	22	22	29
Менеджмент	–	–	12	12	12
Агрономія	36	36	38	38	74
Садівництво та виноградарство	7	7	6	6	13
Захист та карантин рослин	10	10	12	12	22
Біотехнології та біоінженерія	8	8	26	26	34
Екологія	14	14	38	38	52
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	21	21	16	16	37
Водні біоресурси та аквакультура	11	11	18	18	29
Ветеринарна медицина	415	415	–	–	415
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	70	70	–	–	70
Агроінженерія	15	15	15	15	30
Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	9	9	23	23	32

1	2	3	4	5	6
Автомобільний транспорт	2	2	–	–	2
Галузеве машинобудування	35	35	15	15	50
Будівництво та цивільна інженерія	10	10	9	9	19
Фінанси, банківська справа та страхування	18	18	38	38	56
Облік і оподаткування	6	6	39	39	45
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	10	10	30	30	40
Економіка	8	8	19	19	27
Прикладна економіка	3	3	–	–	3
Менеджмент	54	54	111	111	165
Маркетинг	6	6	21	21	27
Геодезія та землеустрій	24	24	63	63	87
Право	17	17	70	70	87
Економіка (Економічна кібернетика)	13	13	–	–	13
Інженерія програмного забезпечення (Системне програмне забезпечення)	14	14	–	–	14
Комп'ютерні науки (Інформаційні управляючі системи та технології)	18	18	–	–	18
Комп'ютерні науки (Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг)	4	4	–	–	4
Комп'ютерна інженерія (Комп'ютерні системи і мережі)	5	5	–	–	5
Харчові технології (Технології зберігання, консервування та переробки м'яса)	1	1	28	28	29
Технології зберігання та переробки водних біоресурсів	6	6	–	–	6
Метрологія та інформац.-вимірюва. техніка (Якість, стандартизація та сертифікація)	17	17	63	63	80
Нутриціологія	5	5	–	–	5
Соціальна робота	1	1	8	8	9
Соціальна робота (соціально-психологічна реабілітація)	4	4	8	8	12
Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи)	10	10	27	27	37
Освітні, педагогічні науки (Інформаційно-комунікаційні технології)	5	5	3	3	8
Менеджмент (Управління навчальними закладами)	4	4	37	37	41
Менеджмент (Управління персоналом)	6	6	14	14	20
Філологія	13	13	55	55	68
Разом	962	962	1267	1267	2229

Таблиця 2.34. Динаміка змін кількості студентів випускного курсу, які були відраховані до закінчення терміну навчання за неуспішність, у 2015-2019 рр.

Роки	Форми навчання						Разом по денній і заочній формах (4+7)
	денна			заочна			
	бакалавр	магістр	всього (2+3)	бакалавр	магістр	всього (5+6)	
2015	24	44	70	16	22	40	110
2016	32	23	55	9	9	21	76
2017	20	27	47	24	12	36	83
2018	52	15	67	18	15	39	106
2019	68	30	98	20	10	30	128

Таблиця 2.35. Кількість студентів випускного курсу, які були відраховані до закінчення терміну навчання за неуспішність у 2019 р.

Напря́м підготовки, спеціальність	Форми навчання						Разом по денній і заочній формах (4+7)
	денна			заочна			
	бакалавр	магістр	всього (2+3)	бакалавр	магістр	всього (5+6)	
1	2	3	4	5	6	7	8
Садово-паркове господарство	2	–	2	–	1	1	3
Деревообробні та меблеві технології	–	3	3	1	–	1	4
Лісове і садово-паркове господарство	3	–	3	–	–	–	3
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	5	1	6	3	–	3	9
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	4	1	5	–	–	–	5
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології (напря́м)	–	–	–	1	–	1	1
Агрономія	5	2	7	6	1	7	14
Захист та карантин рослин	–	4	4	–	–	–	4
Екологія	3	2	5	–	–	–	5
Водні біоресурси та аквакультура	1	1	2	–	1	1	3
Ветеринарна медицина	27	3	30	–	–	–	30
Агроінженерія	1	–	1	1	–	1	2
Транспортні технології (на автомоб. транспорті)	1	–	1	–	1	1	2
Будівництво та цивільна інженерія	1	–	1	2	–	2	3
Фінанси, банківська справа та страхування	–	3	3	1	1	2	5
Облік і оподаткування	4	3	7	–	1	1	8
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	1	3	4	–	–	–	4
Економіка	–	2	2	–	–	–	2
Менеджмент	1	0	1	1	2	3	4
Маркетинг	–	1	1	–	–	–	1
Геодезія та землеустрій	–	–	–	3	–	3	3
Комп'ютерні науки	7	–	7	–	–	–	7
Харчові технології	–	–	–	1	–	1	1
Харчові технології (Технології зберігання, консервування та переробки м'яса)	–	1	1	–	–	–	1
Менеджмент (Управління навчальними закладами)	–	–	–	–	1	1	1
Філологія	2	–	2	–	–	–	2
Освітні, педагогічні науки (Інформаційно-комунікаційні технології)	–	–	–	–	1	1	1
РАЗОМ	68	30	98	20	10	30	128

Таблиця 2.36. Динаміка прийому сільської молоді на програми підготовки бакалаврів у 2015-2019 рр.

Роки	Форми навчання		Разом по денній і заочній формах
	денна	заочна	
2015	1701	623	2323
2016	1144	252	1396
2017	951	344	1295
2018	1269	310	1579
2019	1136	326	1462

Таблиця 2.37. Прийом сільської молоді на програми підготовки бакалаврів у 2019 р.

Напрямок підготовки, спеціальність	Форми навчання		Разом по денній і заочній формам
	денна	заочна	
1	2	3	4
Лісове господарство	15	–	15
Садово-паркове господарство	6	–	6
Деревообробні та меблеві технології	1	–	1
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	39	17	56
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	14	2	16
Теплоенергетика	1	–	1
Туризм	31	–	31
Агрономія	165	25	190
Садівництво та виноградарство	19	5	24
Захист та карантин рослин	55	3	58
Біотехнології та біоінженерія	33	–	33
Екологія	38	4	42
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	92	6	98
Водні біоресурси та аквакультура	19	2	21
Ветеринарна медицина	43	–	43
Агроінженерія	93	49	142
Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	22	6	28
Галузеве машинобудування	25	2	27
Будівництво та цивільна інженерія	16	2	18
Фінанси, банківська справа та страхування	21	51	72
Облік і оподаткування	29	57	86
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	7	3	10
Економіка	10	28	38
Менеджмент	25	7	32
Маркетинг	13	3	16
Геодезія та землеустрій	27	8	35
Право	43	7	50
Економіка (Економічна кібернетика)	2	–	2
Економіка (Цифрова економіка)	2	–	2
Інженерія програмного забезпечення	19	4	23
Комп'ютерні науки	20	–	20
Комп'ютерна інженерія	17	11	28
Кібербезпека	6	–	6
Харчові технології	48	17	65
Журналістика	15	–	15
Міжнародні відносини	29	–	29
Психологія	13	3	16
Професійна освіта	13	–	13
Соціальна робота	22	4	26
Соціальна педагогіка	–	–	-
Філологія	28	–	28
Разом	1136	326	1462

Таблиця 2.38. Конкурс вступників на програми підготовки бакалаврів у 2015-2019 рр.

Роки	Форма навчання	
	денна	заочна
2015	9,8	4,5
2016	11,8	2,6
2017	8,0	2,6
2018	5,9	1,6
2019	6,5	1,5

Таблиця 2.39. Конкурс вступників на програми підготовки бакалаврів (магістрів ветеринарного спрямування) на основі повної загальної середньої освіти у 2019 р.

№ п/п	Шифр	Спеціальність/спеціалізація	Форма навчання	
			денна	заочна
1	2	3	4	5
1	015.18	Професійна освіта (<i>Технологія виробництва і переробки продуктів сільського господарства</i>)	1,9	
2	035.041	Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно) (<i>Англійська мова та друга іноземна мова</i>)	52,4	4,2
3	035.043	Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно) (<i>Німецька мова та друга іноземна мова</i>)	16,3	
4	051	Економіка (<i>Економіка підприємства</i>)	9,9	1,6
5	051	Економіка (<i>Економічна кібернетика</i>)	9,3	
6	051	Економіка (<i>Цифрова економіка</i>)	0,0	
7	053	Психологія	21,8	
8	061	Журналістика	47,0	
9	071	Облік і оподаткування (<i>Облік і аудит</i>)	4,8	1,4
10	072	Фінанси, банківська справа та страхування (<i>Фінанси і кредит</i>)	7,0	0,8
11	073	Менеджмент	7,9	2
12	075	Маркетинг	8,5	2,6
13	076	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	13,4	2
14	081	Право	21,3	
15	101	Екологія	5,5	
16	121	Інженерія програмного забезпечення	22,2	2
17	122	Комп'ютерні науки	7,8	
18	123	Комп'ютерна інженерія	11,1	
19	125	Кібербезпека	26,8	
20	133	Галузеве машинобудування (<i>Галузеве машинобудування</i>)	2,6	0,2
21		Галузеве машинобудування (<i>Робототехнічні системи та комплекси</i>)	9,6	
22	141	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	2,6	
23	144	Теплоенергетика	3,4	
24	151	Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	4,6	
25	162	Біотехнології та біоінженерія	14,3	
26	181	Харчові технології (<i>Харчові технології</i>)	8,1	2,8
27		Харчові технології (<i>Технологія продуктів харчування оздоровчого призначення</i>)	7,4	
28		Харчові технології (<i>Технологічна експертиза, якість та безпечність харчових продуктів</i>)	17,8	
29		Харчові технології (<i>Ресторанні технології</i>)	0,0	
30	187	Деревообробні та меблеві технології	3,9	
31	192	Будівництво та цивільна інженерія	4,7	1,4
32	193	Геодезія та землеустрій	6,7	

1	2	3	4	5
33	201	Агрономія	3,1	0,9
34	202	Захист і карантин рослин	2,5	0,8
35	203	Садівництво та виноградарство	4,4	0,3
36	204	Технологія виробництва та переробки продукції тварин-ва	2,2	
37	205	Лісове господарство	2,5	
38	206	Садово-паркове господарство	2,1	
39	207	Водні біоресурси та аквакультура	2,7	
40	208	Агроінженерія	4,1	1
41	211	Ветеринарна медицина	5,7	
42	211	Ветеринарна медицина (ветеринарне забезпечення військ, сил)	1,0	
43	212	Ветеринарна гігієна, санітарія та експертиза	9,5	
44	231	Соціальна робота	6,6	2,2
45	241	Готельно-ресторанна справа (Готельно-ресторанний бізнес)	34,2	
46	242	Туризм	17,7	
47	275.03	Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	4,2	0,6
48	281	Публічне управління та адміністрування	0,0	
49	291	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	60,4	
У середньому			6,5	1,5

Таблиця 2.40. Конкурс вступників на програми підготовки магістрів у 2015-2019 рр.

Роки	Форма навчання	
	денна	заочна
2015	2,2	2,7
2016	2,1	2,6
2017	2,3	5,1
2018	2,6	6,0
2019	2,5	4,0

Таблиця 2.41. Конкурс вступників на програми підготовки магістрів у 2019 р.

№ п/п	Шифр	Спеціальність	Освітня програма	Форма здобуття освіти	
				денна	заочна
1	2	3	4	5	6
1	011	Освітні, педагогічні науки	Педагогіка вищої школи	9,8	6,0
2			Інформаційно-комунікаційні технології в освіті	5,0	5,0
3	035.041	Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша - англійська)	Англійська мова та друга іноземна мова	9,0	0,0
4	035.043	Філологія (германські мови та літератури (переклад включно), перша - німецька)	Німецька мова та друга іноземна мова	13,5	8,0
5	051	Економіка	Економіка підприємства	2,3	2,8
6			Прикладна економіка	3,7	0,0
7			Економічна кібернетика	1,5	-
8	071	Облік і оподаткування	Облік і аудит	1,2	7,8
9	072	Фінанси, банківська справа та страхування	Фінанси і кредит	2,2	7,7
10	073	Менеджмент	Адміністративний менеджмент	3,4	3,0
11			Менеджмент ЗЕД	10,1	13,0
12			Менеджмент ЗЕД (освітньо-наукова програма)	1,0	-

1	2	3	4	5	6
13			Менеджмент організацій і адміністрування	3,7	4,0
14			Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами	2,9	10,0
15			Управління інноваційною діяльністю	2,5	0,0
16			Управління навчальним закладом	2,9	0,0
17			Дорадництво	-	0,0
18			Управління персоналом	8,6	0,0
19	075	Маркетинг	Маркетинг	2,5	17,0
20	076	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	14,7	5,3
21	081	Право	Право	2,0	0,0
22			Екологічний контроль та аудит	3,0	3,3
23	101	Екологія	Екологія та охорона навколишнього середовища	3,9	0,0
24	121	Інженерія програмного забезпечення	Програмне забезпечення інформаційних систем	3,0	-
25			Інформаційні управляючі системи та технології	4,8	-
26	122	Комп'ютерні науки	Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг	5,5	-
27	123	Комп'ютерна інженерія	Комп'ютерні системи і мережі	5,0	-
28			Машини та обладнання с.-г. виробництва	16,2	2,5
29			Машини та обладнання с.-г. виробництва (освітньо-наукова програма)	1,0	-
30	133	Галузеве машинобудування	Обладнання лісового комплексу	5,4	-
31			Технічний сервіс машин та обладнання с.-г. виробництва	5,3	-
32			Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	1,5	3,0
33	141	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка (освітньо-наукова програма)	1,0	-
34			Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	5,0	3,0
35	151	Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології (освітньо-наукова програма)	1,0	-
36	152	Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка	Якість, стандартизація та сертифікація	2,7	5,0
37	162	Біотехнології та біоінженерія	Екологічна біотехнологія та біоенергетика	1,8	4,3
38			Технологія зберігання, консервування та переробки м'яса	2,6	3,7
39			Технологія зберігання, консервування та переробки водних біоресурсів	2,0	0,0
40	181	Харчові технології	Нутриціологія	0,0	-
41			Нутриціологія (освітньо-наукова програма)	1,0	-
42	187	Деревообробні та меблеві технології	Деревообробні та меблеві технології	1,9	0,0
43	192	Будівництво та цивільна інженерія	Будівництво та цивільна інженерія	1,6	3,0

1	2	3	4	5	6
44			Будівництво та цивільна інженерія (освітньо-наукова програма)	1,0	-
45	193	Геодезія та землеустрій	Геодезія та землеустрій	2,1	10,4
46	201	Агрономія	Агрономія	1,9	2,1
47			Агрохімія і ґрунтознавство	1,7	1,4
48			Селекція і генетика с.-г. культур	1,9	-
49			Агрохімсервіс у прецизійному виробництві	1,7	0,0
50	202	Захист і карантин рослин	Захист рослин	2,4	2,8
51			Карантин рослин	2,1	0,0
52	203	Садівництво та виноградарство	Садівництво та виноградарство	4,2	5,0
53	204	Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	1,4	4,8
54	205	Лісове господарство	Лісове господарство	1,4	5,0
55	206	Садово-паркове господарство	Садово-паркове господарство	1,3	7,5
56	207	Водні біоресурси та аквакультура	Водні біоресурси та аквакультура	1,8	8,0
57	208	Агроінженерія	Агроінженерія	1,6	1,7
58			Агроінженерія (освітньо-наукова програма)	1,0	-
59	211	Ветеринарна медицина	Ветеринарна медицина	4,5	-
60	212	Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	0,0	-
61	231	Соціальна робота	Соціальна робота	6,0	6,5
62			Соціально-психологічна реабілітація	6,5	7,5
63	274	Автомобільний транспорт	Автомобільний транспорт	1,7	-
64	275.03	Транспортні технології (на автомоб. транспорті)	Транспортні технології на автомобільному транспорті	2,4	0,0
65	281	Публічне управління та адміністрування	Публічне управління та адміністрування	-	0,0
У середньому				2,5	4,0

2.1.5. Організація навчальної роботи

2.1.5.1. Ступенева система освіти

Згідно із Законом України «Про вищу освіту» в Університеті підготовка фахівців з вищою освітою здійснюється за ступеневою системою, що надає широкі можливості для забезпечення освітніх потреб особистості, підвищує гнучкість підготовки фахівців та рівень їх соціального захисту в умовах динамічних змін на ринку праці. Ця система забезпечує здобуття відповідної кваліфікації, її підвищення і перепідготовку за певним напрямом підготовки та спеціальністю і базується на відповідних освітньо-професійних (освітньо-наукових) програмах. Основні положення і зміст ступеневої системи освіти висвітлено у «Положенні про організацію освітнього процесу в НУБіП України», затвердженого вченою радою Університету (протокол № 8 від 27.03.2015 р.).

НУБіП України як заклад вищої освіти, що акредитований за IV рівнем акредитації, має право на підготовку фахівців відповідних спеціальностей за такими освітніми та науковими ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями – ОКР):

- молодший спеціаліст – за 26 спеціальностями;
- бакалавр – за 43 спеціальностями;
- спеціаліст – за 13 спеціальностями;

- магістр – за 37 спеціальностями та 58 освітніми програмами;
- кандидат наук – за 34 спеціальностями;
- доктор наук – за 34 спеціальностями.

У 2019 р. Міністерством освіти і науки України ліцензовано та акредитовано ряд спеціальностей та освітніх програм, за якими здійснюється підготовка фахівців у НУБіП України (табл. 2.42-2.43).

Таблиця 2.42. Ліцензії на право підготовки фахівців з вищою та фаховою передвищою освітою у розрізі спеціальностей, отримані у 2019 р.

Спеціальність	Базовий заклад університету (м. Київ)	Відокремлені підрозділи НУБіП України
1	2	3
Робітничі професії		
8331 Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва (категорії «А1»)	-	Мукачівський аграрний коледж
Фахова передвища освіта		
051 Економіка	-	Бережанський агротехнічний коледж
071 Облік і оподаткування	-	
101 Екологія	-	
123 Комп'ютерна інженерія	-	
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	-	
206 Садово-паркове господарство	-	
208 Агроінженерія	-	
274 Автомобільний транспорт	-	
071 Облік і оподаткування	-	Бобровицький коледж економіки та менеджменту ім. О. Майнової
201 Агрономія	-	
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	-	Боярський коледж екології і природних ресурсів
051 Економіка	-	
072 Фінанси, банківська справа та страхування	-	
073 Маркетинг	-	
075 Менеджмент	-	
101 Екологія	-	
122 Комп'ютерні науки	-	
193 Геодезія та землеустрій	-	
201 Агрономія	-	Заліщицький аграрний коледж ім. Є. Храпливого
205 Лісове господарство	-	
206 Садово-паркове господарство	-	
275 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	-	
051 Економіка	-	
071 Облік і оподаткування	-	
201 Агрономія	-	
071 Облік і оподаткування	-	
072 Фінанси, банківська справа та страхування	-	Мукачівський аграрний коледж
081 Право	-	
101 Екологія	-	
201 Агрономія	-	
211 Ветеринарна медицина	-	
051 Економіка	-	Ірпінський економічний коледж

1	2	3
071 Облік і оподаткування	-	
072 Фінанси, банківська справа та страхування	-	
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	-	
181 Харчові технології	-	
051 Економіка	-	Немішаївський агротехнічний коледж
072 Фінанси, банківська справа та страхування	-	
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	-	
181 Харчові технології	-	
201 Агрономія	-	
208 Агроінженерія	-	
211 Ветеринарна медицина	-	Ніжинський агротехнічний коледж
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	-	
231 Соціальна робота (справу подано до МОН України)	-	
208 Агроінженерія	-	Ніжинський агротехнічний коледж
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	-	
ОС «Бакалавр»		
229 Громадське здоров'я	+	-
289 Публічне управління та адміністрування	+	-
122 Комп'ютерні науки	-	Бережанський агротехнічний інститут
205 Лісове господарство	-	
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва (справу подано до МОН України)	-	Ніжинський агротехнічний інститут

Таблиця 2.43. Сертифікати на право підготовки фахівців з вищою освітою у розрізі спеціальностей і освітніх програм, отримані у 2019 р.

Код – спеціальність, освітня програма	Базовий заклад університету (м. Київ)	Відокремлені підрозділи НУБіП України
1	2	3
ОКР «Молодший спеціаліст»		
5.04010602 Прикладна екологія	-	Бережанський агротехнічний коледж
5.05010201 Обслуговування комп'ютерних систем і мереж	-	
051 Економіка	-	Немішаївський агротехнічний коледж
072 Фінанси, банківська справа та страхування	-	
071 Облік і оподаткування	-	Ніжинський агротехнічний коледж
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	-	
072 Фінанси, банківська справа та страхування	-	Рівненський коледж НУБіП України
121 Інженерія програмного забезпечення	-	
ОС «Бакалавр»		
081 Право	+	-
133 Галузеве машинобудування	+	-

1	2	3
162 Біотехнології та біоінженерія	+	–
181 Харчові технології	+	–
272 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	+	–
101 Екологія	-	Бережанський агротехнічний інститут
206 Садово-паркове господарство	-	
ОС «Магістр»		
071 Облік і оподаткування	-	Ніжинський агротехнічний інститут
208 Агроінженерія	-	
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	-	
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	+	–
Філологія	+	–
Технології зберігання, консервування та переробки м'яса	+	–
Якість, стандартизація та сертифікація	+	–
Технології зберігання та переробки водних біоресурсів	+	–
Управління інноваційною діяльністю	+	–
Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами	+	–
Фінанси і кредит	+	–
Облік і аудит	+	–
Економіка підприємства	+	–
Прикладна економіка	+	–
Економічна кібернетика	+	–
Педагогіка вищої школи	+	–
Соціальна робота	+	–
Водні біоресурси та аквакультура	+	–
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	+	–
Маркетинг	+	–
Ветеринарна медицина	+	–
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	+	–
Обладнання лісового комплексу	+	–
Машини та обладнання сільськогосподарського виробництва	+	–
Будівництво та цивільна інженерія	+	–
Інформаційні управляючі системи і технології	+	–
Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг	+	–
Англійська мова та друга іноземна мова	+	–
Німецька мова та друга іноземна мова	+	–
Автомобільний транспорт	+	–
Деревообробні та меблеві технології	+	–
Лісове господарство	+	–
Садово-паркове господарство	+	–
Агрономія	+	–
Агрохімія і ґрунтознавство	+	–
Селекція і генетика с.-г. культур	+	–
Садівництво та виноградарство	+	–

1	2	3
Адміністративний менеджмент	+	–
Менеджмент ЗЕД	+	–
Менеджмент організацій і адміністрування	+	–
Екологічна біотехнологія та біоенергетика	+	–
Екологічний контроль та аудит	+	–
Екологія та охорона навколишнього середовища	+	–
Захист рослин	+	–
Карантин рослин	+	–
Геодезія та землеустрій	+	–
Право	+	–

Для кожного освітнього ступеня підготовки фахівців у межах ліцензованих спеціальностей розроблені освітньо-професійні (освітньо-наукові) програми, узгоджені з Міністерством освіти і науки України, Міністерством економічного розвитку, торгівлі та сільського господарства України, Державним агентством лісових ресурсів та затверджені Міністерством освіти і науки України.

У черговий раз в Університеті проведено випуск фахівців ОС «Бакалавр». Переважна частина із них успішно витримала вступні випробування на програми підготовки фахівців ОС «Магістр». У звітному році державне замовлення та кількість вступників на програми підготовки магістрів суттєво збільшилося.

Навчальним та навчально-методичним відділами університету спільно з деканатами факультетів та дирекціями ННІ підготовлені та затверджені відповідним чином навчально-методичні комплекси спеціальностей та дисциплін, до складу яких входять моделі фахівців, структурно-логічні схеми, робочі навчальні плани, програми дисциплін, відповідне методичне забезпечення тощо.

2.1.5.2. Особливості організації навчального процесу в Університеті

Однією з ключових позицій Болонського процесу є розширення мобільності студентів і науково-педагогічних працівників (НПП). З цією метою у НУБіП України з 2003 р. започатковано англomовне навчання студентів. Спочатку викладання більшості дисциплін англійською мовою було запроваджено для окремих груп студентів трьох напрямів підготовки (спеціальностей): «Ветеринарна медицина», «Агрономія (захист рослин)» і «Менеджмент (менеджмент зовнішньоекономічної діяльності)».

З роками кількість таких напрямів підготовки (спеціальностей) зросла до 16 у 2018-2019 н.р. (табл. 2.44), що дозволило випускникам, які вільно володіють англійською мовою, швидше адаптуватися до вимог сучасного ринку праці, у тому числі й міжнародного, або продовжити навчання у провідних університетах світу та займати відповідні посади у різних міжнародних структурах.

Таблиця 2.44. Кількість спеціальностей підготовки фахівців, де викладання дисциплін здійснювалося англійською мовою у 2018-2019 н.р.

№ п/п	Напрямок підготовки (спеціальність)	ОС, курс (рік) навчання
1	Менеджмент	Бакалавр, 1-4
		Магістр, 1
2	Ветеринарна медицина	Бакалавр, 3-4
		Магістр, 1-4
3	Агрономія	Бакалавр, 1-4
4	Захист рослин	Бакалавр, 1-4
5	Біотехнологія (Екологічна біотехнологія та біоенергетика)	Бакалавр, 1-4
		Магістр, 1-2

№ п/п	Напря́м підготовки (спеціальність)	ОС, курс (рік) навчання
6	Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування (Екологія)	Бакалавр, 1-4
		Магістр, 1-2
7	Економічна кібернетика	Бакалавр, 4
8	Економіка	Бакалавр, 1-4
9	Облік і аудит (Облік і оподаткування)	Бакалавр, 1-4
		Магістр, 1
10	Фінанси і кредит (Фінанси, банківська справа та страхування)	Бакалавр, 1-4
		Магістр, 1
11	Геодезія, картографія та землеустрій	Бакалавр, 1-4
		Магістр, 1
12	Правознавство	Бакалавр, 1-4
13	Соціальна педагогіка	Бакалавр, 1-4
14	Філологія	Бакалавр, 1-4
		Магістр, 1-2
15	Машинобудування	Бакалавр, 1-4
16	Будівництво і цивільна інженерія	Бакалавр, 1-2

Відповідно з роками зростала кількість дисциплін, що викладаються англійською мовою (у 2019 р. – 203), та кількість НПП, які їх викладають (у 2019 р. – 81 НПП).

На рис. 2.1 наведено динаміку змін кількості дисциплін, що викладаються англійською мовою, та кількості НПП, які їх викладають, за останні три навчальних роки.

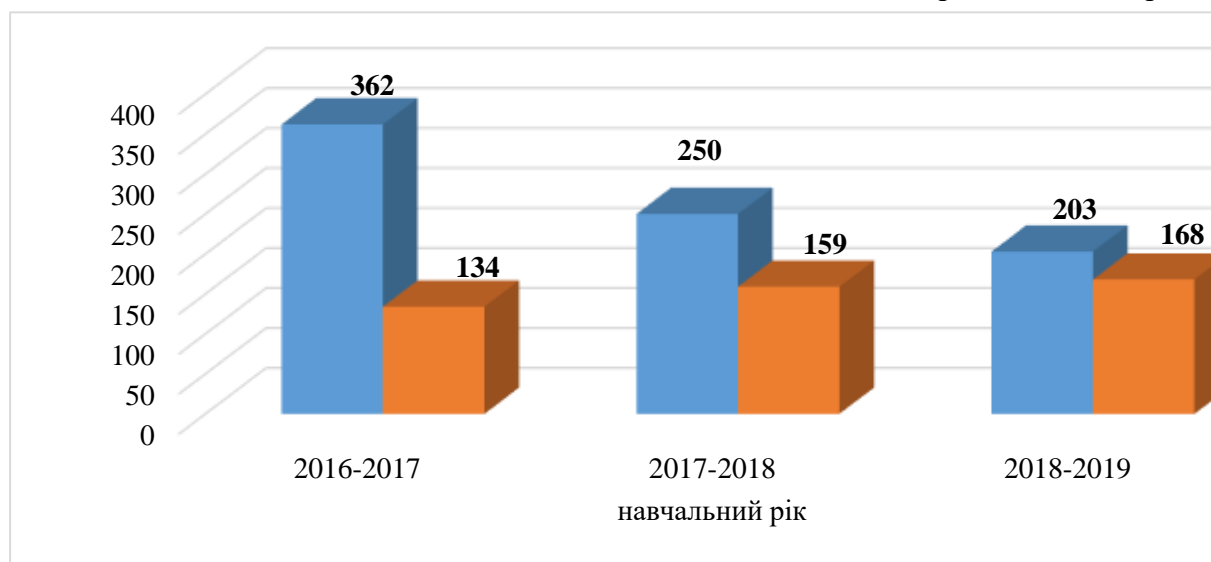

Рис. 2.1. Динаміка змін кількості дисциплін, що викладаються англійською мовою, та кількості НПП, які їх викладають

Випускникам, які навчалися в групах з викладанням дисциплін англійською мовою, видаються відповідні сертифікати. У табл. 2.45 наведено кількість сертифікатів, виданих у 2018-2019 н.р. у розрізі напрямів і спеціальностей підготовки фахівців ОС «Бакалавр» та спеціальностей – ОС «Магістр», всього – 234 сертифіката.

Таблиця 2.45. Кількість сертифікатів, виданих у 2018-2019 н.р.

Напря́м підготовки, спеціальність	Кількість виданих сертифікатів
1	2
ОС «Бакалавр»	
Соціальна педагогіка	13
Агрономія	22
Економіка підприємства	17

1	2
Фінанси і кредит	10
Облік і аудит	6
Геодезія, картографія та землеустрій	13
Економічна кібернетика	13
Менеджмент	42
Захист рослин	12
Екологія та охорона навколишнього середовища	12
Біотехнологія	16
Ветеринарна медицина	9
Правознавство	11
Машинобудування	9
ОС «Магістр»	
Біотехнологія та біоінженерія	11
Облік і оподаткування	2
Захист і карантин рослин	9
Екологія	7
Всього	234

На рис. 2.2 наведена динаміка кількості виданих сертифікатів про закінчення навчання з вивченням дисциплін англійською мовою за останні п'ять навчальних років.

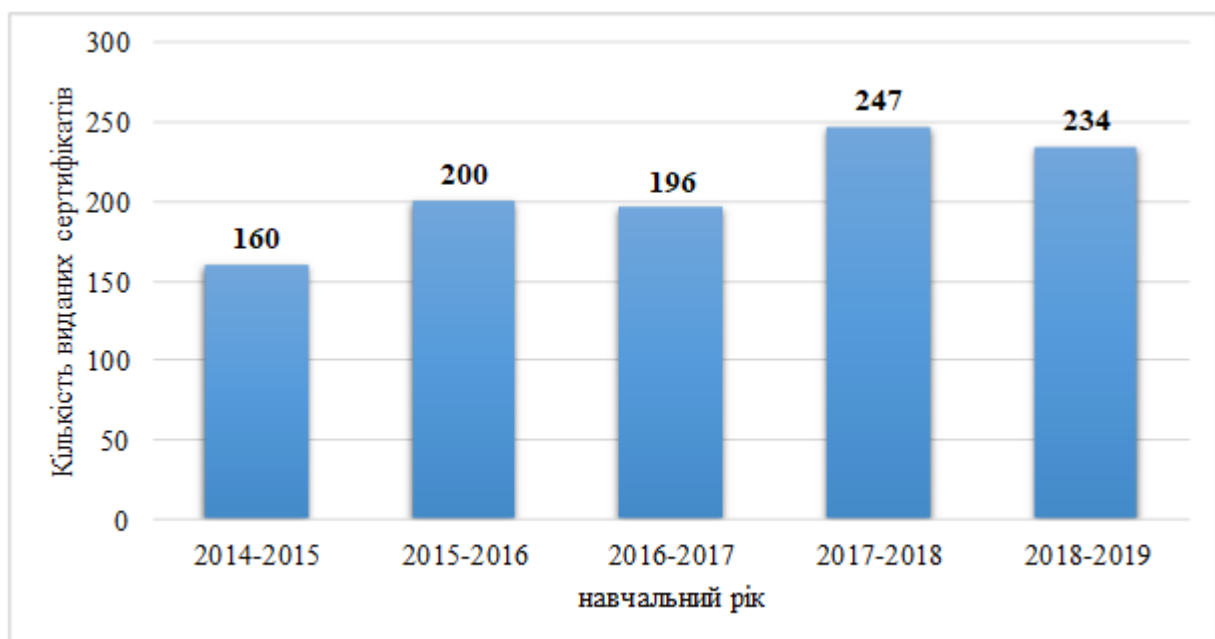

Рис. 2.2. Динаміка кількості виданих сертифікатів про закінчення навчання з вивченням дисциплін англійською мовою

Крім того, у НУБіП України реалізуються дві програми підготовки магістрів зі спеціальності «Адміністративний менеджмент» – міжнародна версія «Master of Business Administration» (МВА) за участю і допомогою ряду закордонних університетів-партнерів і з викладанням іноземними мовами.

Одна з них – міжнародна програма «Магістр ділового адміністрування (у сільському господарстві)» – заснована НУБіП України і Університетом прикладних наук Вайєнштефан та Університетом ім. Гумбольдта (Німеччина). Дисципліни викладаються німецькою мовою, а практична підготовка проводиться у Німеччині. По закінченню програми випускникам видаються українські та німецькі дипломи.

Друга міжнародна магістерська програма «Магістр ділового адміністрування (у сфері фінансів)» затверджена FEM CUAP за підтримки та координації міжнародного комітету в складі ряду аграрних університетів Шотландії, Нідерландів, Німеччини, Польщі, Чехії і України. Викладання дисциплін здійснюється англійською мовою.

У 2019 році у рамках спеціальності «Менеджмент» започаткована нова магістерська програма «Агрокебети». Це програма підготовки фахівців широкого профілю, які будуть знати основи агротехнологій, успішно орієнтуватись в інструментах менеджменту, управлінні бізнес-процесами. Новизна програми у тому, що кожен учасник супроводжується ментором – ТОП-менеджером успішної агрокомпанії. У програмі – достатній рівень теоретичної бази для набуття практичних навичок під час виробничого стажування під супроводом ментора та практиків агробізнесу.

Для активізації аудиторної та самостійної роботи студентів навчальним відділом було розроблено «Положення про кредитно-модульну систему навчання в НУБіП України», згідно з яким були перероблені всі навчально-методичні комплекси з дисциплін, у тому числі й англійською мовою. Для обліку навчального навантаження запроваджена система залікових кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ЄКТС). Рейтингове оцінювання знань студентів із навчальних дисциплін, захисту курсових робіт (проектів), випускних бакалаврських та магістерських робіт здійснюється за 100-бальною шкалою.

Запровадження кредитно-модульної системи навчання та викладання більшості дисциплін іноземними мовами забезпечує: якість освіти і підготовки кадрів на європейському рівні; гарантії студентам їх свободи і необхідні умови для досягнення відповідного освітнього і культурного рівня; вільний взаємний обмін між закладами вищої освіти інформацією і документами, збільшення числа спільних освітніх і наукових проектів; мобільність НПП і студентів.

У НУБіП України передбачена можливість для осіб із числа молодших спеціалістів навчатися за бакалаврськими програмами за скороченим (до двох років) терміном, якщо їх спеціальності належать до відповідних спеціальностей, на які здійснюється вступ, а саме: автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології; агроінженерія; агрономія; будівництво та цивільна інженерія; ветеринарна медицина; водні біоресурси та аквакультура; галузеве машинобудування; геодезія та землеустрій; деревообробні та меблеві технології; екологія, економіка; електроенергетика, електротехніка та електромеханіка; захист і карантин рослин; інженерія програмного забезпечення; комп'ютерна інженерія; комп'ютерні науки; лісове господарство; маркетинг; менеджмент; облік і оподаткування; право; професійна освіта; садівництво та виноградарство; садово-паркове господарство; соціальна робота; технологія виробництва і переробки продукції тваринництва; транспортні технології (автомобільний транспорт); туризм; фінанси, банківська справа та страхування; харчові технології.

За результатами вступних випробувань молодші спеціалісти зараховуються на 1-й курс окремого потоку зі скороченим терміном навчання або на вакантні місця 2-го чи 3-го курсів залежно від академічної різниці у навчальних планах (у цьому випадку навчання здійснюється за індивідуальними навчальними планами).

Така особливість організації навчального процесу відповідає Закону України «Про вищу освіту» і започаткована в Університеті з 2005 р. Динаміку збільшення кількості напрямів (спеціальностей) підготовки бакалаврів за скороченим терміном навчання за 2015-2019 рр. наведено на рис. 2.3.

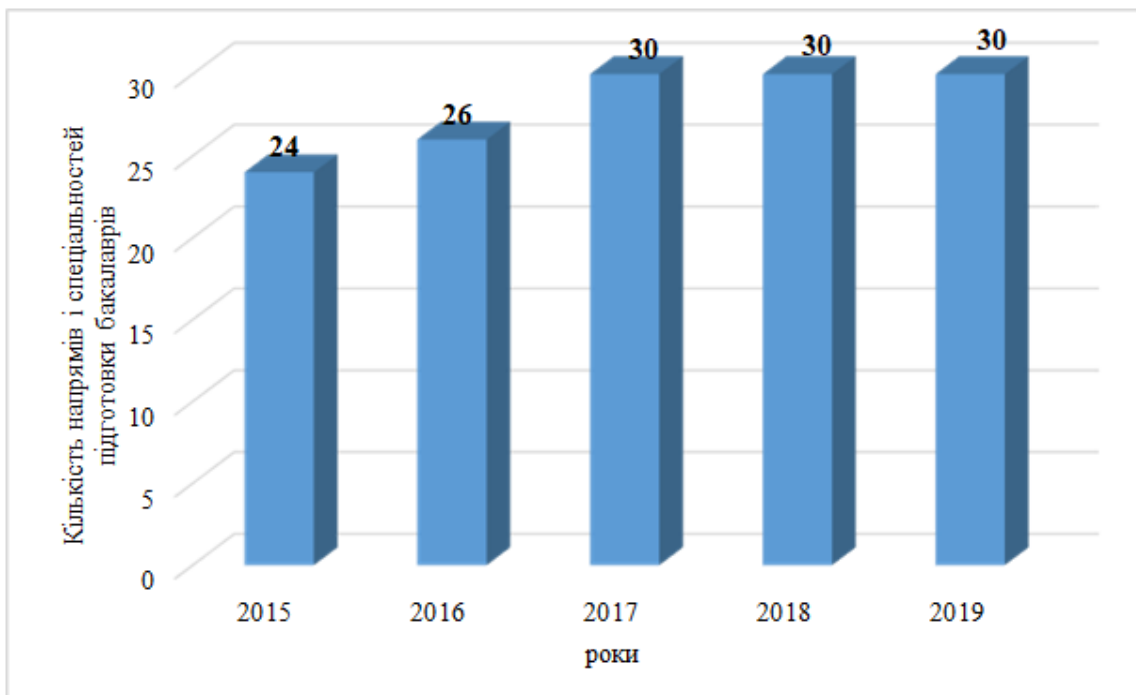

Рис. 2.3. Динаміка збільшення кількості напрямів і спеціальностей підготовки бакалаврів за скороченим терміном навчання

2.1.5.3. Організація нових та реорганізація існуючих підрозділів

Протягом 2019 р. в університеті було створено, перейменовано та реорганізовано:

У структурі гуманітарно-педагогічного факультету

- кафедру методики навчання та управління навчальними закладами перейменовано на кафедру управління та освітніх технологій;
- кафедру соціальної роботи та інформаційних технологій в освіті перейменовано на кафедру соціальної роботи та реабілітації.

У структурі економічного факультету:

- кафедру біржової діяльності і торгівлі приєднано до кафедри підприємництва та організації агробізнесу. Новоствореній кафедрі надано назву організації підприємництва та біржової діяльності.

ННІ післядипломної освіти перейменовано на ННІ неперервної освіти і туризму.

У структурі ННІ неперервної освіти і туризму кафедру аграрного консалтингу і туризму перейменовано на кафедру туристичного та готельно-ресторанного бізнесу і консалтингу.

2.1.5.4. Підготовка магістрів

Підготовка фахівців освітнього ступеня (ОС) «Магістр» у 2019 році проводилась за 58 освітніми програмами у межах 37 спеціальностей згідно з постановою Кабінету Міністрів від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» (у 2018 році було 52 освітні програми у межах 36 спеціальностей, у 2017 році – 52 у межах 34 спеціальностей, у 2016 році було 53 спеціалізації у межах 32 спеціальностей). Перелік спеціальностей (освітніх програм), за якими здійснюється підготовка магістрів у базовому закладі НУБіП України за різними формами навчання, наведено у табл. 2.46.

Таблиця 2.46. Перелік спеціальностей (освітніх програм), за якими здійснюється підготовка магістрів у базовому закладі НУБіП України

№	Спеціальність		Освітні програми	Форма навчання
	код	найменування		
1	2	3	4	5
1	011	Освітні, педагогічні науки	Педагогіка вищої школи	+ (д, з)
			Інформаційно-комунікаційні технології в освіті	+ (д, з)
2	035.041	Філологія (германські мови та літератури (переклад включно)	Англійська мова та друга іноземна мова	+ (д, з)
3	035.043	Філологія (германські мови та літератури (переклад включно)	Німецька мова та друга іноземна мова	+ (д, з)
4	051	Економіка	Економіка підприємства	+ (д, з)
			Прикладна економіка	+ (д, з)
			Економічна кібернетика	+ (д)
5	071	Облік і оподаткування	Облік і аудит	+ (д, з)
6	072	Фінанси, банківська справа та страхування	Фінанси і кредит	+ (д, з)
7	073	Менеджмент	Адміністративний менеджмент	+ (д, з)
			Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності	+ (д, з)
			Менеджмент організацій і адміністрування	+ (д, з)
			Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами	+ (д, з)
			Дорадництво	+ (з)
			Управління інноваційною діяльністю	+ (д, з)
			Управління навчальним закладом	+ (д, з)
			Управління персоналом	+ (д, з)
8	075	Маркетинг	Маркетинг	+ (д, з)
9	076	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	+ (д, з)
10	081	Право	Право	+ (д, з)
11	101	Екологія	Екологічний контроль та аудит	+ (д)
			Екологія та охорона навколишнього середовища	+ (д, з)
12	121	Інженерія програмного забезпечення	Програмне забезпечення інформаційних систем	+ (д)
13	122	Комп'ютерні науки	Інформаційні управляючі системи та технології	+ (д)
			Комп'ютерний еколого-економічний моніторинг	+ (д)
14	123	Комп'ютерна інженерія	Комп'ютерні системи і мережі	+ (д)
15	133	Галузеве машинобудування	Машини та обладнання с.-г. виробництва	+ (д, з)
			Обладнання лісового комплексу	+ (д)
			Технічний сервіс машин та обладнання с.-г. виробництва	+ (д)
16	141	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	+ (д, з)

1	2	3	4	5
17	151	Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	+ (д, з)
18	152	Метрологія та інформаційно-вимірвальна техніка	Якість, стандартизація та сертифікація	+ (д, з)
19	162	Біотехнології та біоінженерія	Екологічна біотехнологія та біоенергетика	+ (д, з)
20	181	Харчові технології	Технології зберігання, консервування та переробки м'яса	+ (д, з)
			Технології зберігання та переробки водних біоресурсів	+ (д)
			Нутриціологія	+ (д)
21	187	Деревообробні та меблеві технології	Деревообробні та меблеві технології	+ (д, з)
22	192	Будівництво та цивільна інженерія	Будівництво та цивільна інженерія	+ (д)
23	193	Геодезія та землеустрій	Геодезія та землеустрій	+ (д, з)
24	201	Агрономія	Агрономія	+ (д, з)
			Агрохімія і ґрунтознавство	+ (д, з)
			Селекція і генетика с.-г. культур	+ (д, з)
			Агрохімсервіс у прецизійному агровиробництві	+ (д)
25	202	Захист і карантин рослин	Захист рослин	+ (д, з)
			Карантин рослин	+ (д)
26	203	Садівництво та виноградарство	Садівництво та виноградарство	+ (д, з)
27	204	Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	+ (д, з)
28	205	Лісове господарство	Лісове господарство	+ (д, з)
29	206	Садово-паркове господарство	Садово-паркове господарство	+ (д, з)
30	207	Водні біоресурси та аквакультура	Водні біоресурси та аквакультура	+ (д, з)
31	208	Агроінженерія	Агроінженерія	+ (д, з)
32	211	Ветеринарна медицина	Ветеринарна медицина	+ (д)
33	212	Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	+ (д)
34	231	Соціальна робота	Соціальна робота	+ (д, з)
			Соціально-психологічна реабілітація	+ (д, з)
35	274	Автомобільний транспорт	Автомобільний транспорт	+ (д)
36	275.03	Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	Транспортні технології на автомобільному транспорті	+ (д, з)
37	074	Публічне управління і адміністрування	Публічне управління і адміністрування	+ (з*)

Примітка: + – підготовка здійснюється; д – денна форма навчання; з – заочна форма навчання;

*– підготовка здійснюється лише на базі повної вищої освіти

Загальна кількість студентів та слухачів магістратури на 01.10.2019 р. у базовому закладі НУБіП України становила 4994 особи (на 01.10 2018 р. – 4982 осіб; на 01.10.2017 р. – 4775 осіб; на 01.10.2016 р. – 4675 осіб; на 01.10.2015 р. – 4746 осіб (рис. 2.4).

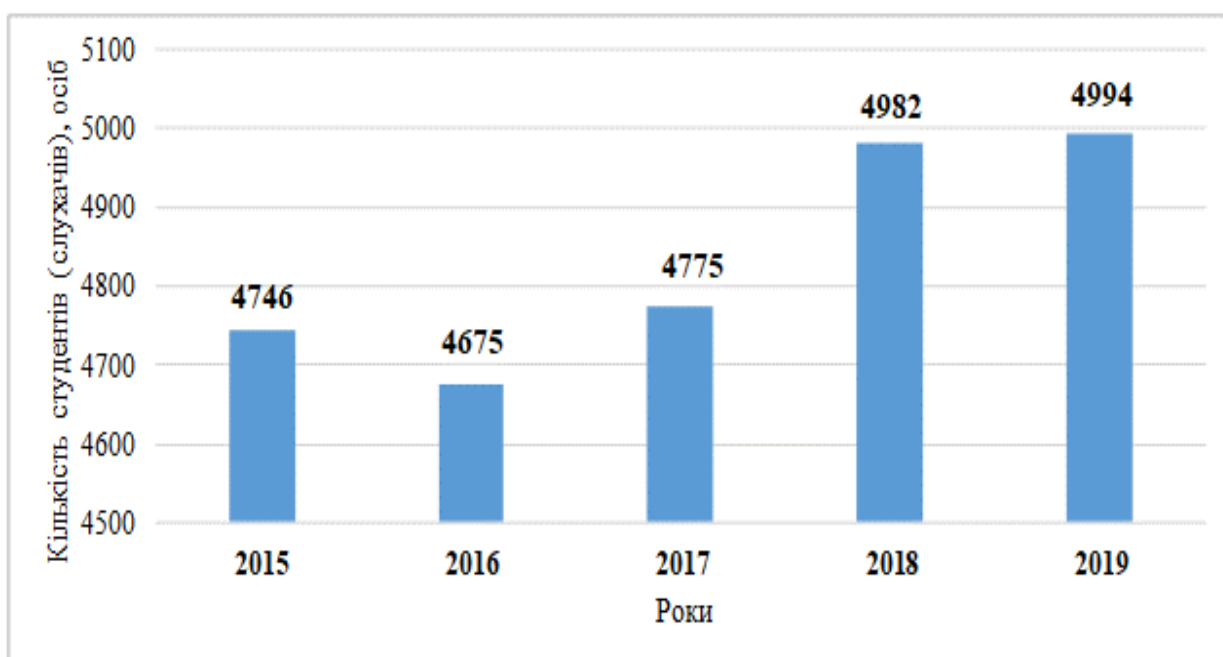

Рис. 2.4. Динаміка зміни кількості студентів та слухачів магістратури у базовому закладі НУБіП України за роками

У 2019 р. у базовому закладі НУБіП України навчалось 3257 (65 %) студентів та слухача магістратури за денною, 1737 (35 %) – за заочною формами навчання. Відповідно за денною, заочною та екстернатною формами навчання: у 2018 р. – 3160 (63 %), 1822 (37 %), у 2017 р. – 3021 (63 %), 1754 (37 %), у 2016 р. – 2993 (64 %), 1676 (35,9 %), 6 осіб (0,1 %); у 2015 р. – 3196 (67,3 %), 1537 (32,4 %), 13 осіб (0,3 %) (табл. 2.47).

Таблиця 2.47. Порівняльна характеристика обсягів студентів та слухачів магістратури за 2015-2019 рр. (базовий заклад університету)

Роки	Всього, осіб	Обсяги студентів та слухачів за формами навчання, осіб (%)						
		денна			заочна			екстернатна
		всього	у т.ч. за держзамовленням	у т.ч. за умов договору	всього	у т.ч. за держзамовленням	у т.ч. за умов договору	всього
2015	4746	3196	2387	809	1537	557	980	13
2016	4675	2993	2296	697	1676	608	1068	6
2017	4775	3021	2469	552	1754	562	1192	–
2018	4982	3160	2454	706	1822	378	1444	–
2019	2317	1528	1061	467	789	155	634	–

Прийом до магістратури в базовому закладі НУБіП України у 2019 р. становив 2317 осіб, з них на денну форму навчання було зараховано 1528 осіб (66%), на заочну – 789 осіб (34%); у 2018 р. – 2684 особи, з них на денну форму навчання було зараховано 1690 осіб (63%), на заочну – 994 особи (37%) (табл. 2.48).

Таблиця 2.48. Порівняльна характеристика прийому студентів та слухачів на програми підготовки магістрів за 2015-2019 рр. (базовий заклад університету)

Роки	Всього, осіб	Обсяги прийому за формами навчання та фінансування, осіб						
		денна			заочна			екстернатна
		всього	у т.ч. за держзамовленням	у т.ч. за умов договору	всього	у т.ч. за держзамовленням	у т.ч. за умов договору	всього
2015	2265	1496	1024	472	767	238	529	2
2016	2488	1540	1249	291	948	372	576	–
2017	2429	1562	1277	285	867	209	658	–
2018	2684	1690	1251	439	994	174	820	–
2019	2317	1528	1061	467	789	155	634	–

Особливості підготовки магістрів у НУБіП України полягають у максимальному наближенні змісту освіти до майбутнього працевлаштування випускників.

Підготовка магістрів у НУБіП України здійснюється за:

- *орієнтацією освітньої програми*: освітньо-професійною; освітньо-науковою;
- *освітніми програмами із можливістю перехресного вступу (із додатковим вступним випробуванням)*: Адміністративний менеджмент; Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності; Менеджмент організацій і адміністрування; Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами; Дорадництво; Управління персоналом; Управління інноваційною діяльністю; Управління навчальним закладом; Підприємництво, торгівля та біржова діяльність; Прикладна економіка; Соціальна робота; Соціально-психологічна реабілітація; Інформаційно-комунікаційні технології в освіті; Педагогіка вищої школи; Право; Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва; Водні біоресурси та аквакультура; Якість, стандартизація та сертифікація; Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка; Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології; Машини та обладнання с.-г. виробництва; Обладнання лісового комплексу; Будівництво та цивільна інженерія; Технічний сервіс машин та обладнання с.-г. виробництва; Деревообробні та меблеві технології;
- *спеціальністю «Публічне управління та адміністрування»* з освітньою програмою «Публічне управління та адміністрування».

На **освітньо-професійну програму** (1,5 роки навчання (90 ЄКТС)) приймаються особи, які навчались та мають намір продовжувати навчання у межах обраної спеціальності для більш глибокої освітньої програми. Ці програми реалізуються з метою забезпечення виробничої наукоємної сфери висококваліфікованими фахівцями, які володіють інноваційними знаннями і здатні втілити їх у сучасні вискоелективні технології.

Підготовка магістрів **освітньо-наукової програми** (2 роки навчання (120 ЄКТС)) проходить виключно на кафедрах, які мають право на підготовку докторів філософії, достатнє фінансування на проведення дослідницьких робіт і досягли суттєвих успіхів у науково-дослідній роботі. Вступники повинні вільно володіти, як мінімум, однією з іноземних мов. Освітньо-наукова програма обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту обсягом не менше 30 відсотків. Підготовка магістрів за цією програмою передбачає продовження дослідницької діяльності за обраною спеціальністю на програмі підготовки доктора філософії в аспірантурі або в науковій установі.

Особливою популярністю в університеті користуються освітні програми з можливостями перехресного вступу (із додатковим вступним випробуванням):

Освітня програма **«Адміністративний менеджмент»** зорієнтована на підготовку високопрофесійних менеджерів, здатних управляти аграрним бізнесом на основі володіння відповідними знаннями, навичками, сучасними комп'ютерними технологіями,

інноваційними знаннями та іноземними мовами. Особливістю цієї програми є те, що зміст навчання визначається базовою освітою (економічна, не економічна) та майбутнім місцем працевлаштування. Для перших у навчальних планах блоку вибіркових дисциплін передбачені технологічні дисципліни, для інших – економічні.

Освітня програма **«Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності»** спрямована на надання студентам глибоких знань необхідних для прийняття правильних рішень у процесі управління зовнішньоекономічною діяльністю агропродовольчих підприємств в умовах глобалізації та євроінтеграції національної економіки України. Фахове викладання навчальних дисциплін (окремих – іноземною мовою) в рамках освітньої програми дозволить випускникам здобути конкурентні переваги при працевлаштуванні у провідні компанії міжнародного агробізнесу і у підприємства та організації аграрного напрямку.

Освітня програма **«Менеджмент організацій і адміністрування»** зорієнтована на підготовку керівників підприємств різних форм власності та організацій праці та управлінців підрозділами у сфері агропромислового комплексу з навиками управлінської діяльності як у виробничій так і соціальній сфері. Програма покликана дати студентам ефективні знання з питань розвитку управлінської думки, розкрити сутність положень сучасного менеджменту, сформувати у студентів уміння ефективно застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності.

Освітня програма **«Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами»**. Підготовка фахівців з розроблення інвестиційної політики компаній та управління проектами, пошуку міжнародних програм та грантів і визначення джерел інвестування, зумовлена потребою агропромислового виробництва у проєкт-менеджерах, координаторах та керівниках проєктів, інвестиційних менеджерів та аналітиках, керівниках інвестиційних відділів та інвестиційних консультантах. Для студентів відкриваються можливості освоєння написання проєктів та отримання подвійних дипломів у провідних начальних закладах Польщі.

Освітня програма **«Дорадництво»** розроблена внаслідок нагальної потреби в створенні ефективної дорадчої системи інформаційно-консультаційного обслуговування сільськогосподарських виробників і населення. Знання та практичний досвід, що будуть отримані в процесі навчання, дозволять випускникам-магістрам створити свої консалтингові служби (фірми) для поширення необхідних знань та інформації, впровадження інновацій, використовуючи нові інформаційні технології з інтерактивними, консалтинговими системами для конкурентоспроможного ведення сільськогосподарського виробництва.

Освітня програма **«Управління інноваційною діяльністю»** зорієнтована на підготовку висококваліфікованих управлінців, які володіють не тільки спеціальними знаннями в межах базової освіти, але й спроможні приймати стратегічні і тактичні управлінські інноваційні рішення, виявляти перспективні наукові розробки та впроваджувати їх у виробництво на рівні апарату управління центральних державних і регіональних органів управління, консультаційних центрів, інноваційних фінансово-кредитних установ, підприємств агропромислового виробництва у відповідності з вимогами міжнародних стандартів.

Освітня програма **«Управління навчальним закладом»**. Підготовка керівників підприємств, установ та організацій (у сфері освіти та виробничого навчання) зумовлена потребою нашої держави у фахівцях, що здійснюють роботу щодо проектування та оптимізації організаційної структури навчального закладу; керівництва його навчально-виховною та економічною діяльністю; контролю за виконанням запланованих завдань; формуванням кадрової політики навчального закладу та контингенту студентів.

Освітня програма **«Управління персоналом»**. Метою програми є набуття фундаментальних знань і практичних навиків відбору, оцінки, навчання, мотивації персоналу, кар'єрного коучингу, управління кадровим резервом; формування кадрової

політики компанії та оптимізації її організаційної структури; кадрового діловодства; розробки програм корпоративної соціальної відповідальності, удосконалення систем і технологій управління персоналом, оцінки соціально-економічної ефективності їх впровадження; інжинірингу праці; проведення корпоративних тренінгів, організації ділових зустрічей і конференц-сервісу.

Освітня програма **«Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»** зорієнтована на підготовку фахівців, які за рахунок ефективного використання інструментів біржового ринку зможуть мінімізувати як виробничі, так і фінансові ризики практично усіх сфер господарської діяльності, розробляти та реалізовувати прогнози розвитку вітчизняних та світових ринків, як в цілому, так і в межах конкретних товарних груп чи фінансових інструментів. Окрім вузького напрямку, випускники умітимуть вести торгівлю на товарних та фондових ринках.

Освітня програма **«Прикладна економіка»** дозволяє отримати знання, необхідні для успішного вирішення комплексних завдань у сфері підвищення конкурентоспроможності аграрного бізнесу; застосування перспективних методів економіко-математичного моделювання з метою дослідження динаміки розвитку аграрного сектору економіки. Для студентів відкриваються можливості вперше освоїти новітнє програмне забезпечення – моделюючий пакет програми «Wolfram Mathematica».

Освітня програма **«Соціальна робота»**. Підготовка фахівців зумовлена потребою нашої держави у здійсненні соціально-педагогічної допомоги, підтримки, захисту та реабілітації всіх категорій населення, організації роботи соціальних служб, осередків соціального захисту та допомоги, центрів зайнятості та працевлаштування, систем навчальних закладів, будинків та центрів дитячої освіти і виховання, культурологічних центрів і шкіл художнього мистецтва, соціально-виховних служб та клубів, дитячих і громадських організацій, служб опіки, служб у справах неповнолітніх.

Освітня програма **«Соціально-психологічна реабілітація»** має прикладну орієнтацію, сприяє формуванню випускників як соціально-активних та професійних особистостей, спроможних проводити наукові дослідження, вирішувати соціальні проблеми і завдання у соціальній сфері, надавати соціальну, реабілітаційну, психологічну та педагогічну допомогу особистості.

Освітня програма **«Інформаційно-комунікаційні технології в освіті»** спрямована на здобуття студентами поглиблених знань, умінь і навичок в галузі інформаційно-комунікаційних технологій в освіті, що дасть їм змогу ефективно застосовувати сучасні ІКТ для організації навчально-пізнавальної діяльності, проектування інформаційно-освітнього середовища освітніх закладів, визначати політику розвитку та застосування ІКТ навчального закладу. Перелік компетентностей фахівця, які формуються за результатами опанування програми, дозволять вирішувати складні задачі з проектування та створення ІКТ для освітньої діяльності, а також проводити наукову та інноваційну діяльність в умовах електронної освіти.

Освітня програма **«Педагогіка вищої школи»**. Підготовка викладача вищого навчального закладу зумовлена потребою нашої держави у фахівцях, що здійснюють роботу щодо організації навчально-виховного процесу, методичної і наукової роботи в технікумах і коледжах, проводять різноманітні заходи, що сприяють соціальному розвитку молоді, яка навчається у вищих навчальних закладах.

Освітня програма **«Право»**. Рівень професійних завдань, котрі вирішуватимуться магістром, обумовлюються необхідністю забезпечення потреб юридичної практики, а також його академічною та професійною мобільністю. Тому, підготовка кваліфікованих фахівців у галузі «Право», які працюють для утвердження у суспільстві верховенства права та розвитку правової свідомості й правової культури громадян, є основним завданням університету.

Освітня програма **«Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»**. Під час навчання студенти оволодіють системними знаннями і здатностями до вирішення проблем інноваційного характеру в галузі тваринництва; розробки програм селекції тварин; систематизації і опрацювання наукової інформації з питань нормованої годівлі тварин; розробки, впровадження у виробництво нових систем і способів утримання тварин; апробації та санітарно-гігієнічної оцінки нових видів кормів, кормових добавок; управляти молочною продуктивністю корів на основі глибоких знань закономірностей фізіології лактації, систем утримання худоби молочних порід, особливостей годівлі високопродуктивних корів; продуктивність бджолиних сімей; м'ясну продуктивність худоби, свиней, бройлерів та с.-г. тварин інших видів; особливостей виробництва екологічно чистої яловичини; розробки конкурентоспроможних технологій виробництва і переробки продукції свинарства; ведення сучасного технологічного процесу виробництва та первинної переробки харчових яєць та м'яса с.-г. птиці; оцінювання генетичних ресурсів у верховому, рисистому і ваговозному кіннозаводстві, оволодіють навичками проведення експериментальних досліджень згідно сучасних методик.

Освітня програма **«Водні біоресурси та аквакультура»**. Студенти вивчають процеси формування якості води, екологічного стану водойм, значення гідробіонтів в процесах функціонування водних екосистем, біоресурсний потенціал водойм та його раціонального використання, розробку нових і вдосконалення існуючих технологій вирощування риби в природних умовах і в рибничих господарствах індустріального типу, фізіолого-біохімічні особливості, процесів аклімації та адаптації гідробіонтів до зміни екологічних умов, питання інтенсифікації рибництва, збереження біорізноманіття та отримання рибної продукції високої якості. В результаті фахівці з водних біоресурсів та аквакультури в процесі майбутньої підготовки отримують потужну фундаментальну та практичну підготовку із холодноводного та тепловодного рибництва.

Освітня програма **«Якість, стандартизація та сертифікація»** розроблена з метою підготовки фахівців з питань адаптації української системи оцінювання якості продукції АПК, її сертифікації і стандартизації до відповідних міжнародних стандартів, а також упровадження цієї системи у практичну діяльність.

Освітня програма **«Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка»**. Програма передбачає поглиблене вивчення електротехнічних та електромеханічних методів; приладів, систем, комплексів та елементної бази; програмне забезпечення і комп'ютерні технології в електроенергетичних системах. Готує фахівців зі здатністю використовувати засоби для проведення електротехнічних досліджень, вимірювальні комплекси електротехнічних параметрів систем, спеціалізовані пакети прикладних програм для автоматизованого моделювання, розрахунку та проектування електро- та електромеханічних систем.

Освітня програма **«Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології»**. Програма реалізує підготовку фахівців здатних до комплексного розв'язання задач розроблення нових і вдосконалення, модернізації та експлуатації існуючих систем автоматизації з застосуванням сучасних програмно-технічних засобів та інформаційних технологій, виконуючи теоретичні дослідження об'єкта автоматизації системи, обґрунтування вибору технічних засобів автоматизації, проектування та розроблення прикладного програмного забезпечення різного призначення.

Освітня програма **«Машини та обладнання с.-г. виробництва»** дозволяє отримувати глибокі знання з конструювання, інжинірингу та випробування машин сільськогосподарського виробництва, що базуються на теорії технічних систем, чіткому розумінню етапів системної оцінки та методів випробування сільськогосподарських машин згідно галузевих, національних та міжнародних стандартів. Реалізується інжиніринг машин через формування, структурування і розв'язок оптимізаційних задач

аналізу і синтезу с.-г. машин.

Освітня програма **«Обладнання лісового комплексу»** дозволяє отримувати глибокі знання з інноваційного конструювання та дизайну мехатронних систем обладнання лісового комплексу, що базуються на класичних і сучасних поняттях мехатроніки, керування механічним рухом обладнання з програмованим супроводом і теорії цифрового керування. Передбачається чітке розуміння конструювання обладнання лісового комплексу – як складної механічної системи.

Освітня програма **«Будівництво та цивільна інженерія»** дозволяє отримувати знання, вміння та навички фахівця нового інноваційного покоління в галузі будівництва об'єктів агропромислового і природоохоронного комплексів на базі сучасних стандартів освіти адаптованих до вимог кращих світових освітніх програм, для роботи в державному та приватному секторах економіки України. Програмою передбачено виконання робіт на замовлення стратегічних партнерів з розробки інноваційних проектів будівництва об'єктів агропромислового та природоохоронного комплексів.

Освітня програма **«Технічний сервіс машин та обладнання с.-г. виробництва»** дозволяє отримувати глибокі знання з технічного сервісу та випробування техніки, що базуються на надійності технічних систем, чіткому розумінню етапів системної оцінки та методів випробування згідно галузевих, національних та міжнародних стандартів. Передбачається чітке розуміння технічного сервісу машин та обладнання АПК. Проводиться оцінка якості ремонтіваних і не ремонтіваних систем, та забезпечення їх надійності.

Освітня програма **«Деревообробні та меблеві технології»** орієнтована на навчання майбутніх фахівців в галузі оброблення деревини, які під час навчання отримують професійні знання з технологічних процесів первинної та глибокої переробки деревини, дизайну, конструювання меблевих, столярних та будівельних виробів з деревини, а також набувають професійних навичок, що допоможуть реалізувати себе в найрізноманітніших сферах діяльності в Україні та за кордоном.

У НУБіП України користується попитом освітня програма **«Публічне управління та адміністрування»**, яка спрямована на підготовку фахівців для органів державної влади та місцевого самоврядування, здатних ефективно розвивати та впроваджувати надані їм знання у сфері державного регулювання на основі сучасного законодавства та інформаційних технологій.

Важливою особливістю вибіркового блоку (магістерських програм) освітньо-професійної програми підготовки магістрів є їх практична складова, яка перш за все включає проходження практики на університетських базах (навчально-дослідні господарства, станції, центри тощо). Використовується також матеріально-технічна база багатьох відомих фірм.

У цьому році у базовому закладі університету на освітні програми підготовки магістрів прийнято 2229 осіб за 58 освітньо-професійними програмами та 88 осіб за освітньо-науковими програмами (рис. 2.5, 2.6).

Рис. 2.5. Динаміка кількості студентів (слухачів) магістратури освітньо-професійної і освітньо-наукової програм підготовки у базовому закладі НУБіП України за роками

Рис. 2.6. Динаміка кількості спеціальностей (освітніх програм) освітньо-професійної і освітньо-наукової програм підготовки у базовому закладі НУБіП України за роками

Проведена акредитація освітньо-професійної програми підготовки магістрів «Підприємство, торгівля та біржова діяльність» (червень 2019 р.), «Програмне забезпечення інформаційних систем», «Комп'ютерні системи і мережі».

У 2019 році продовжується наповнення бази тем магістерських робіт денної форми навчання та сторінки магістра на сайті університету, наскрізна тематика досліджень студентів, починаючи із курсових робіт (проектів) другого року навчання із фаху, продовжуючи їх у випускних бакалаврських і магістерських роботах.

Протягом 2019 р. проводились перевірки навчально-методичного забезпечення дисциплін, які заплановані у 2019-2020 н.р. на кафедрах відповідних факультетів/ННІ університету за спеціальностями, та організації освітнього процесу, проведення ЕКів, екзаменаційних сесій та відвідування занять студентами та слухачами ОС «Магістр».

Спільно з деканами факультетів і директорами ННІ здійснено перевірку та погодження навчальних планів підготовки студентів та слухачів ОС «Магістр» 2019 року вступу і графіків навчального процесу за спеціальностями та освітніми програмами на

2019-2020 н.р. Контролювалась робота по написанню авторефератів студентами магістратури освітньо-наукової програми підготовки.

На протязі року проводилось анкетування студентів магістратури щодо якості наданих освітніх послуг: проведено анкетування студентів бакалаврату 4 курсу щодо вступу до магістратури; проведено анкетування випускників магістратури 2019 року щодо оцінки якості навчання, роботи структурних підрозділів, компетентності викладачів університету тощо. Організовано та проведено зустріч зі студентами 4-го курсу програм підготовки бакалаврів та окремо зі старостами груп щодо поширення інформації серед вступників до магістратури про всі можливі варіанти здобуття ОС «Магістр».

З метою вжиття необхідних заходів для успішного складання єдиного вступного іспиту з іноземної мови для вступу до магістратури НУБіП України, організовано та проведено для студентів 4 та 2-3 (скорочений термін навчання) курсів програм підготовки бакалаврів зустріч із представниками центру вивчення іноземних мов гуманітарно-педагогічного факультету та ознайомлення із матеріалами Українського центру оцінювання якості освіти. Організовано проведення загальноуніверситетської конференції для студентів магістратури 2-го року навчання з метою представлення результатів досліджень у вигляді постерних презентацій, а також попередніх захистів магістерських робіт на випускових кафедрах.

Спільно з деканами факультетів і директорами ННІ з метою забезпечення ефективного контролю за навчальною, науковою, інноваційною та виробничою діяльністю проведено дві атестації (лютий та листопад 2019 р.) студентів і слухачів та попередній захист магістерських робіт на засіданнях випускових кафедр відповідних факультетів та ННІ.

У 2019 році продовжувалась видача Сертифікатів і додатків до них випускникам, які навчалися у групах із вивченням окремих дисциплін англійською мовою (наказ від 10.05.2012 р. № 433 «Щодо видачі сертифікатів про закінчення навчання з вивченням дисциплін англійською мовою»). У червні 2019 року були видані Сертифікати про закінчення навчання з вивченням дисциплін англійською мовою 234 випускнику бакалаврату та магістратури (табл. 2.49).

Таблиця 2.49. Кількість виданих сертифікатів і додатків до них випускникам бакалаврату та магістратури, які навчалися у групах із вивченням окремих дисциплін англійською мовою

Факультет	Кількість виданих сертифікатів				
	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.
1	2	3	4	5	6
Ветеринарної медицини	4	13	20	24	9
Економічний	36	75	60	41	33
Захисту рослин, біотехнологій та екології	83	51	75	54	40
Аграрного менеджменту	18	24	32	27	42
Інформаційних технологій	-	15	8	14	13
Землепорядкування	11	15	15	15	13
Гуманітарно-педагогічний	8	7	10	9	13
Агробіологічний	-	-	11	10	22
Юридичний	-	-	-	11	11
Конструювання та дизайну	-	-	-	-	9
Всього	160	200	231	205	234

2.1.5.5. Організація практичного навчання студентів

Організація практичного навчання студентів у Національному університеті біоресурсів і природокористування України є складовою навчального процесу протягом всього періоду навчання і має певну структурно-логічну послідовність реалізації. За її результатами випускники університету набувають необхідний обсяг практичних знань і вмінь, зміст яких визначається відповідною освітньо-професійною програмою. Проведення практичного навчання регламентується «Положенням про організацію навчального процесу у вищих навчальних закладах України», Закону України «Про вищу освіту», «Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», «Положенням про практичне навчання студентів НУБіП України».

Основними видами практичного навчання студентів НУБіП України є лабораторні та практичні заняття, навчальні, виробничі практики. Заключною ланкою практичного навчання є виробнича переддипломна практика. Перелік видів практики, їх зміст визначається навчальними планами та програмами практик, у тому числі наскрізними, а терміни її проведення – графіками навчального процесу.

Спостерігається тенденція до збільшення з кожним роком частки навчальних практик та виїзних лабораторних (практичних) занять у навчально-дослідних господарствах НУБіП України та виробничих практик у провідних підприємствах України (рис. 2.7).

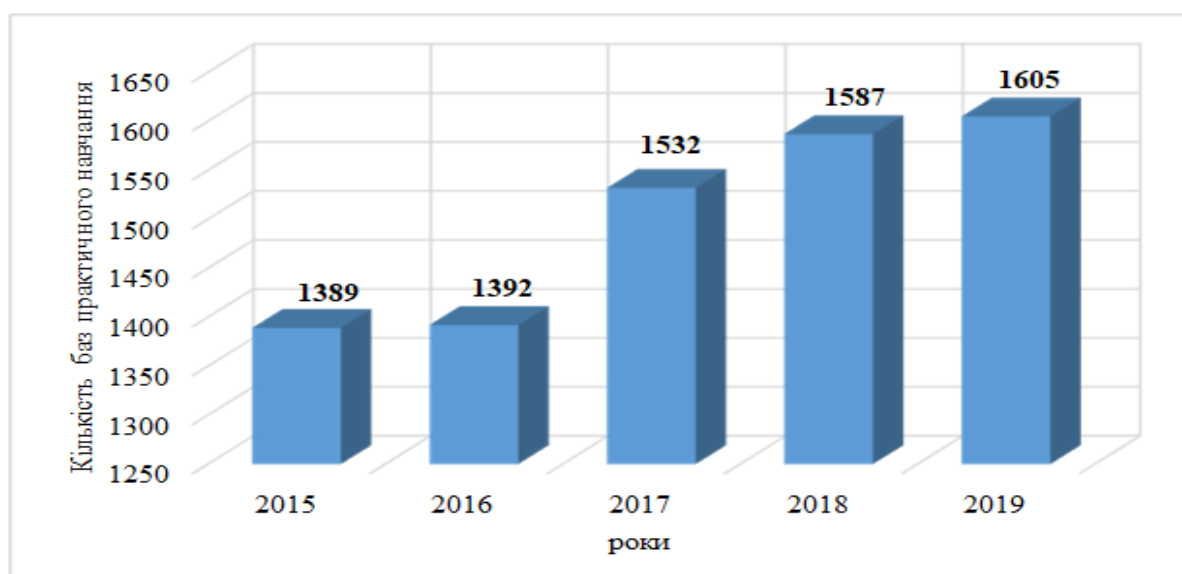

Рис. 2.7. Кількість баз практичного навчання у провідних аграрних підприємствах України

Базами для проведення практичного навчання студентів є відокремлені підрозділи університету:

- ВП НУБіП України «Великоснітинське навчально-дослідне господарство ім. О.В. Музиченка» (Київська обл.);
- ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» (Київська обл.);
- ВП НУБіП України «НДГ «Ворзель» (Київська обл.);
- ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція» (Київська обл.);
- ВП НУБіП України «Заліщицький аграрний коледж імені Є. Храпливого»;
- ВП НУБіП України «Немішаївський агротехнічний коледж»;
- ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут»;
- ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут»;
- спеціальні бази практичного навчання регіональних ВНЗ I-II рівнів акредитації;
- Ботанічний сад НУБіП України;

– навчально-виробничі та навчально-науково-виробничі лабораторії, міжінститутські технологічні лабораторії, провідні господарства України, країн Західної Європи та США.

Особливістю організації практичного навчання студентів університету є створення баз практичного навчання студентів, у яких організовано відповідні структурні підрозділи університету, а саме, понад 50 навчально-виробничих та навчально-науково-виробничих лабораторій, де студенти проходять лабораторні та практичні заняття, навчальну, технологічну, науково-дослідну, переддипломну та інші практики. Ці лабораторії є базою практичної підготовки фахівців в галузях рослинництва, тваринництва, переробки та зберігання продукції цих галузей, розведення тварин та риби, розробки методів діагностики та профілактики хвороб тварин, технологій ремонту, обслуговування та випробування сільськогосподарської техніки, лісознавства, деревообробної промисловості, мисливської справи та їх правового забезпечення, економіки, обліку, маркетингу та менеджменту в аграрній сфері виробництва тощо.

З метою забезпечення практичної складової підготовки фахівців у 2018-2019 навчальному році істотно зросла кількість угод між університетом та провідними підприємствами України, у тому числі, з підприємствами рад роботодавців НУБіП України. У зв'язку з цим зросла кількість виробничих практик, які реалізуються на базі провідних компаній України. Частка таких практик на сьогодні досягла 25% від загального обсягу виробничих практик.

Велика увага ректорату та навчального відділу приділяється забезпеченню навчальних лабораторій університету. Проведення зустрічей з керівництвом деканатів, кафедр, організація навчально-виробничих семінарів дає можливість зосередити зусилля та визначити шляхи покращення матеріально-технічної бази навчальних лабораторій, зокрема продовження ініціативи створення навчальних (навчально-науково-виробничих) лабораторій спільно з провідними виробничими компаніями за прикладом вже існуючих з компаніями «АгріЛаб», «КУН», «Ельворті», «Штіль» та інші. У 2019 році проведено атестацію навчально-педагогічних працівників базового закладу університету. З метою забезпечення реалізації лабораторних і практичних занять розроблено та затверджено навчально-методичною радою НУБіП України «Порядок проведення лабораторних та практичних занять у навчальних (навчально-науково-виробничих) лабораторіях НУБіП України».

У минулому році науково-педагогічні працівники та студенти університету традиційно на партнерських засадах взяли участь у підготовці та проведенні «Перших міжнародних днів поля в Україні», які були організовані Німецьким сільськогосподарським товариством, DLG Україна та Німецько-українським аграрним демонстраційним та навчальним центром на базі УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого. НУБіП України був єдиним представленим серед аграрних закладів України. Слід відмітити активну участь НПП та студентів у інших заходах, організованих аграрними компаніями України та зарубіжжя. НПП та студенти протягом року брали участь у «Днях поля», які були організовані провідними аграрними компаніями України та зарубіжжя, а саме: «Сингента», «Амако Україна», «Адама Україна», «Євраліс» та інші. З метою ознайомлення з провідними агротехнологіями, за участю науково-педагогічних працівників та студентів університету, Німецько-український аграрний демонстраційний та навчальний центр протягом навчального року організував 14 навчально-виробничих семінарів на базі УкрНДПВТ ім. Л. Погорілого та НУБіП України.

Кафедри та деканати факультетів університету мають не тільки продовжувати роботу щодо кількісного розширення місць практики, але і посилити контроль за її проходженням, та постійно проводити роботу щодо поновлення матеріально-технічного забезпечення навчальних лабораторій.

Слід зауважити, що у закладах вищої освіти більшості Європейських країн практична підготовка становить більше 50% часу та проходить як у практичних центрах, так і в умовах реального виробництва. Тому для якісної реалізації виробничої практики бажано розглянути і інші можливості, особливо для ОС «Магістр», а саме – проведення виробничої практики у період, не пов'язаний з аудиторними заняттями. Частка практичної підготовки в середньому по факультетах університету становить 40%, у тому числі на факультетах технологічного напрямку підготовки 48% та має тенденцію до збільшення.

З кожним роком покращується якість навчальних практик у навчально-дослідних господарствах НУБіП України, а саме:

ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В. Музиченка» є базовим господарством для проходження практик студентами таких факультетів/ННІ: ветеринарної медицини; механіко-технологічного; тваринництва та водних біоресурсів; енергетики, автоматики і енергозбереження; економічного; агробіологічного; захисту рослин, біотехнологій та екології; конструювання та дизайну та гуманітарно-педагогічного.

Протягом 2018-2019 року у реалізації практичного навчання брали головні спеціалісти НДГ, а саме: у формуванні змісту практичного навчання та забезпеченні неухильного виконання вимог програм практики під час безпосередньої участі студентів у процесі виробництва. Надано допомогу у адаптації методичного забезпечення практичного навчання студентів та слухачів університету до конкретних умов виробничих процесів. Створено та постійно поновлюється електронна база документації у ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В. Музиченка», що використовується студентами у навчальному процесі та при оформленні звітних документів та випускних бакалаврських та магістерських робіт.

Базами практичного навчання студентів університету є навчальні, навчально-наукові, навчально-науково-виробничі лабораторії та виробничі об'єкти навчально-дослідних господарств, де проводяться лабораторні й практичні заняття, навчальні, технологічні, науково-дослідні, переддипломні та інші практики. Студенти мають можливість практично оволодіти вміннями і навичками технології ремонту сільськогосподарських машин і агрегатів, технічного обслуговування та зберігання машин, професійного випробування техніки, виробництва продукції рослинництва, виробництва кормів, оволодіти технологіями зберігання та застосування пестицидів, переробки продукції рослинництва, використання машин і обладнання з переробки зерна, виробництва продукції тваринництва, переробки молока, діагностики і профілактики хвороб тварин, нетрадиційних джерел енергії та біогазових установок, економіки і менеджменту, екологічного моніторингу та паспортизації об'єктів довкілля та ін.

У 2018-2019 н.р. практичне навчання у ВП НУБіП України «Великоснітинське навчально-дослідне господарство ім. О.В. Музиченка» пройшли 1313 студентів, у т.ч.: 489 – лабораторні заняття, 781 – навчальну практику і 43 – виробничу практику (табл. 2.50).

Таблиця 2.50. Кількість студентів, які пройшли практичне навчання у ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В. Музиченка» у 2018-2019 н.р.

Факультет/ННІ	Кількість студентів у НДГ			
	навчальна практика	виробнича практика	лабораторні заняття	Всього
1	2	3	4	5
Агробіологічний	214	4	73	291
Захисту рослин, біотехнологій та екології	21	3	18	42

1	2	3	4	5
Механіко-технологічний	72	5	42	119
Конструювання та дизайну	77	2	46	125
Енергетики, автоматики та енергозбереження	61	7	57	125
Тваринництва та водних біоресурсів	112	6	103	221
Ветеринарної медицини	154	5	92	251
Економічний	23	3	36	62
Аграрного менеджменту	47	5	22	74
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	-	3	-	3
ВСЬОГО	781	43	489	1313

ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» є базою навчальних практик для факультетів/ННІ: ветеринарної медицини; механіко-технологічного; тваринництва та водних біоресурсів; енергетики, автоматики і енергозбереження; економічного; агробіологічного; захисту рослин, біотехнологій та екології; конструювання та дизайну; лісового і садово-паркового господарства; гуманітарно-педагогічного факультету. Його наукова база, дослідні поля дозволяють вести наукові роботи як студентам на рівні розробки дипломних робіт, так і для аспірантських та докторантських наукових пошуків.

Студенти успішно проходять практичне навчання у міжфакультетських лабораторіях: навчальна лабораторія технологічної налагодки сільськогосподарських машин; навчально-науково-виробнича лабораторія механізація виробничих процесів у тваринництві; навчально-науково-виробнича лабораторія «Дослідне поле».

У 2018-2019 н.р. у ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» практичне навчання пройшли 1387 студентів (табл. 2.51).

Таблиця 2.51. Кількість студентів, які пройшли практичне навчання у ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» у 2018-2019 н.р.

Факультет/ННІ	Кількість студентів у НДГ			Всього
	навчальна практика	виробнича практика	лабораторні заняття	
Агробіологічний	319	31	93	443
Захисту рослин, біотехнологій та екології	28	5	54	87
Механіко-технологічний	57	12	57	126
Конструювання та дизайну	47	5	64	116
Енергетики, автоматики та енергозбереження	46	8	54	108
Тваринництва та водних біоресурсів	71	6	73	150
Ветеринарної медицини	253	4	78	335
Економічний	18	4	-	22
ВСЬОГО	839	75	473	1387

ВП НУБіП України «НДГ «Ворзель» є базою навчальних практик для студентів факультетів/ННІ: ветеринарної медицини; тваринництва та водних біоресурсів; механіко-технологічного, енергетики, автоматики і енергозбереження; агробіологічного; захисту рослин, біотехнологій та екології; економічного; аграрного менеджменту; конструювання та дизайну. У 2018-2019 н.р. практичне навчання у навчально-дослідному господарстві пройшли 374 студенти базового закладу НУБіП України (табл. 2.52).

**Таблиця 2.52. Кількість студентів, які пройшли практичне навчання у
ВП НУБіП України «НДГ «Ворзель» у 2018-2019 н.р.**

Факультет/ННІ	Кількість студентів у НДГ			Всього
	навчальна практика	виробнича практика	лабораторні заняття	
Агробіологічний	26	2	17	45
Захисту рослин, біотехнологій та екології	21	0	13	34
Механіко-технологічний	17	2	0	19
Конструювання та дизайну	21	2	0	23
Енергетики, автоматики та енергозбереження	52	3	0	55
Тваринництва та водних біоресурсів	61	3	27	91
Ветеринарної медицини	43	3	18	64
Економічний	19	1	0	20
Аграрного менеджменту	23	0	0	23
ВСЬОГО	283	16	75	374

ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція» є основною виробничою базою для студентів ННІ лісового і садово-паркового господарства, а також факультетів конструювання і дизайну; землевпорядкування.

Студенти проходять практичне навчання у таких навчально-виробничих лабораторіях: лісознавства і лісівництва; лісових культур; механізації лісового господарства; обліку лісу; економіки та менеджменту лісового господарства; навчально-науково-виробниче мисливське господарство.

Практичне навчання у 2018-2019 н.р. ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція» пройшли 827 студентів (табл. 2.53).

**Таблиця 2.53. Кількість студентів, які пройшли практичне навчання
у ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція» у 2018-2019 н.р.**

Факультет/ННІ	Кількість студентів у НДГ			Всього
	навчальна практика	виробнича практика	лабораторні заняття	
Конструювання та дизайну	53	6		59
Землевпорядкування	177	3		180
Лісового і садово-паркового господарства	371	8	209	588
ВСЬОГО	601	17	209	827

У господарстві *ВП НУБіП України «Немішайвський агротехнічний коледж»* здійснювали практичне навчання 132 студенти. Так, навчальну практику пройшли 76 студентів факультету тваринництва та водних біоресурсів, виробничу 8 студентів факультету ветеринарної медицини та 6 факультету тваринництва та водних біоресурсів. Лабораторні заняття – 42 студенти факультету тваринництва та водних біоресурсів.

У господарстві *ВП НУБіП України «Боярський коледж екології і природних ресурсів»* практичне навчання пройшли 139 студентів базового закладу НУБіП України, у т.ч.: 97 студентів факультету землевпорядкування, 11 студентів гуманітарно-педагогічного факультету; 31 студент факультету захисту рослин, біотехнологій та екології.

Загальну кількість студентів, які пройшли практичне навчання у відокремлених підрозділах НУБіП України, наведено у табл. 2.54.

Таблиця 2.54. Студенти, які пройшли практичне навчання у ВП НУБіП України в 2018-2019 н.р.

База практичної підготовки	Навчальні практики	Виробничі практики	Лабораторні заняття	Всього
ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція»	839	75	473	1387
ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім О.В. Музиченка	781	43	489	1313
ВП НУБіП України «НДГ «Ворзель»	283	16	75	374
ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція»	601	17	209	827
ВП НУБіП України «Немішаївський агротехнічний коледж»	76	14	42	132
ВП НУБіП України «Боярський коледж екології і природних ресурсів»	128	11	-	139
Всього	2708	176	1288	4172

Можливості баз практичного навчання одночасного прийому і розміщення студентів такі:

- ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція» – 100 осіб;
- ВП НУБіП України «Великоснітинське навчально-дослідне господарство ім. О.В. Музиченка» – 110 осіб;
- ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція» – 120 осіб;
- ВП НУБіП України «НДГ «Ворзель» – 75 осіб.

З метою забезпечення умов для проведення практичної підготовки студентів базового закладу Університету (м. Київ) сформовано графік проведення практичного навчання студентів у навчально-дослідних господарствах НУБіП України.

У 2016 році розроблено «Положення про практичну підготовку студентів НУБіП України», що покращує можливість якісного та ефективного проведення практичного навчання студентів в умовах діючих моделей виробництва та ефективно використовувати можливості відокремлених підрозділів НУБіП України для набуття студентами необхідних практичних знань та умінь щодо обраного напрямку підготовки (спеціальності). Постійно ведеться робота щодо оснащення лабораторій базового закладу університету та навчально-дослідних господарств університету методичними матеріалами та необхідним лабораторним устаткуванням.

Протягом осіннього семестру 2018-2019 року проведено перевірку стану та навчально-методичного забезпечення навчальних і навчально-науково-виробничих лабораторій НУБіП України та визначено шляхи покращення функціонування зазначених лабораторій для реалізації навчального процесу.

На початку та протягом 2018-2019 навчального року проводились корегування графіку навчального процесу відповідно до виробничих вимог навчально-дослідних господарств та проведення лабораторних (практичних) занять у лабораторіях, розташованих у них. Для цього було розглянуто та узгоджено пропозиції керівництва господарств НУБіП України та відповідних деканатів. Створено умови для участі студентів під час проходження практик у виробничих процесах господарств згідно напрямку підготовки (спеціальності).

Заплановано постійне (протягом всього календарного року) перебування студентів технологічних факультетів/ІНІ у навчально-дослідних господарствах і дослідних станціях, а агробіологічного – протягом всього періоду проведення польових робіт.

2.1.5.6. Заочне (дистанційне) навчання

Навчальний процес за заочною (дистанційною) формою навчання в Університеті здійснюється згідно із законами України та нормативно-правовими актами, які регламентують заочну (дистанційну) форму навчання. Прийом на заочну (дистанційну) форму навчання здійснюється на конкурсній основі згідно з Правилами прийому до університету, які розробляються приймальною комісією і затверджуються вченою радою Університету. На студентів заочної (дистанційної) форми навчання, які навчаються в університеті, поширюються права та обов'язки, що визначені Законом України «Про вищу освіту». Навчання за заочною (дистанційною) формою організовується за спеціальностями для різних освітніх ступенів (ОС) на підставі дозвільних документів, виданих університету Міністерством освіти і науки України.

Однією з особливостей заочної (дистанційної) освіти є те, що більшість навчального матеріалу, який передбачено робочою програмою, виконується самостійно в міжсесійний період. Термін часу, що планується на виконання самостійної роботи, залежить від загальних обсягів робочої програми і визначається як різниця між загальними обсягами та обсягом, який опрацьовується під час аудиторних занять. Під час самостійної роботи студенти можуть користуватися навчально-методичними засобами, а саме: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, практикумами тощо у тому числі й в електронному вигляді. У міжсесійний період студентам, які навчаються за заочною (дистанційною) формою, надається можливість отримувати консультації науково-педагогічних працівників за графіком, що розроблюється кафедрами. Організація та методичне забезпечення самостійної роботи покладається на відповідні кафедри університету.

Підготовка фахівців за заочною (дистанційною) формою навчання здійснюється у базовому закладі університету, відокремлених підрозділах (ВП) НУБіП України (2 інститутах і 9 коледжах) і міжкафедральних навчальних лабораторіях у такій кількості:

- освітній ступінь «Молодший спеціаліст» – 739 осіб;
- освітній ступінь «Бакалавр» – 3397 осіб;
- освітній ступінь «Магістр» – 1852 особи.

Кількість фахівців, які навчаються за заочною (дистанційною) формою навчання у базовому закладі університету, відокремлених підрозділах (ВП) НУБіП України за період з 2018 по 2019 рр. мала тенденцію до зменшення. Водночас, у 2019 р. Малинська, Березанська, Рівненська міжкафедральні навчальні лабораторії збільшили кількість вступників. Кількість студентів заочної (дистанційної) форми навчання у базовому закладі університету станом на 01.11.2019 р. становить 3162 особи (табл. 2.55, рис. 2.8), з яких 715 осіб навчаються за рахунок державного бюджету, 2447 осіб – за умов договору (77,4 %).

Таблиця 2.55. Контингент студентів заочної форми навчання станом на 01.11.2019 р.

№	Спеціальність	Державне замовлення	Контракт	Всього
1	Агрономія	98	112	210
2	Садівництво і виноградарство	25	10	35
3	Захист і карантин рослин	40	34	74
4	Екологія	18	79	97
5	Харчові технології	33	64	97
6	Біотехнології та біоінженерія	9	68	77
7	Геодезія та землеустрій	24	111	135
8	Право	-	189	189
9	Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва	26	96	122
10	Водні біоресурси та аквакультура	10	50	60

№	Спеціальність	Державне замовлення	Контракт	Всього
11	Лісове господарство	80	113	193
12	Садово-паркове господарство	16	90	106
13	Деревообробні та меблеві технології	3	36	39
14	Галузеве машинобудування	51	35	86
15	Будівництво та цивільна інженерія	9	37	46
16	Агроінженерія	83	40	123
17	Транспортні технології	-	70	70
18	Комп'ютерні науки та інформаційні технології	-	23	23
19	Комп'ютерна інженерія	-	6	6
20	Економічна кібернетика	-	9	9
21	Інженерія програмного забезпечення	-	13	13
22	Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	41	87	128
23	Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	4	16	20
24	Економіка	6	117	123
25	Облік і оподаткування	13	94	107
26	Фінанси, банківська справа та страхування	5	108	113
27	Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	6	32	38
28	Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії	-	10	10
29	Менеджмент організацій і адміністрування	9	67	76
30	Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності	1	23	24
31	Управління інвестиційною діяльністю та міжнародними проектами	2	21	23
32	Адміністративний менеджмент	2	49	51
33	Маркетинг	20	43	63
34	Соціальна робота	28	46	74
35	Філологія	5	98	103
36	Менеджмент (Управління навчальним закладом)	1	46	47
37	Менеджмент (Управління персоналом)	-	14	14
38	Метрологія та інформаційно-вимірвальна техніка	6	62	68
39	Публічне управління та адміністрування	27	185	212
40	Психологія	4	14	18
41	Освітні педагогічні науки (Педагогіка вищої школи)	7	27	34
42	Освітні педагогічні науки (Інформаційно-комунікаційні технології в освіті)	3	3	6
Всього		715	2447	3162

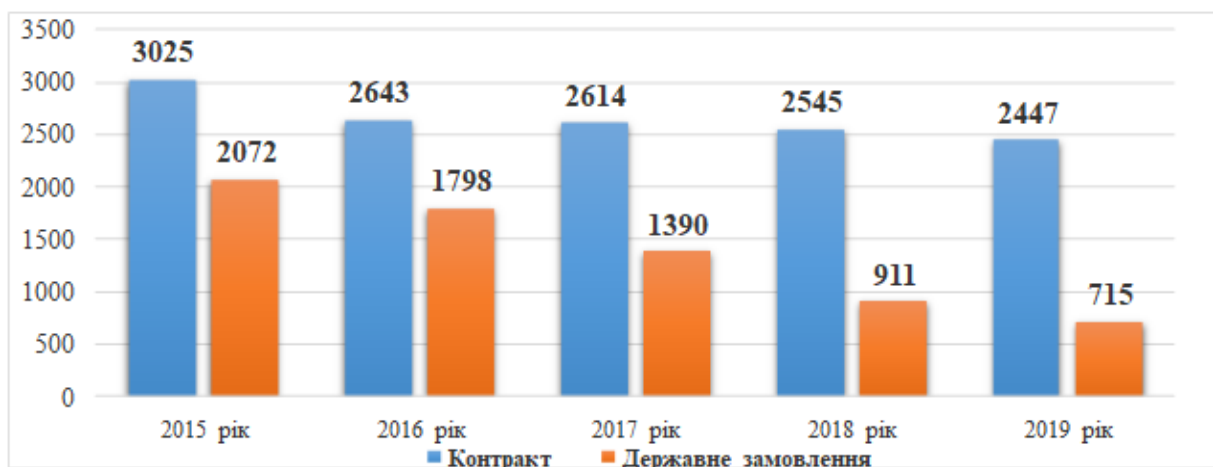

Рис. 2.8. Динаміка змін контингенту студентів заочної форми навчання за 2015-2019 роки

Підготовка фахівців у міжкафедральних навчальних лабораторіях (МНЛ) здійснюється для випускників коледжів і технікумів за скороченим терміном навчання, на базі ОКР «Молодший спеціаліст». Така система підготовки дає можливість отримати вищу освіту за заочною (дистанційною) формою навчання сільській молоді, наблизити процес навчання студентів до місця їх роботи і проживання, вирішити проблеми зайнятості молоді в сільській місцевості.

У 2019 році в міжкафедральних навчальних лабораторіях навчалось 1436 осіб, з них: на базі Таращанського державного технічного та економіко-правового коледжу – 98 осіб, Лубенського лісотехнічного коледжу – 226 осіб, Малинського лісотехнічного коледжу – 207 осіб, ВП НУБіП України «Мукачівський аграрний коледж» – 342 особи, ВП НУБіП України «Бобровицький коледж економіки і менеджменту ім. О. Майнової» – 235 осіб, ВСП «Рівненський коледж НУБіП України» – 97 осіб, ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» та ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний коледж» – 117 осіб, ВП НУБіП України «Заліщицький аграрний коледж ім. Є Храпливого» – 46 осіб, ВП НУБіП України «Ірпінський економічний коледж» – 68 осіб. (рис. 2.9).

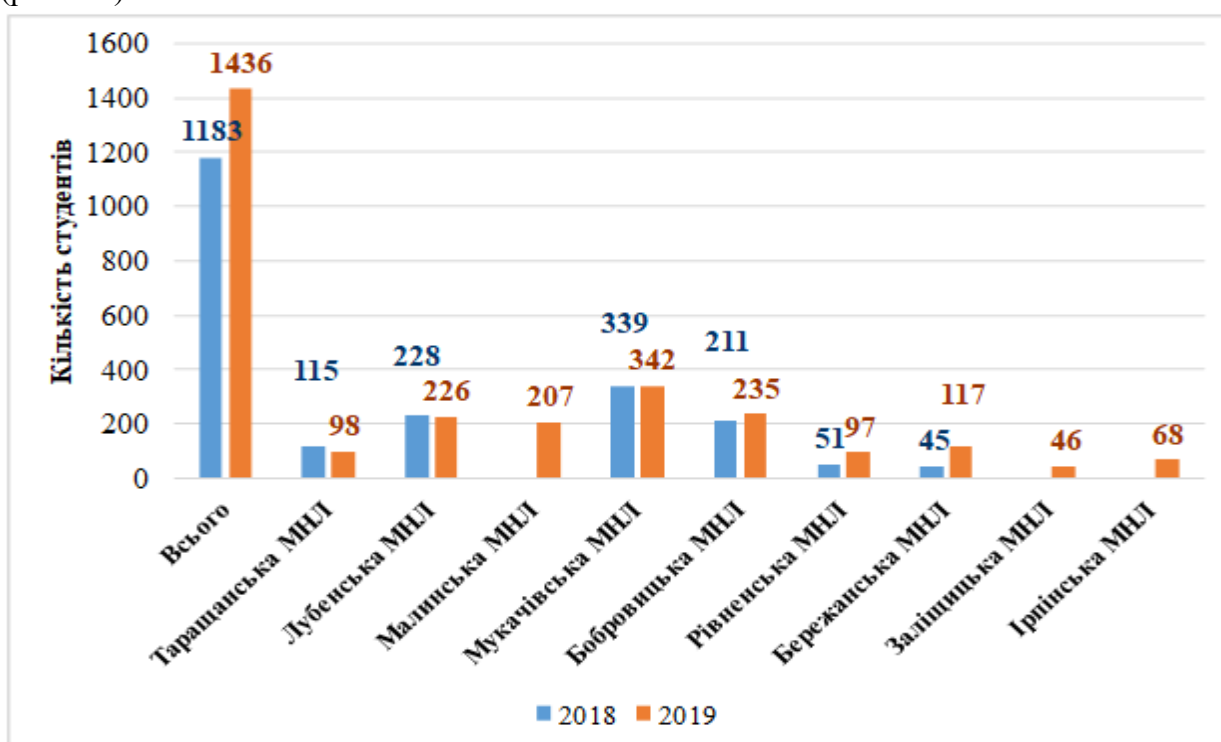

Рис. 2.9. Обсяги підготовки фахівців заочної форми навчання у міжкафедральних навчальних лабораторіях НУБіП України у 2019 р.

У порівнянні з минулими роками, у 2019 році кількість студентів, які вступили на перший курс заочної (дистанційної) форми скороченого терміну навчання до міжкафедральних навчальних лабораторій НУБіП України, збільшилася з 354 осіб у 2018 р. до 511 осіб у 2019 р. (табл. 2.56). Зросла кількість вступників у Малинській (71 проти 43 осіб у 2018 р.), Бережанській (73 проти 45 осіб у 2018 р.) та Рівненській (46 проти 40 осіб у 2018 р.) міжкафедральних навчальних лабораторіях, проте у Бобровицькій, Лубенській, Таращанській лабораторіях кількість вступників зменшилась. Вперше здійснено набір студентів до Заліщицької та Ірпінської міжкафедральних навчальних лабораторій.

Таблиця 2.56. Кількість студентів, зарахованих в МНЛ

Назва міжкафедральної навчальної лабораторії	Зараховано				
	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2018 р.	2019 р.
1	2	3	4	5	6
Бобровицька МНЛ	37	65	72	60	53
Лубенська МНЛ	66	55	58	63	55
Малинська МНЛ	64	61	51	43	71
Мукачівська МНЛ	80	92	94	83	83
Таращанська МНЛ	38	38	33	20	16
Рівненська МНЛ			13	40	46
Бережанська МНЛ				45	73
Заліщицька МНЛ					46
Ірпінська МНЛ					68
Разом	285	311	321	354	511

Науково-педагогічний персонал, який задіяний в освітній діяльності у міжкафедральних навчальних лабораторіях, в основному, з базового закладу (не менше 75% НПП з науковим ступенем або науковим званням). У 2019 р. для забезпечення навчального процесу у міжкафедральних навчальних лабораторіях було відряджено 232 НПП (табл. 2.57).

Таблиця 2.57. Кількість НПП, відряджених до МНЛ

НПП	2017 рік	2018 рік	2019 рік
професори	12	17	27
доценти	189	173	193
старші викладачі	11	12	9
асистенти	9	8	3

Крім НПП університету в освітній діяльності брали участь викладачі інституту та коледжів, на базі яких розміщені міжкафедральні навчальні лабораторії.

У кожній міжкафедральній навчальній лабораторії функціонують бібліотеки і читальні зали. Всі лабораторії мають комп'ютерні класи. Значна частина занять для студентів читаються дистанційно через мережу Інтернет. Навчальні плани для студентів заочної (дистанційної) форми навчання ОС «Бакалавр» та ОС «Магістр» приведені до вимог освітньо-професійних програм або базових навчальних планів.

Відділ регіонального розвитку, дистанційної освіти та заочного навчання, який координує цей напрям роботи, систематично контролює організацію проведення екзаменів. Основними вимогами контролю є виконання «Положення про екзамен та заліки в НУБіП України». У цьому навчальному році відділ перевіряв кафедри університету щодо наявності навчально-методичних комплексів на поточний рік і додатків до навчально-методичних комплексів, що стосується завдання з самостійного вивчення студентами заочної форми навчання матеріалів відповідної дисципліни згідно робочої програми, контролюється своєчасний виїзд науково-педагогічних працівників у відрядження до міжкафедральних навчальних лабораторій, оплата студентами коштів за навчання і оплату праці викладачам коледжів, задіяних у навчальному процесі міжкафедральних навчальних лабораторій.

У НУБіП України затверджено Положення про реалізацію пілотного проекту з організації навчання студентів за дистанційною формою, яке розроблено відповідно до статті 49 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Реалізації пілотного проекту з організації навчання студентів за дистанційною формою здійснюється згідно з дотриманням принципів автономії та самоврядування Університету, забезпечення якості надання освітніх послуг, забезпечення навчальних дисциплін, що викладаються студентам університету, підручниками (навчальними посібниками), тлумачними

(термінологічними) словниками і довідниками та стимулювання видавничої діяльності.

Учасниками навчально-виховного процесу за дистанційною формою навчання, які беруть участь у пілотному проєкті, є: особи, які навчаються заочно (дистанційно); науково-педагогічні працівники; деканат факультету; інженерно-технічний персонал центру дистанційних технологій навчання.

З метою забезпечення студентів та науково-педагогічних працівників середовищем для отримання інформаційно-методичного забезпечення дисципліни та інструментів для комунікації в процесі навчання використовується: навчально-інформаційний портал факультету – it.nubip.edu.ua, який функціонує на базі платформи Moodle, на якому розміщуються електронні навчальні курси для студентів з відповідних дисциплін; сервіси он-лайн комунікацій (Skype, Google Apps, соціальні мережі). Основна перевага дистанційного навчання полягає в тому, що здійснюється інтерактивна взаємодія у процесі роботи, консультаційний супровід у процесі дослідницької діяльності та надається можливість студентам самостійного освоєння досліджуваного матеріалу.

Одним із недоліків навчального процесу студентів заочної форми навчання є обмеженість проведення консультацій в міжсесійний період. Хоча графіки консультацій кафедрами передбачені. Причина – значна відстань від роботи та проживання студентів, фінансова скрута і відсутність у певної кількості студентів можливостей доступу до мережі Інтернет. Бажано використовувати для консультацій міжкафедральні навчальні лабораторії, де є можливість використання дистанційного сполучення.

2.1.5.7. Випуск і розподіл фахівців

За звітний період в Університеті здійснено випуск фахівців ОС «Магістр» денної форми навчання – 1354 осіб, в тому числі випускників-іноземців – 6 осіб, заочної форми навчання – 1064 особи, випуски фахівців освітнього ступеня «Бакалавр» денної форми навчання – 1723 особи, у т.ч. випускників-іноземців – 7 осіб, заочної форми навчання – 1014 осіб, у т.ч. випускників-іноземців – 4 особи. Видано дублікатів диплома – 42 шт., студентських квитків – 4233 шт.

Протягом 2019 року відділом здійснювалася робота: відповідно до Порядку замовлення на створення інформації, що відтворюється в документах про вищу освіту, та обліку документів про вищу освіту в Єдиній державній електронній базі з питань освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 25.10.2016 р. № 1280, приймалось від деканатів інформацію для створення електронної бази даних для виготовлення документів про вищу освіту в ЄДЕБО; згідно наказів «Про завершення навчання» спільно з працівниками деканатів здійснювалась видача документів про вищу освіту випускникам; велася підготовка матеріалів для виготовлення та отримання в ТОВ «Інформаційно-виробничий центр в галузі освіти» студентських квитків та дублікатів студентських квитків. Динаміку випуску фахівців у 2015-2019 рр. у базовому закладі університету наведено у табл. 2.58. Всього у 2019 р. випущено 5155 фахівців.

Таблиця 2.58. Динаміка випуску фахівців у 2015-2019 рр.

Рік закінчення	ОС «Магістр»		ОС «Спеціаліст»		ОС «Бакалавр»	
	денна	заочна	денна	заочна	денна	заочна
2015	1506+2 ін	847	37	240	1695+6 ін	1029
2016	1459	729	-	219	2083+12 ін	1092+5 ін
2017	1444+4 ін	761+1 ін	-	205	1828+5 ін	1040+1 ін
2018	1396+3 ін.	1249+2ін	-	134	1971+2 ін	1005+9 ін
2019	1348+6 ін	1064	-	-	1716+7 ін	1010+4 ін

Кількісні показники щодо випуску і розподілу фахівців у базовому закладі університету наведено у табл. 2.59-2.74.

Таблиця 2.59. Випуск магістрів денної форми навчання у 2019 р.

Назва спеціальності	Всього	З них навчалися:		У т. ч. дипломи з відзнакою
		за держ. замовленням	за контрактом	
1	2	3	4	5
I півріччя				
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	8	8		2
208 Агроінженерія	10	10		2
133 Галузеве машинобудування	10	10		2
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	10	10		4
073 Менеджмент	10	10		4
Всього	48	48		14
II півріччя				
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	9	9		2
274 Автомобільний транспорт	6	4	2	2
201 Агрономія	86	73	13	17
208 Агроінженерія	56	48	8	3
192 Будівництво та цивільна інженерія	21	14	7	
162 Біотехнології та біоінженерія	27	23	4	12
211 Ветеринарна медицина	123+2 ін	45	80	7
212 Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	22		22	2
207 Водні біоресурси та аквакультура	33	26	7	
133 Галузеве машинобудування	52	36	16	
193 Геодезія та землеустрій	54	45	9	10
187 Деревооброблювальні та меблеві технології	9	8	1	
101 Екологія	37+1 ін	32	6	10
051 Економіка (економіка підприємства)	35	29	6	
051 Економіка (економічна кібернетика)	24	15	9	
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	63	59	4	1
202 Захист і карантин рослин	28	24	4	6
121 Інженерія програмного забезпечення	13	4	9	
122 Комп'ютерні науки	37	26	11	
123 Комп'ютерна інженерія	10	10		
205 Лісове господарство	44	44		
075 Маркетинг	14	13	1	
073 Менеджмент (менеджмент)	71+2 ін	52	21	
073 Менеджмент (управління навчальним закладом)	16	13	3	
073 Менеджмент (управління інноваційною діяльністю)	13	8	5	
152 Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка	17+1 ін	11	7	
071 Облік і оподаткування	64	58	6	
011 Освітні, педагогічні науки	28	27	1	5
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	33	25	8	
081 Право	21	11	10	
203 Садівництво та виноградарство	16	14	2	1

1	2	3	4	5
206 Садово-паркове господарство	20	19	1	
231 Соціальна робота	13	13		3
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	64	53	11	
275 Транспортні технології	23	15	8	6
035 Філологія	18	15	3	6
072 Фінанси, банківська справа та страхування	51	38	13	
181 Харчові технології	29	25	4	
Всього	1300+6 ін	984	322	93
Разом	1348+6 ін	1032	322	107

Таблиця 2.60. Випуск магістрів заочної форми навчання у 2019 р.

Назва спеціальності	Всього	З них навчалися		У т.ч. дипломи з відзнакою
		за держ. замовленням	за контрактом	
1	2	3	4	5
І півріччя				
187 Деревооброблювальні та меблеві технології	10	5	5	
051 Економіка (ДВ)	19		19	
193 Геодезія та землеустрій	49	9	40	2
193 Геодезія та землеустрій (ДВ)	19		19	3
205 Лісове господарство	50	25	25	
205 Лісове господарство (ДВ)	22		22	2
133 Галузеве машинобудування	13	10	3	
071 Облік і оподаткування (ДВ)	8		8	
206 Садово-паркове господарство	20	6	14	
206 Садово-паркове господарство (ДВ)	6		6	1
Всього	216	55	161	8
II півріччя				
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	7	2	5	1
201 Агрономія	49	23	26	
208 Агроінженерія	32	25	7	1
162 Біотехнології та біоінженерія	23	3	20	3
207 Водні біоресурси та аквакультура	11	2	9	
133 Галузеве машинобудування	14	8	6	
187 Деревооброблювальні та меблеві технології	10	3	7	
101 Екологія	32		32	3
051 Економіка	20	1	19	3
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	31	12	19	3
202 Захист і карантин рослин	11	10	1	1
205 Лісове господарство	73	23	50	
075 Маркетинг	11	1	10	
073 Менеджмент (управління інноваційною діяльністю)	20		20	
073 Менеджмент (менеджмент)	73	2	71	
073 Менеджмент (управління навчальним закладом)	38	1	37	10
071 Облік і оподаткування	32	2	30	1

1	2	3	4	5
152 Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка	41	5	36	
011 Освітні, педагогічні науки	20	4	16	3
076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	27	1	26	5
074 Публічне управління та адміністрування	66		66	
081 Право	47		47	1
203 Садівництво та виноградарство	7	4	3	
206 Садово-паркове господарство	22	5	17	4
231 Соціальна робота	6	2	4	4
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	26	10	16	
275 Транспортні технології	8		8	
035 Філологія	36	4	32	6
072 Фінанси, банківська справа та страхування	37		37	
181 Харчові технології	18	6	12	
Всього	848	159	689	49
Разом	1064	214	850	57

Таблиця 2.61. Випуск бакалаврів денної форми навчання у 2019 р.

Назва напрямку підготовки	Всього	З них навчалися		
		за держ. замовленням	за контрактом	з відзнакою
1	2	3	4	5
6.050202 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	14	14		1
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	6	6		
208 Агроінженерія	47	47		1
6.100102 Процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва	38	35	3	4
6.070101 Транспортні технології	19	18	1	1
275 Транспортні технології	13	13		1
6.090101 Агрономія	103	97	6	5
201 Агрономія	16	16		
6.051401 Біотехнологія	47	39	8	7
6.060101 Будівництво	26	20	6	2
192 Будівництво та цивільна інженерія	13	9	1+3 ін	1
6.050503 Машинобудування	47	46	1	1
133 Галузеве машинобудування	10	10		
6.110101 Ветеринарна медицина	133	72	61	5
211 Ветеринарна медицина	58	44	14	2
6.090201 Водні біоресурси та аквакультура	30	30		3
207 Водні біоресурси та аквакультура	4	4		
6.080101 Геодезія, картографія та землеустрій	53	49	4	4
193 Геодезія та землеустрій	10	10		

6.051801 Деревооброблювальні технології	10	8	2	
1	2	3	4	5
6.090103 Лісове і садово-паркове господарство	69	68	1	2
205 Лісове господарство	15	15		
206 Садово-паркове господарство	6	6		2
6.040106 Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	41	39	2	1
101 Екологія	7	7		
6.030504 Економіка підприємства	40	27	13	3
051 Економіка	7	6	1	
6.030502 Економічна кібернетика	26	21	5	1
6.050701 Електротехніка та електротехнології	5	4	1 ін	1
6.100101 Енергетика та електротехнічні системи в агропромисловому комплексі	27	26	1 ін	1
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	47	47		2
6.090105 Захист рослин	48	47	1	4
202 Захисті карантин рослин	3	3		1
121 Інженерія програмного забезпечення	6	6		3
6.050102 Комп'ютерна інженерія	4	4		1
123 Комп'ютерна інженерія	11	10	1	2
6.050101 Комп'ютерні науки	33	24	9	6
122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології	7	7		
6.050103 Програмна інженерія	19	5	14	2
6.030507 Маркетинг	38	27	11	8
075 Маркетинг	11	10	1	
6.030601 Менеджмент	119	108	9+2 ін	9
073 Менеджмент	6	6		
6.030509 Облік і аудит	63	47	16	4
071 Облік і оподаткування	26	22	4	1
6.030401 Правознавство	60	21	39	6
081 Право	6	5	1	
203 Садівництво та виноградарство	7	7		1
6.010106 Соціальна педагогіка	32	14	18	4
231 Соціальна робота	7	5	2	2
6.090102 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	51	51		3
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	30	30		1
6.020303 Філологія	35	12	23	6
6.030508 Фінанси і кредит	50	37	13	2
072 Фінанси, банківська справа та страхування	15	10	5	4
6.051701 Харчові технології та інженерія	49	44	5	1
Всього	1716+7 ін	1415	301+7 ін	122

Таблиця 2.62. Випуск бакалаврів заочної форми навчання у 2019 р.

Назва напрямку підготовки	Всього	З них навчалися		
		за держ. замовленням	за конт-рактом	з відзнакою
1	2	3	4	5
6.050202 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	1		1	
151 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	6		6	
208 Агроінженерія	24	20	4	
208 Агроінженерія (Тараща)	18		18	
208 Агроінженерія (Малин)	10		10	
6.100102 Процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва	25	17	8	
6.070101 Транспортні технології	5	3	2	
275 Транспортні технології	21	2	19	
6.090101 Агрономія	41+1 ін	27	14+1 ін	1
201 Агрономія	12	6	6	
201 Агрономія (Бобровиця)	13		13	
201 Агрономія (Мукачево)	13		13	1
6.090105 Захист рослин	19	17	2	
202 Захист і карантин рослин	5	3	2	
6.051401 Біотехнологія	20	14	6	
192 Будівництво та цивільна інженерія	4		4	
133 Галузеве машинобудування	6	6		
6.050503 Машинобудування	14	9	5	
6.090201 Водні біоресурси та аквакультура	13	5	8	
207 Водні біоресурси та аквакультура	7	3	4	
6.080101 Геодезія, картографія та землеустрій	17	8	9	
193 Геодезія та землеустрій	23	5	18	
6.051801 Деревооброблювальні технології	1		1	
205 Лісове господарство (Деревообробні та меблеві технології)	4	1	3	
205 Лісове господарство (Деревообробні та меблеві технології) (Лубни)	6		6	
205 Лісове господарство (Деревообробні та меблеві технології) (Малин)	19	2	17	
6.040106 Екологія, охорона навколишнього середовища та збалансоване природокористування	16	8	8	
101 Екологія	7	5	2	
6.030504 Економіка підприємства	16	5	11	
051 Економіка	16		16	
6.030502 Економічна кібернетика	1		1	
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	16	7	9	1
141 Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка (Тараща)	12		12	
6.100101 Енергетика та електротехнічні системи в агропромисловому комплексі	15+1 ін	9	6+1 ін	
121 Інженерія програмного забезпечення	6		6	
6.050101 Комп'ютерні науки	7		7	

1	2	3	4	5
122 Комп'ютерні науки та інформаційні технології	11		11	
205 Лісове господарство	26	12	14	
205 Лісове господарство (Лубни)	42		42	
205 Лісове господарство (Малин)	21		21	
6.090103 Лісове і садово-паркове господ-во	28	13	15	
206 Садово-паркове господарство	24	10	14	
203 Садівництво та виноградарство	3	3		
6.030507 Маркетинг	1		1	
075 Маркетинг	14		14	
6.030601 Менеджмент	19	6	13	
073 Менеджмент	20	1	19	
6.030509 Облік і аудит	7+1 ін	2	5+1 ін	
071 Облік і оподаткування	45	3	42	
071 Облік і оподаткування (Бобровиця)	21		21	
071 Облік і оподаткування (Мукачево)	25		25	
071 Облік і оподаткування (Рівне)	4		4	
6.030401 Правознавство	30		30	1
081 Правознавство (Мукачево)	31		31	2
6.010106 Соціальна педагогіка	8	4	4	
231 Соціальна робота	4	3	1	
6.090102 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	21	9	12	1
204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	15	2	13	
6.051701 Харчові технології та інженерія	14	6	8	
181 Харчові технології	8	3	5	
6.030508 Фінанси і кредит	10	4	6	
072 Фінанси, банківська справа і страхування	22	2	20	
072 Фінанси, банківська справа і страхування (Бобровиця)	14		14	
072 Фінанси, банківська справа і страхування (Мукачево)	16		16	
Всього	963+3 ін	265	698+3 ін	
<i>Перепідготовка</i>				
6.030401 Правознавство	10		10	
081 Право	5		5	
6.090101 Агрономія	3+1 ін		3+1 ін	
201 Агрономія	21		21	1
6.030504 Економіка підприємства	7		7	
051 Економіка	1		1	
Всього	47+1 ін		47+1 ін	
Разом	1010+4 ін	265	745+4 ін	8

Таблиця 2.63. Динаміка змін середнього балу з дисциплін, що входять у додаток до диплома випускників, у 2015-2019 рр.

Роки	Форми навчання			
	денна		заочна	
	бакалавр	магістр	бакалавр	магістр
1	2	3	4	5
2015	4,4	4,5	4,3	4,5

1	2	3	4	5
2016	4,0	4,2	3,8	4,0
2017	4,2	4,4	4,1	4,2
2018	4,2	4,4	4,0	4,2
2019	4,1	4,4	4,0	4,2

Таблиця 2.64. Середній бал з дисциплін, що входять у додаток до диплома випускників 2019 р. (за 5-ти бальною шкалою)

Напрямок підготовки, спеціальність	Форми навчання			
	денна		заочна	
	бакалавр	магістр	бакалавр	магістр
1	2	3	4	5
Лісове господарство	3,74	4,0	3,4	3,6
Садово-паркове господарство	4,16	4,12	3,3	3,5
Деревообробні та меблеві технології	3,65	3,42	3,2	3,7
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	4,1	4,9	4,2	4,0
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	4,2	4,7	3,8	3,9
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології (напрямок)	–	–	3,7	–
Енергетика та електротехнічні системи в АПК	–	–	3,8	–
Агрономія	4,1	4,4	3,9	4,1
Садівництво та виноградарство	3,9	4,2	3,7	3,9
Захист та карантин рослин	4,3	4,6	4,0	4,4
Біотехнології та біоінженерія	4,3	4,5	4,1	4,3
Екологія	4,5	4,7	4,0	4,3
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	4,4	4,6	4,0	4,3
Водні біоресурси та аквакультура	4,2	4,5	4,1	4,0
Ветеринарна медицина	4,1	4,2	–	–
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	–	4,4	–	–
Агроінженерія	3,9	4,4	3,3	3,6
Транспортні технології (на автомоб. транспорті)	4,2	4,5	–	3,7
Автомобільний транспорт	–	4,9	–	–
Процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва	4,2	–	3,2	–
Галузеве машинобудування	4,07	4,09	3,74	3,81
Будівництво та цивільна інженерія	4,04	4,13	3,86	3,87
Фінанси, банківська справа та страхування	4,3	4,8	3,64	4,25
Облік і оподаткування	4,7	4,2	3,81	4,18
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	–	4,6	–	4,01
Економіка	3,85	4,19	3,78	4,22
Маркетинг	3,87	4,25	3,52	4,12
Менеджмент	3,90	4,31	3,55	4,18
Геодезія, картографія та землеустрій	3,97	–	3,85	–
Геодезія та землеустрій	4,01	4,03	3,90	4,10
Правознавство	4,1	4,0	3,8	4,0
Економіка (Економічна кібернетика)	–	4,26	–	–
Інженерія програмного забезпечення	3,5	–	3,0	–
Комп'ютерні науки	3,28	3,16	3,0	–
Комп'ютерна інженерія	4,03	–	–	–

1	2	3	4	5
Економічна кібернетика	4,10	–	3,09	–
Комп'ютерні науки	3,27	–	3,0	–
Програмна інженерія	3,10	–	–	–
Комп'ютерна інженерія	4,37	–	–	–
Харчові технології	4,2	–	3,84	–
Харчові технології (Технології зберігання, консервування та переробки м'яса)	–	4,1	–	3,71
Харчові технології (Технології зберігання та переробки водних біоресурсів)	–	3,75	–	–
Метрологія та інформаційно-вимірвальна техніка (Якість, стандартизація та сертифікація)	–	4,1	–	4,7
Філологія	4,12	4,40	4,64	–
Соціальна педагогіка	4,30	–	4,43	–
Соціальна робота	4,17	4,21	–	4,80
Соціальна робота (соціально-психологічна реабілітація)	–	4,32	–	4,75
Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи)	–	4,03	–	4,58
Освітні, педагогічні науки (Інформаційно-комунікаційні технології)	–	4,5	–	4,60
Менеджмент (Управління навчальними закладами)	–	4,00	–	4,76
Менеджмент (Управління персоналом)	–	4,30	–	4,50
В середньому по Університету	4,1	4,4	4,0	4,2

Таблиця 2.65. Динаміка кількості студентів, які отримали диплом з відзнакою у 2015-2019 рр.

Роки	Форми навчання						Разом по денній і заочній формах (4+7)
	денна			заочна			
	бакалавр	магістр	всього (2+3)	бакалавр	магістр	всього (6+7)	
2015	100	293	399	10	65	77	476
2016	106	236	342	7	33	41	383
2017	128	233	341	9	48	57	398
2018	94	214	305	5	65	70	375
2019	118	204	322	5	67	72	394

Таблиця 2.66. Кількість студентів, які отримали диплом з відзнакою у 2019 р.

Напрямок підготовки, спеціальність	Форми навчання						Разом по денній і заочній формах (4+7)
	денна			заочна			
	бакалавр	магістр	всього (2+3)	бакалавр	магістр	всього (5+6)	
1	2	3	4	5	6	7	8
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	3	4	7	1	7	8	15
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	1	2	3	–	–	–	3
Агрономія	5	16	21	1	3	4	25
Садівництво та виноградарство	1	3	4	–	–	–	4

1	2	3	4	5	6	7	8
Захист та карантин рослин	5	–	5	–	–	–	5
Біотехнології та біоінженерія	7	12	19	–	3	3	22
Екологія	2	–	2	–	–	–	2
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	4	12	16	–	–	–	16
Водні біоресурси та аквакультура	3	11	14	–	–	–	14
Ветеринарна медицина	6	10	16	–	–	–	16
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	–	3	3	–	–	–	3
Агроінженерія	1	2	3	–	4	4	7
Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	2	–	2	–	–	–	2
Процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва	4	–	4	–	–	–	4
Фінанси, банківська справа та страхування	5	11	16	–	4	4	20
Облік і оподаткування	5	7	12	–	–	1	13
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	5	6	11	–	–	–	11
Економіка	3	15	18	–	5	5	23
Маркетинг	8	6	14	–	1	1	15
Менеджмент	9	20	29	–	6	6	35
Геодезія, картографія та землеустрій	4	–	4	–	–	–	4
Геодезія та землеустрій	–	15	15	–	2	2	17
Право	7	3	10	3	3	6	16
Економіка (Економічна кібернетика)	–	4	4	–	–	–	4
Інженерія програмного забезпечення	3	–	3	–	–	–	3
Комп'ютерна інженерія	2	–	2	–	–	–	2
Економічна кібернетика	1	–	1	–	–	–	1
Комп'ютерні науки	6	–	6	–	–	–	6
Програмна інженерія	2	–	2	–	–	–	2
Комп'ютерна інженерія	1	–	1	–	–	–	1
Харчові технології	1	–	1	–	–	–	1
Технології зберігання та переробки водних біоресурсів	–	2	2	–	–	–	2
Харчові технології (Технології зберігання, консервування та переробки м'яса)	–	6	6	–	–	–	6
Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка (Якість, стандартизація та сертифікація)	–	7	7	–	5	5	12
Соціальна педагогіка	4	–	4	–	–	–	4
Соціальна робота	2	2	4	–	3	3	7
Філологія	6	7	13	–	4	4	17
Соціальна робота (соціально-психологічна реабілітація)	–	2	2	–	2	2	4
Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи)	–	5	5	–	5	5	10

1	2	3	4	5	6	7	8
Освітні, педагогічні науки (Інформаційно-комунікаційні технології)	–	5	5	–	5	5	10
Менеджмент (Управління навчальними закладами)	–	4	4	–	2	2	6
Менеджмент (Управління персоналом)	–	2	2	–	3	3	5
РАЗОМ	118	204	322	5	67	72	394

Таблиця 2.67. Динаміка кількості студентів, які виконали диплом на замовлення підприємств або отримали рекомендації ЕК на впровадження у 2015-2019 рр.

Роки	Форми навчання						Разом по денній і заочній формах (4+7)
	денна			заочна			
	бакалавр	магістр	всього (2+3)	бакалавр	магістр	всього (5+6)	
2015	516	901	1426	265	298	607	2023
2016	543	428	971	276	296	598	1569
2017	341	435	761	195	171	416	1177
2018	500	434	797	256	233	491	1288
2019	244	358	602	88	165	253	855

Таблиця 2.68. Кількість студентів, які виконали диплом на замовлення підприємств або отримали рекомендації ЕК на впровадження у 2019 р.

Напрямок підготовки, спеціальність	Форми навчання						Разом по денній і заочній формах (4+7)
	денна			заочна			
	бакалавр	магістр	всього (2+3)	бакалавр	магістр	всього (5+6)	
1	2	3	4	5	6	7	8
Садово-паркове господарство	4	4	8	–	–	–	8
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	–	2	2	–	3	3	5
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	–	1	1	–	1	1	2
Агрономія	93	78	171	53	25	78	249
Садівництво та виноградарство	4	13	17	2	6	8	25
Захист та карантин рослин	5	3	8	3	3	6	14
Біотехнології та біоінженерія	–	1	1	–	–	–	1
Екологія	1	–	1	–	–	–	1
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	11	4	15	7	5	12	27
Водні біоресурси та аквакультура	7	7	14	6	7	13	27
Ветеринарна медицина	–	79	79	–	–	–	79
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	–	12	12	–	–	–	12
Агроінженерія	1	4	5	–	–	–	5
Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	3	4	7	–	–	–	7

1	2	3	4	5	6	7	8
Автомобільний транспорт	–	1	1	–	–	–	1
Процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва	2	–	2	–	–	–	2
Галузеве машинобудування	4	7	11	4	8	12	23
Будівництво та цивільна інженерія	2	6	8	3	8	11	19
Фінанси, банківська справа та страхування	–	–	–	3	5	8	8
Економіка	–	–	–	2	3	5	5
Облік і оподаткування	–	–	–	5	7	12	12
Право	–	6	6	–	5	5	11
Економіка (Економічна кібернетика)	–	4	4	–	–	–	4
Інженерія програмного забезпечення	2	–	2	–	–	–	2
Комп'ютерні науки	1	18	19	–	–	–	19
Комп'ютерна інженерія	2	–	2	–	–	–	2
Економічна кібернетика (напрямок)	4	–	4	–	–	–	4
Комп'ютерні науки (напрямок)	12	–	12	–	–	–	12
Програмна інженерія (напрямок)	5	–	5	–	–	–	5
Комп'ютерна інженерія (напрямок)	2	–	2	–	–	–	2
Харчові технології	25	–	25	–	–	–	25
Харчові технології (Технології зберігання та переробки м'яса)	–	23	23	–	8	8	31
Харчові технології (Технології зберігання та переробки водних біоресурсів)	–	12	12	–	–	–	12
Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка (Якість, стандартизація та сертифікація)	–	14	14	–	26	26	40
Соціальна педагогіка	23	–	23	–	–	–	23
Соціальна робота	5	5	10	–	4	4	14
Соціальна робота (соціально-психологічна реабілітація)	–	4	4	–	2	2	6
Філологія	26	10	36	–	16	16	52
Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи)	–	9	9	–	9	9	18
Освітні, педагогічні науки (Інформаційно-комунікаційні технології)	–	10	10	–	5	5	15
Менеджмент (Управління навчальними закладами)	–	9	9	–	5	5	14
Менеджмент (Управління персоналом)	–	8	8	–	4	4	12
РАЗОМ	244	358	602	88	165	253	855

Таблиця 2.69. Динаміка кількості студентів, які склали державний екзамен, захистили дипломний проект (роботу) на «4» і «5» у 2015-2019 рр.

Роки	Форми навчання						Разом по денній і заочній формах (4+7)
	денна			заочна			
	бакалавр	магістр	всього (2+3)	бакалавр	магістр	всього (5+6)	
2015	1358	776	2068	717	669	1398	3589
2016	1300	756	2067	641	634	1308	3375
2017	1344	1076	2420	756	652	1431	3851
2018	1470	917	2387	663	638	1264	3651
2019	1469	1007	2476	689	644	1333	3809

Таблиця 2.70. Кількість студентів, які склали державний екзамен, захистили дипломний проект (роботу) на «4» і «5» у 2019 р.

Напрямок підготовки, спеціальність	Форми навчання						Разом по денній і заочній формах (4+7)
	денна			заочна			
	бакалавр	магістр	всього (2+3)	бакалавр	магістр	всього (5+6)	
1	2	3	4	5	6	7	8
Лісове господарство	46	–	46	62	45	107	153
Садово-паркове господарство	25	–	25	19	20	39	64
Деревообробні та меблеві технології	14	–	14	19	10	29	43
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	55	10	65	25	28	53	118
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	17	8	25	–	7	7	32
Енергетика та електротехнічні системи в АПК	–	–	–	22	–	22	22
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології (напрямок)	–	–	–	7	–	7	7
Агрономія	123	89	212	57	26	83	295
Садівництво та виноградарство	7	14	21	2	8	10	31
Захист та карантин рослин	51	6	57	24	11	35	92
Біотехнології та біоінженерія	43	25	68	20	10	30	98
Екологія	60	39	99	17	32	49	148
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	78	64	142	35	25	60	202
Водні біоресурси та аквакультура	34	33	67	20	11	31	98
Ветеринарна медицина	111	109	220	–	–	–	220
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	–	22	22	–	–	–	22
Агроінженерія	57	10	67	50	25	75	142
Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	32	–	32	26	13	39	71
Автомобільний транспорт	–	–	–	24	–	24	24
Галузеве машинобудування	57	42	99	15	9	24	123

1	2	3	4	5	6	7	8
Процеси, машини та обладнання агропромислового виробництва	25	–	25	–	–	–	25
Будівництво та цивільна інженерія	29	19	48	1	–	1	49
Фінанси, банківська справа та страхування	58	43	101	39	31	70	171
Облік і оподаткування	83	53	136	81	48	129	265
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	–	17	17	–	4	4	21
Економіка	32	30	62	28	45	73	135
Прикладна економіка	–	14	14	–	–	–	14
Менеджмент	100	103	203	13	63	76	279
Маркетинг	39	22	61	5	12	17	78
Геодезія, картографія та землеустрій	48	–	48	11	–	11	59
Геодезія та землеустрій	10	59	69	18	48	66	135
Право	42	20	62	23	14	37	99
Економіка (Економічна кібернетика)	–	10	10	–	–	–	10
Інженерія програмного забезпечення	6	–	6	–	–	–	6
Комп'ютерні науки	4	22	26	–	–	–	26
Комп'ютерна інженерія	9	–	9	–	–	–	9
Економічна кібернетика	26	–	26	–	–	–	26
Комп'ютерні науки	21	–	21	–	–	–	21
Програмна інженерія	14	–	14	–	–	–	14
Комп'ютерна інженерія	4	–	4	–	–	–	4
Харчові технології	45	–	45	21	–	21	66
Харчові технології (Технології зберігання, консервування та переробки м'яса)	–	22	22	–	8	8	30
Харчові технології (Технології зберігання та переробки водних біоресурсів)	–	9	9	–	–	–	9
Метрологія та інформаційно-вимірвальна техніка (Якість, стандартизація та сертифікація)	–	17	17	–	26	26	43
Соціальна педагогіка	32	–	32	–	–	–	32
Соціальна робота	7	7	14	5	5	10	24
Соціальна робота (соціально-психологічна реабілітація)	–	8	8	–	8	8	16
Філологія	25	14	39	–	22	22	61
Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи)	–	14	14	–	10	10	24
Освітні, педагогічні науки (Інформаційно-комунікаційні технології)	–	15	15	–	4	4	19
Менеджмент (Управління персоналом)	–	8	8	–	10	10	18
Менеджмент (Управління навчальними закладами)	–	10	10	–	6	6	16
РАЗОМ	1469	1007	2476	689	644	1333	3809

Таблиця 2.71. Динаміка кількості замовлень з виробництва на випускників денної форми навчання у 2015-2019 рр.

Роки	Бакалавр	Магістр	Всього
2015	521	834	1355
2016	542	854	1402
2017	521	757	1280

Роки	Бакалавр	Магістр	Всього
2018	389	578	967
2019	419	678	1097

Таблиця 2.72. Кількість замовлень з виробництва на випускників денної форми навчання 2019 р.

Напрямок підготовки, спеціальність	Бакалавр	Магістр	Всього
1	2	3	4
Лісове господарство	35	14	49
Садово-паркове господарство	6	13	19
Деревообробні та меблеві технології	14	9	23
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	50	95	145
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	25	25	50
Агрономія	58	87	145
Садівництво та виноградарство	9	17	26
Захист та карантин рослин	51	28	79
Біотехнології та біоінженерія	12	10	22
Екологія	8	13	21
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	13	15	28
Водні біоресурси та аквакультура	12	9	21
Ветеринарна медицина	–	123	123
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	–	22	22
Агроінженерія	24	48	72
Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	18	22	40
Автомобільний транспорт	–	5	5
Галузеве машинобудування	2	11	13
Будівництво та цивільна інженерія	2	9	11
Економічна кібернетика	3	–	3
Харчові технології	23	–	23
Харчові технології (Технології зберігання, консервування та переробки м'яса)	–	20	20
Харчові технології (Технології зберігання та переробки водних біоресурсів)	–	10	10
Метрологія та інформаційно-вимірвальна техніка (Якість, стандартизація та сертифікація)	–	14	14
Соціальна педагогіка	23	–	23
Соціальна робота	5	8	13
Філологія	26	10	36
Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи)	–	23	23
Менеджмент (Управління навчальними закладами)	–	18	18
РАЗОМ	419	678	1097

Таблиця 2.73. Динаміка кількості випускників денної форми навчання, працевлаштованих за фахом у 2015-2019 рр.

Роки	Бакалавр	Магістр	Всього
2015	492	825	1330
2016	265	942	1207
2017	286	811	1097
2018	237	751	988
2019	745	1031	1776

**Таблиця 2.74. Кількість випускників 2019 р. денної форми навчання,
які працевлаштовані за фахом**

Напрямок підготовки, спеціальність	Бакалавр	Магістр	Всього
Лісове господарство	28	10	38
Садово-паркове господарство	21	37	58
Деревообробні та меблеві технології	5	6	11
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	–	70	70
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	–	16	16
Агрономія	48	81	129
Садівництво та виноградарство	11	13	24
Захист та карантин рослин	15	24	39
Біотехнології та біоінженерія	17	26	43
Екологія	14	10	24
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	14	17	31
Водні біоресурси та аквакультура	13	10	23
Ветеринарна медицина	179	123	302
Ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза	–	22	22
Агроінженерія	2	51	53
Транспортні технології (на автомобільному транспорті)	1	14	15
Автомобільний транспорт	–	4	4
Галузеве машинобудування	48	30	78
Будівництво та цивільна інженерія	31	21	52
Фінанси, банківська справа та страхування	3	40	43
Облік і оподаткування	6	60	66
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	–	17	17
Економіка	4	31	35
Прикладна економіка	–	10	10
Менеджмент	34	44	78
Маркетинг	11	17	28
Геодезія, картографія та землеустрій	53	–	53
Геодезія та землеустрій	–	54	54
Право	11	17	28
Економіка (Економічна кібернетика)	–	11	11
Інженерія програмного забезпечення	6	–	6
Комп'ютерні науки	7	28	35
Комп'ютерна інженерія	11	–	11
Економічна кібернетика	26	–	26
Комп'ютерні науки	33	–	33
Програмна інженерія	19	–	19
Комп'ютерна інженерія	4	–	4
Харчові технології	8	–	8
Харчові технології (Технології зберігання, консервування та переробки м'яса)	–	19	19
Харчові технології (Технології зберігання та переробки водних біоресурсів)	–	12	12
Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка (Якість, стандартизація та сертифікація)	–	13	13
Соціальна педагогіка	27	–	27
Соціальна робота	5	6	11
Соціальна робота (соціально-психологічна реабілітація)	–	7	7

Напрямок підготовки, спеціальність	Бакалавр	Магістр	Всього
Філологія	30	14	44
Освітні, педагогічні науки (Педагогіка вищої школи)	–	14	14
Освітні, педагогічні науки (Інформаційно-комунікаційні технології)	–	15	15
Менеджмент (Управління навчальними закладами)	–	8	8
Менеджмент (Управління персоналом)	–	9	9
РАЗОМ	745	1031	1776

2.1.5.8. Підготовка військових спеціалістів

Кафедра має у своєму складі чотири предметно-методичні комісії (ПМК): ПМК №1 – тактичної і тактико-спеціальної підготовки; ПМК №2 – військово-технічної підготовки; ПМК №3 – військово-спеціальної підготовки; ПМК №4 – тилового забезпечення.

Кафедра укомплектована науково-педагогічним персоналом на 94 %, навчально-допоміжним складом на 95 %. Навчальна та методична робота на кафедрі проводилась згідно плану.

З 1 вересня 2019 року на кафедрі військової підготовки за рахунок державного бюджету здійснювалась підготовка фахівців ветеринарної медицини для Збройних Сил України та інших військових формувань з спеціальності «Ветеринарна медицина»:

- 1 рік навчання – 18 курсантів;
- 2 рік навчання – 30 курсантів;
- 3 рік навчання – 11 курсантів;
- 4 рік навчання – 7 курсантів.

На кафедрі у 2019 році за кошти юридичних та фізичних осіб навчалось 531 особа. Навчання студентів проводилося за 6 військово-обліковими спеціальностями: «Бойове застосування механізованих з'єднань, військових частин і підрозділів»; «Бойове застосування танкових з'єднань, військових частин і підрозділів»; «Застосування автомобільних з'єднань, військових частин і підрозділів»; «Експлуатація та ремонт базових машин бронетанкової техніки»; «Радіологія та токсикологія ветеринарна».

Програма військової підготовки студентів виконана на 100 % із загальною оцінкою «задовільно». При організації навчання основна увага зверталася на більш певне втілення у навчальний процес сучасних технологій і технічних засобів навчання, виконання практичних робіт на озброєнні та техніці.

Для підвищення практичної підготовки студентів протягом року проводилися заняття з технічної підготовки безпосередньо на ремонтних базах, а з студентами ветеринарами в ветеринарних установах Міністерства оборони України.

Методична підготовка була спрямована на удосконалення навчально-виховного процесу, підвищення якості навчання студентів та методичного рівня викладачів. На кафедрі проводилася робота з переробки методичної документації для підготовки офіцерів запасу з урахуванням стандартів НАТО та досвіду бойових дій в ООС.

Кафедра військової підготовки розташована ізольовано у двох пунктах розміщення, має 21 клас та 2 лабораторії, навчально-тренувальний комплекс з стрілецьким тиром, стройовий плац, ПТО, стоянку машин і необхідну кількість підсобних приміщень. Технічними засобами навчання кафедра забезпечена на 90 %. Військовою технікою, озброєнням, майном та навчальною літературою для підготовки студентів кафедра укомплектована в межах табельної необхідності на 86 %.

Річний бюджет кафедри військової підготовки за звітний 2019 рік становив 6599673,01 грн.

Військово-наукова та дослідна робота була спрямована на удосконалення навчального процесу та впровадження передового досвіду навчання. Раціоналізаторська робота направлена на удосконалення матеріальної бази – підвищення ефективності використання технічних засобів навчання.

Режим таємності на кафедрі дотримується. Облік та зберігання таємних документів здійснюється, втрат немає. Внутрішня служба організована згідно Статутів Збройних Сил України. Охорона приміщень, зброї та техніки здійснюється позавідомчою охороною.

Стан дисципліни – «задовільний».

Пропозиції щодо покращення військової підготовки студентів:

- для більш якісного проведення та виконання програми військової підготовки офіцерів запасу планувати та проводити як один навчальний день на тиждень (методом «військового дня»);
- по можливості організувати у 2020 році проведення окремих практичних занять з студентами у військових частинах;
- забезпечити мінімальне постачання кафедри паливно-мастильними матеріалами для польових виїздів;
- обладнати 2 класи мультимедійними системами;
- провести поточний ремонт навчальних класів № 43, 54.

Таблиця 2.75. Укомплектування науково-педагогічними працівниками та навчально-допоміжним персоналом

№ з/п	Найменування підрозділів	НПП		НДП	
		за штатом	за списком	за штатом	за списком
1.	Науково-педагогічні працівники	24	22,5	-	-
2.	Педагогічні працівники	-	-	3	3
3.	Навчально-допоміжний персонал	-	-	2,5	2
4.	Спеціалісти	-	-	10	9,5
5.	Робітники	-	-	3	3
Всього:		24	22,5	18,5	17,5

Таблиця 2.76. Укомплектованість елементами навчальної, матеріально-технічної бази

№ пп	Найменування техніки озброєння та інших об'єктів	Згідно з табелем	У наявності
1	2	3	4
1.	Бронетанкова техніка:		
	танк Т64Б	1	1
	танк Т64Б1	2	2
	БМП-1 (об. 765)	2	2
	БМП-2 (об. 675)	1	1
2.	Стрілецька зброя:		
	- 5,6 мм гвинтівка «ТОЗ-12»	16	16
	- 5,6 мм пістолет Марголіна	8	8
	- 5,6 мм пістолет Марголіна (з д/с 150 мм)	6	6
	- 7,62 мм револьвер ТОЗ-36	3	3
	- 5,6 мм пістолет ИЖ-35 М	1	1
	- 9 мм пістолет ПМ	15	15
	- 9 мм пістолет ПМ (учбовий)	15	15
	- 9 мм пістолет ПМ (розрізний)	1	1
	- 5,6 мм гвинтівка «ТОЗ-8»	5	5
	- 5,45 автомат АКС-74 (учбовий)	10	10
	- 5,45 автомат АК-74 (учбовий)	30	30
	- 5,45 кулемет РПК-74 (учбовий)	4	4
	- 5,45 кулемет РПКС-74 (учбовий)	1	1
	- 5,45 автомат АК-74 (бойовий)	4	4
	- 7,62 автомат АКМ	10	10
	- 7,62 кулемет ПК (розрізний)	1	1
	- 7,62 кулемет ПКМ (учбовий)	3	3
	- 7,62 кулемет ПКТ (учбовий)	6	6
	- 7,62 кулемет ПКТ (бойовий на БМП-2)	1	1
	- 7,62 мм гвинтівка СВД (учбова) з ПСО	1	1
	- 12,7 мм кулемет НСВТ (учбовий)	1	1
	- 12,7 мм кулемет НСВ (учбовий)	1	1

1	2	3	4
	- 40 мм підствольний ГП-25 (учбовий)	3	3
	- 14,5 мм кулемет КПВТ (учбовий)	2	2
	- 26 мм сигнальний пістолет СПШ	4	4
	- АГС-17 (учбовий)	1	1
	- РПГ-7В (учбовий) з ПГО - 7	1	1
	- РПГ-7В (учбовий) без ПГО- 7	5	5
	- РПГ-7 (розрізний)	1	1
	- 73 мм гармата 2А28 «Гром» розрізний макет	1	1
	- 73 мм гармата 2А28 «Гром» на учбовій башні	4	4
	- 73 мм гармата 2А28 «Гром» на БМП-1	2	2
	- апаратура управління ПТРК 9С428 (учбова)	1	1
	- 30 мм гармата 2А42 (бойова на БМП-2)	1	1
	- 30 мм гармата 2А42 (учбова на БМП-2)	1	1
	- ПУ 9П135М (бойова на БМП-2)	1	1
	- затвор учбовий до виробу 2А26	1	1
	- бінокль Ббх30	6	6
	- бінокль Б8х30	6	6
	- бінокль БИ8х30	6	6
	- виріб 1 ПН-34 (НСПУ)	1	1
	- 7,62 пристрій ПУС – 7М	2	2
3.	Автомобілі:		
	- легковий автомобіль УАЗ3151	1	1
	- вантажний автомобіль ЗІЛ 130	1	1
	- автошасі ЗІЛ 131	2	2
	- автошасі ГАЗ 66	1	1
	- причеп 2ПН-2М	1	1
	- причеп 1П-1,5	1	1
4.	Радіостанція Р-173	5	5
5.	Радіоприймач Р-173П	1	1
6.	Пристрій випрямляючий ВАК-12-28,5	1	1
7.	Поточні аудиторії для проведення лекцій та демонстрації кінофільмів	1	1
8.	Лабораторії для проведення практичних занять та виконання робіт	10	10
9.	Службові приміщення	12	12
10.	Складські приміщення	3	3
11.	Підсобні приміщення	8	8
12.	Вогневе містечко /вінт, полігон/	1	1
13.	Стрілецький тир	1	1
14.	Стройовий плац	1	1
15.	Стоянка машин	1	1
16.	ПТОР	1	1
17.	Навчально-тренувальні засоби:		
	- УДС	4	4
	- навчальний клас	5	2
	- навчальна башта танку	2	1
	- навчальна башта БМП-1	4	4
	- тренажер водіння	4	3
18.	Переносне стрілецьке обладнання	1	1
19.	Комп'ютери	70	55

2.1.5.10. Післядипломна освіта (освіта дорослих)

Основними напрямками роботи ННІ неперервної освіти і туризму щодо організації освіти дорослих, що є складовою освіти впродовж життя, у 2019 році були: підвищення кваліфікації керівних кадрів і фахівців агропромислової і природоохоронної галузей, науково-педагогічних і педагогічних працівників аграрних закладів вищої освіти, підготовка магістрів з наданням другої вищої освіти зі спеціальностей: «Лісове господарство», «Садово-паркове господарство», «Геодезія та землеустрій», «Облік і оподаткування», «Економіка», фахівців ОС «Бакалавр» і «Магістр» зі спеціальностей «Туризм», «Право», «Економіка», фахівці ОС «Бакалавр» і ОС «Магістр» зі спеціальностей «Туризм», «Готельно-ресторанна справа», «Право», «Економіка», «Публічне управління та адміністрування», «Менеджмент» (навчально-освітні програми «Управління інноваційною діяльністю» та «Дорадництво»), підготовка і підвищення кваліфікації дорадників та експертів-дорадників, стажування спеціалістів відповідних спеціальностей на кафедрах університету.

Згідно діючої ліцензії обсяг слухачів – державних службовців, керівників і спеціалістів аграрних підприємств, установ і організацій з напрямку «Державне управління» складає 3000 та за акредитованими в університеті спеціальностями – 3650 осіб.

З року в рік інститут у тісній співпраці з іншими ННІ та факультетами нарощує показники своєї діяльності. Так, впродовж 2019 року пройшли підвищення кваліфікації 3435 фахівців аграрної та природоохоронної галузей, науково-педагогічних і педагогічних працівників аграрних вишів, як за державним замовленням, так і на комерційній основі.

На вище названих спеціальностях навчається 797 студентів, 95% яких – за кошти фізичних і юридичних осіб.

Дирекція інституту постійно працює над пошуком можливостей залучення до навчання на курсах підвищення кваліфікації широкого кола слухачів. Це – керівники і спеціалісти Держпродспоживслужби України – 548 осіб, Держрибагенства України – 49 осіб, Держгеокадастру – 148 осіб тощо.

Понад 1136 осіб науково-педагогічних і педагогічних працівників пройшли вишкіл в режимі онлайн в постійно діючих семінарах «Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності» і «Створення електронних навчальних курсів».

Шістнадцять аграрних закладів вищої освіти, десять організаційних структур системи АПК виявили бажання співпрацювати з інститутом у 2020 році за державним замовленням. Крім того ряд громадських організацій, асоціацій навчатимуть своїх працівників за кошти фізичних і юридичних осіб.

До процесу підвищення кваліфікації залучено 193 науково-педагогічних працівників. Педагогічне навантаження з підвищення кваліфікації становить 4615 годин.

Плідна робота дирекції інституту сприяє збільшенню надходжень коштів до спеціального фонду університету. Так, загальна сума позабюджетних коштів на двох програмах склала понад 11 млн. грн., з них 8,0 млн.грн. – на програмі «Підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників і спеціалістів харчової і переробної промисловості», що становить 1,3 гривні на одну гривню бюджетного фінансування. Зароблені кошти направляються на розвиток матеріально-технічної бази Університету та інституту.

2.2. Виховна, спортивно-масова та соціальна робота

Виховна робота покликана захистити майбутніх спеціалістів від негативних для їх фізичного, морально-психологічного розвитку факторів та формувати у студентів гуманістичні цінності. Вона була і залишається важливим компонентом навчально-виховного процесу в університеті.

Організація виховної роботи здійснюється за допомогою ректорату, вченої ради, навчально-наукового центру виховної роботи і соціального розвитку, навчально-наукового інституту або деканату, заступників директорів/деканів з виховної роботи, кафедри, наставника, викладача, студентського самоврядування університету/факультету, студентських рад гуртожитків і активності самого студента, що, в свою чергу, формує багатогранну, цілісну, всебічно розвинену особистість.

ННЦ виховної роботи та соціального розвитку організовує та здійснює координацію виховної роботи в університеті разом із кафедрою культурології, а саме: діяльністю колективів художньої самодіяльності, творчих об'єднань, клубів, гуртків, СТЕМів, кафедрою фізичного виховання, кафедрою військової підготовки та з заступниками директорів навчально-наукових інститутів /деканів факультету з виховної роботи, заступників керівників з виховної роботи відокремлених підрозділів, органами студентського самоврядування інститутів/факультетів, студентських рад гуртожитків, громадських організацій та об'єднань, музеїв, університетських видань, а також проведення громадсько-політичних, національно-патріотичних, культурно-мистецьких виховних заходів в Університеті та за його межами, спрямовує свою діяльність на постійне вдосконалення виховної роботи зі студентами в групах та гуртожитках, залучаючи до цієї роботи деканів факультетів, заступників з виховної роботи, Студентського самоврядування, профкому студентів, студентського наукового товариства, студентів та кураторів.

До виховної роботи було залучено 448 кураторів академічних груп із 67 кафедр, 151 куратор з 123 кафедр для роботи зі студентами у гуртожитках, 156 кураторів з 22 кафедр для роботи у групах, 20 кураторів для роботи у гуртожитках та 27 кафедр для роботи зі студентами-іноземцями.

ННЦ виховної роботи та соціального розвитку організовує проведення науково-методичних семінарів для наставників академічних груп перших курсів, які дозволяють здійснювати заходи, застосувати педагогічні впливи та прийоми, спрямовані на формування колективу студентського курсу та групи. Слухачами науково-методичного семінару у поточному році стали більше ніж 120 науково-педагогічних працівників. Наставництво передбачає не лише навчання молодих педагогів, а й забезпечує їхню професійну адаптацію, формує в них прагнення підвищувати науково-теоретичний рівень і професійну майстерність. Згідно із програмою семінару на розгляд виносилося ряд питань, серед яких важливе місце відведено системі виховної роботи в НУБіП України, формуванню екологічної культури студентів засобами народознавства, методам і формам виховання студентської молоді, методиці роботи наставника студентської групи, методиці вивчення особистості студента та студентського колективу, формуванню лідерських якостей у студентів аграрного закладу вищої освіти, профілактиці негативних явищ у студентському середовищі, вихованню здорового способу життя та іншим актуальним темам. Випускники науково-методичного семінару – наставники академічних груп відповідно до наказу ректора отримали свідоцтво про підвищення педагогічної кваліфікації в науково-педагогічному семінарі, яке дає право працювати з академічною групою упродовж 5,5 років.

Для визначення єдиних підходів для всіх факультетів та інститутів Університету до використання рейтингової системи оцінки навчальних, наукових, громадських, спортивних, мистецьких та інших досягнень студентів розроблено і введено в дію Правила призначення академічних стипендій у НУБіП України.

Впродовж навчального року для проведення змістовного дозвілля в університеті регулярно відбуваються масові заходи, виступи художньої самодіяльності, зустрічі з ветеранами війни, тематичні вечори, спортивні змагання, дискотеки. З метою виявлення обдарованої студентської молоді, розвитку її творчих здібностей в університеті організовано роботу художніх колективів і гуртків, спортивних секцій та оздоровчих груп.

Цього року базовим закладом XXI зльоту став Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва, що вже приймав четвертий зліт. Протягом 29-31.05.2019 р. до Харківського НАУ завітали 160 делегатів із 22 ЗВО, команда нашого університету другий рік поспіль займає перше місце в агродебатах.

ННЦ виховної роботи та соціального розвитку постійно надає організаційну допомогу у проведенні урочистих та святкових заходів на факультетах та у гуртожитках університету. З метою цілеспрямованої організації виховного процесу, підтримки дисципліни і порядку у студентських гуртожитках від кожного факультету призначено науково-педагогічного працівника, який виконує у визначеному гуртожитку студмістечка обов'язки вихователя.

Вихователі гуртожитків проводили зі студентами-мешканцями лекції, семінари, тренінги, індивідуальну роботу щодо виховання здорового способу життя, профілактики асоціальних явищ, конкурси на визначення кращої кімнати, спортивні змагання, організовували оформлення стінгазет.

Протягом року розроблено та видано нове Положення про порядок поселення (переселення, виселення) студентів та аспірантів (докторантів) університету в гуртожитки у співпраці з адміністрацією студентського містечка НУБіП України на 2019-2020 н.р., Положення про порядок поселення (переселення, виселення) молодих спеціалістів, працівників університету (у тому числі працівників гуртожитку) та сторонніх осіб, які співпрацюють із підрозділами університету, в гуртожитки студентського містечка НУБіП України на 2019-2020 н.р. Також розроблено санітарно-гігієнічні норми і правила внутрішнього розпорядку в гуртожитку.

Позааудиторна робота, що проводиться силами науково-педагогічного колективу кафедри культурології, спрямована на виховання національно свідомої молоді, справжніх патріотів, які обізнані з історією та культурою свого народу і прагнуть примножувати здобутки незалежної України. Виховна робота здійснюється колективом кафедри культурології за такими пріоритетними напрямками: національне виховання, громадянсько-патріотичне, морально-етичне, правове, трудове, естетичне, фізичне, статеве, екологічне виховання. Пріоритетним є національне, громадянсько-патріотичне, морально-етичне та естетичне виховання. Колектив кафедри культурології вважає, що основним має бути набуття студентами соціального досвіду, засвоєння духовних надбань народу, формування рис громадянина України, відчуття духовної єдності поколінь, володіння рідною мовою та культурою мовлення. Лише висококультурна людина може творити добро задля держави, у якій живе і трудиться. Вихованням саме такої людини займається ННЦ виховної роботи у співпраці з кафедрою культурології. Тому у 2019 році до колективів художньої самодіяльності (колективи, гуртки, студії) було відібрано і залучено ще понад 700 першокурсників.

31 серпня 2019 року на стадіоні НУБіП України організовано і успішно проведено свято «День знань», у якому взяли участь понад 970 учасників художніх колективів Університету: народний ансамбль пісні і танцю «Колос» ім. С. Семеновського, ансамбль бального танцю «Чарівність», хореографічний ансамбль «Сузір'я DANCE», мистецька студія «Сім сходинок», солісти творчих колективів, театралізована група студентів, найкращі спортсмени університету.

Завдяки співпраці вдалося провести найбільш масові заходи протягом року, якими стали: фестиваль художньої творчості «Голосіївська весна-2019» (15 концертних програм у базовому закладі, 9 – у відокремлених підрозділах, гала-концерт, близько 1750

учасників); конкурс «Краса НУБіП»; конкурс «Пісенні баталії»; День університету; День міжнародного студентського спорту; Урочистості з нагоди вручення погон випускникам кафедри військової підготовки.

Було проведено творчі вечори та зустрічі: щедрування у НУБіП України, конкурсно-розважальна програма «Зимі з весною помиритись...», показ вистави «Той самий Мюнхгаузен», творча програма до Дня дипломата, новорічний творчий вечір-звіт ансамблю бального танцю «Чарівність», новорічні вечори для дітей співробітників НУБіП України, показ вистави «Мільйон у весільному кошику».

Організовано проведення загальноуніверситетських заходів: вітальний концерт до Міжнародного Жіночого Дня, концерти до Днів відкритих дверей у НУБіП України, урочиста програма з нагоди вручення нагород до Дня Знань, конкурс «Краса НУБіП», урочисте відкриття «Школи молодого лідера», XXXVIII Міжнародний фестиваль «Голосіївська весна – 2019» відкриття Центру полоністики, урочисте зібрання з нагоди Дня науки, творча програма на відкритті пробігу «Голосіївське кільце», День університету та виставки образотворчого та декоративно-вжиткового мистецтва студентів НУБіП України на Дні університету, мітинг-реквієм, присвячений Дню пам'яті та примирення і 74-й річниці перемоги над нацизмом у Другій світовій війні, «Школа першокурсника-2019», святковий концерт до Дня прапора та 28-ї річниці Дня незалежності України, урочиста посвята першокурсників НУБіП України та урочистості з нагоди вручення нагород, «День Знань-2019», круглий стіл «Патріотизм і духовність», концерт, приурочений до Міжнародного дня працівників освіти, вручення погонів випускникам кафедри військової підготовки НУБіП України, святкова програма до Дня студента, творчий конкурс «Пісенні Баталії», творча програма на відкритті та закритті міжнародної студентської олімпіади з іноземних мов, вшанування 30-ї річниці виведення військ з Афганістану, урочистості до дня працівника сільського господарства, урочистості до Міжнародного дня студента. Проведені творчі програми на наукових конференціях: конференція з нагоди Дня Соборності України; міжнародна науково-практична конференція «Українська дипломатія в добу національно-визвольних змагань (1917–1921 рр.): історія, проблеми, протиріччя»; міжнародна науково-практична конференція «Феномен Тараса Шевченка. Лінгвістичний, історичний і соціофілософський аспекти» (до 205-річчя від дня народження); міжнародна науково-практична конференція «Пантелеймон Куліш – громадянин, науковець, перекладач (до 200-річчя від дня народження)».

Організовано участь студентів та науково-педагогічних працівників у творчих вечорах за межами університету, які підвищують імідж університету: православний фестиваль «Різдвяна зірка», виступ на Різдвяних святах, огляд художньої самодіяльності, міський огляд-конкурс народної творчості вокально-хорового мистецтва, всесвітній день бобових, концерт хорової музики Пам'яті Андрія Кушніренка у Храмі Трьох Святителів Чернівецького Національного Університету, фестиваль морозива на Європейській площі, приурочений до дня Києва, програма на 20-му Всеукраїнському конгресі фізіологічного товариства України, концерт на урочистому засіданні з нагоди Дня працівників сільського господарства у Міністерстві аграрної політики та продовольства, концерт на честь православного фестивалю дитячої творчості «Співочі стежинки дитинства», концерт у Вроцлавському Природничому університеті, концерт, присвячений спортивному марафону, участь у міжнародному економіко-гуманітарному форумі Ukrainian ID. Прем'єра вистави «Моя професія – сеньйор з вищого світу» або «Мільйон у весільному кошику» народного студентського театру «Березіль», участь в організації XXII Міжнародного фестивалю студентської творчості «Барви осені».

Також у 2019 році творчі колективи Університету приймали участь у міжнародних заходах (табл. 2.77).

Таблиця 2.77. Участь НПП кафедри культурології у міжнародних мистецьких виставках, фестивалях і конкурсах тощо

№ п/п	Назва заходу	Місце і дата проведення	Учасники
1	Міжнародний фестиваль «Україна єднає світ»	м. Київ, 23-24 лютого 2019 р.	Войтюк І. В., солісти студії
2	III Міжнародний вокальний конкурс імені Квітки Цісик	м. Київ, 04.04.2019 р.	Шелепницька Н.М., солісти вокальної студії
3	Міжнародний вокальний фестиваль-конкурс «Місто дитинства 2019»	м. Южноукраїнськ, 17.04-20.04.2019 р.	Войтюк І.В., солісти студії
4	XX Міжнародний фестиваль «Квітуча Україна»	20.04.2019 р.	Мелікова Н.В., «Октава»
5	X Міжнародний вокально-хоровий конкурс-фестиваль «Хай пісня скликає друзів»	м. Чернівці, 16.05.2019 р.	Якимчук В.Я., Народний ансамбль пісні і танцю «Колос» (хорова група)
6	XXXIII Міжнародний Університетський Музичний фестиваль	м. Бельфор (Франція), 04.06-13.06.2019 р.	Якимчук В.Я., Народний ансамбль пісні і танцю «Колос» (хорова група)
7	XXVII Міжнародний фестиваль української сучасної пісні «Молода Галичина»	м. Новояворівськ, 7.07-12.07.2019 р.	Войтюк І.В., солісти вокальної студії
8	V Міжнародний фестиваль української культури «Ukrania Fest»	м. Барселона (Іспанія), 10.09-16.09.2019 р.	Рудий Р.А., Кузнюк К.
9	IV Міжнародний фестиваль-конкурс дитячої та юнацької творчості International Charity Festival «Inna-Brovary»	м. Бровари, 19.10.2019 р.	Мелікова Н.В., «Октава»

У 2019 році п'ять колективів Університету з великим успіхом пройшли атестацію на присвоєння найвищого для аматорського колективу звання – «народний самодіяльний». Народний ансамбль пісні і танцю «Колос» ім. С. Семеновського та студентський народний театр «Березіль» підтвердили свої звання «народний», а жіночий вокальний ансамбль «Октава» під керівництвом асистента кафедри культурології Ніни Мелікової, чоловічий вокальний ансамбль «Амеро» під керівництвом старшого викладача Сергія Дудка та студія естрадного співу «Voutvoice» під керівництвом доцента Ірини Войтюк отримали це звання вперше.

У духовному житті студентської молоді важливого значення набуває відвідування музеїв – скарбниці історичних і мистецьких багатств народу. За минулий навчальний рік студенти університету відвідали: музей Другої Світової Війни, Національний художній музей України, музей історичних коштовностей України, музей шестидесятиництва, музей «Київ в мініатюрі», Національний музей Тараса Шевченка, Національний музей Івана Гончара, музей російського мистецтва, музей ляльки, музей Гетьманства, музей ім. Ханенків, музей під відкритим небом (Пирогово), музей Народного декоративного мистецтва та інші.

У серпні 2019 р. було проведено тренінг «Школа першокурсника», на якому студентів нового ознайомили з структурою та особливостями навчального процесу в університеті, щодо напрямів діяльності громадських організацій університету, особливості виховного процесу університету, про діяльність кафедр культурології та фізичного виховання. Пройшли відбори до спортивних секцій, абонементних груп та колективів художньої самодіяльності.

Також в університеті було організовано і проведено День донора в НУБіП України. До акції долучаються як студенти, так і адміністрація університету. В 2019 р. кількість донорів збільшилась до 500 студентів.

Фізичне виховання та формування здорового способу життя

Фізичне виховання та формування здорового способу життя в університеті здійснюється ННЦ виховної роботи та соціального розвитку, кафедрою фізичного виховання, навчально-оздоровчо-спортивним центром, профспілковою організацією НУБіП України, профспілковою організацією студентів та аспірантів НУБіП України, шляхом залучання студентів, науково-педагогічних, наукових працівників і співробітників університету до занять масовою фізичною культурою і спортом.

Для здійснення цієї роботи, використовуються наявні спортивні споруди університету у поза навчальні години і проводяться наступні заходи:

- факультативні заняття студентів у вечірні години і вихідні дні під керівництвом викладачів кафедри фізичного виховання заступників директорів навчально-наукових інститутів, заступників деканів факультетів з фізичного виховання;

- навчально-тренувальні заняття студентів у збірних командах університету з різних видів спорту у позанавчальні години під керівництвом викладачів, відповідальних за підготовку збірних команд університету з різних видів спорту, затверджених наказом по НУБіП України;

- навчально-тренувальні заняття для усіх бажаючих (студентів, підлітків – мешканців Голосіївського району міста Києва, в якому розташовано університет) в абонементних групах навчально-оздоровчо-спортивного центру НУБіП України у вечірні години та вихідні дні під керівництвом фахівців, залучених з федерацій по видах спорту та викладачів кафедри фізичного виховання;

- оздоровчі заняття науково-педагогічних, наукових працівників і співробітників університету в оздоровчих групах з різних видів спорту (волейбол, баскетбол, бадмінтон, міні-футбол, теніс настільний) у вечірні години та вихідні дні;

- проведення спортивних змагань в університеті відповідно до «Положення про фізкультурно-масову та спортивну роботу в НУБіП України», затвердженого ректором університету: змагання спартакіади студентів НУБіП України, змагання спартакіади «Здоров'я» серед науково-педагогічних наукових працівників і співробітників структурних підрозділів НУБіП України, змагання на кубок, чемпіонат НУБіП України з окремих видів спорту, фізичних вправ, багатоборств серед студентів і НПП;

- показові виступи з різних видів спорту під час загальноуніверситетських культурно-масових заходів: «День знань 1 вересня», «День НУБіП України», інших свят;

- створення умов для самостійних занять різними оздоровчими видами спорту (волейбол, футбол, теніс настільний, шахи та ін.) студентів, які перебувають на навчально-виробничій практиці у науково-дослідних господарствах університету в літні місяці;

- направлення кращих спортсменів та спортивних команд університету на участь у районних, міських, обласних, всеукраїнських, міжнародних спортивних змаганнях.

У 2019 році в університеті працювали 31 спортивна секція, збірні команди студентів університету з різних видів спорту в яких займались 543 студенти (бакалаврів, магістрів, аспірантів), з них 367 чоловіків і 176 жінок, заняття проводились 2-3 рази на тиждень.

Таблиця 2.78. Кількість та спортивна кваліфікація студентів, які займались у спортивних секціях з видів спорту у 2019 р.

№	Спортивні секції, збірні команди університету з видів спорту	Всього, осіб	Чоловіків	Жінок	МСУ, МСУМК, ЗМСУ	КМС України	І розряд	Викладач, керівник секції, відповідальний за підготовку команди
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Баскетбол (жінки), збірна	12	х	12	-	-	3	Євтушенко І.М.
2.	Баскетбол (чоловіки), збірна	15	15	х	-	-	2	Бринзак С.С.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
3.	Баскетбол - 1	21	21	-	-	-	-	Бринзак С.С. Хотенцева О.В. Бурко С.В.
4.	Баскетбол - 2	17	15	2	-	-	-	
5.	Боротьба вільна	10	10	-	-	-	-	
6.	Бокс	8	8	-	-	-	-	
7.	Волейбол (жінки), збірна	16	х	16	-	-	-	Вишневський М.О., Мазур К.М.
8.	Волейбол (чоловіки), збірна	21	21	х	-	3	6	Вишневський М.О.
9.	Волейбол -1	27	-	27	-	-	-	Мазур К.М.
10.	Волейбол -2 (чоловіки)	24	24	-	-	-	-	Вишневський М.О.
11.	Важка атлетика	24	13	11	-	1	3	Береза Г.Ю., Безуглий Ю.Б.
12.	Гирьовий спорт	10	8	2	-	2	5	Береза Г.Ю., Андріяш В.В.
13.	Карате	10	10	-	-	-	-	Вербицький С.О.
14.	Кіокушин карате, збірна	14	11	3	2	-	-	Вербицький С.О.
15.	Кросфіт	21	9	12	-	-	-	Бурко С.В.
16.	Легка атлетика, збірна	21	14	7	-	-	1	Дубовік Р.Г.
17.	Легка атлетика - 1	19	13	6	-	-	-	Дубовік Р.Г.
18.	Легка атлетика - 2	20	14	6	-	-	-	Чирва П.О.
19.	Міні-футбол - 1	16	14	2	-	-	-	Отрошко О.В.
20.	Міні-футбол – 2 (чоловіки)	28	28	-	-	-	-	Костенко М.П.
21.	Міні-футбол – 3 (чоловіки)	21	21	-	-	-	-	Прохніч В.М.
22.	Перетягування канату жін.	14	х	14	-	9	-	Отрошко О.В., Андріяш В.В.
23.	Перетягування канату чол.	12	12	х	8	-	-	Костенко М.П., Андріяш В.В.
24.	Спортивна аеробіка, черліденг	13	-	13	-	2	3	Крупко Н.В.
25.	Кантрі-крос, спортивне орієнтування, спортивна радіопеленгація	19	13	6	3	1	-	Пархоменко В.К.
26.	Теніс настільний, збірна	11	7	4	-	1	2	Чирва П.О.
27.	Теніс настільний - 1	21	17	4	-	-	-	Чирва П.О.
28.	Теніс настільний - 2	25	14	11	-	-	-	Чирва П.О.
29.	Футбол, футзал (чоловіки)	25	25	х	-	-	-	Іллічов А.В., Костенко М.П.
30.	Футзал (жінки), збірна	16	х	16	-	-	-	Отрошко О.В., Прохніч В.М.
31.	Шахи	12	10	2	-	1	-	Мирошніченко В.О.
	Всього:	543	367	176	13	20	25	X

Кращі спортсмени секцій мають таку спортивну кваліфікацію: 1 заслужений майстер спорту України (Олександра Пархоменко – радіоспорт), 1 майстер спорту України міжнародного класу (Олександр Свинаренко, кіокушинкай карате), 11 майстрів спорту України (перетягування канату – чоловіки, важка атлетика, кіокушин карате, спортивне орієнтування, радіоспорт), 20 кандидатів у майстри спорту України (волейбол чоловіки, важка атлетика, гирьовий спорт, перетягування канату – жінки, спортивне орієнтування, черліденг, теніс настільний, шахи), 25 спортсменів першого спортивного розряду (баскетбол жінки і чоловіки, волейбол чоловіки, важка атлетика, гирьовий спорт, легка атлетика, теніс настільний).

Заняття зі збірними командами НУБіП України проводять 13 викладачів кафедри фізичного виховання, які мають такі тренерські і спортивні кваліфікації: 1 заслужений тренер України В'ячеслав Пархоменко (спортивне орієнтування); 1 тренер-викладач

вищої категорії Юрій Безуглий (важка атлетика), 1 тренер-викладач першої категорії Ірина Євтушенко (баскетбол жінки), 1 тренер з ліцензією «С» федерації футболу України Микола Костенко (футбол); 5 майстрів спорту України та СРСР міжнародного класу: Віталій Андріяш (гирьовий спорт), Ірина Євтушенко (баскетбол жінки), Сергій Вербицький (кіокушин карате), Микола Костенко (футбол чоловіки), Ріма Дубовік (легка атлетика); 4 майстри спорту СРСР або України: Григорій Береза (важка атлетика), В'ячеслав Пархоменко (спортивне орієнтування, радіоспорт), Ксенія Мазур (волейбол жінки), Юрій Безуглий (важка атлетика). Викладачі, які працюють зі спортивними секціями університету також залучаються до підготовки збірних команд України з різних видів спорту: тренерами збірної команди України з пляжного футболу є Микола Костенко і Сергій Бурко, тренером збірної команди України з гирьового спорту є Віталій Андріяш, старшим тренером дорослої збірної команди України зі спортивної радіопеленгації обрано у листопаді 2019 року Олександр Пархоменко.

Багато десятиліть в університеті працює туристичний клуб «Барс» на засадах самоврядування. Голова турклубу обирається на зборах клубу з числа студентів університету. Туристи проводять збори, заняття 1-2 рази на тиждень, готуються та беруть участь у походах вихідного дня за сприятливої погоди у вихідні та святкові дні, здійснюють категорійні походи по Україні з пішохідного, спелео, водного туризму, беруть участь у туристичному зльоті Київської області.

Науково-педагогічні працівники і співробітники університету мають можливість займатись безкоштовно 2-3 рази на тиждень у буденні та вихідні дні в оздоровчих групах з ігрових видів спорту: волейбол, баскетбол, бадмінтон, міні-футбол, теніс настільний на відкритих ігрових майданчиках, в ігровій залі навчального корпусу №9 (спортивний корпус). Час для їх занять надається у вільний від денних навчальних занять після розподілу часу між збірними командами студентів університету і часу для факультативних занять студентів ННІ, факультетів у другій половині дня.

В університеті працює навчально-оздоровчо-спортивний центр НУБіП України (з 2002 року), який надає послуги з організації оздоровчої роботи у платних абонементних групах відповідно до затвердженого Положення. Оздоровчими заняттями в Центрі мають можливість займатись усі бажаючі: студенти, викладачі і співробітники університету, діти і дорослі, переважно мешканці Голосіївського району міста Києва.

Традиційно щорічно в університеті проводиться значна кількість фізкультурно-оздоровчих і спортивно масових заходів.

Перелік спортивних змагань проведених у 2019 році.

7 змагань 62-ої спартакіади студентів НУБіП України 2018-2019 навчального року.

1. Гирьовий спорт, 13.03.2019 р., 61 учасник, головний суддя Григорій Береза, головний секретар В'ячеслав Пархоменко.

2. Боротьба вільна, 19.03.2019 р., 47 учасників, головний суддя Бурко С.В., головний секретар, головний секретар В'ячеслав Пархоменко.

3. Важка атлетика, 15.04.2019 р., головний суддя Григорій Береза, головний секретар В'ячеслав Пархоменко, 46 учасників.

4. Теніс настільний, 9-18.04.2019 р., 3 змагальних дні, 61 учасник, головний суддя Петро Чирва, головний секретар Світлана Гордєєва.

5. Легка атлетика, 14-15.05.2019 р., 280 учасників, головний суддя Ріма Дубовік, головний секретар Світлана Гордєєва.

6. Легкоатлетична 10-тиетапна естафета «Голосіївське кільце», 28.05.2019 р., 350 учасників, головний суддя Ріма Дубовік, головний секретар Світлана Гордєєва.

Вперше, після багаторічної перерви, до програми змагань спартакіади студентів було включено змагання з легкоатлетичної 10-тиетапної естафети за оновленою трасою довжиною 1300 метрів, етапи проходили навколо навчальних корпусів університету. Команда гуманітарно-педагогічного факультету виграла кубок за масовість – виставивши

найбільшу кількість команд від факультету/ННІ. Ця естафета проводилась в університеті щорічно з 1955 до 2005 року 51 рік поспіль, траса виходила на Голосіївський проспект, міліція перекривала рух всього транспорту проспектом на час естафети. Схеми естафет

7. Змагання зі студентського багатоборства на найкращу спортивну академічну групу з нагоди святкування річниці заснування НУБіП України, 30-31.05.2019 р., 270 учасників, головний суддя Микола Костенко, головний секретар В'ячеслав Пархоменко.

6 змагань 63-ої спартакіади студентів НУБіП України 2019-2020 навчального року.

1. Баскетбол 3 x 3 серед жіночих команд, 7.10.2019 р., 50 учасників, головний суддя Ірина Євтушенко, головний секретар Олена Хотенцева.

2. Військово-спортивні змагання «Патріот НУБіП України» присвячені Дню Захисника України, 10.10.2019 р., 544 учасника, головний суддя Анатолій Есаулов, головний секретар Олександр Максименко.

3. Міні-футбол, футбол, змагання на кубок ректора НУБіП України, 19.09-22.10.2019 р., головний суддя Валерій Прохніч, головний секретар Олена Отрошко.

4. Шахи, 4-12.10.2019 р., 3 змагальні дні, 111 учасників, головний суддя Валерій Прохніч, головний секретар В'ячеслав Пархоменко.

5. Баскетбол серед чоловічих команд, 21.10-4.11.2019 р., 134 учасника, головний суддя Олена Хотенцева, Сава Бринзак.

6. Гирьовий спорт, 28.11.2019 р., головний суддя Віталій Андрійшин, головний секретар В'ячеслав Пархоменко, 66 учасників.

6 змагань за програмою «29-ої спартакіади «Здоров'я» серед наукових, науково-педагогічних працівників і співробітників структурних підрозділів НУБіП України 2018-2019 навчального року».

1. Шахи, 27.02-12.03.2019 р., головний суддя Валерій Прохніч, головний секретар В'ячеслав Пархоменко, 78 учасників.

2. Теніс настільний, 14.03.2019 р., головний суддя Петро Чирва, головний секретар Світлана Гордєєва, 26 учасників.

3. Бадмінтон, 14.04.2019 р., головний суддя Наталія Федоріна, головний секретар В'ячеслав Пархоменко, 14 учасників.

4. Баскетбол 3 x 3, 24-25.06,2019 р., головний суддя Олена Хотенцева, головний секретар Ірина Євтушенко, 40 учасників.

5. Міні-футбол, 10-22.06.2019 р., головний суддя Валерій Прохніч, головний секретар Олена Отрошко.

6. Волейбол, 23.04 – 5.07.2019 р., головний суддя Микола Вишневський, головний секретар Петро Чирва.

Також у 2019 році викладачі кафедри фізичного виховання в університеті провели окремі змагання.

1. II спартакіада здоров'я і спорту серед науково-педагогічних, наукових працівників і співробітників гуманітарно-педагогічного факультету НУБіП України, 30.01.2019, головний суддя Костенко М.П., головний секретар Пархоменко В.К..

2. Кубок ректора НУБіП України з футболу, 23-27.05.2019 р.

3. Оздоровчий легкоатлетичний пробіг серед науково-педагогічних, наукових працівників і співробітників НУБіП України, 28.05.2019 р., навколо ботанічного саду університету. В оздоровчому забігу взяли участь керівники усіх структурних підрозділів НУБіП України.

4. Змагання серед НПП з нагоди відзначання дня заснування університету, 31.05.2019 р.

5. Спортивні змагання серед першокурсників з баскетболу 3 x 3 (чоловіки), волейболу паркового (4 x 4), міні-футболу з нагоди свята «День знань – 2019», 1.09.2019 р.

6. Змагання на кубок НУБіП України з легкоатлетичного кросу, 20.10.2019 р., головний суддя Ріма Дубовік, головний секретар Світлана Гордєєва.

Для організації і проведення спортивних змагань в університеті у 2019 році затверджені оновлені варіанти положень: положення про спартакіаду студентів НУБіП України, положення про спартакіаду «Здоров'я» серед наукових, науково-педагогічних працівників і співробітників НУБіП України, положення про рейтинг зі спортивної майстерності НУБіП України.

Спортивні змагання в університеті також організовує і проводить ННЦ виховної роботи та соціального розвитку: спартакіада серед студентів, які мешкають у гуртожитках НУБіП України, шахові турніри, змагання і спортивні конкурси з нагоди загально університетських свят.

Найбільш масовими змаганнями у 2019 навчальному році студентів і наукових, науково-педагогічних працівників і співробітників університету стали змагання з шахів і оздоровчого забігу проведені з нагоди відзначання 121 річниці заснування НУБіП України.

Фото з шахового турніру на «Алеї слави університету» присвяченого 121-й річниці заснування НУБіП України, 31.06.2019.

В вересні 2019 року проведено змагання з **футболу** за програмою 63-ої спартакіади студентів НУБіП України.

22 жовтня відбулась фінальна гра змагань з **футболу** серед чоловічих команд, змагання тривали з 19 вересня. У змаганнях прийняли участь 15 команд (11 факультетів і 3 ННІ). Призерами змагань стали:

- 1 місце - агробіологічний факультет;
- 2 місце - ННІ лісового і садово-паркового господарства;
- 3 місце - юридичний факультет;
- 3 місце - факультет землевпорядкування.

З 24 жовтня до 6 листопада проходили змагання з **баскетболу серед чоловічих команд**. У змаганнях приймали участь 16 команд (12 факультетів і 4 ННІ). Призерами змагань стали:

- 1 місце – факультет конструювання та дизайну;
- 2 місце – агробіологічний факультет;
- 3 місце – механіко-технологічний факультет.

З 4 до 12 листопада проходили змагання з **шахів**. У змаганнях приймали участь 96 студентів з 16 команд (12 факультетів і 4 ННІ). За результатами ігор фінального туру (12.11.2019) місця сильніших шахових команд розподілились таким чином:

- 1 місце – факультет конструювання та дизайну;
- 2 місце – факультет інформаційних технологій;
- 3 місце – факультет тваринництва та водних біоресурсів;
- 4 місце – факультет землевпорядкування.

13-14 вересня 2019 року в НУБіП України проведені традиційні 35-ті змагання з **міні-футболу** на першість ННІ лісового і садово-паркового господарства присвячені «Дню працівника лісу». У змаганнях взяли участь збірні команди усіх курсів інституту та команда випускників інституту.

У жовтні 2019 року проведено змагання спартакіади студентів з: військово-спортивного багатоборства «Патріот НУБіП України» з нагоди свята «День захисника України, баскетболу (чоловіки і жінки), змагання з волейболу.

Після тривалої перерви відродилася чудова традиція університету – легкоатлетична естафета «Голосіївське кільце». Вона збрала майже тисячу бажаючих пробігти дистанцію у 1200 метрів і пройшла справді святково – з піснями, усмішками і жартами. Такі забіги дуже об'єднують, адже участь взяли буквально всі – від ректора університету Станіслава Ніколаєнка і голови Наглядової ради Миколи Томенка (які, до речі, витримали темп достойно і прибігли серед викладачів першими), кращих спортсменів нашого вишу і до викладачів, які давненько не виходили на стадіон.

20 вересня проведено змагання з нагоди міжнародного дня студентського спорту. З нагоди цього свята на стадіоні НУБіП України 19 вересня проведено змагання з скіппінгу (стрибки через скакалку) і перетягування канату серед збірних команд ННІ, факультетів, а збірна команда студентів НУБіП України взяла участь 19 вересня на спортивній базі КНТЕУ у змаганнях зі студентського багатоборства і флешмобі приуроченому до цього свята.

Участь в офіційних міських, всеукраїнських і міжнародних змаганнях у 2019 році

Збірні команди університету беруть участь у змаганнях як міських так і всеукраїнських. Кращі спортсмени університету направляються на участь у міжнародних змаганнях – без фінансування (фінансування виїздів за межі України в останні роки заборонено постановою Кабінету Міністрів України). Якщо участь у змаганнях не фінансується – накази по університету на участь у змаганнях не видаються (районні, міські, всеукраїнські, міжнародні змагання).

Переважає кількість змагань в Україні проводиться зі сплатою заявочного внеску за участь у змаганнях, що обмежує масову участь спортсменів університету у таких змаганнях, особливо у змаганнях з індивідуальних видів спорту. Заявочні внески на участь у змаганнях сплачені університетом за участь студентів у міських змаганнях з футболу, футзалу чоловіки і жінки (чемпіонати, кубки Футбольної асоціації студентів Києва, ФАСК), волейболу чоловіки і жінки (київська зальна ліга, чемпіонат України, друга ліга, студентська ліга України), всеукраїнських змаганнях з баскетболу, жінки (чемпіонаті України з баскетболу, вища ліга серед жіночих команд). За власні кошти сплачували внески студенти за участь у змаганнях з легкої атлетики, спортивної аеробіки, спортивного орієнтування, радіоспорту.

Участь у комплексних спортивних заходах

НУБіП України зайняв 3-тє місце у **IV Спартакіаді серед закладів вищої освіти III-IV рівнів акредитації (типу університет, академія, інститут) міста Києва 2018-2019 навчального року** (далі – Спартакіада Києва).

Очки шести команд ЗВО Києва, які брали участь у змаганнях Спартакіади Києва у III категорії (з кількістю студентів більше 10 тисяч осіб):

1 – НТУУ «КПІ»	– 4447 очок;
2 – КНУ ім. Т. Шевченка	– 3433 очки;
3 – НУБіП України	– 3381 очко;
4 – КНТЕУ	– 2989 очок;
5 – НАУ (авіаційний)	– 2527 очок;
6 – НМУ ім. О.Богомольця	– 977,5 очок;

Команди НУБіП України брали участь у змаганнях **IV Спартакіади серед ЗВО м. Києва 2018-2019 навчального року** з 14 видів спорту, і показали наступні результати:

- 450 очок – футбол чоловіки (5 місце чемпіонат ФАСК сезону 2018-19);
- 378 очок, 4 місце – волейбол чоловіки (02-04.2019);
- 360 очок, 2 місце – баскетбол жінки (11.2018-03.2019);
- 324 очки – футзал жінки (4 місце чемпіонат ФАСК сезону 2018-19);
- 324 очки, 6 місце – волейбол жінки (03-05.2019);
- 300 очок – футзал чоловіки (5 місце чемпіонат ФАСК сезону 2018-19),
- 264 очки, 1 і 3 місця – баскетбол 3 x 3 жінки (12.04.2019);
- 228 очок, 6 місце – баскетбол чоловіки (09.2018-03.2019);
- 168 очок, 3 місце – бокс (28.02-2.03.2019);
- 159 очок, 10 місце – плавання (28.03.2019);
- 138 очок, 3 місце – чирлідінг (фестиваль студентських груп підтримки 16.04.2019);
- 114 очок, 3, 5 місця – шахи (12-13.12.2018);

108 очок, 4 місце – баскетбол 3 х 3 чоловіки (11.04.2019);

66 очок, 8 і 11 місця – стрільба кульова «Снайпер столиці» (11.12.2018).

Команди НУБіП України не приймали участь у змаганнях Спартакіади Києва з таких видів спорту: теніс настільний (14-15.03.2019), спортивна аеробіка (3.03.2019), боротьба вільна (2.04.2019), боротьба греко-римська (3.04.2019), бадмінтон (16.05.2019), гирьовий спорт (8.02.2019).

Голосіївська районна у місті Києві державна адміністрація кожного навчального року проводить спортивні змагання серед збірних команд ЗВО району студентів і серед професорсько-викладацького складу, участь у змаганнях беруть 3-5 команд ЗВО району.

Результати участі команд НУБіП України у змаганнях серед збірних команд студентів ЗВО III-IV рівня акредитації, які розташовані на території Голосіївського району м. Києва у 2019 році:

1 місце – баскетбол 3 х 3 жінки (13.11.2019), черліденг (5.04.2019), волейбол чоловіки, (29.10.2019);

1 місце – баскетбол 3х3 серед чоловічих команд (26.03.2019 р.);

1 місце – волейбол чоловіки (.11.2019 р.);

2 місце – легкоатлетична 8-ми етапна естафета (23.04.2019 р.);

2 місце – футзал чоловіки (23-24.10.2019);

2 місце – футзал жінки (19.11.2019);

2 місце – волейбол жінки (.11.2019 р.);

3 місце – танцювальний спорт, чирлідінг, брейкінг (5.04.2019 р.);

3 місце – теніс настільний (24.10.2019);

3 місце – шашки (13.11.2019);

4 місце – плавання (21.11.2019).

Результати змагань серед команд професорсько-викладацького складу вищих навчальних закладів збірних III-IV рівня акредитації, які розташовані на території Голосіївського району м. Києва у 2019 році:

1 місця – бадмінтон (02.2019), волейбол (27.03.2019);

2 місця – теніс настільний (13.02.2019), футзал (19.02.2019);

3 місце – шахи (14.11.2019).

2 місце – плавання (6.12.2018).

У 2019 році проведена **X Всеукраїнська спартакіада «Здоров'я»** серед науково-педагогічних та педагогічних працівників аграрних ЗВО III-IV рівнів акредитації МОН України, спартакіада проводиться з 2001 року. Змагання проводяться один раз на 2 роки по непарних роках. Результати участі команд НУБіП України у цих змаганнях.

13-17 травня 2019 року м. Харків (Харківська державна зооветеринарна академія): 1 місце – міні-футбол, 1 місце – шахи, 1 місце – бадмінтон.

4-8 червня 2019 року м. Кам'янець-Подільський (Подільський державний аграрно-технологічний університет): 1 місце – міні-футбол, 1 місце – шахи.

За підсумками змагань з 5 видів спорту НУБіП України зайняв 1 місце у загальнокомандній першості, так само як і у 2017 і 2015 роках.

Участь у міських змаганнях

Також студенти університету брали участь **міських змаганнях** і займали призові місця на чемпіонатах міста Києва серед студентів, кубках і чемпіонатах міста Києва серед дорослих і юніорів, інших турнірах з таких видів спорту: армспорт (17.02.2019); баскетбол, кубок СБПА Києва; важка атлетика (16-17.03.2019, 24.04.2019); волейбол жінки – столична ліга з волейболу сезону 2018-2019 2 дивізіон, група В – 2 місце у групі (3.10.2018-15.03.2019) + кубок столичної ліги; волейбол чоловіки – столична ліга з волейболу сезону 2018-2019, участь у змаганнях брали 2 команди НУБіП України у 3 дивізіоні група Е – 4 місце, група Д – 10 місце, команда університету також виступала у кубку столичної ліги; кіокушин карате; легка атлетика; паркового волейболу (15.06.2019,

1.09.2019); плавання; спортивне орієнтування; чирлідінг, кубок Києва; шотокан карате (23-24.03.2019); футбол чоловіки (чемпіонат ФАСК); футзал жінки; футзал чоловіки (22.02.2019);

1 вересня відбулись відкриті змагання з **паркового волейболу**, 1 місце серед чоловічих команд зайняла команда НУБіП України, тренер Вишневський Микола Олександрович ст. викладач кафедри фізичного виховання.

6-7 вересня відбулись змагання чемпіонату міста Києва зі **спортивного орієнтування** на спринтерських дистанціях присвячені «Дню фізичної культури та спорту», 4 місце серед чоловіків на дистанції спринту зайняв Євгеній Бриндак, студент 3-го курсу факультету конструювання та дизайну.

24 вересня на стадіоні НУБіП України відбудуться змагання з **футболу** (чоловіки) – перша гра 21-го чемпіонату міста Києва з футболу серед студентських команд ЗВО сезону 2019-2020 років (чемпіонат Футбольної асоціації студентів м. Києва (ФАСК)). Зіграють команди НУБіП України і Національного університету фізичного виховання і спорту.

За звітний період збірні команди студентів НУБіП України приймали участь у змаганнях **Спартакіади серед збірних команд студентів ЗВО III-IV р.а., які розташовані на території Голосіївського району міста Києва** і показали наступні результати:

1 місце – волейбол серед чоловічих команд (29.10.2019, м. Київ, НУ ім. Т.Шевченка), в турнірі приймали участь 5 команд;

2 місце – футзал серед чоловічих команд (23-24.10.2019, м. Київ, НУХТ), в турнірі приймали участь 5 команд;

3 місце – теніс настільний (24.10.2019, м. Київ, НУХТ), в турнірі приймали участь 5 команд.

Баскетбол (чоловіки). Баскетбольна чоловіча команда студентів НУБіП України розпочала виступи у Кубку студентської профспілкової асоціації Києва (Кубок СПА), змагання мають статус чемпіонату Києва серед студентів ЗВО III-IV рівня акредитації, команда зіграла 3 гри.

Легка атлетика. 2 місце з метання спису на XV відкритих змаганнях з легкоатлетичних метань присвячених дню визволення м. Києва зайняв Олександр Бочков, студент факультету конструювання та дизайну (18-19 жовтня 2019 р., м. Київ).

Футбол (чоловіки). Команда НУБіП України на чемпіонаті Футбольної асоціації студентів Києва (ФАСК) зіграла 6 ігор, має 2 перемоги

Футзал (чоловіки). З 7 листопада розпочались ігри чемпіонату ФАСК з футзалу серед жіночих команд ЗВО Києва. У першому турі команда НУБіП України виграла з рахунком 9:3 у команди Національного університету харчових технологій.

Черліденг. 10 листопада пройшли змагання на кубок Києва/ Red Foxes Cup з чирлідінгу. Команда НУБіП України приймала участь в категорії Seniors (молодь, студенти) у 3 видах програми змагань і зайняла наступні місця: місце – програма: Cheer Danse Shou; місце – програма: Jazz Danse; місце – програма: Cheer Danse Double.

Участь у всеукраїнських змаганнях

Баскетбол (жінки). З 26 жовтня збірна команда НУБіП України розпочала участь у турнірі Вищої ліги України з волейболу серед жіночих команд. Найсильніші 8 команд України змагаються у Суперлізі. У вищій лізі змагаються 16 команд поділені на 2 групи, наша команда грає в центральному регіоні де змагаються 8 команд. Команда зіграла 4 гри, має 1 перемогу.

Волейбол (чоловіки і жінки). З 7 жовтня 2 чоловічі і 1 жіноча волейбольні команди НУБіП України приймали участь у змаганнях Київської зальної ліги з волейболу (КЗЛ). Перша чоловіча команда зіграла 4 гри і має 1 перемогу. Друга чоловіча команда зіграла 4 гри і має 2 перемоги. Жіноча команда зіграла 4 гри.

Спортивне орієнтування. 18-20 жовтня 2019 року у Бориспільському районі Київської обл. та місті Києві пройшли всеукраїнські змагання зі спортивного присвячені Дню захисника України. 1 місце на середній дистанції по групі чоловічої еліти зайняв **Євгеній Бриндак**, студент 3 курсу факультету конструювання та дизайну.

Черліденг. 19-20 жовтня у місті Львів відбувся відкритий турнір з черліденгу «Ukrainian open international cheerleading championship 2019». Команда НУБіП України зайняла 1 місце у номінації «Cheer Dance Show»

Участь у міжнародних змаганнях

Призери чемпіонатів Європи, світу.

Веслування на човнах «дракон». Клубний чемпіонат світу з веслування на човнах «дракон» – 1 і 2 місця зайняв **Максим Редько**, студент 3-го курсу ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження (12-15.09.2019 р., м. Київ).

Радіоспорт (спортивна радіопеленгація).

15-й чемпіонат Європи (дорослі, юніори), спортивне радіоорієнтування (27-29.09.2019 р., Румунія):

– 1, 1 місця в командному заліку в категорії W19 (юніорки) – **Людмила Смик**, студентка гуманітарно-педагогічного факультету, спеціальність журналістика;

– 1, 2 місця в особистому заліку, два перших місця в командному заліку в категорії W20 (жінки, дорослі) – **Олександра Пархоменко**, аспірант гуманітарно-педагогічного факультету, факультету інформаційних технологій;

– 1, 2 місця в особистому заліку і два перших місця в командному заліку в категорії M60 (чоловіки, ветерани) – **В'ячеслав Пархоменко**, старший викладач кафедри фізичного виховання.

Учасники чемпіонатів Європи, світу.

Баскетбол 3 x 3 жінки. Чемпіонат світу з баскетболу 3x3 серед юнаків U-18, учасник чемпіонату в складі юнацької збірної команди України – Анна Мартиненко, студентка гуманітарно-педагогічного факультету, команда грала на першому груповому етапі і далі не вийшла (3-7.06.2019 р. м. Улан-Уде Монголія).

Стрільба з лука. XXX Всесвітня літня Універсіада 2019 року (6-10.07.2019 р. м. Неаполь, Республіка Італія) – учасниця змагань – Олександра Грабик, студентка факультету ветеринарної медицини, 3 курсу, 6 групи (Всесвітня літня Універсіада 2019 року проводилась з 18 видів спорту, розігрувались 250 комплектів медалей, 162 спортсменів з України були заявлені на участь у змагання з 15 видів спорту, до складу делегації України включено троє студентів аграрних ЗВО України: стрільба з лука – 1 НУБіП України, волейбол чоловіки – 2 (Полтавська ДАА, Львівський НАУ);

Кінний спорт (виїздка). Чемпіонат Європи серед юнаків (22-27.08.2019 р.) – Олександра Потієнко, студентка факультету ветеринарної медицини, 2 курс, 6 група (13 місце команда України, 43, 46 особисті місця).

Радіоспорт (спортивна радіопеленгація). 22-й чемпіонат Європи (дорослі) спортивна радіопеленгація (1-9.09.2019 р., м. Рогла, Республіка Словенія):

- 4, 5 місця в категорії W21 (жінки, дорослі) – Олександра Пархоменко;

- 4, 7 місця в категорії M60 (чоловіки, ветерани) – В'ячеслав Пархоменко.

Участь у інших міжнародних турнірах.

Тхеквондо (ВТФ). Етап кубку світу з тхеквондо (ВТФ) (02.2019 р., м. Хургада, Єгипет). 1 місце у ваговій категорії 87 кг – Владислав Бондар студент факультету ветеринарної медицини, член збірної команди України, кандидат на участь у літніх Олімпійських Іграх 2020 р.

Спортивне орієнтування. Перший кубок Європи серед університетів зі спортивного орієнтування (23-27.07.2019 р., м. Оломоуц, Чеська Республіка) 19 місце – пролог, спринт; 43 місце – спринт; 44 місце – середня дистанція – Євгеній Бриндак,

студент факультету конструювання та дизайну, спеціальність галузеве машинобудування, 3 курс, 2 група;

Світові рейтингові змагання Міжнародної федерації орієнтування (IOF) учасники Євгеній Бриндак, Олександра Пархоменко.

Радіоспорт (спортивна радіопеленгація). Кубок світу зі спортивної радіопеленгації (12-15.07.2019 р., м. Приморско, Республіка Болгарія) – 1, 2, 2 місця М60 (ветерани) – В'ячеслав Пархоменко, старший викладач кафедри фізичного виховання.

Етап кубку світу зі спортивної радіопеленгації (17-27.10.2019 р., м. Гуанчжоу, Китайська Народна Республіка) – 1, 1, 1, 2 місця в особистому заліку в категорії W21 (жінки) у дисциплінах радіоорієнтування, спринт, класична дистанція на діапазоні 3,5 МГц і 144 МГц; 1 і 2 місця в естафетах на діапазонах 144 МГц і 3,5 МГц, у дисциплінах класична дистанція на діапазоні 144 МГц, естафета на діапазоні 3,5 МГц – Олександра Пархоменко.

Джиу-джитсу. Міжнародні змагання з джиу-джитсу «EUROPE NO GI 2019 та ROME OPEN 2019 GI» (19-20.10.2019 р. м. Рим, Італія), змагання організувала Всесвітня федерація бразильського джиу-джитсу (IBJJF). 1 місце серед юніорів у дисципліні «no GI» (без кімоно), вагова категорія 73 кг – Різван Касумов, студент факультету аграрного менеджменту, 2 курсу.

Кінний спорт (виїздка). Переможець і призерка багатьох міжнародних турнірів серед юнаків в Україні і за кордоном Олександра Потієнко, студентка факультету ветеринарної медицини, 2 курс, 6 група.

Легка атлетика. Міжнародні змагання «11th Wizz Air Kiev City Marathon» (6.10.2019 р., м. Київ) – 289 місце – Дмитро Одинець, студент ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження, подолав дистанцію 42 км 195 м з часом 3 год. 30 хв. 37 сек.

Теніс. Учасник міжнародних турнірів – Дмитро Шкітов, студент гуманітарно-педагогічного факультету, спеціальність філологія, 3 курс.

Призери чемпіонатів України.

Стрільба з лука (блочний лук). Чемпіонат України серед дорослих (04.2019 р. м. Нова Каховка) – 2, 3 місця Олександра Грабик, студентка факультету ветеринарної медицини.

Кіокушин карате. Чемпіонат України з кіокушин карате серед дорослих (13.03.2019 р., м. Дніпро):

– 1 місце – Нікіта Шкроміда, студент факультету захисту рослин екології і біотехнологій, 2 курс;

– 1 місце – Андрій Меженський, випускник магістратури ветеринарного факультету;

– 2 місце – Михайло Уманський, студент механіко-технологічного факультету.

Радіоспорт. На чотирьох чемпіонатах України зі спортивної радіопеленгації і спортивного радіоорієнтування у різних дисциплінах в особистому і командному заліку спортсмени секції здобули 58 призових місць: 6 призових місць серед юніорок – Людмила Смик, 32 призових місць серед жінок – Олександра Пархоменко, 22 призових місць серед ветеранів – В'ячеслав Пархоменко.

Спортивне орієнтування. На 3 чемпіонатах України зі спортивного орієнтування (на лижах, бігом) 3 спортсмени, здобули 11 призових місць по групах юніори, дорослі, ветерани: Євгеній Бриндак, Олександра Пархоменко, В'ячеслав Пархоменко.

Боротьба самбо. Чемпіонат України серед юніорів (31.01-3.02.2019, м. Херсон) – 3 місце, вагова категорія 74 кг – Олексій Малець, студент факультету землевпорядкування;

Гирьовий спорт. 10-й чемпіонат України з гирьового спорту серед студентів та серед юнаків і дівчат 2001-2003 року народження (22-24.02.2019 р. м. Київ) – 1 місце Артем Дерев'яник, студент агробіологічного факультету.

Учасники чемпіонатів України.

Баскетбол жінки. XXVIII Чемпіонат України з баскетболу серед жіночих команд сезону 2018-2019 років, вища ліга – 9 місце. Команда НУБіП виступала у групі 1, всього у вищій лізі змагання проходили у 2 групах по 8 команд, ігри проходили у 2 кола по 2 гри. Найсильніші 9 команд України змагаються і розігрують звання чемпіона України у суперлізі.

X чемпіонат України з баскетболу серед студентських команд «Студентська баскетбольна ліга України» (СБЛУ), київський регіональний етап (перший з трьох етапів змагань) 2019 року – 3 місце в групі на першому етапі змагань, до другого кола змагань команда не вийшла.

Баскетбол 3 х 3 жінки. Регіональний чемпіонат України з баскетболу 3х3 серед студентських команд (17.04.2019 м. Київ ігри у дивізіоні «Центр», 24.04.2019 м. Київ фінальна частина турніру), команда НУБіП України-1 – 6 місце, команда НУБіП України – 2 – 8 місце.

Баскетбол чоловіки. XI чемпіонат України з баскетболу серед студентських команд СБЛУ «Студентська баскетбольна ліга України» київський регіональний етап сезону 2018-2019 років, дивізіон А – 4 місце в групі, до наступного кола змагань команда не вийшла.

Волейбол чоловіки. 28-ий чемпіонат України з волейболу, друга ліга, серед чоловічих команд сезону 2018-2019 років, група «А» – 4 місце в групі з 7 команд.

29-ий чемпіонат України з волейболу, друга ліга, серед чоловічих команд сезону 2019-2020 років, в турнірі беруть участь дві команди НУБіП України в групі «А» і групі «С».

Студентська ліга України з волейболу серед чоловічих команд, змагання почалися з листопада 2019 року.

Волейбол жінки. Студентська ліга України з волейболу серед жіночих команд, змагання почалися з листопада 2019 року.

Легка атлетика. Чемпіонат України, чоловіки і жінки, з бігу по шосе, дистанція 5 км – 6 місце – Дмитро Доненко, студент 4 курсу агробіологічного факультету (6.10.2019 р., м. Біла Церква).

Перетягування канату – X чемпіонат України, чоловіки і жінки – чоловіча і жіноча команди університету учасники змагань (26.05.2019 р., м. Київ).

Регбі 15 – чемпіонат України з регбі – Олександр Шклярів, студент механіко-технологічного факультету учасник чемпіонату України з регбі-15 сезону 2019-2020 років в складі команди НТУУ (КП) м. Києва.

Участь в інших офіційних всеукраїнських змаганнях.

Баскетбол 3х3 жінки. Кубок України з баскетболу серед жіночих команд сезону 2018-2019 років – 9 місце – команда НУБіП України.

Універсальний бій. Кубок України з універсального бою, розділ лайт, 24-25.08.2019 м. Тернопіль:

– 1 місце, вагова категорія до 60 кг – Анатолій Кулібаба, студент економічного факультету;

– 2 місце, вагова категорія до 60 кг – Микола Кулібаба, студент економічного факультету;

Крім перелічених вище видів спорту студенти університету також брали участь у всеукраїнських змаганнях з важкої атлетики, боксу, боротьби самбо, кікбоксінгу, спортивної аеробіки, тенісу, шахів, шотокан карате.

Результати участі у всіх спортивних змаганнях спортсменів університету з усіх видів спорту щорічно підводяться у «Рейтингу зі спортивної майстерності НУБіП України». Усього за роки незалежності України спортсменам університету присвоєно спортивних звань і розрядів, станом на 28 листопада 2019 року:

- заслужений майстер спорту України – 1 (радіоспорт – Олександра Пархоменко);
- майстрів спорту України міжнародного класу – 10 (радіоспорт, кіокушин карате – по 3, гирьовий спорт, кіокушинкай карате, пауерліфтинг, сумо, черліденг – по 1);
- майстрів спорту України – 70 з 27 видів спорту

Таблиця 2.79. Кількість спортсменів НУБіП України, яким присвоєно спортивне звання «Майстер спорту України» за 1991-2019 роки, за видами спорту

№	Вид спорту	К-ть осіб	№	Вид спорту	К-ть осіб
1	гирьовий спорт	13	15	волейбол	1
2	перягування канату	9	16	дзюдо	1
3	важка атлетика	7	17	кікбоксінг	1
4	спортивне орієнтування	7	18	морське багатоборство	1
5	кіокушин карате	6	19	пауерліфтинг	1
6	радіоспорт	3	20	поліатлон	1
7	сумо	2	21	регбі	1
8	бойове самбо	2	22	самбо	1
9	легка атлетика	2	23	сноубординг	1
10	хортинг	2	24	стрільба з луку	1
11	бокс	1	25	таеквон-до ІТФ	1
12	боротьба греко-римська	1	26	теніс	1
13	боротьба на поясах	1	27	футбол	1
14	веслування академічне	1			
Всього:					70

Щорічно наказами Міністерства молоді та спорту України за поданням національних федерацій з видів спорту затверджуються списки штатних команд України та списки збірних команд України з різних видів спорту.

На 2019 рік 21 спортсмен університету з 9 видів спорту включені до складу збірних команд України (табл. 2.80).

Таблиця 2.80. Спортсмени НУБіП України затверджені наказами Мінмолодьспорту України до складу збірних команд України на 2019 рік

№	Прізвище, ім'я	Вид спорту	ННІ/факультет
1	2	3	4
Олімпійські види спорту. Резерв збірної команди України на 2019 рік Наказ Міністерства молоді та спорту України від 28.12.2018 р. № 5826			
1.	Потієнко Олександра Олександрівна	Кінний спорт	Ветеринарної медицини, 2 курс, 6 група
2.	Граб'юк Олександра Володимирівна	Стрільба з луку	Ветеринарної медицини, 3 курс, 6 група
3.	Бондар Владислав Олегович	Тхеквондо (ВТФ)	Ветеринарної медицини, 3 курс, 7 група
Резерв збірної команди України (юнаки) на 2019 рік Наказ Мінмолодьспорту від 05.06.2019 р. № 2885			
4.	Кушнір Єлізавета Олегівна	Баскетбол	Гуманітарно-педагогічний, філ.англ, 2 курс, 1 група
5.	Мартиненко Анна Олександрівна	Баскетбол	Гуманітарно-педагогічний, філ.англ, 2 курс, 5 група
6.	Онопрійчук Анна Андріївна	Баскетбол	Тваринництва та водних біоресурсів, 2 курс, 2 група
Види спорту не включені до програми Олімпійських ігор і неолімпійські види спорту. Члени збірної команди України на 2019 рік Наказ Міністерства молоді та спорту України від 29.12.2018 р. № 5858			

1	2	3	4
7.	Свинаренко Олександр Олександрович	Кіокушинкай карате	Конструювання та дизайну
8.	Пархоменко Олександра В'ячеславівна	Радіоспорт (спортивна радіопеленгація)	Гуманітарно-педагогічний, інформаційних технологій, аспірант
9.	Кузьмич Іван	Перетягування канату	Механіко-технологічний, аспірант 2 р.н.
10.	Приходько Ігор		Захисту рослин біотехнологій та екології, аспірант
11.	Бученко Роман		Агробіологічний, аспірант
12.	Андросович Олександр		ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження
13.	Федорчук Михайло		Тваринництва та водних біоресурсів,
14.	Джанаєва Саїда		Ветеринарної медицини, студентка 4 курс
15.	Коломієць Яна		Юридичний
16.	Чорноус Юля		Тваринництва та водних біоресурсів
17.	Федорчук Анна		Тваринництва та водних біоресурсів, 4 курс, 1 група
18.	Яковініч Іванна		Агробіологічний, магістр 2 р.н.
Кандидати до збірної команди України (юніори) на 2019 рік			
19.	Савенко Анастасія Володимирівна	Кіокушинкай карате	Захисту рослин, екології та біотехнологій, 4 курс
20.	Бриндак Євгеній Сергійович	Спортивне орієнтування	Конструювання та дизайну, маш, 3 курс, 2 група
21.	Смик Людмила	Радіоспорт (спортивна радіопеленгація)	Гуманітарно-педагогічний, журн., 1 курс, 1 група

Присвоєння спортивних звань

Спортивне звання «**Майстер спорту України з важкої атлетики**» присвоєно Івану Кузьмичу аспіранту факультету конструювання та дизайну, наказ Міністерства молоді та спорту України №4201 від 19.08.2019 р., посвідчення №10995.

Спортивне звання «**Майстер спорту України з радіоспорту**» присвоєно наказом Міністерства молоді та спорту України від 30.10.2019 р. №5413 Пархоменку В'ячеславу Кузьмовичу, старшому викладачу кафедри фізичного виховання.

Студентське містечко НУБіП України

Це комплекс гуртожитків з житловими приміщеннями, місцями загального користування, закладами громадського харчування, медичного і побутового обслуговування, спортивними кімнатами та іншими будовами, що входять в цей комплекс.

Основними завданнями адміністрації студмістечка є турбота про створення належних умов проживання в гуртожитках, регулярне оновлення матеріально-технічної бази, визначення основних напрямків економічного і соціального розвитку, організація роботи студентського містечка, вирішення питання вдосконалення його структури, підтримка в належному санітарно-технічному стані житлового фонду.

В університеті налічується 14 гуртожитків, два з яких – готельного типу. Завідувачі гуртожитків, студентські ради гуртожитку разом з усіма мешканцями всіма силами намагаються організувати й облаштувати свій побут.

У гуртожитках створені всі умови для плідного проживання та навчання: студенти готуються до занять у читальних залах в яких є вільний доступ до безкоштовного Wi-Fi. У кожній кімнаті гуртожитків та у всіх побутових приміщеннях розміщені інструкції з безпечного користування електро- та газовими плитами.

Для поселення студентів нового набору було підготовлено та відремонтовано 167 кімнат, з них: 41 кімната – силами ремонтних бригад з числа батьків та студентів, 20

кімнат – силами ремонтних бригад університету, 48 кімнат – силами ННІ/факультету, 58 кімнат – силами ремонтних бригад гуртожитку.

Кожного місяця проводиться заходи з дезінфекції, дезінсекції та дератизації в гуртожитках а також прання білизни. За 2019 рік дезінфекції було проведено на суму 99831,00 грн., прання на суму 13850,00 грн. А також комплексно було проведено під час літніх канікул дератизацію та дезінсекцію у всіх кімнатах гуртожитків на суму 27965,00 грн.

Для покращення житлових і побутових потреб студентів, функціонування гуртожитків в цілому протягом 2018 року було закуплено: канцелярію для роботи під час поселення; миючі засоби на 160 тис. грн.; дезінфікуючі засоби на 15 тис. грн.; меблів на суму близько 3 млн. грн.; стільці на металевій основі – 1100 шт.; електричні індукційні електроплити – 65 шт.; кухонні столи – 33 шт; Led-лампи. Силами меблевого цеху університету виготовлено 750 табуретів та більше 100 кімнат гуртожитків облаштовано меблями.

Для покращення соціально-побутових умов проживання, підготовки гуртожитків до поселення студентів на 2018-2019 навчальний рік силами студентських бригад, завідувачів гуртожитків, працівників студентського містечка було проведено косметичні ремонти в місцях загального користування, читальних залах, спортивних кімнатах, душових кімнатах, пофарбовано сходові клітки, а також здійснено наступні ремонтні роботи: встановлено місце для паління біля гуртожитку №1; відремонтовано вхідну частину в гуртожиток №6; циклювання підлоги на коридорах гуртожитку №7; відремонтовано сходи в гуртожитку №10; часткова заміна плитки на сходових клітках в гуртожитку № 4, 10; облаштування відмостки навколо гуртожитків № 8, 11 та частково, навколо гуртожитку № 3; заміна дверей в гуртожитках № 4, 8, 10, 11; часткове асфальтування прилеглої території студентського містечка та озеленення території навколо гуртожитків.

Для забезпечення організованого та своєчасного поселення в гуртожитки затверджено і впроваджено Положення поселення (переселення, виселення) студентів та аспірантів (докторантів) університету в гуртожитки студентського містечка Національного університету біоресурсів і природокористування України на 2018-2019 н.р.

На 2018-2019 н.р. до гуртожитків студентського містечка НУБіП України було поселено 1145 співробітників разом з членами сімей, 69 сторонніх осіб разом з членами сімей та 5855 студентів, 62 аспіранта.

Також протягом року до гуртожитків студентського містечка поселяються студенти заочної форми навчання, учасники різноманітних конференцій, студенти які проходять підготовку на військовій кафедрі університету, слухачі курсів з підвищення кваліфікації.

Працівниками дирекції студентського містечка постійно ведуться перевірки з дотриманням Правил внутрішнього розпорядку в гуртожитках, дотримання санітарно-гігієнічних норм, моніторинг за проживанням студентів до відповідності поселених згідно наказів та постійний контроль за сплатою мешканців за проживання.

Військово-патріотичне виховання студентів

Військово-патріотичне виховання визначено складовою національно-патріотичного виховання, що в часи воєнної загрози стає пріоритетом національно-патріотичного виховання. Військово-патріотичне виховання орієнтоване на формування у зростаючої особистості готовності до захисту Вітчизни, розвиток бажання здобувати військові професії, проходити службу у Збройних Силах України як особливому виді державної служби. Його зміст визначається національними інтересами України і покликаний забезпечити активну участь громадян у збереженні її безпеки від зовнішньої загрози. Складовою частиною патріотичного виховання, а в часи війни – пріоритетною, є військово-патріотичне виховання. Військово-патріотичне виховання студентів

університету проводилось з метою формування у них високих морально-патріотичних і психологічних якостей, необхідних для військової служби, прищеплення їм почуття особистої відповідальності за захист Батьківщини. Вирішення задач військово-патріотичного виховання в університеті здійснювалось ректоратом, ННЦ виховної роботи та соціального розвитку, директоратами, факультетами, кафедрами, громадськими організаціями в комплексі з іншими виховними заходами, передбаченими єдиним планом, що містить загальні цілі виховання студентів.

Військово-патріотичне виховання – цілеспрямований, організований процес зміст якого у звітному періоді визначався:

- вивченням героїчної історії українського народу, його духовної спадщини, культури, національних традицій, символів, звичаїв, вірувань та побуту українців;
- вивченням студентами основ державної незалежності та суверенітету, ролі і місця Збройних Сил України, значення військової служби та військового обов'язку;
- вивченням історії формування і будівництва Збройних Сил України, історичних та духовних джерел національної військової організації;
- пропагандою життя і діяльності видатних державних, військових та громадських діячів.

Основними завданнями військово-патріотичного виховання були:

- виховання у студентів свідомого виконання свого громадянського обов'язку;
- формування духовної і психологічної готовності майбутніх воїнів захищати українську державу;
- виховання морально-бойових якостей;
- формування у студентів ведучих мотивів до оволодіння військовими знаннями, високого рівня фізичної підготовки та витривалості;
- розвиток у студентів загальнолюдських цінностей, національної гордості, культури міжнародних відносин, морально-психологічних якостей громадянина-патріота;
- удосконалення організації, форм і методів військово-патріотичного виховання студентів.

**Заходи військово-патріотичного виховання,
які проводились з студентами у звітний період**

Заходи, що проводилися зі студентами до початку військової підготовки:

- проведення урочистих заходів, присвячених знаменним датам (Дня захисника України, Дня Збройних Сил України, Дня Перемоги, Дня визволення Києва, Дня визволення України);
- пропаганда героїчної історії українського народу та Збройних Сил. Ознайомлення студентів з історією Університету, з участю його співробітників і студентів у героїчних подіях;
- організація зустрічей з учасниками АТО (ООС), воїнами Збройних Сил України, які закінчили університет та кафедру військової підготовки, та учасниками Великої Вітчизняної війни;
- роз'яснення студентам призначення військового блоку (НАТО);
- ритуал посвячення в студенти.

Основна мета заходів – показати соціальну значущість військової діяльності по захисту Батьківщини. Виховання на кращих бойових та трудових традиціях українського народу.

Заходи, що проводилися зі студентами в період першого року військової підготовки:

- проведення загальних зборів студентів, присвячених початку їх військової підготовки;

- проведення бесід з студентами по Закону України «Про загальний військовий обов'язок» та іншим правовим положенням військового законодавства;
- індивідуальні бесіди кураторами навчальних взводів з ціллю вивчення особистостей студентів;
- організація зустрічей студентів з офіцерами-випускниками кафедри, відвідування військових частин та установ Міністерства оборони України;
- вивчення положень загальновійськових статутів, показ їх ролі в вихованні військовослужбовців;
- проведення конкурсів навчальних взводів по стройовій підготовці, стрільбі із стрілецької зброї;
- аналіз індивідуальної активності студентів на заняттях по військовій підготовці і відображення сформованих якостей особистості в облікових картках і інших облікових документах;
- участь у проведенні заходів присвячених визволенню Києва та України.

Основна мета заходів – активізація військово-професійного напрямку особистості студентів, формування особистої зацікавленості в освоєнні військової професії, розвитку якостей, необхідних офіцеру запасу конкретної спеціальності.

Заходи, що проводилися зі студентами в період другого року військової підготовки:

- підготовка студентами рефератів, проведення доповідей, бесід на актуальні суспільно-політичні та військово-патріотичні теми;
- організація роботи студентського військово-наукового гуртка, проведення семінарів по проблемам виховання;
- проведення зустрічей студентів з ветеранами відповідних родів військ, виїзди у військові частини, установи, організація бесід про розвиток військової техніки і науки;
- роз'яснення бойових можливостей і достоїнств військової техніки яку вивчають, перспективи її розвитку, відповідність сучасному науково-технічному рівню;
- вдосконалення навичок статутних взаємовідносин на заняттях з військової підготовки;
- проведення бесід по питанням моральних якостей офіцера;
- проведення в навчальних взводах бесід з оцінкою рівня розвитку у кожного студента військово-професійних якостей;
- заохочення в студентських взводах різних форм товариської взаємодопомоги і колективізму;
- виховання у студентів пильності, вміння берегти державну таємницю і військову таємницю;
- проведення військово-спортивних змагань по військово-прикладним видам спорту;
- організація зустрічей студентів з офіцерами, які проходять дійсну службу у ЗС та інших силових структурах України, які закінчили університет та кафедру військової підготовки;
- роз'яснення соціальної значимості військової професії в ролі офіцера конкретної військової спеціальності для захисту Батьківщини;
- прищеплення студентам командирських і педагогічних якостей на заняттях з військової підготовки;
- участь в організації на факультетах заходів, направлених на формування у студентів морально-політичних і професійних якостей, необхідних офіцерам запасу;
- прищеплення навичок військових взаємовідносин у військовому колективі на польових і практичних заняттях;
- індивідуальні бесіди із студентами по виявленню відношення до військової

служби;

- підведення підсумків виховної роботи і змагань в навчальних взводах.

Основна мета заходів – накопичення досвіду статутних взаємовідношень студентів, формування колективізму, готовність до взаємодопомоги, пильності і військової дисципліни, формування і розвиток якостей особистості, необхідних для виконання посадових обов'язків на офіцерських посадах по отриманій військовій спеціальності. Прищеплення командирських і методичних навичок.

Заходи, що проводилися зі студентами в період підготовки та проведення навчального збору:

- проведення бесід та інструктажу із студентами, які від'їжджають на навчальний збір, постановка виховних задач, роз'яснення специфіки їх вирішення у процесі зборів. Попередження грубих порушень дисципліни і надзвичайних подій;

- проведення наради і других підготовчих заходів з викладацьким складом і студентським активом по організації та проведенню навчального збору студентів у військах. Проводи студентів на навчальні збори;

- підготовка і проведення учасників зборів до військової присяги;

- відвідування музеїв Бойової Слави, ознайомлення з бойовими традиціями військових частин у яких проводяться збори;

- вивчення основних форм і методів суспільно-політичної роботи в підрозділах по забезпеченню бойової готовності до виконання задач бойової підготовки;

- вдосконалення навичок по застосуванню військових статутів у повсякденному житті;

- вивчення в умовах військ сутності і значення військової дисципліни;

- ритуал посвячення в офіцери (вручення погон офіцера).

Основна мета заходів – зміцнення почуттів особистої відповідальності за захист Батьківщини, вдосконалення військово-професійних якостей, оцінка рівня виховання кожного студента і відображення цих оцінок в атестаційних матеріалах.

2.3. Студентське самоврядування

Студентська організація – це самоврядний орган, який є невід'ємною частиною громадського самоврядування університету. Студентська організація НУБіП України включає в себе самоврядування базового закладу вищої освіти НУБіП України, 13 регіональних закладів вищої освіти, студентські організації 13-ти факультетів та 3 ННІ, студентські ради 11 гуртожитків та клуби за інтересами.

З вересня 2019 року студентську організацію очолив студент факультету харчових технологій та управління якістю продукції АПК Павелко Олександр.

Заходи, проведені Студентською організацією НУБіП України в 2019 році:

Науковий відділ займається організацією та проведенням різних інтелектуальних заходів та конференцій, зокрема було проведено змагання з гри «Scrubble» серед студентів нашого університету. Також організували та провели інтелектуальні турнірні змагання під назвою «Що? Де? Коли?» (куди було залучено спонсорську підтримку Профспілкової організації студентів НУБіП України).

Соціальний відділ займається організацією і проведенням соціально корисних проєктів, спрямованих на підвищення самовиховання студентів. Традиційно провели таку акцію, як акція до Міжнародного дня боротьби з ВІЛ/СНІД (за підтримки студентської ради Голосіївського району м. Києва). Окрім цього проводилися численні благодійні ярмарки для збору коштів: благодійний ярмарок для студента факультету інформаційних технологій, який потрапив у ДТП; на підтримку притулку для тварин «Best Friends». Проведена Благодійна вечір на підтримку студента факультету конструювання та дизайну, який травмувався на змаганнях.

Успішно функціонує Медіа-відділ. У 2019 році було оновлено веб-ресурси, за допомогою яких Студентська організація контактує та взаємодіє зі студентами. До Дня студента було проведено розіграш університетської атрибутики. До настання холодів успішно проводилися кінопокази під відкритим небом, на задньому дворіку профілакторію (фільм студенти обирали самі шляхом голосування).

З ініціативи заступника голови Студентської організації Ковалю Євгенія, було започатковано новий проєкт «Студкуратори», який допомагатиме першокурсникам швидше адаптуватися до студентського життя, а також глибше вникнути в усі нюанси щодо навчання. У жовтні 2019 року відбувся захід під назвою «Дебют першокурсника», де студенти (під опікою студкураторів) показали себе як обдарована та талановита молодь.

Культурно-масовий відділ активно просуває культуру у студентські маси, організовуючи різні заходи. З нагоди молодіжного свята Хелловіну, відділ організував загальноуніверситетський квест, до якого могли долучитися всі бажаючі. Другий рік поспіль культурно-масовий відділ бере участь у підготовці святкового заходу під назвою «Осінній бал» (ініціатором заходу виступили студенти факультету захисту рослин, біотехнологій та екології).

Завдяки зусиллям дизайнера студентської організації Дарини Шуляки та підтримки Максима Хомича цього року випустили «мерч» для усіх факультетів університету, а також кілька «університетських» варіантів.

Було створено фан-клуб університету, що дало нам змогу показувати більш активну підтримку на різних спортивних змаганнях. Окрім уболівань на стадіоні, проводились виїзди аби команди мали підтримку і за межами університету.

З ініціативи комітету захисту прав студентів було організовано тренінг з самозахисту для студенток. Усі бажаючі дівчата мали змогу отримати кілька корисних порад щодо того як захистити себе від грабіжника, а також вивчити кілька захисних прийомів.

Команда студентської організації університету також усіляко допомагала при організації та підготовці до «Аграрної республіки – 2019». У результаті на території Боярської лісової дослідної станції знову було організовано неймовірний захід, участь у якому взяли понад 200 студентів нашого університету. До Дня знань організували фестиваль «NUBiP STUDENTS FEST» із виступами Університетських команд гумору, музичних гуртів, виступу діджеїв, розпис хною, презентацією атрибутики Університету.

З нагоди 25-річного ювілею з дня народження Студентської організації НУБіП України було проведено конференцію «Сучасні виклики студентського самоврядування», де лідери студентського самоврядування м. Києва мали змогу обмінятися досвідом, виступити з доповіддю на актуальну тему і почути думку інших, а також почути історію створення Студентської організації з вуст її засновників.

Студентською організацією було започатковано нову традицію під назвою «Студвиїзд», в якому взяли участь 200 студентів, які проживали в палатках і незабутньо провели час під зоряним небом біля вогнища на території Боярської лісової дослідної станції.

За підтримки Голосіївської в м. Києві райдержадміністрації було організовано та проведено прибирання прилеглої території студмістечка НУБіП України.

Найвищим органом управління Студентської організації є конференція за участю представників регіональних закладів вищої освіти, яка відбувається двічі на рік. Саме під час конференції затверджується план діяльності на наступний рік, визначаються стратегічні напрями роботи, заслуховуються звіти діяльності структурних підрозділів, затверджуються нормативні акти, що регулюють діяльність та регламентують основні принципи роботи.

Цього року конференція відбувалась у грудні, в ході якої було обговорено зміни у «Положенні про студентське самоврядування в університеті». Були затверджені

пріоритетні напрями діяльності на наступний рік, обговорено проблеми та перспективи студентського самоврядування.

Основні перспективні проекти Студентської організації:

- сприяння покращенню умов проживання і відпочинку студентів НУБіП України;
- розробка та реалізація проекту «Арт-простір»;
- співпраця з радою роботодавців університету з метою сприяння працевлаштуванню випускників;
- створення міжнародного відділу з метою сприяння міжнародній мобільності членів Студентської організації;
- брати участь в проведенні соціологічних опитувань щодо проведення моніторингу оцінки якості надання освітніх послуг;
- розробка пропозицій щодо додаткових критеріїв в перелік основних досягнень студентів у науковій, науково-технічній діяльності, громадському житті, творчій та спортивній діяльності, що враховується для розрахунку додаткових балів при формування рейтингу успішності, з метою підвищення рівня зацікавленості студентів суспільним життям власного закладу вищої освіти;
- вільний доступ до інформації шляхом створення у соціальних месенджерах інформаційних каналів студентських організацій факультетів/ННІ;
- розвиток проекту «Студентський виїзд» з метою ознайомлення з особливостями навчання та організації дозвілля студентів інших навчальних закладів України, а також ознайомлення з культурною спадщиною України та Європи;
- вдосконалення системи заохочення та стимулювання активних студентів.

3. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

3.1. Науково-дослідна діяльність

У звітному році зусилля науковців університету були спрямовані на проведення фундаментальних і прикладних досліджень, науково-технічних розробок в області рослинництва, тваринництва, ветеринарії, харчових технологій, механізації, електрифікації, автоматизації, лісівництва, радіології, екології, землевпорядкування, інформатизації, економіки, педагогіки, правознавства тощо.

Наукові дослідження вчених університету виконуються відповідно до:

- Закону України від 11.07.2001 р. № 2623-III «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки із змінами»;
- Закону України від 04.07.2002 р. «Про інноваційну діяльність» із змінами;
- Закону України від 09.09.2010 р. № 2519-VI «Про внесення змін до Закону України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки»;
- Закону України від 08.09.2011 р. № 3715-VI «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» із змінами;
- Закону України від 26.11.2015 р. № 848-VIII «Про наукову і науково-технічну діяльність»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 07.09.2011 р. № 942 «Про затвердження переліку пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок на період до 2020 року» із змінами;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 17.05.2012 р. № 397 «Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого рівня на 2012-2016 роки» із змінами.
- Постанови Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 р. № 13 «Про затвердження Порядку формування тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету, та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України».

Наукові дослідження проводились за такими напрямками:

Фундаментальні дослідження у сферах вивчення біоресурсів і сталого природокористування в Україні та підготовки фахівців відповідних спрямувань і спеціальностей

1. Біологія і хімія рослин, ґрунтів, води та повітря (біорізноманіття, морфологія, фізіохімія, біохімія, генетика, біотехнології, вірусологія, ентомологія, паразитологія, генна інженерія, екологія, гідробіологія, кліматологія, якість і безпека рослинних біоресурсів).
2. Біологія тварин та мікроорганізмів (біорізноманіття, морфологія, фізіологія, біохімія, імунологія, генетика, мікробіологія, вірусологія, паразитологія, біотехнології, генна інженерія, екологія, гідробіологія, кліматологія, якість і безпека тваринних біоресурсів).
3. Хімія і біохімія біологічно активних речовин. Матеріалознавство.
4. Математика, фізика, механіка, інформатика, телекомунікації, енергетика у сталому природокористуванні.
5. Гуманітарні, соціально-політичні, управлінські, педагогічні та філологічні науки (історія, філософія, соціологія, культурологія, психологія, політична економіка і стратегічний менеджмент в нормальних та в екстремальних умовах та природі, суспільстві).
6. Проблеми охорони навколишнього середовища та підвищення якості життя людей сільських територій.
7. Соціальна і економічна політики у сільських регіонах.

Прикладні дослідження у сферах вивчення біоресурсів і сталого природокористування в Україні та підготовки фахівців відповідних спрямувань і спеціальностей

1. Теорія і практика збільшення кількості і покращання якості рослинних (сільськогосподарських, харчових, фармацевтичних тощо) біоресурсів та забезпечення сталого природокористування.
2. Теорія і практика збільшення кількості і покращання якості лісових біоресурсів та забезпечення сталого природокористування. Переробка деревини. Глобальне значення лісів.
3. Теорія і практика збільшення кількості і покращання якості тваринних і водних біоресурсів та забезпечення сталого природокористування.
4. Ветеринарна медицина та фіто- і ветеринарно-санітарний контроль сільськогосподарської та продовольчої сировини і готової кормової та харчової продукції.
5. Методи контролю якості та безпеки біоресурсів. Управління якістю. Екобезпечні сільськогосподарські і харчові технології.
6. Техніка і технології в природокористуванні та у зберіганні і переробці сільськогосподарської і харчової (кормової) продукції. Машинобудування, технічний менеджмент і сервіс, промислове і житлове будівництво у сільських регіонах.
7. Енергетика. Техніка безпеки і охорона праці у природокористуванні.
8. Біосоціальна економіка і менеджмент сталого природокористування. Торгівля. Фінансовий менеджмент.
9. Землеустрій і кадастр. Правознавство. Правове забезпечення регулювання біоресурсів та сталого природокористування.
10. Інформаційно-консультативне та телекомунікаційне забезпечення сталого природокористування та моніторингу біоресурсів.
11. Теорія і практика державного управління та інноваційної діяльності.

Для виконання науково-дослідних робіт використовувалась матеріально-технічна база навчально-наукових, науково-дослідних інститутів і факультетів, наукових

лабораторій, Української лабораторії якості і безпеки продукції АПК (УЛЯБП АПК), Українського науково-дослідного інституту сільськогосподарської радіології, Відокремлених підрозділів: «Науково-дослідний та проектний інститут стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції» (м. Одеса), «Агрономічна дослідна станція», «Великоснітинське навчально-дослідне господарство ім. О.В. Музиченка», «Навчально-дослідне господарство «Ворзель», «Боярська лісова дослідна станція», господарств інших навчальних підрозділів, підпорядкованих університету.

3.1.1. Науковий потенціал, визнання досягнень вчених

Наукові дослідження за бюджетною, госпдоговорною та ініціативною тематиками здійснювали 1367 науково-педагогічних працівників, у т.ч. 264 доктори наук і професори, 883 кандидати наук і доценти; 83% науково-педагогічних працівників мають наукові ступені і вчені звання. У виконанні досліджень також брали участь 14 докторантів, 397 аспірантів, понад 50 працівників науково-дослідних станцій та навчально-дослідних господарств.

До виконання наукових досліджень було залучено понад 6000 студентів.

Таблиця 3.1. Кількість НПП, задіяних у наукових дослідженнях

Показник	Роки		
	2017	2018	2019
Науково-педагогічні працівники:	1380	1357	1367
у т.ч.: доктори наук і професори	246	267	264
кандидати наук і доценти	901	860	883
Аспіранти	418	380	397
Докторанти	32	23	14

Багато значних та цікавих подій у житті університету відбулось протягом звітнього періоду.

У квітні відбувся II Національний круглий стіл «Пожежі в природних та культурних ландшафтах України: розбудова цілісної системи охорони від пожеж у лісах, на сільськогосподарських землях та в інших природних екосистемах», присвячений проблемі боротьби з пожежами в природних ландшафтах, передусім на сільськогосподарських землях, які в останні роки завдають значної шкоди довкіллю, здоров'ю людей та економіці України. Круглий стіл був організований Регіональним Східноєвропейським центром моніторингу пожеж (REEFMC), ННІ лісового і садово-паркового господарства за підтримки Центру глобального моніторингу пожеж (GFMC, Фрайбург, Німеччина) та Ради Європи (Council of Europe). Метою заходу було обговорення проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо негайного подолання кризової ситуації, що склалася у зв'язку із лісовими пожежами». Учасниками круглого столу були представники ключових відомств, підприємств та організацій, діяльність яких пов'язана з охороною природних ландшафтів від пожеж. Всього у заході взяли участь представники різних відомств та організацій з усієї України. За результатами обговорення, врахувавши зауваження та побажання учасників, були внесені зміни до розробленого проекту закону.

Організаторами круглого столу «Лісова політика України: першочергові завдання», який пройшов в університеті, виступили Державне агентство лісових ресурсів України, Товариство лісівників України та науковці університету. У заході взяли участь представники Держлісагентства, народні депутати України, представники Уряду, провідні міжнародні та вітчизняні експерти лісової і мисливської галузей України. Були обговорені найважливіші питання національної лісової політики; фінансового забезпечення лісового господарства; державної і лісової охорони; мисливства; окреслені актуальні проблеми і виклики, які стоять сьогодні перед лісовим господарством України; представлені на

розгляд проекти законів, спрямовані на вдосконалення ведення лісового господарства, та пропозиції по них; проведені обговорення законодавчих проблем лісового господарства, які потребують негайного розгляду і схвалення; проголошено про необхідність термінового прийняття національної програми розвитку лісового господарства України тощо.

За сприяння Товариства Лісівників України і ННІ лісового та садово-паркового господарства відбувся круглий стіл «Перспективи розвитку спеціальності «Деревообробні та меблеві технології»». У заході взяли участь представники бізнесу та влади. Бізнес представляли галузеві асоціації – Українська асоціація деревообробного обладнання, асоціація «Меблідеревпром»; Українська асоціація меблевиків; Асоціація виробників лакофарбових матеріалів; регіональні асоціації деревообробних підприємств; університет – науковці кафедр технологій та дизайну виробів з деревини і ботаніки, дендрології та лісової селекції. На засіданні були обговорені основні положення Закону України «Про ринок лісоматеріалів» – електронний облік заготовленої деревини, електронний облік деревини, відведеної в рубку; видача сертифікату для внутрішнього і зовнішнього ринку на круглі лісоматеріали постійним лісокористувачам, ціноутворення; конфлікт між регіональними і міжрегіональними переробними підприємствами та постійними лісокористувачами, вартість послуг площадки «Prozotto» (3-8%) та ін. На круглому столі було проголошено, що НУБіП України став членом асоціації «Меблідеревпром».

На факультеті тваринництва та водних біоресурсів пройшов круглий стіл: «Стан і перспективи підготовки фахівців для рибної галузі України». Учасниками даного заходу були представники дев'яти закладів вищої освіти України, де здійснюється підготовка фахівців за спеціальністю «Водні біоресурси та аквакультура», представники Державного агентства рибного господарства України та державної установи «Навчально-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти». Головні питання засідання – обговорення концепції розвитку рибного господарства України, висвітлення реального стану справ у рибній галузі та визначення шляхів її подальшого розвитку, перспективи кадрового забезпечення рибної галузі в Україні тощо.

На базі кафедри геоінформатики і аерокосмічних досліджень Землі відбулось засідання Всеукраїнського круглого столу на тему: «Геоінформаційна система штучного інтелекту «Агроном+»: міф чи реальність?». Серед учасників заходу – представники Миронівського інституту пшениці імені В.М. Ремесла НААН України, ДУ «Науковий центр аерокосмічних досліджень Землі» Інституту геологічних наук НАН України», Національного авіаційного університету, ТОВ «Прайм Лаб Тек», ТОВ АЕРОС, компанії ЕСОММ Со, компанії «АБРИС ПТ» та ін. Були розглянуті основні питання, пов'язані із сучасними технологіями отримання й обробки різних геопросторових даних та подальшим їх інтегруванням до системи прийняття рішень в агрономії. Фахівці дискутували по питаннях, пов'язаних зі складністю створення і впровадження інтелектуальних систем для використання їх агрономами, висвітлили проблеми, що мають місце при дистанційній діагностиці посівів.

Науковцями НДІ економіки і менеджменту був проведений круглий стіл: «Проблеми статистико-економічного аналізу розвитку аграрного бізнесу», метою якого був аналіз основних векторів розвитку аграрного сектору із застосуванням сучасних статистичних засобів в умовах глобальних викликів. Поряд з науковцями університету участь у заході взяли генеральний директор директорату стратегічного планування та європейської інтеграції Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України О.В. Жемойда, директор департаменту статистики сільського господарства та навколишнього середовища Державної служби статистики України О.М. Прокопенко, провідні вчені Національної академії статистики, обліку та аудиту, Університету державної фіскальної служби, а також зарубіжні науковці – представники

університету Міссурі (США), Університету Марії Кюрі Склодовської у Любліні (Польща) та ін.

У межах Міжрегіонального проекту МАГАТЕ RER7010 «Підвищення ефективності ремедіації та управління наземними і прісноводними екосистемами, радіоактивно забрудненими внаслідок Чорнобильської аварії»(м. Відень, Австрія) пройшов практичний семінар «Міжнародні вимоги та національні практики поводження з радіоактивно забрудненими об'єктами наземних та водних екосистем на територіях, постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС», в якому взяли участь співробітники Українського НДІ сільськогосподарської радіології В.О. Кашпаров і С.Є. Левчук. Вони представили свої доповіді, в яких були висвітлені питання щодо сучасного стану радіоактивного забруднення ґрунту та продукції рослинництва і тваринництва на територіях, постраждалих внаслідок аварії на ЧАЕС; можливих шляхів зменшення забруднення харчових продуктів, загальних принципів і методів впровадження радіаційного моніторингу навколишнього середовища. Також обговорювалась важлива проблема щодо необхідності оновлення інформації про наслідки аварії на ЧАЕС, яка розповсюджується мережею Інтернет; інформування населення та директивних органів про сучасні погляди і об'єктивні дані щодо наслідків Чорнобильської аварії з використанням сучасних технологій і засобів розповсюдження інформації.

На базі університету відбувся 7-й З'їзд Радіобіологічного товариства України. Організаторами з'їзду, крім НУБіП України, були Радіобіологічне товариство України та Відділення загальної біології НАН України. Було отримано 109 тез доповідей і заявок на участь у роботі з'їзду – з України, Азербайджану, Білорусі, Грузії, Росії, Словаччини, Туреччини, Японії. У заході взяли участь майже 90 вчених – представники різних напрямів радіобіологічної науки: загальної радіобіології та радіоекології, радіобіології тварин і рослин, медичної і сільськогосподарської радіології, радіаційної безпеки та суміжних спеціальностей. Обговоривши сучасний стан досліджень у галузі радіаційної біології і медицини, радіоекології та радіаційної безпеки, з'їзд прийняв рішення, спрямоване на прийняття заходів щодо покращання ситуації у цих напрямках науки, зокрема на розробку державної програми мінімізації екологічних, медичних, соціальних наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

У м. Курітіба (Бразилія) відбувся черговий XXV конгрес IUFRO (Міжнародний союз лісових дослідницьких організацій) під назвою «Лісові дослідження і співпраця для сталого розвитку». У ньому взяли участь науковці і політики з понад 90 країн світу. Україну на цьому форумі представляли вчені університету – професори С.В. Зібцев і П.І. Лакида, доценти І.П. Лакида і П.В. Кравець, а також студент другого курсу ННІ лісового і садово-паркового господарства Володимир Кравець. Вони доповіли результати своїх досліджень, взяли участь у засіданні міжнародної сертифікаційної організації FSC, директорському форумі IUFRO, виставці наукових досягнень.

У м. Брюссель (Бельгія) пройшли міжнародні заходи за проектом «BioHorizon», основною метою яких було надання найповнішої інформації та проведення тренування з метою формування конкурсних заявок Робочої програми «Horizon 2020» і наступної програми Горизонт Європа, ознайомлення з актуальними конкурсами Соціального виклику другої робочої програми «Horizon 2020», а також організація білатеральних зустрічей для розвитку партнерства і створення консорціумів для потенційних грантів «Horizon 2020» під час «BioHorizon SC2 and KET-B Brokerage Event». Керівником Національного контактного пункту «Харчова безпека, стале сільське господарство, морські дослідження та біоекономіка» на базі НУБіП України, професором кафедри біохімії і фізіології тварин Л.Г. Калачнюк, яка взяла участь у заході, були налагоджені контакти для подальшої співпраці із закордонними колегами – потенційними партнерами у створенні спільних грантів «Horizon 2020».

У рамках діяльності Національного контактного пункту рамкової програми «Горизонт 2020» за тематичним напрямом «Харчова безпека, стале сільське господарство, морські дослідження та біоекономіка» на базі НУБіП України відбувся Інформаційний День «Харчова безпека, стале сільське господарство, морські дослідження та біоекономіка»: міжнародні гранти та партнерство». Основна мета заходу – ознайомлення учасників з можливими шляхами пошуку грантів та потенційних партнерів за допомогою ресурсів платформи Web of Science, актуальними конкурсами за напрямками робочої програми «Клімат та ефективність використання ресурсів, включаючи сировинні матеріали» і «Харчова безпека, стале сільське господарство, морські дослідження та біоекономіка», а також з мережею та інформаційною базою партнерства, створеною в межах заходу «International Brokerage Event» (м. Брюссель, Бельгія, 3 липня 2019 р.) у рамках діяльності проекту BioHorizon.

Вже вчетверте у м. Київ пройшов Міжнародний форум «INNOVATION MARKET-2019», який є місцем зустрічі новаторів, винахідників, виробників та вендорів провідних інноваційних технологій, експертів у сфері інновацій, авторів startUp проектів, представників бізнесу, представників інвестиційно-фінансових установ, консультантів у сфері захисту інтелектуальної власності. Захід присвячено тенденціям інноваційного розвитку в Україні та світі. На виставковій зоні Innovation Market був представлений новий стартап-проект учасників Стартап-школи НУБіП України – метод медикаментозного знеболювання та лікування травм. Автори – Андрієвська Тетяна, Сердюк Микола, Григоревський Микола, Вергелес Олександр, Московченко Катерина під керівництвом доцента кафедри військової підготовки, кандидата військових наук А.П. Андрієвського.

В установчому засіданні Національної Технічної Робочої Групи GLOBAL G.A.P. в Україні взяли участь члени кафедри стандартизації та сертифікації сільськогосподарської продукції факультету харчових технологій та управління якістю продукції АПК – завідувач кафедри професор В.Ю. Сухенко і доценти Ю.В. Слива і Н.А. Медведєва. На засіданні головою Робочої Групи було обрано представника університету – кандидата технічних наук, аудитора ISO 22000, спеціаліста зі стандартів GLOBALG.A.P. Юлію Сливу.

В Оксфордському університеті (Oxford University) на симпозиумі «Emerging Viruses 2019» аспіранткою кафедри епізоотології та організації ветеринарної справи І.Ф. Маковською були представлені матеріали дослідницької роботи по революційних змінах джерел-збудників вірусу сказу в Україні. Молодий дослідник виступала разом із вченими з Великобританії, Бельгії, Італії та була єдиним представником Східної Європи. Тема сказу, піднята нею, викликала високу зацікавленість науковців з даної проблематики. Треба зазначити, що Ірина отримала 1 місце в секції «PhD Students» на V Міжнародній конференції з ветеринарної медицини у Варшавському природничому університеті (м. Варшава, травень) та виборола 1 місце за найкращу доповідь на IV щорічному регіональному науковому симпозиумі в рамках Програми залучення до спільної біологічної діяльності (м. Київ, травень).

У м. Телінь (Китай) відбувся «Тиждень співпраці: Інноваційне співробітництво, взаємне відродження і розвиток». Захід був організований Гуандунським союзом з міжнародного науково-технічного співробітництва, Організаційним відділом і Департаментом науки і техніки провінції Ляонінь та Міським урядом м.Телінь. Були запрошені фахівці з України, Білорусі, Грузії, Киргизії, Росії та інших країн. Нашу країну представляв завідувач кафедри технології конструкційних матеріалів і матеріалознавства факультету конструювання та дизайну, доктор технічних наук, професор Є.Г. Афтандіянц, який виступив з доповіддю та презентацією результатів досліджень науковців факультету.

У рамках XIX міжнародного конгресу «Гігієна тварин як фундамент єдиного здоров'я та благополуччя для покращення біозахисту», який проходив у Природничому університеті (м. Вроцлав, Польща), участь в активному обговоренні актуальних проблем щодо здоров'я тварин та епізоотичної ситуації в світі, шляхів зниження рівня захворюваності тварин та бактеріальних і вірусних загроз у тваринництві взяли молоді науковці кафедри гігієни тварин та санітарії – Марія Кучерук та Роман Димко, які отримали сертифікати цього заходу. Марія Кучерук виступила з доповіддю про свої наукові дослідження у напрямі органічного птахівництва в Україні.

У рамках реалізації Програми зменшення біологічної загрози в Україні відбулась зустріч робочої групи з освітньої та інформаційної діяльності Проекту Спільних Біологічних Досліджень UP-10: «Регіональна оцінка ризиків передачі вірусу Африканської чуми свиней (АЧС) у дикій фауні та через торгові шляхи («від лану до столу») в Україні, підходи до розробки ефективних карантинних заходів і стратегій контролю за вірусом АЧС», затвердженого Агентством зменшення загрози Міністерства оборони США. У заході взяли участь представники швейцарської консалтингової компанії SAFOSO і американської біотехнологічної компанії МЕТАБІОТА. До участі у заході були запрошені співробітники кафедри епізоотології та організації ветеринарної справи – В.В. Недосєков, В.В. Поліщук, В.Є. Юстинюк та аспірантка І.Ф. Маковська.

Міжнародна спілка лісових дослідницьких організацій (IUFRO – International Union of Forest Research Organizations) один раз на два роки проводить «Tree Biotechnology Meeting» – головну міжнародну наукову біотехнологічну подію для лісівників з усього світу. Основний лозунг цьогорічної зустрічі – «Ліси, технології і суспільство». У цьому році захід відбувся в США на базі Університету Північної Кароліни (м. Ролі). Учасниками зустрічі біотехнологів стали понад 200 вчених з різних країн світу, найбільші делегації представляли США, Китай, Швецію, Португалію та Німеччину. Завдяки грантовій підтримці U.S.-Ukraine Foundation (BioUkraine.org) на форумі наукові розробки кафедри ботаніки, дендрології та лісової селекції з біотехнологій розмноження деревних рослин, зокрема багатовікових дерев, представила доцент кафедри С.Ю. Білоус.

Українською асоціацією питної води «Борисфен» за підтримки ГО «Агенція регіонального розвитку та інвестицій», ГО «Спільнота активної молоді» та КП «Агенція управління проектами» був проведений міжнародний водний форум «Борисфен-2019». Цей захід проводиться з метою акцентування уваги на катастрофічному екологічному стані водоймищ, визначенні напрямів реалізації державної політики у сфері поліпшення екологічного стану водних об'єктів і якості води, водопостачання і водовідведення, поступовому переході України на альтернативні джерела енергії. Участь у форумі взяли науковці, представники бізнесу, органів місцевого самоврядування, громадські активісти та експерти з питань поліпшення екології водних ресурсів. Університет представляв професор кафедри екології агросфери та екологічного контролю, аналітичної і біонеорганічної хімії та якості води В.І. Максін, який виступив з доповіддю «Основні ознаки водної кризи в Україні та шляхи її подолання».

У рамках Першого міжнародного конгресу пшениці (Канада) відбулась зустріч понад 800 визнаних вчених з 50 країн світу, наукова діяльність яких пов'язана з генетикою, селекцією, біологією, фізіологією, біотехнологією, технологіями вирощування пшениці. Головна тема заходу – вирішення глобальної проблеми продовольчої й енергетичної безпеки у світі в цілому та в окремих регіонах. Університет на конгресі представляла завідувач кафедри рослинництва, доктор сільськогосподарських наук, професор С.М. Каленська. Вона презентувала дві доповіді, в яких висвітлила стан виробництва видів пшениці в Україні та результати досліджень щодо підвищення стійкості рослин пшениці до стресів й управління формуванням урожайності та якості зерна.

У листопаді Продовольчою та сільськогосподарською організацією ООН (FAO) в межах Глобального ґрунтового партнерства (GSP) було створено Глобальну мережу лабораторій ґрунтів (GLOSOLAN), головна мета якої – підвищення ефективності функціонування лабораторій щодо розробки стандартів та гармонізації процедур аналізу ґрунтів. Використання даних системи GLOSOLAN забезпечить прийняття оптимізованих рішень щодо досягнення цілей сталого розвитку. До глобальної мережі лабораторій FAO увійшла Українська лабораторія якості і безпеки продукції АПК. Слід зазначити, що впродовж останніх років експерти FAO неодноразово відвідували лабораторію з метою оцінки можливостей її інтеграції в світову мережу базових лабораторій ООН за різними дослідницькими спрямуваннями.

Науковців нашого університету обрано головами секцій Наукової ради Міністерства освіти і науки України: секції «Право» – завідувача кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства, д-ра юр. наук, професора В.В. Ладиченка, секції «Наукові проблеми сільського, лісового і садово-паркового господарства, ветеринарії» – директора ННІ лісового і садово-паркового господарства, д-ра с.-г. наук, професора П.І. Лакиду. Таке рішення ґрунтується на значному науковому доробку вчених – керівництво науковими проектами, що фінансуються з державного бюджету, участь у міжнародних наукових проектах, програмі ERASMUS+ «Екологічна політика і право ЄС», керівництво власною науковою школою та ін.

Делегація університету на чолі з першим проректором І.І. Ібатуллінім, завідувачем кафедри генетики, розведення та біотехнології тварин С.Ю. Рубаном та директором ННЦ міжнародної діяльності О.М. Лабенком побувала з робочим візитом у Норвезькому університеті наук про життя (м. Осло, Норвегія). Вчені відвідали генетичні лабораторії університету, зустрілись з представниками факультету біологічних наук, ознайомилися з тематикою досліджень, що здійснюються в університеті за напрямом генетика, провели зустрічі з директором з міжнародного розвитку компанії GENO International доктором Трігве Солберг та консультантом компанії Амундом Міклебустом. Була обговорена низка важливих питань – підготовка грантової заявки на дослідження з геноміки; створення на базі НУБіП України селекційного центру; обмін викладачами, студентами й аспірантами в рамках програми ERASMUS+ та магістерської програми ERASMUS MUNDUS; проведення лекцій запрошеними професорами з університету-партнера.

Щороку, починаючи з 2013 р., у різних містах України проводяться «Наукові пікніки» – захід, метою якого є популяризація науки серед молоді: дітей, школярів, студентів. Цього року вже традиційно до участі в ньому долучились молоді вчені нашого університету – доценти кафедри паразитології та тропічної ветеринарії О.В. Семенко і М.В. Галат, аспірантка кафедри паразитології та тропічної ветеринарії О.Б. Бойко, старший викладач кафедри анатомії, гістології і патоморфології тварин О.О. Мельник, співробітники кафедри радіобіології та радіоекології Ю.В. Рубан, В.В. Ілленко та К.Є. Шаванова, доцент кафедри землевпорядного проектування О.М. Чумаченко лаборант кафедри геодезії та картографії Я.А. Степчук. Вони розповідали про найактуальніші напрями наукових досліджень на сьогоднішній день, показували цікаві дослідження, навчали надавати першу домедичну допомогу, чимало активностей на пікніках були присвячені здоровому харчуванню тощо.

Представник кафедри механізації тваринництва В.В. Братішко за запрошенням Університету Гаддерсфілда (Великобританія) взяв участь у роботі науково-практичного семінару, присвяченого питанням обробки та використання осадів стічних вод на основі застосування прискорювачів електронів. Учасниками заходу – представниками наукових і комерційних установ Великобританії, України, Таїланду, Китаю – були узгоджені напрями та прийнято рішення про підготовку спільних наукових досліджень. Участь у семінарі стала продовженням співпраці вчених Університету Гаддерсфілда та співробітників механіко-технологічного й агробіологічного факультетів у напрямі

техніко-технологічного забезпечення ефективного перероблення органічної біосировини, виробництва та використання органічних добрив тощо.

Починаючи з 1992 р., за час існування Програми Фулбрайта в Україні, понад 1000 українців навчалися, стажувалися, проводили дослідження у США. Цього року організатори отримали понад 500 заявок на програму Фулбрайта. Після рецензування робіт експертами було обрано 32 фіналісти. У числі стипендіатів програми була співробітниця кафедри епізоотології та організації ветеринарної справи, канд. вет наук В.Є. Юстинюк, яка виборола грант для молодих дослідників (Fulbright Research and Development Program) на проведення досліджень у Державному університеті Північної Кароліни (North Carolina State University. Слід зазначити, що Валерія – перша представниця НУБіП України, яка увійшла до світової спільноти фулбрайтівців.

Всеукраїнською громадською організацією «Академія наук вищої освіти України» було проведено конкурс «Краще видання року» на найкращу монографію, навчальний посібник, підручник, художню літературу і наукові праці, які отримали визнання серед наукової та освітньої спільноти (роки видання – з 2016 по 2018 рр. включно). Цей конкурс проводиться щорічно з метою підтримки освітян та науковців, а також найталановитіших молодих учених України. Монографія викладачів факультету харчових технологій та управління якістю продукції АПК (автори – д-р техн. наук, професор Л.В. Баль-Прилипка, канд. техн. наук, старший викладач кафедри технології м'ясних, рибних та морепродуктів Е.Р. Старкова, майстер виробничого навчання С.О. Лебський, завідувач лабораторії кафедри технології м'ясних, рибних та морепродуктів О.С. Андрощук) – лауреат конкурсу «Краще видання року» Академії наук вищої освіти України.

За результатами Всеукраїнського бібліотечного Біографічного Рейтингу – 2018, який проводила Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського з метою виявлення та популяризації доробку в галузі, ювілейне видання університету «Національний університет біоресурсів і природокористування України: до 120 річниці» відзначено Дипломом учасника Топ-10 рейтингу в номінації «Довідкові біографічні видання». Його було вибрано серед 238 різних видань з усіх областей України.

Університетом підписано договір про співробітництво з Інститутом здоров'я рослин та заводом «UKRAVIT», яким передбачено створення навчально-наукового центру «Сучасні технології захисту рослин» з метою розробки науково обґрунтованих ресурсощадних технологій вирощування сільськогосподарських культур з еколого-фітосанітарною оцінкою механізмів впливу на довкілля, а також роботу в напрямі фітоекспертизи насінневого й рослинного матеріалу, дослідження хімічного складу пестицидів і агрохімікатів, проведення експрес-аналізів у період вегетації культур тощо.

3.1.2. Фінансування науково-дослідних робіт

У 2019 р. науковці університету здійснювали дослідження за кошти Державного бюджету, що виділялись Міністерством освіти і науки України; за замовленням Державного фонду фундаментальних досліджень; за договорами з окремими організаціями, господарствами та за ініціативною тематикою. Залучення коштів до спеціального фонду здійснювалось за рахунок проведення науково-дослідних робіт та надання наукових послуг згідно з Постановою Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2010 р. № 796.

Згідно з тематичним планом у звітному році виконувалось 693 наукові теми. З них за рахунок бюджетного фінансування – 77 тем (по 19 темах проводились фундаментальні дослідження, по 57 темах – прикладні дослідження, 1 тема виконувалась у Національному контактному пункті (видатки споживання); за замовленням Державного фонду фундаментальних досліджень – 1 тема, Міністерства освіти і науки України – 6 тем. За

договорами з окремими організаціями і господарствами виконувались 114 тем, 314 тем – в УЛЯБП АПК. За ініціативою кафедр (без фінансування) виконувались 181 тема.

У 2019 р. завершено 518 наукових тем, у т.ч. 41 тема, що фінансувалась Міністерством освіти і науки України (з них 18 – фундаментальні, 23 – прикладні дослідження); за замовленням Державного фонду фундаментальних досліджень – 1; Міністерства освіти і науки України – 4 теми; госпдоговірних – 93 теми, в УЛЯБП АПК – 313 тем, ініціативних – 66 тем.

Разом по університету та відокремлених підрозділах НУБіП України у 2019 р. було профінансовано науково-дослідних робіт та договорів з надання послуг на суму 51146,99 тис. грн., у т.ч. по загальному фонду – 35593,96 тис. грн.; по спеціальному фонду – 15553,03 тис. грн.

Кошти, передбачені Державним бюджетом України на виконання науково-дослідних робіт у сумі 27856,56 тис. грн., виплачені повністю.

Інші надходження у сумі 129,0 тис. грн. виплачені повністю (Національний контактний пункт, науково-технічні заходи).

В УЛЯБП АПК надійшли кошти з Державного бюджету України (видатки споживання) на суму 7608,4 тис. грн.

Державним фондом фундаментальних досліджень було заплановано науково-дослідних робіт на суму 60,0 тис. грн., які виплачені повністю.

Міністерством освіти і науки України було заплановано науково-дослідних робіт на суму 3030,0 тис. грн., які виплачені повністю.

Господарських договорів було заплановано на суму 4425,95 тис. грн., фактично надійшло 2845,85 тис. грн., перейшло з 2018 р. 1580,1 тис. грн.

Договорів з надання послуг було заплановано на суму 3379,22 тис. грн., фактично надійшло 3379,22 тис. грн., у т.ч. по УЛЯБП АПК – 2953,1 тис. грн.

Інших надходжень фактично надійшло на суму 4657,86 тис. грн., у т.ч. плата за наукові конференції і друкування статей – на суму 108,16 тис. грн., по УЛЯБП АПК – 4549,7 тис. грн. за договором з Міністерством регіонального розвитку України.

Таблиця 3.2. Обсяг фінансування науково-дослідних робіт у 2019 р., тис. грн.

Підрозділ (навчально-науковий інститут, науково-дослідний інститут, факультет, відокремлений підрозділ)	Загальна кількість тем	Обсяг фінансування	Джерела фінансування						Господарська тематика	Договори на надання послуг		Інші надходження	Кількість науково- педагогічного персоналу (штатних посад), осіб	Обсяг фінансування у розрах. на 1 співробітника		
			Держбюджет		Міністерство освіти і науки України		Держ. фонд фунд. дослід.			кількість тем	кількість тем				кількість тем	кількість тем
			кількість тем	обсяг фінансу- вання	кількість тем	обсяг фінансу- вання	кількість тем	обсяг фінансу- вання								
УкраїНДІ с.-г. радіології	11	6196,96	9	5072,00					2	1124,96			22	281,7		
УЛЯБП АПК	5	3011,60	4	1611,60			1	1400,00					115	26,2		
НДІ фітотерапії, біотехнологій та екології (ф-т захисту рослин, біотехнології та екології)	9	2693,36	8	2648,36								1	78	34,5		
НДІ рослинництва та ґрунтознавства (агробіологічний ф-т)	31	4297,13	6	1759,10					15	2448,07		10	107	40,2		
НДІ техніки та технологій:	31	4297,13	6	1759,10					15	2448,07		10	107	40,2		
ф-т конструювання та дизайну	5	1350,00	5	1350,00									113	11,9		
ф-т механіко-технологічний ф-т	3	765,00	3	765,00									50	15,3		
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	2	585,00	2	585,00									63	9,3		
Ф-т інформатичних технологій	10	2785,00	6	1760,00			2	940,0	1	25,00			84	33,2		
НДІ лісівництва та декор. садівництва	1	588,00	1	588,00			0						55	10,7		
НДІ здоров'я тварин (ф-т вет. медицини)	14	2947,60	6	2323,60			2	570,00	1	12,00		5	91	32,4		
НДІ технологій та якості продукції тваринництва:	11	2758,20	7	2687,00					2	60,00		2	112	24,6		
ф-т тварин. та водних біоресурсів	30	2026,86	6	1715,50					5	182,40		19	110	18,4		
ф-т харч. техн. та упр. якістю прод. АПК	21	847,80	3	732,00					1	7,00		17	78	10,9		
НДІ економіки і менеджменту:	9	1179,06	3	983,50					4	175,40		2	32	36,8		
ф-т аграрного менеджменту	3	1496,85	3	1496,60									195	7,7		
економічний ф-т	1	355,00	1	355,00									73	4,9		
Ф-т землевпорядкування	2	1141,85	2	1114,60									122	9,4		
Юридичний ф-т	4	1386,10	4	1369,00									33	42,0		
Гуманітарно-педагогічний ф-т	4	905,60	3	785,00			1	120,00					52	17,4		
ННІ неперервної освіти і туризму	3	973,60	3	973,60									201	4,8		
НДЧ	1	200,00	1	200,00									19	10,5		
Всього по університету	145	33816,07	72	26339,36			6	3030,00	1	60,00		3	1160	83,21		
ВП НУБіП України «Боярська ЛДС»	3	1217,20	3	1217,20					26	3852,43		40	426,12	108,16		
ВП НУБіП України «НДІІ стандарт. і техн. екобезпец. та орган. продукції»	49	873,52	1	300,00					48	573,52			11	110,7		
ВСЬОГО	197	35906,79	76	27856,56			6	3030,00	1	60,00		40	426,12	108,16		
Національний контактний пункт	1	94,00	1	94,00									1	94,0		
Науково-технічні заходи		35,00		35,00												
ВСЬОГО	198	36035,79	77	27985,56			6	3030,00	1	60,00		40	426,12	108,16		
УЛЯБП АПК*	314	15111,20	1	7608,40					74	4425,95		313	2953,10	4549,70		
РАЗОМ	512	51146,99	78	35593,96			6	3030,00	1	60,00		353	3379,22	4657,86		

*Видатки споживання

3.1.3. Основні показники науково-дослідної роботи

Наукові розробки вчених університету є вагомим внеском у напрямі інноваційної моделі розвитку університету, спрямованої на впровадження інтелектуальних інвестицій.

За результатами наукових досліджень у звітному році **розроблено:**

- **121** новий та удосконалений елемент технологічних процесів та технологій;
- **75** нових видів устаткування (пристроїв, вузлів машин, приладів робочих органів тощо);
- **16** удосконалених рецептур харчових продуктів та консервів харчового напрямку, способи їх виробництва;
- **3** живильні середовища для мікроклонального розмноження рослин;
- **14** речовин, створених хімічним шляхом;
- **1** спосіб виділення ДНК бактерій виду *Listeria Monocytogenes* методом полімеразної ланцюгової реакції в реальному часі;
- **1** штам бактерії *Lactobacillus Plantarum* ІМВ-7574 для виготовлення пробіотиків;
- **1** поліфункціональний біопрепарат «Аверстім» для обробки рослин;
- **1** постбіотик для органічного вирощування птиці;
- **1** вогнезахисна композиція з наданням гідрофобності.

Отримано 152 авторські свідоцтва на службовий науковий твір та охоронні документи на нові сорти рослин: верби тритичинкової «Ярослава»; гороху посівного (овочевого) «Марфед»; кукурудзи звичайної «НУБіСел»; сосни звичайної «БЖ-6».

Створено сорти рослин: пшениця м'яка (озима) «Кафедральна»; топінамбур «Родинний».

Таблиця 3.3. Основні показники науково-дослідної роботи

Показник	Рік		
	2017	2018	2019
1	2	3	4
Науково-дослідних тем, всього	922	838	693
у т.ч.:			
бюджетні	92	74	77
МОН України	7	5	6
Держ. фонд фундамент. досліджень	2	2	1
госпдоговірні	112	103	114
ініціативні	185	190	181
УЛЯБП АПК	524	464	314
Разом, тис. грн.	48678,7	52531,043	53746,99
Обсяг фінансування наукових досліджень, всього, тис. грн.	31938,5	27243,543	38635,79
у т.ч. :			
бюджетні	25292,9	27134,543	30585,56
з них: фундаментальні дослідження	12389,224	9292,543	6569,56
прикладні наукові та науково-технічні розробки	12834,676	16875,000	21287,0
капітальні видатки		967,000	2600,0
інші надходження	69,0	109,000	129,0
МОН України	1334,2	2100,0	3030,0
Держ. фонд фундамент. досліджень	310,0	379,0	60,0
госпдоговірні	7089,4	4725,6	4425,95
за договорами на надання послуг	228,1	326,6	426,12
інші надходження	398,4	512,0	108,16
УЛЯБП АПК, всього, тис. грн.	14025,7	17244,3	15111,2
у т.ч.:			
бюджет (видатки споживання)	6645,6	7177,2	7608,4
спецфонд	7380,1	10067,1	7502,8
Отримання Державних премій України у галузі науки і техніки	1	-	1

1	2	3	4
Отримання молодими вченими державних премій, премій та грантів Президента України, премій Кабінету Міністрів України, премій Національної та галузевих академій наук	25	13	16
Чисельність працівників, що беруть участь у НДР, осіб):	1512	1436	1554
з них: докторів наук	254	278	280
кандидатів наук	933	886	927
Завершено тем науково-дослідних робіт (у т.ч. УЛЯБП АПК)	701	605	518
Розроблено нові та удосконалені елементи технологічних процесів	116	179	121
Створено сортів, гібридів і ліній сільськогосподарських культур	10	6	2
Передано сортів у Держсортовипробування	10	1	-
Розроблено складових: живильних середовищ, консервів харчового напрямку	8	15	19
Розроблено нових видів устаткування (конструкцій машин, приладів, робочих органів)	85	80	75
Створено речовин хімічним шляхом	2	6	14
Розглянуто та рекомендовано до тиражування рекомендацій:	26	23	24
міністерствами і відомствами України	9	11	4
місцевими сільськогосподарськими органами, проблемними вченими радами науково-дослідних інститутів	17	12	20
Участь у виставках, всього	19	19	26
у т. ч.: у міжнародних	19	19	26
у всеукраїнських	-	-	-
Наукові спеціальності, за якими здійснюється підготовка кандидатів і докторів наук	34	34	34
Підготовка наукових кадрів, всього	450	403	411
з них: докторантів	32	23	14
аспірантів	418	380	397
Кількість спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій	20	20	20
Захищено дисертацій у спецрадах університету, всього	99	99	99
з них: докторських	9	6	20
кандидатських	90	93	79
Опубліковано: монографій	268	205	176
довідників, словників, брошур	40	48	22
статей у наукових виданнях	2787	2054	1470
статей у міжнародних виданнях	1197	1067	506
Фахові наукові видання	22	22	22
Подано заявок на об'єкти права інтелектуальної власності	396	334	363
Отримано позитивних рішень на ОПІВ	326	294	219
Отримано патентів та свідоцтв на ОПІВ	300	404	364
Укладено ліцензійних договорів на об'єкти інтелектуальної власності	10	3	5
Проведено семінарів, конференцій, всього	183	195	162
у т. ч.: міжнародних	86	95	76
всеукраїнських	53	60	58
вузівських, обласних, районних	44	40	28
Участь у конгресах, семінарах, з'їздах, симпозіумах, конференціях	2015	1645	1907
Усього студентів стаціонарного навчання, осіб	10090	10268	10803
з них брали участь у наукових гуртках	5911	6015	6331

3.1.4. Найважливіші результати досліджень за пріоритетними напрямками

3.1.4.1. Гуманітарно-педагогічні науки

Робота вчених гуманітарно-педагогічного факультету у звітному році була спрямована на розробку новітньої концепції іншомовної підготовки різних категорій дорослих у процесі неформальної освіти; розробку новітніх принципів створення реєстру цінних рослин парків і скверів м. Київ на основі термінологічних стандартів; професійну підготовку соціальних педагогів/працівників до роботи з постраждалими від Чорнобильської катастрофи; виконання наукових досліджень у галузі педагогіки, філології, соціології, історії, філософії.

Науковцями кафедри журналістики та мовної комунікації завершені наукові дослідження щодо розробки новітніх принципів створення реєстру цінних рослин парків і скверів м. Києва на основі термінологічних стандартів.

За результатами проведених досліджень створено картосхему парків і скверів м. Києва, що підтверджено авторським свідоцтвом (власник НУБіП України), отримано методику лінгвістичного описування назв зелених насаджень на основі термінологічних стандартів.

Створено картотеку раритетних вікових, рідкісних і таких, що знаходяться під загрозою зникнення, дерев, а також укладено картотеку назв рослин (видів, форм, сортів) зелених насаджень (парків і скверів м. Києва українською і латинською мовами та реєстр власних назв садово-паркових об'єктів як складових зелених насаджень (парків і скверів) м. Києва.

Сформовано каталог власних назв садово-паркових об'єктів, які належать до культурно-історичного фонду м. Києва, а також каталог цінних порід кущів та дерев парків і скверів м. Києва (на прикладі Ботанічного саду НУБіП України; укладено двомовну картотеку (латиною та державною мовами) існуючих дерев і кущів у м. Києві і на її основі підготовлено словник.

Проведено семінар-тренінг для науково-педагогічних працівників аграрних закладів вищої освіти щодо врахування особливостей реєстрів рослин при укладанні паспортів зелених насаджень (парків і скверів) на території України).

Результати проведених досліджень можуть застосовуватись як складова проектних рішень у формуванні паркового ландшафту, містобудуванні; аналіз життєвого стану вікових дерев необхідно враховувати не лише як частину природного ландшафту, а й для збереження культурно-історичного фонду держави, оскільки більшість дерев мають власні назви та пов'язані з видатними державними діячами та історичними особами.

Опрацьований матеріал може виступати як складова загальноуніверситетських теоретичних курсів, пов'язаних із сучасним терміноутворенням, сучасною українською мовою (лексика), створенням глосаріїв і укладанням словників; курсів сучасної ботаніки, дендрології, лісовідтворення, екології, садово-паркового будівництва, спецкурсів із озеленення населених місць і ландшафтної архітектури, декоративного садівництва і топіарного мистецтва, а також експонуватися на виставках, присвячених збереженню біорізноманіття.

Результати досліджень, а саме: «Методичні рекомендації застосування новітніх принципів створення реєстру (каталогу) цінних рослин парків і скверів на основі термінологічних стандартів» та «Методичні рекомендації щодо укладання реєстру зелених насаджень (на основі термінологічних стандартів)» пройшли апробацію у Рівненському державному гуманітарному університеті та надано консультації щодо правильного написання назв рослин відповідно до нового правопису та їх транслітерацію латиницею. Методику використано при підготовці XV Міжнародної науково-практичної конференції «Європейський культурний простір і українські перспективи», яка відбулась 14-15 листопада 2019 року, зокрема у роботі секцій «Методичні та методологічні

проблеми викладання у вищій школі», «Вітчизняний освітній простір і його методологічне й методичне забезпечення», «Євроінтеграційні процеси: проблеми та перспективи».

Видано монографію «Розробка новітніх принципів створення реєстру цінних рослин парків і скверів м. Києва на основі термінологічних стандартів» та отримано 24 охоронних документа на об'єкт права інтелектуальної власності.

За результатами досліджень: захищено 2 докторські дисертації, підготовлено 1 підручник, 1 словник, 2 монографії польською мовою і 1 українською, розділи у колективних закордонних монографіях, 4 статті у Scopus (науковий керівник проф. В.Д. Шинкарук, д/б № 110/551-пр).

Науковцями кафедри соціальної роботи та реабілітації завершені наукові дослідження у напрямі розробки новітньої концепції іншомовної підготовки різних категорій дорослих у процесі неформальної освіти.

Актуальність дослідження зумовлено декількома причинами, серед яких: інтеграційні процеси, глобалізація, прагнення України увійти до загальноєвропейського освітнього простору, привести у відповідність до європейських стандартів освітню систему, в тому числі й щодо навчання протягом життя, потреби громадян країни у знаннях іноземних мов через мобільність у освітній і професійній сферах, розширення можливостей подорожувати; тенденцією до старіння населення, розвитком мережі університетів третього віку, активним впровадженням філософії навчання впродовж життя, проведеним аналізом останніх публікацій та досліджень.

Теоретично сформульовані положення та емпірично отримані дані з метою з'ясування мотивації до вивчення іноземної мови людьми третього віку. Розглянуто понятійно-категоріальний апарат. Встановлено, що працюючі пенсіонери навчаються заради продовження професійного довголіття, непрацюючі – переслідують різні цілі – підтримка здоров'я, спілкування, дозвілля, розширення кругозору, пошук свого кохання та ін. Доведено, що освіта непрацюючих пенсіонерів виступає засобом соціальної адаптації після припинення трудової діяльності.

За результатами досліджень встановлено, що 85% педагогічних працівників віком від 61 року виявляють бажання до збереження свого ментального здоров'я також і через вивчення іноземної мови.

Дослідження проводились на базі Центру інноваційної освіти, для проведення досліджень була використана платформа дистанційного навчання Moodle. Акцентована увага була зосереджена на формуванні цільової групи учасників дослідження і їх мотивації до вивчення іноземної мови. За результатами дослідження були визначені особливості формування змістовного компонента дистанційного курсу для осіб третього віку. Деталізовано особливості збору і аналізу даних дослідження, а саме, до початку навчання, на етапі формування змісту навчальної програми, після старту першого модуля курсу дистанційного навчання, після завершення першого модуля курсу, після закінчення курсу і через два місяці після завершення курсу. Представлені деталізовані результати аналізу даних по кожному етапу дослідження.

Встановлено за доцільне акцентувати увагу на вікових та психологічних особливостях осіб похилого віку, які істотно впливають на рівень опанування ІКТ та безпосередньо на внутрішню мотивацію до навчання. Перспективним вважаємо також напрямок нейро-фізіологічних досліджень впливу вивчення іноземної мови особами літнього віку на рівень розвитку їх когнітивних властивостей та профілактики ментальних захворювань.

Результати проведеного дослідження дозволили також підтвердити особовий і когнітивний потенціал літніх людей і показали, що здатність до навчання за певних умов не лише не знижується, але і підвищується.

За результатами досліджень підготовлені проектні матеріали з верифікації і валідації програм іншомовної підготовки різних категорій дорослих у процесі

неформальної освіти; розроблено концепцію іншомовної підготовки різних категорій дорослих в процесі неформальної освіти, підготовлено монографію та методичні рекомендації з іншомовної підготовки різних категорій дорослих у процесі неформальної освіти та створено сайт для висвітлення інформаційних матеріалів.

Результати НДР використовуються апробовані у навчальному процесі при вивченні дисциплін «Тренінг з соціальних комунікацій», «Соціальна геронтологія», «Соціалізація особистості», «Соціальна політика».

За результатами досліджень опубліковано 2 монографії: «Global experience of foreign language to various categories of adult in the process of non-formal education», «Наукові основи іншомовної підготовки різних категорій дорослих у процесі неформальної освіти», 1 стаття (база даних Scopus), 18 статей у фахових виданнях, 12 статей (подано до друку) (науковий керівник д-р пед. наук Л.В. Вікторова, д/б № 110/550-пр).

Науковцями кафедри управління та освітніх технологій продовжувались наукові дослідження щодо професійної підготовки соціальних педагогів/працівників до роботи з постраждалими від Чорнобильської катастрофи.

Роблено концепцію дослідження яка ґрунтується на сучасних теоріях організації професійної підготовки майбутніх соціальних працівників (державний, регіональний, місцевий рівні) та основних підходах: системний, синергичний, діяльнісний, особистісно-орієнтований. Розроблено структурно-функціональну модель професійної підготовки соціальних працівників, що містить цільовий, змістовий, технологічний, методичний, організаційний складові. Виявлено проблемні питання професійної підготовки соціальних працівників, які полягають у відсутності чіткого розмежування між функціональними обов'язками соціальних педагогів та соціальних працівників і близькість змісту роботи фахівців соціальної та педагогічної сфер.

За результатами проведеної роботи у Народицькому районі Житомирської області (2 зона) сумісно з міжнародними експертами та науковцями (Велика Британія, Норвегія) проводяться робочі засідання, круглі столи, наради, на які запрошуються керівники даного району, представники влади: народні депутати, заступники міністрів (Міністерство соціальної політики України, Міністерство екології і природних ресурсів України) з метою надання соціальної допомоги населенню. Було підписано Меморандум на направлено його до Верховної Ради з метою зняття другої зони для відновлення життєдіяльності даного регіону. Доведено універсальний характер соціальної роботи, тому соціальним працівникам відводиться провідна роль у сталому розвитку даного регіону. Виступаючи важливим елементом реалізації соціальної політики держави, соціальна робота забезпечує її життєвість і ефективність. Обґрунтовано привабливість цієї зони для інвесторів (відродження сільського господарства, будівництво заводів і фабрики для переробки льону тощо).

Результати досліджень за звітний період відображені у 2-х монографіях (колективні), 10 наукових публікаціях, 9 тезах доповідей, а також були використані викладачами кафедри під час навчального процесу: лекційні та семінарські заняття. З початку звітного 2019 р. проведено 2 заходи (1 – з міжнародною участю) (зокрема, Water management and wildlife resources Chernobyl; соціальна робота з територіальною громадою смт. Народиці Житомирської обл.) (науковий керівник д-р пед. наук, проф. Н.Т. Тверезовська, № 110/6-пр-2018).

Науковцями кафедри продовжувались дослідження з ініціативної тематики щодо розвитку педагогічної майстерності викладача закладу вищої освіти в умовах освітніх трансформацій.

Здійснено аналіз тенденцій розвитку вищої освіти в умовах глобалізаційних процесів, визначено понятійно-категоріальний апарат процесу формування готовності майбутніх керівників навчальних закладів до застосування ІІТ у професійній діяльності,

описано сучасний стан підготовки майбутніх керівників навчальних закладів в системі вищої освіти.

На сучасному етапі, питання формування готовності майбутніх керівників до застосування інноваційних педагогічних технологій законодавчо унормоване відповідними документами, які регламентують основні засади розвитку системи освіти: закон «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про інноваційну діяльність», «Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності», «Концепція розвитку освіти України на період 2015-2025 років».

Проаналізовано сучасний стан підготовки майбутніх керівників навчальних закладів у вітчизняних та зарубіжних закладах освіти, зокрема у: Національному університеті біоресурсів і природокористування України, Київському університеті імені Бориса Грінченка, Національному університеті «Львівська політехніка», Міжрегіональній академії управління персоналом, Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини, Харківському національному економічному університеті імені Семена Кузнеця (ХНЕУ ім. С. Кузнеця), Національному педагогічному університеті імені М. П. Драгоманова, Житомирському державному університеті ім. Івана Франка, Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії, ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» Національної академії педагогічних наук України.

Визначено педагогічні умови формування готовності майбутніх керівників закладів освіти до застосування ППТ у професійній діяльності: забезпечення якісних форм, методів, прийомів навчання, відповідно до визначеного змісту професійної підготовки студентів під час освітнього процесу; формування мотивації у майбутніх фахівців до застосування ППТ у професійній діяльності; поєднання сутності навчальних предметів із реальними випадками життя; застосування ППТ у процесі формування готовності майбутніх керівників до професійної діяльності (науковий керівник д-р пед. наук, проф. Н.С. Журавська, ініціативна).

На кафедрі педагогіки продовжувались наукові дослідження за ініціативною тематикою щодо теоретико-методичних основ навчально-виховної роботи у природоохоронних та аграрних вищих навчальних закладах.

За результатами досліджень: обґрунтовано морально-етичні орієнтири професійної діяльності педагога аграрного вищого навчального закладу; здійснено історично-генетичний аналіз ідей виховання лідерських якостей особистості; досліджено вплив засобів корпоративної культури на формування ціннісного світогляду особистості в університетах наук про життя і навколишнє середовище; виконано ретроспективний аналіз проблеми виховання соціальної зрілості молоді; вивчено стан вихованості соціальної зрілості у студентів аграрних коледжів; проаналізовано хмарні технології як провідного інструменту інформатизації вищої освіти; описано структуру емоційного інтелекту соціальних педагогів та соціальних працівників; розглянуто професійну підготовку соціальних працівників / педагогів до превентивної роботи: змістовий аспект; досліджено навчальну мотивацію студентів; регіональні та вікові особливості самооцінки сучасної української молоді; обґрунтовано історичну і сучасну єдність філософії та освіти; сформульовані вимоги до підготовки управлінських кадрів для вищої школи у контексті інноваційного розвитку освіти України; розроблена типологія лідерства як орієнтиру у вихованні майбутніх фахівців агропромислового комплексу; досліджено теоретичні аспекти виховання валео-екологічних цінностей майбутніх фахівців біономічних професій; досліджено забезпечення духовної безпеки членів університетського колективу шляхом формування етичних поглядів і переконань студентів та науково-педагогічних працівників; методика впровадження SMART-освіти у освітній процес.

Результатом виконання НДР стали такі наукові публікації: монографії – 4, підручники – 2, навчальні посібники – 1, статті у міжнародних наукометричних базах Scopus, Web of Science – 6, наукові статті у фахових виданнях – 32, статті, перекладені на

іноземні мови – 12, статті в інших міжнародних наукометричних базах – 4, тези доповідей – 43, методичні рекомендації – 2 (науковий керівник д-р пед. наук, доц. Р.В Сопівник, ініціативна).

Науковцями кафедри міжнародних відносин і суспільних наук завершені наукові дослідження за ініціативною тематикою у напрямі вивчення соціально-економічного та суспільно-політичного розвитку України.

Проведені наукові дослідження щодо проблем витоків та розвитку аграрної освіти і науки в Україні. Визначена роль аграрних закладів, у тому числі вищих, при підготовці фахівців нової генерації для потреб сучасної України. Приділена увага персоналіям, які зробили вагомий внесок у розвиток аграрної освітянської та наукової галузей. Проведені дослідження наукової, навчальної і організаційної діяльності П.Д. Пшеничного, основоположника сучасного вчення про вирощування молодняка сільськогосподарських тварин, засновника відомої в Україні наукової школи з годівлі сільськогосподарських тварин, першого ректора Української сільськогосподарської академії.

Вивчено сучасний стан соціально-економічного і суспільно-політичного розвитку України в умовах кризової ситуації, що склалася, з позицій історично обумовленої пріоритетності функціонування агропромислового комплексу держави.

На базі всебічного аналізу типового фактологічного матеріалу, враховуючи положення програмних документів сучасних політичних партій та рухів, нових законодавчих актів, розкрито роль АПК в соціально-економічному розвитку України.

Визначено, що реформування агропромислового комплексу має загальнодержавне значення і є одним з важливих факторів розбудови української держави, перетворення її у демократичну, соціальну, правову, економічно розвинену країну. Проведено культурно-просвітницькі та виховні заходи з метою формування національно-патріотичної мотивації у студентства: пізнавальні екскурсії, творчі зустрічі, круглі столи, перегляд та обговорення відеофільмів.

Результати досліджень за звітний період відображені 12 наукових публікаціях, у т.ч. 1 монографіях, 38 статтях (1 – у виданні, що відносяться до наукометричної бази WoS, 1 – Index Copernicus). Взято участь в 20 міжнародних та всеукраїнських конференціях, за результатами яких вийшли 148 тези, 96 з яких студентські/ у співавторстві зі студентами (науковий керівник канд. іст. наук, доц. О.М. Кропивко, ініціативна).

Науковцями кафедри англійської мови для технічних та агробіологічних спеціальностей звітному році розпочаті наукові дослідження за темою «Сучасна англійська професійна комунікація та переклад в лексико-семантичному, прагматичному і психолого-педагогічному висвітленні».

Результати науково-дослідної роботи: висвітлено особливості застосування інтерактивного проекту як засобу стимулювання студентів агробіологічних спеціальностей до вивчення іншомовної лексики, досліджено особливості використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальній діяльності студентів, акцентовано на важливості використання комп'ютерних програм і додатків у процесі вивчення іншомовної лексики. З'ясовано, що ефективність використання аудіо та відеоматеріалів під час вивчення іноземної мови значною мірою залежить як від правильно організованої роботи на заняттях так і від самих об'єктів навчально процесу, студентів, їхнього інтересу до обраного фаху та свідомого рішення оволодіти ключовими професійними знаннями іноземною мовою, вміннями й навичками, необхідними для перспективного застосування у соціальному середовищі. Сучасні електронні засоби навчання, як допоміжний інструмент у викладанні англійської мови професійного спрямування та основ перекладу фахових текстів у вищій школі виконує такі важливі функції: пришвидшення процесу навчання, підвищенні мотивації студентів до вивчення англійської мови, покращення якості засвоєння матеріалу (науковий керівник канд. психол. наук, доц. Березова Л.В., ініціативна)

Науковцями кафедри англійської філології завершені наукові дослідження щодо технології індивідуалізованого навчання професійно-орієнтованої англійської мови.

Колективом авторів за звітний період розроблено й обґрунтовано технологію індивідуалізованого навчання професійно-орієнтованої англійської мови. Практична цінність отриманих досягнень полягає в можливості її використання у процесі вивчення професійно-орієнтованої англійської мови студентами різних спеціальностей.

За звітний період підготовлено до друку та опубліковано 1 словник, 2 навчальних посібника, 11 статей у міжнародних виданнях; 15 статей у вузівських (фахових) виданнях; 4 статті, опубліковані в міжнародній базі Scopus; 2 статті, опубліковані в міжнародній базі Web of Science; 7 статей, опублікованих в інших міжнародних наукометричних базах (окрім вузівських); 4 тези доповідей, опублікованих у міжнародних виданнях; 9 методичних рекомендацій. Отримано 4 свідоцтва про авторське право (науковий керівник д-р пед. наук, проф. Н.О. Арістова, ініціативна).

На кафедрі іноземної філології і перекладу у звітному році продовжувались дослідження з ініціативної тематики щодо підготовки та реалізації перекладацьких проєктів у закладах вищої освіти.

На проміжному етапі досліджень отримані результати, що підтверджують практичну цінність напрацювань щодо формування підготовки майбутніх перекладачів до здійснення перекладу наукової, технічної та супровідної документації, створення термінологічних баз та баз пам'яті перекладів за різними науковими напрямками, зокрема в рослинництві, тваринництві, ветеринарній медицині, екології, механізації та електрифікації сільського господарства тощо.

За результатами досліджень опубліковано 17 наукових праць, з яких 1 – монографія, 4 статті у фахових виданнях, 1 стаття у зарубіжному виданні, 11 тез доповідей, 2 статті – в інших виданнях (науковий керівник д-р пед. наук, проф. С.М. Амеліна, ініціативна).

Науковцями кафедри романо-германських мов і перекладу започатковані дослідження з ініціативної тематики «Функціонування мовних одиниць усіх рівнів та їхній переклад у парадигмах сучасних лінгвістичних досліджень».

Розглянуто статус синергетичної парадигми серед інших парадигм сучасної лінгвістики; окреслено головні базові та інструментальні поняття синергетики; описано психолінгвістичні особливості еліпсису в англомовних художніх текстах та теорії його функціонування в мовленнєвому потоці з позиції синергетичного підходу та розглянуто основні поняття і підходи синергетики у застосуванні до наукового дискурсу; проаналізовано еліптовані конструкції в різножанрових текстах та алгоритми їхнього перекладу українською мовою крізь призму лінгвосинергетики; проаналізовано лінгвопсихологічні причини функціонування еліптованих конструкцій та речень в діалоговому мовленні: синергетичний аспект, а також компенсаторні засоби перекладу еліпсису; систематизовано особливості кулінарної лексики польської говірки села Дорогань на Житомирщині в аспекті лінгвосинергетики; вивчено комплексну методику дослідження пейзажного образу на основі теоретичних положень когнітивної поетики та лінгвосинергетики; досліджено лінгвокультурологічний аспект гендерних відносин умовній картині світу крізь призму синергетики (науковий керівник канд. філол. наук, доц. О.В. Бабенко).

На кафедрі філософії у звітному році продовжувались дослідження за ініціативною тематикою «Сучасна філософія науки та освіти: проблеми гуманітарного дискурсу».

У ході роботи було виокремлено три основні напрями наукових досліджень: світоглядні аспекти феномену лідерства в сучасному глобалізованому світі; міжкультурна комунікація в контексті сучасного освітнього процесу; гендерні виміри сучасної освіти.

За результатами досліджень встановлено, що у сучасних умовах сформувався новий контекст очікувань стосовно діяльності освітніх лідерів: від них вимагається не

просто високий рівень індивідуального розвитку, організаторські якості, але і здатність генерувати нові ідеї, підходи, створювати нові технології, здатність актуалізувати внутрішній потенціал послідовників, ініціювати саморозвиток їхніх особистостей. Відповідно, лідерство дозволяє проявити перспективні, ще незадіяні бажання, здібності, прагнення, які можуть при їх реалізації змінити ситуацію, збагатити і оновити процеси реформування освітньої сфери, а також здійснити прорив на провідні позиції в системі освіти країни, регіону, конкретної освітньої установи, окремих груп і особистостей.

Визначено, що теорія і практика багатокультурної освіти вимагають від університетів, щоби вони стала місцем можливої культурної дискусії, що дозволяє студентам реально пережити особистісні відмінності, навчитися вирішувати проблеми і розв'язувати конфлікти міжкультурної взаємодії шляхом діалогу, компромісів і співробітництва. У цьому контексті полікультурна освіта покликана сформувати у молоді систему цінностей, пов'язаних з реальністю моделі світу; допомогти їм оволодіти способами і навичками міжкультурної комунікації; дати студентам уявлення про самих себе, сенс їхнього існування, найважливіші життєві проблеми людини і людства; сформувати особистісні якості, необхідні людині при її інтеграції в іншу культуру, навички толерантної поведінки в мультикультурному суспільстві.

На сучасному етапі розвитку освіти стає нагальним формування гендерної культури особистості як невід'ємної частини гендерної соціалізації молоді. Реалізація цього завдання потребує великих зусиль, оскільки українські університети та студенти і досі залишаються заручниками традиційних патріархальних уявлень про роль і місце чоловіків і жінок у суспільстві. Упровадження гендерних підходів у процес підготовки майбутніх викладачів - основа для вдосконалення їхнього професіоналізму та всебічного особистісного розвитку як активних суб'єктів соціального життя.

Результати досліджень знайшли своє відображення у 7 статтях у виданнях, які входять до наукометричних баз Scopus і Web of Science; 5 статтях у іноземних виданнях (у тому числі ті, які входять до наукометричної бази Index Copernicus); 34 статтях у фахових вітчизняних виданнях 1 колективній монографії; 1 науковому дослідженні, поданому на здобуття наукового ступеня кандидата філософських наук; 142 тезах доповідей. З початку звітного року кафедрою філософії проведено 5 заходів (науковий керівник проф. Л.А. Савицька, ініціативна).

3.1.4.2. Рослинництво, ґрунтознавство, фітомедицина, біотехнології та екологія

Науково-дослідна робота НДІ рослинництва та ґрунтознавства спрямована на: створення вихідного матеріалу, його паспортизацію при селекції на адаптивність кукурудзи, ріпаків, пшениці м'якої та люцерни; трансформацію ґрунтів Лісостепу України та розробку новітньої концепції сталого землекористування; встановлення закономірностей адсорбції сумішей поверхнево-активних речовин з водних розчинів гідрофобними вуглецевими сорбентами; управління формуванням продуктивності польових культур за поліфункціональної дії хелатних нанодобрив; розвиток теоретико-методологічних основ лабораторного контролю для виробництва безпечної продукції рослинництва; лабільні органічні речовини як основа родючості чорноземів і продуктивності агроценозів

Вченими кафедри рослинництва тривають дослідження у напрямі управління формуванням продуктивності польових культур за поліфункціональної дії хелатних нанодобрив. За обробки насіння нанодобривами лінійки Аватар та Йодис – підвищується схожість та енергія проростання насіння всіх досліджуваних культур, та більш інтенсивно відбувається розвиток вторинної кореневої системи та кущення рослин. Обробка насіння у взаємодії з добривами сприяють формуванню добре сформованих рослин на початкових етапах розвитку та накопиченню цукрів у вузлах кущення пшениці озимої, що підвищує морозостійкість рослин під час перезимівлі. Визначено вплив комплексного внесених

макро- та мікроелементів, та встановлено, що на фоні різних доз мінеральних добрив відбувалося диференційоване збільшення вегетативної маси рослин. Найбільше наростання вегетативної і накопиченню сухої маси спостерігалось за сумісної обробки насіння комплексними рідкими нанодобривами Аватар та Йодис-концентрат у поєднанні з застосуванням мінеральних добрив P90K120 + N30 (ВВСН 25-26) + N30 (ВВСН 31-32) + N30 (ВВСН 68-69), що сприяє збільшенню біомаси у 1,5 рази в порівнянні з контролем. Передпосівна обробка насіння достовірно збільшує вміст сухої речовини в рослинах на стадіях ВВСН 31-58 росту та розвитку. Обробка насіння сприяла більш інтенсивному наростанню листкової поверхні, менш інтенсивному старінню тканин і при цьому спостерігалася тенденція збільшення накопичення частки сухої речовини в колосках, тобто відбувався більш активний перерозподіл асимілятів. За використання рідких комплексних нанодобрив при вирощуванні сортів пшениці озимої Самурай та Богемія найбільш оптимальним виявилось комплексне їх застосування з обробкою насіння Аватаром та Йодисом-концентратом. Передпосівна обробка насіння препаратами цими препаратами сприяє зростанню урожаю на 14-15%, а в комплексі з підживленням азотними добривами – на 15-20 %. Встановлено позитивний вплив на посівні якості насіння зернобобових культур – сої, квасолі, сочевиці, передпосівної обробки мікродобривом карбоксилатів природних кислот Аватар-1, імуномодуляторами (стимулятором ростових процесів) Йодіс концентрат та Йодіс концентрат + Se та колоїдними розчинами наночасток металів (10-9). Суттєво, на 4 – 8 %, підвищує лабораторну схожість насіння застосування імуностимулятора Йодіс концентрат + Se. За застосування наночасток молібдену та марганцю лабораторна схожість насіння сої підвищується на 5 %; квасолі – на 7 %; сочевиці – на 12 %. Передпосівна обробка насіння бобових культур розчинами наночасток металів церію, германію, селену та міді пригнічує проростання насіння. За підживлення посівів сої нанодобривами спостерігається інтенсифікація росту та розвитку рослин – на 7 % зросла висота рослин; на 6,5 % висота кріплення нижніх бобів; на 24 % кількість бобів на рослині; 28 % кількість насінин в бобі; 26 % маса насіння з однієї рослини та на 10 % маса 1000 насінин. Урожайність сої сорту Хорол за використання для підживлення сої комплексу нанодобрив Аватар+ Nano Chelate fertilizer Super Micro Plus культури зростала на 29 %. За обробки насіння інокулянтном та нанодобривом Йодисом-концентрат спостерігалось підвищенню урожайності на 10 %. Застосування комплексу нанодобрив Йодис-концентрат, Аватар та Nano Chelate fertilizer Super Micro Plus підживлення за вирощування сої сприяє підвищенню врожайності, що свідчить про безумовну їх ефективність. Найвищу ефективність нанодобрива проявили за інокуляції та обробки насіння Аватаром за сумісного підживленням Аватар + Nano Chelate fertilizer Super Micro Plus. За обробки насіння буряків цукрових препаратами Йодіс та Йодіс концентрат + Se підвищувалась схожість насіння та енергія проростання порівняно з варіантами де ці препарати не застосовувались. У зв'язку з чим густина рослин перед збиранням є більшою – зростає урожайність не лише за рахунок більшої маси коренеплоду, а за рахунок щільності посіву. Встановлено суттєвий вплив препаратів на якість коренеплодів буряків цукрових. Важливим показником якості сировини є доброякісність очищеного соку та втрати цукру в мелясі. За застосування препаратів зростає заводський вихід цукру до 12,8 – 13,8 %, порівняно з контролем – 12,6 %. Застосування комплексу нанодобрив Nano Chelate fertilizer Super Micro Plus сприяє формуванню більшої кількості генеративних органів у соняшнику – збільшується кількість та маса сім'янок. Маса 1000 сім'янок за комплексного внесення нанодобрив зростає на 17,6 %. Оптимізація формування структурних складових урожаю за внесення комплексу нанодобрив забезпечує зростання урожайності культури за внесення добрив до 3,78 т/га, перевищуючи контрольний варіант на 15,9 %. Також встановлено, що вміст білка в сім'янках зростає на 8,7 %; жиру – на 3,1 %; лушпинність сім'янок знижувалася на 6,55 %.

За результатами досліджень захищено 2 кандидатські дисертації, 2 магістерські та 2 бакалаврські роботи, опубліковано 2 статті в журналах бази даних Scopus, 1 стаття бази WoS, 2 статті в інших міжнародних наукометричних базах, 6 у фахових виданнях України, видано посібник, науково-практичні рекомендації, подано 4 заявки на патент (науковий керівник проф. С.М. Каленська, д/б № 110/8-пр-2018).

Продовжується розробка технологічних прийомів реалізації потенціалу продуктивності тритикале дворучки в умовах Правобережного Лісостепу України. Встановлено, що внесення азоту по мерзлоталому ґрунту на всіх варіантах досліду порівняно з контролем стимулювало диференціацію наростання колоса. Найбільший приріст кількості члеників колоса спостерігався в умовах за температури до $+10^{\circ}\text{C}$. Доведено, що сорт дворучка Підзимок харківський характеризується високою пластичністю до погодних умов, доброю морозостійкістю та посухостійкістю.

Оптимізація технології вирощування сої в умовах Північно-Західного Полісся України. Виявлено особливості проростання насіння, росту і розвитку досліджуваних сортів сої різного строку дозрівання залежно від строків сівби, продуктивності сортів та правильного дотримання всіх елементів технології. Температура ґрунту на момент сівби сої є вагомою складовою технології вирощування культури (науковий керівник доц. Н.В. Новицька, ініціативні).

Завершені дослідження щодо наукового обґрунтування та розроблення системи енергоощадного екологічного землеробства в Лісостепу України. Досліджено енергоощадну модель екологічного землеробства Лісостепу України, яка за продуктивністю ріллі, істотно не відрізняється від систем промислового (інтенсивного) землеробства переважаючи її за енергетичною оцінкою та економічною ефективністю. Доведено підвищенням якості та безпечності урожаю, позитивним балансом гумусу та елементів мінерального живлення рослин у ґрунті.

Встановлено, що екологічна система землеробства стабілізує мінералізаційні процеси в ґрунті, збільшуючи вміст амонійного азоту. Біологічна модель землеробства істотно знижує вміст обмінного калію у ґрунті. Розрахунки інтенсивності балансу засвідчили, що промислова і екологічна системи землеробства були забезпечені лише рухомим фосфором, наявність азоту і калію від'ємний внаслідок низького рівня їхнього надходження у ґрунт.

Порівняно з промисловою моделлю землеробства істотне зменшення урожайності культурних рослин та продуктивності ріллі в сівозміні властиве для біологічної системи землеробства однак зменшення за екологічного землеробства не суттєве.

Енергетично оптимальним варіантом ефективного контролю посівів двох п'ятипільних сівозмін виявились заходи цього контролю в системі екологічного землеробства з полицево-беполицевим основним обробітком ґрунту.

За результатами досліджень підготовлені методичні рекомендації (науковий керівник д-р с.-г. наук О.А. Цюк, д/б № 110/547-пр).

На кафедрі ґрунтознавства та охорони ґрунтів ім. проф. М.К. Шикולי завершені дослідження щодо вмісту лабільних органічних речовин як основи родючості чорноземів і продуктивності агроценозів. Встановлено, що багаторічне застосування плоскорізного обробітку забезпечує стійке збереження вмісту загального гумусу у чорноземах типових на рівні 3,36-3,40 % у 0-40 см шарі. Саме тому в умовах дефіциту мінеральних добрив може бути рекомендовано до застосування з метою запобігання розвитку процесів деградації чорноземних ґрунтів.

Досліджено динаміку гумусових речовин чорнозему типового: на варіанті оранки без добрив найнижчий вміст відмічено на початку вегетації (2,3 %), а до кінця вегетації вміст гумусу збільшувався до 2,67 %. Визначено вміст ЛОР та встановлено їх кореляційний зв'язок з урожайністю буряка цукрового – 0,71; дещо менший 0,64 між вмістом гумусу та урожайністю.

Застосування плоскорізного обробітку забезпечило розширення співвідношення C:N, що свідчить про створення сприятливих умов для гуміфікації та сповільнення темпів мінералізації. За оранки співвідношення складало 7,91-8,25; за плоскорізного обробітку 8,46-8,78. За результатами досліджень підготовлені методичні рекомендації з оптимізації вмісту лабільних гумусових речовин в агроценозах. Опубліковано 5 статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних, 2 монографії, 11 статей у фахових виданнях, 12 тез доповідей, захищено 6 магістерських робіт (науковий керівник проф. А.Д. Балаєв, д/б № 110/104-ф).

Тривають дослідження особливостей біохімічного складу хмелепродуктів з метою оптимізації способів і режимів їх зберігання для ефективного використання в пивоварінні.

За результатами комплексної оцінки виявлено значну строкатість між ароматичними і гіркими сортами хмелю різних груп стиглості за господарськими, товарними та біохімічними показниками в українському сортаменті. Переважна більшість сортів хмелю, незалежно від типу та групи стиглості мають менший вміст основних хімічних речовин порівняно з середніми багаторічними значеннями.

При введенні сорту хмелю до Реєстру сортів рослин, запропоновано керуватися базовими мінімальними нормативами, які встановлені на основі середнього багаторічного вмісту основних хімічних речовин. Такі нормативи в Україні, на жаль, не застосовуються.

Розроблено методику з визначення кращих конкурентоспроможних сортів хмелю, яка передбачає рангову шкалу інтервалів господарських, товарознавчих та біохімічних показників якості гірких та ароматичних сортів хмелю.

Виявлено найбільш конкурентоспроможні ароматичні сорти хмелю: серед ранньостиглих сорт Фенікс; середньостиглих – Національний, Слов'янка, Староволинський ароматичний, Заграва, Триумф, Хмелеслав; пізньостиглих – Гайдамацький. По групі гірких сортів хмелю серед ранньостиглих найбільш конкурентоспроможними визнано сорт Альта; середньостиглих – Промінь, Руслан, Зміна, Ксанта, Оболонський, Кумир; пізньостиглих – Потіївський, Чаклун.

Встановлено, що найбільш конкурентоспроможні сорти хмелю можна переробляти у різні хмелепродукти та закладати в партії для тривалого зберігання, що дасть можливість забезпечити пивоварну промисловість та інші галузі народного господарства (фармацевтична, парфумерна, лікєро-горілочна та ін.), високоякісною вітчизняною сировиною упродовж тривалого періоду (науковий керівник доц. А.В. Бобер, ініціативна).

У рамках ініціативної тематики продовжується використання фторидів лужних металів для синтезу складних фосфатних сполук. Встановлено можливості отримання подвійних фосфатів методом твердофазного синтезу в широкому інтервалі температур та співвідношень при використанні нітратів лужних металів у якості окисника.

Проведено дослідження по синтезу полікристалічних та монокристалічних фосфатів лужних та перехідних металів, підбрані умови їх синтезу. Отримані фосфатні сполуки досліджено фізико-хімічними методами, встановлено їх склад та будову. Запропоновано використання фосфатних сполук як іонних провідників для електротехніки та промисловості (науковий керівник доц. Р.В. Лаврик, ініціативні).

У рамках ініціативної тематики тривають дослідження щодо вивчення біологічних показників родючості ґрунту та продуктивності ланки сівозміни залежно від систем землеробства в Правобережному Лісостепу України. Теоретично та практично обґрунтовано вплив біологічної, екологічної та промислової системи землеробства на біологічні показники родючості ґрунту у ВП НУБіП України «Агрономічна дослідна станція». В полях культур ланки сівозміни досліджено фітотоксичність посівів, вміст гумусу, рухомих форм азоту, фосфору та калію, забур'яненість посівів.

Встановлено, що за промислової системи землеробства формується вищий урожай культур ланки сівозміни, проте суттєво знижується кількість мікроорганізмів у ґрунті, скорочується різноманітність їх еколого-трофічних груп, підвищується фітотоксичність.

За біологічної системи землеробства висока забур'яненість посівів не дає можливості покращити ґрунтове середовище та досягти високої продуктивності культур. Перспективним варіантом є екологічна система, яка забезпечує оптимальне вирішення поставлених проблем та суттєво оздоровлює ґрунт.

Опубліковано 1 статтю у міжнародних виданнях, 8 тез доповідей, участь у 3 міжнародних та 5 всеукраїнських конференціях (науковий керівник доц. В.М.Рожко, ініціативна).

Триває розробка ефективної системи хімічного захисту зернових колосових культур, кукурудзи, сої від бур'янів при вирощуванні її за технологією No-till.

Дано оцінку ефективності системи хімічного захисту посівів ячменю ярого від бур'янів при вирощуванні його за традиційною технологією No-till. Встановлено, що система No-till не призводить до суттєвого збільшення забур'яненості посівів ячменю ярого за умови застосування ефективної системи хімічного знищення бур'янів. Урожайність ярого ячменю в системі землеробства No-till на 20,4% вище, ніж при традиційній системі землеробства. Гербіцидна дія ґрунтових препаратів в умовах достатнього зволоження виявилася недостатньою для утримання посівів кукурудзи чистими від бур'янів протягом всього гербокритичного періоду даної культури.

В умовах Північного Лісостепу України сою в короткоротаційних сівозмінах доцільно вирощувати за системою No-till. Оптимальною системою захисту сої від бур'янів в системі землеробства No-till є Раундап – 3 л/га до сівби, Дуал голд – 1,6 л/га після сівби та бакова суміш післясходових гербіцидів Тіфен-с – 0,8 л/га + Флагман 2,0 л/га (науковий керівник доц. М.П. Косолап, ініціативні).

Науковцями кафедри овочівництва та закритого ґрунту продовжені дослідження щодо обґрунтування та розроблення технологій вирощування нових овочевих культур.

Вивчено ріст і розвиток нових видів овочевих культур: крес-салат, листову гірчицю, руколу, кольрабі, тетрагонолобус, строки сівби, досліджено взаємний вплив елементів технології вирощування. Опубліковано 3 статті у фахових виданнях, монографію (науковий керівник доц. І.М. Бобось, ініціативна).

Завершені дослідження у напрямі створення вихідного матеріалу, його паспортизації при селекції на адаптивність кукурудзи, ріпаків, пшениці м'якої та люцерни. Вивчено близько 1700 зразків пшениці м'якої озимої на стійкість проти збудників основних хвороб на природному та штучному інфекційних фонах. Виділені високоврожайні з комплексною стійкістю. Передано новий сорт пшениці м'якої озимої Кафедральна в Український інститут експертизи сортів рослин для проведення Державної кваліфікаційної експертизи.

Вивчено понад 1700 зразків кукурудзи. Створені цінні інбредні лінії з комплексом господарсько-цінних ознак та високими ефектами специфічної комбінаційної здатності. Сформовані на їх основі гібриди мають урожайність на рівні 8,0-10,1 т/га. В Національному центрі генетичних ресурсів рослин України зареєстровані 4 інбредні лінії, на вивчення передано ще 6 ліній.

Серед 101 самофертильного зразку люцерни посівної виділено 14 з рівнем насінневої продуктивності від 0,294 т/га до 0,337 т/га (стандарт – 0,287 т/га) та рівнем автогамії 40-66 %. Вивчено 390 зразків ріпаків озимого та ярого, виділений цінний вихідний матеріал стійкий проти збудників основних шкодочинних хвороб та з урожайністю насіння на рівні 3,1-3,4 т/га (стандарт – 2,8 т/га).

Проведено підбір праймерів для проведення паспортизації 14 інбредних ліній кукурудзи та 14 самофертильних зразків люцерни. З використанням найбільш інформативних з них проведена кластеризація зразків за походженням, що дозволяє залучати до схрещувань генетично найвіддаленіші з них.

За результатами досліджень підготовлено Каталог нових селекційних зразків пшениці озимої, кукурудзи, люцерни посівної, опубліковано 19 статей у фахових

виданнях, захищено 2 кандидатські дисертації (науковий керівник доц. В.Л. Жемойда, д/б № 110/532-пр).

Вченими кафедри загальної, органічної та фізичної хімії завершені дослідження щодо закономірностей адсорбції сумішей поверхнево-активних речовин із водних розчинів гідрофобними вуглецевими сорбентами. Досліджено вплив міжмолекулярної взаємодії на поверхневі та об'ємні властивості водних розчинів бінарних сумішей нейонних ПАР (Тритонів Х-45, Х-100, Х-305) з аніонними ПАР – додецил- і гексадецилсульфатами натрію та катіонними ПАР додецил- гексадецилпіридиній бромідами. Для цих сумішей простежується ефект синергізму щодо поверхневої активності та величини адсорбції вуглецевими сорбентами непористої і пористої структури. Встановлено, що експериментальні значення сумарної адсорбції сумішей йонна/нейонна ПАР на графітованій сажі і активному вугіллі є вищими, ніж розраховані величини для ідеальної адсорбції сумішей. Мають менші значення, ніж розрахункові величини для ідеального стану системи.

Закономірності зміни поверхневої активності сумішей ПАР на межі поділу рідина-твердий сорбент із зростанням загальної концентрації ПАР в розчині корелюють з такими для системи рідина-повітря, але виражені сильніше. Поверхневі адсорбційні шари збагачені нейонними ПАР ТХ, а параметри міжмолекулярної взаємодії β^σ мають від'ємне значення, що вказує на підвищену взаємодію молекул ПАР в адсорбційній фазі.

За результатами розрахунку параметрів взаємодії та термодинамічних характеристик адсорбції було встановлено, що ефекти негативного відхилення від ідеальності більш яскраво проявляються в системах з аніонними ПАР порівняно із системами з катіонними ПАР.

У рамках моделі фазового поділу з використанням підходу Рубіна-Розена розраховані склад змішаних адсорбційних шарів на непористому вуглецевому сорбенті і параметри взаємодії а адсорбційних шарах β^σ , а також проведено порівняння з аналогічними характеристиками в об'ємі розчину і на межі з повітрям.

Встановлено, що мольна частка нейонної ПАР у змішаному адсорбційному шарі як на пористому, так і на непористому сорбентах, зменшується з підвищенням ступеня оксидування нейонних ПАР.

Показано, що йонна складова суміші виявляє специфічний вплив на параметри міжмолекулярної взаємодії, термодинамічні характеристики формування поверхневого шару і величини адсорбції (науковий керівник доц. О.Д. Кочкодан, д/б № 110/103-ф).

Продовжується розвиток теоретико-методологічних основ лабораторного контролю для виробництва безпечної продукції рослинництва. Проведено апробацію розробленої моделі методології дослідження показників безпечності зразків продукції рослинництва (насіння олійних культур, горіхів, овочів, фруктів та ягід). Досліджено вплив хімічних та фізико-хімічних умов процесу підготовки проб на кількісний та якісний склад ксенобіотиків у складі витяжок, отриманих методами рідинно-рідинної та твердо фазної екстракції з гомогенізованих зразків продукції рослинництва. Досліджено процеси хроматографічного аналізу ксенобіотиків у складі рослинних витяжок та модельних систем, штучно-збагачених матриць зразків продукції рослинництва, робочих розчинах аналітичних стандартів.

Встановлено оптимальні умови проведення екстракції, отримання рослинної витяжки ксенобіотиків, виконання хроматографічного аналізу методами, відповідно до фізико-хімічних властивостей ксенобіотиків. Встановлено умови очистки олії-сирця від ксенобіотиків за допомогою активованого вугілля. Отримано матрицю рослинної олії, котру застосовано для створення модельних систем та у якості екстрагенту, що дозволяє заощаджувати органічні екстрагенти. Проведено валідаційні дослідження методології до проведення лабораторного контролю вмісту ксенобіотиків у складі продукції рослинництва.

Опубліковано 1 статтю у журналі, що входить до науко метричної Web of Science, 3 статті у журналах, що входять до переліку фахових видань України, укладено 5 господарських договорів (науковий керівник д-р техн. наук Л.О. Ковшун, д/б № 110/7-пр-2018).

У рамках ініціативної тематики «Практичні аспекти викладання хімії в аграрних вищих навчальних закладах» проаналізовано особливості використання курсу дистанційного навчання з фізичної та колоїдної хімії для студентів спеціальності «Харчові технології» в оболонці Moodle.

Досліджено антирадикальну активність гідразонів з фенольними фрагментами. Встановлено, що гідразони активно взаємодіють зі стабільним радикалом дифенілпікрілгідразилом, тобто проявляють антирадикальну активність. Вивчено вплив розчинників на кінетику реакції. Визначено, що кінетичні параметри реакції істотно залежать від природи розчинника.

«Фізико-хімічні методи аналізу природних об'єктів та засобів хімізації сільського господарства» опрацьовано методологію підготовки проб продукції рослинництва (насіння олійних культур, листя салату, плодів яблук) для дослідження методами хроматографічного контролю вмісту ксенобіотиків трьох хімічних груп пестицидів: похідні анілінопіримідину, бензімідазолу, біпіриділію (науковий керівник д-р техн. наук Л.О. Ковшун, ініціативна).

Тривають дослідження щодо удосконалення енергоощадних технологій вирощування кормових культур в основних та проміжних посівах Правобережного Лісостепу України. Вивчені особливості росту та розвитку рослин вики, жита та тритикале озимих протягом осінньої вегетації залежно від видового та сортового складу травосумішей, а також співвідношення в них бобового та злакового компоненту. Встановлено, що з урахуванням біологічних особливостей рослин та гідротермічних умов протягом осінньої вегетації тривалість до сходового періоду в тритикале, порівняно з житом, більша та становить 8-10 діб, залежно від сорту. Найбільш потужний за щільністю стеблостою травостій перед припиненням вегетації формує травосуміш, до складу якої введено 40% вики озимої та 60% жита озимого, при цьому кількість рослин жита та вики становить, відповідно 271 та 73 шт/м² (канд. с.-г. наук І.В. Свистунова, ініціативна).

У рамках ініціативної тематики «Фізико-хімічні властивості і деякі аспекти застосування карбоксилатів (на основі харчових кислот)» проведено дослідження цитратних комплексів германію та селену. За допомогою протонного магнітного резонансу підтверджено брунто-формулу цитратного комплексу ванадію. Детально проаналізовано наноаквацитрати купруму, застосовуючи модельні реакції та математичне моделювання за допомогою програмного забезпечення Cleanp.

У польових умовах досліджено ефективність застосування позакореневої обробки 1%-м розчином наноаквацитратів срібла і міді на фотосинтетичний апарат і продуктивність рослин пшениці ярої за штучного ураження збудником блідо-зеленої карликовості пшениці *Acholeplasma laidlawii* var. *granulum* штам 118.

Тривають дослідження щодо синтезу, структури і властивостей борвмісних сполук з полідентатними лігандами. Визначено строки та методику дослідження синтезованих сполук на дослідних ділянках тепличного комбінату пгт Калинівка. Досліджено особливості розподілу мікроелементів у рослині в різні вегетаційні періоди її розвитку. Встановлено взаємозв'язок між ймовірністю надходження мікроелементів у рослини та коефіцієнтом їх накопичення в них. Здійснено аналіз декількох зразків ґрунту на вміст макро- і мікрокомпонентів (науковий керівник проф. В.І. Максін, ініціативні).

Продовжуються дослідження щодо оцінки токсичності наночасток металів методами біотестування. Показано, що розподіл наноаквацитратів перехідних металів залежить від базисного металу та його концентрації у воді. Встановлено, що органами, які

найбільше акумулюють наноаквацитрати металів, є печінка і зябра, найнижчі концентрації металів спостерігались у шкірі та м'язах риб.

Визначено, що за умов внесення у водне середовище наноаквацитратів усіх вказаних перехідних металів у зябрах, тим часом підвищення концентрацій сполук обумовлює достовірні відмінності від контрольних показників за вмістом металів у печінці, зябрах та м'язах.

За результатами досліджень опубліковано 2 статті у фахових виданнях, 1 статтю, що входить до наукометричної бази Scopus, взято участь у 4 міжнародних та 2 всеукраїнських конференціях (науковий керівник канд. біол. наук О.О. Кравченко, ініціативна).

Вченими кафедри екології агросфери та екологічного контролю завершено адаптацію агроecosystem України до змін клімату. Розв'язано актуальну проблему щодо визначення впливу змін клімату на динаміку фітосанітарного стану посівів пшениці озимої в Лісостепу України. Встановлено, що за чутливістю до потепління шкідливий ентомокомплекс пшениці озимої складається з трьох груп: 1. опоміза, озима муха, злакові попелиці, пшеничний трипс, дротяники (ковалики) та хлібний пильщик проявили найбільшу чутливість до змін клімату і виявляються спорадично; 2. хлібна жужелиця, хлібні жуки, озима совка – види з відносно стабільною чисельністю; 3. хлібні клопи, злакові мухи (Гессенська, пшенична, шведські) – види, чисельність яких динамічно зменшується. Здійснено оцінку екологічної константності за Дюр'є видів шкідливих фітофагів пшениці озимої в Лісостепу України в умовах потепління клімату. Встановлено, що структура домінування шкідливих видів суттєво змінилася, вона більш вирівняна, що вказує на тривання процесу екологічної перебудови ентомокомплексу в умовах потепління. З'ясовано, що в умовах поступового підвищення температури навколишнього середовища, зменшення зволоження та збільшення обсягів заходів із захисту рослин багаторічна динаміка популяцій усіх досліджених видів шкідливого ентомокомплексу пшениці озимої в Лісостепу України депресивна. Доведено наявність зв'язку між усередненими показниками багаторічної динаміки чисельності популяцій комах-шкідників пшениці озимої та динамікою таких основних природних та антропогенних агроecological чинників, як теплозабезпеченість, зволоженість території та збільшення обсягів хімічних обробок посівів. З'ясовано, що в умовах лісостепової зони за стабільного потепління потенційні втрати урожаю пшениці озимої від комплексу комах-домінантів в останні 10 років скоротились до мінімальних значень і тільки в Харківській області досягають рівня ЕПШ (3,15 %). Удосконалено екологічне обґрунтування фітосанітарних прогнозів шкідливості ентомокомплексу домінантних видів-фітофагів пшениці озимої в Лісостепу України в умовах змін клімату: на відміну від прогнозів міжнародних експертів щодо збільшення фітосанітарної напруги в період потепління доведено, що наявна видова специфічність реакції шкідників на збільшення середньої температури. Розроблено нові наукові положення з оцінювання стану фауністичного комплексу державного мисливського фонду, характеризувannya екологічної ефективності природоохоронної діяльності зі збереження in-situ різноманіття основних мисливських видів ссавців в агарному регіоні й встановлення ступеня оптимальності параметрів регіональної екомережі для його збереження в умовах комплексу природних та антропогенних впливів (науковий керівник проф. В.М. Чайка, д/б № 110/102-ф).

У рамках ініціативної тематики «Екологія шкідливого ентомокомплексу посівів пшениці озимої в умовах Лісостепу України за змін клімату» визначено стан ентомокомплексу дендробіонтів за індексами різноманіття. Встановлено, що в різних природних зонах України у одних і тих видів копитних виробилися різні екологічні стратегії виживання, які базуються на морфологічних особливостях, відмінностях використання трофічних ресурсів, інтенсивності розмноження.

Продовжується «Адаптація агроєкосистем України до екологічних ризиків змін клімату». Встановлено, що в умовах Вінницької та Хмельницької областей у 1990-2016 рр. із 26 видів мисливської теріофауни об'єктами систематичного полювання у Правобережному лісостепу України є лось, сарна європейська, свиня дика, заєць-русак, лисиця та вовк. Доведено за допомогою кореляційного аналізу, що використання різних видів мінеральних добрив та пестицидних препаратів для інтенсифікації вирощування рослинних культур є беззаперечним фактором зменшення чисельності мисливської теріофауни, зокрема зайця-русака та свині дикої (науковий керівник доц. А.А. Міняйло, ініціативні).

Продовжено наукове обґрунтування методології екологічного оцінювання технологій рослинництва. Встановлено вплив технологій вирощування сільськогосподарських культур на процеси кумуляції, міграції, транс локації свинцю з ґрунту в рослину. Дослідження процесів акумуляції потенційно рухомих форм свинцю у верхніх шарах різних типів ґрунтів дозволило виявити такі залежності: найнижчим вмістом свинцю характеризувалися ґрунти зони Лісостепу, його вміст коливався у межах 2,1 до 2,6 мг/кг, найвищим – зони Степу, вміст свинцю складав 7,52-9,04 мг/кг. Підвищення вмісту свинцю спостерігалось за впливу мінеральних добрив, які сприяли збільшенню вмісту свинцю на 7-24 %, що може призводити до його вилуговування і подальшої міграції за межі профілю. Найнебезпечніший вплив технологій на акумуляцію свинцю було зафіксовано в умовах Степу, на чорноземах типових. Розраховано коефіцієнти концентрації свинцю в орному шарі різних ґрунтів України, які коливались від 1,1 до 4,52, що свідчить про його нагромадження в орному шарі ґрунту.

За здатністю до накопичення свинцю сільськогосподарські культури знаходилися у такій залежності: соняшник > пшениця озима > кукурудза на зерно > конюшина > буряки цукрові. Мінеральні добрива підсилюють перехід свинцю у системі ґрунт-рослина (науковий керівник доц. В.І. Бондарь, ініціативна).

Завершені дослідження щодо оцінки структури та різноманіття мікробного чорнозему типового та дослідження еколого-біологічних механізмів формування його функціональних особливостей. Проведено дослідження якісної структури мета геному та біорізноманіття ґрунтових мікробних угруповань агрофітоценозів за різних агрозаходів. Адаптовано та опрацьовано методики виділення та очищення тотальної ДНК ґрунтових мікроорганізмів, а також ампліфікації і рестрикційного аналізу фрагментів гену 16S rRNA прокариот. Отримано препарати очищеної тотальної ДНК ґрунтових мікроорганізмів досліджуваного ґрунту.

Відпрацьовано алгоритм та проведено аналіз біорізноманіття й філотипової структури прокариот зразків ґрунту за даними профілів T-RFLP. Проведено роботи щодо науково-методичної складової аналізу структури та різноманіття мікробного метагеному ґрунту методом піросеквенування. Здійснено оптимізацію параметрів ампліфікації фрагменту гену 16S rRNA прокариот; підбір універсальних праймерів на варіабельні ділянки V3, V4 гена 16S; відпрацьовано алгоритм піросеквенування бібліотек фрагменту гену 16S rRNA з використанням сиквенатора GSJunior та подальший аналіз отриманих нуклеотидних послідовностей для оцінки таксономічної структури.

Розроблено підходи щодо екологічної оцінки впливу природних і антропогенних факторів на структуру та біорізноманіття мікробних комплексів та моніторингу родючості ґрунту на основі індикаторних компонентів мікробного мета геному організмів.

Підготовлено науково-методичні рекомендації щодо агроєкологічної інженерії у біоконтролі за ризосферою рослин, включаючи застосування молекулярно-біологічних методів у дослідженні структури та різноманіття мікробного ґрунту і формування здоров'я ґрунту, застосування біологічного препарату на основі консорціуму ґрунтових мікроорганізмів.

Опубліковано 8 статей у фахових виданнях, що входять у базу даних Scopus, 19 статей у фахових міжнародних виданнях, 25 тез доповідей, отримано 3 патенти України на корисну модель, 1 патент на винахід (науковий керівник М.В. Патики, д/б № 110/99-ф).

Завершені дослідження щодо оцінки біорізноманіття та фітозахисних властивостей бактерій роду *Bacillus* для біоконтролю шкочочинних організмів. Проведено комплекс робіт щодо науково-теоретичного, методичного забезпечення сучасних досліджень бактеріальних спор утворюючих аксенічних культур роду *Bacillus*. Досліджено фізіологічні, морфолого-культуральні, біохімічні властивості нових штамів *B. Thuringiensis* 87/1, 87/15, 87/3, *B. Subtilis* 16 та *B. Pumilus* 11, які разом з референтними культурами зберігаються в робочій колекції непатогенних мікроорганізмів сільськогосподарського призначення.

Проведено комплексний аналіз щодо функціонального різноманіття ґрунтових мікроорганізмів р. *Bacillus* та перспективи мікробних технологій на їх основі. Досліджено трофічні ресурси для біотехнологічного культивування штамів *B. Thuringiensis* 87/3, 800 (референт) на оптимізованих поживних середовищах з аналізом технологічності, титру споро-кристалічного комплексу та тестуванням на ентомоцидні властивості біоагентів.

Розроблено технологічні інструкції щодо виробництва мікробних препаратів на основі бактерій *B. Thuringiensis* та їх застосування в агроценозах, а також науково-методичні рекомендації щодо їх раціонального застосування для контролю шкочочинних організмів.

Опубліковано 9 статей у фахових виданнях, у т.ч. що входять у базу даних Scopus, 13 статей у вітчизняних і закордонних фахових виданнях, 21 тези доповідей, розділ монографії, 1 монографія, 1 навчальний посібник, 1 патент на винахід, 2 патенти України на корисну модель, захищено 1 кандидатську дисертацію (науковий керівник проф. Т.І. Патики, д/б № 110/101-ф).

Завершено розробку оптичних біосенсорів для експресної діагностики ретровірусного лейкозу великої рогатої худоби. Здійснено експериментальні дослідження для всестороннього обґрунтування проведення високо специфічної, високочутливої та експресної біохімічної діагностики ретровірусного лейкозу корів на основі сучасних принципів біосенсорики. Використано два типи оптичних біосенсорів є високоефективними для їх практичного використання експресної діагностики ретровірусного лейкозу корів. Другий – є більш чутливим, але зважаючи на його більшу складність у виконанні, зроблено висновок щодо рекомендації біосенсора на основі ППР для широкого скринінгу даного захворювання. Біосенсор на основі наночасток оксидів металів рекомендовано використовувати для верифікації результатів, отриманих на ППР-біосенсорі.

Розроблено методику підготовки препарату сумарних ретровірусних антигенів, придатного для використання в імунобіосенсорному аналізі. Відпрацьовано основний алгоритм стандартної підготовки поверхні оптичного трансдюцера та запропоновано і випробувано основний алгоритм аналізу проб крові та молока на наявність ретровірусної інфекції у тварин. Сформульовано основні вимоги для портативного приладу на основі ефекту ППР та запропоновано базову конструкцію з розбіжним оптичним пучком променів, кутовою роздільною здатністю порядку 0,001 і датчиком «погружного» типу.

Встановлено високий рівень кореляції між даними імунобіосенсорного аналізу та результатами, отриманими за допомогою сертифікованих комерційних тест систем AGID та ELISA.

За результатами досліджень опубліковано 5 статей, 1 тези доповіді на міжнародній науково-практичній конференції, одержано 1 патент на корисну модель і подано заявку, підготовлено методичні рекомендації для практики з діагностування лейкозу ВРХ з використанням біосенсорів, захищено 1 бакалаврську роботу(науковий керівник проф. М.Ф. Стародуб, д/б № 110/552-пр).

Завершені дослідження механізмів адаптогенної дії хітозан-меланінового комплексу на рослинно-мікробні системи. Представлено результати по дослідженню впливу меланіну та хітозанів різної молекулярної маси на динаміку вмісту фенольних сполук і антиоксидантів у листках озимої пшениці, томатів і тютюну. Виявлено особливості впливу біополімерів на вміст у листках флавоноїдів, оксикоричних і оксисбензойних кислот.

Досліджено різницю дії хітозану грибного і тваринного походження на фізіологічні реакції модельних рослин. З'ясовано особливості експресії генів b-1,3-глюканази (PR-2) і хітинази (PR-3) залежно від умов обробки рослин хітозан-меланіновим комплексом.

Проведено аналіз фізіологічного стану рослин після їх обробки розчинами хітозану і меланіну за показниками фотосинтетичного апарату, активністю ферментів оксидазного стресу, синтезу вторинних метаболітів фенольної і терпенової природи.

Показано, що оброблення вегетуючих рослин томатів 0,4 % розчинами хітозану підвищують їх стійкість до збудника бактеріальної крапчастості *P. syringae* pv. *tomato*.

Розроблені бінарні комплекси на основі 0,05 % розчину хітозану і наночастинок діоксину церію для стимуляції проростання насіння; хітозану та сорбінової кислоти для біоконтролю фітопатогенних мікроорганізмів і збереження овочевої продукції. Підтверджена достовірно висока антибактеріальна активність досліджуваних композицій щодо ізолятів збудників бактеріозів капусти білоголової (*Brassica oleracea* L. convar. *capitata*), картоплі столової (*Solanum tuberosum* L.), перцю овочевого (*Capsicum annuum* L.), штамів бактерій *Pectobacterium carotovorum* subsp. *carotovorum* (Pcc) 8982 та *Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus* (Cms) 7750 (збудників бактеріальної м'якої та кільцевої гнилі відповідно).

Показано, що розроблені на основі низькомолекулярного хітозану композиції мають пролонговану антибактеріальну активність щодо різних ізолятів та штамів фітопатогенних бактерій.

Досліджено зміни видового складу мікроорганізмів філоплани, ризосфери і ризоплани за умов обробки рослин хітозанами з різними біологічними та фізико-хімічними властивостями. Встановлено принципові відмінності впливу різних форм хітозану на видове різноманіття філоплани, ризосфери і ризоплани суниці садової.

Досліджено динаміку швидкості емісії вуглекислоти з ґрунту мікробними асоціаціями за внесення хітозану під буковими та грабовими насадженнями. Встановлено, що за дії хітозану в мікробній асоціації в едафотобах грабових дібров зростала мобілізація вуглецю та азоту в порівнянні з аналогічною асоціацією у ґрунті штучно створених бучин.

З'ясовано, що за умов обробки рослин томатів 0,4 % розчинами низько- і високомолекулярного хітозану зростає чисельність мікроорганізмів основних еколого-функціональних груп ризосфери томатів. За умов застосування хітозанових препаратів кількість фосфатмобілізуючих, олігоазотрофних, педотрофних, амоніфікуючих мікроорганізмів істотно підвищується порівняно з контролем. У ризосфері томату чисельність фосфатмобілізуючих і азотфіксуючих мікроорганізмів була у 7,4-7,9 та 1,2-1,6 рази вищою, відповідно, за застосування хітозану порівняно з контролем. Підвищення чисельності цих мікроорганізмів забезпечує рослини легко доступними формами фосфору та азоту, що сприяє кращому їх росту та розвитку, і як наслідок підвищенню урожайності. Кількість педотрофних та амоніфікуючих мікроорганізмів була у 1,3-1,6 та 1,2-1,8 рази вищою, відповідно, за застосування хітозану порівняно з контролем. Достовірна різниця чисельності амілолітичних мікроорганізмів (у 2 рази) спостерігалася лише за використання низькомолекулярного хітозану.

За результатами НДР опубліковано 1 монографію, 2 науково-методичні рекомендації, 4 статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних Web of Science і Scopus, 3 статті у фахових виданнях України, захищено 1 докторську дисертацію (науковий керівник канд. с.-г. наук А.А. Клюваденко, д/б № 110/98-ф).

Завершено вивчення поведінки та прогнозування стану мікрофлори на об'єктах ядерно-паливного циклу. Проаналізовано зразки ґрунту, отримані з пунктів тимчасової локалізації радіоактивних відходів, отримано їх основні радіологічні характеристики. Визначено основні характеристики отриманого субстрату (температуру і вологість на момент відбору, кислотність, вміст основних поживних речовин тощо); виділено сукупну ДНК представлених мікроорганізмів, якісно та кількісно дано оцінку складу отриманого продукту; проведено тотальне секвенування ДНК отриманих зразків; розроблено біоінформативні підходи та проведено обробку отриманих даних; побудовано базу даних бактеріального різноманіття субстратів об'єктів ЯПЦ; встановлено закономірності впливу малих доз радіації на структуру мікробіому.

Протягом виконання проекту опубліковано 8 статей та тез, що входять до науково-метричних баз даних WoS та/або Scopus, 4 статті у вітчизняних виданнях, 1 монографія, 2 підручники, 12 тез у всеукраїнських та міжнародних конференціях, захищено 3 магістерських роботи, 2 дисертації на здобуття ступеня кандидата наук (науковий керівник канд. біол. наук О.Ю. Паренюк, д/б № 110/100-ф).

Тривають дослідження щодо теоретично-експериментального обґрунтування механізмів комплексної взаємодії фітотоксичних чинників на процеси, що зумовлюють продуктивність сільськогосподарських культур. Вивчено дезорганізацію фотосинтезу при застосуванні різних доз гербіцидів та їх сумішей. Досліджено вплив ґрунтових гербіцидів на стан мікрофлори ґрунту та встановлено залежність впливу гербіцидів на сприйнятливості с.-г. культур до ураження їх токсиноутворюючими грибами родів *Fusarium*, *Aspergillus*, *Penicillium* тощо. Проведено аналіз ферментних систем кас паз у процесі програмованої клітинної загибелі (ПЗК) у різних груп рослин та виявлено потенційні сайти дії, що характерні для певних груп гербіцидів, можливість впливу на процес ПЗК з метою підвищення ефективної дії гербіцидів.

За допомогою методів біоінформатичного аналізу проведено профільний аналіз усіх можливих альтернативних мішеней впливу досліджуваних гербіцидів у клітинах різного еволюційного походження, на основі якого для тестування на рослинних гомологах було відібрано 2800 потенційних інгібіторів кас паз. Опубліковано 2 статті у журналах, що входять до наукометричних баз даних, 4 у фахових виданнях (науковий керівник канд. с.-г. наук Н.Г. Нестерова, д/б № 110/6м-пр).

У рамках ініціативної тематики «Моніторинг патогенної мікобіоти квітково-декоративних рослин в умовах Ботанічного саду НУБіП України» встановлено видовий склад мікроміцетів, що викликають гнилі цибулини тюльпанів. Вивчено діагностичні ознаки патологій. Відмічені симптоми важливо враховувати для достовірної діагностики хвороб, на основі якої проводяться заходи щодо контролю їх шкідливості.

Досліджено ураження рослин жоржини мікроміцетами *Sclerotinia sclerotiorum* (Lib) de Bary та *Botrytis cinerea* Pers. Викликані ними хвороби виявлено в період масового цвітіння культури (вересень-жовтень). Максимальна кількість рослин, уражених білою гниллю, становила 8%, а сірою гниллю – 25%. Дані захворювання призводили до втрати рослинами декоративних властивостей.

Дослідження мікрофлори квітково-декоративних рослин родини айстрових дозволили встановити видовий склад патогенів рослин. На усіх їх видах виявлено мікроміцет *Botryotinia fuckeliana* (de Bary) Whetzel, що викликає сіру гниль. Паразитування *B. Cinerea* виявлено на 25 видах рослин, що відносяться до 22 родин. Зокрема, уражувалися айстра однорічна, жоржина, хризантема, чорнобривці, альстромерія, плющ, люпин, бегонія, вербена, азалія, гвоздика, пеларгонія, гортензія, орлики, тюльпан, очиток, фіалка та колеус.

За результатами фітопатологічного моніторингу насаджень бузку встановлено популяцію фітопатогенних міксоміцетів, яка включає такі види: *Microsphaera syringae*, *Alternaria alternate* Keissl, *Cladosporium herbarum* Link, *Botrytis cinerea* Pers (науковий

керівник доц. М.Ф. Піковський, ініціативна).

У рамках ініціативної тематики «Дослідити зміни еколого-меліоративного стану осушуваних заболочених земель в Україні». Вивчені процеси й основні режими формування і функціонування перезволожених і заболочених земель. Встановлені зміни родючості осушуваних заболочених і перезволожених земель.

Проведено дослідження щодо зміни екологічного стану басейнів малих і середніх річок Полісся і Лісостепу України. Встановлено, що за сукупністю всіх критеріїв екологічний стан басейнів оцінено як «задовільний». Відзначено, що найгірший стан спостерігається у підсистемі «Використання річкового стоку». Проте особливої уваги потребує використання земельних ресурсів, а також забруднення поверхневих вод. На прикладі водозбору р. Трубіж проаналізовано перелік основних підприємств, які функціонують у його межах, виявлено, що переважна їх більшість є сільськогосподарськими (науковий керівник доц. М.М. Ладика, ініціативні).

Завершені дослідження щодо обґрунтування концепції створення урбофітоценозів з підвищеною стійкістю до біотичних та абіотичних чинників. Обґрунтовано концепцію формування сталих урбофітоценозів з підвищеною стійкістю до біотичних та абіотичних чинників, що має важливе природоохоронне, естетичне, оздоровче, пізнавальне, науково-освітнє та економічне значення. Розроблено модель підбору ефективних різновидностей рослин з різними строками їх цвітіння, що має важливе значення для покращання естетичного дизайну, ролі природних регулюючих механізмів, забезпечення бджіл та інших корисних комах кормом.

З метою покращання естетичного вигляду та продовження життя рослин урбофітоценозів змінена методологія пломбування дупел дерев, в основі якої замість використання цементних розчинів або ж бітуму необхідно використовувати екологічно безпечні матеріали, які не впливають на погіршення стану дерев.

Доведено, що при розробці ефективних моніторингових систем щодо біорізноманіття фітоценозів особливої уваги заслуговує використання запатентованих новітніх методів обліків, зокрема біоценометр-фотоелектор, метод-технічного зору, метод клейових кольорових пасток тощо.

Для забезпечення ефективного захисту рослин особливої уваги заслуговує обґрунтування, розробка та впровадження превентивного інтегрованого захисту рослин, який базується на принципах упередженого застосування методів захисту рослин, зокрема і нового методу індукції рослин.

За результатами досліджень підготовлено наукові рекомендації щодо створення сталих та оздоровчих урбофітоценозів Полісся та Закарпаття України; концепцію створення сталих урбофітоценозів з підвищеною стійкістю до біотичних та абіотичних чинників.

Результати НДР упроваджені в Ботанічному саду ім. О.В. Фоміна Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, Житомирському національному агроекологічному університеті (науковий керівник доц. С.М. Вигера, д/б № 110/549-пр).

У рамках ініціативної тематики триває наукове обґрунтування контролю чисельності кліщів на декоративних культурах урбофітоценозів. Встановлено видовий склад кліщів–шкідників і хижих видів на інтродукованих хвойних рослинах Ботанічного саду ім. акад. О.В.Фоміна. Вперше виявлено на тисі і ялівцю чужорідних кліщів-плоскотілок, досліджено розвиток і кормову спеціалізацію цих видів. Дано оцінку заселеності 6 сортів троянд популяцією *Tetranychusurticae*.

Проведено дослідження щодо токсичного впливу екстрактів рослин на основі ріпакової олії з ельмугатором і водних настоїв часнику посівного й тютюнового пилу в різних комбінаціях проти *Pentamerismustaxi* (науковий керівник доц. Л.М. Бондарева, ініціативна).

Науковцями кафедри загальної екології та безпеки життєдіяльності продовжується розробка екологічного контролю впливу ксенобіотиків на агрофітоценози. Виявлено вплив застосованих пестицидів на рослинах пшениці озимої на онтогенетичному рівні. Встановлено, що найбільш чутливою до дії пестицидів виявилась коренева система рослин, пригнічення підземної частини знаходиться в прямій залежності від токсичності ґрунтових зразків. Сорт «Еміл» виявився стійкішим порівняно з сортом «Столична», що співпало з різницею в стійкості і до інших екологічних факторів (науковий керівник доц. Л.І. Соломенко, ініціативна).

Продовжуються дослідження щодо впливу радіоактивного забруднення шапкових грибів на перерозподіл радіонуклідів у лісових екосистемах. Досліджені лісові екосистеми природного та штучного походження, розміщених у Миколаївській, Сумській, Чернігівській та Київській областях. Здійснено відбір зразків ґрунту, лісової підстилки, рослин, плодівих тіл шапкових грибів з подальшим визначенням питомої активності ^{137}Cs в грибах на порядок величин порівняно з ґрунтом, на якому знаходились плодіві тіла, а саме у мухоморах – у 60 разів, у поганок та зимових опеньок – у 30 разів, а у неїстівних опеньок – 10 разів (науковий керівник доц. Ю.О. Бондар, ініціативна).

У рамках ініціативної тематики тривають дослідження щодо особливостей дії іонізуючого випромінювання на процес гаметогенезу у вищих еукаріот. Встановлено, що підвищення рівня фолікулостимулюючого гормону, лютеїнізуючого гормону та естрадіолу в сироватці крові тварин позитивно корелювало з розвитком радіаційного ураження сперматогенного епітелію звивистих сім'яних каналців за гамма-опромінення щурів, тоді як концентрація інгібіну Б та анти-Мюллерового гормону падала майже до нульового значення при зникненні сперматид з сім'яних каналців (науковий керівник канд. біол. наук А. Клепко, ініціативна).

Розробка і впровадження у виробництво ресурсоощадних технологій захисту та підвищення стійкості генофонду зернових культур від комплексу шкідливих організмів в Лісостепу України. Дано оцінку значення показника гідротермічного коефіцієнту у кількісних та якісних змінах популяцій совки озимої. Визначено особливості розвитку шкідника залежно від суми ефективних температур і сонячної активності та геофізичних процесів. Проведено аналіз видового складу і динаміки чисельності личинок коваликів у посівах зернових і технічних культур за ресурсоощадних технологій їх вирощування, а також аналіз наукових розробок щодо поширення коваликів у Лісостепу України. Показано, що No-till технологією чисельність ґрунтових шкідливих видів комах-фітофагів і міграція їх на 65-78% формується в шарі 0-10 см, а на варіантах із дискуванням і оранкою виявлені фітофаги розподіляються головним чином в шарі 10-20 см. У сучасних системах захисту польових культур доцільно проводити моніторинг шкідливих видів комах озимої совки *Agrotis segetum* Schiff, коваликів *Agriotes*, чорнотілок і врахувати фенологію та економічні пороги їх чисельності на основних етапах органогенезу культурних рослин, для яких відповідно ЕПШ становить 3-8 екз/м² та для коваликів і чорнотілок – 3-5 екз/м² (науковий керівник проф. М.М. Доля, ініціативна).

Продовжується розробка природоохоронної системи контролю шкідливих та корисних комах, інтродукованих квітково-декоративних рослин закритого ґрунту.

Розглянуто екологічні особливості утворення популяційної структури попелиць та кокцид що становить загрозу для квітникарства та овочівництва закритого ґрунту. Охарактеризовані біологічні особливості морфотипів з популяцій зі статевим та безстатевим способами розмноження. Вивчено морфометричні зміни ознак на різних кормових рослинах. Розроблено алгоритм превентивної екологічно безпечної системи захисту рослин у закритому ґрунті від кокцидів. Визначено видовий склад попелиць та кокцид у закритому ґрунті. Вивчено динаміку їх чисельності залежно від умов навколишнього середовища. Досліджено структуру популяції в сезонній залежності. Удосконалено методи виявлення та розроблено шкали для візуальної оцінки ступенів

заселення та пошкодження рослин шкідником. Досліджено динаміку розвитку популяції при наявності різних видів і різної чисельності ентомофагів. Удосконалено методи виявлення та розроблено шкали для візуальної оцінки ступенів заселення та пошкодження рослин шкідником. Досліджено динаміку розвитку популяції при наявності різних видів і різної чисельності ентомофагів (науковий керівник доц. О.О. Сикало, ініціативна).

Продовжується розробка екологічно безпечної системи захисту лікарських рослин від хвороб. Вивчено технологію вирощування лікарських рослин. Проведено фенологічне спостереження за розвитком хвороб на культурах лікарських рослин. Вивчено стійкі сорти м'яти та нагідок до хвороб; вплив хвороб на якість сировини. Визначено ефективність застосування біопрепаратів у захисті лікарських рослин проти мікозів листя (науковий керівник доц. О.В. Башта, ініціативна).

У рамках ініціативної тематики завершено вивчення біотехнологічних методів отримання стійких до біотичних та абіотичних факторів технічних культур. Запропоновано просторово-структурну модель утворення первинних морфогенних модулів. Розроблено та оптимізовано склад живильного середовища для культивування суспензійних культур різних генотипів картоплі (*Solanum tuberosum* L) української селекції, отримано чисті культури грибів роду *Fusarium*, визначено токсичність культурального фільтрату. Доведено вплив генотипу вихідних рослин цукрових буряків на динаміку росту клітинних суспензій. Підібрані оптимальні живильні середовища, умови культивування суспензійних культур з метою їх подальшого використання у схемах клітинної селекції на стійкість. Отримані посухо- та солестійкі клітинні лінії цукрових буряків *in vitro*, вивчені морфологічні і фізіолого-біохімічні показники посухостійкості сортів озимого ріпаку (*Brassicanapus*L.) (науковий керівник проф. О.Л. Кляченко, ініціативна).

3.1.4.3. Технології та якість продукції тваринництва

Науковцями кафедри годівлі тварин та технології кормів ім. П.Д.Пшеничного у звітному році завершені наукові дослідження щодо розробки інноваційних підходів забезпечення мінерального живлення сільськогосподарських тварин. Проведені порівняльні експерименти щодо застосування різних джерел Mn, Zn, Fr, Cu у комбікормах для курчат-бройлерів показали, що за ефективністю уведення у корм гліцинатів мікроелементів дозволяє знизити на 25% від рекомендованої норми цих елементів та забезпечити зниження їх емісії у довкілля.

Дослідженнями визначено, що застосування в годівлі курчат-бройлерів комбікорму, який містив гліцинати мангану, цинку, феруму та купруму (75% від потреби), сприяє збільшенню їх маси тіла на 2,5% та підвищенню швидкості росту на 2,4%. Витрати корму на 1 кг приросту в курчат-бройлерів були на 1,1% нижче, ніж аналогічний показник у молодняку контрольної групи.

Встановлено, що використання гліцинатів Mn, Zn, Fe, Cu у комбікормі для каченят, яких вирощують на м'ясо, сприяє порівняно із сульфатами покращанню їх продуктивних показників. Маса тіла таких каченят у 42-добовому віці збільшується на 1,6%, а конверсія корму у продуктивність на 1,0% ефективніша.

Проведені дослідження щодо визначення оптимальних рівнів мангану, цинку, феруму та купруму у комбікормах для молодняку кролів м'ясного напрямку продуктивності. Встановлено вплив згаданих вище мікроелементів на зміни живої маси та приростів, витрати кормів та показники забою.

Встановлено вплив різних джерел метіоніну та різних рівнів аргініну, гуанідиноцтової кислоти та валіну на продуктивність молодняку перепелів м'ясного напрямку продуктивності, встановлено вплив різних рівнів метіоніну на продуктивність молодняку кролів м'ясного напрямку продуктивності. Розширено дані відносно

продуктивних показників перепелів та кролів за різного рівня вказаних амінокислот в комбікормах та встановлено оптимальне джерело метіоніну.

У ході проведених досліджень розроблені методичні підходи інноваційного мінерального живлення сільськогосподарської птиці м'ясного напрямку продуктивності та кролів, яке охоплює нові знання щодо використання різних джерел есенційних мікроелементів. Підготовлена монографія та науково-практичні рекомендації «Мінеральне живлення кролів» (науковий керівник проф. В.В. Отченашко, д/б № 110/534-пр).

Науковцями кафедри у звітному році розпочаті дослідження у напрямі наукового обґрунтування параметрів застосування фітобіотиків та їх аналогів у годівлі сільськогосподарських тварин.

Обґрунтована доцільність застосування поліфенольного комплексу, основою якого є меланін природного походження у годівлі молодняку перепелів м'ясного напрямку продуктивності та встановлені оптимальні рівні його введення до комбікорму та дослідити їх вплив на показники росту, продуктивності та конверсію корму. Поставлені в роботі завдання вирішувались експериментально з використанням аналітичних (аналіз джерел літератури), зоотехнічних (показники росту, витрати корму), біохімічних (мінеральний склад кормової сировини) та статистичних (обробка отриманих результатів) методів дослідження.

На даний час триває дослід у встановленні впливу поліфенольного комплексу у складі комбікорму на конверсію корму, ріст, продуктивність та збереженість молодняку перепелів, яких вирощують на м'ясо (науковий керівник проф. М.Ю. Сичов, 110/9-пр-2019).

Науковцями кафедри генетики, розведення та біотехнології тварин здійснювались наукові дослідження щодо теоретичного обґрунтування нової концепції біологічної дії на організм тварин нейротропно-метаболічних сполук в поєднанні з мікроелементами нанобіотехнологічного походження.

За результатами досліджень встановлено, що глутамінат натрію при взаємодії з ліпідною бішаровою мембраною виявляє низькоінтенсивний мембранотропний ефект впливу на її структуру. Проникаючи до гідрофобної зони мембрани він підвищує полярність ліпідного оточення і утворює структурні дефекти, які призводять до збільшення мікров'язкості ліпідного бішару та густини зарядів на його поверхні.

Сукцинат натрію характеризується мембраностабілізуючим ефектом впливу. Сумісне його застосування з глутамінатом натрію зменшує деструктивний вплив останнього на ліпідну мембрану.

Встановлено, що комплексне застосування глутамінату та сукцинату натрію з аквахелатами міді призводить до взаємного нівелювання мембранотропних ефектів впливу. Додавання ж до комплексу L-аргініну, навпаки, призводить до збільшення деструктивного впливу на ліпідний бішар усіх складових застосованого комплексу завдяки можливому загальному збільшенню проникності ліпідного бішару.

Визначено, що Нановулін, уведений донорам разом з гонадотропіном СЖК, спричиняє зростання активності АсАТ, АлАТ і ЛФ на 12-й день статевого циклу і зумовлює пролонгований ефект збільшення їх активності до 7-го дня статевого циклу, яке відбувається в межах фізіологічної норми. Використання гонадотропінів ГСЖК та Нановуліну зумовлюють зменшення загального холестерину та перерозподіл його ліпопротеїнових фракцій в сироватці крові, що може диференційовано вплинути на метаболізм та ріст клітин теки, гранульоци фолікула і лютеїнальних клітин.

Уведення препарату Нановулін сприяло вірогідному збільшенню на 25,9 %, кількості корів з овуляцією фолікулів у яєчниках та зменшенню в 2,2 рази кількості самиць з ановуляторним циклом. На 22,3 % підвищує рівень заплідненості корів, що є свідченням впливу нановуліну на гіпоталамус, який в свою чергу впливає виділенням

рилізінг-гормону на гіпофіз, як наслідок останній реагує додатковим викидом лютеїнізуючого гормону.

Встановлено, що препарат Нановулін є біологічно безпечним та екологічно чистим, оскільки вміст Купруму в молоці корів був на рівні показників контрольних тварин та фізіологічно обґрунтованих норм. Уведення препарату зумовлює тимчасове зменшення надою та пролонговане підвищення вмісту білка ($p < 0,05$), жиру ($p < 0,05$) та сухого знежиреного залишку ($p < 0,05$) в молоці.

Результати НДР впроваджені в ПСП «Добробут» Жашківського району, Черкаської області та в ПП «Галекс-Агро» Новоград-Волинського району, Житомирської області.

За результатами досліджень опубліковано: 5 статей у фахових виданнях України, 1 стаття у фаховому виданні Білорусь, отримано 6 патентів на винахід, 3 статті (Scopus та/або Web of Science), підготовлено 1 монографію, видано навчальний посібник, захищено 2 кандидатські дисертації (науковий керівник канд. с.-г. наук, доц. М.В. Себа, д/б № 110/61-ф).

Науковцями кафедри проводились дослідження з ініціативної тематики щодо видоспецифічності спонтанного та інтродукованого соматичного мутагенезу свійських тварин.

На основі аналізу літературних джерел розглянуто різні складові використання генетичних маркерів як інструменту виявлення поліморфізму генетичної структури популяцій, а саме: історичний аспект використання генетичних маркерів, їх класифікацію, аналіз за їх допомогою функційної мінливості геномів на різних рівнях їх структурної організації, цитогенетичної мінливості з метою виявлення темпів мутагенезу соматичних клітин тварин за впливу генотоксичних факторів (хронічного низькодозового іонізуючого опромінення, хімічного забруднення навколишнього середовища, інфікованості вірусом бичачого лейкозу), зв'язок цитогенетичних показників з продуктивними ознаками *S. scrofa* і *B. taurus*, прогрес у вивченні генетичних маркерів, що детермінують здоров'я свійських тварин. Висвітлено питання, пов'язані з конститутивними порушеннями каріотипів і особливостями геномної організації *B. taurus* і *S. scrofa*.

Представлено результати аналізу поліморфізму свійських тварин за генами господарсько-корисних ознак. Проведений аналіз дозволив встановити, що накопичено значні масиви даних щодо структури і нестабільності геномів тварин, але видоспецифічність та породоспецифічність їх мінливості під впливом факторів різної природи досліджена недостатньо. Екологічна генетика на сьогодні стала складовою частиною сучасної теорії еволюції. Цитогенетичні методи є провідними у вивченні мутагенної дії різних чинників і практично єдиними при аналізі мутабільності геному у свійських тварин.

Використання тварин видів *Bos taurus* та *Sus scrofa* як модельних відкриває нові перспективи для отримання якісно нової інформації щодо видової специфічності реалізації генетичної інформації в умовах тиску різних факторів добору.

Результати досліджень викладені в доповіді «Генетика миші; моделі для хвороб людини» 25-28 березня 2019 р., Трієст, Італія. ICGEB Міжнародний центр генетичної інженерії і біотехнології.

Ще один напрям досліджень за ініціативною тематикою – «Моніторинг біологічного різноманіття птиці за молекулярно-генетичними маркерами».

Науковцями кафедри спільно с Чжецзянською академією аграрних наук проводились дослідження генетичного поліморфізму породних груп качок українська глиняста та українська чорна білогруда за 21 мікросателітним локусом. Українська глиниста порода: показник кількості алелів (N_a) у поліморфних локусах коливався від 2 (CAUD 011, SMO 12, SMO 13) до 10 (CAUD 050). У середньому на один локус приходилось 4,714 алелів. Число ефективних алелів (N_e) коливалось у межах від

1,105 (SMO 7, SMO 12, SMO 13) до 6,750 (COUD 050) та у середньому цей показник складав 3,207.

Кількість алелів у поліморфних локусах у популяції української чорної білогрудой коливалась від 2 (APL 78, SMO 7, SMO 11) до 11 (CAUD 069), а в середньому на локус приходилось 4,571 алель. Показник ефективного числа алелів межував від 1,105 (SMO 7) до 8,526 (CAUD 069), а в середньому 2,808 алелів.

За результатами досліджень підготовлено до друку 1 монографію, у журнал Agriscience подано до друку 1 статтю, а також подано тези на міжнародну конференцію (науковий керівник доц. С.О.Костенко, ініціативні).

За результатами досліджень по ініціативній тематиці «Формування господарсько-корисних ознак молочної худоби» щодо популяційно-генетичних закономірностей формування господарсько корисних ознак молочної худоби голштинської породи у ВАТ «Терезине» Київської області встановлено істотні відмінності за абсолютними величинами окремих промірів та індексами будови тіла корів первісток голштинської породи різних селекційних груп. Так глибина і ширина грудей і навкісна довжина заду у первісток канадської селекції перевищує таку в аналогів голландської селекції відповідно на 1,7 см, 2,2 і 1,6 см за високого рівня достовірності. Поряд з цим спостерігаються і певні аналогічні відмінності між індексами тварин. За тазогрудним індексом їх перевага становила $4,6 \pm 0,94\%$, $P \leq 0,001$, за грудним – $1,7 \pm 0,60\%$, $P \leq 0,01$.

На підставі проведених нами досліджень було виявлено, що по удою за всю лактацію корови зарубіжної селекції значно перевершували місцевих ровесниць – на 911 (P < 0,001) і 2547 кг (P < 0,001). Серед імпортних тварин найбільший удій за всю лактацію і за 305 днів відзначений у корів голландської селекції, різниця склала 1636 кг (P < 0,001) і 172 кг відповідно.

Найбільшою мінливістю основних господарсько-корисних ознак відрізнялися корови місцевої популяції. Так, варіабельність удою за 305 днів лактації склала в третій групі корів 20,5% проти 16,9 і 14,4 в першій і другій групах. Аналогічна тенденція спостерігається по варіабельності якісних показників молока, інтенсивності молоковіддачі і живої маси.

Таким чином, в умовах центрального регіону України за високого рівня продуктивності (вирощування і годівлі) ефективним є розведення тварин голштинської породи різних селекційних груп за деякої переваги корів-первісток голштинської породи канадського походження за показниками молочної продуктивності (науковий керівник канд. с.-г. наук, доц. Т.В. Литвиненко, ініціативна).

Науковцями кафедри біології тварин досліджувались шляхи надходження, механізми впливу та розроблялись способи попередження негативного впливу ксенобіотиків на організм риб.

Досліджено фракційний склад білків плазми крові коропа (*Cyprinus carpio L.*), який характеризується наявністю 13 білкових зон, які за молекулярною масою відповідають від 25 до 900 кДа і вище β -ліпопротеїнам, імуноглобулінам, фібриногену, церулоплазміну, гаптоглобіну, трансферинам, альбумінам і преальбумінам. Експерименти з дослідження впливу аліфатичних амінів – метиламіну та пропіламіну на загальний вміст та фракційний склад білків плазми крові риб виконано на коропах дворічного віку (*Cyprinus carpio L.*), жива маса яких становила 470-520 г.

Проведеними дослідженнями встановлено, що аліфатичні аміни – метиламін та пропіламін не тільки впливають на вміст, але й змінюють фракційний склад білків у плазмі крові дворічок коропа, а їх дія залежить від концентрації даних ксенобіотиків у воді. Отже, пропіламін як і метиламін, не дивлячись на те, що володіє нижчими токсичними властивостями, впливаючи на фракційний склад білків плазми крові риб, може змінювати їх функції, а отже, фізіологічні процеси в організмі риб (науковий керівник доц. І.М. Курбатова, ініціативна).

Науковцями кафедри технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві продовжувались дослідження у напрямі розробки ресурсозберігаючих технологічних прийомів відтворення сільськогосподарської птиці в умовах сучасного виробництва продукції птахівництва.

Проведена комплексна оцінка якісних показників інкубаційних яєць курей сучасних спеціалізованих кросів, визначено вплив генотипових і паратипових факторів на їх рівень, варіацію ознак, визначено зв'язок морфологічних показників інкубаційних яєць з рівнем їх інкубаційних якостей.

На основі встановлених особливостей морфологічних ознак інкубаційних яєць курей кросу «Кобб-500» різного віку запропоновано шляхи удосконалення технологічного процесу їх інкубації – проведення передінкубаційного сортування яєць за масою (сприяє підвищенню виводимості яєць на 0,3-6,6%, виводу молодняку – на 0,2-0,9%), коригування температурного режиму інкубації яєць масою понад 70 г (призводить до підвищення рівня виводимості яєць на 0,7–2,1 %, виводу молодняку – до 0,7 %, синхронізації виводу молодняку, поліпшення його якості та результатів вирощування). Проведено оцінювання інкубаційних якостей яєць курей спеціалізованих яєчних і м'ясних кросів та отриманого добового молодняку за різних термінів зберігання яєць перед інкубацією.

Встановлено вплив віку птиці батьківського стада яєчних і м'ясних кросів на якісні показники інкубаційних яєць за різних термінів зберігання (різниця між групами варіювала за рівнем виводимості яєць в межах 1,7-5,8%, за рівнем виводу молодняку в межах 1,9-6,3%).

За результатами досліджень представлена до захисту дисертаційна робота та методичні рекомендації для інкубаторіїв птахівничих підприємств щодо інкубації яєць курей спеціалізованих м'ясних кросів (науковий керівник проф. Н.П. Прокопенко, ініціативна).

Науковцями кафедри конярства і бджільництва проводилось обґрунтування технології виробництва біологічно активних продуктів за умов комплексного використання бджолиних сімей.

Вивчались особливості поєднання технологічних процесів виробництва біологічно активних продуктів бджільництва (науковий керівник доц. О.М. Лосев).

На кафедрі аквакультури проводились дослідження щодо розробки сучасних способів підвищення продуктивності та якості продукції цінних об'єктів аквакультури.

За результатами досліджень із ефективності використання комбікормів, до складу яких входить мікродобавка «гумат натрію», при вирощуванні цьоголітків стерляді встановлено, що кормова добавка «гумат натрію» у концентрації 60 мг/кг комбікорму позитивно вплинула на швидкість росту цьоголітків стерляді при її вирощуванні у сітчастих садках. Величинами індивідуального приросту і швидкості набору маси тіла риби варіанту «Дослід-1» перевищили риб варіанту «Контроль» на 8,6 і 5,3 %, відповідно. В той же час в експерименті не відмічено достовірного впливу кормової добавки «гумат натрію» на величину виживаності риб, а також позитивного впливу кормової добавки «гумат натрію» на ефективність використання комбікорму. Різниця у величині кормового коефіцієнту між варіантами «Контроль» і «Дослід-1» становила лише 2 % на користь контрольного варіанту.

За результатами досліджень підготовлено 1 статтю до публікації у збірнику праць Білоруської сільськогосподарської академії і 1 доповідь на 73-ій Всеукраїнській науково-практичній конференції з міжнародною участю «Сучасні технології у тваринництві та рибництві. Навколишнє середовище – Виробництво продукції – Екологічні проблеми» (науковий керівник доц. В.О. Коваленко, ініціативна).

На кафедрі гідробіології та іхтіології продовжені наукові дослідження з ініціативної тематики «Екологічні закономірності перебігу метаболічних процесів в онтогенезі та в різні періоди річного циклу прісноводних риб».

У звітному році дослідження проводили у ставках на базі навчально-науково-виробничої лабораторії рибництва кафедри аквакультури НУБіП України, смт. Немішаєво, Київська область, Державного підприємства «Дослідного господарства «Нивка» Інституту рибного господарства НААН України, м. Київ, Білоцерківської експериментальної гідробіологічної станції Інституту гідробіології НАН України, м. Біла Церква, Великобурлуцькому та Косівському водосховищах.

Збір іхтіологічного матеріалу проводили під час вилову риби в ставках і водосховищах протягом весняного та осіннього сезонів. Матеріалом для дослідження слугували: однорічки, дворічки та трилітки гібрида білого із строкатим товстолобів. Під час морфологічного аналізу було опрацьовано 90 екземплярів гібрида товстолобів.

Дослідили гідрохімічний режим (ставків та водосховищ); таксономічний склад фітопланктону та зоопланктону (розрахували їх чисельність та біомасу, інформаційне різноманіття (індекс Шеннона), індекс сапробності); вміст харчової грудки; хімічний склад, перебіг метаболічних процесів в онтогенезі та в різні періоди річного циклу риб; вміст важких металів в органах і тканинах риб. Для досліджень використовували гідрохімічні, гідробіологічні, іхтіологічні, морфометричні, біохімічні, фізико-хімічні, статистичні методи.

За результатами досліджень у звітному 2019 р. опубліковано 3 тези у матеріалах конференцій (науковий керівник проф. М.Ю. Євтушенко, ініціативна).

Науковцями кафедри гідробіології та іхтіології факультету тваринництва та водних біоресурсів продовжена робота по розробці науково біологічних обґрунтувань і режимів рибогосподарської експлуатації водойм у різних регіонах України. Зокрема розроблено науково біологічне обґрунтування і режим рибогосподарської експлуатації: Турбівського водосховища Липовецького району Вінницької області, Теліжинецького ставу, що знаходиться на р. Роська в межах с. Теліжинці Тетіївського району Київської області, ставу за межами села Лобачів Володарського району Київської області, Макортівського водосховища, розташованого на р. Саксагань у басейні р. Інгулець Дніпропетровської області, Білоцерківського верхнього водосховища, ставу площею 7,5979 га в межах Скирської міської ради Київської області, озера Відро і озера Бабіне м. Київ, Глибочського водосховища, розташованого на р. Південний Буг с. Глибочок Тростянецького району Вінницької області (науковий керівник доц. П.Г. Шевченко, г/д №№ 25-1н., 36-2н., 41-3н., 58-8н., 54-7н., 182-55н., 189-56н., 189-57н., 293-176н.).

Співробітниками кафедри біології тварин проведені дослідження темпів росту зарибку в АРК «Придунайська Нива», а також проведена розробка Науково-біологічного обґрунтування рибогосподарської експлуатації водойм різних регіонів України, а саме: ставу в околицях с. Коцюбинське Київської області, Сутиського водосховища ПП «Гніванчанка», Ганнівського водосховища в околицях с. Ганнівка Добропільського району Донецької області.

Крім того, проведена розробка Науково-біологічного обґрунтування по розчистці водоподаючих каналів повносистемного рибного господарства АРК «Придніпровська Нива» та ділянки р. Інгулець з розрахунками збитків господарству на водоймі ТОВ «ВАТТЕНКРАФТ УКР» (науковий керівник проф. Сахацький М.І., г/д №№ 232-157н., 208-59н., 238-158н., 284-174, 285-175н., 321-184н.).

Продовжуються дослідження щодо створення комплексу технологій виробництва продуктів для дитячого і дієтичного харчування. Встановлено вплив технічних параметрів обробки сировини, а також технологічних режимів виготовлення на якість кисломолочного напою «Йогурт питний» з комплексом апіпродуктів, досліджено залежність споживних якостей кисломолочних напоїв від технологічних характеристик подрібненого бджолиного обніжжя, кількісного вмісту його та інших апіпродуктів.

Встановлені оптимальні технічні параметри перемішування заквашеної молочної суміші з комплексною апідобавкою, за яких досягається необхідний біотехнологічний ефект – високий вміст пробіотичних культур у готовому кисломолочному напої.

Розроблені рекомендації первинної підготовки апіпродуктів та біотехнології кисломолочного напою, обґрунтовані технологічні режими, технічні параметри первинної підготовки.

Теоретично і експериментально обґрунтовано розроблення технології виготовлення рибного пудингу та рибних паштет для дитячого харчування. Удосконалена технологія виготовлення пудингу, паштетів шляхом використання гарбуза та часткова зміна рибної сировини рослинною.

Комбінування сировини рослинного і тваринного походження дозволяє моделювати хімічний склад продуктів та їх харчову адекватність, згідно з принципами дієтотерапії при відповідних порушеннях органів і функцій організму людини.

Наукові розробки презентувались на XXXI Міжнародній агропромисловій виставці «АГРО-2019» та одержано Диплом «АГРО-2019» у номінації «За вагомий внесок у розробку та впровадження новітньої техніки і технологій для сучасних технологій сільськогосподарського виробництва».

За результатами досліджень опубліковано – 4 наукові статті у наукових виданнях; одержано 5 патентів на корисні моделі; 6 тез доповідей за матеріалами конференцій; 1 монографію (науковий керівник канд. техн. наук Голембовська Н.В., д/б № 110/4м-пр).

Завершено вивчення наукових основ створення комплексу технологій поглибленої переробки рибної сировини внутрішніх водойм України. Обґрунтовано доцільність та перспективність розробки структуроутворювачів на основі вітчизняної вторинної рибної сировини. На основі комплексної оцінки вторинної рибної сировини з товстолобика доведено перспективність її використання для формування споживних властивостей ефективних структуроутворювачів. Встановлено доцільність додавання чорноморської водорості цистозіри з метою оптимізації мінерального складу структуроутворювачів та підвищення їх желеутворювальних властивостей.

Шляхом експериментальних досліджень із застосуванням методів математичного моделювання та сенсорного аналізу оптимізовано інгредієнтний склад структуроутворювачів на основі вторинної рибної сировини за рахунок введення до їх складу чорноморської водорості цистозіри ($Y_{(x)} = -0,0914x^2 + 0,3937x + 0,436$).

Встановлено, що структуроутворювачі на основі вторинної рибної сировини характеризуються високим вмістом білків (82 %), що позитивно впливає на желеутворювальні властивості структуроутворювачів. Домінуючими амінокислотами є: гліцин, пролін, аланін, аспарагінова та глютамінова кислоти. Значення коефіцієнта утилітарності амінокислотного складу нових структуроутворювачів знаходиться у межах (0,61–0,83), що свідчить про високу ступінь засвоєння організмом людини їх білків.

Доведено, що додавання цистозіри до складу структуроутворювачів на основі вторинної рибної сировини сприяє підвищенню вмісту Броду (5,01 мг/100 г) порівняно з контролем (2,78 мг/100 г) та Селену (6,24 мг/100 г).

Експериментальними дослідженнями встановлено високий ступінь желеутворювальних властивостей структуроутворювачів, що характеризується комплексом показників в'язкості (16 – 18 мПа/с), міцності (10 – 11 Н), температури плавлення (27 – 31°C) та розчинності (5 – 6 хвилин, 300-360 с).

Доведено безпечність структуроутворювачів на основі вторинної рибної сировини за результатами мікробіологічного аналізу та дослідженнями вмісту важких металів. Науково обґрунтовано терміни зберігання структуроутворювачів на основі кінетичної теорії моделювання якості з урахуванням критичних параметрів оптимізації. Гарантований термін зберігання структуроутворювачів при температурі 22°C ±2 становить 12 місяців з дати виготовлення.

Розроблено нормативну документацію – технологічну інструкцію, технічні умови, зокрема: ТУ У 10.2-00493706-82:2019 Структуруювач з білого амура. Технічні умови; ТУ У 10.2-00493706-084:2019 Структуруювач «Комбінований». Технічні умови; ТУ У 10.2-00493706-080:2019 Структуруювач з товстолобика та цистозіри. Технічні умови; ТУ У 10.2- 00493706-081:2019 Структуруювач з товстолобика. Технічні умови; ТУ У 10.2-00493706-083:2019 Структуруювач з білого амура та цистозіри. Технічні умови; Технологічна інструкція до ТУ У 10.2-00493706-080:2019 Структуруювач з товстолобика та цистозіри; Технологічна інструкція до ТУ У 10.2-00493706-082:2019 Структуруювач з білого амура; Технологічна інструкція до ТУ У 10.2-00493706-081:2019 Структуруювач з товстолобика; Технологічна інструкція до ТУ У 10.2-00493706-084:2019 Структуруювач «Комбінований»; Технологічна інструкція до ТУ У 10.2-00493706-083:2019 Структуруювач з білого амура та цистозіри.

За результатами досліджень опубліковано 10 наукових статей у наукових виданнях, у т.ч. 2 статті у журналах, які індексуються у наукометричній базі SCOPUS, 3 монографії (науковий керівник д-р біол. наук Л.П. Дерев'янка, д/б № 110/533-пр).

Продовжується вивчення наукових основ створення комплексу технологій виробництва дієтичних комбінованих м'ясо-рослинних продуктів з радіозахисними властивостями тривалого терміну зберігання. Проведено дослідження динаміки змін показників якості та безпечності дієтичних комбінованих м'ясо-рослинних продуктів (м'ясо-рослинних консервів) з використанням натуральної дієтичної добавки еламін, натуральних харчових добавок та інгредієнтів в процесі їх тривалого зберігання.

Проаналізовано зміни показників якості та безпечності дієтичних комбінованих м'ясо-рослинних продуктів з використанням натуральної дієтичної добавки еламін, натуральних харчових добавок та інгредієнтів при тривалому терміні зберігання.

Розроблено нормативні документи на продукти харчування функціонального призначення різних асортиментних груп (технічні умови та технологічні інструкції), зокрема:

ТУ У 10.13-00493706-062:2019 Консерви м'ясні «Фарш оздоровчий». Технічні умови; ТУ У 10.1-00493706-044:2019 Консерви дієтичні комбіновані м'ясо-рослинні «М'ясо птиці з горохом та меламіном». Технічні умови; ТУ У 10.1-00493706-043:2019 Консерви дієтичні комбіновані м'ясо-рослинні «М'ясо птиці з квасолею та меламіном». Технічні умови; ТУ У 10.1-00493706-045:2019 Консерви дієтичні комбіновані м'ясо-рослинні «Каша рисова з м'ясом індички та ламінарією». Технічні умови; ТУ У 10.13-00493706-033:2019 Консерви м'ясо-рослинні «Яловичина тушкована». Технічні умови; Технологічна інструкція до ТУ У 10.13-00493706-042:2019 Консерви м'ясні «М'ясо індика в желе».

Обґрунтовано та удосконалено технологію м'ясних снєків із додаванням стартових культур. У результаті проведення комплексних досліджень було доведено та обґрунтовано позитивний вплив бактеріальних препаратів на формування якісних властивостей сиров'ялених м'ясних снєків; досліджено бактеріостатичні властивості стартової культури «В-ЛС-78» при посолі м'ясної сировини. Проведено дослідження якісних показників сиров'ялених м'ясних снєків після внесення біопротекторної бактеріальної культури та заміни нітриту натрію на екстракт селери з додаванням бактеріальної закваски «СS-300» з кольорорегулюючими властивостями.

Розроблено біотехнологію сиров'ялених м'ясних снєків, яка дозволяє отримати продукт, що відповідатиме сучасним уявленням про продукцію з високим вмістом білку та мінімізованим вмістом жирів, без застосування барвників, ароматизаторів та інших хімічних домішок, з високою біологічною цінністю та стабільним рівнем мікробіологічної безпечності.

За результатами досліджень підготовлені та затверджені технологічні інструкції по виготовленню нових м'ясних продуктів; опубліковано 1 монографію, 10 наукових статей, у.т.ч. у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз даних SCOPUS – 3; тез доповідей – 14; одержано патентів на корисну модель – 6; видано 1 навчальний посібник для навчального процесу.

Результати експериментальних досліджень презентувались на XXXI Міжнародній виставці «АГРО-2019», та нагороджені Золотою медаллю у номінації «За вагомий внесок у розробку та впровадження техніки і технологій для сучасних технологій сільськогосподарського виробництва», «Розроблення асортименту дієтичних комбінованих м'ясних консервів» (науковий керівник проф. Л.В. Баль-Прилипка, д/б № 110/1-пр-2018).

«Розроблення нормативно-технічного забезпечення для грибів культивованих свіжих» на замовлення Громадської Спілки «Всеукраїнська асоціація грибовиробників» розроблено національну нормативну документацію щодо вимог до грибів їстівних культивованих, зокрема: ДСТУ «Гриби культивовані. Технічні умови»; ДСТУ «Гриби. Опеньки культивовані свіжі. Технічні умови»; ДСТУ «Гриби. Шампінйони культивовані свіжі. Технічні умови»; ДСТУ «Гриби. Шіітаке культивовані свіжі. Технічні умови» (науковий керівник канд. техн. наук Слива Ю.В., г/д № 35/103).

«Розроблення нормативно-технічного забезпечення для мікрогрину та паростків» на замовлення ТОВ «ГРІН ФУД Україна» розроблено та затверджено нормативно-технічну документацію щодо вимог до рослинної продукції спеціального та дієтичного призначення мікрогрину та паростків: ТУ У «Паростки овочевих, зернових, бобових, олійних та горіхоплідних культур. Технічні умови», ТУ У «Консерви. Паростки мasha мариновані. Технічні умови», ТУ У «Концентрат для безалкогольних напоїв з зелених паростків зернових культур заморожений. Технічні умови» (науковий керівник д-р техн. наук Л.В. Баль-Прилипка, г/д № 35/104).

«Удосконалення технології ікри зернистої осетрових риб» на замовлення ФОП «Заболотний Юрій Володимирович» проведено патентний пошук сучасних технологій ікри зернистої осетрових риб; досліджено порівняльну характеристику ікри зернистої осетрових риб, отриманої прижиттєвим шляхом та при забої риби; удосконалено технологію ікри зернистої осетрових риб, отриманої прижиттєвим шляхом, із використанням різних способів фізичних та хімічних факторів, дозволених у харчових технологіях; експериментально досліджені показники якості та безпечності ікри зернистої осетрових риб, виготовленої за новою технологією, та зміни цих показників у процесі зберігання. Розроблено та затверджено нормативні документи (Технічні умови України, Технологічна інструкція) на технологію ікри зернистої осетрових риб, зокрема ТУ У «Технологія ікри зернистої осетрових видів риб. Технічні умови»; Технологічна інструкція до ТУ У «Технологічний процес отримання ікри зернистої осетрових видів риб прижиттєвим шляхом» (науковий керівник д-р техн. наук Л.В. Баль-Прилипка, г/д № 35/108).

«Розроблення нормативно-технічного забезпечення для води збагаченої янтарною кислотою і сукцинатами» на замовлення ТОВ «ГРОД-ХАУС» розроблено та затверджено нормативно-технічну документацію щодо вимог до води питної збагаченої ТУ У «Вода питна, збагачена сполуками органічної природи. Технічні умови» (науковий керівник д-р техн. наук Л.В. Баль-Прилипка, г/д № 35/109).

3.1.4.4. Здоров'я тварин

Вчені Науково-дослідного інституту здоров'я тварин у звітному році продовжували дослідження у напрямі забезпечення ветеринарно-санітарного благополуччя в Україні.

Науковцями кафедри фізіології, патофізіології та імунології тварин продовжено роботу у напрямі розробки нових способів стимуляції процесів відновлення ушкоджених

тканин опорно-рухового апарату домашніх тварин методами клітинної терапії. Досліджено можливість використання абдомінальної жирової тканини собаки як джерела мезенхімальних стовбурових клітин. Встановлено, що абдомінальна жирова тканина собаки є джерелом стромально-васкулярної фракції клітин з високими адгезивними властивостями.

Досліджено життєздатність та проліферативну активність мезенхімальних стовбурових клітин кісткового мозку лінійних мишей C57BL/6 за умов отримання клітин в градієнті щільності фікол-верографіна та культивування у середовищі RPMI. Встановлено, що показник щільності фікол-верографінового градієнта при отриманні фракції мононуклеарних клітин кісткового мозку лінійних мишей C 57BL/6 впливає на проліферативну активність та життєздатність мезенхімальних стовбурових клітин. Підтверджено високу життєздатність мезенхімальних стовбурових клітин мишей даної лінії при культивуванні у середовищі RPMI.

Досліджено активність сукцинатдегідрогенази мітохондрій печінки мишей-реципієнтів за впливу алогенних мезенхімальних стовбурових клітин. Встановлено, що активність мітохондріальної сукцинатдегідрогенази в печінці тварин-реципієнтів після трансплантації МСК культури жирової тканини достовірно вища, ніж після трансплантації МСК культури кісткового мозку.

Досліджені особливості оксигензалежного метаболізму перитонеальних макрофагів мишей C57BL/6 за впливу мезенхімальних стовбурових клітин. Встановлено, що метаболічна активність перитонеальних макрофагів у мишей C57BL/6 залежить від показника стимуляції зимозаном.

Встановлено можливість використання післязабійного кісткового мозку великої рогатої худоби як джерела стовбурових клітин. На основі індексу проліферації та життєздатності культивованих клітин визначено, що даний біологічний матеріал придатний для виділення з нього стовбурових клітин впродовж 72 годин після забою тварини.

Порівняно ефективність хондрогенного диференціювання мезенхімальних стовбурових клітин кроля залежно від типу культуральної системи. Встановлено, що за апробованого протоколу хондрогенного диференціювання мезенхімальних стовбурових клітин кісткового мозку кроля у моношарі більшість культивованих клітин набуває ниткоподібної форми, що призводить до зниження площі їх адгезії до поверхні культурального пластику і, як наслідок, відкріплення у культуральне середовище. Порівняння методів хондрогенного диференціювання мезенхімальних стовбурових клітин кісткового мозку кроля у моношарі та мікромасі показало, що ефективнішим є метод диференціювання клітин у мікромасі.

Досліджено вплив мезенхімальних стовбурових клітин на відновлювальні процеси в колінному суглобі за експериментального остеоартрозу у кролів. Встановлено, що місцеве введення алогенних мезенхімальних стовбурових клітин за експериментального остеоартрозу колінного суглоба підвищує активність регенеративних процесів і прискорює хондрогенез і остеогенез (науковий керівник проф. А.Й. Мазуркевич, д/б № 110/3-пр-2018).

Співробітниками кафедри завершені дослідження особливостей кортико-вегетативних механізмів регуляції впливу наноаквахелатів біогенних елементів на організм тварин. Розроблено та затверджено комплексний препарат ТУ У 10.9-00493706-001:2019 «Добавка мікроелементна кормова «Гермацинк», до складу якого входять цитрати біогенних металів магнію (5000 мг/л), цинку (500 мг/л), германію (1 мг/л) та церію (1 мг/л), виготовлений з використанням нанотехнологій.

Встановлено, що задавання даного нанокомплексу сприяє корекції інтенсивності пероксидного окиснення ліпідів та активності системи антиоксидантного захисту організму тварин різних типів нервової діяльності, підвищенню їх продуктивності до 15%.

Введення нанопрепарату біогенних металів обумовлює зниження впливу технологічного подразника та позитивно впливає на активність глутатіонпероксидази, супероксиддисмутази та каталази у еритроцитах тварин. У тварин, яким задавали нанопрепарат біогенних металів, залежно від типу вищої нервової діяльності відмічали підвищення активності глутатіонпероксидази в крові на 5,0-7,5%.

Доведено тісний взаємозв'язок тонусу автономної нервової системи і типу вищої нервової діяльності з інтенсивністю пероксидації ліпідів. Встановлено вплив вегетативних регуляторних механізмів на активність системи антиоксидантного захисту (баланс ферментативної і неферментативної ланок), рівень утворення та знешкодження продуктів пероксидації ліпідів. Активність ферментативної ланки системи антиоксидантного захисту в організмі свиней з різним тонусом автономної нервової системи залежить від інтенсивності пероксидації ліпідів та достовірно різниться.

Вперше доведено тісний взаємозв'язок динаміки інтенсивності пероксидного окиснення ліпідів та активності системи антиоксидантного захисту із силою, врівноваженістю та рухливістю нервових процесів у корі півкуль головного мозку тварин. Встановлено обернені кореляційні зв'язки вмісту продуктів пероксидного окиснення ліпідів із силою та врівноваженістю коркових процесів.

Вперше досліджено взаємозв'язок сили, врівноваженості та рухливості нервових процесів у корі півкуль головного мозку корів із вмістом Магнію, Цинку, Феруму, Кальцію та Фосфору.

За результатами досліджень опубліковано 1 статтю в журналі, що індексується базами даних Scopus та Web of Science, 20 статей у фахових виданнях, 12 тез доповідей, 2 монографії, 1 розділ монографії, виданий у зарубіжному видавництві; отримано 4 патенти України на корисну модель, подано 2 заявки на отримання патенту України на корисну модель та 1 заявку патент на винахід, затверджені ТУ У 10.9-00493706-001:2019 «Добавка мікроелементна кормова «Гермацинк» (науковий керівник проф. В.І. Карповський, д/б № 110/93-ф).

Науковцями кафедри гігієни та санітарії ім. А.К. Скороходька завершено наукове обґрунтування технології виробництва органічної продукції птахівництва на основі застосування сучасних еконутрієнтів та нутріцевтиків.

Вперше розроблено та випробувано *invitro* та *invivo* сануючий засіб на основі наночастинок срібла та молочної кислоти, а також постбіотик «Бактеріосан». Порівняно отримані результати збереженості та продуктивності птиці з групою, в якій був застосований пробіотик на основі штаму *Lactobacillus plantarum*. Вивчено вплив зазначених препаратів на клінічний і фізіологічний стан птиці, мікробіоценоз кишечника, збереженість, продуктивність. Теоретично обґрунтовано та експериментально доведено доцільність застосування дезінфікуючого засобу для санації системи водопостачання та запобігання дисбактеріозам курчат.

Успішно профілактовано захворювання інфекційної етіології. Результатом застосування сануючого засобу на основі наночастинок срібла та молочної кислоти є краща збереженість курчат та більші прирости живої маси.

Одержані результати дозволяють рекомендувати сануючий засіб «W-San» та постбіотик «Бактеріосан» при вирощуванні органічної птиці для профілактики захворювань травного каналу та покращання збереженості курчат.

Комплексний і науково-обґрунтований підхід до технології виробництва органічної продукції птахівництва відбувається за рахунок застосування сучасних еконутрієнтів (тобто екологічно чистих, органічних кормів) та нутріцевтиків, а саме постбіотика «Бактеріосан», пробіотика на основі штаму *Lactobacillus plantarum* та сануючого препарату «W-San».

Опубліковано 1 монографію та 1 розділ монографії; 7 статей у фахових виданнях України; 1 статтю у наукометричній базі даних Scopus, 5 тез доповідей; отримано 1

свідоцтво на авторський твір, 1 патент на винахід, 2 патенти на корисну модель; підготовлені 2 науково-практичні рекомендації; зроблено 5 виступів на наукових конференціях.

Результати НДР впроваджені у виробництво двох сертифікованих операторів органічного виробництва (науковий керівник проф. Д.А. Засєкін, д/б № 110/545-пр).

На кафедрі біохімії і фізіології тварин ім. акад. М.Ф.Гулого завершено вивчення молекулярних механізмів регуляції метаболічних процесів та продуктивних функцій організму тварин. Результати доклінічних досліджень свідчать про відсутність хронічної токсичності та нейтральний вплив компонентів БАД «FLP-MD» на функціональний стан органів і систем організму ссавців. Встановлені імунотулювальні властивості БАД «FLP-MD» за розвитку в тварин імунodefіцитного стану організму. Доведено коригувальну ефективність біодобавки за умов хронічного отруєння щурів Кадмієм, експериментальної та спонтанної ентеропатології. Визначено особливості порушень метаболізму та його регуляції на клітинному рівні внаслідок дезорганізації мембранних структур за дії на організм екопатогенних чинників довкілля (важких металів, хімічних препаратів, мікотоксинів), гіпоксигіперкапічного середовища та розвитку хвороб тварин (гепато- та ентеропатології, імунodefіциту).

За результатами досліджень розроблені науково-практичні положення ендоекологічної технології лікувально-профілактичних та реабілітаційних заходів з використанням репаративної терапії на основі природної сировини, яка забезпечує ефективне і швидке відновлення структурних і метаболічних розладів в організмі для вирощування життєздатного і здорового поголів'я продуктивних тварин, покращання стану харчової безпеки і здоров'я населення.

Опубліковано 1 монографію та 1 розділ монографії у зарубіжних видавництвах, 1 підручник; отримано 1 патент на винахід, 1 патент на корисну модель, 4 авторські свідоцтва на твір; укладено 1 господарський договір; надруковані 2 науково-практичні рекомендації, 11 статей (6 – в Scopus і Web of Science, з них 1 – $h > 0,4$), 7 тез доповідей; підготовлено 1 кандидатську дисертацію (пройшла попередній розгляд).

Результати НДР впроваджені у ДП «Антонов» (Київська обл.) та навчальний процес Національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова (науковий керівник проф. В.А. Томчук, д/б № 110/94-ф).

Співробітники кафедри епізоотології та організації ветеринарної справи розпочали розробку системи нагляду сказу тварин із застосуванням геоінформаційних систем (GIS) та інформаційного тесту біосенсорики (SPR). Проведено збір даних (експертизи лабораторних досліджень, звіти обласних лабораторій ветеринарної медицини, обласних управлінь ветеринарної медицини, Державного НДІ лабораторної діагностики і ветеринарно-санітарної експертизи та Держпродспоживслужби України за період 2012-2017 рр.). На основі отриманих даних створено комп'ютерний банк (єдина національна база) епізоотологічних даних щодо випадків сказу.

Розроблені методика, алгоритм і послідовність використання дослідних зразків багаторазових індикаторних імуносенсорних чіпів для експрес-діагностики сказу тварин.

Запропоновано оптимальний варіант модернізації поверхні трансдютера до рівня відгуку імуносенсора для експрес-індикації вірусу сказу.

Для визначення антирабічних антитіл за допомогою імуносенсора на трансдюсерній поверхні чипа ППР було іммобілізовано специфічний антиген вірусу сказу, що взаємодіє із специфічними антитілами, в результаті чого був зареєстрований зсув величини резонансного кута. Відпрацьовані ефективні шляхи іммобілізації селективних структур на трансдюсерних поверхнях оптичних біосенсорів.

Проведено підбір інтенсивності сигналів різних субстанцій (антитіл, антигенів) у різних варіаціях, встановлено сигнал при різних рівнях активності антирабічних антитіл (0,5; 1; 2 МО). Встановлено, що оптимальним є використання антигену вірусу сказу, який

підготовлений на безсолевому середовищі Ігла МЕМ з мінімальною кількістю буферності (науковий керівник проф. В.В. Недосеков, д/б № 110/6-пр-2019).

За замовленням ТОВ «Апістар» здійснені ветеринарно-профілактичні заходи серед новозавезених бджолиних сімей за промислової технології ведення бджільництва. Визначено ветеринарно-санітарний стан бджолиних сімей із пасік товариства та надані практичні рекомендації щодо його покращання (науковий керівник доц. В.М. Литвиненко, г/д № 35/105).

На кафедрі паразитології та тропічної ветеринарії започатковані дослідження у напрямі моніторингу особливостей поширення зоонозних інвазій тварин та їх профілактика в умовах Чорнобильської зони радіоактивного забруднення. Опрацьовано отримані дані щодо поширеності зоонозів територією України, зокрема у Житомирській і Київській областях. Розроблено алгоритм вивчення особливостей поширення зоонозних паразитарних хвороб, що передаються кровосисними членистоногими в умовах Чорнобильської зони радіоактивного забруднення. Відпрацьовані основні методики імунологічної діагностики паразитарних зоонозів.

Оскільки дослідження мають охоплювати усі ймовірні ланки циклу розвитку збудників від біологічних та механічних переносників, проміжних, резервуарних хазяїв, роль яких виконують кровосисні членистоногі, до дефінітивних хазяїв (різні види тварин, людина), підібрані найбільш ефективні методики відбору проб як від кровосисних членистоногих, так і від ссавців, які краще пристосовані для використання в умовах Чорнобильської зони радіоактивного забруднення.

Відібрані проби фекалій від тварин з п'яти різних місць Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника, які було зафіксовано геолокаційними мітками для подальшого аналізу з використанням карти радіаційного забруднення даної території. Дослідження проводили методами: Фюллеборна, послідовного промивання, Мак-Мастера і Бермана-Орлова. Виявлені яйця цестод, яйця стонгілідного типу, личинки стронгілоїдесів та личинки діктіокаул. У досліджених молюсків виявлено значну кількість личинок трематод на різних стадіях розвитку (переважно спороцист, помірну кількість редій, метацеркарійів і поодинокі церкарії). Таким чином, дослідженнями встановлено значну інвазованість тварин та проміжних хазяїв збудниками паразитарних захворювань (нематод, цестод та трематод).

За результатами досліджень опубліковано монографію «Саркоцистоз тварин», 2 статті у базі даних Scopus, 4 тези доповідей на наукових конференціях; результати напрацювань були представлені на 8-му Міжнародному конгресі Скандинаво-Балтійського співтовариства паразитологів (м. Копенгаген, Данія, 9-11 жовтня 2019 р.) та на Всеукраїнській науково-практичній конференції «Сучасні тенденції ветеринарної освіти та науки (м. Київ, 9 жовтня 2019 р.); подано заявку на патент на корисну модель та 2 авторські свідоцтва.

Результати НДР використовуються у навчальному процесі кафедри паразитології та тропічної ветеринарії у курсі дисципліни «Паразитологія та інвазійні хвороби тварин» (науковий керівник доц. М.В. Галат, д/б № 110/2-пр-2019).

На кафедрі фармакології та токсикології розпочато наукове обґрунтування та створення лікарських засобів на основі феруму (IV) для ветеринарної медицини. Здійснено аналіз фармацевтичного ринку ферумвмісних ветеринарних препаратів, зареєстрованих в Україні у 2019 р. Проаналізовані особливості комплексу гексагідрозидного клатрохелату Феруму (IV); проаналізовані параметри гострої а хронічної токсичності на білих мишах, щурах та перепелах, що є передумовою для проведення клінічних досліджень лікарських засобів на основі Феруму (IV) для ветеринарної медицини.

Опубліковано 2 статті у журналах, що входять до наукометричної бази даних Web of Science, 2 статті у вітчизняних фахових журналах, 3 тези доповідей на наукових

конференціях; отримано патент на корисну модель (науковий керівник проф. В.Б.Духницький, д/б № 110/12-пр-2019).

Завершені дослідження щодо оцінки ризику та прогнозу поширення хвороби Тешена свиней. Висвітлено роль ентеровірусів в інфекційній патології, описано загальну характеристику хвороби Тешена свиней, проаналізовані дані епізоотичного моніторингу в історичному ракурсі та за результатами останніх епізоотичних досліджень. Вивчені внутрішньотипові і міжтипіві відмінності ентеровірусів свиней за генетичними ознаками, характером їх взаємодії з чутливими клітинами. Наведені результати аналізу отриманих специфічних імунних сироваток до тешо- та ентеровірусів свиней за короткими схемами імунізації. Проаналізовано національний фармацевтичний ринок імунологічних засобів для свиней (науковий керівник доц. І. Деркач, ініціативна).

Науковими співробітниками кафедри анатомії, гістології і патоморфології тварин ім. акад. В.Г. Касьяненка продовжені дослідження у напрямі вивчення топографії, розвитку і будови імунних утворень органів травлення ссавців. Встановлені особливості морфології плямки Пейера сліпої кишки свійського кроля, виявлені її морфологічні показники та особливості мікроскопічної будови. Визначено відносну площу лімфоїдної тканини у слизовій оболонці цього утворення. Досліджено клітинний склад плямки Пейера сліпої кишки свійського кроля (науковий керівник проф. В.Т. Хомич, ініціативна).

На кафедрі терапії і клінічної діагностики продовжується вивчення ролі колострального імунітету в системі профілактики розладів травлення у новонароджених телят. Досліджені показники вмісту білків трансферинової фракції в сироватці крові новонароджених телят у динаміці – від їх народження і до 11-добового віку. Показано, що застосування новонародженим телятам з молозивом макрокапсул з фосфоліпідного бішару та новоствореного нанопрепарату в макрокапсулярній формі на основі соєвого лецитину «Мембраностабіль» підвищує концентрацію білків трансферинової фракції у сироватці крові, що корелює з високим рівнем колострального імунітету й запобігає виникненню розладів травлення.

Досліджені показники вмісту білків з молекулярними масами 33, 40 та 47 кДа у плазмолемі ентероцитів тонкої кишки новонароджених телят у динаміці – від народження до 24-годинного віку. Показано, що застосування новонародженим телятам з молозивом макрокапсул з фосфоліпідного бішару на основі соєвого лецитину активує транспорт імуноглобулінів у тонкому кишечнику цих тварин у період формування колострального імунітету, що сприяє підвищенню його рівня (науковий керівник доц. С.І. Голопура, ініціативна).

Завершено вивчення механізмів дії лікопену на структурно-функціональну організацію плазмолемі ентероцитів тонкої кишки курчат-бройлерів. Досліджено вплив лікопену на показники ліпідного складу плазмолемі абсорбційних ентероцитів порожньої кишки курчат-бройлерів упродовж періоду їх вирощування. Вивчено ацильний спектр базолатеральних мембран абсорбційних клітин порожньої кишки курчат-бройлерів за впливу лікопену. Досліджено ферментативну активність транспортних АТФаз апікальної та базолатеральної мембран абсорбційних клітин курчат-бройлерів за дії лікопену.

Продовжено роботу у напрямі науково-експериментального обґрунтування порушень адаптації тварин в умовах підприємств та розробка засобів корекції. Досліджено клінічний стан високоудійних молочних корів за теплового перегрівання залежно від температурно-вологісного індексу у сучасному високотехнологічному господарстві; визначені показники метаболізму Купруму і Цинку в організмі кролів методом атомно-емісійної спектроскопії з індуктивно-зв'язаною плазмою; валідовано портативний ЕКГ-монітор для діагностики аритмій у коней порівняно зі стандартним електрокардіографом; досліджені показники мінерального обміну в нормі і за його патології у вагітних норок коричневої Переяславської породи в умовах Переяслав-

Хмельницького звіроплемгоспу Київської області; діагностовано порушення мінерального обміну у кітних і лактуючих кіз молочного напрямку продуктивності.

Завершено розробку методів комплексної візуальної діагностики внутрішніх хвороб дрібних домашніх тварин з використанням комп'ютерних технологій. Розроблено алгоритм діагностики хвороб серця і легенів у собак при комп'ютерній рентгенографії, досліджено фенотипічний прояв гіпертрофічної кардіоміопатії у свійського kota за допомогою інструментальних методів досліджень (рентгенографія, електрокардіографія, ехокардіографія) (науковий керівник проф. М.І. Цвіліховський, ініціативна).

На кафедрі ветеринарно-санітарної експертизи завершено науково-практичне обґрунтування якості та безпечності меду та бджолиного обніжжя. Досліджено вплив технологічної обробки меду натурального, а саме гомогенізації, на подальший термін зберігання відібраних проб меду гомогенізованого.

Доведено можливість застосування агару МакКонкі для удосконалення одночасного виявлення мікроскопічних грибів та бактерій у бджолиному обніжжі. Отримано патент на корисну модель № 117991 від 10.07.2017 р. «Спосіб одночасного виявлення ентеробактерій та грибів-нейтрофілів у бджолиному обніжжі», який дозволяє впродовж 1-2 діб виявити умовнопатогенні грамнегативні ентеробактерії 5 родів, полегшити облік результатів та ідентифікацію грибів.

Розроблені науково-практичні рекомендації «Належна практика в бджільництві», які допоможуть пасічникам побудувати процедури належної виробничої практики з метою отримання безпечного та якісного меду відповідно до вимог українських нормативно-правових актів та стандартів ЄС; «Підходи до розробки процедур виробництва гомогенізованого меду, заснованих на принципах НАССР», що допоможуть виробникам меду натурального гомогенізованого побудувати програми-передумови для запровадження процедур, заснованих на принципах НАССР (розглянуті і схвалені Науково-методичною радою Держпродспоживслужби, протокол № 3 від 4.10.2019 р.).

Розроблені методичні рекомендації «Застосування агару МакКонкі для виявлення мікроскопічних грибів бджолиного обніжжя», які удосконалюють одночасне виявлення мікроскопічних грибів та бактерій, що можуть використовуватися у регіональних, міжрайонних та районних лабораторіях ветеринарної медицини, а також у науково-дослідних установах, що займаються практичною мікробіологією (розглянуті, схвалені та рекомендовані до впровадження семінар-нарадою Головного управління Держпродспоживслужби в Житомирській області з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, протокол № 02-00/1629 від 25.05.2017 р.) (науковий керівник проф. О.М. Якубчак, ініціативна).

Завершено науково-практичне обґрунтування критеріїв якості та безпечності харчових продуктів, отриманих за різними технологіями ведення тваринництва. Визначені показники безпечності та якості свинини і яловичини за різної інтенсивності ехінококової інвазії залежно від технології утримання продуктивних тварин. Встановлено, що зразки м'яса, відібрані від туш здорових свиней, мали кращі органолептичні показники порівняно з дослідними. За хімічним складом у свинині, що отримана від туш з інтенсивною ехінококовою інвазією, був більший вміст вологи і менший вміст сухої речовини. Зразки такої свинини контаміновані стафілококами, сальмонелами та ешеріхіями. Яловичину за високої фасціольозної інвазії можна віднести до м'яса сумнівної свіжості. За хімічним складом у яловичині, отриманій від здорових тварин, були вищі показники вологи, триптофану, оксипроліну та БЯП; вміст протеїну був нижчий, ніж в яловичині, отриманій від тварин з високою фасціольозною інвазією (науковий керівник проф. С.А. Ткачук, ініціативна).

Науковцями кафедри мікробіології, вірусології та біотехнології започатковано вивчення біологічних властивостей цитробактерій як чинників природного антагонізму та паразитизму (науковий керівник проф. Т.В. Мазур, ініціативна).

3.1.4.5. Техніка, енергетика та інформатизація АПК

Наукові дослідження спрямовані на створення новітніх енергоощадних технологій виробництва, зберігання та переробки сільськогосподарської продукції, підвищення надійності й ефективності використання сільськогосподарської техніки, її модернізацію; розробку систем енергозабезпечення тощо.

На кафедрі тракторів, автомобілів та біоенергосистем завершено механіко-технологічне обґрунтування зниження шкідливого впливу ходових систем енергетичних засобів та польових машин на ґрунт. Розроблено методику графоаналітичного поетапного моделювання процесу деформування ґрунту під пневматичними шинами рушіїв мобільної сільськогосподарської техніки. Отримані графічні моделі, які побудовані шляхом зміни форми еластичної оболонки рівнонапруженого овалоїду рівного тиску. Встановлено, що в зоні контакту «деформований ґрунт – поверхня еластичного колісного рушія мобільного засобу» найвищий рівень ущільнення ґрунту спостерігається в шарі ґрунту, який безпосередньо контактує з деформатором (еластичним рушієм).

Визначено найнебезпечнішу конструкцією пневматичної шини, з точки зору переущільнення ґрунту в колії, що утворена шиною колісного рушія мобільного технічного засобу. Це форма, яка описується овалом Кассіні з певним співвідношенням «добутку відстаней від фіксованої точки периферії еластичної оболонки шини до точок, що є фокусами овалу», до «фокальної відстані» цього ж овалу. Зазначене співвідношення не повинно бути більшим за $\sqrt{2}=1,41$, воно є визначальною характеристикою при конструюванні пневматичних шин колісних рушіїв мобільної сільськогосподарської техніки та розробленні рекомендацій для визначення експлуатаційних значень робочого тиску у шинах.

Розроблено математичну модель динаміки формування глибини колії під час взаємодії колеса МТА із ґрунтом. Встановлено взаємозв'язок між експлуатаційними і конструктивними параметрами рушіїв МТА та властивостями агротехнологічного середовища. На основі маси, що приходить на колесо МТА, геометричних показників зони контакту колеса з опорною поверхнею, коефіцієнту опору агротехнологічного середовища деформації та глибини колії отримано диференційне рівняння для визначення глибини колієутворення. Отримано аналітичний вираз для визначення максимальної глибини колії, що здатне подолати пневматичне колесо та отримано вираз для визначення енергозатрат на ущільнення ґрунту при формуванні колії.

У результаті виконання експериментальних досліджень отримано регресійні моделі впливу параметрів тиску колеса, тягового навантаження, швидкості руху на показники буксування коліс, енергозатрати, ущільнення ґрунту, глибину утворення колії при русі МТА по свіжозораному ґрунту.

Обґрунтовані принципи визначення початкового радіуса колеса на базі якого можна здійснити визначення дійсного радіуса кочення колеса. Високий рівень співпадіння розрахункових та експериментальних значень дійсних радіусів колеса та коефіцієнтів буксування коліс свідчить про адекватність розроблених методів та залежностей для практичного застосування. Отримані результати дозволяють оцінити вплив деформації колеса під дією вертикального навантаження (ваги енергозасобу) на дійсний радіус кочення колеса та коефіцієнт буксування.

На основі регресійної моделі впливу конструктивних та експлуатаційних параметрів МТА на показники буксування коліс та отриманої аналітичної моделі визначення початкового буксування коліс отримано напіваналітичний вираз для визначення дійсного буксування коліс пов'язаного з деформацією ґрунту та реалізацією тягової потужності.

Розроблено метод експрес аналізу параметрів ґрунту на основі індуктивного методу вимірювання, який дозволяє встановити глибину на якій знаходиться

переуцільнений шар ґрунту та може бути використаний для реалізації диференційного обробітку ґрунту.

Опубліковано 6 статей у фахових виданнях України, 3 статті у виданнях, що входять до наукометричної бази Scopus, підготовлено до друку 3 монографії (науковий керівник доц. В.В. Чуба, д/б № 110/518-пр).

На кафедрі охорони праці та інженерії середовища завершені дослідження у напрямі розроблення методів дослідження закономірностей накопичення експлуатаційного пошкодження металоконструкцій і засобів продовження призначеного ресурсу сільськогосподарської техніки. Розроблено методику розрахунку ймовірностей настання аварійних ситуацій за участі мобільної сільськогосподарської техніки, в якій проаналізовано дані не про лінійні розміри виявлених дефектів, а критично наявні ознаки, що виявлено тріщини різного ступеню небезпеки щодо зруйнування деталі.

На основі аналізу узагальнених даних проведеного у роботі дефектоскопічного контролю вузлів тракторів обґрунтовано терміни використання мобільної сільськогосподарської техніки у межах прийняттого (допустимого) ризику.

Розроблено експериментально-інформаційну систему аналізу кількісних характеристик розсіяного пошкодження зразка металоконструкції методом когерентно-оптичного сканування деформованої поверхні з виокремівною здатністю 0,2 мкм/пкс.

Розроблено методологію оцінення, згідно з концепцією слабкої ланки, залишкового ресурсу тракторів після тривалої експлуатації на основі даних дефектоскопічного контролю. Ця методологія базується на підходах методу кількісного аналізу кінетики пошкодженості металевих матеріалів, які зазнавали механічного навантажування, згідно зі змінами параметра Херста, граничне значення якого не залежить від історії механічного навантажування.

Розроблено Настанову щодо контролю показників безпеки та методології оцінення ризику експлуатації мобільної сільськогосподарської техніки з дефектами (пошкодженнями) у деталях вузлів, яку надіслано до Державної служби України з питань праці для подальшого використання.

За результатами досліджень видано 2 монографії (1 – іноземною мовою); подано і опубліковано 5 статей у журналах, що індексуються у наукометричній базі Scopus; опубліковано 10 статей у наукових фахових виданнях України, 6 англійських тез доповідей; отримано 6 патентів на корисні моделі (науковий керівник доц. О.В. Войналович, д/б № 110/535-пр).

У рамках ініціативної тематики завершено обґрунтування параметрів субстрату для підвищення ефективності біогазових технологій. Розроблено схему функціонування метантенка біогазової установки, на якій наведено баланс поживних речовин, що надходять у метантенк, виводяться з нього і переробляються на мікробну масу і продукти метаболізму. Для обґрунтування вимог до систем підготовки і дозування субстрату удосконалено математичну модель функціонування метантенка біогазової установки. У пакеті Simulink математичної програми MATLAB проведено математичне моделювання процесу метанового зброджування субстрату в метантенку, в результаті чого отримано динаміку в часі виходу продукту метанового бродиння в метантенку (біогазу) для періодичної та поступової систем завантаження метантенка. Шляхом підбору параметрів у математичній моделі функціонування метантенка і порівняння результатів імітаційного моделювання динаміки виходу біогазу з результатами експериментальних досліджень було досягнуто, щоб імітована модель, яка отримана в пакеті Simulink, була найбільш близькою до динаміки виходу біогазу в часі, отриманої експериментальним шляхом.

Розроблена математична модель метанового зброджування субстрату в метантенку біогазової установки з визначеними коефіцієнтами дозволяє прогнозувати величину виходу біогазу в разі додавання через системи приготування і дозування фіксованої

кількості косубстрату до основного субстрату (науковий керівник доц. В.М. Поліщук, ініціативна).

Молодими науковцями кафедри конструювання машин і обладнання розпочато розроблення високоєфективних автоматичних регуляторів. Розроблено модифікацію структури ПІ-регулятора, яка полягає у введенні нелінійної залежності між інтегральною складовою та поточною похибкою регулювання. Розроблено комплексний критерій інтегрального типу ІРТЕС, який дозволяє узагальнити частинні показники якості регулювання: тривалість та інтегральні значення похибки і регулювання. Створено методіку розв'язання задач оптимального налаштування автоматичних регуляторів, що ґрунтується на використанні MISO-функції, яку застосовано для вирішення задач синтезу оптимальних регуляторів руху систем «візок-вантаж», «перевернутий маятник з маховиком». Проведено моделювання роботи оптимізованих класичного та модифікованого ПІ-регуляторів для об'єктів регулювання з 1-го по 8-й порядок включно. Встановлено, що більшість небажаних інтегральних та позиційних показників якості регулювання знизилась. Розроблено метод синтезу швидкодіючих fuzzy-регуляторів та наведено приклад його використання, який показав суттєве збільшення швидкодії розрахунків вихідного сигналу регулятора (науковий керівник доц. Ю.О. Ромасевич, № 110/1м-пр-2019).

На кафедрі започатковано новий напрям досліджень – наукове обґрунтування і розробка методів динамічного моделювання та режимно-параметричної оптимізації сучасних вантажопідійомних машин. Побудовано математичну модель динаміки зміни вильоту в площині переміщення стрілової системи з вантажем крана-маніпулятора, за умови суміщення рухів елементів стрілової системи з вантажем та при зміні вильоту, що виконується лише при підйомі стріли. Проведено динамічний аналіз механізму одночасного підйому стріли, розгортання рукояті, зменшення вильоту телескопічної секції з коливанням вантажу. Отримані графічні залежності динамічних навантажень у стріловій системі та елементах приводу крана-маніпулятора. Запропоновано математичну модель для визначення дійсних динамічних навантажень в елементах конструкції маніпулятора та приводних механізмах. Побудовано тимчасову динамічну модель механізму повороту стрілового крана та відповідну їй математичну модель. Проведено аналіз розв'язків диференціальних рівнянь руху системи (науковий керівник доц. А.П. Пилипенко, № 110/13-пр-2019).

У рамках ініціативної тематики продовжено дослідження щодо динамічної оптимізації вантажопідійомних та транспортуючих машин в агропромисловому виробництві. Здійснено обґрунтування узагальненого критерію оптимізації керування рухом стрічкового конвеєра під час його пуску, який представлено у вигляді суми інтегральної та термінальної згорток динамічних й енергетичних показників роботи конвеєра (науковий керівник проф. В.С. Ловейкін, ініціативна).

На кафедрі механіки розпочато роботу у напрямі розробки нових способів підвищення втомної довговічності алюмінієвих сплавів за рахунок використання імпульсного введення енергії і нанотехнологій. Запропоновано та експериментально апробовано ефективну методику оцінки впливу імпульсного введення силової енергії різної інтенсивності на зміну довговічності алюмінієвих сплавів Д16 і 2024-T3 за параметром проскоку динамічної деформації в процесі реалізації динамічних незрівноважених процесів – $\epsilon_{\text{імп}}$. Встановлено, що, починаючи з $\epsilon_{\text{імп}} = 2,3\%$ в обох сплавах при подальшому статичному розтягу проявляються площадки текучості з максимальною протяжністю до 1,5...1,7% і з наявними зубами текучості, тобто їх структурний стан значно змінюється. Факт формування зуба і площадок текучості різної протяжності в алюмінієвих сплавах при зміні інтенсивності імпульсного введення силової енергії зафіксовано вперше у світовій практиці і було прийнято за основну ознаку зміни їх втомної довговічності при подальших змінних навантаженнях.

Аналіз отриманих результатів механічних випробувань показав, що для сплаву 2024-T3 після інтенсивності імпульсного введення енергії в діапазоні параметра $\epsilon_{\text{imp}} = 2,3\% \dots 4,1\%$ відмічаються позитивні зміни в підвищенні його втомної довговічності. Наприклад, для деяких режимів змінного навантаження кількість циклів до руйнування сплаву 2024-T3 в даному діапазоні імпульсного введення силової енергії збільшується до 33,6%. Для сплаву Д16 ці ефекти проявляються в іншому діапазоні змін параметра $\epsilon_{\text{imp}} = 4\% \dots 9\%$ і меншою мірою та призводять до збільшення втомної довговічності до 13,5%.

При одночасному використанні імпульсного введення силової енергії в алюмінієві сплави в заданих діапазонах зміни параметра ϵ_{imp} та нанорозчинів карбиду вольфраму, вуглецю, марганцю і міді виявлені ще більші ефекти щодо збільшення втомної довговічності досліджуваних сплавів. Сумарний ефект збільшення втомної довговічності сплавів при окремих заданих значеннях максимального змінного навантаження в даному випадку може досягати 45%.

Опубліковано 1 статтю в журналі, що індексується у наукометричній базі даних Scopus, подані до друкування 2 статті у журналах, що індексуються у наукометричній базі Scopus, опубліковано 3 тези доповіді на міжнародних конференціях (2 англійські); подані 2 заявки на патент на винаходи (науковий керівник проф. М.Г. Чаусов, № 110/7-пр-2019).

Науковці кафедри автоматики та робототехнічних систем ім. акад. І.І. Мартиненка завершили розроблення інноваційних високоефективних технологій збирання та переробки енергетичних культур для біогазових установок. Проаналізовано сучасні технології збирання енергетичних культур та визначені шляхи підвищення їх ефективності. Обґрунтовані метод і засоби уточнення стану ділянок та визначення обсягів енергетичних культур. Запропоновані нові спектральні індекси дистанційного зондування стану ділянок та визначення обсягів енергетичних культур з БПЛА. Запропоновані метод та алгоритм оптимального планування збиральних робіт, за допомогою яких забезпечується оптимальний розподіл безпілотних комбайнів між полями при обмеженнях на часові та вартісні витрати. Розроблені метод та алгоритм оптимального планування і керування безпіотною збиральною технікою на основі визначення обсягів енергетичних культур за даними з БПЛА.

Створено високоефективну технологія збирання енергетичних культур, яка включає такі технологічні операції: уточнення стану ділянок та визначення обсягів енергетичних культур за допомогою БПЛА, оптимальне планування збиральних робіт, розрахунок та введення в навігаційну апаратуру збиральної техніки оптимальних маршрутів а параметрів її руху (патент України «Спосіб визначення стану сільськогосподарських угідь та траєкторії руху польової техніки» (№ 124075 UA від 26.03.2018 р.)).

Проаналізовані сучасні технології переробки енергетичних культур у біогаз та визначені шляхи підвищення їх ефективності. Розроблені алгоритми оптимального дозування, перемішування та підігріву різних видів субстратів і ензимів з використанням роторно-пульсаційних апаратів та пеллетного обладнання. Визначені режимні параметри застосування ензимів та енергоефективних електротехнологій для підвищення виходу біогазу. Наведені методичні рекомендації щодо застосування редокс-індикаторів контролю зброджування органічних субстратів.

Створені високоефективні технології отримання біогазу із застосуванням екструзійної або роторно-пульсаційної обробки вхідної сировини з додаванням різних домішок, стимулюючих процес бродіння у біогазових установках (патенти України «Установка для отримання біогазу» (№ 129241 UA від 25.10.2018 р.), «Спосіб інтенсифікації виходу біогазу» (№№ 134183-134185, 134233-134234, 134306 UA від 10.05.2019 р.)).

Опубліковано 12 статей в журналах, що входять до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science; 14 статей, що входять до переліку фахових видань України;

підготовлено 5 монографій, отримано 10 патентів та 3 охоронні документи на об'єкти права інтелектуальної власності, здійснено 20 виступів на конференціях, підготовлено 3 навчальні посібники, захищено одну кандидатську та одну докторську дисертації.

Результати НДР впроваджені у ВП НУБіП України «Великоснітинське НДГ ім. О.В. Музиченка», ТОВ «Бітеко Біогаз» (м. Київ) (науковий керівник проф. С.А. Шворов, д/б № 110/537-пр).

Вченими кафедри започатковано розроблення технології діагностики якості функціонування сільськогосподарських споживачів електричної енергії на основі використання IP-технологій. Розроблені структурні та функціональні схеми системи підвищення енергоефективності інтегрованих систем електропостачання, що передбачають проведення безперервного багатоканального моніторингу сигналів міток точного часу. Система забезпечує в реальному часі проведення моніторингу контрольованих сигналів за показником відхилення часового інтервалу ВЧІ з накопиченням даних. Це дає можливість оперативного визначення параметрів контрольованих сигналів міток точного часу, а також при використанні статистичних методів обробки інформації прогнозувати якість та стабільність їх формування.

Проведені технічні випробування обладнання УС-1588М та УС-1588S, метою яких є експериментальна перевірка можливості розповсюдження сигналу міток точного часу в умовах змін керуючої дії на параметри і характеристики процесу передавання. Виконано тестування програмно-апаратного комплексу УС-1588 на діючих IP-мережах. Встановлено, що максимальне відхилення часових інтервалів (МТІЕ) для всіх вимірів не перевищує 1 мкс.

Розроблені структурні, функціональні, принципіві схеми та алгоритм роботи пристрою контролю якості формування синхросигналів з використанням ПЛІС ALTERA (EPM7128SLC84) та мікроконтролера сімейства LPC.

Проведені експериментальні дослідження стандарту частоти з блоком первинних перетворювачів для досліджування технічної можливості експериментальної розробки кварцового стандарту частоти, що інтегрований з блоком первинних перетворювачів. Експериментально підтверджено технічну можливість перетворення відхилення часового інтервалу у цифровий код з кроком квантування меншим за 100 нс, що є достатнім для технічної реалізації моніторингу контрольованих сигналів міток точного часу для енергетичного профілю.

Розроблені фрагменти лабораторного зразка пристрою контролю якості формування синхросигналів, здійснено програмування ПЛІС ALTERA та мікроконтролера сімейства LPC. Проведені експериментальні дослідження в лабораторних умовах та на діючих IP-мережах.

Опубліковано 1 монографію, 3 статті, що індексуються у наукометричній базі даних Scopus, 4 статті у наукових фахових виданнях України, 5 англомовних тез доповідей; підготовлено матеріали для подачі заявки щодо патентування (науковий керівник доц. В.В. Коваль, д/б № 110/3-пр-2019).

Молодими науковцями кафедри продовжено розробку ресурсоефективних режимів вирощування овочевої продукції в тепличних комплексах. Запропоновано вдосконалену структурну схему системи керування за рахунок модулю оптимізації режимів роботи електротехнічного обладнання на основі синергетичного методу. На базі пасивного експерименту розроблено інформаційне забезпечення системи з метою моніторингу енергетичних та матеріальних ресурсів, що витрачаються при виробництві овочевої продукції у тепличних комплексах. З використанням математичної моделі тепличного комплексу та на підставі доведеної її адекватності досліджено розроблені на попередніх етапах методи оптимізації ресурсовитратності процесу вирощування (нейромережеве прогнозування, нечітку систему керування, метод генетичного алгоритму, синергетичний

підхід). У результаті порівняння зазначених методів визначено алгоритм роботи підсистеми підтримки прийняття рішень та розроблено математичний апарат.

Розроблено методіку вибору ресурсоефективних режимів вирощування овочевої продукції з урахуванням енергетичних потоків, інформації щодо прогнозованих значень зовнішніх збурень та синергетичного керування інформаційними потоками між підсистемами тепличного комплексу протягом періоду виробництва овочевої продукції.

Опубліковано 4 статті у фахових виданнях; 1 статтю у журналі, що входить до наукометричної бази даних Scopus та має SNIP > 0.4; опубліковано 4 статті за результатами міжнародних конференцій, що індексуються у базі даних Scopus, отримані 2 патенти на корисну модель, взято участь у роботі 5 міжнародних наукових конференцій (науковий керівник канд. техн. наук А.О. Дудник, д/б № 110/1м-нтр).

За замовленням Міністерство освіти і науки України на кафедрі розпочато розроблення системи дистанційного моніторингу технологічних стресів озимих культур. Проведені вегетаційні дослідження у фітокамерах, де були отримані зразки рослин, які зазнали технологічного стресу (післядія гербіцидів). Доведено, що стресовий стан рослин викликаний саме післядією гербіцидів. За результатами візуального оптичного аналізу встановлено, що для ріпаку є характерні ознаки, що свідчать про наявність фітотоксичного ураження. Проведені три етапи попереднього моніторингу сходів пшениці й ріпаку озимих (науковий керівник проф. В.П. Лисенко, д/б № ДЗ/69-2019).

На кафедрі теплоенергетики розпочалась розробка нового способу приготування кормів з використанням роторно-пульсаційних апаратів для підвищення якості кормової суміші. У результаті проведеного чисельного моделювання в роторно-пульсаційному апараті для приготування рідких зернових кормів отримані такі параметри: розподіл температур, розподіл тисків, поле швидкостей. Аналіз отриманих результатів свідчить, що в каналах роторно-пульсаційного апарату мають місце значні перепади тиску та суттєва зміна вектора швидкості й локальних величин цієї швидкості. Процеси переносу супроводжуються кавітацією і турбулізацією рідинних потоків корму, що призводить до підвищення його температури. В результаті відбувається нагрів кормової суміші та створюється гомогенна маса корму, яку не потрібно підігрівати в холодний період року. Показано вплив капілярних наноструктур на характеристики рідких теплоносіїв у капілярах при обробці рідкої кормової суміші.

Отримані геометричні розміри ротора і статора, а також розміри отворів для проходження кормової суміші, при яких процеси приготування рідких зернових сумішей будуть оптимальними з точки зору отримання кормів необхідної консистенції й температури. Це дозволило розробити конструкцію роторно-пульсаційного апарату, яка в подальшому буде використана для виготовлення експериментального зразка апарату нової конструкції для приготування кормів.

Опубліковані 2 статті у фахових журналах, 2 тези доповідей на наукових конференціях, подано 1 заявку на патент на корисну модель (науковий керівник проф. В.Г. Горобець, д/б № 110/10-пр-2019).

На кафедрі електричних машин і експлуатації електрообладнання завершено розробку теплоелектромеханічного комплексу і енергоощадних технологій на його основі для переробки біомаси та техногенних відходів. Наведені результати розробки інтегрованої системи забезпечення теплоносієм; методів теплоаеродинамічного диспергування речовин; інтегрованої системи керування; створення засобів використання енергії відпрацьованого теплоносія теплоелектромеханічного комплексу; методів комплексного впливу мультифізичних полів в активній зоні теплоелектромеханічного комплексу на властивості біомаси і сумішей для отримання палива другого покоління та якісних добрив; дослідження макетних зразків модифікацій теплоелектромеханічного комплексу з єдиним концептуальним підходом до енергоощадності; методик розрахунку, синтезу та оптимізації. теплоелектромеханічного комплексу.

За результатами досліджень отримано: макетні зразки модифікацій робочих камер, систем рекуперації енергії та системи управління теплоелектромеханічного комплексу; методики автоматизованого проектування, синтезу та оптимізації теплоелектромеханічного комплексу; рекомендації щодо удосконалення та впровадження нових технологій переробки біомаси та техногенних відходів на основі теплоелектромеханічного комплексу.

Результати НДР пройшли науково-дослідну перевірку у ННЦ «Інститут механізації та електрифікації сільського господарства» НААН України та запропоновані для впровадження установам Міністерства аграрної політики та продовольства України (науковий керівник проф. М.М. Заблодський, д/б № 110/538-пр).

Продовжені дослідження у напрямі вивчення енергозберігаючих технологій і калориметрії. Проведено роботу у напрямі покращання функціонування мікроклімату у тваринницьких приміщеннях за рахунок застосування повітряно-теплової завіси (науковий керівник доц. В.С. Василенков, ініціативна).

Науковцями кафедри фізики розпочаті дослідження щодо підвищення енергоефективності світлодіодів для агробіологічних потреб шляхом творення нових люмінецентних ламп. Описано процедури синтезу серій зразків фосфатів та молібдатів як чистих, так і легованих іонами рідкісноземельних елементів: $\text{Bi}_{1-x}\text{Pr}_x\text{PO}_4$, $\text{K}_3\text{Bi}_{5-x}\text{Eu}_x(\text{PO}_4)_6$, $\text{K}_5\text{Bi}_{0,95}\text{Eu}_{0,05}(\text{MoO}_4)_4$, $\text{KBi}_{1-x}\text{Eu}_x(\text{MoO}_4)_2$, $\text{KBi}_{1-x}\text{Pr}_x(\text{MoO}_4)_2$, $\text{K}_2\text{Bi}_{1-x}\text{Pr}_x(\text{PO}_4)(\text{MoO}_4)$, $\text{K}_2\text{Sc}_{2-x}\text{Eu}_x(\text{MoO}_4)(\text{PO}_4)_2$, $\text{NaY}_{1-x}\text{Pr}_x(\text{MoO}_4)_2$ та $\text{CaMoO}_4:5\%\text{Eu}$. Наведено результати досліджень структури, морфології та оптичних властивостей синтезованих сполук.

Встановлено, що всі синтезовані зразки при збудженні світлом в ультрафіолетовій та синій спектральних областях при кімнатній температурі характеризуються інтенсивною червоною фотолюмінесценцією, яка пов'язана із внутрішніми переходами в іонах домішок Eu^{3+} або Pr^{3+} . Власна люмінесценція матриць за даних умов спостерігається лише для нелегованих зразків або як слабкий люмінесцентний сигнал, на фоні якого розташовані смуги випромінювання іонів домішок. Показано, що характеристики структури матриці, в першу чергу симетрія кисневого оточення катіонів, суттєво впливають на інтенсивність та спектр випромінювання іонів європію та празеодиму. Ці ж характеристики залежать і від розміру частинок зразків.

Сумісний аналіз спектрів фотолюмінесценції легованих фосфатів та молібдатів разом із спектрами поглинання хлорофілів показав, що сполуки з інтенсивною люмінесценцією, яка відповідає переходам $5D_0 \rightarrow 7F_2$ в іонах Eu^{3+} і переходів $3P_0 \rightarrow 3H_6$ та $3P_0 \rightarrow 3F_2$ в іонах Pr^{3+} мають перспективи використання як люмінофори у світловипромінюючих пристроях для споруд закритого ґрунту. На основі порівняння спектрів люмінесценції та її збудження, зі спектрами ефективного фотосинтезу для подальшої роботи відібрано сполуки $\text{K}_3\text{Bi}_{5-x}\text{Eu}_x(\text{PO}_4)_6$, $\text{KBi}_{1-x}\text{Pr}_x(\text{MoO}_4)_2$, $\text{NaY}_{1-x}\text{Pr}_x(\text{MoO}_4)_2$ та $\text{CaMoO}_4:\text{Eu}$ (науковий керівник проф. В.В. Бойко, д/б № 110/14-пр-2019).

За замовленням ТОВ «Вінницька птахофабрика» здійснювалось чисельне моделювання процесів тепло-масообміну в будівлі пташника. Згідно з технічним завданням виконано інженерний розрахунок повітрообміну у зимовий період року. Розроблено математичну модель тепло-масообміну в приміщенні пташника, для проведення чисельного моделювання побудовано сітку методом кінцевих елементів приміщення пташника в 3D (науковий керівник доц. В.І. Троханяк, ініціативна).

Дослідження вчених факультету інформаційних технологій у звітному році були спрямовані на розробку трансформаційної стратегії державного регулювання інформаційного простору як соціально-економічних чинників національної безпеки України; розробку інтелектуальної інформаційної технології створення експертної системи як засобу підвищення ефективності управління діяльністю закладу вищої освіти; розробку інформаційно-аналітичної системи розвитку сільських територій.

На кафедрі економічної кібернетики продовжувались наукові дослідження щодо розробки трансформаційної стратегії державного регулювання інформаційного простору як соціально-економічного чинника національної безпеки України.

Досліджено взаємозв'язок між суспільним добробутом та інформацією, а саме на прикладах для споживача та виробника. Підкреслено, що взаємозв'язок між суспільним добробутом та інформацією напряму залежить від часу отримання достовірної інформації, що інколи передбачає проведення спеціалізованих досліджень, які практично не доступні для пересічного споживача, а також її достовірності. Вплив інформації на суспільний добробут визначається у двох вимірах: очікуваннях споживача, а також ступені невизначеності для нього інформації. Підкреслено, що інформаційні переваги збільшуються зі збільшенням масштабу виробництва та, як наслідок, зменшенням маргінальних витрат. Встановлено, що для оцінки суспільного добробуту найчастіше використовується показник ВВП на душу населення, оскільки його можна оцінити у грошовому еквіваленті, незважаючи на те, що він є лише показником сукупної економічної активності. Водночас для більш всебічної оцінки суспільного добробуту доцільно застосовувати індекси людського розвитку, валового національного щастя, соціального прогресу.

За побудованими економетричними моделями залежностей тарифів на соціально значущі послуги в країнах світу залежно від ключових показників економічного розвитку встановлено, що незважаючи на наявність особливостей встановлення тарифів на мобільний зв'язок та інтернет на національному рівні, існують і деякі ознаки їх зближення на міжнародному рівні. Що стосується тарифів на мобільний зв'язок, то залежність від показника ВВП на душу населення, спостерігається тільки для регіонів Європа та Азія, де значимими є не тільки нульові тарифи (0,06-0,1 дол. США за хвилину), але й їх маргінальні величини (дол./тис. дол. США). Щодо тарифів на інтернет, варто зазначити, що в усіх регіонах світу, крім Африки спостерігається практично однакова їх маргінальна залежність від ВВП на душу населення – 0,5-0,6 дол./тис. дол. США. До того ж встановлено, що для всіх регіонів світу, крім Африки, існує нульовий тариф, що не залежить від ВВП на душу населення: найменший для регіону Європа (11 дол. США) та найбільший для регіону Америка (32 дол. США). Введення додаткових екзогенних змінних, а саме індексів демократії та інформаційно-комунікаційних технологій дало змогу покращити показники адекватності економетричних моделей і виявити існування суттєвого впливу стану ринку послуг у сфері інформаційно-комунікаційних технологій на зменшення тарифів. Феномен України у цьому питанні полягає в тому, що тарифи для України виходять за 90 довірчі інтервали для очікуваних значень.

Обґрунтовано стратегічні пріоритети безпеки розвитку внутрішнього ринку у сфері інформаційно-комунікаційних технологій України.

Відповідно до запропонованого концептуального підходу здійснено оцінку ефективності послуг у сфері інформаційно-комунікаційних технологій від користування адміністративними послугами онлайн для конкретної особи внаслідок економії часу та коштів на переміщення (проїзд, додаткові витрати на харчування тощо). Проведені розрахунки згідно з визначеним методом оцінки економічної доцільності впровадження технологічних рішень, який дає змогу порівняти аналогічні технологічні рішення, реалізовані на обладнанні різних виробників, та визначити етапність їх впровадження, свідчать, що остаточна цифровізація усіх населених пунктів України за песимістичним прогнозом окупиться за 8 років лише завдяки підвищенню суспільного добробуту фізичних осіб з урахуванням експлуатаційних витрат і коефіцієнта дисконтування. Також відзначено нерівномірність відкритих даних, що надаються як центральними, так і місцевими органами державної влади.

Розроблено концептуальну модель моніторингу інформаційного простору в умовах цифровізації економіки на базі запропонованого єдиного інтегрального показника, який

включає 4 напрями: «інформаційно-комунікаційні технології/цифровізація» (глобальний інноваційний індекс, індекс розвитку інформаційно-комунікаційних технологій, індекс цифрової конкурентоспроможності уряду); «відкритості інформаційного простору» (індекс демократії, індекс розвитку електронного уряду, індекс свободи преси); «регулювання» (індекс верховенства права, індекс конкурентоспроможності уряду, регуляторний трекер інформаційно-комунікаційних технологій); «національна безпека» (глобальний індекс кібербезпеки, індекс світового спокою, індекс свободи у світі), що дає змогу здійснити комплексний моніторинг стану розвитку світового інформаційного простору в зазначених умовах. Визначено, що рівень ВВП на душу населення найбільше залежить від індексу конкурентоспроможності уряду, зокрема збільшення цього індексу на одиницю приведе до збільшення ВВП на душу населення на 18,9 тис. дол. США. Для апробації та просування результатів проекту удосконалюється веб-портал «ІНФОПРОСТІР. Проект молодих вчених НУБіП України». За результатами досліджень опубліковано 1 статтю, яка індексується Web of Science, 4 статті у виданнях, які індексуються Index Copernicus, 3 статті у фахових виданнях України, тези 4 доповідей на конференціях, 1 одноосібна монографія, 3 колективні монографії, у т.ч. 1 колективна монографія, опублікована у країні ЄС (науковий керівник канд. екон. наук К.Л. Тужик, д/б № 110/Зм-пр).

Науковцями кафедри комп'ютерних наук завершені дослідження за ініціативною тематикою щодо розробки інтелектуальної інформаційної технології створення експертної системи як засобу підвищення ефективності управління діяльністю закладу вищої освіти.

Розроблено програмний продукт, який спрощує процес документообігу та складання розкладу закладу вищої освіти, дозволяє відійти від ручної та паперової роботи. Останнє відбувається завдяки автоматизованому виконанню функцій збереження та передачі даних, валідації, розповсюдження інформації тощо. Передбачене розповсюдження розкладу для студентів та викладачів за допомогою інтернет-сервісу, що дозволить отримати доступ до розкладу в зручному вигляді. За результатами досліджень опублікована 1 стаття у фаховому виданні, тези 5 доповідей на наукових конференціях (науковий керівник доц. Б.Л. Голуб, ініціативна).

Завершилися наукові дослідження за ініціативною тематикою щодо створення інформаційно-аналітичної системи розвитку сільських територій.

Створено прототип інформаційно-аналітичної системи розвитку сільських територій України, яка дозволяє автоматизувати процес обробки первинних звітних матеріалів об'єктів господарювання, виконувати аналітичні та прогностичні завдання діяльності підприємств агропромислового комплексу. За результатами досліджень підготовлено навчальний посібник, 2 статті, 5 доповідей на конференції (науковий керівник доц. М.Г. Садко).

3.1.4.6. Лісівництво та декоративне садівництво

Науковці НДІ лісівництва та декоративного садівництва у 2019 році продовжували фундаментальні і прикладні наукові дослідження з актуальних проблем лісівничої науки, садово-паркового господарства і охорони природного навколишнього середовища, підвищення продуктивності лісових екосистем та оптимізації зональних лісоаграрних ландшафтів, спрямованих на: наукове обґрунтування та розробку сучасних методів дендрорекультиваци лісових земель Житомирської області, порушених внаслідок видобутку бурштину; прикладні рішення оцінювання впливу порушень у лісових екосистемах на вуглецевий цикл; біотехнологічні рішення збереження генофонду історично цінних багатовікових дерев; розробку науково-методичного забезпечення розвитку інвентаризації лісових ресурсів; розробку практичних засад фітодизайнологічної екотрансформації насаджень мегаполісів; науково-методичні засади та інформаційний інструментарій оцінювання первинної продукції і потенціалу біомаси лісів Українських Карпат.

На кафедрі таксації лісу та лісового менеджменту розпочаті прикладні дослідження «Прикладні рішення оцінювання впливу порушень у лісових екосистемах на вуглецевий цикл».

Розроблено теоретико-методологічні засади та експериментальна база для дослідження значення антропогенних та природних порушень на формування потоків і резервуарів вуглецю в лісах. У процесі виконання опрацьовано класифікацію порушень в лісових екосистемах за природою походження. Опрацьовано аналітичні статистичні дані про порушення в лісовому фонді України та встановлено динаміку структури лісів за впливу порушень антропогенного та природного походження. Створено теоретичні та методичні засади експериментального оцінювання впливу порушень в лісових насадженнях та динаміки вуглецю основних компонентів лісової біомаси. Здійснено збір дослідних даних на постійних і тимчасових пробних площах для дослідження закономірностей накопичення вуглецю у процесі росту і розвитку лісів сосни звичайної, берези повислої, дуба звичайного, вільхи клейкої та осики за умов виникнення порушень у лісових насадженнях. Визначено значення порушень в лісових екосистемах на формування емісії вуглецю.

За результатами виконання НДР у 2019 році опубліковано 1 монографію, 6 статей у фахових виданнях України, 2 статті у журналах, що входить у базу Scopus, 12 тез доповідей, захищено 1 кандидатську дисертацію (науковий керівник д-р с.-г. наук А.М. Білоус, д/б № 110/5-пр-2019).

У звітному році розпочато наукові дослідження у рамках виконання Українсько-австрійського проекту – «Вплив порушень у лісах Чорнобильської зони відчуження на їх екосистемні послуги».

За результатами проведених спільних українсько-австрійських дослідних робіт було розроблено методичні засади оцінювання стану лісів Чорнобильської зони відчуження, закономірностей їх росту і розвитку, оцінювання біофізичних показників екосистемних послуг, виявлення порушень у лісах та встановлення їх впливу на послуг екосистем.

Здійснено аналіз сучасного стану лісових насаджень зони відчуження, їх структури за категоріями площ, встановлено зміни у лісовому фонді протягом 1986-2018 рр. Проведено польові дослідних робіт із закладанням тимчасових пробних площ для вимірювання таксаційних показників насаджень, визначення загальних лісівничо-таксаційних показників соснових, березових, вільхових і осикових деревостанів. Здійснено відбір дослідних зразків приросту деревини стовбурів з модельних дерев сосни звичайної для дендрохронологічного аналізу та порівняння з даними про ріст дерев за межами зони.

Встановлено особливості радіаційного забруднення ґрунтів території зони відчуження та аналіз коефіцієнтів переходу радіонуклідів у компоненти біомаси лісових насаджень. Проведено дослідження впливу забруднення ґрунту радіонуклідами на ріст і розвиток молодих насаджень основних лісотвірних видів на колишніх сільськогосподарських угіддях у пост-аварійний період.

Здійснено спільну дослідну експедицію до Чорнобильської зони відчуження та проведено українсько-австрійський науково-практичний семінар для обговорення методології дослідження (науковий керівник д-р с.-г. наук А.М. Білоус, г/д № М/39-2019).

У звітному році науковцями кафедри розпочаті наукові дослідження щодо науково-методичних засад та інформаційного інструментарію оцінювання первинної продукції і потенціалу біомаси лісів Українських Карпат.

Здійснено аналітичний огляд літератури з питань досліджень біопродукційного процесу у ялинових, ялицевих, букових та дубових лісах Карпатського регіону, при цьому акцентовано увагу на сучасних методичних підходах до оцінювання кількісних показників первинної продукції лісових фітоценозів, які слугують інформаційною основою для

подальшого оцінювання їх екосистемних функцій та відображають вплив кліматичних змін на лісові екосистеми. Також у процесі реалізації дослідження опрацьовано існуючий науковий доробок щодо вивчення біосферної ролі лісів, яка у тому числі характеризується їх впливом на глобальні та локальні геохімічні цикли, зокрема на вуглецевий баланс природних екосистем.

Здійснено аналітичний аналіз особливостей росту та розвитку деревостанів в умовах Українських Карпат, враховуючи фізико-географічне положення, кліматичні умови та типологічну характеристику лісорослинних умов.

Зокрема, щодо ялинових деревостанів встановлено, що в переважній більшості в регіоні домінують високопродуктивні деревостани I^a та I класів бонітету, які охоплюють 64,2 % площі ялинових деревостанів. Найбільше таких деревостанів зосереджено у Івано-Франківській (27,5 %) та Закарпатській (16,3 %) областях. Тоді як, ялицеві деревостани I^a та I класів бонітету охоплюють 77,4 % від їхньої загальної площі. З'ясовано, що ялина європейська та ялиця біла в Українських Карпатах лісотвірним видом виступають лише у відносно багатих та багатих умовах. Саме в сугрудах та грудах зосереджено понад 90 % площ досліджуваних деревостанів.

Щодо букових деревостанів, то в Українських Карпатах переважають високопродуктивні деревостани I–I^a класів бонітетів, які займають 71,4 % площі букових лісів. При цьому, букові деревостани найбільшу площу займають у вологих (76,5 %) лісорослинних умовах. Частка інших умов (свіжих, сирих) становить близько 20 % загальної площі бучин. У регіоні найпоширеніші такі типи лісу: свіжі та вологі дубово-грабові суббучини, вологі грабові суббучини, свіжі та вологі грабово-соснові суббучини, свіжі та вологі грабові бучини, свіжі та вологі дубово-грабові бучини, свіжі та вологі ялицеві бучини, вологі грабово-ялицеві бучини. Також опрацьовано сучасні (закордонні та вітчизняні) методичні підходи до оцінювання продукції дерев й деревостанів за окремими компонентами фітомаси у статичі та в динаміці.

За результатами виконання наукових досліджень опубліковано 1 посібник, 3 статті у фахових виданнях України, 2 статті у журналах, що входить у наукометричну базу Scopus, 5 тез доповідей, отримано 10 авторських свідоцтв та 1 патент на корисну модель (науковий керівник д-р с.-г. наук Р.Д. Васишин, д/б № 110/4-пр-2019).

Науковцями кафедри продовжені прикладні дослідження щодо розробки науково-методичного забезпечення розвитку інвентаризації лісових ресурсів.

Протягом звітного року одержано важливі результати, які сприяють вдосконаленню методики інвентаризації лісових ресурсів на основі наземних досліджень і даних дистанційного зондування Землі. Зокрема, встановлено, що поєднання різночасових знімків, одержаних упродовж сезону вегетації допомагає виявити специфічні тренди спектрально-відбивних властивостей рослинного покриву та покращити точність розпізнавання на знімках лісових насаджень різного видового складу. Для пілотної території досліджень Сумської області за окремими сезонами року (літо, осінь, квітень-жовтень) сформовано безхмарні композитні мозаїки зі знімків Landsat 8 OLI.

За звітний період опрацьовано алгоритмічне забезпечення для прогнозування стовбурового запасу на пробних ділянках вибіркової інвентаризації лісу. Використовуючи опрацьовану методику, виконано первинну таксаційну обробку близько 200 вибіркового ділянок лісової інвентаризації, закладених в лісових насаджень полігону Київської області. Аналогічні розрахунки здійснено для 333 пробних площ, вкритих лісовою рослинністю полігону Сумської області. На основі даних про розташування дерев на кругових пробних площах постійного радіуса (12,62 м), розраховано параметри різних конфігурацій пробних ділянок, зокрема, концентричних, реласкопічних і комбінованих (реласкопічна та кругова вибірка) пробних площ. У результаті встановлено ефективні з точки зору точності та трудових витрат конфігурації, якими виявилися концентричні та комбіновані проби з радіусом основної проби 12,62 м. При цьому виявлено, що

зменшення радіуса основної проби призводить до більших помилок оцінювання таксаційних показників деревостанів, а реласкопічний метод таксації лісу переважно занижує значення сум площ перерізів дерев у насадженні.

Розроблено методичні засади для інвентаризації екосистемної послуги приросту стовбурової деревини у насадженнях різного віку – від молодняків до перестійних насаджень. В основу методики оцінювання покладено принцип формування приросту знеособленого щільного метра кубічного деревини. Розроблено методичні засади для інвентаризації екосистемних послуг (накопичення біомаси, депонування вуглецю, продукування кисню, акумулювання енергії) дерев в об'єктах садово-паркового господарства. Опрацьовано методику вимірювання проекції крон та зімкнутості деревостанів із використанням безпілотних літальних апаратів. .

За результатами виконання наукових досліджень опубліковано 1 монографію, 6 статей у фахових виданнях України, 2 статті у журналах, що входить у науко метричну базу Scopus, 15 тез доповідей (науковий керівник канд. с.-г. наук доц. В.В. Миронюк, д/б № 110/2-пр-2018).

На кафедрі ботаніки, дендрології та лісової селекції завершені прикладні наукові дослідження щодо біотехнологічних рішень збереження генофонду історично цінних багатовікових дерев.

За результатами проведених робіт: досліджено особливості впливу регуляторів росту рослин на процеси морфогенезу *in vitro* багатовікових, історично цінних та раритетних дерев; підібрано компоненти живильного середовища та регулятори росту рослин для індукції ризогенезу експлантів багатовікових дерев; здійснено аналіз отриманих результатів та оптимізовано умови вирощування на етапі укорінення рослин *in vitro*; здійснено відбір зразків та виділення ДНК з рослинного матеріалу; підібрано методики проведення ПЛР аналізу та праймерів для аналізу геномів рослин; проведення ДНК аналізу багатовікових дерев дуба; підбір умови та складові субстрату для адаптації рослин-регенерантів багатовікового дуба в умовах *ex vitro*; проведено нарощування рослинної маси в культурі *in vitro* багатовікових та цінних генотипів рослин з метою формування генетичного банку та створення колекції рослин *in vitro*.

За результатами виконання НДР опубліковано 4 статті у фахових виданнях України, 2 статті у журнал, що входить у науко метричну базу Scopus, 8 тез доповідей, отримано 3 патенти на корисну модель, підготовлено монографію для друку у виданні країн Європейського Союзу (науковий керівник доц. С.Ю. Білоус, д/б № 110/540-пр).

На кафедрі завершені ще одні прикладні дослідження щодо наукового обґрунтування та розробки сучасних методів дендрорекультивації лісових земель Житомирської області, порушених внаслідок видобутку бурштину.

Проведено дослідження на лісових ділянках ушкоджених внаслідок несанкціонованого видобутку бурштину на території ДП «Білокоровицьке ЛГ» та ДП «Олевське ЛГ» Житомирського ОУЛМГ. Шляхом рекогносцирувальних обстежень встановлено стан лісових ділянок ДП «Маневицьке ЛГ» Волинського ОУЛМГ та ДП «Клесівське ЛГ» Рівненського ОУЛМГ на яких раніше відбувався видобуток бурштину. Виявлено та визначено видовий склад навітряних та деревних рослин на досліджуваних ділянках. Встановлено інтенсивність та стан природного поновлення деревних видів, стан зруйнованого ґрунту. Запропоновано методи і способи проведення дендрорекультивації ушкоджених лісових ділянок.

За рік опубліковано 4 статті у фахових наукових виданнях, подано статтю до збірника з бази Scopus, організовано і проведено Міжнародну наукову конференцію, виступили з 10 доповідями на 4 міжнародних конференціях. За результатами досліджень опубліковано методичні рекомендації та наукову монографію. 2 виконавці залучені до розробки «Закону про видобуток бурштину в Україні», прийняли участь у всеукраїнській нараді з питань видобутку бурштину, виступи на радіо й телебаченні (науковий керівник

проф. С.Б. Ковалевський, д/б №110/539-пр).

Започатковані дослідження за ініціативною тематикою «Кам'янисті сади м. Києва: сучасний стан, флористичний склад та перспективи використання».

Здійснено аналіз сучасного стану кам'янистих садів м. Києва. Проведено таксономічний аналіз деревних, кущових та трав'янистих рослин. Вивчено динаміку росту та розвитку рослин та запропоновано варіанти побудови композицій та підібрано відповідний асортимент рослин. Проведено інвентаризацію та проаналізовано таксономічний склад насаджень (науковий керівник проф. С.Б. Ковалевський, ініціативна).

Науковцями кафедри завершені дослідження за ініціативною тематикою «Флористичне і ценотичне фіторізноманіття національного природного парку «Мале Полісся»». Завершено систематичний, біоморфологічний, екологічний, синантропізаційний, ценотичний аналізи поширення видів рослин на території національного природного парку «Мале Полісся».

Опубліковано розділ у колективній монографії. Подано до друку одну статтю, й підготовлено 2 статті для фахових видань, опубліковано 5 тез доповідей конференцій різного рівня.

За результатами ініціативної теми «Інвазійні деревні види рослин Лісостепу України» встановлено, що для дендрофлори Лісостепу України характерною є інвазійна фракція, до якої належать 26 видів з 22 родів деревних і чагарникових рослин. Цим рослинам притаманні певні стратегії, що забезпечують здатність до активних фітоінвазій. Це, перш за все, висока репродуктивна здатність завдяки утворенню значної кількості вегетативних клонів й активне перенесення насіння птахами (ендозоохорія). Також окремі види мають високу алелопатичну активність та здатність до трансформації природного середовища. Загалом, потенційно інвазійними можна вважати усі адвентивні види деревних і чагарникових рослин, яким притаманна висока регенераційна здатність (самосів чи активне вегетативне розмноження).

З поміж адвентивних видів деревних рослин визначена певна частка видів, яким притаманна висока інвазійна здатність. Загалом, потенційно інвазійними визнано значна кількість адвентивних видів, яким притаманна висока регенераційна здатність. Наразі висока інвазійна активність в умовах Лісостепу України відмічена для 26 видів з 22 родів: дуб червоний (*Quercus rubra* L.), обліпіха крушиновидна (*Hippophae rhamnoides* (L.) A. Nelson), маслинка вузьколиста (*Elaeagnus angustifolia* L.), магонія падуболиста (*Mahonia aquifolium* (Pursh) Nutt.), шовковиця біла (*Morus alba* L.), шовковиця чорна (*Morus nigra* L.), верба ламка (*Salix × fragilis* L.), в'яз низенький (*Ulmus pumila* L.), яблуня лісова (*Malus sylvestris* (L.) Mill.), ірга колосиста (*Amelanchier spicata* (Lam.) C. Koch.), ірга вільхолиста (*Amelanchier alnifolia* Nutt.), шипшина зморшкувата (*Rosa rugosa* Thunb.), шипшина китайська (*Rosachinensis* Jacq.), аморфа кущова (*Amorpha fruticosa*), церцис європейський (*Cercis siliquastrum* L.), робінія звичайна (*Robinia pseudoacacia* L.), карагана дерев'яниста (*Caragana arborescens* Lam.), гледичія звичайна (*Gleditsia triacanthos* L.), клен ясенolistий (*Acer negundo* L.), бузок звичайний (*Syringa vulgaris* L.), бузина чорна (*Sambucus nigra* L.), бузина червона (*Sambucus racemosa* L.), айлант найвищий (*Ailanthus altissima* (Mill.) Swingle), бархат амурський (*Phellodendron amurense* Rupr.), липа повстиста (*Tilia tomentosa* Moench), повій звичайний (*Lycium barbatum* L.).

Продовжувались дослідження у напрямі розробки заходів збереження та сталого використання лісової рослинності південної частини Київського Правобережного Полісся.

У звітному році започатковані наукові дослідження з ініціативною тематикою щодо структури флористичного різноманіття Мошногірського кряжу.

За результатами проведеного попереднього систематичного аналізу флористичного складу Мошногірського кряжу виявлено 390 види вищих судинних рослин, 237 родів, 74 родини, 51 порядок, 5 класів, 4 відділи. У результаті проведених досліджень встановлено

10 провідних родин та 10 найчисельніших родів, що найхарактерніші для флори території Мошногірського кряжу.

Загалом флора Мошногірського кряжу є багатогою і різноманітною, містить види різних ботаніко-географічних та еколого-ценотичних груп і значну раритетну компоненту. Рослинний покрив території Мошногірського кряжу характеризується різноманітністю та збереженістю і представлений в основному ліською, лучною, болотною рослинністю. Тут представлена в основному ліською і болотна, і на незначних площах лучна рослинність. Виявлено рідкісні угруповання сосново-дубових лісів з весніскою дволискою. На території Мошногірського кряжу така ділянка виявлена в Закревському лісництві, а також угруповання грабово-дубового лісу барвінком малим, які занесені до Зеленої книги України

Для експериментальних досліджень закладено 5 постійних пробних площ й обрані території для закладання профілів, проводяться моніторинг і дослідження за відповідними методиками, збір гербарних зразків видів рослин, мохів, лишайників на території Мошногірського кряжу (науковий керівник проф. Б.Є. Якубенко, ініціативні).

На кафедрі технологій та дизайну виробів з деревини проводились дослідження у напрямі розробки параметрів інтенсифікованих режимів сушіння деревини твердих листяних порід. Розроблено раціональні режими осцилювального сушіння заготовок із деревини дуба звичайного і дуба червоного, в основу яких покладено положення теорії тепломасоперенесення – розподіл температури в необмеженій пластині, та результати власних експериментальних досліджень.

Проведено експериментальні дослідження тривалості сушіння та отримано адекватні експериментальним даним залежності для розрахунку загальної тривалості сушіння деревини дуба звичайного та дуба червоного за запропонованими осцилювальними режимами, що складаються із циклів нагрівання і охолодження в межах від початкової вологості до досягнення 20 %. Визначено вплив розроблених режимів сушіння на величину міцності на статичний згин.

Завершені наукові дослідження у напрямі розробки режимних параметрів термічного модифікування деревини граба.

Визначено, що більший вплив на величину всихання в тангентальному напрямку та вологопоглинання має температура, а на густину деревини та всихання в радіальному напрямку – вагомим фактором впливу є тривалість оброблення. Втрата маси деревини граба під час обробки за температури 160 °C становила 4,5 %, за 220 °C – 26 %; густина зменшилася на 7 і 10 % відповідно; у зразків деревини граба модифікованої за 220 °C знизився показник всихання на 35 % в радіальному напрямку та на 54 % – в тангентальному; зменшилося вологопоглинання на 50 %, порівняно зі зразками з необробленої деревини. Визначення акустичного опору термічно модифікованої деревини граба показало, що найменші його значення – 0,02 м⁴/кг – спостерігаються у тангентальному напрямку у зразків, які було оброблено за високих температур, що у 20 разів менше відносно необробленої деревини граба. Це уможливило застосування такого матеріалу в приміщеннях для збільшення звукоізоляції. Встановлено, що за умови дії високих температур на деревину граба відбувається розкладання її структурних складових – органічних сполук, пентозанів, які сприяють зміні забарвлення деревини граба від світло-коричневих до чорних кольорів залежно від режимних параметрів. Визначено, що вміст пентозанів зменшився в 1,8 раза у зразків термомодифікованих за температури 220 °C упродовж 10 год і в 4 рази – в оброблених упродовж 20 год за аналогічної температури, що забезпечило коричнево-чорний колір деревини.

Встановлено, що термомодифікація неоднозначно впливає на механічні властивості деревини граба – межа міцності при стиску поперек волокон зменшується на 65 %, а межа міцності при стиску уздовж волокон і при статичному згині – зростають на 48 % у зразків модифікованих за температури 190 °C. Дослідження показників стирання і ударної

твердості деревини граба після термічної модифікації показало, що її доцільно використовувати для виробництва продукції з підвищеними вимогами до зносостійкості.

На основі методу крутого сходження встановлено раціональні режими термомодифікування деревини граба – температура 190 °С і тривалість оброблення 8-12 год. Проведення процесу термічної модифікації залежить від властивостей, які повинен мати матеріал щодо напрямку використання готового виробу.

Завершені дослідження щодо розробки передумов гармонізації європейських стандартів EN 927-1, EN 927-3, EN 927-5 з випробування лакофарбових покриттів для деревини. Зроблено переклад низки європейських стандартів, пов'язаних з класифікацією, технічними характеристиками, вимогами випробувань та оцінювання водонепроникності лакофарбових матеріалів та систем покриттів для дерев'яних поверхонь зовнішнього застосування. У звіті наведено основні положення перекладених складових частин стандарту ЕІТ 927. Текст перекладених стандартів обговорено на засіданнях Технічного комітету ТК 168, схвалено і передано для оформлення проекту національного стандарту.

Продовжені дослідження з метою розробки методики оцінювання довговічності деревинноволокнистих плит середньої щільності. Здійснено оцінювання довговічності деревинноволокнистих плит середньої щільності (науковий керівник д-р техн. наук О.О. Пінчевська, ініціативні).

Завершені дослідження з ініціативної тематики «Ідентифікація фізико-механічних властивостей сухостійної деревини сосни». Досліджено експериментальним шляхом фізико-механічні властивості сухостійної деревини сосни та можливості її використання у клеєних конструкціях.

Вперше отримані: раціональні параметри термічного оброблення деревини із сухостійних дерев сосни звичайної різних груп всихання для запобігання розвитку грибів із збереженням міцних характеристик; залежності між окремими показниками фізичних і механічних властивостей деревини із сухостійних дерев сосни звичайної різних груп всихання. Обґрунтовано для визначення міцних показників конструкційних елементів із цільної деревини сосни використання показника, що залежить від приросту, вмісту деревини та нормалізованої щільності. Розроблено спосіб визначення щільності пиломатеріалів, який апробовано у промислових умовах у ТОВ «Українська холдингова лісопилна компанія» і ТОВ «БФ паркет». Розроблені рекомендації з визначення раціональних розмірів конструкційних елементів з деревини із сухостійних дерев сосни звичайної за граничним прогином та необхідним терміном експлуатації (науковий керівник д-р техн. наук Н.В. Марченко, ініціативна).

У межах ініціативної тематики здійснювались дослідження щодо оцінки можливостей використання інноваційних плитних матеріалів у меблевих виробках.

Визначено розширення сфери використання нових деревинно-композиційних матеріалів у якості конструкційних елементів меблевих виробів. Встановлено, що відходи деревообробки сьогодні ефективно використовуються, проте лісоматеріали малих діаметрів, в тому числі відходи лісозаготівель та від рубок догляду, досі не знайшли гідного застосування. Виготовлено новий деревинно-композиційний матеріал різної структури (з різної товщини волокон та різної їх орієнтації у плиті). Проведено пошук та аналіз нормативної документації для випробувань з визначення фізичних, механічних та технологічних властивостей плитних матеріалів (науковий керівник канд. техн. наук Ю.П. Лакида, ініціативна).

Завершені наукові дослідження щодо визначення можливостей використання низькотоварних круглих лісоматеріалів з деревини сосни у будівельних конструкціях.

Здійснено аналітичний огляд літератури щодо впливу вад деревини на якісні показники, на основі якого сформульовані висновки про перспективність та доцільність подальшого вивчення впливу вад на фізико-механічні показники низькотоварних круглих лісоматеріалів з метою визначення можливостей використання такої деревини у

будівельних конструкціях. Наведено методики досліджень фізико-механічних властивостей низькотоварної деревини з урахуванням вад та вологості. Описана методика виявлення закономірностей у формуванні сучків, а саме ширини річних шарів, всихання, щільності та міцності деревини сучків та стовбурів, також наведені методики дослідження деформації низькотоварних круглих лісоматеріалів з вадами за дії ступінчасто-зростаючого навантаження та з визначення модуля пружності.

Експериментальні дослідження механічних властивостей низькотоварних лісоматеріалів дозволили встановити: зниження міцності на стиск уздовж волокон на 19 % у разі збільшення відносних розмірів сучків для колод малих діаметрів (8-9 см) та незначне зменшення міцності для колод діаметром 22 см; бокові тріщини не викликають зниження міцності на стиск уздовж волокон; здорові зростлі з деревиною сучки, які знаходяться у круглих лісоматеріалах, мають незначний негативний вплив на величину модуля пружності при стиску вздовж волокон (науковий керівник канд. техн. наук Н.В. Буйських, ініціативна).

Продовжувались дослідження щодо застосування моніторингу контролю технологічних процесів виготовлення виробів з деревини та їх якості.

Запропоновано експериментальну установку для дефектоскопії фанери в лабораторних умовах, яка складається з розробленого ударного датчика, блока комутації, осцилографа Oscill, перетворювача напруги та комп'ютера. За допомогою осцилографа Oscill, отримані осцилограми сигналу ударного датчика, проаналізовані та обрана найінформативніша ділянка сигналу для «виділення» інформації про дефект.

Факторами, що впливають на вихідний сигнал були обрані: глибина залягання дефекту, його місце розташування у зразку і площа дефекту. Дослідження проводили на бездефектній та дефектній ділянках фанери. Регресійний аналіз впливу характеристик дефекту на параметри вихідного сигналу ударного датчика показав: на кількість пульсацій впливають усі фактори майже однаково; на частоту вільних коливань найбільший вплив має фактор місця розташування дефекту, що є позитивним для контролю, але не є чутливим для визначення площі дефекту; на коефіцієнт гармонійних спотворень найбільшою мірою впливає площа дефекту, тоді як інші фактори виявляють незначний вплив, що робить цей параметр найточнішим для контролю. Для відображення і аналізу перерахованих вище вихідних параметрів сигналу ударного датчика були побудовані поверхні розподілу. Лист фанери був розділений на рівномірні ділянки, на кожній з яких здійснювалися вимірювання. Зеленим і фіолетовим позначена площа з високим сигналом, що відображає бездефектну фанеру, червоний і синій – відображають більш низький сигнал, що свідчить про наявність дефекту (науковий керівник канд. с.-г. наук В.М. Головач, ініціативна).

На кафедрі продовжуються дослідження за ініціативною тематикою щодо розробки технічних вимог до вогнезахисних покриттів дерев'яної тари для зберігання озброєння і боєприпасів. Здійснено оцінювання вогнезахисту дерев'яної тари зберігання озброєння і боєприпасів при обробленні вогнегасними покриттями. Обґрунтовано основи отримання органо-мінеральних вогнезахисних покриттів, здатних до спучення та призначених для вогнезахисту деревини. Випробування на модельних зразках вогнезахисної деревини показали, що органо-неорганічне покриття за високих температур здатне до значної втрати маси, а саме при 700°C введення наповнювачів призводить до утворення тугоплавких композицій, які запобігають вигоранню утвореного пінококсу, що підвищує ефективність вогнезахисту будівельних конструкцій (науковий керівник д-р техн. наук Ю.В. Цапко, ініціативна).

У звітному році науковцями кафедри відтворення лісів та лісових меліорацій були продовжені наукові дослідження за ініціативною тематикою щодо розробки теоретичних та агротехнічних засад розмноження і виробництва садивного матеріалу швидкорослих інтродуцентів для створення енергетичних плантацій.

Було здійснено розробку наукових засад технологій насінневого, вегетативного та мікроклонального розмноження виробництва садивного матеріалу швидкорослих інтродуцентів для створення енергетичних плантацій із апробацією садивного матеріалу в різних лісорослинних зонах України (науковий керівник канд. с.-г. наук І.В. Іванюк, ініціативна).

Продовжувались дослідження щодо розробки теоретичних і методологічних засад оздоровлення та реабілітації лісового і декоративного садивного матеріалу.

Закладено активний експеримент по визначенню впливу біологічно активних речовин на: а) посівні якості насіння деревних рослин; б) морфометричні показники сіянців та на визначення впливу добрив на морфометричні показники сіянців.

У проростках сосни звичайної після одноразової обробки насіння в розчинах діоксиду церію зі зростаючою концентрацією спостерігалось немонотонна зміна показників накопичення хлорофілів, фенольних сполук і антиоксидантів, яке описувалося логнормального функцією. Позитивна кореляція ($r = 0,96$) між вмістом феніланіну і фенольними речовинами в тканинах проростків підтвердила здатність препарату впливати на фенілпропаноїдний синтез. На відміну від основної групи фенолів, вміст флавоноїдів в тканинах проростків під дією препарату збільшувалася лінійно і знаходилося в прямій залежності від його концентрації в інтервалі 0,1–1,5 мл/л. Встановлено, що кверцетин взаємодіє з поверхнею наночастинок діоксиду церію переважно катехольними гідроксигрупами В-кільця, при цьому утворюється складний метало-флавоноїдний хелатний комплекс з новими фізико-хімічними властивостями (науковий керівник канд. с.-г. наук А.П. Пінчук, ініціативна);

Продовжувались дослідження за ініціативною тематикою щодо розробки наукових та методологічних основ формування екологічного каркасу агроландшафтів Правобережної України.

Проаналізовано видовий склад та таксаційні показники масивних насаджень та полежахисних лісових смуг у межах Правобережного Лісостепу. Отримані дані щодо лісівничих та таксаційних показників смугових насаджень областей (Київської, Черкаської, північної частини Кіровоградської і Одеської, східно частини Вінницької), що входять до Правобережного Лісостепу України. Здійснено аналіз можливостей застосування ГІС-технологій для обліку захисних насаджень у регіоні дослідження (науковий керівник канд. с.-г. наук О.В. Соваков, ініціативна).

Науковцями кафедри продовжувались наукових досліджень за ініціативною тематикою щодо встановлення лісівничо-меліоративної ефективності придорожніх лісових смуг Західного Полісся».

Проведено аналітичний огляд близько 30 літературних джерел за тематикою досліджень. На підставі звітних матеріалів Служби автомобільних доріг У Рівненській і Волинській областях з'ясовано площу та протяжність придорожніх лісових смуг. З метою виконання програмних завдань роботи закладено 10 пробних площ у придорожніх лісових смугах різної будови, конструкцій та породного складу. Проведено анемометричні дослідження щодо впливу придорожніх лісових смуг різних конструкцій на їх аеродинамічні властивості (науковий керівник канд. с.-г. наук Дударець С.М., ініціативна).

На кафедрі декоративного садівництва та фітодизайну започатковані прикладні дослідження щодо розробки практичних засад фітодизайнологічної екотрансформації насаджень мегаполісів.

Сформовано комплекс постійних і тимчасових дослідних майданчиків на території зелених насаджень загального користування м. Києва з метою визначення найбільш впливових індикаторів стану навколишнього середовища: показники економічних, екологічних, соціальних змін. Здійснено аналіз показників забруднення ґрунту, рівня озеленення та долі населення, що забезпечено «зеленими просторами» у радіусі 15

хвилинної пішохідної доступності, а також біорізноманіття міського середовища.

За результатами виконання НДР у 2019 році підготовлено студентську наукову роботу на участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з галузевих знань і спеціальностей на тему «Фітодизайнологічні аспекти тактильних садів» (у галузі знань «Архітектура і містобудування»), автор – студентка ННІ лісового і садово-паркового господарства Тягній Катерина, яка здобула диплом I ступеня й стала переможцем.

Також подано до друку 1 монографію, опубліковано 6 статей у фахових виданнях України, 1 статтю у журналах, що входить у наукометричну базу Scopus, розділ монографії у видання країн ЄС, отримано 8 авторських свідоцтв та здійснено госпрозрахункових досліджень на суму понад 50 тис. грн (науковий керівник проф. О.В. Колесніченко, д/б № 110/5-пр-2018).

На кафедрі ландшафтної архітектури та садово-паркового будівництва продовжені наукові дослідження щодо оцінки системи зелених насаджень малих міст Київської області, зокрема їх стану, функціонального розподілу, ступеня біорізноманіття.

Продовжені дослідження щодо озеленення малих міст Київської області та екобалансованості територій ряду міст. За матеріалами досліджень у звітному році подано дві статті до друку (науковий керівник доц. О.В. Зібцева, ініціативна).

Продовжувались наукові дослідження з ініціативної тематики щодо розробки сучасних технологій та методики для збереження, оздоровлення та лікування вікових і меморіальних дерев в Україні.

Зібрано матеріал про сучасний стан вікових історичних дерев, апробовані сучасні технології та методики щодо їх збереження, оздоровлення та лікування. Окремі вікові історичні дерева на території НУБіП України та інших регіонів України детально досліджені, розпочаті роботи щодо їх оздоровлення та лікування сучасними методами і технологіями за розробленими рекомендаціями.

Результати досліджень доповідались на 5 міжнародних наукових конференціях. Опубліковано 9 тез доповідей та матеріалів конференцій (науковий керівник канд. біол. наук А.І. Кушнір, ініціативна).

Науковцями кафедри продовжувались наукові дослідження з ініціативних тем щодо об'ємно-просторової композиції паркових насаджень в умовах складного рельєфу м. Києва,

Проведено натурні обстеження паркових територій та удосконалено їх методику. Розроблено схеми планування та композиції паркових територій на основі складених картографічних матеріалів. Проаналізовано паркові простори деяких з досліджуваних об'єктів на предмет форм рельєфу і використання насаджень у розрізі архітектурно-художніх вимог. У ході аналізу існуючих планувальних структур і композиційного аналізу територій розглянуто вплив існуючих форм рельєфу на планувальну і об'ємно-просторову організацію паркових територій. Зазначено залежність образу міського пейзажу на рахунок його виразності, різноманітності, закономірності поєднання архітектури і зелених форм, що впливає на формування психо-гігієнічного впливу на людину. Основними різновидами візуальних просторів за орієнтацією виділено (по мірі наростання ступенів замкнутості): кругозорні (всебічної орієнтації), панорамні (багатосторонньої орієнтації), коридорні (двосторонньої орієнтації), амфітеатрові (односторонньої орієнтації), церковні (внутрішньої орієнтації).

Результати НДР опубліковано в 3-х наукових працях: стаття у науковому виданні, 2 тези наукових доповідей.

Також здійснювались наукові дослідження щодо особливостей ландшафтної організації територій археологічних пам'яток м. Києва періодів раннього і розвиненого середньовіччя з метою надання науково-методичних рекомендацій фахівцям. На основі опрацьованих матеріалів законодавчої та нормативно-правової бази проведено аналіз стану збереженості та правового регулювання стосовно об'єктів дослідження.

Проаналізовано сучасні європейські тенденції в містобудуванні спрямовані на пріоритетне збереження цінних традиційних характеристик історичного середовища міста, мінімізацію негативного впливу архітектурно-містобудівної діяльності останніх років на історичний центр і розроблення нової пам'ятко-охоронної політики, спрямованої на збереження ролі культурної спадщини (науковий керівник канд. біол. наук І.О. Сидоренко, ініціативні).

Наукові дослідження вчених ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція» у звітному році були спрямовані на розробку: методичних основ та інформаційного забезпечення оцінювання екосистемних функцій лісів природно-заповідного фонду Полісся України; науково-методичних засад та інформаційного інструментарію оцінювання первинної продукції і потенціалу біомаси лісів Українських Карпат; науково-методичного забезпечення створення геопорталу для оцінювання ризику, прогнозування та попередження природних пожеж у Поліссі України.

Започатковані прикладні наукові дослідження щодо розробки методичних основ та інформаційного забезпечення оцінювання екосистемних функцій лісів природно-заповідного фонду Полісся України.

Здійснено аналітичний огляд закордонних та вітчизняних літературних джерел з питань досліджень біопродукційного процесу у насадженнях головних лісотвірних деревних видів в умовах Поліського регіону. В процесі огляду, значну увагу приділено виокремленню наукових праць методичного характеру, у яких певною мірою представлено методичні підходи до оцінювання вуглецедепонувальної й киснепродукувальної здатності лісових фітоценозів, а також інших їх екосистемних функцій. У процесі реалізації аналітичного огляду опрацьовано існуючий науковий доробок щодо вивчення біосферної ролі лісів на територіях природно-заповідного фонду досліджуваного регіону, в цьому напрямі вже існують певні фрагментарні дослідження, які наразі мають несистемний характер.

Також узагальнено існуючі методи визначення біопродуктивності лісів, вуглецедепонувальної та киснепродукувальної здатності лісів, здійснено аналіз особливостей росту та розвитку деревостанів в умовах зональності територій природно-заповідного фонду Полісся України, враховуючи фізико-географічне положення, кліматичні умови та типологічну характеристику лісорослинних умов та опрацьовано сучасні (закордонні та вітчизняні) методичні підходи до оцінювання екосистемних функцій лісів природно-заповідного фонду.

За результатами виконання НДР у 2019 році опубліковано 3 монографії, 3 статті у фахових виданнях України, 2 статті у журналах, що входить у науко метричну базу Scopus, 5 тез доповідей (науковий керівник д-р с.-г. наук П.І. Лакида, д/б № 110/16-пр-2019).

Продовжуються дослідження у напрямі науково-методичного забезпечення створення геопорталу для оцінювання ризику, прогнозування та попередження природних пожеж у Поліссі України.

У звітному році за результатами досліджень підготовлено геопросторову основу та визначено біофізичні параметри ландшафтів території досліджень, як основи для прогнозування ризиків природних пожеж. Проведено класифікацію та визначено просторові характеристики типів земного покриву, оцінювання запасів горючих матеріалів (ГМ) ландшафтів Полісся України із використанням безхмарних композитних мозаїк супутникових знімків Landsat 8 OLI, які були радіометрично кориговані та приведені до показників відбиття на сенсорі (Top-of-Atmosphere). Із метою дешифрування типів ГМ проведено класифікацію сезонних композитних мозаїк на вісім тематичних класів, що включають п'ять основних типів рослинного покриву та три класи негоримих поверхонь із загальною точністю класифікації в діапазоні 82–90 %. Проведено моделювання ГМ для всіх типів ландшафтів Полісся України та їх запасів в лісових насадженнях з використанням експериментальних результатів отриманих на 55

тимчасових пробних площах для оцінки запасів та фракційної структури (1-hour, 10-hours, 100-hour, мох, живий надземний покрив, лісова підстилка) наземних горючих лісових матеріалів, які охоплюють найбільш типові лісові насадження Полісся у віці від 11 до 139 років. Створено та проаналізовано базу даних ГМ лісів Українського Полісся стосовно запасів горючих матеріалів у хвойних, листяних і мішаних лісових насадженнях. Визначено узгодженість між типами земного покриву та моделями горючих матеріалів відповідно до атласу Scott & Burgan (2005).

Встановлено розподіл площі території досліджень за основними типами ландшафтів. За даними продукту Global Forest Change проведено дешифрування зімкнутості вкритих лісовою рослинністю ділянок Полісся у вигляді растрових тематичних шарів з просторовим розрізненням 100 м, яке буде використовуватись для моделювання ризиків пожеж на ландшафтній основі.

Розроблена фізична модель географічної бази даних запасів горючих матеріалів. В якості платформи вибрана система управління базами даних Postgre SQL і спеціальне програмне забезпечення для адміністрування бази даних Postgre SQL Postadmin. Розроблене програмне забезпечення геопорталу на стороні веб-серверу (backend).

За результатами виконання НДР у звітному році опубліковано 3 статті у фахових виданнях України, 2 статті у журналах, що входить у науку метричну базу Scopus, 5 тез доповідей (науковий керівник д-р с.-г. наук С.В. Зібцев, д/б № 110/9-пр-2018).

Науковцями завершені фундаментальні наукові дослідження у напрямі розробки наукових основ прогнозу росту основних лісотвірних порід України.

Здійснено порівняння розроблених динамічних бонітетних шкал із діючими бонітетними шкалами для деревостанів насінневого та порослевого походження за даними лісотаксаційного довідника та розроблені таблиці ходу росту для модальних деревостанів з подібними таблицями для переважаючих деревних видів. Проведено апробація діючих методичних підходів для прогнозу росту деревостанів, для цього використовували дані тимчасових пробних площ та проведено прогнозування та порівняння отриманих даних за різними методичними підходами. Запропоновано новий підхід до методики моделювання прогнозу росту за основними таксаційними показниками. Запропоновано алгоритм системи актуалізації таксаційних показників в лісовпорядних базах даних з використанням розробленої методики прогнозу росту.

Розроблено методичні рекомендації у вигляді системи математичних моделей до оцінювання росту деревостанів, а також їх прогнозування та актуалізації за основними таксаційними показниками для модальних деревостанів основних лісотвірних порід України.

За результатами досліджень опубліковано 4 статті у збірники наукових праць, що включені до фахових видань України, підготовлено монографії та опубліковано 5 тез доповідей (науковий керівник доц. О.П. Бала, д/б № 110/105-ф).

3.1.4.7. Економіка і менеджмент

Наукові дослідження вчених НДІ економіки і менеджменту у звітному році були спрямовані на: розробку інноваційної моделі розвитку сільського підприємництва в Україні з урахуванням чинника євроінтеграції; розробку новітньої концепції економічної безпеки держави на основі самодостатності територіальних громад; прикладні рішення забезпечення конкурентоспроможності рибного господарства у нових умовах функціонування національної економіки; розробку системи формування та реалізації лідерського потенціалу молоді об'єднаних територіальних громад України.

На кафедрі менеджменту ім. проф. Й.С. Завадського завершені прикладні дослідження з метою розробки інноваційної моделі розвитку сільського підприємництва в Україні з урахуванням чинника євроінтеграції.

Обґрунтовано доцільність включення переліку інтегральних показників як індикаторів виявлення загроз підприємницькій діяльності на сільських територіях та попередження кризи; запропоновано, на підставі узагальнення міжнародного та українського досвіду розрахунків ПІ, представити алгоритм побудови інтегрального показника виміру рівня стійкості підприємницької діяльності на сільських територіях.

Розроблено інноваційну модель розвитку сільського підприємництва, яка передбачає поєднання інтересів господарюючих суб'єктів між собою, а також з державою через реалізацію державної політики у сфері підприємництва. Параметри якої будуються на програмно-цільовому підході, який дозволяє ефективно використовувати наявний біокліматичний і виробничий потенціал, фінансовий капітал, реалізовувати багаторівневі інтереси як держави, так і конкретного суб'єкта підприємництва у сільській місцевості, створення ефективною системи державного регулювання аграрного ринку передбачає розробку цілого ряду загальнодержавних, міжрегіональних і регіональних програм розвитку аграрної сфери та сільських територій.

Розроблено пропозиції щодо створення умов для ефективного функціонування суб'єктів підприємницької діяльності, які б давали можливість підприємцю реалізувати свої соціально-економічні цілі і функції, запропоновано логічну послідовність основних етапів оцінки сільської місцевості на предмет відповідності умовам підприємницького середовища.

Результати досліджень підтверджені актами впровадження у Білоцерківській районній раді та у навчальний процес НУБіП України.

Авторами опубліковано за темою досліджень 9 статей у журналах, що входять до науково-метричних баз даних WoS та/або Scopus; 15 статей у журналах, що входять до переліку фахових видань України та мають ISSN; отримано 4 охоронних документи на об'єкти права інтелектуальної власності (авторські свідоцтва); надруковано монографії за темою проекту у закордонних виданнях офіційними мовами Європейського Союзу та розділи монографій за темою проекту у закордонних виданнях офіційними мовами Європейського Союзу, монографії за темою проекту, мовами, які не відносяться до мов Європейського Союзу (науковий керівник проф. Л.В. Забуранна, д/б № 110/548-пр).

На кафедрі адміністративного менеджменту та зовнішньоекономічної діяльності завершені дослідження з ініціативної тематики «Економічна стратегія АПК України: трансформація пріоритетів і механізмів їх реалізації» (науковий керівник проф. В.П. Галушко, ініціативна).

На кафедрі економічної теорії продовжувались наукові дослідження щодо сталого розвитку ресурсного потенціалу аграрного сектору економіки України. У результаті проведених досліджень проаналізовано інституційне середовище розвитку біоекономіки України, особливості земельних відносин і тенденції розвитку ринку біомаси, розраховано особливості технічної ефективності виробництва енергії з біомаси в сучасних макроекономічних умовах для досягнення економічного зростання.

Доповнено Стратегію розвитку біоекономіки для регіонів та сільських територій в контексті інклюзивного розвитку економіки, а також формування і вдосконалення соціального капіталу з метою досягнення економічної безпеки України в контексті європейської інтеграції (науковий керівник доц. О.М. Коваль, ініціативна).

Продовжуються дослідження щодо перспектив економічного зростання в Україні. Проведено аналіз теоретико-методологічних засад економічного зростання та факторів, які мають вплив в умовах глобалізації.

Визначено та систематизовано фактори макроекономічного середовища, що є детермінантами біоекономіки як умови економічного зростання в Україні. Проведено аналіз економічної політики України щодо імплементації стратегії інклюзивності економічного зростання, а також оцінку результатів її реалізації. Систематизовано основні чинники інклюзивності економічного зростання та визначено вплив на економіку України.

Проаналізовано вплив сучасних інноваційних тенденцій на економічне середовище та визначено актуальні напрями розвитку інноваційної діяльності як основи формування економіки для забезпечення економічного зростання та сталого розвитку, а також вплив інвестицій в сільське господарство як фактору економічного зростання в Україні, зокрема зосереджено увагу на питаннях іноземного інвестування, оцінки сучасного стану залучення іноземних інвестицій в національну економіку (науковий керівник доц. Н.К. Болгарова, ініціативна).

На кафедрі маркетингу та міжнародної торгівлі продовжені дослідження по темі «Проблеми забезпечення конкурентоспроможності організаційно-правових форм господарювання на селі в умовах глобалізації». Науковцями кафедри проводились дослідження щодо забезпечення конкурентоспроможності фермерських господарств.

За результатами досліджень підготовлена та подана до захисту докторська дисертація, опубліковано 2 монографії, 29 статей у фахових виданнях та 1 у Scopus (науковий керівник проф. В.К. Збарський, ініціативна).

Науковцями кафедри глобальної економіки продовжуються наукові дослідження щодо прикладних рішень забезпечення конкурентоспроможності рибного господарства у нових умовах функціонування національної економіки.

Проаналізовано та обґрунтовано особливості функціонування ринку агропродовольчої продукції з акцентом на виробництво риби та органічної продукції аквакультури.

Наведено схему і досліджено глобальні перспективи забезпечення пропозиції культивованої риби на ринку. Досліджено дію механізму представлення статистичних даних щодо вивантаження рибної продукції у європейських державах в умовах глобального дефіциту продовольства.

Розроблено практичні рекомендації та узагальнено матеріал щодо виробництва лина та європейського сома з використанням інструментів впливу на планування та організацію біологічних процесів у рибному господарстві та щодо виробництва раків для створення додаткових порівняльних переваг на ринку. Також підготовлені рекомендації з щодо нової звітності європейського рівня для виробників риби при адаптації до вимог ФАО, EUROSTAT, Директив, Регламентів Європейського Союзу; аналітичні матеріали щодо забезпечення конкурентоспроможності рибного господарства з акцентом на модернізацію існуючої системи збору даних в рибному господарстві з метою підвищення керованості галуззю для досягнення цілей сталого розвитку ООН.

За результатами досліджень опубліковано 4 монографії, з них 1 монографія мовами Європейського Союзу, 4 статті у журналах, що індексуються у Scopus, 4 статті, що індексуються в Index Copernicus, 2 статті – у фахових виданнях, 13 авторських свідощів (науковий керівник д-р екон. наук Н.М Вдовенко, д/б № 110/4 пр-2018).

Науковцями кафедри підприємництва та організації агробізнесу продовжувались наукові дослідження за ініціативною тематикою щодо розвитку земельних відносин та ефективного функціонування підприємства у сільському господарстві.

У результаті досліджень набули подальшого розвитку методичні підходи до визначення ефективності використання земельних ресурсів аграрними формуваннями, проаналізовано тенденції та проведено економічне оцінювання землекористування сільськогосподарських підприємств України, виявлено кількісну залежність між дохідністю сільськогосподарських культур та розміром орендної плати за землю сільськогосподарського призначення, встановлено невідповідність між нормативною грошовою оцінкою сільськогосподарських угідь та орендною платою за них, визначено напрями підвищення ефективності використання земельних ресурсів в Україні. Подальший розвиток земельних відносин повинен відбуватися в напрямі забезпечення реалізації права власності на землю, формування конкурентоспроможного сільськогосподарського виробництва на світовому ринку, створення необхідних

передумов для залучення інвестицій у галузь сільського господарства, що дасть можливість покращити матеріально-фінансовий стан товаровиробників, прибутковість, підвищити економічну ефективність аграрної сфери, поліпшити становище селянства за рахунок створення нових робочих місць та збільшення рівня доходів. (науковий керівник проф. М.М. Ільчук, ініціативна).

Науковцями кафедри продовжені дослідження за ініціативною тематикою щодо розвитку підприємництва в сільському господарстві та його ефективності.

Проаналізовано сучасний стан виробництва зерна в Україні та визначено основні проблеми розвитку ринку зерна. Встановлено, що стратегічна спрямованість подальшого розвитку ринку зерна в Україні має бути направлена на його стабілізацію та підвищення конкурентоспроможності зерна на світовому ринку. Основними напрямками стабілізації ринку зерна в Україні є впровадження інтенсивних і ресурсозберігаючих технологій вирощування зернових культур, удосконалення інфраструктури ринку зерна, збільшення обсягів споживання зерна на внутрішньому ринку, подальше освоєння міжнародних ринків, впровадження міжнародних стандартів якості у процесі виробництва, переробки та реалізації продукції, впровадження системи заходів щодо відновлення якості земельних ресурсів (науковий керівник доц. І.П. Коновал, ініціативна).

На кафедрі фінансів здійснювались наукові дослідження щодо інвестиційного забезпечення розвитку аграрного сектору економіки України.

У результаті проведених досліджень проаналізовано стан та умови забезпечення інвестиційної привабливості галузі скотарства та запропоновано напрями підвищення рівня інвестиційної привабливості цієї галузі.

Здійснено поглиблений аналіз діяльності аграрних підприємств з метою оцінки прибутковості, термінів повернення інвестованих коштів та мінімізації інвестиційних ризиків, зокрема оцінено регіональні особливості інвестиційного клімату та привабливості сільськогосподарських підприємств кожної окремої області; оцінена соціальна та економічна ефективність інвестицій сільськогосподарських підприємств та здійснення оцінки зовнішніх і внутрішніх чинників інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств. Визначено значення інтелектуального капіталу в сільському господарстві, зокрема, уточнено вплив рівня освіти керівників і спеціалістів на формування інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств. Розроблено пропозиції щодо державного регулювання інвестування аграрного сектору шляхом інституційного забезпечення реформ та удосконалення фінансово-кредитного механізму. Розроблено концептуальні основи підвищення інвестиційної привабливості аграрних підприємств.

Матеріали досліджень використовуються в навчальному процесі при викладанні дисциплін «Інвестування» та «Проектне фінансування» на економічному факультеті НУБіП України. За результатами досліджень опубліковано 2 статті в журналах, що індексуються в базі Scopus; 3 статті в фахових журналах, підготовлено 10 тез доповідей.

Результати досліджень пройшли апробацію на міжнародних конференціях, що проходили в Україні і за її межами (науковий керівник д-р екон. наук Н.М. Давиденко, ініціативна).

Науковці кафедри статистики та економічного аналізу продовжували дослідження у напрямі формування аналітико-прогностичної системи управління статистичним розвитком підприємств аграрної сфери.

Обґрунтовано теорію і критику аналітичного моделювання економічного потенціалу сільськогосподарських підприємств, конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції, розвитку органічного землеробства.

За результатами досліджень: проведено круглий стіл на тему «Проблеми статистико-економічного аналізу розвитку аграрного бізнесу»; підготовлено колективну монографію на тему: «Accounting, control, analysis and taxation in the conditions of

international economic integration»; видано 17 статей в різних наукових виданнях; прийнято участь в 4 науково-практичних конференціях (поза НУБіП України).

Проведено засідання секцій студентської конференції на тему «Цифрова бізнес-аналітика в активізації соціально-економічного розвитку аграрних формувань». Готується до видання монографія «Інноваційність стратегічного розвитку НДГ НУБіП України» (науковий керівник проф. В.К. Савчук, ініціативна).

Продовжувались наукові дослідження у напрямі розробки системи формування та реалізації лідерського потенціалу молоді об'єднаних територіальних громад України.

Апробована методика психодіагностики лідерських якостей молоді ОТГ. Проведено психодіагностику лідерських якостей молоді західних, східних та південних регіонів України, Ірпінського коледжу, Житомирського агротехнічного коледжу, представників студентського самоврядування закладів вищої освіти України аграрного профілю. Оцінено лідерський потенціал сучасної молоді ОТГ, сильні та слабкі сторони.

Апробовано методику оцінки соціально-економічних умов реалізації лідерського потенціалу молоді ОТГ України. Розроблено пропозиції щодо створення сприятливих умов для реалізації молоддю лідерського потенціалу в умовах децентралізації та земельної реформи. Вивчено характерні особливості різних моделей молодіжної політики у європейських країнах, проаналізовано недоліки та переваги, можливості впровадження в Україні в цілому чи окремих елементів. Розроблено пропозиції щодо удосконалення нормативно-правового регулювання розвитку молодіжної політики в Україні.

Досліджено та узагальнено моделі молодіжних центрів України. Розроблені пропозиції щодо їх удосконалення. Досліджено ринок праці в сільських територіях та оцінено можливість розвитку аграрного молодіжного підприємництва за різними напрямками.

Розроблено та апробовано тренінгову програму розвитку лідерського потенціалу у дітей. Зміст програми описаний у статті «Методи формування лідерського потенціалу молоді». Апробація здійснювалась у рамках «Літньої школи для школярів»; у Гусятинській ОТГ (Тернопільська обл.). Кількість дітей, залучених до апробації – 10 осіб.

Організовано 3 семінари-тренінги «Лідер – рушійна сила змін в громаді». Прийнято участь з доповідями у 8 конференціях та 4 круглих столах та у 30 засіданнях робочих груп у територіальних громадах різних регіонів України щодо визначення стратегічних напрямів розвитку громад. Заключено договір про співпрацю з Житомирським агротехнічним коледжем (науковий керівник канд. екон. наук Н.В. Морозюк, д/б № 110/5м-пр).

Науковцями кафедри економіки праці і соціального розвитку продовжувались дослідження за ініціативною тематикою щодо наукових засад ефективного господарювання в агропромисловому виробництві.

У результаті досліджень обґрунтовано методологічні засади відтворення, формування та ефективного використання виробничого потенціалу сільськогосподарських підприємств, що сприятиме підвищенню ефективності їх господарювання в сучасних економічних реаліях. Здійснено наукове опрацювання економічних засад формування і використання біоенергетичного потенціалу сільськогосподарських підприємств та пропозицій щодо його застосування в практиці вітчизняного господарювання. Обґрунтовано найбільш перспективні напрями подальшого розвитку інноваційного забезпечення сільськогосподарського виробництва для ефективного функціонування аграрного сектору України в умовах мінливого ринкового середовища.

За результатами досліджень відображені у 3 монографіях. За результатами досліджень подано до захисту 1 дисертацію на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за темою (науковий керівник проф. О.Ю. Єрмаков, ініціативна).

У межах ініціативної тематики здійснювались дослідження щодо удосконалення системи соціально-трудова відносин у сільському господарстві.

Аналіз використання земельних ресурсів у сільськогосподарських підприємствах дозволив обґрунтувати напрями вдосконалення їх державної підтримки в напрямі її збільшення на розвиток тваринницьких галузей і підтримку середнього й малого агробізнесу. Визначено напрями ефективного виробництва трудомістких видів продукції та збільшення кількості робочих місць у сільськогосподарських підприємствах.

Визначено стратегічні напрями розвитку різних видів аграрних формувань, урахувавши соціально-трудові імперативи їх функціонування в забезпеченні раціональної зайнятості населення й збільшення трудових доходів, виробництва відповідного обсягу агропродовольчої продукції. Обґрунтовано необхідність імплементації земельно-орендних відносин у систему СТВ в аграрному секторі економіки шляхом формального залучення власників сільськогосподарських земель на рівні підприємств і розширення предмету регулювання СТВ на громадському рівні для забезпечення ефективного використання земельних і трудових ресурсів сільських територій.

Результати досліджень обговорювалися й апробовані на науково-практичних конференціях, семінарах і круглих столах серед учених і практиків із метою вирішення наукової проблеми – формування ефективної системи СТВ у сільському господарстві. Удосконалено навчально-методичну базу викладання дисциплін: «Економіка праці й соціально-трудові відносини» і «Ринок праці» на економічному факультеті НУБіП України (науковий керівник канд. екон. наук, доц. Є.О. Ланченко, ініціативна).

Науковцями кафедри статистики та економічного аналізу продовжувались дослідження з ініціативної тематики щодо бухгалтерського обліку, контролю та аналізу в умовах міжнародної економічної інтеграції.

Розглянуто сучасний стан розвитку аграрного сектору економіки України, оцінено методичні підходи і особливості моделювання формування економічного потенціалу сільськогосподарських підприємств різних організаційно-правових форм господарювання та розвитку органічного землеробства.

За результатами досліджень встановлено, що в умовах євроінтеграції існує потреба в створенні національної цілісної прозорої системи контролю та діагностики на всіх рівнях, мікро- і макросередовища; Контроль є не тільки функцією системи управління, а й дієвим інструментом для забезпечення належної організації роботи та оцінки будь-якого процесу чи виду діяльності, що дає змогу оперативно реагувати на негативні явища та здійснювати прогнозування діяльності на певний період як окремих складових так в цілому підприємства.

Потребує оптимізації управління грошовими коштами на підприємстві за умов обрання ефективної форми організації всіма процесами, пов'язаними з надходження та виходом грошових потоків та визначено основні шляхи її досягнення.

Для підвищення ефективності обліку розрахунків з оплати праці підприємства потрібно забезпечити відповідними програмними продуктами для ведення обліку, або скористатися «хмарними» технологіями. Вже зараз на ринку бухгалтерських програмних продуктів існує багато пропозицій щодо використання бухгалтерських «хмарних» сервісів. Впровадження їх дасть змогу підприємствам одержувати матеріальні й нематеріальні вигоди за рахунок мобільності, безпеки, надійності послуг, а також економії на початкових інвестиціях і операційних витратах.

За результатами досліджень підготовлено 1 монографію, 17 статей у наукових виданнях, 15 тез доповідей на конференціях (науковий керівник проф. Лазаришина І.Д., ініціативна).

На кафедрі економіки підприємства ім. проф. І.Н. Романенка продовжувались наукові дослідження з ініціативної тематики щодо формування збалансованого інституціонального середовища аграрного природокористування в Україні.

У ході виконання практичної складової проекту проведено аналітичне дослідження рівня та ефективності використання земельних ресурсів різного функціонального

призначення в різних формах господарювання і визначено рівень їх антропогенного впливу на ландшафти. Встановлено, що найбільш ефективними господарюючими суб'єктами, серед недержавних підприємств, є приватні фермерські господарства, а також сільськогосподарські підприємства. З метою детального дослідження впливу основних факторів на ефективність використання земельних угідь здійснено групування сільськогосподарських підприємств та визначено еколого-економічні параметри їх діяльності, виявлено вплив розмірів земельних угідь та їх якісного стану на ефективність їх діяльності та зроблено відповідні висновки.

Здійснено аналіз надходжень та розподілу природно-ресурсних платежів до Зведеного бюджету України, який засвідчив позитивну динаміку щодо їх зростання за період з 2008 р. по 2018 р. більше як у три рази. Встановлено, що плата за використання земель у системі зборів і платежів за спеціальне використання природних ресурсів є однією з найвищих і має тенденцію щодо подальшого зростання. Основним фактором, що зумовив високий рівень надходжень ФСП у ряді областей була родючість ґрунтів. Встановлено, що продуктивні якості природних ресурсів формують як результати господарської діяльності, так і величину фіскальних надходжень, що потребує посилювання рентної складової при інституціоналізації системи фіскального регулювання.

Розроблено інтегральний показник еколого-економічної оцінки використання сільськогосподарських земель, за яким проведено ранжування регіонів України та побудовано матрицю позиціонування областей за визначеними блоками показників.

З метою оптимізації сільськогосподарського землекористування обґрунтовано перспективні заходи, які сприятимуть підвищенню еколого-економічної ефективності аграрного землекористування.

Визначено, що позабюджетне фінансування має становити домінуючу частину витрат на здійснення природоохоронної політики. Для цього запропоновано платежі за забруднення навколишнього природного середовища та за спеціальне використання природних ресурсів, надходжень від штрафів та компенсації шкоди, завданої внаслідок порушення природоохоронного законодавства, концентрувати в Національному екологічному фонді, який діятиме на правах юридичної особи на загальнодержавному та регіональному рівнях.

Ще один з наукових напрямів науковців кафедри – «Економічна ефективність виробництва нішових сільськогосподарських культур». Здійснено дослідження економічних засад виробництва нішових сільськогосподарських зернових і зернобобових культур. Зокрема, вивчено роль і значення зазначених культур, проаналізовано сучасний стан, динаміку розвитку та рівень економічної ефективності їх виробництва; здійснено аналіз рівня та динаміки виробництва нішових сільськогосподарських зернових і зернобобових культур у світі в розрізі країн-виробників, а також основних їх експортерів та імпортерів; обґрунтовано доцільність введення зазначених культур у сівозміни з метою диверсифікації виробництва малих і середніх сільськогосподарських підприємств (науковий керівник проф. С.М. Рогащ, ініціативні).

Науковцями кафедри біржової діяльності і торгівлі продовжені наукові дослідження з ініціативної теми «Розвиток біржового ринку України». Проведено аналіз поточного стану біржового ринку в Україні з метою визначення основних механізмів його подальшого розвитку.

За результатами досліджень захищено кандидатську дисертацію «Прогнозування цін на сільськогосподарську продукцію інструментами біржового ринку» та знайшли своє відображення у 6 наукових статтях та 5 публікаціях (за результатами доповідей на конференціях) (науковий керівник доц. А.С. Кравченко, ініціативна).

На кафедрі аграрного консалтингу і туризму завершилися наукові дослідження щодо створення інтерактивної консалтингової системи для сільського туризму. Уточнено алгоритм для програмного забезпечення та базу даних для нього. Розроблено програмне

забезпечення для інтерактивної консалтингової системи на основі веб-технологій. Веб-додаток представляє собою клієнт-серверний додаток, в якому клієнтом виступає браузер, а сервером – веб-сервер. Клієнтська частина веб-додатку – це графічний інтерфейс користувача, який відображається в браузері і дозволяє користувачеві взаємодіяти із серверною частиною веб-додатка. Серверна частина веб-додатка – це програма на сервері, що відповідає за обробку запитів від браузерів користувачів і роботу з базою даних. Розроблену базу даних наповнено відповідною інформацією. Побудовано різні режими роботи інтерактивної консалтингової системи. Розроблені методичні рекомендації щодо програмного забезпечення використання розробленої інтерактивної консалтингової системи (науковий керівник проф. Т.П. Кальна-Дубінюк, д/б № 110/546-пр).

На кафедрі публічного управління та менеджменту інноваційної діяльності триває дослідження теоретичних засад і механізмів реалізації інноваційних процесів в публічному управлінні. Здійснено наукове обґрунтування теоретичних засад і механізмів реалізації інноваційних процесів у публічному управлінні, розроблені науково-практичні рекомендації щодо їх імплементації (науковий керівник проф. Т.О. Лукіна, ініціативна).

3.1.4.8. Земельні ресурси

Науково-дослідна робота вчених факультету землевпорядкування у звітному році була спрямована на розробку методології системи моніторингу посівів сільськогосподарських культур на основі різнорідних даних дистанційного зондування землі для управління їх продуктивністю; концепції створення реєстру особливо цінних земель як механізму дотримання екологічної безпеки при їх використанні; новітньої концепції створення цифрового Атласу вартості земель України – інструменту регулювання ринкових земельних відносин і просторового розвитку; розробку механізмів масової оцінки нерухомості для ефективного регулювання земельних відносин.

На кафедрі геодезії та картографії тривають дослідження у напрямі розробки концепції створення цифрового Атласу вартості земель України – інструменту регулювання ринкових земельних відносин і просторового розвитку. Обґрунтовано концептуальні засади Атласу, картографовані показники, його тематична структура та масштабний ряд карт. Підготовлені географічні основи тематичних карт й укладені експериментальні варіанти карт вартості земель адміністративних районів та сільських (селищних) рад.

Результати НДР використано при підготовці магістерських робіт та дисертацій. Виконавцями НДР опубліковано 7 статей у наукових виданнях, включених до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science, отримано 2 авторські свідоцтва (науковий керівник проф. І.П. Ковальчук, д/б № 110/1-ф-2018).

Науковцями кафедри завершено розробку концепції створення реєстру особливо цінних земель як механізму дотримання екологічної безпеки при їх використанні.

За результатами досліджень створено концепцію (наукові засади, дослідницькі підходи та алгоритми) створення реєстру особливо цінних земель. Встановлено, що створення державного реєстру особливо цінних земель є важливим і превентивним кроком, спрямованим на покращення їх обліку, контролю за дотриманням вимог екобезпеченого природокористування, забезпечення оптимального їх використання та охорони.

В основу формування Державного реєстру особливо цінних земель запропоновано покласти реєстри особливо цінних земель регіональних рівнів, побудовані за принципом різноранговості «район-область-держава». Цей підхід дасть змогу різнобічно оцінювати земельно-ресурсний потенціал регіонів та держави в цілому, виявляти потенційні можливості його господарського, природоохоронного, культурно-духовного, рекреаційного та іншого використання, підвищувати інвестиційну привабливість територій, запроваджувати заходи і рекомендації з раціонального землекористування,

здійснювати моніторинг земель, прогнозувати зміни у використанні земельних ресурсів передбачено, що будуть дані реєстру особливо цінних земель інтегруватися в систему Державного земельного кадастру.

У розроблену концепцію імплементовано міжнародний підхід обліку особливо цінних земель, який передбачає, що при створенні їх реєстру інформація про такі землі зводиться, обробляється та у вигляді електронних картографічних творів і статистичних даних доводиться до громадськості. Використання на державному рівні запропонованих підходів можуть стати важливим кроком на шляху посилення контролю держави за використанням та охороною земель, що мають особливу цінність.

Опубліковано монографію «Концептуальні засади створення реєстру особливо цінних земель в Україні» (рішення вченої ради НУБіП України, протокол № 3 від 23.10.2019 р.). Отримані результати висвітлені у серії статей у фахових виданнях та у журналах, що входять до наукометричних баз даних (Scopus, Web of Science). Результати НДР були використані при підготовці магістерських робіт, кандидатських та докторських дисертацій (науковий керівник д-р екон. наук Т.О. Євсюков, д/б № 110/96-ф).

На кафедрі геоінформатики і аерокосмічних досліджень Землі завершено розроблення методології системи моніторингу посівів сільськогосподарських культур на основі різнорідних даних дистанційного зондування землі для управління їх продуктивністю.

Розроблено методику концептуального моделювання для системи моніторингу посівів сільськогосподарських культур на основі різнорідних даних ДЗЗ для управління їх продуктивністю. Удосконалено методику застосування даних наносупутників для оцінювання стану посівів.

За результатами досліджень 2019 року опубліковано монографію, 6 наукових статей, отримано патент на корисну модель та 2 авторські свідоцтва. Результати досліджень апробовано на міжнародних та вітчизняних конференціях та використано в процесі підготовки кандидатської дисертації і магістерських робіт (науковий керівник д-р техн. наук С.С. Кохан, д/б № 110/97-ф).

На кафедрі землевпорядного проектування розпочато розроблення механізмів масової оцінки нерухомості для ефективного регулювання земельних відносин. За результатами наукових досліджень сформовано теоретико-методологічну базу організації системи масової оцінки земельної власності (нерухомості) в Україні. В її основу покладено результати досліджень у таких сферах: вивчення досвіду європейських країн та США щодо дерегуляції земельних відносин, спрощення доступу до земельних ресурсів, проведення землеустрою на землях сільськогосподарського призначення, у т.ч. консолідації земель; подолання корупції у земельних відносинах; економічний оборот земель сільськогосподарського призначення; нормативно-правове забезпечення стандартизації та нормування в галузі охорони земель; еколого-економічне обґрунтування раціонального землекористування територіальних соціально-природних комплексів регіону; еколого-економічні проблеми деградації сільськогосподарських земель в Україні; організація сільськогосподарського землекористування; інфраструктура ринку землі (науковий керівник д-р екон. наук А.Г. Мартин, д/б № 110/8-пр-2019).

Результатом наукової діяльності кафедри управління земельними ресурсами є комплексна ідентифікація регіональних екологічних та економічних проблем оптимізації сільськогосподарського землекористування, що виникають в процесі створення і функціонування аграрних підприємств в ринкових умовах; опрацювання теоретичних основ еколого-економічної оптимізації сільськогосподарського землекористування та розробка методичних підходів щодо їх забезпечення в трансформаційний період на регіональному рівні; розробка алгоритму оцінки сучасного стану використання земель сільськогосподарського призначення в агроформуваннях ринкового типу та обґрунтування механізму реалізації комплексу екологічних та економічних заходів з

оптимізації сільськогосподарського землекористування на рівні природно-сільськогосподарського району.

Науково-дослідна робота вчених кафедри земельного кадастру була спрямована на методологічне та методичне забезпечення системної взаємодії кадастрово-реєстраційної системи та галузевих кадастрів в частині формування унікальних геоінформаційних продуктів за запитами учасників земельних відносин; визначення атрибутів кадастрових об'єктів, що забезпечують інтероперабельність даних КРС та галузевих кадастрів в процесі їх інтегрування для прийняття управлінських рішень щодо об'єктів земельної власності (нерухомості) та прозорості земельних відносин; проведення наукового аналізу ринкової сили суб'єктів аграрного підприємництва-учасників ринку сільськогосподарських земель з метою визначення суб'єктного складу покупців земельних ділянок, призначених для ведення товарного сільськогосподарського виробництва; визначення інституційних та організаційних механізмів масової оцінки земельної власності (нерухомості) для цілей оподаткування та ефективного регулювання земельних відносин.

3.1.4.9. Правознавство

Науково-дослідна робота вчених юридичного факультету у звітному році була спрямована на: дослідження інформаційно-правового забезпечення екологічної складової національної безпеки України; розробку ціннісно-правової стратегії розвитку правової культури в Україні у контексті протидії сепаратизму; розробку організаційно-правових засад сталого розвитку об'єднаних територіальних громад; дослідження теоретико-методологічних та практичних аспектів формування правової культури особи в Україні та оцінки ефективності законодавства; дослідження актуальних проблем української правової думки; з'ясування базових правових засад, що встановлюють основні підвалини регулювання суспільних відносин у сфері прав і свобод людини; дослідження актуальних питань кримінально-правової політики України; удосконалення законодавства про кримінальну відповідальність в Україні; дослідження адміністративно-правового регулювання у сфері охорони довкілля, охорони та відтворення лісів; аналіз сучасних тенденцій розвитку національного інформаційного законодавства.

На кафедрі міжнародного права та порівняльного правознавства завершилися дослідження з інформаційно-правового забезпечення екологічної складової національної безпеки України. У звітному році виконавцями НДР було розроблено концептуальні засади інформаційно-правового забезпечення екологічної складової національної безпеки України. Розроблено пропозиції щодо комплексного вдосконалення норм чинного законодавства з урахуванням результатів фундаментального дослідження, міжнародного досвіду у сфері реалізації інформаційних прав людини та пропозиції щодо правового регулювання забезпечення права на інформацію та поінформованість при проведенні моніторингу за станом довкілля, перевірки дотримання суб'єктами господарювання екологічного законодавства. За результатами досліджень захищено 3 кандидатські дисертації, магістерські роботи та підготовлено й видано 6 публікацій у журналах, що входять до наукометричної бази Web of Science та 6 публікацій у фахових виданнях (науковий керівник проф. В.В. Ладиченко, д/б № 110/95-ф).

Продовжуються дослідження механізму державної влади в правовій державі, прав людини в міжнародному праві та національному законодавстві (науковий керівник проф. В.В. Ладиченко, ініціативні).

На кафедрі теорії та історії держави і права розпочато розробку ціннісно-правової стратегії розвитку правової культури в Україні у контексті протидії сепаратизму. Проведено теоретико-методологічний аналіз вчення про правові цінності, правову культуру особи та національну безпеку. Проведено комплексний історіографічний і джерелознавчий огляд уявлень про правові цінності, правову культуру та національну

безпеку. Розкрито генезу наукових поглядів та концептуальних підходів до розуміння правових цінностей, правової культури та національної безпеки. Обґрунтовано та проведено комплексний аналіз методології дослідження правових цінностей, правової культури та національної безпеки і розкрито можливості її використання для вдосконалення поняттєво категоріального апарату дослідження. Створено емпіричну базу дослідження; нові та оновлені існуючі методичні підходи до розуміння правової природи правових цінностей, правової культури та національної безпеки України.

За результатами досліджень підготовлено та опубліковано статтю у журналі, що входить до наукометричної бази Web of Science, 3 статті у журналах, що входять до переліку фахових видань України, тези доповідей, захищено магістерські роботи (науковий керівник доц. В.О. Качур, д/б № 110/11-пр-2019).

Також тривають дослідження теоретико-методологічних та практичних аспектів формування правової культури особи в Україні, теоретико-методологічних та практичних аспектів оцінки ефективності законодавства (науковий керівник доц. В.О. Качур, ініціативні); актуальних проблем української правової думки, за результатами яких визначено основні тенденції розвитку української правової думки (науковий керівник Л.С. Протосавицька, ініціативна).

На кафедрі аграрного, земельного та екологічного права розпочато дослідження організаційно-правових засад сталого розвитку об'єднаних територіальних громад в Україні. За результатами дослідження систематизовано чинне законодавство з питань регулювання відносин у сфері раціонального використання природних ресурсів та охорони навколишнього природного середовища у сільському господарстві з метою виявлення недоліків та правових колізій. Проведено систематизацію чинного аграрного та екологічного законодавства, а також здійснено теоретичне обґрунтування удосконалення аграрного законодавства.

За результатами досліджень підготовлено та опубліковано статтю у журналі, що входить до наукометричної бази Web of Science, статті у журналах, що входять до переліку фахових видань України, тези доповідей, захищено магістерські роботи (науковий керівник проф. В.М. Єрмоленко, д/б № 110/15-пр-2019).

На кафедрі адміністративного та фінансового права продовжено дослідження особливостей адміністративно-правового регулювання охорони та відтворення лісів в Україні (науковий керівник доц. О.В. Гулак, ініціативна); актуальних питань кримінально-правової політики України; теоретико-методологічних та практичних аспектів ефективності законодавства про кримінальну відповідальність в Україні (науковий керівник С.С. Ковальова, ініціативні); адміністративно-правового регулювання у сфері охорони довкілля (науковий керівник О.В. Артеменко, ініціативна).

3.1.4.10. Сільськогосподарська радіологія

Дослідження вчених Українського науково-дослідного інституту сільськогосподарської радіології у звітному році були спрямовані на проведення фундаментальних і прикладних досліджень з: розробки методології мобільного апаратурно-програмного комплексу побудови мап нерівномірно техногенно забруднених територій; встановлення гранично допустимих концентрацій радіонуклідів в водоймах на основі метаболізму цезію та стронцію у риб; розробки наукового супроводу ремедіації колишніх стоянок військових підрозділів, що були задіяні у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС; розробки сучасної системи підтримки прийняття рішень при ядерних і радіаційних аваріях для сільського господарства України тощо.

Розпочаті дослідження щодо встановлення гранично допустимих концентрацій радіонуклідів в водоймах на основі метаболізму цезію та стронцію у риб. Здійснено підготовку та проведення у реальних умовах Чорнобильської зони відчуження в найбільш радіоактивно забруднених водоймах комплексу експериментальних досліджень з

динаміки забруднення і виведення ^{137}Cs і ^{90}Sr у риб за різних температури води та режиму годівлі з метою отримання актуальних даних щодо швидкості надходження і виведення радіонуклідів в організмі риб. Вперше визначені швидкості надходження і виведення радіонуклідів в організмі риб за різних умовах навколишнього середовища в природних умовах (науковий керівник д-р біол. наук В.О. Кашпаров, д/б № 110/1-пр-2019).

Завершені дослідження у напрямі розробки методології мобільного апаратурно-програмного комплексу побудови мап нерівномірно техногенно забруднених територій. Створені і протестовані алгоритми оптимізації мережі відбору проб при квазіоднорідному забрудненні території, на градієнтних ділянках за забрудненням – для виявлення «плям» на фоні квазіоднорідного забруднення; створені і протестовані алгоритм вибору маршрутів відбору проб, алгоритм визначення необхідності проведення додаткових вимірювань для досягнення заданої точності картування, алгоритм побудови карт забруднення території із заданим рівнем довіри; створена загальна методологія мобільного апаратурно-програмного комплексу побудови мап нерівномірно техногенно забруднених територій та його принципова компоновальна схема, які були апробовані в реальних умовах радіоактивного забруднення зони безумовного (обов'язкового) відселення.

Для практичного використання методології мобільного апаратурно-програмного комплексу побудови мап нерівномірно техногенно забруднених територій розроблена інструкція щодо його експлуатації (на прикладі радіоактивного забруднення території), в якій наведені необхідні довідкові дані та інструкції щодо користування ГІС SURFER та SAGA GIS, що потрібні для побудови карт у польових умовах.

За результатами досліджень опубліковано: 2 монографії у зарубіжних видавництвах, 5 статей у виданнях, що входять до наукометричної бази даних Scopus, 3 статті у виданнях з переліку наукових фахових видань України, 3 тези доповідей на конференціях; отримано 1 авторське свідоцтво, 1 патент на корисну модель, подано 2 заявки на авторське свідоцтво.

Результати НДР використовуються у Державному спеціалізованому підприємстві «ЕКОЦЕНТР» (м. Чорнобиль) (науковий керівник д-р с.-г. наук Ю.В. Хомутінін, д/б № 110/89-ф).

Завершено роботу з експериментального вивчення та оцінки біогенних потоків ^{90}Sr у лісових екосистемах, яка є логічним продовженням великої кількості попередніх досліджень міграції і кругообігу інших біологічних мобільних радіонуклідів (^{137}Cs , ^{134}Cs , ^{36}Cl та ін.), що проводилися науковим співтовариством протягом останнього десятиріччя.

На основі результатів спостережень за сосною і березовою ділянками (2016-2019 рр.) – концентрації і запаси радіонукліду у вивчених депо та потоках органічної речовини та інші показники – здійснено оптимізацію параметрів системи рівнянь потоків ^{90}Sr між його депо імітаційних математичних моделей біокругообігу досліджуваного радіоізоотопу методом стохастичного градієнтного спуску шляхом мінімізації суми квадратів відхилень цільової функції. Оцінено динаміку перерозподілу активностей ^{90}Sr у компонентах біогеоценозів. Встановлено можливість депонування компонентами біомаси більшої половини активності ^{90}Sr від наявної у сосновому біогеоценозі. Спрогнозовані часові ряди, коефіцієнти переходу радіонукліда з ґрунту до елементів стовбура. Спільно з японськими колегами продовжено встановлення можливостей використання комерційного безпілотного літального апарату та спеціалізованого програмного забезпечення для 3D моделювання з метою оцінки запасів біомаси та їх приростів для прогнозування накопичення біологічно мобільних радіонуклідів у компонентах насадження стереофотограмметричним способом.

Опубліковано 2 статті у наукових фахових виданнях України, 2 статті в наукометричній базі даних Scopus, 2 науково-методичні рекомендації для установ та підприємств Державного агентства з управління зоною відчуження, 2 тези доповідей на

наукових конференціях; картографічні матеріали забруднення основних компонентів (деревина і ґрунт) лісових екосистем Чорнобильської зони відчуження ^{90}Sr (науковий керівник канд. с.-г. наук Д.М. Голяка, д/б № 110/90-ф).

Ще один напрям досліджень – розробка методології оцінювання радіологічних наслідків використання радіоактивно забрудненої після аварії на ЧАЕС паливної деревини населенням. Здійснено закладку дослідних ділянок у польових умовах для вивчення впливу внесення додаткової радіоактивності за рахунок використання радіоактивної золи на параметри радіоактивного забруднення рослинницької продукції на території с. Христинівка (Народицького район, Житомирська область). Як модельні рослини в польових дослідах використано картоплю сорту «Слав'янка» та лугове різнотрав'я. Проведено визначення питомої активності радіонуклідів у золі, ґрунті, сільськогосподарській продукції.

На основі отриманих результатів встановлено, що застосування протягом трьох років забрудненої ^{137}Cs та ^{90}Sr деревної золи у всьому діапазоні апробованих активностей як добрива під картоплю не призводить до перевищення встановленого ДР-2006 допустимого рівня вмісту ^{137}Cs та ^{90}Sr в бульбах картоплі (60 Бк/кг та 20 Бк/кг відповідно). При трирічному застосуванні забрудненої ^{137}Cs та ^{90}Sr деревної золи у всьому діапазоні апробованих активностей при поверхневому внесенні як добрива для лугового різнотрав'я природних луків відмічається підвищення питомої активності ^{137}Cs у сухій фітомасі при збільшенні вмісту питомої активності у золі, що використовувалася як добриво, та порівняно з контролем. Здійснено оцінку зміни показників щільності забруднення території присадибних ділянок внаслідок внесення золи, утвореної із забрудненої радіонуклідами паливної деревини.

Оцінені рівні можливої додаткової середньорічної дози зовнішнього та внутрішнього опромінення людини, отриманої внаслідок використання радіоактивно забрудненої після аварії на ЧАЕС паливної деревини.

Розроблено комплексну методологію оцінювання радіологічних наслідків використання радіоактивно забрудненої після аварії на ЧАЕС паливної деревини населенням, підготовлені рекомендації щодо поводження із золою, що була отримана після використання радіоактивно забрудненої паливної деревини населенням.

Опубліковано 1 статтю у журналі, що входить до наукометричної бази даних Scopus, 1 статтю у журналі, що входить до переліку фахових видань України; 2 тези доповідей на наукових конференціях (науковий керівник О.В. Косарчук, д/б № 110/91-ф).

Завершені дослідження у напрямі розробки динамічної моделі кореневого надходження радіоцезію в рослини з торф'яно-болотних ґрунтів. Зібрано та опрацьовано інформацію щодо: районування, поширення, генезису та властивостей торф'яно-болотних ґрунтів; поведінки радіоцезію в ґрунтах та факторів, що впливають на його міграцію та біологічну доступність. Узагальнено інформацію стосовно підходів до моделювання процесів надходження радіонуклідів у рослини, проаналізовано існуючі моделі.

Визначені території з поширенням різних ґрунтових відмін торф'яно-болотних ґрунтів поблизу критичних населених пунктів Рокитнівського району Рівненської області, на яких було здійснено вибір та радіоекологічний опис експериментальних ділянок; визначені основні фізико-хімічні та агрохімічні властивості ґрунту; встановлено питому активність ^{137}Cs у ґрунті, щільність забруднення ^{137}Cs території та параметри вертикального розподілу ^{137}Cs у верхньому 10-см ґрунтовому профілі дослідних ділянок; був закладений дрібноділянковий польовий дослід, який імітував «свіжі» радіоактивні випадіння ^{137}Cs у конденсаційній формі в природних ґрунтово-кліматичних умовах та установлені параметри біологічної доступності радіоцезію лучної рослинності.

Вперше отримані початкові значення коефіцієнтів накопичення (КН) та переходу (КП) радіоцезію рослинністю та визначені параметри динаміки кореневого накопичення ^{137}Cs трав'янистими рослинами для семи часових проміжків вегетаційних періодів

протягом перших двох років (2018-2019 рр.) після внесення радіоцезію. Оцінено значення швидкого (T_e^f) і повільного (T_e^s) екологічних періодів напівзменшення КН/КП ^{137}Cs на дослідних ґрунтах. На основі отриманих експериментальних даних розроблено динамічну модель кореневого надходження радіоцезію в рослини з торф'яно-болотних ґрунтів, виконано її параметризацію та верифікацію.

За допомогою розробленої моделі зроблено довгостроковий прогноз забруднення ^{137}Cs лугового різнотрав'я на торф'яно-болотних ґрунтах з аномально високою біологічною доступністю радіоцезію у віддалений період після аварії на ЧАЕС та виконано ретроспективні оцінки забруднення трав'яної рослинності у момент радіоактивних випадань (науковий керівник канд. хім. наук І.М. Малоштан, д/б № 110/92-ф).

Завершено роботу у напрямі науково-методичного забезпечення радіологічної безпеки продукції АПК України. Проведено вибірковий моніторинг забруднення молока, отриманого в 23 населених пунктах Рівненської та Житомирської областей (984 проби). Середні значення забруднення ^{137}Cs незбираного молока в найбільш критичних населених пунктах мережі моніторингу (Рівненська обл.) у декілька разів перевищують допустимі рівні. Контрзаходи, направлені на зменшення вмісту ^{137}Cs у молоці, не проводяться в жодному населеному пункті. Здійснено оцінку доз внутрішнього опромінення населення в найбільш критичних населених пунктах Рокитнівського району.

Моніторинг забруднення зернових культур ^{90}Sr в північній частині Іванківського району протягом 2017-2019 рр. показав, що у 49% проб (n=39) вміст цього радіонуклідів перевищує допустимі рівні для продовольчого зерна. Актуалізовано коефіцієнти накопичення радіонуклідів зерновими культурами для групи дерново-підзолистих ґрунтів.

Отримані експериментальні результати з радіоактивного забруднення сільськогосподарської продукції та угідь, які занесені в базу даних радіоекологічного моніторингу та передані органам місцевого самоврядування. Оновлено сторінку на сайті УкрНДІ сільськогосподарської радіології для інформування суспільства про радіологічну безпеку сільськогосподарської продукції України відповідно до отриманої інформації.

На базі проведених експериментальних досліджень розроблені методичні рекомендації щодо оцінки радіоактивно забруднених земель при перегляді меж зон радіоактивного забруднення на основі експертних висновків; методичні рекомендації з проведення експертної оцінки радіоактивно забруднених земель сільськогосподарського призначення для повернення їх у виробництво.

Опубліковано 6 статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних WoS та Scopus (SNIP $\geq 0,4$); 7 – у фахових журналах України; монографії англійською мовою – 14 д.а.; розділи монографії англійською мовою – 3 д.а.; укладено господарський договір (науковий керівник канд. біол. наук С.Є. Левчук, д/б № 110/541-пр).

Завершено розробку супроводу ремедіації колишніх стоянок військових підрозділів, що були задіяні у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС. Визначені основні місця дислокацій військових підрозділів, що в період 1986-1990 р. були задіяні у ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС (понад 250 га). Проведені детальні польові обстеження цих територій. Запропоновано методологію оптимізації проведення радіаційних обстежень радіоактивно забруднених територій та їх картографування. Реалізовано та випробувано алгоритм роботи польової автоматизованої системи оперативної оцінки радіоактивного забруднення місцевості. Побудовані картограми характеристик радіоактивного забруднення (потужність амбієнтного еквівалента дози, щільності забруднення по ^{137}Cs і ^{90}Sr) для територій дислокації військових підрозділів, радіоактивне забруднення яких перевищує фонові значення. За результатами досліджень виявлено 6 точкових радіоактивних джерел та 2 протяжні забруднення з множинними точковими радіоактивними джерелами, які згідно з чинним законодавством України потребують вилучення. Проведені обстеження даних радіоактивних джерел, їх паспортизація;

запропоновані схеми ремедіаційних заходів. Розглянуті шляхи загального покращання екологічного стану ділянок лісових масивів, на яких були дислоковані військові підрозділи.

За результатами досліджень створено QGIS проект «Дислокації військових підрозділів, що були задіяні у ЛНА на ЧАЕС», що містить в електронному вигляді отриману картографічну інформацію, включаючи побудовані за допомогою квадрокоптера ортофотоплани місць дислокації, і який може бути використаний як геоінформаційна основа для планування та виконання різних ремедіаційних заходів на даних територіях.

Опубліковано 7 статей у журналах, що входять до наукометричної бази даних Scopus, 7 статей у виданнях з переліку наукових фахових видань України; 6 тез доповідей на наукових конференціях (науковий керівник канд. біол. наук В.П. Процак, д/б № 110/542-пр).

Науковці інституту завершили роботу у напрямі розробки сучасної системи підтримки прийняття рішень при ядерних і радіаційних аваріях для сільського господарства України. Створено і впроваджено сучасну комп'ютерну інформаційно-управлінську систему підтримки прийняття рішень при ядерних і радіаційних аваріях для сільського господарства України з базою даних опису захисних заходів/контрзаходів для ліквідації наслідків ядерних і радіаційних аварій на основі методології Європейської системи EURANOS (п'ятирічний багатонаціональний проект, фінансований Європейською комісією і 23 європейськими державами-членами) відповідно до нових основних стандартів безпеки МАГАТЕ і з урахуванням специфіки нашої країни.

Система реалізована у вигляді путівника-довідника, який охоплює основні аспекти, які необхідно враховувати при прийнятті рішень: нормативно-довідкова база; оцінка радіоекологічної обстановки; збір і зберігання радіоекологічної інформації; аналіз радіоекологічної обстановки; захисні заходи (контрзаходи); система підтримки прийняття рішень. У системі міститься велика кількість посилань на засадничі документи: нормативно-довідкову літературу, методики, стандарти, публікації, новітні розробки вітчизняних і зарубіжних учених та ін. При створенні системи були розроблені основоположні підходи до оптимізації застосування захисних заходів у разі ядерних та радіаційних аварій, зроблено огляд методів і стандартів визначання вмісту радіонуклідів. Доступ до системи можливий через мережу Інтернет або електронні носії (www.uia.org.ua/support/sstart.htm).

Застосування розробленої системи підтримки прийняття рішень для сільського господарства дозволить оперативно розробляти оптимальні, ефективні, скоординовані плани і дії в період ядерних та будь-яких інших радіаційних аварій, спрямовані на мінімізацію наслідків останніх, зокрема на мінімізацію доз опромінення представницької людини до референтних рівнів, забезпечення життєдіяльності населення, в довгостроковій перспективі – повернення до звичного способу життя, повернення земель у сільськогосподарське виробництво. Практичні результати роботи системи будуть спрямовані на забезпечення національної безпеки держави.

За результатами досліджень опубліковані 12 статей у журналах, що входять до наукометричних баз даних; 2 монографії та 7 розділів монографій англійською мовою (науковий керівник М.А. Журба, д/б № 110/543-пр).

Науковцями інституту здійснювалось обґрунтування можливості використання радіоактивно забрудненої після Чорнобильської аварії паливної деревини в промислових теплових енергетичних установках. Здійснено аналіз даних стосовно радіологічного стану лісових масивів України; оцінені сучасні рівні забруднення паливної деревини ^{137}Cs та ^{90}Sr на радіоактивно забруднених лісових угіддях (Київська, Рівненська і Житомирська області); визначені коефіцієнти накопичення та переходу радіонуклідів з ґрунту в деревину; проведено оцінку відповідності паливної деревини згідно з ГНПАР-2005.

Складені карти досліджених лісових ділянок Київської, Рівненської і Житомирської областей відносно відповідності гігієнічним нормативам для паливної сировини. Доповнено базу даних визначення запасів деревини по лісництвах досліджуваних територій, яка б відповідала гігієнічним нормативам для паливної сировини ПЕУ в динаміці. Розроблено кінцеву редакцію методології обґрунтування гігієнічних нормативів питомої активності радіонуклідів ^{137}Cs та ^{90}Sr для сировини (паливної деревини) промислових теплових енергетичних установок (наукові керівники канд. біол. наук Л.М. Отрешко, доц. М.М. Лазарєв, д/б № 110/544-пр).

3.1.4.11. Українська лабораторія якості і безпеки продукції агропромислового комплексу

Науковці УЛЯБП АПК завершили працювати над розробкою методології еколого-токсикологічної оцінки сучасних пестицидів та агрохімікатів. Запропоновано удосконалену методологію проведення біотестування при еколого-токсикологічних випробуваннях пестицидів та агрохімікатів. Наведені стандартизовані ISO/IEC методи біотестування, які рекомендовані для екотоксикологічної оцінки пестицидів, що використовуються в сучасних технологіях вирощування інтенсивних сільськогосподарських культур. Запропоновано при визначенні токсичності суміші пестицидів для біоти враховувати характер взаємодії компонентів, використовуючи існуючі стандартизовані методи та сучасні підходи до прогнозування комбінованого ефекту пестицидів.

Наведені рекомендації щодо процедури визначення токсичності суміші пестицидів для ґрунтової та водної біоти, а також оцінки екологічних ризиків. Для прогнозування міграційних процесів екотоксикантів ланцюгами екосистем застосовано метод камерних моделей, в основу якого покладено перехід екотоксикантів між камерами-елементами екосистеми, який обумовлюється коефіцієнтами переходу. Запропоновано алгоритм моніторингу стану агробіоценозу при комплексному застосуванні пестицидів з урахуванням забруднення ґрунтів іншими ксенобіотиками (важкими металами), що сприяє розробленню заходів щодо зменшення надходження токсикантів з ґрунту до сільськогосподарських рослин.

Опубліковано 1 монографію, 1 монографію-довідник, 2 науково-практичні рекомендації, 1 статтю в журналі, що входить до наукометричної бази даних Scopus, 3 статті у науковому фаховому виданні України, 7 статей і тез доповідей у збірниках міжнародних науково-практичних конференцій (науковий керівник проф. С.В. Хижняк, д/б № 110/34л-пр).

Завершено науково-експериментальне обґрунтування моніторингу антибіотикорезистентності у мікроорганізмів-контамінантів продукції АПК в межах концепції «Глобальне здоров'я». Досліджено біологічні властивості ізолятів ентеробактерій (*Salmonellaspp.*, *Escherichia coli*), виділених з різних об'єктів. Продовжено формування колекції штамів антибіотикорезистентних мікроорганізмів. Виділено, досліджено та охарактеризовано за культурально-морфологічними, ферментативними, антигенними, патогенними властивостями та чутливістю до антибактеріальних препаратів, ліофільно висушено і паспортизовано 10 ізолятів *Salmonellaspp.* сероваріантів *S. gallinarum-pullorum*, *S. dublin*, *S. enteritidis*, *S.typhimurium*, *S. virchow*, *S. muenchen*, *S. рідкісних* видів. Ізоляти виділені з харчових продуктів (майонез, риба), від трупів загинувши тварин (телята), птиці (курка, качка, гуска), від хворих людей. Кожен ізолят резистентний до певних фармакопейних антибіотичних засобів.

Встановлено, що в ізолятів *S. gallinarum-pullorum* (Sg - 2018/1 – Sg - 2018/21 та 21 ізолята *Escherichia coli*, які виділені у 2018 році зазначені гени відсутні. Було встановлено наявність гену СТХ-М group II (що обумовлює стійкість до цефатоксиму) в ізоляту *S. enteritidis* (H) (виділеного з курячого трупу).

З метою впровадження результатів досліджень подано проект «Впровадження принципів GHP (належної гігієнічної практики) у систему виробництва та обігу харчових продуктів» на конкурс оголошений Державною інноваційною фінансово-кредитною установою.

Захищено 1 докторську та 1 кандидатську дисертації, одержано 1 патент на корисну модель, 1 свідоцтво про реєстрацію авторських прав на твір, опубліковано: 1 довідник (в 3 томах); 1 колективну монографію; 2 статті у журналах, що входять до наукометричної бази Web of Science; 5 статей у фахових виданнях, 9 тез доповідей (науковий керівник проф. В.В. Данчук, д/б № 110/35л-пр).

Продовжується науково-експериментальне обґрунтування молекулярно-генетичного скринінгу збудників, що передаються з продуктами харчування (Listeria, Salmonella, Yersinia).

Розроблено «Положення про колекцію штамів мікроорганізмів (музей біологічного матеріалу) в УЛЯБП НУБіП України» та «Порядок обліку біологічного матеріалу в структурних підрозділах Української лабораторії якості і безпеки продукції АПК», розроблено форми паспортів на штами мікроорганізмів.

Проведено апробацію способу виготовлення стандартних зразків антигенів Listeria, Salmonella, Yersinia, придатних до використання в ПЛР у якості позитивного контролю. Встановлено, що оптимальним способом виготовлення стандартних зразків є зберігання відповідних мікроорганізмів у ліофільному стані з концентрацією до ліофілізації не менше 3×10^8 КУО/см³.

Опубліковано 1 монографію, 1 науково-практичні рекомендації, 2 статті в журналах, що входять до наукометричних баз даних Web of Science, 2 статті – у наукових фахових виданнях України, 5 тез доповідей в збірниках міжнародних науково-практичних конференцій (науковий керівник проф. В.О. Ушкалов, д/б № 110/1л-пр-2018).

Ще один новий напрям досліджень науковців лабораторії – гармонізація до вимог ЄС умов виробництва зернової продукції в Україні. Встановлено, що екстремальні умови впливають на морфологічні особливості гігантських колоній. Оптимальним для зростання колоній досліджуваних дріжджів є рН 4.5, при цьому клітини були стійкі до екстремально високого (11.0) і низького (3.0) рН. В умовах екстремальних концентрацій NaCl і рН клітини набували округлу форму, для гігантських колоній було характерно зменшення розмірів, зміна поверхні, профілю і структури. З метою визначення та утримання корисних властивостей референтних штамів мікроорганізмів для використання у виробництві хлібопекарської продукції в Україні, визначені моно- та олігосахариди, необхідні для включення до рецептури живильних середовищ. Для *Saccharomyces cerevisiae* – шт.LSC – фруктоза, манноза, інулін; шт.PSC – меліцітоза в дозі 0,15 мг/л.

Проведено мікроскопічне дослідження клітин *Candidamillerei* та *Saccharomycescerevisiae* методами світлової та скануючої електронної мікроскопії з застосуванням електронного скануючого мікроскопа TescanMira 3 LMU. Сухі мазки піддавали напильню та фотографуванню СЕМ.

Здійснено аналіз існуючої інформації за найбільш поширеними в філогенетичних дослідженнях генетичним маркерам для молочно-кислих бактерій і дріжджів та підбір оптимальних універсальних та специфічних праймерів для ідентифікації цих мікроорганізмів.

Здійснено виділення при температурі культивування 37°C, на середовищі MRS (бульйон та агар) ідентифікацію за морфологією та культуральними властивостями до стану чистої культури мікроорганізмів виду *Lactobacillusplantarum* 4 ізоляти, *Lactobacillusplantarum* 63 – 2 ізоляти, *Lactobacillusbrevis* 5 – 2 ізоляти, *Lactobacillusbrevis* 78 – 1 ізолят, *Lactobacillusplantarum* 30 – 2 ізоляти, *Lactobacillusbrevis* 1 – 2 ізоляти, *Lactobacilluscasei* 26 – 3 ізоляти, *Lactobacillusfermentum* 34 – 1 ізолят. Здійснено 3-7 пасажів.

Опрацьовано 3 рецептури живильних середовищ для вирощування мікроорганізмів виду *Saccharomyces cerevisiae*. За базовим рецептом використовували середовище АСД (бульйон та агар) за складом: агаризоване середовище для дріжджів (пептон 20 грамів, дріжджовий екстракт 10 грамів, глюкоза 20 грамів, агар-агар 15 грамів, хлорамфенікол 0,5 мг на 1 л середовища).

Визначено ефективний метод зберігання, підтримання референтних та виробничих культур мікроорганізмів, які використовуються в хлібопекарській галузі України. Розроблений регламент ліофілізації забезпечує збереженість життєздатності мікроорганізмів до 84%. За результатами досліджень опубліковані 2 статті у фахових виданнях (науковий керівник д-р вет. наук О.В. Волосянко, д/б № 110/2л-пр-2018).

Триває «Розроблення технології ефективного захисту зерна та зернопродуктів в системі органічного виробництва». Проведено апробацію технології біологічного захисту у лабораторних та виробничих умовах з використанням ентомофагів та мікробіологічних препаратів на основі ентомопатогенних бактерій і грибів для ефективного обмеження чисельності та шкідливості домінуючих видів лускокрилих-фітофагів зернових запасів. Результати підтверджені відповідними протоколами випробувань та актами впровадження технології біозахисту зерна і зернопродуктів від домінуючих видів лускокрилих-фітофагів. Розроблено методичні рекомендації щодо практичного застосування технології ефективного захисту зерна та зернопродуктів в системі органічного виробництва від групи лускокрилих-фітофагів. Удосконалено прийоми інструментального фітосанітарного моніторингу стану зерна, методики оцінювання якості ентомофагів. Розроблено штучні раціони для підвищення репродуктивного потенціалу ектопаразита габробракона відповідно до результатів аналізу жирнокислотного складу. Створено ентомологічну колекцію фітофагів, трофічно та екологічно пов'язаних з зерновими запасами.

Результати досліджень представлені на трьох конференціях, одна з яких європейська, одержано 4 патенти (науковий керівник д-р с.-г. наук В.Ф. Дрозда, НТР № ДЗ/45-2018).

Продовжується моніторинг впливу умов культивування промислово-цінних гідробіонтів в установці замкненого водопостачання. Визначено культивований вид для досліджень – нільську теляпію. Біологічний фільтр експериментальної УЗВ було завантажено новим продуктивним поліпропіленовим плаваючим субстратом з корисною площею поверхні 600 м²/м³. Посаджено для відтворення 4 гнізда плідників нільської теляпії у співвідношенні 1 самець: 4 самки. В умовах фізіологічної стимуляції отримано перше потомство природним шляхом у кількості 50 гол. від однієї самиці за дотримання оптимальних умов оточуючого середовища (науковий керівник канд. с.-г. наук О. Малишева, ініціативна).

3.1.4.12. ВП НУБіП України «Науково-дослідний та проектний інститут стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції»

Основними напрямками наукової діяльності ВП НУБіП України «НДПІ стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції» є розроблення новітніх наукоємних технологій на основі прогнозування хімічних модифікацій харчових нутрієнтів та створення продуктів із заданими властивостями для загального та дитячого харчування, ресурсозберігаючих технологій отримання інноваційних продуктів цільового призначення шляхом раціонального використання біоресурсів, вивчення сучасного хімічного складу сільськогосподарської сировини та його змін в процесі перероблення сировини та виготовлення харчових продуктів; обґрунтування технологічних параметрів виробництва, розроблення нормативних і технологічних документів для забезпечення промислового виробництва харчових продуктів.

Започатковано «Розробку ресурсозберігаючих технологій виробництва продуктів дитячого харчування з біозахисними властивостями на основі біотехнологій та

раціонального використання біоресурсів». За результатами аналізу сучасного наукового досвіду систематизовано основні принципи створення харчових форм біозахисту які базуються на використанні аліментарного фактору захисту внутрішнього середовища організму дитини від впливу негативних внутрішніх та зовнішніх чинників. Склад харчових форм біозахисту оцінено з позицій медичної науки щодо захисних систем організму, з яких виділяють антиоксидантну, імунну та систему мікроекологічної рівноваги, стан кожної з яких у значній мірі залежить одна від одної та від структури і якості харчування.

Обґрунтовано номенклатуру функціональних інгредієнтів, які виконують роль біозахисту- пробіотики (живі мікроорганізми біфідо- і лактобактерій, – основні представники корисної мікрофлори кишковика) та пребіотики, так звана природна їжа для мікроорганізмів – «біфідус-фактор»: моно-, оліго- та полісахариди, які в організмі також виконують роль детоксикантів. Розроблено технічні вимоги до продуктів біозахисної дії, які включають визначення прогнозованої сфери призначення та вимоги до функціонально- технологічних характеристик продуктів. Досліджено хімічний склад сировини рослинного походження. Встановлено, овочі, фрукти, ягоди є джерелом цілого комплексу біоактивних речовин, які знаходяться у формі максимально доступній до засвоєння та є природними пребіотиками, антиоксидантами, імунопротекторами і адекватні способи їхнього використання дозволяють формувати завдані властивості продуктів. Вивчено вплив природно-кліматичного фактору на антиоксидантні та біфідогенні властивості сировини та можливості їхнього посилення за рахунок технологічних заходів. Обґрунтовано вибір сировини та пребіотичних добавок, розроблено мінімальні специфікації якості та основні параметри безпечності сировини.

Розроблено технологічні рішення раціонального використання сировини які спрямовано на максимальне збереження харчової цінності сировини та орієнтовані на технології, біотехнологічні способи використання індивідуальних її характеристик з вилученням та концентруванням окремих функціональних інгредієнтів і формування на їхній основі біозахисних властивостей нових продуктів.

За результатами НДР опубліковано 2 наукові статті, тези 3 доповідей на науково-практичних конференціях (науковий керівник Л.Ю. Філіпова, д/б № 110/17-пр-2019).

Наукові розробки за тематикою на замовлення підприємств галузі виконуються за основними напрямками діяльності інституту: розроблення новітніх технологій, режимів і параметрів технологічних процесів, фізико-хімічні і токсикологічні дослідження якості, харчової цінності та безпечності продуктів та стандартизація вимог до продуктів, методів їхнього контролювання та способів виробництва. Науково обґрунтоване регламентування показників якості і безпечності харчових продуктів зі стандартизацією методів і методик їхнього контролювання, адаптованих до вимог директив ЄС, сприятиме їхньому просуванню на зарубіжний ринок, що підтверджується протоколами досліджень консервованих продуктів.

У 2019 році інститутом розширена практика співпраці з організаціями, підприємствами галузі на основі довгострокових договорів щодо надання інститутом послуг з наукового забезпечення виробництва на його потреби (ТОВ «Одеський консервний завод дитячого харчування»; СП «Вітмарк-Україна», ПрАТ «Виробниче об'єднання «Одеський консервний завод»; ТОВ «Саратський завод продтоварів», СТОВ «Агрофірма Петродолинське», Агрофірма «ЕВРІКА» ТОВ, ФОП Маковецький О.М.).

Таке співробітництво сприяє розвитку конкурентності наукових розробок, впровадженню їхніх результатів на підприємствах галузі і, відповідно, просуванню науково-технічної продукції на вітчизняний ринок, сталому розвитку взаємовідносин між інститутом і замовниками науково-дослідних робіт, оскільки останні вже мають позитивний досвід співпраці і зацікавлені в її продовженні. Відповідно до Програми

робіт з національної стандартизації на 2019 рік опрацьовано 4 міжнародні стандарти, які було прийнято як національні методом «підтвердження».

У 2019 році розроблено та затверджено 3 зміни до ДСТУ, вчитано 2 рукописи національних стандартів та опрацьовано 3 ДСТУ відповідно до сучасних вимог національної стандартизації. 25 стандартів опрацьовано як технічний звіт, 12 стандартів, гармонізованих з міжнародними та європейськими. Підготовлено пропозиції до Плану національної стандартизації на 2020 р. Також надавалась консультативна допомога, здійснювався авторський нагляд за введенням в дію, впровадженням національних стандартів, закріплених за ТК 24. За господаровірною тематикою на замовлення переробних підприємств галузі науково-дослідні роботи ВП НУБіП України «НДП стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції» у 2019 році виконувались за трьома напрямками: наукове обґрунтування режимів теплового оброблення (стерилізації, пастеризації) продуктів та напівфабрикатів для різних видів тари та способів консервування; експертна оцінка харчових продуктів за фізико-хімічними показниками якості та показниками безпеки (мікробіологічними, токсикологічними); розроблення нормативної документації.

Обґрунтовано 33 режими теплового оброблення (стерилізації, пастеризації) продуктів та напівфабрикатів для різних видів тари та способів консервування (на 43 назви продукції). Зокрема, розроблено режими теплового оброблення для таких груп продукції: рибні, рибо-овочеві консерви та консерви з морепродуктів – 12; соки та напої – 15; овочеві консерви, у тому числі мариновані гриби – 2; консерви для дитячого харчування – 2.

Експертна оцінка зразків харчових продуктів проводилась за такими фізико-хімічними показниками якості: визначення формольного числа освітлених та неосвітлених яблучних концентратів – 20; визначення вмісту білка і жиру в м'ясних консервах, консервах дитячого харчування – 10; визначення вмісту цукрів, консервантів, барвників, оксиметилфурфуролу в соках та продуктах дитячого харчування – 35; визначення вмісту вітамінів, мікро- та макроелементів у соковій продукції – 59; оцінка відповідності показників харчової та енергетичної цінності продукції у маркуванні – 25; визначення рН, титрованої кислотності, жиру в овочевій сировині, овочевих консервах, у тому числі томатопродуктах – 11.

Проведено дослідження зразків харчової продукції за мікробіологічними показниками безпеки на відповідність вимогам промислової стерильності: овочевих консервів – 44; овочевих та фруктових соків – 15; напівфабрикатів овочевих – 4; сухих продуктів – 6. Досліджено вміст важких металів у харчових продуктах (кадмію, свинцю, цинку, олова, міді) – 17. Загалом оформлено 86 протоколів випробувань на більш ніж 224 назви продукції.

Розроблення нормативної документації: проект ДСТУ «Консерви. Соки томатні. Технічні умови»; зміни до ДСТУ 5081:2008 «Продукти томатні концентровані. Загальні технічні умови», ДСТУ 4900:2007 «Джеми. Загальні технічні умови», ДСТУ 7804:2015 «Продукти перероблення фруктів та овочів. Методи визначання сухих речовин або вологи», 4 ТУ України: «Каші злакові та мультизлакові. Технічні умови», «Продукти консервовані з овочів. Технічні умови», «Консерви. Перші обідні страви. Технічні умови», «Соки, нектари, напої, морси з фруктів та овочів. Технічні умови» та зміни до чинних технічних умов.

Всього розроблені нормативні документи поширюються більше ніж на 170 назв нових інноваційних продуктів.

3.1.5. Підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів

3.1.5.1. Аспірантура та докторантура

Підготовка наукових та науково-педагогічних кадрів у НУБіП України здійснюється через аспірантуру і докторантуру – за 34 науковими спеціальностями. Станом на 01.01.2020 р. кількість аспірантів, які навчаються в НУБіП України, становить 397 осіб, у т.ч. денної форми навчання – 286 та вечірньої і заочної – 111 аспірантів (табл. 3.4). Чисельність докторантів станом на 01.01.2020 р. становить 14 осіб.

Аспірантуру НУБіП України у 2020 р. закінчили 47 осіб, з них апробували, подали та захистили дисертації у встановлений термін 39 осіб (83 %), з них 2 аспіранти захистили кандидатські роботи достроково (наукові керівники – Ковалишина Г.М., Карповський В.І.). Всього у 2019 р. захищено 59 кандидатських дисертацій.

Докторантуру в 2019 р. закінчили 10 осіб. У звітному році захистили докторські дисертації 16 чоловік, з них ті, що навчались в докторантурі – 8 осіб (Бутенко В.В., Вороненко І.В., Грушанська Н.Г., Єременко Д.В., Ковпак В.В., Миронюк В.В., Поліщук В.М., Хмельовський В.С.), поза докторантурою – 8 осіб (Бородай В.В., Виговська Л.М., Гальчинська Ю.М., Дишлюк Н.В., Жигулін О.А., Засць Н.А., Курбатова І.М., Тимошенко М.М.).

Таблиця 3.4. Кількість аспірантів Національного університету біоресурсів і природокористування України за формами навчання

ННІ/факультети	Кількість аспірантів		
	всього	з них	
		очної форми	заочної/вечірньої форм
1	2	3	4
Гуманітарно-педагогічний	33	25	8
Рослинництва та ґрунтознавства (агробіологічний)	34	29	5
Фітомедицини, біотехнологій та екології (захисту рослин, біотехнологій та екології)	32	27	5
Технологій та якості продукції тваринництва:	40	31	9
тваринництва та водних біоресурсів	30	24	6
харчових технологій та управління якістю продукції АПК	10	7	3
Здоров'я тварин (ветеринарної медицини)	54	48	6
Економіки і менеджменту:	55	35	20
економічний	29	18	11
аграрного менеджменту	26	17	9
Техніки і технологій:	20	20	
конструювання та дизайну	8	8	
механіко-технологічний	12	12	
інформаційних технологій	17	11	6
Енергетики, автоматики і енергозбереження	16	14	2
Лісівництва та декоративного садівництва:	34	22	12
Землепорядкування	12	7	5
Юридичний	39	10	29
Неперервної освіти і туризму	6	2	4
УЛЯБП АПК	5	5	
Всього	397	286	111

**Таблиця 3.5. Підготовка науково-педагогічних та наукових кадрів через аспірантуру
НУБіП України у 2019 році**

НДІ, ННІ та факультети	Форма навчання	Закінчили аспірантуру										
		всього	в тому числі:									
			захистили дисертації		подали дисертації		пройшли апробацію		захистили, подали, пройшли апробацію		направлені на роботу в НУБіП	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
Гуманітарно-педагогічний	очна	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	заочна	2	2	100	-	-	-	-	2	100	1	
Рослинництва та ґрунтознавства (агробіологічний)	очна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	заочна	7	7	100	-	-	-	-	7	100	1	
Фітомедицини, біотехнологій та екології (захисту рослин, біотехнологій та екології)	очна	2	2	100	-	-	-	-	2	100	-	
	заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Технологій та якості продукції тварин-ва:	очна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	заочна	6	2	33,3	-	-	2	33,3	4	66,7	1	
тваринництва та водних біоресурсів	очна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	заочна	5	2	40,0	-	-	1	20,0	3	60,0	1	
харчових технологій та управління якістю продукції АПК	очна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	заочна	1	-	-	-	-	1	100	1	100	-	
Здоров'я тварин (ветеринарної медицини)	очна	1	1	100	-	-	-	-	1	100	-	
	заочна	5	4	80,0	-	-	1	20,0	5	100	2	
Економіки і менеджменту:	очна	2	2	100	-	-	-	-	2	100	-	
	заочна	5	2	40,0	-	-	2	40,0	4	80,0	1	
економічний	очна	2	2	100	-	-	-	-	2	100	-	
	заочна	4	2	50,0	-	-	1	25,0	3	75,0	1	
аграрного менеджменту	очна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	заочна	1	-	-	-	-	1	100	1	100	-	
Техніки і технологій:	очна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	заочна	2	1	50,0	1	50,0	-	-	2	100	-	
конструювання та дизайну	очна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	заочна	1	1	100	-	-	-	-	1	100	-	
механіко-технологічний	очна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	заочна	1	-	-	1	100	-	-	1	100	-	
інформаційних технологій	очна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	заочна	2	-	-	-	-	-	-	-	-	1	
Енергетики, автоматики і енергозбереження	очна	1	1	100	-	-	-	-	1	100	-	
	заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Лісівництва та декоративного садівництва	очна	1	1	100	-	-	-	-	1	100	-	
	заочна	4	3	75,0	-	-	-	-	3	75,0	1	
Землевпорядкування	очна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	заочна	1	1	100	-	-	-	-	1	100	-	
Юридичний	очна	1	1	100	-	-	-	-	1	100	1	
	заочна	4	3	75,0	-	-	-	-	3	75,0	-	
Неперервної освіти і туризму	очна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	заочна	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Всього по Університету		47	33	70,2	1	2,1	5	10,6	39	83,0	9	
у т.ч. за формами навчання	очна	9	8	88,9	-	-	-	-	8	88,9	1	
	заочна	38	25	65,8	1	2,6	5	13,2	31	81,6	8	

3.1.5.2. Спеціалізовані вчені ради із захисту дисертацій

У 2019 році в університеті функціонувало 20 спеціалізованих вчених рад, з яких 16 докторських і 4 кандидатські, за 49 спеціальностями з 7 галузей науки. У радах захистили дисертації 99 здобувачів, з яких 20 – на здобуття наукового ступеня доктора наук, 79 – кандидата наук. Серед здобувачів наукових ступенів 70 аспірантів, докторантів, здобувачів та співробітників НУБіП України.

Таблиця 3.6. Дані про атестацію наукових та науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації у спеціалізованих вчених радах Університету

Шифр спеціалізованої вченої ради, голова ради	Захищено дисертацій				
	всього	у тому числі		з них аспірантами, докторантами, здобувачами та співробітниками університету	
		докторських	кандидатських	докторських	кандидатських
1	2	3	4	5	6
Д 26.004.01 Кваша С.М.	15	7	8	6	8
Д 26.004.02 Кирик М.М.	3	–	3	–	2
Д 26.004.03 Цвіліховський М.І.	15	5	10	4	4
Д 26.004.04 Бикін А.В.	2	–	2	–	2
Д 26.004.05 Ібатуллин І.І.	6	–	6	–	3
Д 26.004.06 Ловейкін В.С.	3	2	1	2	–
Д 26.004.07 Козирський В.В.	2	1	1	1	1
Д 26.004.08 Захаренко М.О.	–	–	–	–	–
Д 26.004.09 Лакида П.І.	9	2	7	1	7
Д 26.004.10 Каленська С.М.	6	–	6	–	6
К 26.004.11 Пінчевська О.О.	2	–	2	–	2
Д 26.004.14 Мазуркевич А.Й.	7	1	6	–	3
Д 26.004.15 Григорюк І.П.	2	–	2	–	2
К 26.004.16 Єрмоленко В.М.	14	–	14	–	9
К 26.004.17 Савчук В.К.	2	–	2	–	2
Д 26.004.18 Ніколаєнко С.М.	4	1	3	–	2
Д 26.004.19 Кашпаров В.О.	–	–	–	–	–
Д 26.004.20 Дорош О.С.	3	–	3	–	2
Д 26.004.21 Танчик С.П.	1	1	–	–	–
К 26.004.22 Баль-Прилипка Л.В.	3	–	–	–	–
Всього	99	20	79	14	56

Таблиця 3.7. Дані про атестацію наукових і науково-педагогічних кадрів вищої кваліфікації у спеціалізованих вчених радах університету за спеціальностями

Шифр спеціалізованої вченої ради, голова ради	Захищено дисертацій	
	Спеціальність	Кількість робіт
1	2	3
Д 26.004.01 Кваша С.М.	08.00.03 «Економіка та управління національним господарством»	8
	08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)»	5
	08.00.08 «Гроші, фінанси і кредит»	2
Д 26.004.02 Кирик М.М.	06.01.11 «Фітопатологія» (біологічні науки)	2
	06.01.11 «Фітопатологія» (сільськогосподарські науки)	–
	16.00.10 «Ентомологія»	1
Д 26.004.03 Цвіліховський М.І.	16.00.01 «Діагностика і терапія тварин»	4
	16.00.02 «Патологія, онкологія і морфологія тварин»	6
	16.00.03 «Ветеринарна мікробіологія, епізоотологія, інфекційні хвороби та імунологія»	3
	16.00.07 «Ветеринарне акушерство»	2
Д 26.004.04 Бикін А.В.	06.01.03 «Агрогрунтознавство»	1
	06.01.04 «Агрохімія»	1
Д 26.004.05 Ібатуллін І.І.	06.02.01 «Розведення та селекція тварин»	1
	06.02.02 «Годівля тварин і технологія кормів»	1
	06.02.04 «Технологія виробництва продуктів тваринництва»	4
Д 26.004.06 Ловейкін В.С.	05.05.05 «Піднімально-транспортні машини»	–
	05.05.11 «Машини і засоби механізації с.-г. виробництва»	3
Д 26.004.07 Козирський В.В.	05.09.03 «Електротехнічні комплекси та системи»	2
	05.13.07 «Автоматизація процесів керування»	–
Д 26.004.08 Захаренко М.О.	03.00.04 «Біохімія» (біологічні науки)	–
	03.00.04 «Біохімія» (ветеринарні науки)	–
	16.00.06 «Гігієна тварин та ветеринарна санітарія»	–
Д 26.004.09 Лакида П.І.	06.03.01 «Лісові культури та фітомеліорація» (біологічні науки)	1
	06.03.01 «Лісові культури та фітомеліорація» (сільськогосподарські науки)	2
	06.03.02 «Лісовпорядкування та лісова таксація»	4
	06.03.03 «Лісознавство і лісівництво»	2
Д 26.004.10 Каленська С.М.	06.01.05 «Селекція і насінництво»	2
	06.01.06 «Овочівництво»	–
	06.01.09 «Рослинництво»	4
К 26.004.11 Пінчевська О.О.	05.23.06 «Технологія деревообробки, виготовлення меблів та виробів з деревини»	2
Д 26.004.14 Мазуркевич А.Й.	16.00.09 «Ветеринарно-санітарна експертиза»	2
	16.00.11 «Паразитологія»	1
	03.00.13 «Фізіологія людини і тварин»	4
Д 26.004.15 Григорюк І.П.	03.00.12 «Фізіологія рослин»	–
	03.00.16 «Екологія»	–
	03.00.20 «Біотехнологія»	2
К 26.004.16 Єрмоленко В.М.	12.00.06 «Земельне право; аграрне право; екологічне право; природоресурсне право»	7
	12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право»	7
К 26.004.17 Савчук В.К.	08.00.09 «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності)»	2
Д 26.004.18 Ніколаєнко С.М.	13.00.02 «Теорія та методика навчання (с.-г. дисципліни)»	–
	13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти»	2
	13.00.07 «Теорія і методика виховання»	2

1	2	3
Д 26.004.19 Кашпаров В.О.	03.00.01 «Радіобіологія»	–
Д 26.004.20 Дорош О.С.	08.00.06 «Економіка природокористування та охорони навколишнього середовища»	3
Д 26.004.21 Танчик С.П.	06.01.01 «Загальне землеробство» 06.01.13 «Герботологія» 03.00.07 «Мікробіологія»	– – 1
К 26.004.22 Баль-Прилипка Л.В.	03.00.20 «Біотехнологія» 05.18.12 «Процеси та обладнання харчових, мікробіологічних та фармацевтичних виробництв»	2 1

3.1.6. Наукові публікації та видавнича діяльність

В університеті видається 23 наукові видання, 22 з них є фаховими.

У 2019 р. видано 33 випуски профільних фахових наукових видань загальним обсягом 231 обл.-вид. арк., у тому числі:

- факультет ветеринарної медицини – 4 (науковий журнал «Ukrainian Journal of Veterinary Sciences»);
- ННІ лісового та садово-паркового господарства – 4 (науковий журнал «Ukrainian Journal of Forest and Wood Science»);
- факультет аграрного менеджменту та економічний факультет – 2 (науковий журнал «Bioeconomy and agrarian business»);
- факультет конструювання та дизайну і механіко-технологічний факультет – 4 (науковий журнал «Machinery and Energetics»);
- гуманітарно-педагогічний факультет – 7 (науковий журнал «Humanitarian Studios: Pedagogics, Psychology, Philosophy» – 4; науковий журнал «International Journal of Philology» – 3);
- юридичний факультет – 4 (науково-практичний журнал «Law. Human. Environment»);
- факультет захисту рослин, біотехнологій та екології – 3 (науковий журнал «Biological Systems: Theory and Innovation»);
- агробіологічний факультет – 2 (науковий журнал «Plant and Soil Science»);
- факультет тваринництва та водних біоресурсів – 3 (науковий журнал «Animal Science and food technology»).

У виданих збірниках надруковано 297 статей, у тому числі підготовлено працівниками НУБіП України – 253, з них: аспірантами – 42, магістрами – 18, студентами – 7.

У звітному році видано:

- 6 номерів наукового журналу «Біоресурси і природокористування»;
- 6 номерів електронного журналу «Наукові доповіді НУБіП України»;
- 12 номерів науково-виробничого журналу «Сучасне птахівництво»;
- 6 номерів електронного журналу з технічних наук «Енергетика і автоматика»;
- 4 номери науково-виробничий журнал «Землеустрій, кадастр і моніторинг земель»;
- 2 номери електронного наукового журналу «Лісове і садово-паркове господарство».

Спільно з іншими засновниками видаються: науковий журнал «Мікробіологічний журнал»; науково-практичний журнал «Тваринництво України»; науково-практичний журнал «Продовольча індустрія АПК»; науковий журнал «Вісник аграрної історії»; журнал «Известия аграрной науки».

Таблиця 3.8. Друковані праці співробітників, видані у 2019 р.

Навчально-наукові та науково-дослідні інститути університету, регіональні навчальні заклади	Монографії	Довідники, словники	Брошури	Наукові статті				Наукові статті, перекладені на іноземні мови	Тези доповідей	Рекомендації, затверджені НТР міністерств, відомств та інших організацій
				у міжнародних виданнях	у Scopus	у WoS	у фахових виданнях			
НДІ рослинництва, ґрунтознавства	9	2	1	44	15	7	43	21	105	-
НДІ фітомедицини, біотехн. та екології	9	-	-	33	22	5	36	9	98	2
НДІ технологій та якості продукції тваринництва	13	1	-	62	33	7	87	22	266	2
НДІ здоров'я тварин										
НДІ економіки і менеджменту	44	3	1	93	24	25	85	8	271	-
НДІ техніки і технологій										
НДІ лісівництва та декоративного садівництва	23	2	1	26	15	3	67	7	270	7
Гуманітарно-педагогічний факультет	25	7	-	154	17	11	168	41	537	3
Юридичний факультет	4	2	-	16	2	12	32	14	73	-
Факультет землевпорядкування	17	-	-	34	8	4	30	24	141	-
Факультет інформаційних технологій	3	-	-	15	23	4	26	13	84	1
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	25	1	-	22	45	17	71	21	182	5
УкрНДІ с.-г. радіології										
УЛЯБП АПК	4	1	-	7	5	5	10	12	43	4
Всього по університету	176	19	3	506	209	100	655	192	2070	24
				1470						

3.1.7. Винахідницька діяльність

За результатами проведених наукових досліджень у 2019 році вченими університету створено 363 об'єкти інтелектуальної власності, серед яких: до Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» (Укрпатент) подано 213 заявок на винаходи (корисні моделі); до Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України подано 143 заявки на службові наукові твори.

Підтримано чинність майнового права інтелектуальної власності та майнового права на поширення у 2019 році 28 сортів рослин, які належать університету.

За поданими заявками отримано 364 охоронні документи, з них 206 патентів на винахід (корисну модель), серед яких: 121 новий та удосконалений елемент технологічних процесів та технологій; 75 нових видів устаткування (пристроїв, вузлів машин, приладів робочих органів тощо); 16 удосконалених рецептур харчових продуктів та консервів харчового напрямку, способи їх виробництва; 3 живильні середовища для мікроклонального розмноження рослин; 14 речовин, створених хімічним шляхом; спосіб виділення ДНК бактерій виду *Listeria Monocytogenes* методом полімеразної ланцюгової реакції в реальному часі; штам бактерії *Lactobacillus Plantarum* IMB-7574 для виготовлення пробіотиків; поліфункціональний біопрепарат «Аверстім» для обробки рослин; постбіотик для органічного вирощування птиці; вогнезахисна композиція з наданням гідрофобності; 2 свідоцтва та 4 патенти на сорти рослин; отримано

152 свідоцтва про реєстрацію авторського права на службові твори.

Лідерами по створених об'єктах у співавторстві з винахідниками різних кафедр є: НДІ техніки і технологій – 76, НДІ лісівництва та декоративного садівництва – 58, НДІ фітомедицини, біотехнології та екології – 53, гуманітарно-педагогічний факультет – 40, НДІ здоров'я тварин – 34.

Загалом у поточному році у розробці об'єктів інтелектуальної власності брали участь близько 240 співробітників. Серед найактивніших винахідників по університету слід відзначити наступних науковців: Ніколаєнка С.М., Булгакова В.М., Головача І.В., Дрозду В.Ф., Есаулова А.О., Андрієвського А.П., Ружила З.В., Котречка О.О., Новицького А.В., Голуба Г.А., Лендела Т.І., Маруса О.А., Заблюдського М.М., Баль-Прилипко Л.В., Сірка З.С., Копілевича В.А., Антрапцеву Н.М., Бистрого О.М., Кочкодан О.Д. та ін.

У винахідницькій роботі взяли участь 19 аспірантів, які у співавторстві з науковими керівниками отримали 16 патентів. Найбільше аспірантів співпрацювали з: професором кафедри інтегрованого захисту та карантину рослин Дроздою В.Ф. (3); завідувачем кафедри фізіології, патофізіології та імунології тварин, професором Карповським В.І. (3) та професором цієї кафедри Мазуркевичем А.Й. (2); завідувачем кафедри паразитології та тропічної ветеринарії Сорокою Н.М. (2). Співавторами з науковцями університету стали 67 студентів, які разом отримали 28 патентів. Активно задіяли зацікавлену молодь викладачі кафедри військової підготовки (50), кафедри технології м'ясних, рибних та морепродуктів (8), кафедри електропостачання (3).

За поточний рік укладено:

– 4 ліцензійні договори на 4 сорти рослин: малини «Космічна», згідно з патентом № 07342, дата реєстрації 11.01.2007 р., автори: Шеренговий П.З., Шеренговий В.П., Андрусик Ю.Ю.; малини «Осінь», згідно з патентом № 06368, дата реєстрації 19.04.2006 р., автори: Шеренговий П.З., Шеренговий В.П., Гонтар В.Т., Душейко А.П.; суниці садової «Берегиня», згідно із свідоцтвом № 06037, дата реєстрації 01.01.2005 р., автор: Шеренговий П.З.; ожини звичайної «Насолода», згідно з патентом № 110250, дата реєстрації 15.03.2011 р., автори: Шеренговий П.З., Сердюк О.В.;

– 1 ліцензійний договір на корисну модель «Спосіб очистки води від нітратів із застосуванням синергетичної суміші поверхнево-активних речовин» (патент на корисну модель № 131644, опубл. 25.01.2019 р., бюл. № 2), автори: Кочкодан О.Д., Антрапцева Н.М., Максін В.І.

Таблиця 3.9. Винахідницька робота у 2019 році

Навчально-науковий інститут/ науково-дослідний інститут/факультет, кафедра	Подано заявок на: винаходи, корисні моделі, авторські наукові службові твори, сорти, гібриди і лінії рослин	Одержано охоронні документи на: винаходи, корисні моделі, авторські наукові службові твори, сорти, гібриди і лінії рослин
1	2	3
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	10*	19*
НДІ техніки і технологій: механіко-технологічний факультет	92*	76*
факультет конструювання та дизайну	40*	34*
факультет конструювання та дизайну	62*	50*
Факультет інформаційних технологій	7*	4*
НДІ лісівництва та декоративного садівництва	40*	58*
НДІ рослинництва та ґрунтознавства	26*	14*

1	2	3
НДІ фітомедицини, біотехнологій та екології	37*	53*
НДІ технологій та якості продукції тваринництва	15	28
факультет тваринництва та водних біоресурсів	7	7
факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК	8	21
НДІ здоров'я тварин	44*	34*
НДІ економіки і менеджменту:	3*	7*
економічний факультет	1*	7
факультет аграрного менеджменту	3	3*
Гуманітарно-педагогічний факультет	54*	40*
Юридичний факультет	3	2*
Факультет землевпорядкування	8	5
ННІ неперервної освіти і туризму	1	0
УкрНДІ сільськогосподарської радіології	5	7*
Українська лабораторія якості і безпеки продукції АПК	19	27*
ВП НУБіП України «Боярська лісова дослідна станція»	5*	4*
Кафедра військової підготовки	8*	3*
Всього	363	364

* Наведено кількість об'єктів права інтелектуальної власності з урахуванням співпраці співробітників різних кафедр

3.1.8. Наукові конференції, з'їзди, семінари

Протягом 2019 року науково-педагогічними працівниками, докторантами та аспірантами університету підготовлено і проведено: 45 міжнародних конференцій, 31 міжнародний семінар, 58 всеукраїнських та 28 внутрівузівських конференцій і семінарів (162 заходи).

Узагальнена інформація щодо проведених заходів у розрізі факультетів та науково-дослідних інститутів наведена у табл. 3.10.

Таблиця 3.10. Кількість конференцій та семінарів, проведених науковими і науково-педагогічними працівниками університету у 2019 році

Навчально-наукові та науково-дослідні інститути університету, регіональні навчальні заклади	Міжнародні		Всеукраїнські		Внутрівузівські		Всього
	конфе-ренції	семінари	конфе-ренції	семінари	конфе-ренції	семінари	
1	2	3	4	5	6	7	8
НДІ рослинництва, ґрунтознавства	1	1	-	-	-	-	2
НДІ фітомедицини, біотехнологій та екології	4	2	-	-	-	-	6
НДІ технологій та якості продукції тваринництва	5	2	1	7	-	-	15
НДІ економіки і менеджменту	12	4	10	2	1	4	33
НДІ лісівництва та декоративного садівництва	7	2	1	14	1	8	33

1	2	3	4	5	6	7	8
Гуманітарно-педагогічний факультет	5	2	1	8	2	7	25
Юридичний факультет	1	-	2	-	-	-	3
Факультет землевпорядкування	1	14	-	3	-	-	18
Факультет інформаційних технологій	2	-	2	-	-	3	7
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	7	2	3	1	-	-	13
УЛЯБП АПК	-	2	-	3	2	-	7
Всього по університету	45	31	20	38	6	22	162

Науковці університету брали активну участь у роботі з'їздів, конгресів, симпозіумів, конференцій, семінарів та нарад, які проводилися у 2019 році іншими установами, навчальними і науковими закладами України та зарубіжних країн, де виступили з 1907 доповідями, з яких 108 були зроблені у 23 країнах далекого зарубіжжя, 272 – у 8 країнах близького зарубіжжя та з 1527 доповідями – в Україні.

Узагальнена інформація щодо участі науковців університету в роботі з'їздів, конференцій і семінарів, що проводилися іншими навчальними і науковими закладами у 2019 році, наведена у табл. 3.11.

Таблиця 3.11. Участь науковців університету в роботі з'їздів, конференцій та семінарів, що проводилися іншими навчальними і науковими закладами у 2019 році

Навчально-наукові та науково-дослідні інститути університету, регіональні навчальні заклади	Далеке зарубіжжя			Близьке зарубіжжя			в Україні (доповіді/конф.)	всього
	кількість доповідей	кількість заходів	перелік країн (кількість заходів)	кількість доповідей	кількість заходів	перелік країн (кількість заходів)		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
НДІ рослинництва, ґрунтознавства	7	6	Німеччина (2) Казахстан (1) Боснія і Герцоговина (1) Японія (1) Нідерланди (1)	7	7	Білорусь (4) Болгарія (1) Росія (2)	114/30	128
НДІ фітотерапії, біотехнологій та екології	1	1	Боснія і Герцоговина (1)	-	-	-	36/22	37
НДІ технологій та якості продукції тваринництва	19	12	Франція (1) Литва (1) Казахстан (1) Латвія (1) Англія (1) Туреччина (2) Німеччина (2) Узбекистан (2) Фінляндія (1)	40	26	Білорусь (9) Росія (4) Молдова (4) Болгарія (2) Румунія (1) Польща (1) Словаччина (5)	144/69	203
НДІ економіки і менеджменту	1	1	Австралія (1)	3	2	Польща (2)	26/21	30
НДІ техніки і технологій	23	9	Німеччина (2) Австрія (1) Франція (1) Греція (1) Латвія (1) Італія (1) Литва (1)	186	12	Білорусь (1) Польща (7) Болгарія (3) Румунія (1)	138/111	347

1	2	3	4	5	6	7	8	9
НДІ лісівництва та декоративного садівництва	18	6	Бразилія (1) США (2) Литва (2) Австрія (1)	3	3	Польща (11) Румунія (1) Словаччина (1)	104/46	125
Гуманітарно-педагогічний факультет	4	4	Литва (1) Німеччина (2) Шотландія (1)	9	9	Польща (7) Молдова (1) Словаччина (1)	585/98	598
Юридичний факультет	2	1	Італія (1)	4	2	Грузія (2)	73/39	79
Факультет землевпорядкування	10	4	Німеччина (1) Литва(1) Латвія (1) Нідерланди (1)	9	5	Болгарія (1) Польща (2) Словаччина (2)	108/52	127
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	20	7	Чехія (2) Франція (1) Єгипет (1) Греція (1) Іспанія (1) Італія (1)	9	4	Польща (2) Росія (1) Болгарія (1)	181/38	210
УкрНДІ с.-г. радіології	-	-	-			-		
УЛЯБП АПК	3	3	США (2) Швейцарія (1)	2	1	Польща (2)	18/22	23
Всього по університету	108	54		272	71		1527/ 548	1907

3.1.9. Науково-дослідна робота молодих вчених та студентів

Для Спілки молодих вчених 2019 рік був насичений на наукові заходи і результативний на здобутки та досягнення. Діяльність молодих вчених була організована відповідно до плану заходів на 2019 рік програми розвитку НУБіП України «Голосіївська ініціатива-2020» і спрямована: на підвищення якості наукової роботи студентів, рівня захисту дисертаційних робіт, ефективність підготовки молодими вченими проектів на конкурс проектів наукових робіт та науково-технічних (експериментальних) розробок молодих вчених МОН України; розвиток співробітництва з організаціями молодих вчених інших ЗВО, наукових установ; залучення молодих вчених і студентів до участі у міжнародних програмах навчання і стажування за кордоном та ін.

31 студент університету стали переможцями всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей МОН України у 2018-2019 навчальному році:

– диплом I ступеня у галузі «Облік і оподаткування» – студентка економічного факультету Лозоцька Катерина Сергіївна, науковий керівник – завідувач кафедри обліку та оподаткування, д.е.н., професор Калюга Євгенія Василівна;

– диплом I ступеня у галузі «Геодезія та землеустрій» – студентка факультету землевпорядкування Шишова Дар'я Олександрівна, науковий керівник – доцент кафедри геодезії та картографії, к.е.н. Шевченко Олександр Вікторович;

– диплом I ступеня у галузі «Архітектура та містобудування» – студентка ННІ лісового і садово-паркового господарства Тягній Катерина В'ячеславівна, науковий керівник – старший викладач кафедри ландшафтної архітектури та фітодизайну, к.б.н. Лещенко Олександра Юріївна;

– диплом I ступеня у галузі «Лісове господарство» – студент ННІ лісового і садово-паркового господарства Биченко Володимир Володимирович, науковий керівник – доцент кафедри таксації лісу та лісового менеджменту, д.с.-г.н. Миронюк Віктор Валентинович;

– диплом I ступеня у галузі «Галузеве машинобудування (машини аграрно-лісового та транспортного комплексів)» – студентка факультету конструювання та дизайну Ковтун Дар'я Миколаївна, науковий керівник – доцент кафедри надійності техніки, к.т.н., доцент Ревенко Юлій Іванович;

– диплом II ступеня у галузі «Агрономія» – студентка агробіологічного факультету Кравченко Анна Вікторівна, науковий керівник – доцент кафедри технології зберігання, переробки та стандартизації продукції рослинництва, к.с.-г.н. Ящук Надія Олександрівна;

– диплом II ступеня у галузі «Ветеринарна медицина, ветеринарна гігієна, санітарія і експертиза» – студентка факультету ветеринарної медицини Подстрелова Ольга Сергіївна, науковий керівник – доцент кафедри ветеринарно-санітарної експертизи, к.б.н. Галабурда Марія Алімівна;

– диплом II ступеня у галузі «Галузеве машинобудування (підйомно-транспортні, дорожні, будівельні, меліоративні машини і обладнання)» – студент факультету конструювання та дизайну Приходько Павло Володимирович, науковий керівник – професор кафедри конструювання машин і обладнання, д.т.н., доцент Ромасевич Юрій Олександрович;

– диплом II ступеня у галузі «Металургія» – студент факультету конструювання та дизайну Поночовний Андрій Сергійович, науковий керівник – завідувач кафедри технології конструкційних матеріалів і матеріалознавства, д.т.н., професор Афтандіянц Євгеній Григорович;

– диплом II ступеня у галузі «Прикладна геометрія, інженерна графіка та технічна естетика» – студентки факультету конструювання та дизайну Породько Оксана Станіславівна та Цілімецька Тамара Олександрівна, науковий керівник – завідувач кафедри нарисної геометрії, комп'ютерної графіки та дизайну, д.т.н., професор Пилипака Сергій Федорович;

– диплом II ступеня у галузі «Прикладна геометрія, інженерна графіка та технічна естетика» – студент факультету конструювання та дизайну Бриндак Євген Віталійович, науковий керівник – завідувач кафедри нарисної геометрії, комп'ютерної графіки та дизайну, д.т.н., професор Пилипака Сергій Федорович;

– диплом II ступеня у галузі «Прикладна геометрія, інженерна графіка та технічна естетика» – студентка ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут» Костюченко Анна Анатоліївна, науковий керівник – завідувач кафедри природничо-математичних дисциплін, к.т.н. Кресан Тетяна Анатоліївна;

– диплом II ступеня у галузі «Цивільна безпека (охорона праці)» – студент механіко-технологічного факультету Григоренко Ярослав Олегович, науковий керівник – завідувач кафедри охорони праці та інженерії середовища, к.т.н., доцент Войналович Олександр Володимирович;

– диплом II ступеня у галузі «Електричні машини і апарати» – студенти ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження Хом'як Марія Анатоліївна та Солоний Назарій Вадимович, науковий керівник – професор кафедри електричних машин і експлуатації електрообладнання, д.т.н. Заблудський Микола Миколайович;

– диплом III ступеня у галузі «Економіка сільського господарства та АПК» – студент факультету аграрного менеджменту Хлистун Денис Миколайович, науковий керівник – професор кафедри менеджменту, д.е.н., професор Забуранна Леся Валентинівна;

– диплом III ступеня у галузі «Агрономія» – студенти агробіологічного факультету Добрицький Ярослав Миколайович та Кулик Каріна Валеріївна, науковий керівник – доцент кафедри агрохімії та якості продукції рослинництва, к.с.-г.н. Пасічник Наталія Анатоліївна;

– диплом III ступеня у галузі «Менеджмент інвестиційної та інноваційної діяльності» – студентка економічного факультету Богданович Яна Миколаївна, науковий керівник – завідувач кафедри фінансів, д.е.н., професор Давиденко Надія Миколаївна;

– диплом III ступеня у галузі «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень; філософія права» – студентка юридичного факультету Бамбуза Катерина Вікторівна, науковий керівник – завідувач кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства, д.ю.н., професор Ладиченко Віктор Валерійович;

– диплом III ступеня у галузі «Електротехніка та електромеханіка» – студент ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» Харкевич Володимир Анатолійович, науковий керівник – декан факультету енергетики та електротехніки, к.т.н., доцент Бунько Василь Ярославович;

– диплом III ступеня у галузі «Право» – студентка юридичного факультету Франчук Вікторія Віталіївна, науковий керівник – завідувач кафедри аграрного, земельного та екологічного права, д.ю.н., професор Єрмоленко Володимир Михайлович;

– диплом III ступеня у галузі «Право» – студентка юридичного факультету Ящук Наталія Олександрівна, науковий керівник – доцент кафедри цивільного та господарського права, к.ю.н., доцент Горіславська Інна Вікторівна;

– диплом III ступеня у галузі «Агроінженерія» – студент ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» Куждеба Віталій Анатолійович, науковий керівник – доцент кафедри загальноінженерної підготовки, к.т.н. Клендій Микола Богданович;

– диплом III ступеня у галузі «Менеджмент природоохоронної діяльності» – студентка ННІ лісового і садово-паркового господарства Федина Катерина Романівна, науковий керівник – доцент кафедри таксації лісу та лісового менеджменту, д.с.-г.н. Миронюк Віктор Валентинович;

– диплом III ступеня у галузі «Облік і оподаткування» – студентка ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» Мушинська Марія Михайлівна, науковий керівник – завідувач кафедри обліку і аудиту, д.е.н., професор Петренко Наталія Іванівна;

– диплом III ступеня у галузі «Туризм» – студентка ННІ неперервної освіти і туризму Дранко Ірина Степанівна, науковий керівник – доцент кафедри аграрного консалтингу і туризму, к.е.н. Кудінова Ірина Петрівна;

– диплом III ступеня у галузі «Управління спортивно-оздоровчою діяльністю» – студент ННІ неперервної освіти і туризму Водницький Микола Вікторович, науковий керівник – доцент кафедри аграрного консалтингу і туризму, к.е.н. Кудінова Ірина Петрівна;

– диплом III ступеня у галузі «Лісове господарство» – студент ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» Міськевич Михайло Іванович, науковий керівник – доцент кафедри лісового і садово-паркового господарства, к.с.-г.н. Бідолах Дмитро Ілліч;

– диплом III ступеня у галузі «Управління у сфері економічної конкуренції» – студентка ННІ неперервної освіти і туризму Нестеренко Ольга Анатоліївна, науковий керівник – доцент кафедри аграрного консалтингу і туризму, к.е.н. Кудінова Ірина Петрівна.

Відповідно до пропозиції Міністерства освіти і науки України щодо проведення Тижня Відкритого Уряду в Україні та з огляду на важливість розвитку правової грамотності й практики застосування правових знань у студентів Спілка молодих вчених та юридичний факультет НУБіП України разом з адвокатом Карнаух Оленою Володимирівною 21.03.2019 р. провели практикум складання позовних заяв та інших процесуальних документів, де було роз'яснено студентам теоретичні і практичні особливості складання та подання позовних заяв до суду, зокрема щодо розлучення та

поділу майна подружжя.

17 квітня-14 травня до Дня науки з метою розвитку студентської наукової та інноваційної діяльності в НУБіП України, залучення молоді до роботи в студентських наукових гуртках університету науково-дослідною частиною спільно з молодими вченими було проведено VIII «Фестиваль студентської науки – 2019». Участь у фестивалі взяли представники понад 200 студентських наукових гуртків з Київського територіального центру, Бережанського агротехнічного інституту, Ніжинського агротехнічного інституту, Ірпінського економічного коледжу, Рівненського коледжу, Немішаївського-агротехнічного коледжу, Бережанського агротехнічного коледжу, Ніжинського агротехнічного коледжу та Бобровицького коледжу економіки та менеджменту ім. О. Майнової НУБіП України. За результатами фестивалю було відзначено 25 кращих наукових гуртків. З метою підвищення рівня поінформованості студентів щодо діяльності студентських наукових гуртків протягом 2019 року науково-дослідною частиною проводилась робота з науковими керівниками щодо висвітлення інформації на WEB-сторінках студентських наукових гуртків про наукову діяльність студентів, заходи, досягнення, наукові здобутки.

У травні та вересні молоді вчені університету долучилися до наукових пікніків, метою яких є популяризація науки серед дітей, школярів, студентів, молоді, у парку імені Т.Г. Шевченка у Києві. Експозицію кафедри паразитології та тропічної ветеринарії, що включала різноманітних комах і кліщів, які є переносниками збудників багатьох інфекційних та інвазійних хвороб тварин, а також гельмінтів, які паразитують у різних органах і тканинах організму тварин і людини, представляли доценти Олена Семенко і Марина Галат. Кафедру анатомії та гістології тварин представляв старший викладач Олексій Мельник, який спеціально для даного заходу підібрав експонати з унікального музею кафедри, що виготовлені за методом пластинації. «Наскільки небезпечна для людини радіація та як від неї захиститися?» – відповідь на це та багато інших запитань надали співробітники кафедри радіобіології та радіоекології Юлія Рубан, Володимир Ілленко та Катерина Шаванова. Усі бажаючі змогли перевірити свої знання у галузі радіобіології, навчитися користуватися дозиметрами, виміряти природний радіаційний фон та штучні артефакти з підвищеною радіоактивністю. Факультет землевпорядкування представили доцент кафедри землевпорядного проектування Олександр Чумаченко та лаборант кафедри геодезії та картографії Яніна Степчук, які поділилися особливостями землевпорядної та геодезичної науки, а також продемонстрували можливості аерофотозйомки з безпілотних літальних апаратів.

У жовтні молоді вчені ветеринарного факультету взяли участь у заході «Місто професій», який є поєднанням соціальної місії та маркетингу, що проходив у парку імені Т.Г. Шевченка у м. Київ. На розміщених у парку локаціях були представлені професії від державних структур та бізнесу. Від університету доценти Олена Семенко, Марина Галат та старший викладач Олексій Мельник представляли професію ветеринарного лікаря.

19 листопада на базі ННІ лісового і садово-паркового господарства проходили Дні міжнародної науки – науково-популярний волонтерський проект, що об'єднав мережу горизонтальних наукових зв'язків по всій Україні. Молоді вчені факультету захисту рослин, біотехнологій та екології, факультету ветеринарної медицини, ННІ лісового і садово-паркового господарства зацікавлювали допитливих дітей та молодь до заняття науковою діяльністю. Для учасників заходу була організована екскурсія до Ботанічного саду університету та музею лісових птахів і звірів. У жовтні-грудні в університеті був проведений I етап всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей МОН України у 2019-2020 н.р.

Залучення студентської молоді до науково-дослідної роботи починається з 2-го курсу, шляхом закріплення їх за кафедрами університету для написання курсових, дипломних та магістерських робіт. Студенти університету займаються науково-дослідною

роботою у 238 наукових гуртках. На факультеті ветеринарної медицини – 28; землевпорядкування – 9; юридичному – 4; гуманітарно-педагогічному – 25; ННІ лісового і садово-паркового господарства – 17; тваринництва та водних біоресурсів – 14; ННІ неперервної освіти і туризму – 4; механіко-технологічному – 25; конструювання та дизайну – 12; агробіологічному – 23; захисту рослин, біотехнологій та екології – 16; економічному – 15; аграрного менеджменту – 6; ННІ енергетики, автоматики та енергозбереження – 27; інформаційних технологій – 7; харчових технологій та управління якістю продукції АПК – 6.

У звітному році було проведено 65 загальноуніверситетських наукових студентських конференцій, спільно з викладачами студентами підготовлено 2517 публікацій.

3.2. Науково-інноваційна та інформаційно-консультаційна діяльність, впровадження в практику результатів досліджень

Наукові розробки вчених університету в 2019 році експонувались на:

- міжнародній виставці рентабельного високоефективного сільського господарства «ІнтерАГРО-2019»;
- XXXI міжнародній виставці «Агро-2019»;
- міжнародній агропромисловій виставці «АгроЕкспо 2019»;
- міжнародній виставці ефективного тваринництва і птахівництва «AgroAnimalShow 2019»;
- міжнародній виставці високотехнологічного овочівництва, промислового садівництва і виноградарства «Фрукти. Овочі. Логістика 2019»;
- міжнародній виставці інноваційних рішень в зерновому господарстві «Зернові технології 2019»;
- міжнародній виставці «Solar Energy Ukraine 2019»;
- міжнародній виставці «Energy for Industry-2019»;
- міжнародній виставці «Wind and Hydro Energy for Industry-2019»;
- міжнародній виставці «Bio Energy Ukraine 2019»;
- міжнародній виставці «Plast Expo UA 2019»;
- міжнародній виставці «Київський технічний ярмарок-2019»;
- міжнародній виставці «AdditExpo 3D-2019»;
- XII міжнародна спеціалізована виставка «Енергоефективність. Відновлювана енергетика – 2019»;
- II міжнародна спеціалізована виставка «Electro Install 2019»;
- XVIII міжнародній промисловій виставці «Промисловий форум 2019»;
- Міжнародна виставка «ORGANIC»;
- Міжнародна виставка «ECO HOUSE 2019»;
- XII міжнародна виставка «LABComplex 2019»;
- XI Міжнародна виставка «Інноватика в сучасній освіті»;
- міжнародній виставці деревообробної та меблевої промисловості «LISDEREVMASH»;
- XV міжнародна спеціалізована виставка «ECO-Expo. Осінь 2019»;
- III міжнародна виставка продовольчої продукції «Ukrainian Food Expo»;
- міжнародна виставка-форум рибної індустрії та риболовного хобі «Fish Business Ukraine 2019»;
- XII міжнародний молочний конгрес;
- III міжнародному форумі «Innovation Market» та ін.

За активну участь у всіх вище вказаних виставках університет відзначений понад 100 дипломами.

За демонстрацію наукових досягнень на конкурсі на кращу продукцію, технологію, наукову розробку, послугу, що проходив у рамках ХХХІ міжнародної виставці «Агро-2019», Університет нагороджено 5 золотими медалями:

- у номінації: «За вагомий внесок у розробку та впровадження техніки і технологій для сучасних технологій сільськогосподарського виробництва», за наукову розробку «Розроблення асортименту дієтичних комбінованих м'ясних консервів» (автор Баль-Прилипка Л.В.);

- у номінації: «За вагомий внесок у розробку та впровадження новітньої техніки і технологій для сучасних технологій сільськогосподарського виробництва», «За інноваційну розробку та впровадження біологічного препарату ЕКСТРАКОН» (автор Патики М.В.);

- у номінації: «За вагомий внесок у розробку та впровадження новітньої техніки і технологій для сучасних технологій сільськогосподарського виробництва», за наукову розробку «Механіко-технологічні аспекти теорії змішування та видачі кормів рогатій худобі» (автор Хмельовський В.С.);

- у номінації: «За вагомий внесок у розробку та впровадження новітньої техніки і технологій для сучасних технологій сільськогосподарського виробництва», за наукову розробку «Адаптивні параметри і режими функціонування інноваційної системи підтримання працездатності високопродуктивних коренезбиральних комбайнів» (автори: Западловський О.С., Роговський І.Л., Тітова Л.Л., Надточій О.В., Попик П.С.);

- у номінації: «За вагомий внесок у розробку та впровадження новітньої техніки і технологій для сучасних технологій сільськогосподарського виробництва», за наукову розробку «Синергетика методів забезпечення технічної готовності зернозбиральних комбайнів та адаптивна технологія технічного обслуговування гідростатичної трансмісії» (автори: Любарець Б.С., Черник Ю.О., Роговський І.Л., Тітова Л.Л., Надточій О.В.).

3.3. Навчально-науково-виробнича діяльність

Одним з найважливіших викликів сьогодення є потреба в кардинальних змінах системи підготовки кадрового потенціалу для сільського господарства на базі використання досвіду європейських країн. Кадрова політика в галузі не відповідає потребам сьогодення: має місце невизначеність держави щодо реформування сільськогосподарської освіти, яка відстає від трансформаційних процесів у аграрному секторі, зокрема не сформовано сегмент профпідготовки кадрів для малих фермерських і особистих селянських господарств, зменшилася кількість закладів аграрної освіти (зокрема їх середньої ланки) та обсяги держзамовлення, наявний розрив між теорією та практичними навичками, обмежена участь держави у формуванні сучасної матеріально-технічної бази для підготовки висококваліфікованих фахівців.

У цих складних умовах навчально-дослідні господарства НУБіП України бачать своє завдання у забезпеченні інтеграції навчальної, науково-дослідної та науково-інноваційної діяльності у підвищенні рівня підготовки фахівців та прискоренні впровадження досягнень європейського агропромислового досвіду у вітчизняну сільськогосподарську та природоохоронну галузь. За 2019 рік на базі навчально-дослідних господарств НУБіП України близько 5400 студентів різних спеціальностей пройшли різні види практик. Студенти мали можливість ознайомитись з новітніми технологіями у рослинництві, лісогосподарстві, сучасною технікою, що залучається господарствами у реалізацію інноваційно-інвестиційних проектів, а також безпосередньо попрацювати, у тому числі і на посадах спеціалістів господарств, набути необхідного практичного досвіду. Час та плани практик були побудовані у відповідності до технологічних процесів, що здійснювались у господарствах, фаху та спеціалізації студентів.

Є позитивні зрушення і у питаннях зарахування студентів на реальні посади спеціалістів. Особливо слід відзначити факультет ветеринарної медицини та факультет

тваринництва та водних біоресурсів. У рамках програми дуальної освіти в господарствах на посадах головних спеціалістів працюють студенти Університету: 4 з факультету ветеринарної медицини та 1 з факультету тваринництва та водних біоресурсів. Так, у Великоснітинському НДГ магістри працюють на посадах головного ветеринарного лікаря, лікаря ветеринарної медицини та головного зоотехніка, у Агрономічній дослідній станції та Ніжинському агротехнічному інституті – на посадах головних ветеринарних лікарів. Однак, студенти-магістри інших спеціальностей, в яких зацікавлені господарства, а саме агрономи, бухгалтери, інженери різних спеціальностей, на жаль, не залучені до реальної практичної роботи. У результаті цього, одна з головних цілей практичної підготовки залишається не досягнутою – студент не набуває досвіду автономної роботи, не здобуває належного рівня відповідальності за свою роботу та залишається поза межами виробничих процесів, що здійснюються в господарствах.

Загалом слід відзначити, що завдяки стратегічному курсу та постійній увазі керівництва Університету, директорів навчально-наукових інститутів, факультетів, деканатів та випускових кафедр до практичної підготовки студентів у реалізації цього питання в господарствах помітні позитивні зрушення: підвищилась зацікавленість студентів щодо проходження практик саме в навчально-дослідних господарствах Університету, поліпшились умови проживання та організації практик, відповідальність керівників.

Навчально-дослідні господарства розташовані в різних ґрунтово-кліматичних зонах України: Полісся, Лісостеп та Степ, що є досить важливим для проведення наукових досліджень і впровадження їх результатів у виробництво, розширення знань студентів у сфері вивчення ґрунтових умов, особливостей ведення сільськогосподарського виробництва в різних екологічних зонах.

Валове виробництво зернових і технічних культур у навчально-дослідних господарствах НУБіП України у 2019 році становило 17592 тони, що на 247 тон більше у порівнянні з 2018 роком. Прибавка валового збору зернових та технічних культур найбільша у Ніжинському агротехнічному інституті і становить +235 тон. У порівнянні з минулим роком більше на 282 тони зібрали зернових культур у Агрономічній дослідній станції.

Загалом по навчально-дослідних господарствах НУБіП України урожайність зернових культур в цьому році незначно знизилась, а саме у 2019 році – 58,0 ц/га, у 2018 році – 61,1 ц/га. В лідерах, що отримали підвищення урожайності зернових культур у порівнянні з минулим роком, Ніжинський агротехнічний інститут – на 2,8 ц/га при середній урожайності 60,8 ц/га. У Великоснітинському НДГ ім. О.В.Музиченка урожайність зернових у 2019 році залишилась на рівні минулого року 65,2 ц/га, однак це вище середнього показника по Фастівському району на 5 ц/га. Найвища урожайність зернових культур отримано у Агрономічній дослідній станції – 75,9 ц/га. Хоча вона і нижча від минулорічної, але одна з кращих у Васильківському районі.

Озимих зернових культур зібрано найбільше у Великоснітинському НДГ ім. О.В.Музиченка – 4246 тон, що на 804,4 тони більше попереднього року, урожайність при цьому підвищилась на 2,7 ц/га. У цьому господарстві в 2019 році традиційний ярий ячмінь замінили на озимий. З площі 100 га зібрали понад 600 тонн зерна з урожайністю 60,4 ц/га, тобто на рівні озимої пшениці. Започаткований досвід Великоснітинське НДГ ім. О.В.Музиченка планує продовжити і в наступному році. Під урожай 2020 року посіяно 175 га озимого ячменю. На посів використали частину власного насіння та придбали насіння еліти нового високопродуктивного вітчизняного сорту «Паладін Миронівський» у Миронівському інституті пшениці ім. В.М.Ремесла.

Підвищилась урожайність озимих зернових культур у порівнянні з 2018 роком і у Ніжинському агротехнічному інституті на 4,4 ц/га та Заліщицькому агротехнічному коледжі ім. Є. Храпливого – на 4,5 ц/га. Загалом урожайність озимих зернових культур по

НУБіП України у 2019 році порівняно з минулим роком зросла на 3,7 ц/га.

Технічних культур (соя, соняшник) у 2019 році по НУБіП України зібрано 2942 тони, що більше на 942 тони, ніж у попередньому році. Збільшилась урожайність сої на 3,3 ц/га і становить 24,9 ц/га, урожайність соняшника залишилась на рівні минулого року – 31 ц/га. Для порівняння середня урожайність сої по Київській області становить 22,7 ц/га, соняшника 28,1 ц/га.

За показниками у рослинництві найкращих результатів у 2019 році досягли Ніжинський агротехнічний інститут, Великоснітинське НДГ ім. О.В.Музиченка, намітився прогрес у виробничих показниках Заліщицького агротехнічного коледжу ім. Є. Храпливого. Важливим є той факт, що всі навчально-дослідні господарства НУБіП України чотири останніх роки демонструють стабільність у рослинництві та нарощують показники, займають лідируючі позиції в своїх регіонах.

Високих результатів вдалося досягти завдяки застосуванню сучасної техніки та інноваційних технологій, а саме системи точного висіву, прикореневого внесення в рядки мінеральних добрив, глибокорозпушування замість традиційної оранки, застосування мікробного препарату «Екстракон», розробленого кафедрою екобіотехнологій та біорізноманіття під керівництвом завідувача кафедри професора Миколи Патики.

Посівна кампанія озимих культур під урожай 2020 року в усіх навчально-дослідних господарствах пройшла організовано та в оптимальні строки. Вереснева посуха дещо вплинула на якість підготовки ґрунту та потребувала додаткових витрат, але на сьогоднішній день всі посіви знаходяться у доброму та задовільному стані. Площі посіву озимих по НУБіП України порівняно із 2019 роком збільшилась на 307 га (20,4%). Посів здійснювали здебільшого власним насінням. Лише 10% елітного насіння було придбано. Великоснітинське НДГ ім. О.В.Музиченка та Агрономічна дослідна станція допомогли у сортооновленні іншим господарствам. Весь насінневий матеріал був відкалібрований та протруєний. Посіви підживлені комплексними мінеральними добривами. В Агрономічній дослідній станції цього року вперше на частині посівів використали рідкі комплексні добрива «Яроміл» методом внесення в рядки одночасно з посівом, а також передпосівну обробку насіння стимулятором росту «Коренеріст», що повинно позитивно вплинути на перезимівлю та продуктивність.

Закладено фундамент під урожай наступного року – зорано та задисковано на зяб 2445,0 га, 100 % до плану.

Третій рік поспіль Агрономічна дослідна станція розміщує на своїх полях Демонстраційні посіви провідних фірм. Цього року на Демополі була представлена лінійка сортів та гібридів фірми «Євраліс Україна»: соя, кукурудза, соняшник. Всього вивчалось 16 сортів та гібридів. В процесі вирощування застосовувалась система мінерального живлення, розроблена фірмою «Долина», захист рослин забезпечувала фірма BASF, механізовані роботи проводились фірмою KUNN. Така форма співпраці дає змогу ознайомити в першу чергу студентів, що проходять практику в господарстві, з найкращими досягненнями у селекції провідних фірм, сучасними технологіями вирощування, новими засобами захисту рослин та технологіями мінерального живлення. Позитивний досвід для своєї роботи з цих питань отримують і спеціалісти навчально-дослідних господарств. Бажано продовжити таку форму співпраці і в 2020 році, організувати виїзд та ознайомлення спеціалістів всіх господарств та більше використовувати його у практичній діяльності.

У 2019 році стабільно працював навчально-науково-виробничий підрозділ «Дослідне поле» у Агрономічній дослідній станції. Порівняно з минулим роком виробництво зерна збільшилось на 113 тон, хоча середня урожайність зернових культур залишилась на рівні минулого року – 53 ц/га. Підвищилась урожайність ячменю ярого порівняно з минулим роком на 19 ц/га, соняшнику на 4,3 ц/га, пшениці ярої на 3 ц/га. Сорго на дослідних ділянках було зібрано з урожайністю 85,6 ц/га. Ці дані дозволяють

сподіватись, що розробки вчених НУБіП України з успіхом можуть бути використані для поліпшення виробничих показників господарства та практичної підготовки студентів.

За результатами 2019 року спостерігається стабільне поступове поліпшення показників у галузі тваринництва. Висока якість заготовлених кормів та переведення дійного стада на однотипну годівлю дозволило стабілізувати виробництво молока протягом року без значних сезонних коливань. За результатами року надій на 1 фуражну корову: по НУБіП України становить 6481 кг (у 2018 році було 6238 кг). Навчально-дослідні господарства впевнено прямують до 7000 кг молока на 1 фуражну корову. Найближче до цього показника Великоснітинське НДГ ім. О.В.Музиченка, далі Агрономічна дослідна станція та НДГ «Ворзель».

Средньодобовий приріст ВРХ по НУБіП України у 2019 році зріс у порівнянні з минулим роком на 100 г і становить 652 г. У Агрономічній дослідній станції та Великоснітинському НДГ ім. О.В.Музиченка середньодобовий приріст ВРХ склав 706 г та 695 г відповідно, тобто майже на 100 та 150 г більше, ніж в минулому році. Слід відмітити Ніжинський агротехнічний інститут, що у 2019 році покращив показник середньодобового приросту на 161 г.

Всі господарства університету успішно провели заходи по благоустрою тваринницьких приміщень та складів із зберігання кормів, підготувалися до зимівлі худоби: у Великоснітинському НДГ ім. О.В.Музиченка проведено ремонту та утеплення виробничих приміщень, роботи по благоустрою, триває реконструкція складу для зберігання зерна на 2000 тон, Немішаївський агротехнічний коледж провів ремонтні роботи тваринницьких приміщень на 370 тис грн., там організовано вигульний майданчик для безприв'язного утримання телиць парувального віку, що дає змогу своєчасно організовувати заходи з осіменіння, в НДГ «Ворзель» проведено бетонування підлоги в приміщенні корівника на 25 скотомісць.

У I півріччі 2019 року навчально-дослідні господарства Університету отримали спеціальну бюджетну дотацію за утримання корів молочного напрямку продуктивності на суму 538 тис грн.

У 2019 році тваринництво у господарствах було забезпечено кормами в достатній кількості. Впродовж кормозаготівельного сезону всі навчально-дослідні господарства успішно провели заготівлю якісних кормів. По НУБіП України заготовлено кукурудзяного силосу 13450 тон, що разом із страховим фондом – 5050 тон – перевищує минулорічний запас на 3679 тон. Забезпеченість силосом становить 125%. Найкращі показники мають: Великоснітинське НДГ ім. О.В.Музиченка (на 1722 тони більше у порівнянні з 2018 роком), в НДГ «Ворзель» – на 1000 тон. Сіна в господарствах НУБіП України заготовлено практично вдвічі більше ніж минулого року – 2290 тон, у тому числі у Великоснітинському НДГ ім. О.В.Музиченка додатково близько 1000 тон порівняно з 2018 роком. Забезпеченість сіном становить 179%.

Незважаючи на збільшення виробництва продукції рослинництва та тваринництва фінансовий результат за підсумками року передбачається нижчий, ніж очікувалось. Хоча остаточні підсумки будуть підведені по закінченню фінансового року, уже зараз зрозуміло, що виручка від реалізації с.-г. продукції навчально-дослідних господарств у 2019 році буде на рівні 116 млн. грн. Зменшення надходжень пов'язано із зниженням закупівельних ринкових цін на сільськогосподарську продукцію у порівнянні з минулим роком та одночасним підвищенням цін на енергоносії, засоби захисту рослин, добрива, послуги. Так, Великоснітинське НДГ ім. О.В.Музиченка за рахунок зниження закупівельних цін на сільськогосподарську продукцію недоотримає надходжень на суму біля 11 млн грн., Агрономічна дослідна станція – більше 7 млн грн., Ніжинський агротехнічний інститут – 1,5 млн грн.

У 2019 р. в навчально-дослідних господарствах за рахунок коштів від реалізації продукції поліпшено технічний стан та технологічне оснащення виробництва. Так, у

Великоснітинському НДГ ім. О.В. Музиченка відремонтовано та оновлено техніки на суму 2400 тис грн., Ніжинським агротехнічним інститутом придбано та введено в експлуатацію обладнання на суму 391 тис грн., відремонтовано техніки та обладнання на суму 421,5 тис грн., в НДГ «Ворзель» придбано та оновлено техніки на 30,5 тис грн.

Окрім цього, у 2019 році навчально-дослідні господарства надавали вирошену сільськогосподарську продукцію для потреб їдалень університету, забезпечували потребу підрозділів Університету, як віварій, стайня та ін. у кормах та інших матеріалах.

4. НАВЧАЛЬНО-НАУКОВА ДІЯЛЬНОСТІ З ІНФОРМАТИЗАЦІЇ І ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ СИСТЕМ

Робота Університету щодо діяльності з інформатизації і телекомунікаційних систем у 2019 році була спрямована на вирішення проблем використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) у навчальному процесі, науковій, інноваційній та адміністративній діяльності. Основними напрямками цієї роботи були:

- 1) розбудова інформаційно-телекомунікаційної інфраструктури університету:
 - підтримка магістральної оптоволоконної комп'ютерної мережі;
 - розбудова локальних мереж в навчальних корпусах та господарських будівлях;
 - підтримка базових серверів телекомунікаційної інфраструктури;
 - забезпечення підрозділів університету доступом до глобальної мережі

Інтернет;

- 2) розвиток та впровадження нових телекомунікаційних технологій;

3) придбання, встановлення, налагодження, обслуговування та ремонт комп'ютерної техніки структурних підрозділів університету;

4) супроводження програмного забезпечення, яке використовується в навчальній, науковій та адміністративній діяльності університету;

5) облаштування мультимедійною технікою лекційних аудиторій та залів для публічних заходів в навчальних корпусах;

6) супровід он-лайн лекцій для студентів відокремлених навчальних закладів та навчально-консультаційних центрів з використанням відеоконференцсистеми;

- 7) інформаційна підтримка процесів адміністративного управління.

У 2019 році в бюджеті університету для закупівлі комп'ютерної техніки та комплектуючих до неї, телекомунікаційного та мережевого обладнання були передбачені значні кошти (табл. 4.1).

Таблиця 4.1. Кошти, затрачені на придбання комп'ютерної техніки, комплектуючих та периферійного обладнання у 2019 році

№ п/п	Вид обладнання	Статті фінансування	Сума, грн
1	Комп'ютери та робочі станції	Наукові дослідження	340 554,00
2	Комп'ютери та робочі станції	УЛЯБП	82600
3	Комп'ютери та робочі станції	Освіта, післядипломна освіта	1 293 00,00
4	Периферійне обладнання, комплектуючі до комп'ютерів	Наука Освіта	1 053 000,00 266 000,00
5	Телекомунікаційне та мережеве обладнання	Освіта	153 000,
	Загальна сума витрат		3 188 154,00

У цілому, у 2019 році було придбано у вигляді закінченого виробу або у вигляді комплектуючих 207 комп'ютерів. Розподіл комп'ютерів, придбаних у 2019 році, за напрямками діяльності представлено у табл. 4.2.

Таблиця 4.2. Розподіл комп'ютерів, придбаних у 2018 році, за напрямками діяльності

№ п/п	Напрямок діяльності	Кількість, шт.
1	Навчальний процес, комп'ютерні класи кафедр	69 робочих місць (4 комп'ютерні класи)
2	Наукова бібліотека	15
3	Навчальний процес, кафедри та лабораторії, у т.ч. ННІ неперервної освіти і туризму	16
4	Наукова діяльність	73
5	УЛЯБП	4
6	Адміністративні служби	32

Для забезпечення навчального процесу закуплено 4 комп'ютерних класи (всього 69 робочих місць) для таких факультетів:

- факультет ветеринарної медицини (комп'ютерний клас) – 15 шт.;
- економічний ф-т (комп'ютерний клас) – 15 шт.;
- ф-т інформаційних технологій – 20 шт.;
- механіко-технологічний ф-т – 19 шт.

З урахуванням придбаних у 2019 році парк комп'ютерів університету (факультети базового заклад та адміністративних підрозділів) на кінець року налічує 2597 шт. Необхідно зазначити, що в підрозділах університету ще експлуатуються близько 900 комп'ютерів 2005-2009 років випуску, які вже є морально застарілими і не можуть працювати із сучасним програмним забезпеченням, і модернізація яких не можлива, а тому їх необхідно списати.

Основне завдання університету та регіональних навчальних закладів – підготовка висококваліфікованих фахівців для аграрного сектору економіки, які здатні володіти комп'ютерною технікою на рівні сучасних вимог. Тому забезпеченість навчально-наукових інститутів і факультетів комп'ютерною технікою, яка використовується саме у навчальному процесі, та збільшення кількості комп'ютерних класів для аудиторних занять та самостійної роботи студентів – є одним із основних завдань підрозділів, задіяних у інформатизації університету.

На кінець 2019 року в базовому навчальному закладі функціонує 60 комп'ютерних класів та навчально-наукових лабораторій, в яких встановлено (враховуючи придбані у 2019 році) близько 1050 комп'ютерів. У регіональних навчальних закладах (разом взятих) функціонує 122 комп'ютерних класи, а кількість комп'ютерів складає 2020 одиниць.

Комп'ютерна мережа та доступ до Інтернету

На кінець 2019 року комп'ютерна мережа університету об'єднує 15 навчальних корпусів та 14 гуртожитків з пропускною здатністю каналу 1Гбіт/с до кожної будівлі (з можливістю розширення до 10 Гбіт/с), близько 260 комутаторів різних рівнів в навчальних корпусах та близько 220 в студентських гуртожитках, маршрутизуюче та серверне обладнання, мережа Wi-Fi покриття з вільним доступом («FreeInet») з покриттям в читальних залах та вестбюлях навчальних корпусів; електронна пошта (персональна – для науково-педагогічних працівників та службова – для всіх структурних підрозділів) в домені @nubip.edu.ua, файлові, web та DNS-сервери, автономну систему AS51652, яка налічує 1024 реальні IP-адреси, системи відеоконференцв'язку для проведення лекційних занять на регіональні навчальні заклади та філії університету.

Доступ до Інтернету у поточному році надавався каналами зв'язку з пропускною здатністю 1 Гбіт/с зарубіжного трафіку. Послуги з доступу до Інтернету надавали провайдер ТОВ «УКРКОМ», який забезпечував основний канал з пропускною здатністю каналу 1 Гбіт/с у зарубіжному сегменті Інтернет, та ТОВ «Науково-виробнича фірма «ВОЛЗ», яка забезпечувала резервний інтернет-канал з пропускною здатністю 20 Мбіт/с зарубіжного та 100Мбіт/с українського трафіку.

Використання відеоконференцій для проведення лекційних занять в регіональні навчальні заклади, наукових конференцій та адміністративних процесів

Основні напрями використання відеоконференцій – проведення лекційних занять для студентів регіональних навчальних закладів; на факультетах університету функціонує 7 класів на базі системи комп'ютер-web-камера-акустична система, один – на базі відеоконференцсистеми Sony (ауд. №229 корп. 1) – для проведення занять одним викладачем, та одна аудиторія (ауд. №226 корпус 3) – для групового проведення відеоконференцій. За звітний рік було проведено дистанційно понад 3000 годин лекційних занять; підтримка міжнародних навчальних програм, забезпечення участі науковців університету у міжнародних Web-конференціях (наприклад конференції по коноплярству, ННІ неперервної освіти і туризму тощо); підтримка адміністративної діяльності, зокрема дистанційна атестація педагогічних працівників регіональних навчальних закладів.

Використання телекомунікаційних сервісів

У 2019 році інформаційно-обчислювальний центр забезпечував функціонування таких Інтернет-орієнтованих сервісів: корпоративної електронної пошти університету в домені @nubip.edu.ua; системи електронних платежів «Клієнт – Казначейство»; система подачі звітності в державні органи виконавчої влади в електронній формі на базі системи електронного документообігу «М.Е.ДОК»; оприлюднення використання бюджетних коштів (інформація розміщується на порталі <http://e-data.gov.ua>); доступ до Єдиної бази освіти (ЄДБО) в он-лайн режимі для приймальної комісії та факультетів університету; з листопада запрацювала «Система електронної взаємодії органів виконавчої влади», що передбачає електронний обмін документами між державними органами і закладами; забезпечення отримання та використання електронних ключів для накладання електронного цифрового підпису працівниками університету.

5. ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ

Обслуговування користувачів науковою, навчальною та художньою літературою здійснювалося на 8 абонементях та у 7 читальних залах як центральної бібліотеки, так і філій бібліотеки у навчальних корпусах № 1, 6, 10, 11, 12.

У 2019 р. кількість читачів за єдиним реєстраційним обліком склала 15517 осіб, яким видано 1005248 примірників документів. Динаміку цих показників протягом 2014-2019 р. зображено на рис. 5.1, 5.2.

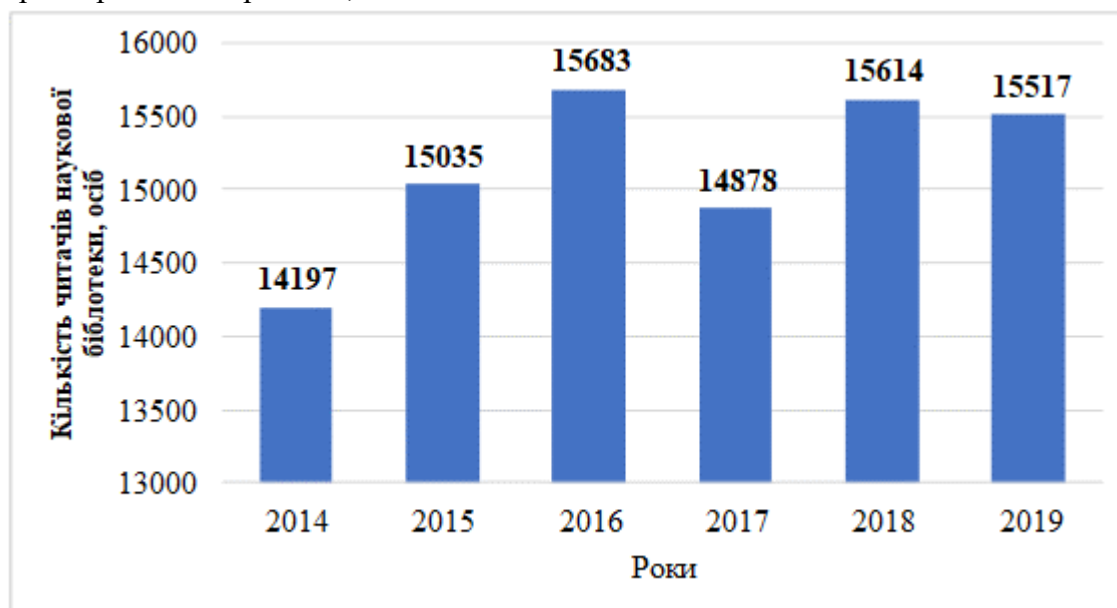

Рис. 5.1. Загальна кількість читачів у науковій бібліотеці

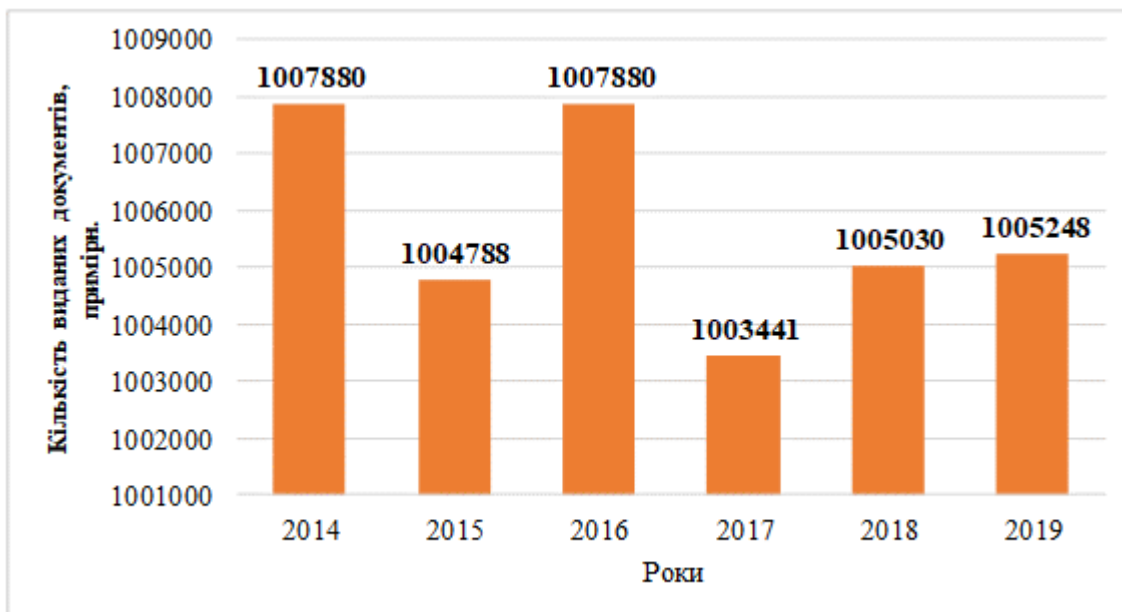

Рис. 5.2. Загальна кількість виданих документів читачам наукової бібліотеки

Нове в роботі бібліотеки. У межах проведення занять з інформаційної культури запроваджено бібліотечний квест, під час якого студенти знайомились з розташуванням відділів книгозбірні та читальних залів. Кожна група студентів була поділена на дві команди та отримала окремі завдання. В процесі виконання завдань та пошуку підказок студенти відвідали кожен відділ бібліотеки, отримали навички роботи з класичними каталогами бібліотеки, дізналися про розташування абонементів та читальних залів. Кінцевою метою квесту було складання висловів про бібліотеки та читання. Переможці отримували приємні подарунки. Всього проведено 41 заняття.

У листопаді 2019 року бібліотекою було організовано зустріч студентства з сучасним українським письменником Максом Кідруком в межах його всеукраїнського туру-презентації нового роману «Доки світло не згасне назавжди».

У 2019 р. вперше, до Всесвітнього дня вишиванки, в бібліотеці було облаштовано фото-зону та оголошено конкурс серед студентства та працівників університету на краще фото у вишиванці. Переможці отримали заохочувальні призи.

У 2019 р. продовжено перевірку видань науково-педагогічних працівників університету на наявність плагіату відповідно до пункту 8 частини другої статті 16 Закону України «Про вищу освіту» наявність внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти є обов'язковою у закладах вищої освіти, що передбачає забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату. Перевіркою навчальних видань (навчальних посібників та підручників) доручено було виконувати 2 працівникам наукової бібліотеки з використанням платформи компанії Unicheck, з якою університет заключив договір про співпрацю.

У вересні 2018 р. з метою сприяння дотриманню вимог Закону України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII, а саме статті 42 щодо дотримання академічної доброчесності науково-педагогічними і науковими працівниками та відповідно до «Положення про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України» було створено Комісію з питань етики та академічної доброчесності, яку очолив проректор з навчальної і виховної роботи, а до її складу увійшли працівники навчальної частини та наукової бібліотеки, що безпосередньо здійснювали перевірку видань. Протягом року відбулось 6 засідань цієї комісії, на яких

загалом було розглянуто 46 видань науково-педагогічних працівників університету, з них 45 рекомендовано до затвердження вченою радою, а 1 відхилено та рекомендовано доопрацювати. Загалом, у 2019 р. наукова бібліотека перевірила 185 навчальних видань науково-педагогічних працівників університету.

Масова та виховна робота. У 2019 р. у філіях бібліотеки та у її відділах організовувалися тематичні та інші культурно-масові заходи. За звітний період були організовані 117 тематичних виставок, на яких було представлено 2262 документи, та видано з них 401 документ.

Масова робота бібліотеки була спрямована на пропаганду української літератури, знайомству з видатними діячами науки та культури, формуванню у читачів національної свідомості, любові до Батьківщини, свого народу, вихованню поваги до батьків, жінки-матері, культури та історії, формуванню високої мовної культури, оволодінню українською мовою, прищепленню шанобливого ставлення до культури, звичаїв, традицій українського народу, законслухняного ставлення до Конституції, законодавства України, поваги до державної символіки.

У 2019 р. у філіях бібліотеки та у її відділах організовувалися тематичні та інші культурно-масові заходи. Вважаючи, одним із основних завдань розширення знайомства студентів з роботою та фондом бібліотеки та надання їм необхідної інформації масова робота була націлена на пропаганду книги, на висвітлення основних дат та подій життя країни, пропаганді народних традицій українського народу, пропаганді рідної літератури та мови. Рідна мова – не просто засіб спілкування, не лише джерело інформації, а саме життя суспільства й найважливіший засіб патріотичного виховання молоді. Загалом, у 2019 р. загальна кількість інформаційно-масових заходів (читацьких конференцій, диспутів, бібліографічних оглядів, тематичних виставок) становила 184 (рис. 5.3).

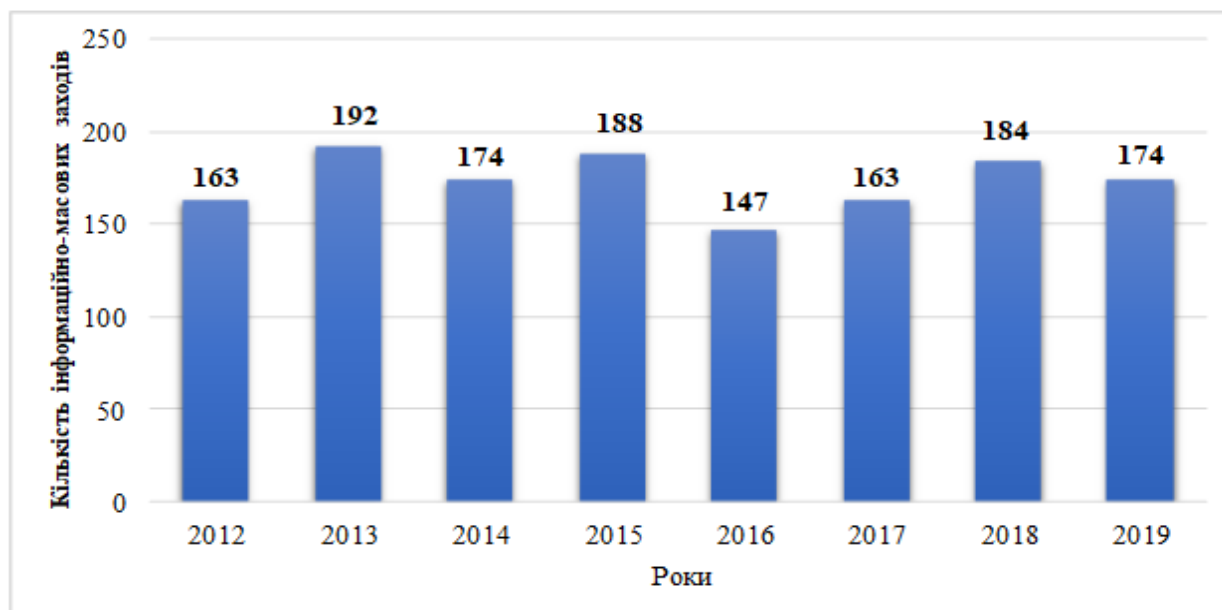

Рис. 5.3. Загальна кількість інформаційно-масових заходів, які проводила наукова бібліотека

Довідково-бібліографічне та інформаційне обслуговування користувачів проводилось на основі планів науково-дослідницької та навчально-виховної роботи університету та згідно колективних та індивідуальних заявок, які надходили протягом року.

Для інформаційно-бібліографічного забезпечення фундаментальних досліджень і прикладних розробок у сфері актуальних проблем аграрної науки і освіти, а саме: екологічним проблемам України; економічному розвитку сільського господарства

України; проблемам годівлі, вирощування та лікування с-г. тварин; технології та екології вирощування окремих культур; методології навчання у вищій школі. Було підготовлено 4 тематичних бібліографічних покажчиків, 6 тематичних списків. До ювілею Університету був складений ретроспективний бібліографічний покажчик «Систематичний покажчик дисертацій, наявних у фонді наукової бібліотеки Національного університету біоресурсів і природокористування України» (1939-2018 рр.) в кількості 5812 назв документів.

Згідно тематики магістерських робіт було підготовлено 8 тематичних списків. Для всіх категорій користувачів укладені 2 бібліографічно-інформаційні покажчики: «Періодичні видання, передплачені науковою бібліотекою на 2019 рік»; «Бюлетень нових надходжень літератури наукової бібліотеки за 2018-2019 рік».

Бібліографічне обслуговування. Згідно програми «Інформаційна культура» були проведені заняття із студентами перших та старших курсів (98 год.). Протягом року надавалися консультації бакалаврам, магістрам, аспірантам, викладачам консультації щодо методики пошуку інформації в наукометричних та універсальних реферативних базах даних SCOPUS та Web of Science (WoS); щодо методики пошуку інформації в міжнародній базі даних EBSCO; щодо оформлення списку використаної літератури, списку посилань згідно ГОСТ 71-2006 та ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання» до бакалаврської, магістерської, кандидатської робіт.

Протягом року згідно таблиць УДК та ББК здійснювалась індексація наукових праць науково-педагогічних працівників, статті, тези до конференцій бакалаврів та магістрів. Магістерські роботи індексувались згідно наказів, одержаних з деканатів. Всього за 2019 рік було за індексовано за таблицями УДК 4389 назв всієї друкованої продукції. З них відправлено електронною поштою 1297 індексів УДК; за таблицями ББК 450 назви документів та визначено авторський знак на монографії, підручники, навчальні посібники.

Комплектування та облік фондів. Поповнення фондів наукової бібліотеки НУБіП України навчально-методичною літературою та періодичними виданнями у 2019 році здійснювалось на основі замовлень від кафедр факультетів університету. Протягом року до наукової бібліотеки надійшло всього 6781 прим. нових документів і загальний фонд на 01.01.2020 р. нараховує 1031889 прим. документів. Структура бібліотечного фонду наукової бібліотеки зображена у табл. 5.1.

Таблиця 5.1. Структура бібліотечного фонду наукової бібліотеки

Загальний бібліотечний фонд станом на 01.01.2020 р.	прим.	1031889
у т.ч.:		
- навчальна	прим.	332379
- наукова	прим.	432598
- іноземна	прим.	10124
- художня	прим.	58394
- дисертації	прим.	6515
- автореферати	прим.	15476
- періодичні видання	номер	159583
- іноземні періодичні видання	номер	16067
- на електронних носіях	одиниць	408
- магістерських робіт	прим.	345

На комплектування фонду наукової бібліотеки у поточному році було витрачено 295020,43 грн. З них на закупівлю періодичних видань – 19176,43 грн. (у т.ч. на газети – 80932,13 грн., на журнали: II півріччя 2019 р. – 55015,64 грн.; I півріччя 2020 р. – 55819,66 грн.). Закуплено 468 примірників навчально-наукової літератури на суму 103119,00 грн. Від науково-методичного центру аграрної освіти наукова бібліотека отримала 1 прим. науково-методичної літератури на суму 54,00 грн. Із редакційно-

видавничого відділу НУБіП України бібліотека отримала таких же документів 29 назв, 932 прим. на суму 119357,69 грн. Було оприбутковано 2829 прим. подарованої навчально-методичної літератури.

У звітному році надійшло 5 прим. зарубіжних документів для забезпечення роботи депозитарної бібліотеки ФАО ООН для України на суму 255,00 грн. Крім того, фонд бібліотеки активно поповнювався дарунками від користувачів та різних організацій, зокрема видавництв «Наукова думка», «Академперіодика» НАН України.

Наукова робота. У 2019 р. працівники бібліотеки приймали активну участь у бібліотечних семінарах, зокрема:

– навчально-методичний семінар «Ефективне використання наукометричних баз даних платформи EBSCO HOST у дослідницькій діяльності», м. Київ, 12.03.2019 р.;

– міжнародна науково-практична конференція «Феномен Тараса Шевченка: лінгвістичний, історичний і соціофілософський аспекти», м. Київ, 12.03.2019 р.;

– навчально-методичний семінар «Розбудова вітчизняних наукових журналів з метою їх просування у міжнародні наукометричні бази», м. Київ, 19.03.2019 р.;

– міжнародна конференція «Академічна доброчесність: практичний вимір», м. Київ, 11-12.04.2019 р.;

– науково-практична конференція «Сучасні тенденції розвитку бібліотеки в структурі інформаційного процесу і наукової діяльності ЗВО», м. Чернігів, 23-24.04.2019 р.;

– презентація словників української мови доби Розстріляного відродження, м. Київ, 24.04.2019 р.;

– семінар-презентація «Формування академічної доброчесності в сучасному університеті», м. Київ, 15.05.2019 р.;

– міжнародна конференція з наукометрії та бібліометрії, м. Київ, 04.06.2019 р.;

– міжнародна конференція «Наукова еволюція досліджень бібліо-інформаційної ноосфери», м. Одеса, 19-21.06.2019 р.;

– практичний семінар «Пошук та оцінка міжнародної співпраці та грантів за допомогою інструментів Web of Science Group», м. Київ, 12.09.2019 р.;

– XVIII Міжнародна науково-практична конференція «Побудова інформаційного суспільства: ресурси і технології», м. Київ, 19-20.09.2019 р.;

– науково-практичний семінар «Просвітницька місія сучасної бібліотеки аграрного закладу вищої освіти», м. Заліщики, 25-26.09.2019 р.;

– всеукраїнська науково-практична конференція «Бібліотечно-інформаційне середовище як драйвер змін та інновацій в освіті», м. Харків, 24-25.10.2019 р.

У звітному році, в межах підвищення кваліфікації, бібліотечні працівники пройшли онлайн-курс «Бібліотека – відкритий публічний простір» та онлайн-вебінари, присвячені роботі з платформою Web of Science та іншим ресурсам для наукової діяльності. Після закінчення навчання всі учасники отримали відповідні сертифікати.

Інформатизація бібліотечно-бібліографічних процесів. У звітному 2019 році в напрямі інформатизації бібліотечно-бібліографічних процесів було проведено ряд організаційних та технологічних заходів:

– продовжено наповнення баз даних електронного каталогу;

– продовжено використання технологій на основі штрих-кодів;

– розпочато процес автоматизованої книговидачі на абонементі обслуговування науковою та художньою літературою;

– проведена робота по забезпеченню доступу до повнотекстових документів, розміщених на серверах університету і бібліотеки;

– продовжено формування та використання бази даних користувачів наукової бібліотеки для автоматизованої книговидачі;

- продовжено збір даних про використання читачами електронних ресурсів наукової бібліотеки НУБіП України, університету та світових інформаційних ресурсів;
- забезпечено доступ користувачів до ресурсів мережі НУБіП України (сайт, адмінпортал, електронна пошта, сервери підрозділів), та світу, у т.ч. електронного каталогу бібліотеки через веб-інтерфейс, бібліографічних покажчиків, ресурсів доступу до повнотекстових наукових публікацій та бібліографічних баз даних;
- постійно оновлювалась інформація на порталі Університету на сторінці бібліотеки (nubip.edu.ua/structure/library);
- регулярно оновлювалось, інформаційне наповнення сторінки наукової бібліотеки в соціальній мережі facebook (www.facebook.com/nbnubib.ua);
- продовжено наповнення електронної бібліотеки НУБіП України публікаціями наукових та навчальних праць викладачів та співробітників НУБіП України. Серед яких навчальні підручники та посібники, методичні матеріали для практичних і лабораторних занять, автореферати дисертацій, монографії;
- створено на відкритому програмному забезпеченні DSpace цифрову бібліотеку НУБіП України, в якій будуть розміщені видання науково-педагогічних працівників університету згідно укладених авторських договорів, автореферати дисертацій, оцифровані рідкісні та цінні видання, статті та тези конференцій;
- здійснювалось довідково-інформаційного обслуговування користувачів в режимі електронного консультування, за допомогою пакетного додатку до WEB-ІРБІС, служби «Запитай бібліотекаря» (Віртуальна довідка);
- надавались консультації співробітникам наукової бібліотеки та бібліотекам відокремлених підрозділів НУБіП України з питань автоматизації бібліотечних процесів та використання АІБС «ІРБІС-64»;
- працівники бібліотеки брали участь у навчальних семінарах і тренінгах підвищення кваліфікації з питань використання АІБС та автоматизації бібліотечних процесів.

Об'єм електронного каталогу у 2019 р. становив 206292 записів, динаміка попередніх років зображена на рис. 5.4.

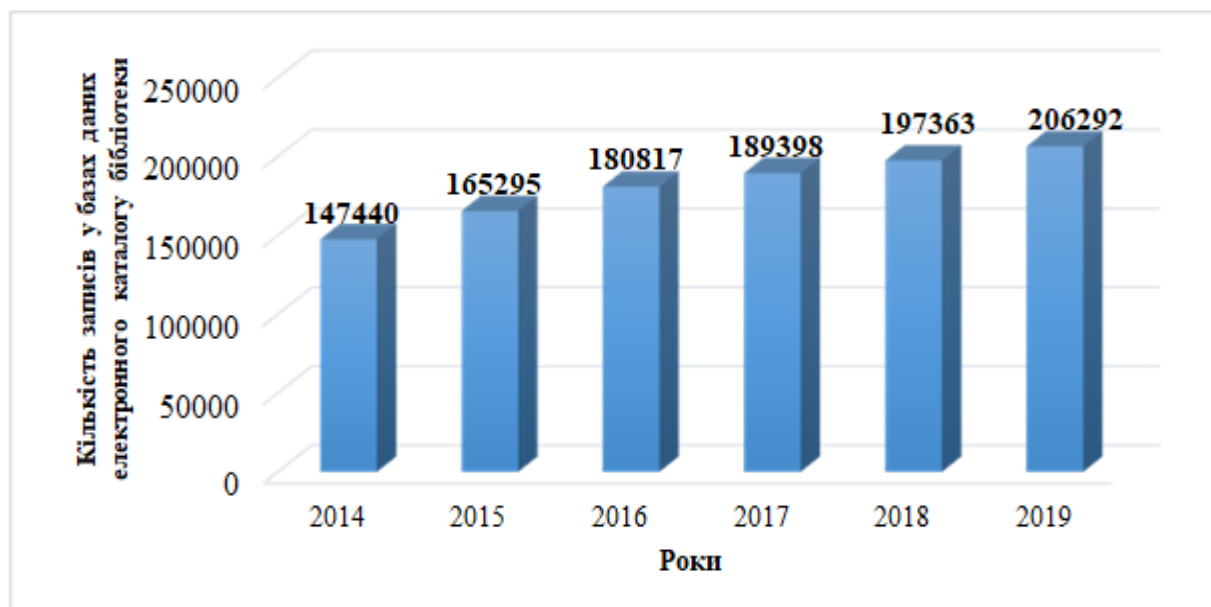

Рис. 5.4. Кількість записів у базах даних електронного каталогу наукової бібліотеки

З метою забезпечення навчально-виховного процесу університету сучасними навчальними та науковими виданнями щоденно здійснювалось наповнення електронної бібліотеки НУБіП України.

Так, у 2019 р. до наукової бібліотеки надійшло 646 електронних копій видань, з авторами яких було укладено 1292 авторських договори (рис. 5.5).

Рис. 5.5. Кількість видань, що надійшли до електронної бібліотеки у 2019 р.

Слід відмітити, що передача електронних копій навчально-методичної та наукової літератури науково-педагогічними працівниками університету здійснювалась шляхом укладання авторських договорів про передачу невиключних прав на використання видання (це офіційний дозвіл на розміщення електронної копії) для надання користувачам доступу або через локальну мережу університету або ж через мережу Інтернет.

Загалом, станом на 03.12.2019 р. електронна бібліотека нараховує 6274 повнотекстових документів. Структура цих видань наведена у табл. 5.2.

Таблиця 5.2. Структура електронної бібліотеки НУБіП України станом на 03.12.2019 р.

Автореферати дисертацій	466
Навчально-методичні матеріали	3557
Підручники і навчальні посібники	1505
Монографії	640
Видання бібліотеки (оцифровані або створені)	106
Всього, видань	6274

6. ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ

У 2019 році загальний обсяг фінансування Університету становив 1 мільярд 322 мільйони гривень. Це на 201 млн. грн. більше, ніж було в 2018 році. По загальному фонду з державного бюджету профінансовано 773 млн. грн. (+105 млн. грн. до попереднього року). Спеціальний фонд збільшився на 96 млн. грн. до 550 млн. грн. У розрізі бюджетних програм фінансування розподілено наступним чином (табл. 6.1 та рис. 6.1):

Таблиця 6.1. Обсяг фінансування НУБіП в 2019 році, тис. грн.

Бюджетна програма	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Всього
Базовий заклад	506 121	217 029	723 150
Навчально-дослідні господарства	-	234 994	234 994
Коледжі	193 664	40 364	234 027
Інститути	28 039	30 916	58 955
Наука	30 457	8 900	39 356
Українська лабораторія якості і безпеки продукції АПК	7 608	8 550	16 158
Неперервна освіта	6 618	9 092	15 710
Разом за всіма програмами	772 506	549 844	1 322 350

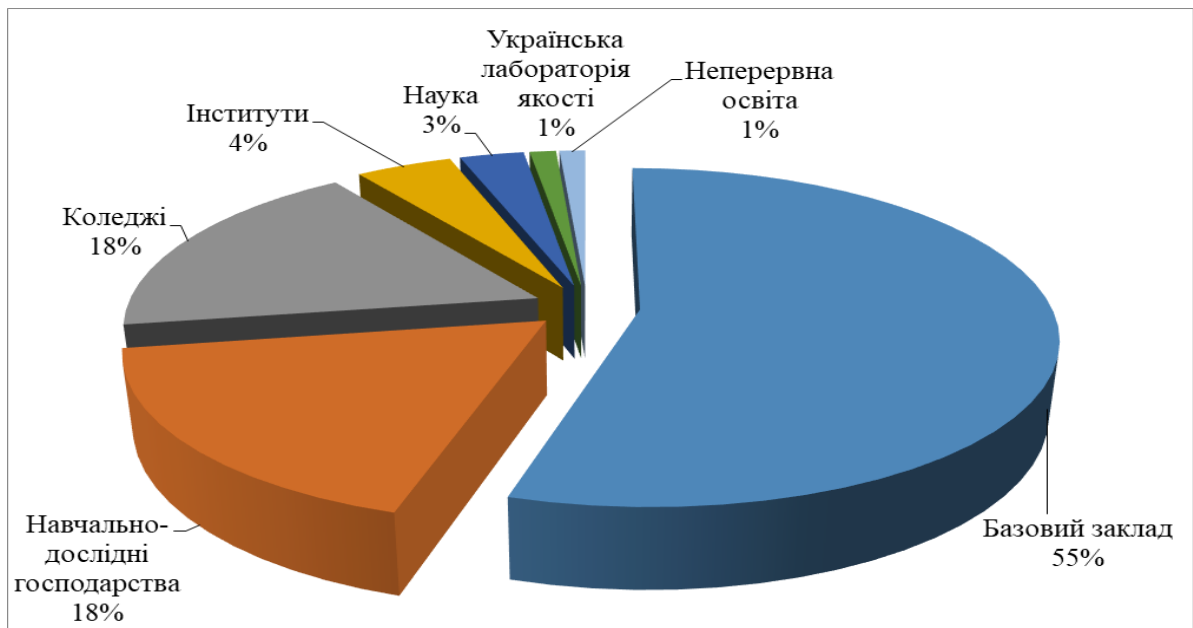

Рис. 6.1. Структура фінансування НУБіП України у 2019 році

Слід зазначити, що протягом року Міністерство освіти і науки України додатково виділило Університету майже 30 млн. грн. на продовження програми енергозбереження та зміцнення матеріально-технічної бази.

Програмою розвитку Університету «Голосіївська ініціатива – 2020» на 2019 рік були встановлені наступні завдання в фінансово-економічній діяльності:

- збільшення обсягу надходжень коштів за навчання і проживання в гуртожитках;
- підвищення ефективності діяльності госпрозрахункових підрозділів;
- удосконалення діяльності навчально-дослідних господарств;
- економія коштів під час закупівель товарів, послуг та робіт.

Поставлені завдання вдалося виконати. Як показує динаміка надходжень до спеціального фонду (рис. 6.2), у 2019 році досягнуто збільшення коштів, отриманих як плата за навчання і проживання в гуртожитках, за рахунок збільшення контингенту студентів, оперативного перерахунку вартості платних послуг відповідно до діючих тарифів на комунальні послуги, розміру заробітної плати та рівня інфляції.

Надходження від госпрозрахункової діяльності збільшились на 17% завдяки запровадженню нових платних послуг і збільшенню доходів діючих госпрозрахункових підрозділів.

Навчально-дослідні господарства забезпечили прибутковість господарської діяльності, продовжили роботу з оптимізації штатних розписів, ліквідували поточну заборгованість з податку на додану вартість.

Проведення тендерів через систему електронних публічних закупівель ProZorro дозволило зекономити понад 5 млн. грн.

Вагомим додатковим джерелом надходжень, майже 7 млн. грн., в 2019 році стали відсотки від депозиту, який Університет розміщував в державному Ощадбанку.

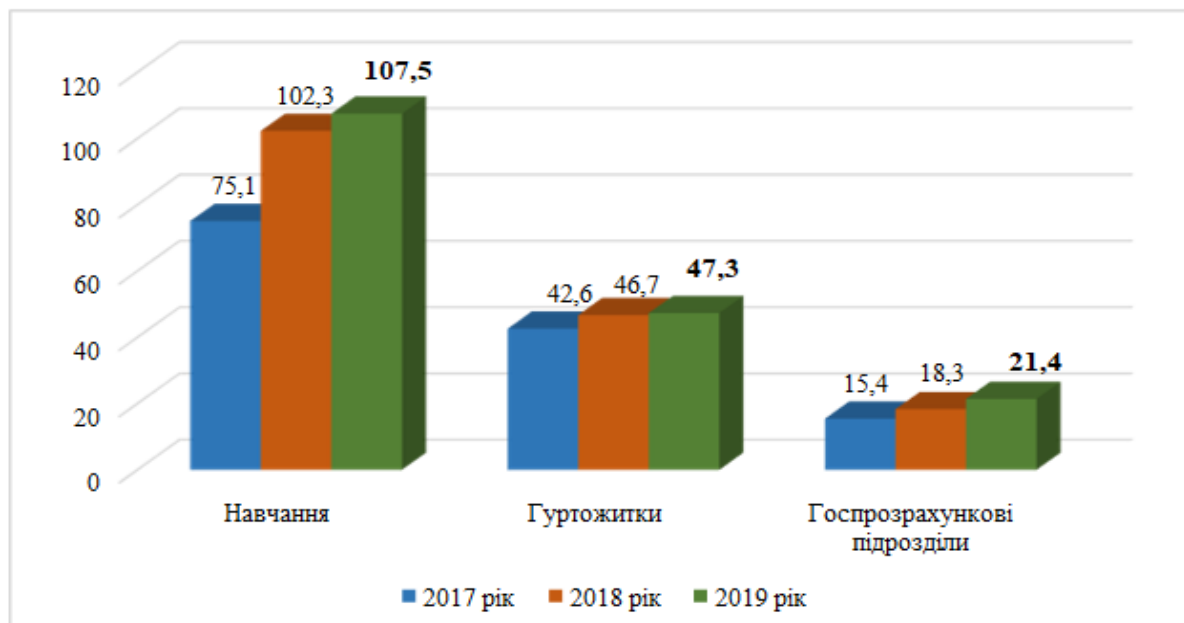

Рис. 6.2. Динаміка надходжень коштів спеціального фонду, млн. грн.

Лідером серед факультетів з надходжень до спеціального фонду (табл. 6.2) другий рік поспіль є гуманітарно-педагогічний факультет (14,4 млн. грн.). За рахунок відкриття нових спеціальностей і збільшення контингенту студентів його надходження порівняно з 2017 роком збільшились в 2,6 рази.

Традиційно суттєві кошти приносять факультет ветеринарної медицини (10,1 млн. грн.), економічний факультет (9,4 млн. грн.), ННІ неперервної освіти і туризму (9,1 млн. грн.), юридичний факультет (7,7 млн. грн.), факультет аграрного менеджменту (6,6 млн. грн.), факультет інформаційних технологій (6,2 млн. грн.). Негативну динаміку надходжень мають кафедра військової підготовки, ННІ лісового і садово-паркового господарства, факультет землевпорядкування, ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження. Факультетам тваринництва та водних біоресурсів і харчових технологій та управління якістю продукції АПК вдалося покращити ситуацію з контракторами.

Таблиця 6.2. Надходження за навчання, тис. грн.

Факультет / ННІ	2017 рік	2018 рік	2019 рік
1	2	3	4
Гуманітарно-педагогічний	5 605	13 243	14 397
Ветеринарної медицини	8 967	11 218	10 124
Економічний	8 478	11 866	9 441
ННІ неперервної освіти і туризму	882	6 865	9 094
Юридичний	7 328	9 190	7 723
Аграрного менеджменту	4 751	7 427	6 637
Інформаційних технологій	3 638	5 301	6 231
Кафедра військової підготовки	5 634	5 479	5 077
Міжкафедральні лабораторії	3 864	4 489	4 470
Захисту рослин, біотехнологій та екології	3 166	3 902	4 157
Агробіологічний	2 882	3 569	3 749

1	2	3	4
Тваринництва та водних біоресурсів	3 570	2 931	3 373
ННІ лісового і садово-паркового господ.	3 317	3 321	2 979
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	2 245	2 238	2 613
Землепорядкування	2 853	2 921	2 450
Механіко-технологічний	2 159	2 047	1 979
Конструювання та дизайну	1 304	1 650	1 694
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	2 142	2 043	1 644
Аспірантура	1 167	1 409	1 554
Додаткові освітні послуги	1 196	1 160	8 089
Всього	75 148	102 269	107 474

При цьому, на відміну від інших закладів вищої освіти, які в 2019 році суттєво підвищили плату за навчання для контрактників, НУБіП лише проіндексував вартість контракту на рівень інфляції 9,8%, вона склала 19-25 тис. грн.

Надходження до спеціального фонду за проживання в гуртожитках в 2019 році (табл. 6.3) також збільшились і склали 47,3 млн. грн.

Таблиця 6.3. Надходження за проживання в гуртожитках, тис. грн.

Гуртожиток	2017 рік	2018 рік	2019 рік
№ 1	2 572	2 368	2 316
№ 2	2 113	2 265	2 187
№ 3	4 675	3 277	3 127
№ 4	3 125	3 247	3 441
№ 5	4 013	4 252	4 093
№ 6	3 829	4 795	5 000
№ 7	2 938	3 866	3 836
№ 8	2 965	2 707	3 001
№ 9	3 233	4 711	4 524
№ 10	4 638	4 517	4 410
№ 11	3 780	4 957	5 028
№ 12	3 489	4 781	5 161
№ 13	1 230	976	1 131
Всього	42 600	46 717	47 256

У 2019 році планові завдання госпрозрахунковими підрозділами виконано і перевиконано. У структурі надходжень від госпрозрахункової діяльності (табл. 6.4) 16,3 млн. грн. або 76% заробили структурні підрозділи загальноуніверситетського підпорядкування: служба харчування, підготовче відділення для іноземних громадян, міжнародний центр, відділ наукової атестації.

У розрізі факультетів найбільші надходження до спеціального фонду Університету забезпечили факультет землепорядкування (1 734 тис. грн.), ветеринарної медицини (клініка дрібних тварин) – 649 тис. грн., факультет тваринництва та водних біоресурсів (583 тис. грн.). У ННІ лісового і садово-паркового господарства створені і працюють більше 10 лабораторій, які разом заробили в 2019 році 495 тис. грн. Половину цієї суми (255 тис. грн.) отримав Ботанічний сад за послуги з вирощування та реалізації посадкового матеріалу.

Кафедра фізичного виховання (футбольне поле, секції фітнесу, аеробіки, карате) заробила 465 тис. грн., гуманітарно-педагогічний факультет (центр вивчення іноземних мов, курси з філософії) – 362 тис. грн., агробіологічний факультет (лабораторія переробки продукції рослинництва, плодоовочевий сад) – 216 тис. грн., факультет інформаційних технологій (курси програмування, лабораторія цифрових освітніх ресурсів) – 158 тис. грн., факультет захисту рослин, біотехнологій та екології (лабораторія моніторингу пестицидів,

лабораторія екологічної експертизи) – 118 тис. грн., факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК (лабораторія ферментаційних та бродильних виробництв) – 71 тис. грн.

ННІ енергетики, автоматики та енергозбереження майже не має надходжень від госпрозрахункової діяльності, проте його співробітники виконують для Університету багато необхідних робіт з енергозбереження.

Таблиця 6.4. Надходження від госпрозрахункових підрозділів, тис. грн.

Факультет / ННІ	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Загальноуніверситетські підрозділи	10 661	13 393	16 320
Землевпорядкування	1 639	1 739	1 734
Ветеринарної медицини	371	471	649
Тваринництва та водних біоресурсів	357	146	583
ННІ лісового і садово-паркового господарства	406	576	495
Кафедра фізичного виховання	411	526	465
Гуманітарно-педагогічний	630	468	362
Агробіологічний	245	198	216
Інформаційних технологій	163	193	158
Кафедра військової підготовки	155	149	126
Захисту рослин, біотехнологій та екології	22	43	118
Харчових технологій та управління якістю продукції АПК	27	56	71
Конструювання та дизайну	131	104	65
Економічний	97	175	40
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження	65	45	9
Механіко-технологічний	10	43	0
Всього	15 390	18 325	21 413

Динаміка основних статей видатків загального фонду за 2017-2019 роки представлена на рис. 6.3.

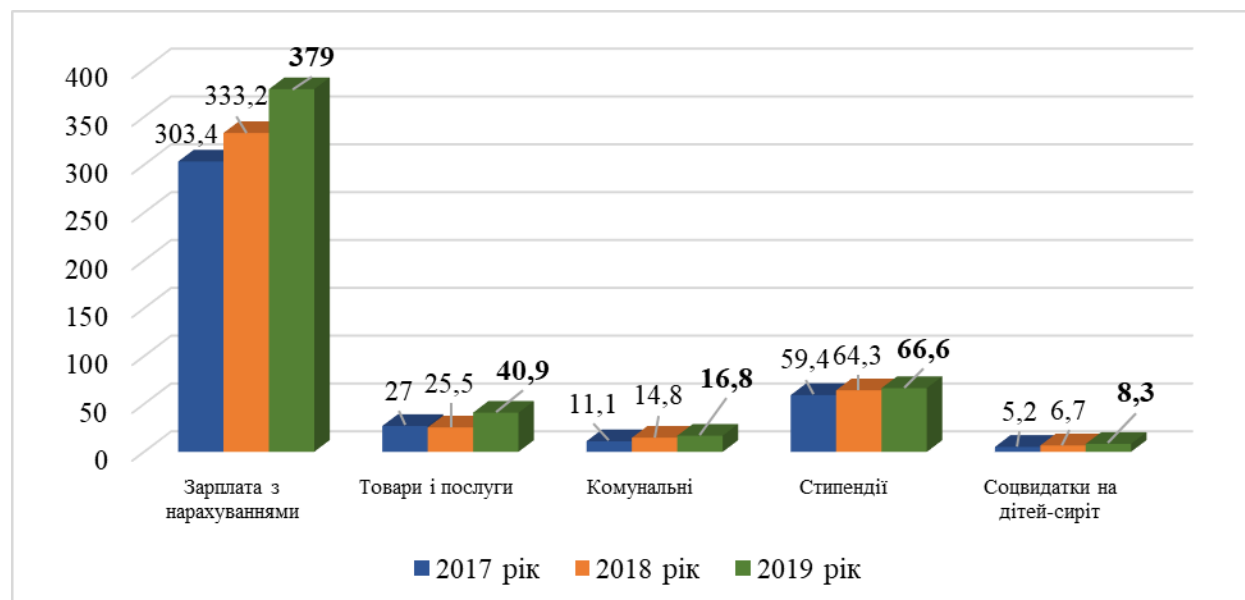

Рис. 6.3. Динаміка видатків загального фонду, млн. грн.

Заробітна плата з нарахуваннями в 2019 році зросла порівняно з попереднім роком на 46 млн. грн. і становила 379 млн. грн. У структурі видатків загального фонду в 2019 році (рис. 6.4) заробітна плата займає 74 %, стипендії – 13%, товари і послуги – 8 %, комунальні послуги – 3 %, соціальні видатки – 2%.

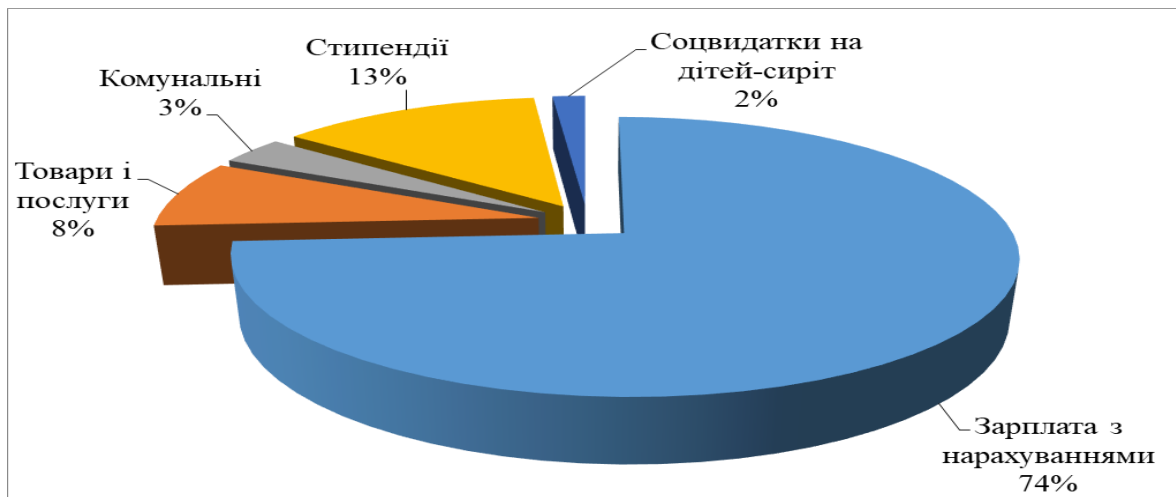

Рис. 6.4. Структура видатків загального фонду в 2019 році

За рахунок загального фонду в 2019 році було профінансовано рекордну суму на зміцнення матеріально-технічної бази – 41 млн. грн. (у т.ч. капітальні 24 млн. грн.). Перш за все, придбано техніку, обладнання, механізми для забезпечення техногенної безпеки та ліквідації наслідків аварійних ситуацій.

Продовжується реалізація програми оновлення парку обладнання для забезпечення освітнього процесу: в 2019 році знову купувалися комп'ютери, мультимедійні системи, проектори, ксерокси, лабораторні меблі. Для проведення наукових досліджень були придбані ультразвукова діагностична система, мікроскопи, різні детектори і аналізатори.

В 2019 році була профінансована розробка проекту нового спортивного комплексу. Поступово реалізується програма енергозбереження – в навчальних корпусах і гуртожитках університету проводиться утеплення фасадів, заміна вікон, ремонт дахів, встановлюються нові тепловентилятори. Також на кошти загального фонду закуплені витратні матеріали для забезпечення навчального процесу та безперебійної роботи господарських служб на 2020 рік.

Багато видатків Університет фінансує і за рахунок власних коштів. За спеціальним фондом в 2019 році витрачено 176 млн. грн. Основні статті (рис. 6.5): виплата заробітної плати з нарахуваннями – 113 млн. грн., товари і послуги – 28 млн. грн., комунальні – 25 млн. грн., податки – 5 млн. грн., капітальні видатки – 5 млн. грн.

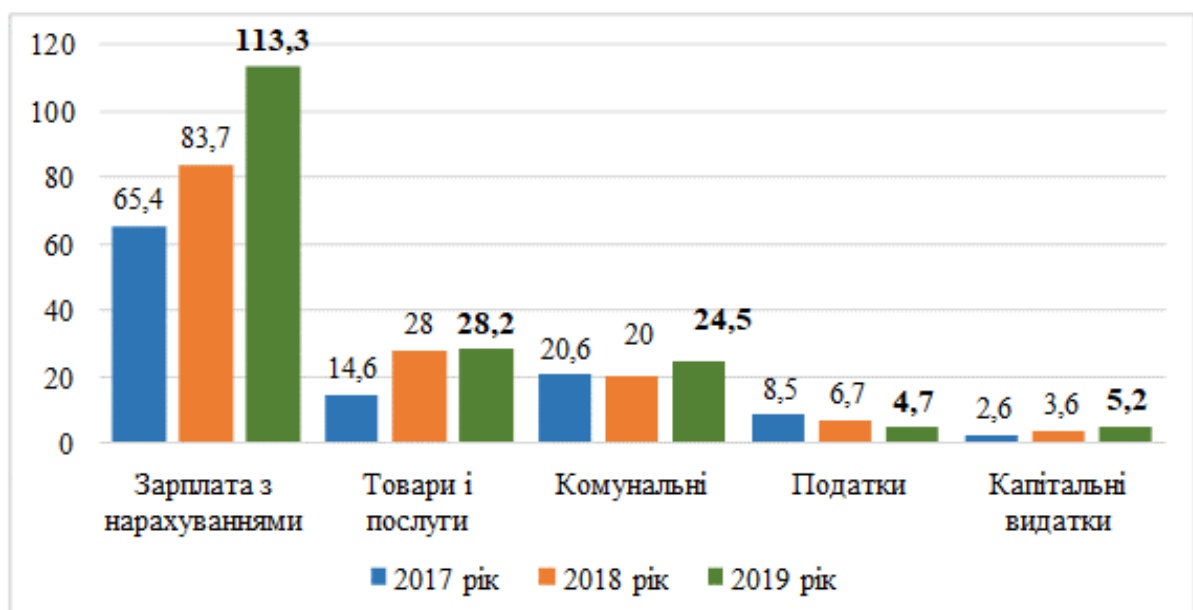

Рис. 6.5. Динаміка видатків спеціального фонду, млн. грн.

У структурі видатків спеціального фонду (рис. 6.6) оплата праці займає 64 %, товари і послуги – 16 %, комунальні – 14 %.

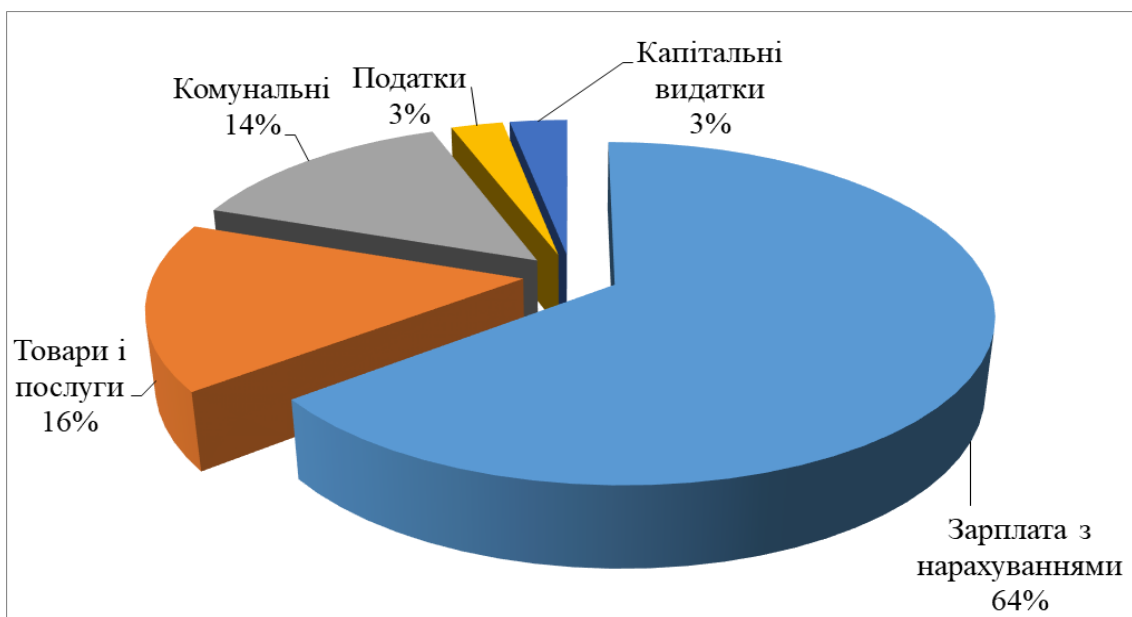

Рис. 6.6. Структура видатків коштів спеціального фонду в 2019 році

Ситуація з стрімким зростанням фонду заробітної плати викликає тривогу. Збільшується навантаження на спеціальний фонд. Для того, щоб утримувати наявний персонал треба нарощувати власні надходження, а можливості для цього обмежені. Соціальні стандарти у 2019 році були такі: розмір I-го тарифного розряду – 1 921 гривень, мінімальна заробітна плата – 4 173 гривень. При цьому, середня заробітна плата науково-педагогічного персоналу в НУБіП (рис. 6.7) становила в 2019 році 20,2 тис. грн. (при середній по МОН – 11,0 тис. грн.), інших працівників – 7,3 тис. грн. (середня по МОН – 5,7 тис. грн.).

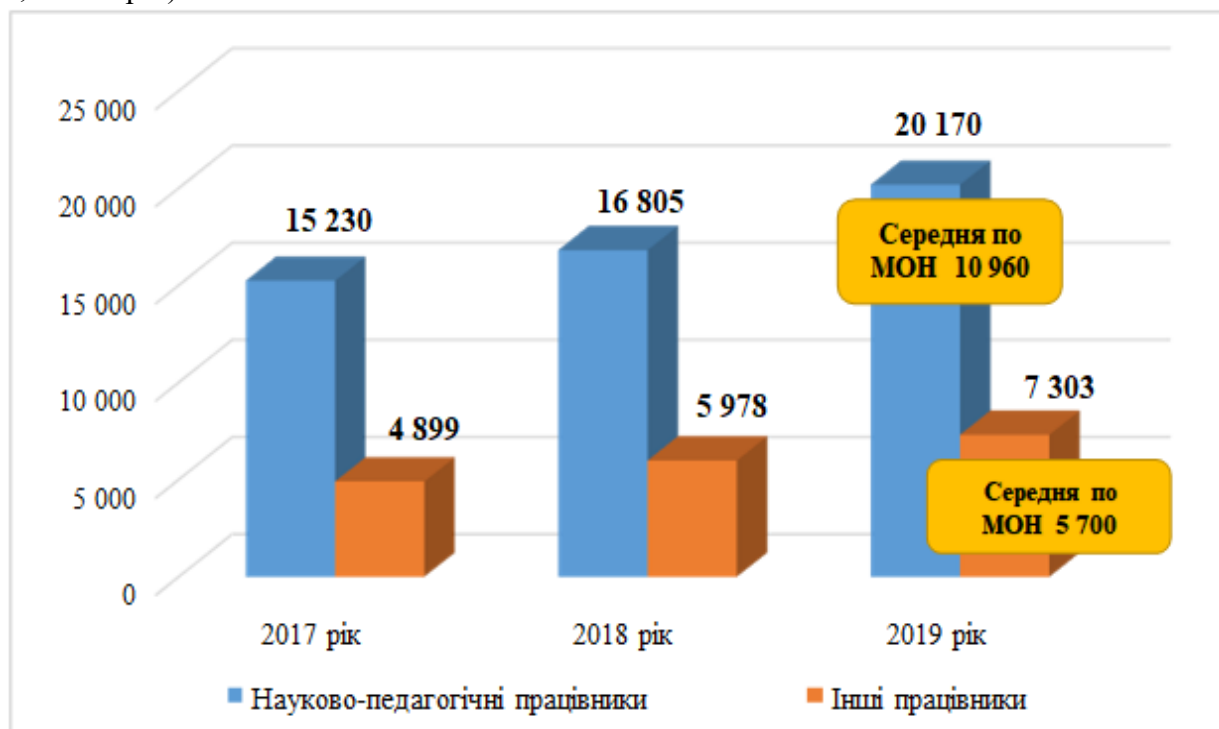

Рис 6.7. Динаміка середньої заробітної плати працівників НУБіП України, грн.

З 1 січня 2020 року відбудеться чергове підвищення заробітних плат: I-й тарифний розряд буде становити 2 102,00 гривні (+9,4% до попереднього року), мінімальна заробітна плата – 4 723,00 гривень (+13,2%).

Зростають тарифи на житлово-комунальні послуги (табл. 6.5). Протягом 2019 року на 22% піднялась ціна на тепло для гуртожитків, вода подорожчала на 14%.

Таблиця 6.5. Зростання тарифів на енергоносії

Вид енергоносіїв		Січень 2017 р.	Січень 2018 р.	Січень 2019 р.	Січень 2020 р.
Тепло, грн./Гкал.	гуртожитки	1 384,56	1 384,56	1 317,53	1 611,58
	корпуси	1 507,37	1 328,34	1 866,50	1 822,39
Вода, грн./м ³	гуртожитки	12,35	14,21	18,29	20,82
	корпуси	12,35	14,21	18,29	20,82
Ел. енергія, грн./кВт-год.	гуртожитки	1,00	1,29	1,68	1,68
	корпуси	2,01	2,09	2,27	2,30
Газ, грн./тис.м ³	гуртожитки	6 879,00	6 957,90	8 548,92	7 960,00
	корпуси	8 700,00	9 900,00	14 490,00	9 942,11

Якби вчасно не було розпочато реалізацію програми енергозбереження, то комунальних видатків не вистачило б у бюджеті Університету. На кінець 2019 року економія енергоносіїв складає 35% від тих обсягів, які Університет споживав раніше. У грошовому еквіваленті економія складає приблизно 12 млн. грн. на рік. І ці кошти в першу чергу спрямовуються на покращення умов навчання і проживання студентів.

Питання приведення до ладу корпусів і гуртожитків залишалося пріоритетним і в 2019 році. На ремонти навчальних корпусів витрачено понад 12 млн. грн. На ремонти гуртожитків виділено майже 19 млн. грн. (табл. 6.6). Велику частину робіт зроблено власними силами: працівниками технічних служб, викладачами, студентами.

Таблиця 6.6. Видатки на ремонтні роботи, тис. грн.

Назва показника	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Видатки на ремонтні роботи, всього	17 272	31 298	30 848
у т. ч. ремонти гуртожитків:	4 615	17 058	18 658
- виконані власними силами	2 511	5 020	5 320
- виконані підрядниками	2 104	12 038	13 338
у т. ч. ремонти корпусів:	12 657	14 240	12 190
- виконані власними силами	5 168	1 216	4 348
- виконані підрядниками	7 489	13 024	7 842

Слід зазначити, що для забезпечення громадського контролю всі фінансові документи Університету вчасно і в повному обсязі оприлюднюються на офіційному сайті.

Підсумовуючи, можна зробити висновок, що фінансово-економічна діяльність Університету в 2019 році була ефективною. В наступному, 2020 році, необхідно виконати наступні завдання:

1. Продовжити оптимізацію штатної чисельності персоналу.
2. Продовжити реалізацію заходів щодо економії всіх витрат Університету, особливо енергоносіїв.
3. Забезпечити суворий контроль за збереженням та раціональним використанням товарно-матеріальних цінностей.
4. Активізувати наповнення спеціального фонду, запроваджувати нові платні послуги, збільшувати залучення благодійних коштів.

7. СОЦІАЛЬНО-ПОБУТОВІ УМОВИ ВИКЛАДАЧІВ І СТУДЕНТІВ

Діяльність Університету у 2019 році щодо соціально-побутового забезпечення викладачів і студентів була спрямована на виконання положень колективного договору між адміністрацією і працівниками університету щодо забезпечення соціально-побутових умов співробітників і студентів, організацію оздоровлення та відпочинку студентів, співробітників та членів їх сімей тощо в межах покладених завдань та функцій.

Для оздоровлення в літній період студентів і працівників в НУБіП України функціонує Спортивно-оздоровчий табір «Академічний», який розташований в м. Чорноморськ Одеської області та на період реконструкції має 70 місць. З метою створення більш комфортних умов відповідно до сучасних вимог в 2019 році розпочалися масштабні роботи щодо заміни застарілих будиночків на нові. До початку оздоровчого сезону 2019 року було введено в експлуатацію 5 нових сучасних комфортабельних будиночків. Зазначена робота буде продовжуватися і в наступні роки.

Заїзд до табору здійснювався відповідно до графіку заїздів, затвердженого ректором НУБіП України за погодженням з профкомом співробітників університету та первинною профспілковою організацією студентів та аспірантів НУБіП України. Відпочиваючі приймалися до СОР «Академічний» тільки за наявності путівок встановленого зразка, які видавалися профкомаами співробітників університету та студентів і аспірантів. Вартість путівок у заїзді високого сезону (липень, серпень) була на 20% вищою, ніж у інші заїзди. Кількість осіб, які були оздоровлені у спортивно-оздоровчому таборі «Академічний», наведено у таблиці 7.1.

Таблиця 7.1. Кількість оздоровлених осіб у СОР «Академічний»

Категорії	Роки					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Студентів	59	105	79	80	89	33
Співробітників	154	269	313	343	231	237
Учасників художньої самодіяльності	45	60	70	45	75	40
Всього	258	434	462	468	395	310

Відпочинок та оздоровлення дітей в літній період проводиться на базі дитячого табору «Чайка», який розташований у Богуславському районі Київської області. Вартість одного дня оздоровлення в 2018 році становила 470,00 грн, в 2019 році – 600,00 грн. Батьки сплачували 30 %; за дітей-сиріт, напівсиріт, з багатодітних родин, дітей учасників АТО – 15%; університет – 28%, а решта – профком. У 2019 році оздоровилося 147 дітей. Дані, про кількість дітей, які оздоровилися в таборі «Чайка», наведено в таблиці 7.2.

Таблиця 7.2. Кількість дітей, які відпочили у таборі «Чайка»

Роки	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Дітей	98	83	103	129	139	147

Житлове питання в НУБіП України залишається надзвичайно актуальним, особливо за нинішньої фінансової ситуації в державі та проблем з введення нового житлового фонду. Інформацію про кількість осіб, що перебувають на квартирному обліку наведено в таблиці 7.3.

У той же час понад 800 працівників університету виявили бажання інвестувати у будівництво власного житла. Молоді спеціалісти та інші працівники університету, які потребують житло, тимчасово поселяються в гуртожитки університету. Всього протягом 2019 року в гуртожитки №№ 12, 12-а, 13, 13-а та кімнати для приїжджих гуртожитку №9 поселено 645 співробітників та членів їх сімей.

Таблиця 7.3. Кількість осіб, що перебувають на квартирному обліку

Черга	Роки					
	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Першочергова	10	10	11	11	10	10
Позачергова	99	96	96	94	92	92
Загальна	63	62	62	62	63	63
Всього	172	168	169	167	165	165

У 2019 році забезпечено підготовку необхідних документів та наказів щодо надання пільг з оплати за проживання в гуртожитку учасникам бойових дій – 7 осіб (знижка – 75%), постраждалим внаслідок аварії на ЧАЕС – 2 особи (знижка – 50 %). З 1 жовтня 2019 року зазначена пільга їм надається безпосередньо Управлінням праці та соціального захисту населення Голосіївського району у грошовій формі. Крім того, підготовлено та передано до Управління праці матеріали для надання житлових субсидій понад 60 малозабезпеченим працівникам та студентам університету.

На виконання положень колективного договору було виплачено за листками непрацездатності за рахунок коштів Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності та університету, на поховання співробітників не пенсійного віку за рахунок коштів Фонду соціального страхування, особам, які постраждали внаслідок аварії на ЧАЕС, та забезпечено спецхарчуванням (молоком) співробітників, робота яких пов'язана із шкідливими та важкими умовами праці (таблиця 7.4).

Таблиця 7.4. Виплата коштів на виконання положень колективного договору між адміністрацією та співробітниками університету (станом на 01.12.2019 р.)

Категорії виплат	Роки						
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	
За листами непрацездатності, грн	2062892	2790355	3133993	3087663	3924749	3531251	
На поховання співробітників не пенсійного віку за рахунок коштів Фонду соціального страхування, грн	13200	8800	0	14500	4100	8200	
Особи, які є потерпілими внаслідок аварії на ЧАЕС, грн	студенти	15223	12938	9350	0	0	0
	співробітники	58579	44552	41187	56377	45010	53195
Надання спецхарчування співробітникам, робота яких пов'язана із шкідливими та важкими умовами праці, осіб	229	238	228	216	209	236	

Станом на 10.12.2019 року в університеті перебуває 163 студенти, які відносяться до категорії дітей-сиріт та осіб з їх числа, які поставлені на облік або зараховані на повне державне утримання (з них 19 неповнолітніх). Поселення цих студентів у гуртожитки проводиться безкоштовно. З початку 2019-2020 навчального року звільнено від оплати за проживання в гуртожитках 103 студента.

У 2019 р. сума допомоги цій категорії студентів на харчування, придбання навчальної літератури, одягу, взуття і м'якого інвентарю, випускникам при працевлаштуванні тощо станом на 10.12.2019 р. склала 726389,00 грн. До кінця року ще планується виплата матеріальної допомоги в сумі орієнтовно 500000,00 грн.

Станом на 01.12.2019 року на обліку в Університеті перебуває 444 студенти-пільговики, яким призначено соціальні стипендії. З них по категоріям:

- діти-сироти та особи з їх числа – 163;
- діти осіб, визнаних учасниками бойових дій – 135;
- студенти, визнані учасниками бойових дій – 3;

- діти загиблих учасників бойових дій – 5;
- діти осіб з інвалідністю внаслідок війни – 9;
- студенти, зареєстровані як внутрішньо переміщені особи – 48;
- діти з інвалідністю та особи з інвалідністю 1-3 групи – 57;
- студенти із малозабезпечених сімей – 14;
- студенти, постраждалі внаслідок Чорнобильської катастрофи – 3;
- діти шахтарів – 7.

Протягом року здійснювалося постійне введення і уточнення персональних даних майже 500 особових справ студентів-пільговиків в ЄДАРПі, забезпечено підготовку, формування і подання до Голосіївського районного управління праці (Управління) протягом року майже 220 особових справ нових студентів для призначення їм соціальної стипендії. Щомісячно подавалися до Управління необхідні документи щодо виділення коштів для виплати соціальних стипендій. У 2019 році ця сума становила 7905946,00 грн. (у 2018 році – 6717271,00 грн).

Крім того, здійснено формування особових справ та підготовка наказів щодо надання майже 200 студентам окремих категорій пільг з оплати за проживання в гуртожитках в сумі близько 700 тис. грн. (без урахування дітей-сиріт, які поселяються в гуртожитки безкоштовно).

8. АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Адміністративно-господарська діяльність у 2019 році була направлена на забезпечення безперебійної роботи навчального, наукового, виробничого процесів, а також на допомогу у вирішенні соціально-побутових питань викладачів і студентів. Робота проводилась відповідно з розробленими та затвердженими планами капітального, поточного ремонтів, планово-профілактичних ремонтів сантехнічного, газового та електрообладнання, мереж зовнішнього енергозабезпечення, обслуговування навчальних корпусів, гуртожитків і благоустрою території як університету, так його навчально-дослідних господарств та навчально-науково-виробничих підрозділів.

Основними завданнями господарських служб були:

1. Забезпечення ефективної діяльності університету в частині його матеріально-технічного забезпечення.

2. Утримання відповідно до ДСТУ в належному стані будівель і споруд університету.

3. Широке залучення студентської молоді до науково-дослідної, проектної, проектно-конструкторської і проектно-кошторисної роботи на госпрозрахункових засадах.

4. Забезпечення безперервної роботи, модернізації і сервісу всіх внутрішніх та зовнішніх інженерних систем централізованого опалення, гарячого та холодного водопостачання, водовідведення та енергопостачання, електричних мереж тощо, забезпечення економії матеріально-технічних ресурсів, впровадження енергозберігаючих технологій.

5. Розвиток та нарощування власних виробничих потужностей з проведення ремонтних робіт, обслуговування та благоустрою об'єктів і територій, зокрема: виготовлення та ремонт металевих, столярних виробів, меблів, обслуговування та ремонт дахів.

6. Впровадження у виробництво та навчальний процес наукових розробок і передового досвіду з транспортних технологій, ремонту, технічного сервісу автомобілів та підготовка висококваліфікованих водіїв автотранспортних засобів, спецтехніки, покращення рівня практичної підготовки студентів у виробничих умовах.

7. Забезпечення зберігання на належному рівні матеріально-технічних засобів, цінностей та запасів.

8. Проведення маркетингової політики університету виходячи з вимог споживчого попиту та ринкової кон'юнктури, забезпечення прозорості тендерних закупівель.

9. Забезпечення охорони життя студентів і співробітників в приміщеннях та на території університету, охорона матеріально-технічних ресурсів, об'єктів, споруд університету.

Основними здобутками адміністративно-господарської частини у 2019 р. були:

- підрядним способом виконано робіт з капітального ремонту на суму 21 179 737,00 грн, у тому числі у навчальних корпусах – 7 842 208,00 грн, у студентських гуртожитках – 13 337 529,00 грн;

- господарським способом виконано робіт з поточного ремонту на суму 9 668 624,00 грн, у тому числі у навчальних корпусах – 3 002 100,00 грн, у студентських гуртожитках 5 320 400,00 грн, інших об'єктах університету – 1 346 124,00 тис. грн.

- завершені роботи по капітальному ремонту і реставрації фасадів корпусу №14, гуртожитку № 2.

- частково проведена заміна вікон в гуртожитках №№ 6,8,11, утеплено покрівлі гуртожитків № 4,5;

- встановлено 6 автоматизованих теплових пунктів в гуртожитках №№ 9,10,11;

- капітально відремонтовано коридор першого поверху, сходовий марш і вестибюль навчального корпусу № 1;

- капітально відремонтовані коридори і кімнати 2-х поверхів із заміною внутрішніх електромереж в гуртожитку №4, в гуртожитку №10 (7, 8 і 9 поверхи) і частково в гуртожитку №1;

- за 2019 рік досягнуто зниження витрат енергоносіїв і води на 17-20 %;

- відремонтовано місця загального користування в гуртожитках № 3 та №10 (3 і 7 поверхи).

Достатня увага приділялась благоустрою і озелененню території університету. Значні обсяги виконанні в Ботанічному саду, на Алеї слави, стайні. Реконструйовано вхідну групу на центральному стадіоні та студентський сквер. Проведений ямковий ремонт асфальтного покриття території університету, укладено 70 т асфальту. Облаштовані мощення навколо навчальних корпусів № 4 і 7.

Велика увага приділяється розвитку спортивної інфраструктури: облаштований спорт майданчик за гуртожитком №2. Капітально відремонтоване міні футбольне поле та розпочаті роботи з будови спортивного комплексу на базі павільйону сільськогосподарських машин за навчальним корпусом №11.

Значний обсяг робіт виконаний з капітального ремонту із облаштуванням шатрових дахів в гуртожитках №№ 5,8, навчального корпусу №12 (блоки «Г і Д»), корпус лабораторії стайні. Поточні ремонти покрівель виконані в навчальному корпусі № 4, гуртожитках №№ 1,2, столярного цеху, 4-х перехідних галерей навчального корпусу №12.

Відділом головного механіка достатня увага приділялась планово-профілактичним ремонтам сантехнічного, газового обладнання, утримання у робочому стані інженерних мереж гарячого та холодного водопостачання, каналізаційних систем. Спеціалістами відділу головного механіка своєчасно проводилась проливка систем опалення та підготовка студентських гуртожитків, навчальних корпусів до опалювального сезону, а також проведення ремонтів зовнішніх і внутрішніх систем центрального опалення. Виконано робіт на суму **600 тис. грн.**

Відділом головного енергетика проводились профілактичні роботи по енергопостачанню, ремонту електрообладнання, зовнішніх силових ліній електропередач, ремонтну і заміні щитових, роботі з безперебійної експлуатації корпусів і гуртожитків, бази відпочинку СОР «Академічний». Ремонтну зовнішнього освітлення. Виконано робіт на суму – **1 423 тис. грн.**

Протягом 2019 року здійснювався постійний жорсткий контроль за тепло-, водо-, газо-, енергоспоживанням, організацією здачі звітності, оформленням актів приймання-передачі використаних енергоносіїв, підготовку і оформлення документів на оплату, повірку і ремонт лічильників, проведення підготовки та укладення договорів на постачання води, газу, тепла, електричної енергії, забезпечуючи безперебійне обслуговування університету енергоносіями.

У звітному періоді слід виокремити роботу *столярного цеху*, який в достатній мірі задовольняв потреби господарського способу виконання робіт і частково підрядні будівельні організації, які працювали на об'єктах університету. Це столярні вироби, двері, дошки, бруси, плінтуси, поручні, рейки, підвіконні дошки, елементи парканів, альтанок, табуреток і інше. За 2019 рік таких виробів виготовлено і встановлено на об'єктах університету на суму **995 800 тис. грн.**, а також значний внесок здійснено у відбудову будиночків відпочинку СОТ «Академічний».

На початку 2016 року був створений *меблевий цех* за допомогою якого у 2019 році було заощаджено кошти університету, шляхом виготовлення меблів, а саме: столів, шаф, тумб ліжок і. т.д. для гуртожитків та навчальних корпусів. У наступному 2020 році планується вдосконалення цеху, розширення штату працівників для виготовляти високоякісної продукції, а саме: комп'ютерних, письмових столів, аксесуарів для забезпечення потреб інтер'єру університету зокрема, картотеки, підставки для принтерів, книжкові шафи та інше. У 2019 році виготовлено меблів на суму **2 350 400 грн.**

Не менш важливим виробничим підрозділом університету є *механічний цех*, який також вніс вагомий внесок при виконанні робіт, пов'язаних із металоконструкціями. За 2019 рік цехом виготовлено і встановлено металевих каркасів, воріт, дверей, козирків, трибун, металокронштейнів, анкерів, люків, ґрат, елементів огорож і інших металоконструкцій на суму **1 100 тис. грн.**

Значний об'єм робіт виконаний *швейним цехом* в корпусах та гуртожитках університету. Оснащено шторами зали корпусів, пошито літній і зимовий одяг співробітникам підрозділів, велику кількість постільної білизни для гуртожитків на загальну суму **875 256 тис. грн.**

Цехом з ремонту та обслуговування дахів виконано ремонтних робіт на об'єктах університету в сумі **2 618 тис. грн.**

9. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНІ ЗВ'ЯЗКИ

Міжнародна діяльність Університету реалізується в рамках статуту університету та стратегії розвитку «Голосіївська ініціатива – 2020».

Основними завданнями у реалізації стратегії інтернаціоналізації є:

- активне використання існуючих та розвиток нових перспективних міжнародних зв'язків із залученням посольств України, особистих зв'язків професорів, стажерів, випускників та співробітників Університету, які працюють за кордоном, з метою залучення іноземних громадян на навчання в Університеті та розширення партнерської мережі університетів;

- інтенсифікація співпраці із закордонними університетами-партнерами на основі двосторонніх угод, розширення напрямів співпраці з метою більш широкого залучення викладачів, науковців, аспірантів університету до виконання спільних міжнародних наукових та освітніх проєктів, наукової кооперації тощо;

- забезпечення сприяння самостійному вивченню іноземних мов для викладачів та співробітників Університету, запровадження мовних стажувань.

Міжнародна співпраця в галузі освіти і науки здійснюється в рамках міжнародних угод про співпрацю НУБіП України із закордонними науковими, освітніми установами та організаціями та існуючих проєктів науково-технічного співробітництва.

Зростання ролі освіти та науки в суспільстві, диверсифікація, а також інтернаціоналізація вищої освіти – ці світові тенденції характеризують міжнародний компонент у діяльності університету як необхідну умову його комплексного розвитку.

Активізація міжнародного співробітництва залишається пріоритетом розвитку Університету, як невід’ємною складовою життєдіяльності університету та розвивається в рамках єдиного процесу інтеграції вищої школи України у світову систему вищої освіти.

У 2019 році Національний університет біоресурсів та природокористування України спрямовував свої зусилля на інтенсифікацію міжнародного академічного співробітництва, оскільки, навіть не зважаючи на високий рейтинг університету серед закладів вищої освіти України, де одним із індикаторів оцінювання є міжнародне визнання університету, більшість показників міжнародного позиціонування вимагають покращення. Насамперед це, індексування у міжнародних науково-метричних базах, участь у міжнародних заходах, членство у міжнародних організаціях, навчання іноземних студентів, функціонування міжнародних освітніх програм, залучення до викладання в університеті іноземних фахівців, участь у міжнародних наукових проектах та грантових програмах тощо.

Серед здобутків минулого навчального року у міжнародній діяльності можна визначити:

- вступ до Європейської асоціації університетів;
- укладання угод про співробітництво (порозуміння) між Університетом та наступними освітніми та науковими установами: ISALille, Чеським університетом наук про життя, Північно-китайським університетом водних ресурсів та електричної сили, Хеньянським політехнічним університетом, Автономним університетом Барселони, Університетом прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф, Каспійським державним університетом технологій та інжинірингу ім. Ш.Есенова, Ташкентським державним аграрним університетом, Каршинським інженерно-економічним інститутом, Університетом Східного Сараєво та ін.
- продовження співпраці за спільним науковим проектом між НУБіП та Норвежським університетом наук про життя СРЕА-2015/10108;
- участь НПП за програмами академічного обміну з університетами США (WIRA та ін.);
- співпраця з Університетом Фукусіма в рамках наукової співпраці щодо подолання наслідків ядерної аварії;
- отримання гранту посольства США в Україні на проведення у травні 2020 року короткого (2 тижні) сертифікованого курсу науковцями Університету штату Пенсильванія за темою «Безпека продуктів харчування»;
- розширення кола партнерів щодо набору іноземних громадян на навчання;
- значна активізація співпраці у рамках програми міжнародної мобільності Європейського союзу Еразмус+;
- розвиток стосунків з постійними комітетами Європейської асоціації університетів наук про життя (ICA), IROICA, CASEE, AGRINATURA та ін.

Одним із пріоритетних напрямків розвитку університету є інтернаціоналізація шляхом визначення напрямів подальшого розвитку міжнародної діяльності НУБіП України з науковими та навчальними закладами, державними і недержавними організаціями зарубіжних країн, а також підвищення іміджу Університету та країни на міжнародній арені.

Досягнення цієї мети можливо шляхом налагодження діалогу культур, інтеграції до європейського та світового загальноосвітнього простору, глобалізації й інтернаціоналізації у відносинах. НУБіП України системно підходить до питання інтеграції до європейського та світового наукового та освітнього простору, яке втілюється в поступовому розвитку співробітництва з відомими зарубіжними університетами,

організаціями, асоціаціями, агентствами, фондами, установами, імплементація кращих практик тощо.

Для реалізації стратегії інтернаціоналізації університету проводиться робота за напрямками:

- укладання угод про співробітництво у сфері підготовки спеціалістів для сільського господарства з провідними зарубіжними вищими навчальними закладами, міжнародними організаціями, установами, програмами тощо;
- формування контактів у сфері спільного виконання науково-практичних проектів;
- проведення науково-практичних конференцій, семінарів, тренінгів, круглих столів;
- пошук та розповсюдження інформації щодо міжнародних програм обміну, надання стипендій та грантів;
- налагодження ефективного обміну викладачами і студентами з метою підвищення їх професійного та освітнього рівнів;
- впровадження системи дистанційного викладання курсів окремих дисциплін з метою залучення іноземних фахівців до викладацької діяльності НУБіП України;
- активізація роботи із пошуку закордонних наукових та освітніх установ-партнерів для розробки та впровадження у навчальний процес напрямів підготовки із отриманням подвійних дипломів про вищу освіту;
- організація та супровід візитів іноземних делегацій в університеті.

Завдяки активним діям за напрямом розвитку міжнародного співробітництва НУБіП України став лідером серед аграрних університетів України у імплементації принципів Болонської конвенції, яка передбачає інтеграцію до Європейського простору вищої освіти. Це робиться для поліпшення можливостей працевлаштування та мобільності студентів, а також для підвищення міжнародної конкурентоспроможності європейського ринку вищої освіти.

Свідченням нового рівня та перспектив участі НУБіП України у світовій системі міжнародних освітньо-наукових відносин є активна співпраця з ФАО ООН, НАТО, ІСА, Вишеградською асоціацією університетів(VUA), МАГАТЕ, Міжнародною спілкою лісових дослідних організацій (IUFRO) та ін.

У 2019 році **1422** викладачі, науковці, аспіранти та студенти НУБіП України взяли участь у різноманітних міжнародних заходах (у т.ч. навчання, стажування, навчально-виробничі практики), зокрема:

- участь у засіданнях Виконавчого комітету ІСА; у заходах Вишеградської асоціації університетів та МАГАТЕ;
- участь у спільних дослідженнях в рамках проектів Erasmus+, HORIZON 2020, COST та ін.;
- участь у міжнародних науково-практичних конференціях, семінарах, симпозіумах.

На базі НУБіП України було організовано та проведено **86** міжнародних заходів (конференції, семінари, воркшопи).

На сьогодні НУБіП України співпрацює зі 123 установами з **40** країн в рамках угод про співробітництво.

У 2019 році укладено 20 угод про міжнародне співробітництво, діє 25 угод міжуніверситетської міжнародної мобільності в рамках програми Erasmus +.

Університет є співвиконавцем **36** міжнародних проектів та учасником **39** програм навчального, науково-технічного співробітництва, основними з яких є:

- спільна україно-норвезька освітня програма з дослідження радіоактивності в оточуючому середовищі;
- «Розробка оптичних біосенсорів для визначення біотоксинів» (NATO);

- (BIO) Інноваційні оптичні датчики для виявлення патуліну;
- проєкт ЄС ERASMUS+ «Від теоретично- орієнтованого до практичного навчання у аграрній сфері/TOPAS»;
- проєкт ЄС ERASMUS+ «Поліпшення навичок з лабораторної практики у фахівців агро-продовольчого сектору Східної Європи»;
- проєкт ЄС ERASMUS+ на пряму Jean Monnet «Контроль безпеки харчових продуктів у ЄС»;
- проєкт ЄС ERASMUS+ на пряму Jean Monnet «Екологічна політика і право ЄС»;
- наноструктуровані матеріали для каталітичних процесів;
- координація та впровадження пан-Європейського інструменту для радіології (COMET);
- підвищення енергетичної ефективності та стимулювання використання джерел енергії в агрохарчовій промисловості та інших малих та середніх підприємствах в Україні;
- використання водних ресурсів при гасінні лісових пожеж з допомогою новітніх технологій.

269 студентів НУБіП України пройшли навчання, стажування та представили навчальний заклад та країну в ряді міжнародних заходів у **13** країнах світу, зокрема за програмою мобільності Еразмус+ 24 студенти, за програмою подвійних дипломів – 147.

783 студенти НУБіП України пройшли навчально-виробничу практику на провідних сільськогосподарських підприємствах у 8 країнах світу.

367 НПП НУБіП України відвідали закордонні установи з метою стажування, активізації співпраці, участі у міжнародних заходах у 44 країнах світу.

273 іноземних громадян здобувають освіту в університеті – 134 стаціонарне навчання, 28 – заочне, 118 – на підготовчому відділенні, 3 – стажування в рамках програм мобільності (Еразмус+, Мевлана) (Алжиру, Азербайджану, Білорусії, Бангладеш, Вірменії, Гани, Грузії, Еквадору, Ізраїлю, Ірану, Іраку, Канади, Китаю, Конго, Казахстан, Камеруну, Кот д'Івуар, Королівства Свaziленду, США, Лівану, Лівії, Ліберії, Молдови, Марокко, Німеччини, Нігерії, Нідерланди, Пакистану, Російської Федерації, Узбекистану, Туреччини, Туркменістану, Таджикистану, Йорданії).

У 2019 р. в Університеті прийнято з **17** країн світу 147 осіб у складі 46 делегацій (Польща, Франція, Чехія, Швеція, Німеччина, США, Молдова, Ізраїль, Литва, Хорватія, Японія, Грузія, Словаччина, Італія, Казахстан, Індія, Китай).

Таблиця 9.1. Студенти-іноземці, які навчалися в НУБіП України в 2019 році

Іноземні студенти денної форма навчання

Спеціальність	Країна	Бакалавр	Магістр	Аспірант	Кількість студентів
Факультет ветеринарної медицини					
Ветеринарна медицина	Йорданія		1		1
	Алжир		2		2
	Китай		1		1
	Марокко		3		3
	Росія		2		2
	Іран		2		2
	Ізраїль		1		
	Індія		1		1
	Нігерія		1		1
	Еквадор		1		1
	США		1		1
	Канада		1		1
	Туркменістан		1		1
	Туреччина		1		1

Спеціальність	Країна	Бакалавр	Магістр	Аспірант	Кількість студентів
Економічний факультет					
Економіка	Кот д'Івуар	1			1
	Конго	1			1
Факультет аграрного менеджменту					
Менеджмент	Кот д'Івуар	1	1		2
	Гана	1	1		2
	Еквадор	2	2		4
	Пакистан		2		2
	Бангладеш		2		2
	Камерун	5			5
	Азербайджан	4			4
	Нігерія	2			2
	Алжир	2			2
	Китай	1			1
	Ліван		1		1
Узбекистан	1			1	
Маркетинг	Ірак			1	1
Юридичний факультет					
Право	Азербайджан	1			1
	Грузія	2			2
	Гана	1			1
Факультет харчових технологій та управління якістю продукції АПК					
	Китай		1		1
	Грузія	1			1
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження					
Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка	Йорданія	5	1		6
	Конго	1			1
	Азербайджан	2			2
Механіко-технологічний факультет					
Транспортні технології	Камерун	2			2
	Еквадор	1			1
Агроінженерія	Конго	1			1
Факультет захисту рослин, біотехнологій та екології					
Екологія	Конго	2			2
	Ліберія	1			1
	Еквадор	1	1		2
	Китай	1	2		3
	Іран	1			1
	Камерун	1			1
	Алжир	1	1		2
Захист рослин	Ліван	1			1
Біотехнологія	Гана	1			1
	Малайзія	1			
Агробіологічний факультет					
Агрономія	Гана	1			1
	Йорданія	1			1
	Кот д'Івуар	1			1
	Вірменія	1			1
Гуманітарно-педагогічний факультет					
Філологія	Алжир	20			20
	Китай	1			1
	Камерун	1			1
	Єгипет		1		1

Спеціальність	Країна	Бакалавр	Магістр	Аспірант	Кількість студентів
	Лівія	1			1
Психологія	Королівство Свaziленд	1			1
Соціальна робота	Алжир	1			1
Факультет конструювання та дизайну					
Будівництво та цивільна інженерія	Нігерія	1			1
	Йорданія	6			6
	Камерун	2			2
	Гана	1			1
Факультет тваринництва та водних біоресурсів					
Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва	Нігерія			1	1
Факультет інформаційних технологій					
Інженерія програмного забезпечення	Алжир	2			2
	Еквадор	1			1
	Камерун	3			3
	Йорданія	1			1
Комп'ютерні науки	Еквадор	1			1
	Камерун	1			1
Всього:		97	35	2	134
Іноземні студенти заочної форми навчання:					
Агробіологічний факультет					
Агрономія	Азербайджан	3			3
Біотехнологія	Іран				
Економічний факультет					
Фінанси і кредит	Туркменістан	1			1
	Білорусія	2			2
Економіка підприємства	Туркменістан	1			1
	Білорусія	2			2
	Азербайджан	3			3
Факультет аграрного менеджменту					
Маркетинг	Грузія	1			1
Юридичний факультет					
Право	Азербайджан	2			2
	Грузія		3		3
Факультет землевпорядкування					
Геодезія та землеустрій	Азербайджан	1			1
	Росія	1			1
ННІ енергетики, автоматики і енергозбереження					
Енергетика та електротехнічні системи в АПК	Німеччина	1			1
Гуманітарно-педагогічний факультет					
Філологія	Азербайджан	1			1
ННІ лісового і садово-паркового господарства					
Садово-паркове господарство	Азербайджан	1			
Факультет конструювання та дизайну					
Будівництво і цивільна інженерія	Німеччина	1			1
	Молдова	1			1
ННІ неперервної освіти і туризму					
Агрономія	Вірменія	2			2
	Таджикистан	1			1
Всього		25	3		28

Таблиця 9.2. Кількість студентів-іноземців, які навчалися на підготовчому відділенні в університеті у 2019 році

Мова	Країна	Кількість студентів
Українська	Індія	2
	США	1
	Лівія	1
	Канада	1
	Ізраїль	1
	Камерун	1
	Кот д'Івуар	1
	Конго	1
	Алжир	31
	Палестина	1
	Есватіні (Свазіленд)	1
	Китай	2
	Еквадор	1
	Марокко	2
	Нігерія	2
Йорданія	1	
Російська	Алжир	54
	Китай	3
	Єгипет	6
	Марокко	3
	Кот д'Івуар	1
Гана	1	
Всього		118

Таблиця 9.3. Наукове стажування іноземних громадян

Спеціальність	Країна	Кількість
Екологія	Нідерланди	27
Всього		27

Таблиця 9.4. Кількість студентів за програмою мобільності ERASMUS+

Країна	Кількість
Туреччина	1
Всього	1

Таблиця 9.5. Кількість студентів за програмою мобільності Мевлана

Країна	Кількість
Туреччина	2
Всього	2

Протягом 2019 р. для 783 студентів НУБіП України було організовано навчально-виробничу практику (тривалістю від 3 до 6 місяців) на провідних сільськогосподарських підприємствах країн Західної та Східної Європи і США (табл. 9.6).

Таблиця 9.6. Кількість студентів університету, які проходили навчально-виробничу практику на провідних сільськогосподарських підприємствах країн Західної та Східної Європи і США у 2019 році

№	Країна	Програма	Кількість осіб
1	Швейцарія	Agroimpuls	11
2	Нідерланди	SUSP (Stichting Uitwisseling)	
3	Данія	Travel to Farm	10

№	Країна	Програма	Кількість осіб
4	США	Internship International	-
5	Німеччина	Internship International, DBV, Аполло, Karl's та ін.	735
6	Туреччина	Inter Step	1
7	Норвегія	Atlantis	11
8	Франція	Обмін Франція – Україна (FEFU) «Дружба без кордонів»	2
9	Польща	Плантація Над Танвія, Biopartner, LG Electronics	8
10	Фінляндія	Kalle	-
11	Болгарія	School of Language	-
12	Великобританія	Pro-Force	4
13	Китай	Гуовей Полтрі	1
Всього			783

Серед НПП НУБіП України 95 осіб є членами понад **70** міжнародних асоціацій та організацій.

У 2019 році укладено 4 нові угоди про співробітництво у рамках Програми «Еразмус+»: «Кредитна мобільність». За результатами конкурсу 2017-2022 років університет уклав Міжінституційні угоди на реалізацію академічної мобільності із 25 європейськими університетами: Латвійським сільськогосподарським університетом; Університетом екології та менеджменту м. Варшава, Польща; Варшавським університетом наук про життя, Польща; Університетом м.Фоджа, Італія; Вроцлавським університетом наук про життя, Польща; Вищою школою сільського господарства м. Ліль, Франція; Університетом Лейда, Іспанія; Університетом прикладних наук Вайснштефан-Тріздорф, Німеччина; Словацьким аграрним університетом, м.Нітра; Університетом Вармінсько-Мазурського в Ольштині, Польща; Коледжем м.Словенський брод, Хорватія; Університетом Александра Стулгінскіса, Литва; Університетом Дікле, Туреччина; Університетом аграрних наук та ветеринарної медицини м.Тімішоара (Banat), Румунія; Університетом прикладних наук Хохенхайм, Німеччина; Шведським університетом сільськогосподарських наук, м.Упсала; Католицьким університетом м.Лювен, Бельгія; Технічним університетом м.Зволен, Словаччина; Університетом прикладних наук Анхальт, Німеччина; AgroSup Dijon, Франція; Технічним Університетом Йелдіз, Туреччина; Університетом прикладних наук Гейсенгейм; Університетом св.Кирила і Мефодія, м.Скопє; Університетом Трансмонтани і Верхнього Дору, Португалія; Природничим університетом, м. Люблін, Польща.

Станом на 31.12.2019 року Університет має 123 договори з іноземними партнерами, з них у 2019 році підписано і продовжено дію 20 договорів про співпрацю, а саме:

1. Університет Східного Сараєво, Боснія і Герцоговина;
2. Білоруський державний університет культури та мистецтв, Білорусія;
3. Каспійський державний університет технологій та інжинірингу ім. Ш. Есенова, Казахстан;
4. Казахський університет шляхів сполучення, Казахстан;
5. Holy Spirit University of Kaslik, Ліван;
6. Університет Гайзехайм, Німеччина;
7. ГЕНО глобал ЛТД, Норвегія;
8. Словацький аграрний університет Нітра, Словаччина;
9. Коледж Славонський Брод, Словенія;
10. Ташкентський державний аграрний університет, Узбекистан;
11. Андижанська філія Ташкентського державного аграрного університету, Узбекистан;
12. Каршинський інженерно-економічний інститут, Узбекистан;

13. ISA Lille, Франція;
14. Чеський університет наук про життя, Чехія;
15. Фірма Smart Farm Research Center, Корея;
16. Північно-китайський університет водних ресурсів та електричної сили, Китай;
17. Henannormal university, Китай;
18. Хеньянський політехнічний університет, Китай;
19. Автономний університет Барселони, Іспанія;
20. Університет прикладних наук Вайєнштефан-Тріздорф, Німеччина.

Таблиця 9.7. Міжнародні проекти та програми співробітництва

№ п/п	Назва проекту (українською)	Назва проекту (англійською)	Програма	Період	Координатор	Фінансування
1	2	3	4	5	6	7
1	Розвиток молочарських кооперативів	Development of the dairy cooperatives	SOCODEVI	2015-2020 рр.	Терещенко В.К., Ткачук В.А.,	
2	Модель оптимізації оподаткування сільськогосподарських кооперативів	Model of the optimization of agricultural cooperatives' taxation	SOCODEVI	2015-2020 рр.	Ткачук В.А. Забуранна Л.В.	
3	Контроль безпечності харчових продуктів у ЄС (587548-EPP-1-2017-1-UA-EPPJMO-MODULE)	EU Food Safety Control	Модуль Жана Моне	2018-2019 рр.	Якубчак О.М.	26 тис.євро
4	Економія, підвищення і управління накопиченням вуглецю та біорізноманіттю. Сприяння сталому розвитку в Чорнобильській зоні відчуження через створення Центру досліджень та охорони навколишнього середовища	Conserving, Enhancing and Managing Carbon Stocks and Biodiversity while Promoting Sustainable Development in The Chernobyl Exclusion Zone through the Establishment of a Research and Environmental Protection Centre and Protected Area	GEF UNEP	2015-2019 рр.	Зібцев С.В, координатор в Україні - Мінприроди	
5	Міжсекторальне співробітництво для розвитку інформаційних систем довкілля у виробництві продукції рослинництва	Intersectoral partnerships for development of environmental information systems of precision plant production	HORIZON - 2020	2014-2020 рр.	Макаренко Н.А.	-
6	Спільна українсько-норвежська освітня програма з дослідження радіоактивності в оточуючому середовищі	Joint Ukrainian-Norwegian education program in environmental radioactivity	Eurasia Program	2016 - 2019 рр.	Кашпаров В.О.	500000€
7	SEP-210492733 Нові рішення щодо повернення біо-відходів у пластичному землеробстві	Proposal number: SEP-210492733 New Solutions For Bio-Wastes Recycling In Resilient Farming	Horizon 2020	2019-2022 рр.	Кравченко Ю.С.	
8	SEP-210500288 Кліматично оптимізоване та пластичне землеробство	SEP-210500288 Climate-smart and resilient farming	Horizon 2020	2019-2022 рр.	Association Francaise D' Agroforesterie, Des Racines et des Cimes, Fabien Balaguer	
9	Розвиток лідерського потенціалу молодих вчених університету	Leadership Development among Young Scientists of the University	Розвиток лідерського потенціалу університетів України	2018 – 2019 рр.	Кваша С.М.	

1	2	3	4	5	6	7
10	(BIO) Інноваційні оптичні датчики для виявлення патуліну	(BIO) Innovative optical sensors for the detection of patuline	проектна пропозиція на участь у конкурсі спільних українсько – французьких науково-дослідних проектів	2019 – 2020 рр.	Стародуб М.Ф.	100000 грн
11	Підтримка вищої освіти	Higher education enterprise programme	Creative spark: higher education enterprise programme, Great Britain	2019-2021 рр.	Шаванова К.Є.	15 000 євро
12	Визначення біорізноманіття в Чорнобильському саркофазі	Estimation of microorganisms' biodiversity inside Chernobyl sarcophagus	Whole genome sequencing of bacteria for free, Philippines	Разова кооперація	Паренюк О.Ю.	Безкоштовне проведення аналізів
13	Постдокторський проект від JSPS	JSPS Postdoctoral fellowship	FY 2018 JSPS International Fellowships for Research in Japan	2019-2021 рр.	Паренюк О.Ю.	1 000 000 йен
14	Підтримка кооперації між професорським складом Японії та світу	Support for co-operation between the faculty of Japan and the world	Support for co-operation between the faculty of Japan and the world	2019 – 2024 рр.	Паренюк О.Ю.	В залежності від тривалості перебування, 500 тис йен / місяць
15	Викладання та дослідження у сфері корпоративної соціальної відповідальності	Corporate Social Responsibility Teaching and Research	International Association for Business and Society	2016-2019 рр.	University of Sussex in Brighton (United Kingdom)	-
16	Інноваційні підходи до виробництва свинини на основі відгодівлі не кастрованих кнурів	Innovative approaches in pork production with entire males (IPEMA)	COST (European Cooperation in Science and technology)	10.2017-09.2020 рр.	University of Hohenheim (Germany)	EU / ЄС
17	Сприяння розвитку професійної аграрної освіти в аграрних коледжах України	Promotion of professional education in agrarian colleges if Ukraine	Білатеральна коопераційна програма уряду ФРН та України	09.2017-08.2020 рр.	Міністерство освіти і науки України, Міністерство сільського господарства та продовольства України, Федеральне міністерство продовольства і сільського господарства ФРН	ФРН
18	Покращення навичок в лабораторній справі для фахівців агропродовольчого сектору Східної Європи	Improving skills in laboratory practice for agro-food specialists in eastern Europe» (Ag-Lab)	ERASMUS+	10.2017-09.2020 рр.	Університет м. Любляна (Словенія)	EU / ЄС

1	2	3	4	5	6	7
19	Міжнародний навчально-науковий проєкт Еразмус+ на тему: «Від теоретико-орієнтованого до практичного навчання в аграрній освіті»	International education-scientific project Erasmus+ «From the theory-oriented to practical training in agrarian education»		2017-2020 рр.	Діброва А.Д.	
20	Система якості, ботанічне і географічне походження продуктів бджільництва України	Quality system, botanical and geographical origin of Ukraine beekeeping products	Bilateral Programs of Cooperation від Ministry of Education, Science, Research and Sport of the Slovak Republic через Управління міжнародного співробітництва та європейської інтеграції при Міністерстві освіти і науки України	2018-2019 рр.	Адамчук Л.О.	SAIA, n. o. National Scholarship Programme of the Slovak Republic. € 2500
21	Розвиток FSC сертифікації в Україні	FSC development in Ukraine	FSC	2019 р.	Кравець П.В.	
22	Оцінка кругообігу вуглецю лісів на основі сучасних системних підходів	Assessment of carbon cycling of forests based on advanced systems approaches	Спільний українсько-австрійський проєкт	2018-2019 рр.	Лакида П.І.	
23	Збереження, покращення та управління вуглецевими запасами та біорізноманіття при сприянні сталого розвитку Чорнобильської зони відчуження шляхом створення Центру досліджень та захисту навколишнього середовища та району охорони	Conserving, Enhancing and Managing Carbon Stocks and Biodiversity while Promoting Sustainable Development in The Chernobyl Exclusion Zone through the Establishment of a Research and Environmental Protection Centre and Protected Area	GEF UNEP	2015-2019 рр.	Зібцев С.В.	
24	Удосконалення законодавчого забезпечення зниження сільськогосподарських пожеж в Україні		GFMC		Зібцев С.В.	
25	Пілотний проєкт оцінки динаміки земельного покриття CORINE (CLC) у країнах Східного партнерства		Впроваджується у рамках Програми Європейського Екологічного Агентства	2017-2019 рр.	Зібцев С.В.	

Таблиця 9.8. Програми навчального співробітництва

№	Назва програми	Країна
1	2	3
1.	Програма обміну педагогічним досвідом Faculty Exchange Program	США

1	2	3
2.	WIRA Scholar Program – програма стажування в Пенсільванському університеті	США
3.	Програма академічного обміну Фулбрайта	США
4.	Стипендіальна програма ім. Станіслава Толпи	Польща
5.	Міжнародна магістерська програма «Енергетика і автоматика біосистем»	Варшавський університет наук про життя, Польща
6.	Економіка і менеджмент	Варшавський університет наук про життя, Польща
7.	Якість та безпечність продукції	Академія Бізнесу (м. Домброва Гурніча), Польща
8.	Менеджмент	Академія Бізнесу (м. Домброва Гурніча), Польща
9.	Комп'ютерні технології	Академія Бізнесу (м. Домброва Гурніча), Польща
10.	Екологія	Поморська академія в Слупську
11.	Соціальна педагогіка	Поморська академія в Слупську
12.	Магістерська програма Masters of Business Administration in Agriculture (MBA)	Університет прикладних наук Вайнштефан, Німеччина.
13.	Магістерська програма Master of Food and Agribusiness (MFA)	Університет прикладних наук Анхальт, Німеччина
14.	Стажування студентів, викладачів, спільні навчальні програми – Федерація «Обміни Франція-Україна»	Франція
15.	Стажування студентів, викладачів, спільні навчальні програми – Асоціація «Дружба без кордонів»	Франція
16.	Стажування студентів, викладачів, спільні навчальні програми – Консорціум французьких сільськогосподарських університетів (FESIA)	Франція
18-34	Програма мобільності студентів та викладачів Erasmus +	ЄС
35	Міжуніверситетські програми мобільності MELVANA	Туреччина
36	Програма співробітництва з Вроцлавським природничим університетом	Польща
37	Програма співробітництва з Естонським університетом наук про життя	Естонія
38	Програма співробітництва з Державним відомством з безпеки продукції та захисту прав споживачів федеральної землі Нижня Саксонія (Німеччина)	Німеччина
39	Програма співробітництва Альдо Моро Барі (Італія)	Італія

Членство НУБіП України в міжнародних організаціях

1. Продовольча і сільськогосподарська організація (FAO) ООН;
2. Всесвітній консорціум установ вищої аграрної освіти і науки (GCHERA);
3. Національна комісія України з програми UNESCO «Людина і біосфера»;
4. Європейська асоціація EUROSCIENCE;
5. Європейська асоціація ветеринарних анатомів (EAVA);
6. Асоціація європейських університетів наук про життя (ICA);
7. Регіональна мережа ICA центральної та південно-східної Європи (CASEE);
8. Європейська мережа співробітників міжнародних відносин у закладах вищої освіти аграрних та суміжних наук (IROICA);
9. Федерація Ветеринарів Європи (FVE);
10. Всесвітня асоціація ветеринарних анатомів (WAVA);
11. Міжнародна рада з науково-технічного співробітництва в галузі досліджень водних біоресурсів та аквакультури;

12. Міжнародна спілка лісових дослідних організацій (IUFRO);
13. Міжнародна асоціація «The Pesticide Stewardship Alliance»;
14. Міжнародна спілка з внесення добрив (International Fertilizer Society);
15. SAE International (The Engineering Society For Advancing Mobility Land Sea Air and Space);
16. Міжнародна рада MBA in Agribusiness, Germany;
17. Міжнародна асоціація «Дружба без кордонів»;
18. Всесвітня асоціація істориків ветеринарної медицини (WAIVM);
17. Міжнародна комісія з питань Червоної книги України;
18. Мережа центрів з аквакультури в Центральній-Східній Європі (NACEE);
19. Вишеградська асоціація університетів (VUA);
20. Європейський інститут лісу (EFI);
21. Європейська асоціація університетів (EUA).

Таблиця 9.9. Міжнародна діяльність відокремлених підрозділів НУБіП України

№ п/п	Назва ВП	Міжнародні зв'язки
1.	Ірпінський економічний коледж	Участь студентів у проходженні виробничої практики за програмою Karl`sErdbeer-Hof на фермерському господарстві з вирощування полуниці (Німеччина). Участь студентів у проходженні виробничої практики за програмою «Plantacja nad Tanwia» на фермерському господарстві з вирощування чорниці (Польща)
2.	Бережанський агротехнічний коледж	Укладено угоду про співпрацю щодо навчальної та наукової роботи з Жешувським Університетом (Польща). Продовжується співпраця щодо практичної підготовки студентів, наукове та навчально-виробниче співробітництво з ТЗОВ «Плантація над Танвією» (Польща); Продовжується співпраця щодо навчальної та наукової роботи з Вищою школою ім. Вітольда Пілецького м. Освенцим (Польща). Налагоджено співпрацю щодо навчальної та наукової роботи, практичної підготовки студентів з Вищою економічною школою м. Зелена Гура (Польща)
3.	Боярський коледж екології і природних ресурсів	Налагоджено співпрацю щодо практичного стажування студентів за кодомом з фірмою InterAgroImage. Налагоджено співпрацю щодо практичної підготовки студентів у сільськогосподарських підприємствах Польщі, Німеччини з фірмами PlantacjanadTanwia та Karl`sErdbeerhof. Налагоджується співпраця із школою DEULA-Nienburg в Німеччині щодо підвищення професійної освіти як студентів так і викладачів.
4.	Немішаївський агротехнічний коледж	Налагоджено співробітництво: – з питань практичного стажування студентів з фірмою Karl`s, ферма Karl`s Strawberry Plantation(Німеччина) (тваринництво, рослинництво), IAAS Switzerland, асоціація «АграрКонтакт»; – з фірмою Інтернаціональ щодо стажування викладачів; з реалізації міжнародного проекту Європейської Асоціації Тваринників
5.	Бобровицький коледж економіки і менеджменту	Угода про співробітництво з сільськогосподарським лицеем Ретеля (Франція); Угода щодо практичної підготовки студентів з українсько-ірландським підприємством «Лошакова Гута»
6.	Заліщицький аграрний коледж	Налагоджено співпрацю: – з фірмами «Антарія» (Голландія), «Tezier» (Франція), «Моравосід» (Чехія), «Клооз» (Німеччина), Nong Woo Bio (Південна Корея); – із Спілкою Шкіл рільничих (м.Намислів, Польща), школою

№ п/п	Назва ВП	Міжнародні зв'язки
		<p>рільничою м. Меджисвет (Польща). Проекти взаємного ознайомлення молоді України та Польщі з історико-краєзнавчими та природньо-ландшафтними пам'ятками країн за програмою Євросоюзу. Спільна науково-дослідницька та пошукова робота. Стажування викладачів та студентів;</p> <p>– з освітніми закладами гміни Кошице (Польща). Вивчення системи фахової освіти та обмін досвідом;</p> <p>– з вивчення інновацій в аграрній освіті та науці Швейцарії;</p> <p>– щодо стажування студентів коледжу у Німеччині, та Данії за програмами НУБіП України і «Спілки молодих аграріїв України»</p>
7.	Ніжинський агротехнічний інститут	<p>Встановлені зв'язки зі закладами освіти та іншими установами зарубіжних країн для співробітництва, а саме:</p> <p>– Індустріально-економічний коледж ім. академіка Г.С.Сейткасімова (Республіка Казахстан);</p> <p>– Поліський державний університет (Республіка Білорусь);</p> <p>– Білоруська сільськогосподарська академія (Республіка Білорусь);</p> <p>– Мар'їногорський аграрно-технічний коледж ім. В.Лобанка (Республіка Білорусь);</p> <p>– Відділ преси, освіти та культури Посольства США в Україні;</p> <p>– Корпус МируСШАвУкраїні;</p> <p>– Міжнародна організація TESOL (Teaching English as a Foreign Language);</p> <p>– Британська Рада (участь у Teacher Development Summer Schools (Літні інститути з розвитку педагогічної майстерності))</p>
8.	Мукачівський аграрний коледж	<p>Програма співробітництва ЄСП Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна. Партнерство без кордонів на тему: «Проект захисту довкілля та збереження генетичного фонду бурої карпатської породи ВРХ». 2016-2019 рр. Учасник - Легеза А.Г.</p>
9.	Ніжинський агротехнічний коледж	<p>Встановлені зв'язки зі закладами освіти та іншими установами зарубіжних країн для співробітництва, а саме:</p> <p>– УО «Белорусская государственная сельскохозяйственная академия» (Білорусь);</p> <p>– Індустріально-економічним коледжем імені академіка Г.С.Сейткасімова г. Астаны (Казахстан);</p> <p>– Університетом імені Крістіана Альбрехта (Німеччина);</p> <p>– троллейбусним депо г. Минска (Білорусь);</p> <p>– ООО «Этон» (Білорусь)</p>

10. ПРЕМІЇ ТА ВІДЗНАКИ ВЧЕНИХ УНІВЕРСИТЕТУ

За високі особисті досягнення в освітянській і науковій діяльності співробітники Університету відзначені державними нагородами, почесними званнями, відзнаками і преміями:

Орден «За заслуги» І ступеня нагороджено ректора Національного університету біоресурсів і природокористування України Ніколаєнка Станіслава Миколайовича (Указ Президента України від 22.01.2019 р. № 14/2019).

Державну премію України в галузі науки і техніки присуджено Голові ради роботодавців НУБіП України, д-у техн. наук, професору Адамчуку Валерію Васильовичу та д-ру техн. наук, професору Булгакову Володимирі Михайловичу за роботу «Високоєфективні комплекси технічних засобів для вирощування зернових та інших культур» (у складі колективу) (Указ Президента України від 08.04.2019 р. № 110/2019).

Грант Президента України для підтримки наукових досліджень молодих вчених на 2019 рік призначено канд. техн. наук, доценту кафедри теплоенергетики Антипову Євгену Олексійовичу на проведення дослідження «Новітні акумулятори теплової енергії на основі фазоперехідних акумулюючих матеріалів з наночастинками металів» (розпорядження Президента України від 09.08.2019 р. № 242/2019-рп).

**Іменна стипендія Верховної Ради України
для найталановитіших молодих учених**

- д-ру техн. наук, професору кафедри машин і обладнання Ромасевичу Юрію Олександровичу;

Грамота Верховної Ради України

за вагомий особистий внесок у розвиток вітчизняної освіти і науки, значні успіхи в підготовці висококваліфікованих фахівців, плідну науково-педагогічну діяльність, багаторічну сумлінну працю та високий професіоналізм

- д-ру вет. наук, професору, завідувачу кафедри фармакології та токсикології Духницькому Володимирі Богдановичу;
- д-ру вет. наук, професору, завідувачу кафедри біохімії і фізіології тварин Томчуку Віктору Анатолійовичу.

Почесна грамота Національної академії аграрних наук України

- професору кафедри сільськогосподарських машин та системотехніки Войтюку Дмитру Григоровичу.

Нагрудний знак «За наукові та освітні досягнення» МОН України

- проректору з навчальної і виховної роботи Кваші Сергію Миколайовичу;
- професору кафедри ботаніки, дендрології та лісової селекції Ковалевському Сергію Борисовичу.

Нагрудний знак «Відмінник освіти» МОН України

- завідувачу кафедри рослинництва Каленській Світлані Михайлівні;
- доценту кафедри охорони праці та інженерії середовища Білько Тамарі Олександрівні;
- проректору з навчально-науково-виробничих питань і адміністративно-господарської діяльності Іщенку Валерію Васильовичу.

Почесна грамота МОН України

- завідувачу кафедри годівлі тварин та технології кормів Сичову Михайлу Юрійовичу.

Грамота Міністерства освіти і науки України

- доценту кафедри педагогіки Буцику Ігорю Михайловичу;
- професору кафедри таксації лісу та лісового менеджменту Василю Роману Дмитровичу;
- завідувачу кафедри комп'ютерних наук Голуб Беллі Львівні;
- доценту кафедри підприємництва та організації агробізнесу Маршалку Михайлу Станіславовичу;
- помічнику ректора Рудню Денису Миколайовичу;

Подяка МОН України

- декану факультету захисту рослин, біотехнологій та екології Долі Миколі Миколайовичу;
- професору кафедри анатомії, гістології і патоморфології тварин Костюку Володимирі Кіндратовичу;
- професору кафедри менеджменту Балановській Тетяні Іванівні;
- завідувачу кафедри вищої та прикладної математики Батечко Ніні Григорівні;
- доценту кафедри ботаніки, дендрології та лісової селекції Білоус Світлані Юрійівні;
- доценту кафедри комп'ютерних систем і мереж Блозві Андрію Ігоровичу;

- доценту кафедри технології м'ясних, рибних та морепродуктів Голембовській Наталії Володимирівні;
- доценту кафедри землевпорядного проектування Гунько Людмилі Анатоліївні;
- професору кафедри маркетингу та міжнародної торгівлі Василю Кузьмичу Збарському;
- доценту кафедри психології Костюку Дмитру Андрійовичу;
- доценту кафедри електропостачання Макаревич Світлані Сергіївні;
- доценту кафедри технологій виробництва молока та м'яса Маценку Миколі Івановичу;
- доценту кафедри автоматики та робототехнічних систем Решетюку Володимиру Михайловичу;
- завідувачу кафедри стандартизації та сертифікації сільськогосподарської продукції Сухенку Владиславу Юрійовичу;
- заступнику декана механіко-технологічного факультету Сіваку Ігорю Миколайовичу;
- завідувачу кафедри гідробіології та іхтіології Шевченку Петру Григоровичу.

Премія Київського міського голови за особливі досягнення молоді у розбудові столиці України - міста героя Кисва в номінації «Наукові досягнення»

- канд. техн. наук, доценту кафедри автоматики та робототехнічних систем Ленделу Тарасу Івановичу;
- канд. біол. наук, старшому викладачу кафедри ландшафтної архітектури та фітодизайну Страшок Олександрі Юріївні.

Подяка Київського міського голови

- завідувачу кафедри менеджменту Резнік Надії Петрівні;
- доценту кафедри маркетингу та міжнародної торгівлі Бабічевій Олені Іванівні;
- доценту кафедри технологій у птахівництві, свинарстві та вівчарстві Богдановій Наталії Василівні;
- доценту кафедри банківської справи та страхування Костюк Вікторії Анатоліївні;
- доценту кафедри епізоотології та організації ветеринарної справи Мельнику Володимиру Васильовичу;
- доценту кафедри публічного управління та менеджменту інноваційної діяльності Скрипниченку Владиславу Анатолійовичу;
- директору НДІ техніки і технологій Роговському Івану Леонідовичу;
- завідувачу кафедри сільськогосподарських машин та системотехніки ім. П.М. Василенка Гуменюку Юрію Олеговичу;
- завідувачу кафедри механізації тваринництва Хмельовському Василю Степановичу;
- доценту кафедри тракторів, автомобілів та біоенергосистем Бешуну Олексію Анатолійовичу.

Подяка Голосіївської райдержадміністрації

- асистенту кафедри акушерства, гінекології та біотехнології відтворення тварин Масаловичу Юрію Степановичу;
- старшому викладачу кафедри землеробства і гербології Павлову Олександрю Сергійовичу.

Почесна грамота Голосіївської райдержадміністрації

- завідувачу кафедри комп'ютерних систем і мереж Лахну Валерію Анатолійовичу;
- професору кафедри економічної кібернетики Жерліцину Дмитру Михайловичу;
- методисту ННІ неперервної освіти і туризму Балі Оксані Миколаївні;

Стипендію Кабінету Міністрів України для молодих вчених на 2018-2019 рр. отримували: І.В. Вороненко, С.М. Грищенко, О.О. Кравченко, Б.І. Леонова, В.В. Савченко, С.Ю. Білоус, Ю.М. Гальчинська, О.Ю. Страшок, О.О. Мельник, Д.М. Рудень, Л.Л. Тітова.

Довічну державну стипендію видатним діячам науки отримували Б.Х. Драганов, О.В. Шкільов, В.Ф. Галат, А.С. Опальчук, Л.Я. Зрібняк, М.О. Демидко, В.С. Козачок, В.Ф. Дрозда.

Дворічну державну стипендію видатним діячам науки отримували: Ю.П. Манько, О.Я. Жук, В.І. Максін, М.Ф. Стародуб, В.Т. Хомич, В.К. Савчук, М.І. Васюхін, С.К. Рудик, М.Г. Ярмоленко, Б.М. Гопка, О.А. Калініченко, Л.К. Сук, І.М. Суліма, М.О. Солодкий, С.Г. Фришев, О.Т. Бусенко, О.І. Пилипенко, В.А. Бортнічук, В.Д. Столюк, В.Г. Скибіцький, В.М. Стародубцев, О.Д. Гудзинський, І.І. Ревенко.

11. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ НУБіП УКРАЇНИ НА 2020 РІК

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
НАПРЯМ 1. АКТИВІЗАЦІЯ ТА ДИВЕРСИФІКАЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ				
Мета 1.1. Залучення іноземних студентів до навчання в Університеті				
1.1.1	Осучаснити, з використанням ІТ, проведення рекламних заходів щодо можливості навчання в НУБіП України іноземних студентів. Підготувати короткі відео-ролики про Університет	Ткачук В.А., Лабенко О.М., керівники міжнародних програм на факультетах/ННІ	Постійно проводити наповнення англійської версії сайту актуальною інформацією. Участь у виставках та промоутерських поїздках. Зняти відеоролик про навчання іноземних студентів в НУБіП України та розмістити його на сайті Університету	Протягом року
1.1.2	Активізувати роботу підготовчого відділення для іноземців	Лабенко О.М., Афанасенко В.Ю.	Кількість слухачів підготовчого відділення у 2020 році не менше 150 осіб	До 01.11.2020 р.
1.1.3	Проводити набір на навчання в НУБіП України іноземних громадян	Ткачук В.А., Лабенко О.М., Афанасенко В.Ю., декани факультетів, директори ННІ	Кількість іноземних студентів у 2020-2021 н.р. не менше 180 осіб. Постійно здійснювати інформування контракторів про набір іноземців на навчання шляхом оновлення інформації на сайті Університету та популяризації рекламної продукції через контракторів	Протягом року
Мета 1.2. Активізація міжнародної діяльності з визнання та видачі подвійних дипломів				
1.2.1	Формувати спільні освітні програми з університетами-партнерами щодо навчання за програмою видачі подвійних дипломів	Ткачук В.А., директори ННІ, декани факультетів	Запровадження програми подвійних дипломів для факультетів/ННІ: - ННІ лісового і садово-паркового господарства; - факультет інформаційних технологій; - факультет конструювання та дизайну. Популяризація програм подвійних дипломів серед студентів шляхом проведення тематичних зустрічей на факультетах	Протягом року
1.2.2	Продовжити співпрацю з Варшавським університетом наук про	Ткачук В.А., Лабенко О.М., директори ННІ,	Продовження діючих програм академічної мобільності НПП: PROM, UNESCO. Популяризація	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
	життя щодо програм мобільності аспірантів та НПП	декани факультетів	програм серед потенційних учасників через поширення досвіду інших НПП-учасників програм	
1.2.3	Розробити програми академічних обмінів з університетами США	Ткачук В.А., Лабенко О.М., керівники міжнародних програм на факультетах/ННІ	Підготовка програм академічних обмінів для студентів з університетів-партнерів США та студентів з НУБіП України	Протягом року
1.2.4	Поглибити співпрацю з іноземними університетами-партнерами	ННЦ міжнародної діяльності, декани факультетів, директори ННІ, директори ВП НУБіП України	Розвиток співпраці з наявними університетами-партнерами та пошук нових університетів-партнерів з одночасним поглибленням напрямків наукової та освітньої співпраці, що сприятиме результативності такої співпраці. Закріплення іноземних університетів-партнерів за факультетами/ННІ, ВП НУБіП України	Протягом року
Мета 1.3. Збільшення кількості англомовних програм навчання				
1.3.1	Збільшити кількість науково-педагогічних працівників, які допущені до викладання дисциплін іноземною мовою	Кваша С.М., завідувачі кафедр іноземних мов, директори ННІ, декани факультетів	Інтенсивне вивчення іноземних мов НПП Університету. Атестація НПП комісією з допуску до проведення занять іноземною мовою	Протягом року
1.3.2	Популяризувати Університет всередині країни через збільшення частки викладання англомовних дисциплін студентам	Директори ННІ, декани факультетів	Збільшення кількості дисциплін на кожній кафедрі для кожного курсу і освітньої програми, що викладаються англійською мовою. Стажування НПП Університету за кордоном. Запрошення лекторів з іноземних університетів-партнерів для читання лекцій англійською мовою	Протягом року
1.3.3	Збільшення англомовних дисциплін в рамках навчальних програм, що читатимуться англійською мовою	Директори ННІ, декани факультетів	Запрошення професорів з університетів-партнерів для читання лекцій англійською мовою. Запровадження на кожному факультеті викладання дисциплін англійською мовою в обсязі 30 ECTS на семестр, що дасть змогу залучати студентів до навчання в рамках програм обміну студентами (ERASMUS +, MEVLANA тощо)	Протягом року
1.3.4	Розробка спільних магістерських програм з університетами-партнерами	ННЦ міжнародної діяльності, директори ННІ, декани фак-тів	Навчання студентів в університетах-партнерах за програмами подвійних дипломів (спільного навчання)	Протягом року
1.3.5	Організація магістерських освітніх програм підготовки іноземних студентів за програмами «Галузеве машинобудування» і «Будівництво та цивільна інженерія»	Лабенко О.М., Ружилю З.В.	Підготовка студентів-іноземців за англомовною програмою	До вересня 2020 р.

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
1.3.6	Заохочувати студентів до вивчення іноземних мов (з акцентом на англійську мову)	Ткачук В.А., Лабенко О.М., керівники міжнародних програм на факультетах/ННІ	Проведення заходів, щодо популяризації програм міжнародної мобільності із залученням учасників таких програм та за сприяння представників ERASMUS Students Network	Протягом року
Мета 1.4. Міжнародна наукова кооперація				
1.4.1	Участь у проєктах ЄС з наукової мобільності ERASMUS + та інших, досліджень та інновацій «Horizon - 2020», COST, NATO, MAGATE, Жан Моне та ін.	Директори ННІ, декани факультетів	Подання заявок на участь у грантах та стипендіальних програмах як самостійно, так і спільно з університетами-партнерами. Пошук нових партнерів з метою реалізації спільних проєктів та програм науково-технічної кооперації	Протягом року
1.4.2	Провести літні та зимові школи з актуальних для суспільства тематик	Директори ННІ, декани факультетів, керівники міжнародних програм на факультетах/ННІ	Проведення організаційної роботи, розробка програм літніх та зимових шкіл з актуальних напрямів, інформаційний супровід, видача учасникам відповідних сертифікатів. Проведення спільно з університетом Штату Пенсильванія навчального курсу з якості та безпеки харчової продукції	Протягом року Травень 2020 р.
1.4.3	Участь науковців у міжнародних програмах, проєктах наукового обміну, конференціях, симпозиумах тощо	Ткачук В.А., Лабенко О.М., директори ННІ, декани факультетів	Адміністративний та організаційний супровід участі НПП у міжнародних програмах. Подання заявок на участь у міжнародних проєктах та отримання грантів. Організація проведення майстер класів з інноваційних методик викладання дисциплін із залученням іноземних експертів (Project based learning, Case studies, Group based learning etc)	Протягом року
1.4.4.	Розробка наукового (дослідницького) проєкту спільно з Норвезьким університетом наук про життя	Ібатулін І.І., Ткачук В.А., Рубан С.Ю.	Розробка проєкту Центру досконалості «Стале молочне фермерство» та його подання до розгляду (складання кошторису проєкту, визначення учасників)	Перше півріччя 2020 року
1.4.5	Розширити бази практичного навчання за кордоном та міжнародних стажувань	Ткачук В.А., Лабенко О.М., директори ННІ, декани факультетів	Направлення не менше 1000 студентів за кордон. Пошук нових іноземних партнерів та баз практик. Удосконалення навчально-методичного забезпечення проходження практики за кордоном	Протягом року До 01.03.2020 р.
1.4.6	Організація та проведення міжнародних науково-практичних конференцій	Директори ННІ, декани факультетів	Запрошення до участі науковців з університетів-партнерів	Протягом року
1.4.7	Інтенсифікація співпраці з закордонними університетами-партнерами на основі двосторонніх угод, налагодження співпраці з новими університетами-партнерами та	ННЦ міжнародної діяльності, директори ННІ, декани факультетів	Укладення нових договорів про співпрацю та підтримка діючих шляхом участі у спільних міжнародних освітніх та наукових проєктах	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
	розвиток існуючих проектів співпраці			
1.4.8	Інтенсифікація співпраці молодих вчених з колегами від університетів-партнерів	Директори ННІ, декани факультетів	Міжнародна співпраця через виконання спільних наукових проектів. Участь молодих вчених у міжнародних програмах	Протягом року
1.4.9	Розробка спільної проектної заявки на грант Німецької служби академічних обмінів (DAAD) з Університетом прикладних наук Вайнштефан-Тріздорф	Ткачук В.А., ННЦ міжнародної діяльності	Подання спільної заявки на реалізацію проекту діджиталізації освітнього процесу	1 квартал 2020 р.
НАПРЯМ 2. ПІДВИЩЕННЯ РІВНЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ, РОЗШИРЕННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ ДОСТУПУ ДО ОСВІТЯНСЬКИХ ПОСЛУГ				
Мета 2.1. Удосконалення змісту навчального процесу				
2.1.1	Оновити форми і методи підготовки фахівців шляхом фокусування зусиль науково-педагогічних працівників на розвиток компетентностей найбільш успішних студентів	Ібатулін І.І., Кваша С.М., Зазимко О.В., Кліх Л.В., директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр	Запровадити диференційований підхід для визначення найбільш успішних студентів, освітній експеримент в інститутах та на факультетах при формуванні студентських академічних груп за рівнем знань, у т.ч. з іноземної мови	Протягом року
2.1.2	Провести акредитацію освітньо-професійних програм підготовки фахівців ОС «Бакалавр» та освітньо-професійних і освітньо-наукових програм ОС «Магістр»	Кваша С.М., Зазимко О.В., Єресько О.В., директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр, директори ВП НУБіП України, проектні групи	Підготувати акредитаційні справи згідно вимог НАЗЯВО, забезпечити успішне проходження акредитаційної експертизи та отримати сертифікати про акредитацію освітніх програм: - для ОС «Бакалавр» - «Професійна освіта», «Комп'ютерні науки», «Деревооброблювальні та меблеві технології», «Туризм»; «Автомобільний транспорт» (Бережанський АТК), «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» (Ніжинський АТК), «Облік і оподаткування», «Інженерія програмного забезпечення», «Геодезія та землеустрій» (Рівненський коледж); - для ОС «Магістр» - «Управління персоналом», «Інформаційно-комунікаційні технології в освіті», «Нутриціологія», «Агрохімсервіс у прецизійному агровиробництві», «Соціально-психологічна реабілітація»; - відкрити нову спеціальність «Біологія»	До 31.12.2020 р.
2.1.3	Провести ліцензування освітньо-професійної програми «Туризм» підготовки фахівців ОС «Магістр» зі спеціальності 242 «Туризм»	Кваша С.М., Кулаєць М.М., Микицей Т.Д., Басюк Д.І.	Підготувати ліцензійну справу, забезпечити успішне проходження ліцензійної експертизи ОС «Магістр» зі спеціальності 242 «Туризм»	До 01.04.2020 р.

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
2.1.4	Відповідно до статті 16 Закону України «Про вищу освіту» удосконалити рейтингове оцінювання роботи науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету у 2020 р.	Ібатуллін І.І., Кваша С.М., декани факультетів, директори ННІ, директори ВП НУБіП України	Проводити щорічне оцінювання якості роботи науково-педагогічних працівників базового закладу Університету і педагогічних працівників регіональних ЗВО, враховувати його результати до удосконаленої методики рейтингової оцінки викладачів	До 01.09.2020 р.
2.1.5	Забезпечити подальший розвиток діджиталізації освітнього процесу і на його основі дистанційного навчання шляхом започаткування факультетом інформаційних технологій програмного продукту «Голограмний професор»	Кваша С.М., декани факультетів, директори ННІ, директори ВП НУБіП України, науково-педагогічні працівники	Продовжити у 2020 році наповнення й підтримувати в актуальному стані електронні навчальні курси дисциплін на навчальному порталі Університету. Продовжити розміщення актуальних версій робочих програм дисциплін на сайтах кафедр, забезпечити підвищення якості викладання лекцій через використання відеозаписів та організація відео-контролю їх проведення	До 01.09.2020 р.
2.1.6	Привернути увагу директоратів, деканатів, голів екзаменаційних комісій, викладачів до неухильного попередження плагіату, використовуючи систему «Антиплагіат»	Ібатуллін І.І., Кваша С.М., декани факультетів, директори ННІ, директори ВП НУБіП України, науково-педагогічні працівники	Збільшення частки власних досліджень студентів, раціональне зменшення загального обсягу випускної роботи, уникнення дублювання тематики випускних робіт та дотримання плану постійного оновлення змісту і методики виконання бакалаврських і магістерських робіт. Продовження практики участі магістрів у наукових дослідженнях, що фінансуються із бюджету Університету, та за заявками бізнесу	Протягом року
2.1.7	Підвищити якість практичної підготовки фахівців за всіма спеціальностями	Кваша С.М., Зазимко О.В., Бачинський О.В., Туринський В.М., директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр, директори НДГ	Продовжити оновлення матеріально-технічного та навчально-методичного наповнення навчальних лабораторій. Забезпечити використання сучасних технологій у навчальних лабораторіях НДГ Університету. Продовжити практику оновлення матеріально-технічних баз кафедр за рахунок співпраці з бізнесом	Протягом року
		Козирський В.В., Жильцов А.В., Лисенко В.П., Макаревич С.С.	Створення новітніх навчально-наукових лабораторій за напрямками - Smart електротехнологій у сільському господарстві та Інтелектуальні системи у сільському господарстві, Інтелектуальні системи захисту електроустановок систем електропостачання, спеціалізовані стенди у навчально-наукових лабораторіях	До 30.06.2020 р.

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
		Кваша С.М., Остапчук А.Д., Кропивко С.В.	Створення міжкафедральної навчальної лабораторії на базі кафедри менеджменту та Боярського коледжу екології і природних ресурсів НУБіП України	Протягом року
2.1.8	Визначити одним з базових пріоритетів на 2020 рік посилення уваги до вивчення іноземних мов	Кваша С.М., Шинкарук В.Д., декани факультетів, директори ННІ, директори ВП НУБіП України	Рекомендувати для проходження конкурсу на посади НПП особами, як правило, до 40 річного віку, починаючи з 01.09.2020 р. виключно зі знанням англійської мови (або інших іноземних мов) на рівні сертифікованого B2. Студентам четвертих курсів для успішного проходження ЗНО з іноземної мови, запровадити викладання цієї дисципліни, активізувавши роботу курсів іноземних мов, англомовних практик і т.д.	3 01.09.2020 р.
2.1.9	Постійне удосконалення навчальних планів і освітніх програм підготовки фахівців ОС «Бакалавр» і ОС «Магістр» в частині відповідності вибіркової складової потребам ринку праці	Кваша С.М., Зазимко О.В., Кліх Л.В., декани факультетів, директори ННІ, директори ВП НУБіП України, НПП	Перевірка навчальних планів підготовки ОС «Бакалавр» і ОС «Магістр»	Протягом року
2.1.10	Систематично здійснювати внутрішнє незалежне оцінювання знань студентів як складової системи забезпечення моніторингу якості освітнього процесу	Кваша С.М., Зазимко О.В., Кліх Л.В., Єресько О.В., декани факультетів, директори ННІ, директори ВП НУБіП України	Систематично здійснювати внутрішнє незалежне оцінювання знань студентів на основі використання сучасних комп'ютерних технологій, у тому числі, під час процедури вступу на програми підготовки фахівців ОС «Магістр», у навчальному процесі відокремлених підрозділів університету та міжкафедральних навчальних лабораторій	Протягом року
2.1.11	Забезпечити регулярне проведення моніторингових соціальних досліджень стану та якості освітнього процесу	Кваша С.М., Зазимко О.В., Кліх Л.В., декани факультетів, директори ННІ, директори ВП НУБіП України	Регулярно проводити анкетування студентів з метою дослідження мотивації їх до навчання, якості освітнього процесу в Університеті, рівня практичної підготовки, умов проживання та харчування, нестатутних відносин та ін. Розробити механізми зацікавленості студентів у підвищенні рівня отриманих знань	Постійно
2.1.12	Забезпечити успішну участь студентів Університету у I-му та II-му етапах Всеукраїнської студентської олімпіади у 2019-2020 н.р.	Кваша С.М., Зазимко О.В., Кліх Л.В., директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр	Забезпечити успішне проведення I етапу та підготовку переможців і призерів II етапу Всеукраїнської студентської олімпіади у 2019-2020 н.р. по кожному напрямку	Лютий-травень 2020 р.

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
2.1.13	Забезпечити подальший розвиток дистанційного навчання	Кваша С.М., Зазимко О.В., Кліх Л.В., Єресько О.В., директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр, директори ВП НУБіП України	Продовжити практику наповнення, оновлення й атестації електронних навчальних курсів дисциплін, розміщених на навчально-інформаційному порталі Університету, відповідно до вимог «Положення про електронне освітнє середовище НУБіП України», з обов'язковим їх використанням в освітньому процесі. Оновлювати актуальні версії робочих програм дисциплін на сайтах кафедр; забезпечити вільний доступ студентів до електронних версій підручників і навчальних посібників; започаткувати під час викладання лекцій використання відеозаписів та проведення відео-контролю. Відкриття нових міжкафедральних навчальних лабораторій, збільшення кількості спеціальностей, за якими здійснюється підготовка фахівців у міжкафедральних навчальних лабораторіях (ОС «Бакалавр», ОС «Магістр»); подальше збільшення частки годин, що вивчаються в міжкафедральних навчальних лабораторіях у дистанційному режимі (он-лайн заняття, електронні курси)	Протягом року
2.1.14	Посилити вимоги до якості випускних бакалаврських та магістерських робіт, їх прикладного характеру	Кваша С.М., Зазимко О.В., Кліх Л.В., Колеснікова О.М., директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр	Забезпечити виконання вимог положень про підготовку випускних бакалаврських і магістерських робіт. Продовжити практику проведення постерних презентацій, перевірки магістерських робіт на наявність запозичень із використанням системи «Антиплагіат», розміщення їх в інституційному репозиторії та уникнення дублювання тематик випускних робіт	Протягом року
2.1.15	Продовжити вдосконалення методів та форм самостійної роботи студентів	Кваша С.М., Зазимко О.В., Кліх Л.В., директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр	Продовжити наповнення бібліотечного фонду необхідною кількістю сучасної навчальної літератури, у т. ч. в електронній формі, ширше використовувати дистанційну форму навчання на базі платформи «Elearn»	Протягом року
2.1.16	Забезпечити постійний моніторинг якості освітнього процесу в Університеті, регіональних закладах вищої освіти, міжкафедральних	Кваша С.М., Зазимко О.В., Кліх Л.В., Єресько О.В., директори ННІ, декани факультетів,	Продовжити практику використання ректорського, директорського та деканського контролю знань студентів із застосуванням сучасних комп'ютерних технологій. Регулярно проводити анкетування студентів, у т. ч. у	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
	навчальних лабораторіях	директори ВП НУБіП України	відокремлених підрозділах, з метою вивчення їх задоволеності якістю освітнього процесу	
2.1.17	Формування бази провідних роботодавців та налагодження ефективної співпраці із стратегічними партнерами Університету	Кваша С.М., Зазимко О.В., Мотринчук Д.Й., директори ННІ, декани факультетів	Продовжити формування бази стратегічних партнерів – підприємств і організацій, лідерів відповідних галузей, створення навчально-наукових центрів та підписання з ними двосторонніх довготермінових угод про співпрацю з підготовки та підвищення якості навчальних планів, інформаційно-методичного забезпечення, практичного навчання студентів, поліпшення матеріально-технічної бази Університету	Протягом року
2.1.18	Підготувати і розмістити на навчально-інформаційних порталах інститутів та коледжів електронні навчальні курси всіх дисциплін з обов'язковим розміщенням повнотекстових варіантів лекцій та презентацій до них українською мовою	Єресько О.В., директори ВП НУБіП України	Продовжити оновлення електронних навчальних курсів дисциплін, що викладаються у відокремлених підрозділах	Протягом року
2.1.19	Провести атестацію та підвищення кваліфікації педагогічних і керівних кадрів коледжів – ВП НУБіП України	Кваша С.М., Єресько О.В., директори ВП НУБіП України	Організувати проведення атестації педагогічних працівників та підготувати пакет відповідних документів після її закінчення	Лютий-травень 2020 року
2.1.20	Забезпечити якісну підготовку слухачів консультаційно-підготовчих курсів набору 2019-2020 н.р. із загальноосвітніх предметів до здачі ЗНО	Багацька О.М., НПП, залучені до викладання дисциплін	Залучення слухачів на консультаційно-підготовчі курси, організація якісного навчання слухачів, підготовка методичних матеріалів у друкованій та електронній формах	Протягом року
2.1.21	Проводити профорієнтаційну роботу для вступників	Кваша С.М., Ржевський Г.М., Мотринчук Д.Й., Коропець Л.А., декани факультетів, директори ННІ	Продовження практики проведення Дня відкритих дверей та гостинності в Університеті, відкриття профільних університетських ліцеїв. Розробка інформаційно-рекламної продукції про Університет. Презентація Університету на масових заходах міського, районного, обласного рівнів, у школах, ліцеях, коледжах тощо. Участь в освітніх форумах «Успішний 11-класник», «Я в курсі», IBS Education та інших. Презентація Університету на освітніх виставках «Сучасні заклади освіти. Інноватика в сучасній освіті», «Освіта і кар'єра. Освіта в Україні. Освіта за кордоном» та інших.	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
			Відкриття в обласних та районних центрах наукових шкіл/гуртків	
		Цвіліховський М.І., завідувачі кафедр	Започаткувати «Доклінічну школу ветеринарної медицини» та гуртки «Юний ветеринар», «Юний мікробіолог» тощо на кафедрах факультету ветеринарної медицини для учнів ЗОШ	Протягом року
2.1.22	Наповнити базу ЄДБО інформацією у відповідності до вимог Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності щодо кадрового та матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу	Кваша С.М., Зазимко О.В., Єресько О.В., Шевчук В.М., Коропець Л.А., декани факультетів, директори ННІ, директори ВП НУБіП України	Забезпечити наповнення та підтримання в актуальному стані відомостей в ЄДБО щодо кадрового та матеріально-технічного забезпечення для успішного проходження акредитаційних та ліцензійних експертиз	Протягом року
2.1.23	Осучаснити освітню та науково-виховну роботу зі студентами та абітурієнтами на базі музею НУБіП України, запровадити інтернет-екскурсії по музеях	Кваша С.М., Поливач М.А., Ржевський Г.М., директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр, директори ВП НУБіП України	Проведення екскурсій музеєм історії НУБіП України та іншими галузевими музеями університету, публікації науково-популярних статей стосовно життя та діяльності НУБіП України, організація виставок. Залучення студентів та викладачів до пошукової роботи для оновлення та збільшення експозиції музею історії нашого університету. Проведення тематичних лекцій та творчих вечорів. Виготовлення тематичних банерів і закупівля додаткового виставочного обладнання (експозиційні стенди)	Протягом року
Мета 2.2. Розвиток магістратури				
2.2.1	Підвищити якість підготовки студентів магістратури	Кваша С.М., Зазимко О.В., Отченашко В.В., Колеснікова О.М., декани факультетів, директори ННІ, завідувачі випускових кафедр	Забезпечити участь студентів магістратури освітньо-наукової програми підготовки у: виконанні наукових тем випускових кафедр; виступах на наукових конференціях, семінарах, постерних презентаціях; публікаціях результатів досліджень; підготовці рефератів магістерських робіт	До 31.06.2020 р.
		Діброва А.Д., Єрмаков О.Ю.	Розробка нової магістерської програми з підготовки фахівців економічного профілю з проблем аграрних соціально-трудових відносин і економіки об'єднаних територіальних громад	Протягом року
2.2.2	Підвищення якості підготовки та захисту магістерських робіт	Декани факультетів, директори ННІ, завідувачі випускових кафедр, Колеснікова О.М.	Оновлення тематики магістерських робіт згідно визначеної Положенням структури та затвердження тем і керівників випускних робіт студентів 2020 року вступу наказами факультетів/ННІ.	До 30.10.2020 р.

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
			Наповнення бази темами магістерських робіт з метою недопущення дублювання тем та уникнення плагіату. Проведення загальноуніверситетської конференції для студентів магістратури 2-го р.н. із представленням результатів досліджень у вигляді постерних презентацій. Перевірка магістерських робіт на дотримання норм Закону України «Про освіту» ст.42 «Академічна доброчесність» з використанням програми «Unichesk». Здійснення систематичних перевірок проведення ЕКів, екзаменаційних сесій та організації освітнього процесу студентів магістратури	Протягом року Жовтень - листопад 2020 р.
2.2.3	Удосконалити процес атестації студентів магістратури	Кваша С.М., Колеснікова О.М., декани факультетів, директори ННІ	Проведення атестації згідно Вимог атестації студентів магістратури	Протягом року
2.2.4	Забезпечити своєчасне оновлення та наповнення сторінки магістра на сайті Університету	Декани факультетів, директори ННІ, відповідальні за наповнення сторінок від факультетів/ННІ, Колеснікова О.М.	Організувати наповнення сторінки магістра на сайті Університету студентами магістратури, створення портфоліо студентів магістратури	Протягом року
2.2.5	Сприяти працевлаштуванню випускників Університету, започаткувати сторінку обліку працевлаштування	Декани факультетів, директори ННІ, завідувачі кафедр	Укладання договорів між Університетом, роботодавцями та студентами магістратури для забезпечення проходження практик та майбутнього працевлаштування випускників, участь у ярмарках вакансій. Вести електронний облік працевлаштування випускників	Протягом року
2.2.6	Створити центр підготовки магістрів-дослідників	Михайлович Я.М., Гуменюк Ю.О., Сівак І.М.	Співпраця з Українським науково-дослідним інститутом прогнозування та випробування техніки і технологій для сільськогосподарського виробництва імені Л. Погорілого	Протягом року
Мета 2.3. Поліпшення навчально-методичної та видавничої діяльності, використання інформаційних та інтерактивних технологій				
2.3.1	Забезпечити навчальні дисципліни сучасною навчально-методичною літературою та програмним забезпеченням	Кваша С.М., Ткачук В.А., Зазимко О.В., Кліх Л.В., директори ННІ, декани факультетів, завідувачі кафедр	Забезпечити видання сучасних підручників і навчальних посібників за рекомендацією вченої ради Університету. Забезпечити вільний доступ НПП і студентів до навчальної літератури, розміщеної в електронних бібліотеках, своєчасне їх оновлення.	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
			Ширше використовувати сучасні інформаційні технології, хмарні технології в освітньому процесі	
2.3.2	Сконцентрувати увагу на підвищенні якості змісту підручників, посібників, методичних рекомендацій, у т.ч. в електронній формі, виданих викладачами базового закладу Університету та ВП НУБіП України	Кваша С.М., Ткачук А. Зазимко О.В., Кліх Л.В., директори ННІ, декани факультетів, навчально-методична рада, директори ВП НУБіП України	Проводити моніторинг книгозабезпеченості навчальних дисциплін та відбір найбільш якісних рукописів сучасних підручників і навчальних посібників для друку за кошти Університету. Підготувати, розглянути навчально-методичною радою та затвердити Вченою радою Університету рукописи не менше 40 підручників та 200 навчальних посібників після перевірки їх на плагіат. Проводити засідання комісії з етики та академічної доброчесності для розгляду окремих видань навчальної літератури. Виділяти кошти для друку в редакційно-видавничому відділі Університету сучасних підручників і навчальних посібників та передавати їх до бібліотечного фонду	Протягом року
2.3.3	Впроваджувати сучасні інформаційні технології у діяльність бібліотеки	Кваша С.М., Кіщак Т.С., директори ННІ, декани факультетів, директори ВП НУБіП України	Створити, організувати наповнення цифрової бібліотеки та продовжити наповнення електронної бібліотеки НУБіП України сучасними навчальними та науковими виданнями. Забезпечити вільний доступ до літератури, розміщеної в електронній бібліотеці, своєчасне оновлення електронної бібліотеки новими засобами навчання	Протягом року
НАПРЯМ 3. СТУДЕНТСЬКЕ САМОВРЯДУВАННЯ ТА ВИХОВНА РОБОТА. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИЙ ТА ОСОБИСТІСНИЙ РОЗВИТОК МОЛОДІ				
3.1	Сприяти розвитку студентського самоврядування	Кваша С.М., Ржевський Г.М., директори ННІ, декани факультетів	Забезпечення проведення звітно-виборчих конференцій на факультетах/ННІ та в студентських гуртожитках. Пріоритетний розвиток студентського самоврядування через активізацію роботи студентської організації та студентського містечка, студентської профспілкової організації, підвищення професіоналізму лідерів та активістів студентського самоврядування, оновлення і забезпечення рейтингової системи поселення в гуртожиток, виховання сумлінної поведінки, відповідального ставлення до членів колективу, майна університету	Вересень 2020 р. Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
3.2	Формувати новий світогляд студентства, спрямований на виховання почуття патріотизму в ставленні до Університету, всієї України. Забезпечити дотримання урочистої Присяги студента	Кваша С.М., Ржевський Г.М., директори ННІ, декани факультетів	Проведення круглих столів, відкритих тематичних лекцій присвячених історичним подіям розвитку та становлення України. Активна участь в громадському житті, цілеспрямоване, творче ставлення молоді до навчання, створення системи мотивації для якісного оволодіння знаннями, практичними навичками та професійними компетенціями. Забезпечення повноцінного розвитку молоді, охорона і зміцнення її фізичного, психічного та духовного здоров'я, захист соціальних прав, формування особистості шляхом патріотичного, правового, екологічного виховання, утвердження в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції та відповідальності, здорового способу життя, вміння вільно мислити та самоорганізовуватися в сучасних умовах, створення необхідних умов для реалізації учасниками освітнього процесу їхніх здібностей і талантів, збереження та примноження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства, поширення знань серед населення, підвищення освітнього і культурного рівня громадян шляхом проведення масових загальноуніверситетських заходів	Протягом року
3.3	Дотримання науково-педагогічними працівниками Етичного кодексу, а студентами – присяги студента НУБіП України	Кваша С.М., Ржевський Г.М., директори ННІ, декани факультетів	Проводити роз'яснювальну роботу на науково-педагогічному семінарі наставників, постійно діючій комісії з правил за дотриманням внутрішнього розпорядку в студентських гуртожитках і т.п. Розробка річних комплексних програм виховної роботи із студентством інститутів факультетів (включаючи програму тренінгу «Школа першокурсника»)	Протягом року
3.4	Взяти участь в XXII зльоті студентів-лідерів аграрної освіти 2020 року, забезпечити проведення «Студентської республіки»	Кваша С.М., Ржевський Г.М., Павелко О.О., директори ННІ, декани факультетів	Забезпечити участь студентів університету, надати матеріальну допомогу	Протягом року
3.5	Розширити практику участі творчих колективів Університету у міжнародних проєктах та	Кваша С.М., Ржевський Г.М., Майданюк І.З., Павелко О.О.,	Налагодити контакти з українськими та міжнародними студентськими організаціями, творчими колективами щодо	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
	мистецьких заходах в Україні і за її межами, залучати їх до участі у профорієнтаційних заходах	директори ННІ, декани факультетів	можливої співпраці	
3.6	Сприяти діяльності наставників студентських груп із залучення студентів до роботи у творчих студіях	Кваша С.М., Ржевський Г.М., директори ННІ, декани факультетів	Підвищення кваліфікації педагогічних працівників, у т.ч. наставників академічних груп, з питань оновлення змісту виховної роботи, психологічної та педагогічної компетентності. Проведення роз'яснювальної роботи серед студентів нового набору в рамках тренінгу «Школа першокурсника» щодо діяльності гуртків на кафедрі культурології. Впровадження та поширення форм і методів культурно-просвітницької діяльності у кожен студентську групу. Відновлення діяльності духового оркестру Університету як іміджевого колективу. Присвоєння звання «народний» колективам Університету	Протягом року
3.7	Сприяти ефективній діяльності органів студентського самоврядування, надавати допомогу старостам, головам студентських рад і студентському активу в реалізації цілей, визначених Законом України «Про вищу освіту»	Кваша С.М., Ржевський Г.М., декани факультетів, директори ННІ	Створення Міжнародної асоціації випускників НУБіП України, – сприяння налагодженню міжнародних зв'язків та провадження міжнародної діяльності в галузі освіти, науки, спорту, мистецтва і культури, контактів органів студентського самоврядування Університету з українськи-ми та міжнародними студентськими організаціями. Проведення зборів з активом студентських рад гуртожитків, студентських організацій факультетів/ННІ, старостами академічних груп	Протягом року
3.8	Запровадити нову ефективну систему життєдіяльності студентського містечка	Кваша С.М., Ржевський Г.М., Стецюк С.В., декани факультетів, директори ННІ	Надати студентському містечку естетичного вигляду. Створити комфортні умови проживання в гуртожитках. Налагодити організаційну систему прийому-здачі кімнат студентами. Дотримання програми енергозбереження в гуртожитках. Залучення до ремонтів підрядників, спонсорів і трудових загонів студентів. Удосконалення форми первинних документів (ордеру на поселення) в студентському містечку	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
3.9	Формування незалежних студентських ЗМІ	Кваша С.М., Ржевський Г.М., Рудень Д.М., декани факультетів, директори ННІ	Випуск електронної студентської газети та створення теле-радіо студії. Залучення провідних телерадіо-каналів до співпраці і навчання студентів. Озвучення національно-патріотичних культурно-мистецьких творів в основних корпусах і будівлях Університету (гуртожитках)	Протягом року
3.10	Продовжити роботу «Школи лідерства НУБіП України»	Кваша С.М., Ржевський Г.М., Павелко О.О., директори ННІ, декани факультетів	Відбір креативних студентів і надання їм кращої підготовки, інструментів для саморозвитку, які дозволять розкрити себе, власні можливості, обрати свій особистісний та професійний шлях	Протягом року
НАПРЯМ 4. РОЗВИТОК НАУКОВОЇ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ				
Мета 4.1. Розширення напрямів та підвищення якості фундаментальних і прикладних досліджень, спрямованих на вирішення проблем сталого сільського розвитку				
4.1.1	Забезпечити розвиток дослідницької інфраструктури Університету для поліпшення організаційних і технічних умов проведення фундаментальних та прикладних досліджень	Ібатуллін І.І., Отченашко В.В., директори ННІ, декани факультетів	Забезпечення діяльності Центру користування науковим обладнанням з новітніх агротехнологій «Агропромисловий комплекс, лісове і садово-паркове господарство, ветеринарна медицина» та роботи електронного реєстру обладнання. Проектування та реалізація створення Ключової лабораторії біотехнологій, екологічної лабораторії. Забезпечення оновлення матеріально-технічної бази наукових підрозділів Університету, у тому числі за участі бізнесу	Протягом року
4.1.2	Забезпечити пошук і розвиток нових напрямів фундаментальних та прикладних досліджень	Ібатуллін І.І., Отченашко В.В., Самсонова В.В., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи	Формування перспективної тематики проведення фундаментальних та прикладних досліджень на 2020 р. відповідно до програми «Горизонт-2020», «Єдиної комплексної стратегії та плану дій розвитку сільського господарства та сільських територій на 2015-2020 рр.», пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки України та пріоритетних тематичних напрямів наукових досліджень і науково-технічних розробок НУБіП України. Використання можливостей платформи Web of Science для пошуку перспективних тематик та міжнародного наукового співробітництва	I-III квартал 2020 року
4.1.3	Забезпечити участь у виконанні державних науково-технічних	Ібатуллін І.І., Отченашко В.В., Туринський В.М.,	Продовження співпраці з НАН, НААН та іншими установами шляхом створення спільних	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
	<p>програм, розширення співпраці з міністерствами та відомствами з питань проведення досліджень на їх замовлення, участь вчених Університету в реалізації пріоритетних напрямів розвитку вітчизняної науки спільно з НАН і НААН України</p>	<p>директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи, директори НДГ</p>	<p>науково-навчальних центрів (1 на факультет/ІНІ), реалізації проекту діяльності Північного міжрегіонального наукового центру, укладання договорів із впровадження сучасних перспективних наукових розробок в НДГ, спільно проводити наукові семінари, конференції, дні поля з метою популяризації наукових досягнень.</p> <p>Забезпечення цілорічного кураторства науковців НУБіП за роботою НДГ за напрямками: рослинництво, тваринництво, економічна та фінансова діяльність.</p> <p>Формування наукових колективів у структурних підрозділах університету для участі у науково-технічних програмах, конкурсах тощо</p>	
<p>4.1.4</p>	<p>Забезпечити пошук перспективних джерел фінансування науково-дослідних робіт, системна робота щодо участі у конкурсах, наукових проектах, удосконалення процедур проведення конкурсного відбору проектів науково-дослідних робіт в Університеті</p>	<p>Ібатуллін І.І., Отченашко В.В., Ушкалов В.О., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи, директори НДГ</p>	<p>Участь у міжнародних та вітчизняних конкурсах наукових робіт. Забезпечення подання не менше 2-х комплексних проектів НДР від наукового структурного підрозділу з фінансуванням не менше 800 тис. грн.</p> <p>Запровадження кращого європейського досвіду для конкурсного відбору проектів наукових досліджень та науково-технічних розробок, які фінансуються за рахунок бюджетних коштів за рахунок активної участі науковців Університету в конкурсах наукових проектів МОН України та інших установ, організацій, в т.ч. міжнародних.</p> <p>Активізувати роботу по залученню ВП НУБіП України до участі у виконанні НДР.</p> <p>Посилити залучення студентів до виконання наукових проектів та науково-дослідних робіт, діяльності наукових гуртків та участі у конкурсах наукових робіт, творчих та інноваційних. Розробити та вирішити юридичні питання по формуванню системи заохочення для студентів у виконанні наукових проектів та науково-дослідних робіт на базі ВП НУБіП України</p>	<p>Протягом року</p>
<p>4.1.5</p>	<p>Забезпечити систематичний контроль та забезпечення якості наукової діяльності,</p>	<p>Ібатуллін І.І., Отченашко В.В., Туринський В.М., директори НДІ,</p>	<p>Продовжити удосконалення системи моніторингу впроваджених наукових розробок вчених університету. Системна</p>	<p>Протягом року</p>

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
	моніторинг за ефективністю впровадження наукової продукції у виробництво	заступники деканів з наукової роботи, директори НДГ	перевірка та аналіз стану використання наукових розробок вчених НУБіП України. Здійснити апробацію та впровадження наукових розробок вчених університету в господарствах Університету з метою зразкового ведення інноваційної та виробничої діяльності. Проводити у НДГ НУБіП України Дні поля з демонстрацією наукових розробок вчених Університету та творчих колективів з виконання наукових проєктів та НДР	
4.1.6	Активізувати подання вченими університету результатів наукових досліджень на здобуття премій міжнародного та національного рівнів, забезпечити активну участь студентів у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт	Ібатулін І.І., Отченашко В.В., директори ННІ, декани факультетів	Забезпечити подання не менше 5-ти номінантів на здобуття державних премій, в т.ч. молодими вченими. Посилити відбір найбільш актуальних робіт науковців Університету на здобуття премій міжнародного та національного рівнів. Посилити активність кафедр і наукових підрозділів з підготовки й участі студентів у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт за різними галузями знань	Протягом року
4.1.7	Проведення маркетингових заходів для популяризації можливостей Університету щодо наукових розробок	Ібатулін І.І., Отченашко В.В., Туринський В.М., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи, директори НДГ	Проводити інформаційні заходи, у т.ч. за участю навчально-дослідних господарств, з метою висвітлення здобутків та дослідницьких можливостей	Протягом року
4.1.8	Розширити джерела залучення коштів на наукові дослідження за рахунок надання платних послуг на проведення науково-дослідних, дослідно-конструкторських, проектно-конструкторських, технологічних, пошукових та проектно-пошукових робіт, науковий супровід технологій, аналітичні і експертні дослідження	Ібатулін І.І., Отченашко В.В., Туринський В.М., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи, директори НДГ	Активізувати співпрацю з бізнесом. Забезпечити укладення договорів на виконання науково-дослідних робіт та надання наукових, консультаційних та науково-методичних послуг кожною кафедрою, зокрема з актуальних проблем екології, переробки сміття і відходів. Забезпечити надходження коштів спецфонду на рівні до 75 коп. на 1 бюджетну грн. Забезпечити укладення не менше 2-х договорів на виконання науково-дослідних робіт ВП НУБіП України спільно з комерційними установами на суму понад 1 млн грн. Укласти договори між НДГ та бізнес-структурами на випробу-	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
			вання нової техніки, технологій та сортів на взаємовигідних умовах	
4.1.9	Підвищити науково-технічний потенціал та конкурентоспроможність об'єктів права інтелектуальної власності Університету, його розвитку на інноваційній основі	Отченашко В.В., Герасимова Т.М., Морозов О.Ф., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи	Прогнозування взаємовигідних умов і активна комерціалізація та індустріалізація об'єктів права інтелектуальної власності згідно Законів України «Про інноваційну діяльність» та «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій». Активізація роботи існуючих та створення нових інноваційних підрозділів. Моніторинг перспективних об'єктів права інтелектуальної власності та пошук інвесторів для широкого впровадження у виробництво. Отримання сертифікатів на сорти рослин, власником яких є Університет для заключення договорів і реалізації садивного матеріалу в рамках діючого законодавства України	Протягом року
4.1.10	Забезпечити формування імпаکت-фактора наукових видань Університету	Отченашко В.В., Мельник В.І., відповідальні секретарі наукових видань, завідувачі кафедр	Продовження роботи щодо включення наукових видань НУБіП України до міжнародних наукометричних баз даних Web of Science, Scopus	Протягом року
4.1.11	Оптимізувати підготовку, випуск та розповсюдження наукових видань (журнали, монографії, збірники наукових праць тощо)	Отченашко В.В., Мельник В.І., відповідальні секретарі наукових видань	Продовження системної роботи з поповнення групи зовнішніх незалежних експертів з відповідних галузей наук, за якими видаються наукові журнали Університету для їх рецензування	Протягом року
4.1.12	Впровадити систему внутрішнього забезпечення якості наукової діяльності	Отченашко В.В., Мельник В.І., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи	Проводити заходи із запобігання та виявлення академічного плагіату в дисертаціях, наукових статтях, монографіях та ін.	Протягом року
4.1.13	Розширити сфери діяльності Української лабораторії якості і безпеки продукції АПК у регіонах України	Ібатуллін І.І., Отченашко В.В., Ушкалов В.О. директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи	Активізація зв'язків та участь УЛЯБП АПК у спільній підготовці проектів у конкурсах МОН України, Міністерства розвитку громад та територій, Міністерства енергетики та захисту довкілля тощо, виконання спільних досліджень з кафедрами та науковими підрозділами Університету. Здійснення заходів щодо збільшення обсягу коштів спеціального фонду Українською лабораторією якості і безпеки продукції АПК в обсязі не менше ніж 8 млн грн за рахунок виконання	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
			науково-дослідних робіт і замовлень сторонніх організацій	
4.1.14	Зміцнення науково-технічної бази Науково-дослідного та проектного інституту стандартизації і технологій екобезпечної та органічної продукції (м. Одеса)	Ібатулін І.І., Отченашко В.В., Філіппова Л.Ю.	Забезпечення ефективного використання лабораторного обладнання. Проведення виконання спільних наукових досліджень з кафедрами та науковими підрозділами Університету, збільшення надходжень коштів до спеціального фонду та зміцнення матеріально-технічної бази	Протягом року
4.1.15	Посилення участі Українського науково-дослідного інституту сільськогосподарської радіології у реалізації державної політики на радіоактивно забруднених територіях	Ібатулін І.І., Отченашко В.В., Кашпаров В.О.	Забезпечення поширення інформації про результати моніторингу радіоактивного забруднення продукції АПК в Україні та розробки Інституту в органах державної влади, префектурах областей та районів, ЗМІ	Протягом року
4.1.16	Поліпшити матеріально-технічну базу наукових підрозділів, забезпечити сервісне обслуговування засобів виміральної техніки Університету, розвиток метрологічного забезпечення в наукових підрозділах університету	Отченашко В.В., Ковбаса Я.В.	Забезпечення планового сервісного обслуговування та метрологічної повірки і калібровки наукового обладнання, ремонту лабораторного обладнання за заявками підрозділів Університету. Здійснення інвентаризації основних, оборотних засобів матеріалів. Контроль за діяльністю наукових лабораторій Університету	Протягом року
4.1.17	Розвиток перспективних форм спільної наукової діяльності в підрозділах Університету, виконання міжкафедральних досліджень, організація і проведення науково-дослідних робіт з урахуванням досвіду провідних вітчизняних та іноземних університетів дослідницького типу	Ібатулін І.І., Отченашко В.В., Туринський В.М., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи, директори НДГ	Створення спільно з провідними установами і організаціями навчально-наукових центрів для проведення спільних наукових досліджень. Розвиток перспективних форм роботи Центру колективного користування науковим обладнанням з використанням об'єктів дослідницької інфраструктури, надання послуг замовникам на договірній основі. Підготовка не менше 5 комплексних міжкафедральних, 2-х міжінститутських/ міжфакультетських проектів на виконання НДР у 2020 р. Продовження терміну дії договорів на проведення науково-дослідних робіт з Миронівським інститутом пшениці ім. В.М. Ремесла НААН, Селекційно-генетичним інститутом (м. Одеса), Інститутом землеробства НААН, Інститутом фізіології рослин і генетики НАН України, укласти договори із Носівською та Білоцерківською дослідними	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
			станціями	
4.1.18	Взаємодія з закладами вищої освіти, науковими установами в здійсненні наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності та їх активне залучення до реалізації спільних наукових програм і проєктів	Ібатуллін І.І., Отченашко В.В., Самсонова В.В., Мельник В.І., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи	Забезпечити укладання не менше ніж 3-х договорів від НДІ про науково-технічне співробітництво, реалізацію спільних науково-дослідних проєктів, проведення конференцій, семінарів, круглих столів, виставок, видання спільних наукових та навчально-методичних праць	Протягом року
4.1.19	Покращення якісного та кількісного складу штатних наукових працівників Університету	Отченашко В.В., Павлюченко Т.І.	Залучення до виконання НДР студентів з оплатою, аспірантів, докторантів, осіб, що мають науковий ступінь та вчене звання. Залучення не менше 3-4-х штатних наукових співробітників до виконання кожної НДР	Протягом року
Мета 4.2. Підвищення якості підготовки наукових кадрів				
4.2.1	Розширити перелік наукових спеціальностей, за якими відбувається захист дисертацій у спеціалізованих вчених радах Університету	Ібатуллін І.І., Боярчук С.В., голови спецрад, директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи	Розширення переліку наукових спеціальностей, за якими відбувається захист дисертацій у спеціалізованих вчених радах Університету	Протягом року
4.2.2	Сприяти росту наукової кваліфікації науково-педагогічних працівників університету – наукових керівників здобувачів наукових ступенів, забезпечення сприятливих умов для формування ними складу спеціалізованих вчених рад	Боярчук С.В., Барабаш О.І.	Проведення науково-методичних семінарів щодо підготовки та оформлення дисертаційного дослідження	Протягом року
4.2.3	Посилити вимоги до конкурсного відбору аспірантів і докторантів, удосконалення системи оцінювання якості фахового та мовного рівня підготовки аспірантів і докторантів	Ібатуллін І.І., Барабаш О.І., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи, наукові керівники і консультанти	Посилити відповідальність директорів інститутів, наукових керівників і консультантів на всіх етапах підготовки аспірантів і докторантів. Посилити співпрацю з установами НААН України стосовно підготовки аспірантів і докторантів	Протягом року
4.2.4	Підвищити якість інформаційного забезпечення дослідницьких процесів для аспірантів та докторантів	Теплюк В.М., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи, голова Ради аспірантів	Забезпечення роботи електронних ресурсів для аспірантів та докторантів – інформаційна група «Аспіранти НУБіП України» Радою аспірантів на сайті Університету, соціальних мережах	Протягом року
4.2.5	Розширити перелік актуальних тем кандидатських та докторських спеціальностей підготовки, ліцензованих в НУБіП України, визначених МОН України	Директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи	Розміщення на сайті Університету чинних та перспективних тематик з підготовки кандидатських та докторських дисертацій	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
4.2.6	Залучення коштів для наукових досліджень аспірантів і докторантів через систему грантів, благодійних фондів, державних і приватних організацій, установ та інших джерел	Ткачук В.А., Отченашко В.В., голова Ради аспірантів, директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи, наукові керівники і консультанти	Збільшити на 3 % частку аспірантів, підготовка яких здійснюється за кошти фізичних осіб та сторонніх організацій. Активізація участі здобувачів наукових ступенів у підготовці заявок на отримання грантової (благодійної) підтримки на проведення досліджень	Протягом року
4.2.7	Забезпечити участь аспірантів і докторантів у системі міжнародного наукового обміну, за участю США, Японії та країн ЄС	Ткачук В.А., Барабаш О.І., Отченашко В.В., голова Ради аспірантів	Організація участі аспірантів і докторантів у програмах міжнародного наукового обміну	Протягом року
4.2.8	Посилити наукову активність молодих вчених	Галат М.В.	Проведення науково-методичних, інформаційних заходів для молодих вчених, зустрічей з провідними зарубіжними, вітчизняними науковцями, конкурсів, наукових та інтелектуальних ігор. Збільшення чисельності наукових публікацій молодих вчених	Протягом року
4.2.9	Інформаційна підтримка щодо отримання іменних стипендій, дипломів, інших заохочень для молодих вчених та студентів-дослідників, сприяння підвищенню рівня якості їх життя	Отченашко В.В., Галат М.В., голова Ради аспірантів, голова Студентського наукового клубу, Теплюк В.М.	Посилення контролю за діяльністю студентських наукових гуртків Університету, висвітлення ними інформації на WEB-сторінках. Постійне інформування студентів та молодих вчених шляхом висвітлення інформації на веб-сторінці університету, через інформаційні можливості молодіжних громадських об'єднань університету	Протягом року
4.2.10	Залучати студентів, аспірантів та молодих вчених до участі у міжнародних та вітчизняних наукових конкурсах, науково-дослідних роботах і проектах та інших науково-технічних заходах	Отченашко В.В., Галат М.В., Голова Ради аспірантів, голова Студентського наукового клубу	Участь у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з галузей знань і спеціальностей у 2019-2020 н. р. (не менше 2-х наукових робіт від студентського наукового гуртка). Представлення здобутків студентської наукової діяльності для представників Малої академії наук та учнів-випускників Київської області в рамках проведення профорієнтаційної роботи. Організація та проведення «Фестивалю студентської науки – 2020»	Протягом року
4.2.11	Публікувати статті наукових та науково-педагогічних працівників англійською та іноземними мовами у міжнародних, вітчизняних виданнях, які мають імпаکت-фактор	Отченашко В.В., Мельник В.І.	Відпрацювання фінансових, методичних та організаційних механізмів підготовки та подання міжнародних публікацій вченими Університету. Забезпечення обов'язкового цитування у наукових публікаціях робіт вчених університету та	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
	або індекс цитування та входять в наукометричні бази даних Scopus, Web of Science і наукових виданнях Університету		України. Здійснення систематичного моніторингу міжнародних, вітчизняних видань, які мають імпакт-фактор або індекс цитування та входять в наукометричні бази Scopus, Web of Science з відповідних галузей знань	
Мета 4.3. Поліпшення інноваційної діяльності				
4.3.1	Удосконалити взаємозв'язки та взаємодію кафедр, науково-дослідних інститутів університету з бізнесом, суб'єктами господарювання	Отченашко В.В., Туринський В.М., директори ННІ, декани факультетів, директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи, директори НДГ	Реалізація проекту участі НУБіП України у формуванні кластерних технологій через діяльність Ради та Правління кластерів (здоров'я тварин, біотехнологій та рослинництва, інженерії та енергозбереження, лісового, сучасного села, біоекономіки та розвитку територій, здоров'я людини, збалансованого природокористування). Встановлення взаємозв'язків НДІ з бізнесом та суб'єктами господарювання для виявлення їхніх потреб у наукових розробках та впровадження у практику, збільшення реалізації інвестиційно привабливих інноваційних проектів у навчально-дослідних господарствах Університету. Підписання не менше 5-ти договорів щодо реалізації інвестиційно привабливих інноваційних проектів. Укласти не менше 5-ти договорів на виконання послуг ВП НУБіП України з вирощування с.-г. культур спільно з комерційними установами на суму понад 10 млн грн, не менше 2-х договорів про спільну науково-дослідну роботу з комерційними структурами у сфері АПК	Протягом року
4.3.2	Створити систему індустріалізації інновацій в Університеті	Ібатуллін І.І. Отченашко В.В., Морозов О.Ф. Герасимова Т.М., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи	Продовження розробки системи впроваджувальних заходів з індустріалізації інновацій НУБіП України через створення й забезпечення: - внутрішньоуніверситетської експертизи та відбору високо-ефективних із перспективним ринковим потенціалом новацій НУБіП України та координація цих робіт; - взаємодії та співпраці із вітчизняними та зарубіжними інвесторами; - участі у державних та грантових програмах з індустріалізації інновацій;	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
			- інституційного забезпечення різкого зростання кількості та якості нематеріальних активів та капіталу Університету шляхом індустріалізації інновацій НУБіП України	
4.3.3	Створити систему інформаційно-аналітичного забезпечення трансферу технологій на основі мережі існуючих та новостворених інноваційних підрозділів Університету	Отченашко В.В., Герасимова Т.М., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи	Активізація роботи відповідальних за наповнення бази «Наука для бізнесу», бази науково-технічних розробок Національної мережі трансферу технологій Академії технологічних наук України та Міністерства освіти і науки України	Протягом року
4.3.4	Реалізація системи трансферу наукових технологій у виробничу діяльність суб'єктів аграрного підприємництва та НДГ	Отченашко В.В., Туринський В.М.	Співробітництво із суб'єктами аграрних підприємств стосовно трансферу інноваційних розробок, ліцензій та договорів	Протягом року
4.3.5	Розробити та реалізувати систему компенсації витрат на наукові розробки та права інтелектуальної власності університету відокремленими підрозділами, забезпечення трансферу технологій та надходження фінансових ресурсів у бюджет Університету	Отченашко В.В., Шостак В.М., Жук В.В., Герасимова Т.М., Туринський В.М., директори НДГ	Удосконалення системи стимулювання та мотивації праці наукових працівників при розробці та виконанні інноваційних програм і проєктів	Протягом року
4.3.6	Забезпечити ефективну інноваційну діяльність Наукового парку «Стале природокористування та якість життя» та Стартап-Школи НУБіП України	Ібатулін І.І., Отченашко В.В., Теслюк В.В., Витвицька О.Д., Павелко О.О., директори ННІ, декани факультетів, директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи, директори НДГ	Посилення зв'язків Наукового парку з представниками фондів, інвестиційних компаній, кафедрами і підрозділами НУБіП України з реалізації інноваційних проєктів. Підтримка діяльності Стартап-Школи НУБіП України шляхом активного залучення новаторів з числа студентів та науково-педагогічних працівників. Активізація участі Наукового комітету Студентської організації НУБіП України у залученні студентів до діяльності наукових гуртків та інноваційних підрозділів, конкурсах інноваційних розробок	Протягом року
Мета 4.4. Розвиток інформаційної та комунікаційної бази				
4.4.1.	Впровадити в Університеті комплексну інформаційно-аналітичну систему з електронним документообігом	Кваша С.М., Ткачук В.А., Теплюк В.М., Барановська О.Д., директори ННІ, декани факультетів	Документальне оформлення бізнес-процесів університету з метою впровадження системи електронного документообігу (СЕД). Пілотне впровадження системи електронного документообігу (придбання готового ІТ-рішення, адаптація під бізнес-процеси	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
			<p>Університету, навчання фахівців, організація використання).</p> <p>Навчання працівників структурних підрозділів університету роботі в СЕД.</p> <p>Оснащення структурних підрозділів – учасників СЕД необхідною комп'ютерною та офісною технікою.</p> <p>Впровадження системи «Деканат» та «Гуртожиток», розширення функціоналу цих систем для здійснення аналізу результатів навчальної діяльності.</p> <p>Використання системи електронної взаємодії органів виконавчої влади в роботі з вхідною та вихідною документацією користувачів, які містяться в базі даних системи</p>	
	Упорядкувати систему зберігання документів в університеті	Ібатулін І.І., Кваша С.М., Ткачук В.А., Барановська О.Д., Михайліченко М.В., Кондрицька Т.П., Глибовець І.О.	<p>Скласти та затвердити перелік типових документів, що створюються під час діяльності університету, із зазначенням строків їх зберігання.</p> <p>Провести списання архівних документів, строк зберігання яких згідно з Переліком закінчився</p>	Протягом року
4.4.2	Доукомплектувати новим обладнанням єдине електронне навчально-наукове середовище Університету	Ткачук В.А., Теплюк В.М., Глазунова О.Г., Мокрієв М.В., навчальний відділ	<p>Придбання нової та модернізація існуючої серверної техніки та комунікаційного обладнання, сховищ даних для покращення роботи інституційного репозиторію.</p> <p>Збільшення кількості навчальних аудиторій для віддаленої роботи із студентами міжкафедральних навчальних лабораторій та забезпечення якісних каналів передачі даних</p>	Протягом року
		Цвіліховський М.І.	<p>Здійснити оснащення лекційних аудиторій № 412 Г, 404 Д, 117 Г, 101 Д навчального корпусу № 12 (на 150-200 осіб кожна) сучасними мультимедійними відеопроєкторами Panasonic PT-VMZ50/60</p>	Протягом року
4.4.3	Створення інформаційно-освітнього середовища Університету на основі активізації розроблення електронних навчальних, науково-методичних та інформаційно-довідкових WEB-ресурсів, активне їх використання у навчальному процесі	Глазунова О.Г., Мокрієв М.В., навчальний відділ, декани факультетів, директори ННІ	<p>Забезпечення роботи навчального порталу Університету.</p> <p>Активізація діяльності з використання електронних навчальних курсів, інтеграція в електронні навчальні курси новітніх Веб-ресурсів та сервісів для організації навчальної діяльності</p>	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
4.4.4	Створення умов для формування інформаційно-комунікаційного середовища на території Університету з використанням доступу через Wi-Fi, відео-менеджменту та інших новітніх комунікаційних технологій	Ткачук В.А., Теплюк В.М.	Сформувати програму розвитку інформаційно-комунікаційного середовища Університету. Подальша модернізація та розширення мережі бездротового доступу за технологією Wi-Fi до мережі Інтернет у філіях наукової бібліотеки, навчальних корпусів та гуртожитках. Придбання нової комп'ютерної та мультимедійної техніки для оснащення навчальних аудиторій, навчальних та наукових лабораторій і адміністративних служб	Протягом року
4.4.5	Модернізація WEB-сайту Університету	Шинкарук В.Д. Рудень Д.М.	Оновлення дизайну офіційного сайту НУБіП України, адаптація до запиту вступників	Протягом року
		Рудень Д.М., Чиж І.С.	Запуск офіційного Youtube-каналу Університету	До 01.04.2020 р.
		Рудень Д.М., Обрамбальський В.А.	Продовження рекламування Університету в соціальних мережах та зовнішніх ЗМІ, укладання відповідних угод	Протягом року
4.4.6	Започаткувати і видати перший науковий студентський альманах «Linqua Translatorica»	Амеліна С.М.	Популяризація наукових здобутків студентів НУБіП України шляхом публікації наукових студентських альманахів «Linqua Translatorica»	Протягом року
НАПРЯМ 5. ОНОВЛЕННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ ТА ПОЛІПШЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ СПІВРОБІТНИКІВ І СТУДЕНТІВ				
5.1	Забезпечити зміцнення матеріально-технічної бази (придбання обладнання для кафедр і лабораторій, створення і облаштування лабораторій, додаткових класів, аудиторій дистанційного навчання, придбання с.-г. техніки)	Ібатулін І.І., Кваша С.М., Ткачук В.А., Іщенко В.В., директори ННІ, декани факультетів, директори ВП НУБіП України	Визначити потребу, замовити обладнання та встановити його в лекційних аудиторіях і лабораторіях	Протягом року
	Організувати протипожежну безпеку згідно існуючих «Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України»	Ібатулін І.І., Ткачук В.А., Іщенко В.В., Матросов В.Є., Кулибаба Є.О., директори ННІ, декани фак-тів	Усувати регулярно усі виявлені порушення «Правил пожежної безпеки...». Провести оснащення всіх навчальних корпусів і студентських гуртожитків, виробничих приміщень протипожежними засобами	Протягом року
	Забезпечити системну роботу у сфері цивільного захисту	Ібатулін І.І., Ткачук В.А., Іщенко В.В., Дерев'яно О.П., директори ННІ, декани факультетів, директори ВП НУБіП України	Підвищити готовність органів управління університету, працівників, учасників освітнього процесу до виконання завдань у сфері цивільного захисту	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
	Оновлення навчальних лабораторій	Михайлович Я.М., Гуменюк Ю.О., Войтюк Д.Г., Сівак І.М.	Укомплектувати навчально-наукову лабораторію «Зернозбиральні машини компанії New Holland» (ауд. № 1, н. к. №7) навчальними стендами, вузлами та агрегатами комбайна та комбайном зокрема. Здійснити ремонт та оновлення обладнання лабораторії «Гідропривод сільськогосподарської техніки» (ауд. № 101 н.к. №7а). Завершити процес передачі гідравлічного обладнання від ТОВ Краснянське СП «Агромаш». Створити лабораторію «Машини для внесення добрив» у співпраці з компанією «Завод Кобзаренка»	Протягом року
		Тонха О.Л., Бикін А.В.	Створення спільної лабораторії «Точного землеробства» з фірмою «Trimble» в ауд. №8 н.к. №2	Протягом року
		Доля М.М., Боголюбов В.М., Чайка В.М.	Доукомплектувати навчальну лабораторію «Екологічного моніторингу ґрунту, води та повітря», ауд. № 79, 19, 20, н.к. №4	Протягом року
		Ружи́ло З.В., Афтанділя́нц Є.Г.	Ввести в дію навчально-наукову лабораторію наноматеріалів та нанотехнологій	Протягом року
		Ружи́ло З.В., Новицький А.В.	Реконструкція лабораторій кафедри надійності техніки	Протягом року
		Кулаєць М.М., Микицей Т.Д., Басюк Д.І.	Відкриття навчальної лабораторії організації ресторанного обслуговування кафедри туристичного та готельно-ресторанного бізнесу і консалтингу	До 01.03.2020 р.
		Кондратюк В.М., Угні́венко А.М.	Створення сучасної навчальної лабораторії оцінки якості молока та молочних продуктів. Проведення ремонтних робіт ауд. 207 н. к. № 7а, закупівля сучасного обладнання, відкриття нової лабораторії	Серпень 2020 р.
		Остапчук А.Д., Резнік Н.П.	Модернізація матеріально-технічної бази навчальної лабораторії «Кабінет менеджменту» кафедри менеджменту ім. проф. Й.С. Завадського	Протягом року
		Цвіліховський М.І. Костенко В.М., Соломон В.В., Вальчук О.А.	Створити нові навчально-наукові лабораторії: – ветеринарної гематології; – ветеринарної дієтології і альтернативних методів навчання (комп'ютерні технології, манекени тварин, пластиновані біологічні об'єкти); – репродуктології тварин з банком сперми та ембріонів – спеціалізований кабінет ендоскопії тварин на базі ННВ КЦ «Ветмедсервіс»	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
		Амеліна С.М.	Створення на базі кафедри іноземної філології і перекладу нової лабораторії синхронного перекладу	Протягом року
5.2	Проведення робіт щодо поточного ремонту навчальних корпусів, гуртожитків, упорядкування прилеглих до них територій	Іщенко В.В., директори ННІ, декани факультетів	Підготувати проект плану поточних і капітальних ремонтів навчальних корпусів, гуртожитків та забезпечити його виконання. Провести реконструкцію читальної зали бібліотеки у навчальному корпусі № 4. Продовжити упорядкування території навколо навчальних корпусів і гуртожитків	Протягом року
		Іщенко В.В., Стецюк С.В. директори ННІ, декани факультетів, коменданти гуртожитків	Провести заходи із енергозбереження та заміни дерев'яних вікон на металопластикові у гуртожитках №№ 1, 6, 8, 10, 11, 13	Протягом року
		Іщенко В.В., Самсонюк О.П.	Заміна балконних дверей на всіх поверхах, капітальний ремонт на кухнях 4-го стояку у гуртожитку №10	Протягом року
		Іщенко В.В., Ткачук В.А., Бронін О.В., Павленко М.П.	Відремонтувати та реконструювати покрівлю гуртожитків №2, 10	Протягом року
		Самсонюк О.П., Кулибаба Є.О., Цвіліховський М.І.	Облаштувати вентиляційні системи кафедр факультету ветеринарної медицини	Протягом року
		Іщенко В.В., Кулибаба Є.О.	Ремонт коридорів на 2, 3, 4 поверхах, заміна електропроводки, капітальний ремонт сходів центрального входу, ремонт цокольного поверху фасаду, встановлення накриття над входом у гуртожитку №13	Протягом року
		Ібагуллін І.І. Іщенко В.В., Моїсєєв В.В., Теплюк В.М.	Монтаж і налагодження локально-обчислювальної мережі та системи відеонагляду на всій території Університету	Протягом року
		Кулибаба Є.О.	Реконструкція трансформаторних підстанцій Університету	Протягом року
		Іщенко В.В., Ржевський Г.М.	Ремонт приміщення їдальні під «Арт-простір»	Протягом року
		Тонха О.Л., Каленська С.М.	Ремонт аудиторій №65 навчального корпусу №4 та створення Центру «Біологічних досліджень» колективного користування наукоємним обладнанням	Протягом року
		Тонха О.Л., Бикін А.В.	Ремонт лекційної аудиторії №36 навчального корпусу №2	Протягом року
Тонха О.Л., Ковшун Л.О.	Оновлення і ремонт навчальних лабораторій №34 і №54 навчального корпусу №2	Протягом року		

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
5.3	Будівництво житлового будинку на основі дольової участі НПП в с. Новосілки Києво-Святошинського р-ну	Ібатуллін І.І., Іщенко В.В., Ткачук В.А., Тарасенко Р.О.	Організувати відбір забудовника, приступити до проектування	Протягом року
5.4.	Відновити незавершене будівництво павільйону сільськогосподарських машин	Іщенко В.В., Кваша С.М., Костенко О.П.	Виконати проект та розпочати роботи у межах витрат, передбачених бюджетом	Протягом року
5.5	Продовжити реалізацію Програми енергозбереження	Ібатуллін І.І., Іщенко В.В., Козирський В.В., Радько І.П., декани факультетів, директори ННІ, коменданти корпусів, завідувачі гуртожитків	Завершити виконання проекту автоматизованої системи комерційного обліку електроенергії (АСКОЕ) та приступити до її технічної реалізації в Університеті	Протягом року
5.6	Реконструювати пішохідну доріжку від навчального корпусу №1 до навчального корпусу №3	Іщенко В.В., Ткачук В.А., Павленко М.П	Підготувати проект реконструкції, придбати необхідні матеріали та виконати необхідні роботи згідно проекту	До 01.05.2020 р.
5.7	Забезпечення розвитку матеріально-технічної бази та покращення умов відпочинку в СОТ «Академічний»	Іщенко В.В., Карпук А.І., Лакида П.І., Марчук Ю.М.	Реалізувати проект розвитку території табору щодо електрозабезпечення, водопостачання та водовідведення, озеленення	До 01.05.2020 р.
		Іщенко В.В., Карпук А.І., Журавель М.П., директори ННІ, декани факультетів	Встановити 5 нових будиночків та укомплектувати їх меблями. Провести поточний ремонт усіх будиночків табору, оновити їх меблями	До 15.05.2020 р.
		Ткачук В.А., Кондрицька Т.П.	Передбачити в кошторисі видатків кошти на проведення необхідних робіт	Перший квартал 2020 року
5.8	Реконструкція навчальної лабораторії «Плодоовочевий сад»	Тонха О.Л., Федосій І.О.	За рахунок залучення коштів партнерів, забезпечення позабюджетних надходжень структурними підрозділами забезпечити будівництво сучасної теплиці	Протягом року
		Тонха О.Л., Ярош А.В.	Забезпечити сучасними системами зрошення фірм «Астра», «Unifer», «Іригатор» НЛ «Плодоовочевий сад»	Протягом року
		Тонха О.Л., Мазур Б.М.	Закладання колекції груші 30 сортів	Протягом року
5.9	Організація роботи діагностичного центру фітосанітарної безпеки навчальний корпус №4, ауд. 53, 54	Доля М.М., Гентош Д.Т.	Заклучення договорів, сертифікація центру	Протягом року
5.10	Створення навчально-науково-виробничого центру водних біоресурсів та аквакультури	Кондратюк В.М., Шевченко П.Г.	Проведення ремонтних робіт в ауд. 2-5 н. к. № 1, оснащення сучасним обладнанням для проведення навчальних занять та здійснення наукової діяльності, відкриття та сертифікація лабораторій	Травень 2020 р.

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
НАПРЯМ 6. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАХОДИ І МОРАЛЬНО-ЕТИЧНІ ЦІННОСТІ ТА СУСПІЛЬНІ ОРІЄНТИРИ КОЛЕКТИВУ				
6.1.1.	Продовжити реалізацію заходів до 122-ї річниці з Дня заснування університету «День НУБіП України» у останню п'ятницю травня та «День факультету, ННІ» у третю п'ятницю травня	Кваша С.М., Ткачук В.М., директори ННІ, декани факультетів	Організація та проведення свята із залученням студентів, аспірантів та НПП, роботодавців, випускників	Травень 2020 р.
6.1.2.	Організація заходів щодо дотримання нормативно-правових актів з протидії і запобігання корупції та недопущення нестатутних відносин в університетському середовищі	Кваша С.М., директори ННІ, декани факультетів, соціологічна група	Проводити анонімні анкетування «Чи задоволений я навчанням в Університеті», соціологічні опитування «Викладач очима студентів», комплексні тестування знань студентів. Результати заслуховувати на засіданні ректорату, вчених рад університету та факультетів. Забезпечити функціонування університетської «Гарячої телефонної лінії», на факультетах «Скриньки довіри», «Телефону довіри», електронної «Пошти студентської довіри»	Протягом року
6.3	Продовжити вшанування пам'яті видатних вчених та науковців Університету	Ібатуллін І.І., Кваша С.М., Ткачук В.А., Іщенко В.В., Ржевський Г.М., Барановська О.Д.	Висвітлення інформації про видатних вчених і науковців Університету та їх здобутки в медіа, статтях у профільних журналах	Протягом року
6.4	Виготовити набори сувенірної продукції та атрибутики Університету, ННІ, факультетів та ВП НУБіП України	Кваша С.М., Ткачук В.А., Барановська О.Д., Рудень Д.М., Ржевський Г.М., директори ННІ, декани факультетів, директори ВП НУБіП України	Підготовка буклетів, проспектів. Виготовлення наборів сувенірної продукції	Протягом року
6.5	Розвиток інноваційного навчального проекту «Щасливе довголіття» (Університет третього віку НУБіП України)	Вікторова Л.В.	Навчання ветеранів праці НУБіП України, курси за інтересами	Протягом року
НАПРЯМ 7. ДЕМОКРАТИЗАЦІЯ, УПРАВЛІННЯ, РОЗВИТОК САМОВРЯДУВАННЯ				
7.1.	Розпочати роботу Ради стратегічного розвитку університету	Ніколаєнко С.М., Ібатуллін І.І., Кваша С.М., декани факультетів, директори ННІ	Розробити план стратегічного розвитку університету з виконання Програми розвитку «Голосіївська ініціатива - 2025»	І півріччя 2020 року
7.2	Підтвердити статус Університету як національного та підвищувати його роль в житті країни	Ніколаєнко С.М., Ібатуллін І.І., Кваша С.М., Ткачук В.А., Іщенко В.В.,	Підготовка звіту з підтвердження статусу національного	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
		декани факультетів, директори ННІ		
7.3	Провести конкурсний відбір на посади завідувачів кафедр відповідно до чинного законодавства України та Статуту Університету	Ібатуллін І.І., Кваша С.М., Михайліченко М.В.	Конкурсне обрання завідувачів кафедр. Запрошувати на посади кращих НПП з інших університетів	Травень-червень та листопад-грудень 2020 року
7.4	Провести конкурсний відбір на посади науково-педагогічних працівників Університету	Ібатуллін І.І., Кваша С.М., Михайліченко М.В., декани факультетів, директори ННІ	Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» та затвердженого «Порядку проведення конкурсу на заміщення посад НПП НУБіП України» проводити конкурс на заміщення посад науково-педагогічних працівників НУБіП України	Травень-червень та листопад-грудень 2020 року
7.5	Впроваджувати принципи автономності університетських структур, поглиблення їх самостійності та підвищення рівня професійності. Підвищити роль кафедр в життєдіяльності університету	Ібатуллін І.І., Кваша С.М., Ткачук В.А., Іщенко В.В. декани факультетів, директори ННІ, директори ВП НУБіП України	Реалізація положень Закону України «Про вищу освіту», підвищення відповідальності колективів факультетів, ННІ, кафедр, відокремлених підрозділів	Протягом року
7.6	Забезпечити підвищення якісних і кількісних показників Університету в рейтингах України та міжнародних рейтингах	Ібатуллін І.І., Кваша С.М., Ткачук В.А., декани факультетів, директори ННІ	Увійти до 5-ки кращих університетів України, 20-ти кращих національних університетів за рейтингом публікацій у наукометричних базах Scopus та WoS	Протягом року
НАПРЯМ 8. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ				
8.1	Збільшення обсягу надходжень коштів за навчання і проживання в гуртожитках	Ткачук В.А., Кондрицька Т.П., Бронін О.В., декани факультетів, директори ННІ, директори ВП НУБіП України	Збільшення контингенту студентів, у т.ч. контрактників, оперативний перерахунок вартості платних послуг відповідно до діючих тарифів на комунальні послуги, розміру заробітної плати та рівня інфляції	Протягом року
8.2	Підвищення ефективності діяльності госпрозрахункових підрозділів	Ібатуллін І.І., Ткачук В.А., Іщенко В.В., Кондрицька Т.П., Бронін О.В., декани факультетів, директори ННІ, керівники госпрозрахункових підрозділів	Запровадження нових платних послуг, створення нових підрозділів, збільшення доходів діючих госпрозрахункових підрозділів і зменшення витрат на їх утримання	Протягом року
8.3	Удосконалення діяльності навчально-дослідних господарств	Ібатуллін І.І., Ткачук В.А., Кондрицька Т.П., Бронін О.В., Туринський В.М., директори НДГ	Покращення фінансових показників навчально-дослідних господарств, оптимізація штатних розписів	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
8.4	Економія коштів під час закупівель товарів, послуг та робіт	Відповідальні особи відповідно до наказу ректора	Більш широке використання системи електронних публічних закупівель ProZorro, посилення відповідальності керівників підрозділів за неефективне використання коштів	Протягом року
8.5	Покращення інформаційного забезпечення, фінансового планування, обліку та контролю	Ібатулін І.І., Ткачук В.А., Кондрицька Т.П., Бронін О.В., Теплюк В.М.	Постійне вдосконалення внутрішніх процедур, методик, положень	Протягом року
8.6	Здійснення громадського контролю за фінансовою діяльністю Університету, ефективністю розподілу та якістю виконання всіх статей кошторису Університету (вчена рада, профспілки, студентське самоврядування)	Ткачук В.А., Кондрицька Т.П., Бронін О.В., Туринський В.М., Теплюк В.М., директори ВП НУБіП України	Обговорення фінансового звіту за 2019 рік та фінансового плану на 2020 рік на засіданні Вченої ради Університету. Оприлюднення фінансового плану (кошторису), плану використання бюджетних коштів, плану закупівель, штатного розпису, фінансового звіту про діяльність НУБіП України на сайті Університету. Ознайомлення всіх зацікавлених осіб з результатами роботи підрозділів Університету через інформаційний сайт НУБіП України та друковані видання	Протягом року
8.9	Започаткування і розвиток госпрозрахункової діяльності з туристичного обслуговування у музеях, Ботанічному саду, Голосіївській навчально-дослідній пасіці, інших підрозділах Університету. Організація платних туристичних маршрутів	Ткачук В.А., Кулаєць М.М., Басюк Д.І.	Розробити оглядові та маршрутні карти, схеми визначних місць Університету для організації і проведення екскурсій	До 01.04.2020 р.
НАПРЯМ 9. ЗАХОДИ ДЛЯ ПІДТВЕРДЖЕННЯ СТАТУСУ ДОСЛІДНИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ				
9.1.2	Отримання протягом року бюджетних призначень спеціального фонду державного бюджету в розмірі, що становить до 50 % обсягу бюджетних призначень, передбачених у загальному фонді для проведення науково-дослідних робіт	Директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи	Забезпечити збільшення залучення коштів до спеціального фонду, довести співвідношення залучених коштів до бюджетних до 75 коп. на 1 бюджетну гривню за рахунок проведення науково-дослідних робіт та надання наукових послуг	Протягом року
9.1.3	Організувати на базі Університету проведення міжнародних і всеукраїнських наукових конференцій	Отченашко В.В., Мельник В.І., директори НДІ, заступники деканів з наукової роботи	Внести в перелік МОН України пропозиції щодо проведення 15 і більше конференцій на базі університету у 2020 році	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
9.1.4	Інтенсифікувати публікації вчених та проводити їх постійний моніторинг у фахових виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз даних – Web of Science, SCOPUS та інших, а також в університетських виданнях, що входять до переліку фахових видань, затверджених МОН України, у т. ч. у фахових наукових журналах	Отченашко В.В., Мельник В.І., директори НДЦ, заступники деканів з наукової роботи	Забезпечити підготовку не менше, ніж 200 публікацій у наукометричних базах SCOPUS, WoS	Протягом року
9.1.5.	Внести в перелік об'єктів, що є національним надбанням, наукові здобутки вчених Університету. Запровадити моніторинг виконання критеріїв національного університету. Розміщення інформації на сайті та постійне її оновлення	Отченашко В.В., Самсонова В.В., директори НДЦ	Включити до переліку об'єктів, що становлять національне надбання не менше одного об'єкту від Університету. Систематичний моніторинг виконання критеріїв національного університету. Розміщення інформації на сайті та постійне її оновлення	Протягом року
НАПРЯМ 10. УЧАСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ В РЕАЛІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНИХ ЗАВДАНЬ У ГАЛУЗІ АПК, ОСВІТИ І НАУКИ ТА ПРОГРАМ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ЕКОНОМІКИ				
10.1	Реалізація основних положень Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту»	Ніколаєнко С.М., Ібатуллін І.І., Кваша С.М., Ткачук В.А.	Дотримання положень Законів України «Про освіту» та «Про вищу освіту» в навчально-виховній, науковій, організаційній, фінансовій та виробничій діяльності Університету	Протягом року
10.2	Участь в удосконаленні чинної законодавчої та нормативно-правової бази з питань вищої освіти, науки, розвитку галузей АПК, природоохоронної сфери	Ніколаєнко С.М., Ібатуллін І.І., Кваша С.М., Отченашко В.В., декани факультетів, директори ННІ	Внесення пропозицій до нормативних актів з питань вищої освіти, науки, розвитку галузей АПК, природоохоронної сфери тощо. Участь в засіданнях комітетів Верховної Ради України, парламентських слуханнях. Участь НПП Університету у атестаційних, експертних і кваліфікаційних комісіях міністерств, відомств, НАЗЯВО, асоціації працівників аграрних навчальних закладів України «Украгроосвіта»	Протягом року
		Яра О.С., Ладиченко В.В., Улютіна О.А.	Участь НПП факультету в засіданнях галузевих експертних комісіях Національного агентства	Протягом року
		Ладиченко В.В., Ємельяненко К.О.	Участь НПП факультету в робочих групах комітетів Верховної Ради України	Протягом року
10.3	Продовжити активну співпрацю з органами законодавчої та виконавчої влади	Ніколаєнко С.М., Ібатуллін І.І., Кваша С.М., Ткачук В.А., декани фак-тів, директори ННІ	Вирішення важливих питань законодавчого забезпечення діяльності вищої школи, аграрної науки в Україні та Університеті	Протягом року

№ заходу	Зміст заходу	Відповідальна особа	Спосіб виконання	Термін виконання
10.4	Продовжити співпрацю із ДУ «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»	Кваша С.М., Зазимко О.В., декани факультетів, директори ННІ, директори ВП НУБіП України	Забезпечення участі викладачів у роботі робочих груп зі створення електронних навчальних підручників. Формування навчальних планів дуального навчання	Згідно з планом ДУ «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»